

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi

Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.10.2019. / 25.09.2019.	LDDK, LABS	1. LDDK un LABS aicina NAP2027 skaidri un nepārprotami atspoguļot konsultāciju nepieciešamību ar darba devēju un darba ņēmēju (sociālo partneru organizācijām) par jautājumiem, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību 151.-156.pantos.Minētie panti nosaka nepieciešamību veicināt sociālo dialogu (151.p.)m atzīt un veicina sociālo partneru lomu (152.p.), kā arī pirms priekšlikumu iesniegšanas sociālajā jomā nosaka konsultācijas ar darba devējiem un darba ņēmējiem par iespējamo rīcību (154.p.). LDDK un LABS uzskata, ka esošajā redakcijā atbalsts sociālajam dialogam un sociālo partneru iesaiste rīcības virzienu uzdevumos ir nepietiekama.		
07.10.2019. / 25.09.2019.	LDDK, LABS	2. Ņemot vērā apstākli, ka būtisks NAP2027 ieviešanas instruments ir ESF fondu līdzekļi, NAP2027 finansēšanas plānā un investīciju prioritātēs LDDK un LABS aicina ņemt vērā 2019.gada Eiropas Komisijas ziņojumā par Latviju D pielikumu "Investīciju pamatnostādnes Latvijai par kohezijs politikas finansējumu 2021.-2027.gadam", kuā stiprināta sociālo partneru veikspēja (kapacitāte) Latvijas kā modernas Ziemeļvalsts attīstības nodrošināšanai.		
07.10.2019. / 25.09.2019.	LDDK, LABS	3. LDDK un LABS kā valdības sociālie partneri mudina atbildīgās iestādes ievērot labas partnerības principus un rīkoties atbilstoši 2014.gada 7.janvāra Eiropas Komisijas deleģētai regulai (ES) Nr.240/2014 par Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem.		
07.10.2019. / 25.09.2019.	LDDK, LABS	4. LDDK un LABS aicina ņemt vērā Latvijas nacionālā līmeņa sociālo partneru investīciju prioritātes, kas ir sagatvotas, pamatojoties uz Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas dokumentiem.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[141]; [174]; [201]; [204]; [207]-to vienlaicīgi redakcionāli precizējot; [240]; [241]; [275]; [277]; [284]; [285]; [327]-to vienlaicīgi redakcionāli precizējot; [329]-to vienlaicīgi redakcionāli precizējot; [330]; [Lūdzam iekļaut Zemkopības ministriju kolonā " Atbildīgā institūcija" minētajos NAP uzdevumos. Tas pamatots ar finansējuma novirzīšanu minēto uzdevumu īstenošanā.]		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Ievērojot, ka: (1) Eiropas Komisija 2018. gada 2. maijā pieņēma priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai 2021. – 2027. gadam. Jaunajā ERAF un Kohēzijas fonda regulā tiek uzsvērts, ka ir vēl vairāk jāattīsta reģionālā sadarbība un ilgtspējīga pilsētattīstība , īpašu uzmanību pievēršot reģionālajām atšķirībām un grūtībām, ar ko saskaras reģionu visā Eiropā. Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa, ar vietējo iniciatīvu palīdzību veicinot pilsētu, lauku un piekrastes teritoriju ilgtspējīgu un integrētu attīstību – ir viens no mērķiem, kas ir izvirzīts nākamajā kohēzijas politikā. (2) Viena no "Latvija 2030" noteiktajām ilgtermiņa prioritātēm ir telpiskās attīstības perspektīva, kas paredz stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, tai skaitā palielinot Latvijas lielāko pilsētu starptautisko lomu, radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas. // Savukārt NAP2027 1. redakcijas projektā nav atspoguļota Latvijas lielo pilsētu loma stabilas izaugsmes uultūras un sporta aktivitātes, tradīcijas, sasniegumi. Tādējādi ierosinām atsevišķas sadaļas izveidošanu projektā par valsts un pašvaldības komunikācijas stratēģiju, mērķiem, valsts tēla veidošanu, piemēram, " <i>Komunikācija ar sabiedrību</i> ". Jo tā nav tikai informēšana, bet stratēģiska rīcība, kas palīdz sasniegt visus projektā minētos mērķus un prioritātes. Kā arī lūdzam skaidrot, kāda loma sabiedrības informēšanā par projektā ietvertajiem uzdevumiem		
28.10.2019.	Alūksnes novada pašvaldība	Alūksnes novada pašvaldība ir izskatījusi Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam pirmo redakciju (turpmāk tekstā – NAP2027), un ierosina tās pilnveidošanai šādus priekšlikumus: (1) Ņemot vērā to, ka izstrādātais dokuments ir attīstības plāns, nevis stratēģija, ierosinām dokumenta nobeigumā, iekļaut atsevišķu sadaļu ar īsu informāciju par kopējiem nepieciešamajiem finanšu resursiem un plānoto indikatīvo finansējumu stratēģisko mērķu sasniegšanai. Vēlams iezīmēt finanšu resursu procentuālo sadalījumu pa rīcības virzieniem.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	Vides konsultatīvā padome ir iepazīsinies ar Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam (NAP2027) pirmo redakciju un sniedz savu viedokli par to. / Kopumā NAP2027 ir sadrumstalots un tam pietrūkst vīzijas par dabu kā kapitālu un ekosistēmu pakalpojumiem, kas ir pamatā būtiskākajām mūsu nozarēm, un ne tikai kā resurss tiešā vārda izpratnē, bet arī kā priekšnosacījums nozaru pastāvēšanai. Tā, piemēram, 75% no pasaules lauksaimniecības kultūrām, tai skaitā augļi un dārzeņi, ir atkarīgi no dabas nodrošinātās apputeksnēšanas funkcijas. Savukārt apputeksnēšanas funkciju nodrošina kukaiņi, kuru pastāvēšana atkarīga no stabilām un daudzveidīgām ekosistēmām. / Tālāk komentēti konkrēti punkti, norādot atsaucē uz apspriešanai izsūtītās NAP2027 redakcijas rindkopām, nepieciešamos papildinājumus izceļot treknrakstā, bet svītrotumus atzīmējot ar pārsvītrotu tekstu		
29.10.2019.	Elita Jermolajeva	Kopumā NAP 2027 1.redakciju var vērtēt pozitīvi, tomēr lielāks uzsvars būtu jāliek uz terminoloģijas izmantošanu, kas balstās uz Latvijas zinātnieku jaunākajām izstrādātajiem rezultātiem Valsts pētījumu programmās, piemēram, Viedas attīstības indekss (skat. sīkāku informāciju pie rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība").		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
29.10.2019.	Viesturs Uzuleņš	NAP bez precīzu darāmo darbu uzskaitījuma ir tikai sava veida vēlmju saraksts. Plānā jāiekļauj metodes/darbības ar kādām tiks izpildīti uzdevumi. Mums ir jāsaprot kur virzās civilizācija nākamajos 50-100 gados, jāizvēlas kādu vietu vēlamies šajā nākotnes civilizācijā un kādi darbi veicami nākamajos 8 gados, lai mēs tur nokļūtu. NAP neredzu, ka būtu paveikts šis mājasdarbs.		
30.10.2019.	Iekšlietu ministrija	Iekšlietu ministrija (turpmāk – IeM) savas kompetences ietvaros ir izvērtējusi Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027.gadam (NAP 2027) pirmo redakciju un, konceptuāli to saskaņojot, izsaka šādus ierosinājumus: - papildināt izmantotos saīsinājumus ar šādu saīsinājumu: “FID – Finanšu izlūkošanas dienests”;		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	Projektā trūkst informācijas par komunikāciju ar sabiedrību. Vairākkārt ir pieminēta informēšana, bet praktiski informēšana ir vienvirziena komunikācijas forma, informāciju nododot, bet nerisinot diskusijas, attieksmes paušanu vai uzvedības maiņu, utt. Jo īpaši, ja dokumenta 6.lpp ir minēts, ka “pārmaiņas var notikt tikai iesaistītajām pusēm tās pieņemot un piedaloties to īstenošanā. Tās prasa pārskatīt ierasto, tradicionālo domāšanu un rīcības veidu, mainīt paradumus, attieksmes, izvērtēt esošo mērķu pamatotību un meklēt alternatīvus ceļus, citādus risinājumus to sasniegšanai. Sekmīgas pārmaiņas nevar notikt pašas par sevi, tās ir jāvada, gudri izsverot un aizstāvot Latvijas iedzīvotāju intereses kopējā pasaules attīstības tendenču kontekstā”. Domāšanas un paradumu maiņu nevar rosināt tikai ar vienpusēju informācijas nodošanu, bet gan ar komunikācijas stratēģiju, valsts tēla veidošanas stratēģiju. Valsts tēls projektā minēts, norādot, ka Latvijai nevajag pozicionēt tikai kā zaļu valsti, kā arī ka tēlu veido kultūras un sporta aktivitātes, tradīcijas, sasniegumi. Tādējādi ierosinām atsevišķas sadaļas izveidošanu projektā par valsts un pašvaldības komunikācijas stratēģiju, mērķiem, valsts tēla veidošanu, piemēram, “Komunikācija ar sabiedrību”. Jo tā nav tikai informēšana, bet stratēģiska rīcība, kas palīdz sasniegt visus projektā minētos mērķus un prioritātes. Kā arī lūdzam skaidrot, kāda loma sabiedrības informēšanā par projektā ietvertajiem uzdevumiem būs pašvaldībām.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	Projektam trūkst sasaistes ar spēkā esošo NAP2020, un esošā plāna izvērtējuma/ analīzes par esošā plāna uzdevumu izpildi, tādējādi trūkst vispārēja NAP2027 aktuālo uzdevumu pamatojuma, kā arī NAP2027 trūkst informācijas par tām NAP2020 iesāktajām iniciatīvām, ko nepieciešams turpināt arī NAP 2027 ietvaros. Turpināmo uzdevumu iekļaušana NAP2027 ir būtiska, lai nodrošinātu plānošanas periodu sastarpējo sasaisti un finansējuma mērķtiecīgu novirzīšanu veiksmīgi iesāktiem projektiem.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	Kopumā projektam trūkst sasaistes ar citiem saskaņotajiem esošajiem politikas plānošanas dokumentiem, piemēram, “Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”, “Konceptuālais ziņojums par administratīvi teritoriālo iedalījumu”, “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2027.gadam”, u.c.;		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	Visā projektā, izņemot dažas prioritātes, kā finansējuma avots uzdevumiem norādīts valsts budžets, pašvaldības budžets un ES fondi ar ko saprotams 2021.-2027.gada plānošanas periodā Latvijai plānotais ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējums, kas ir ierobežots, un neapņemas lielāko daļu no projektā plānotajām investīcijām. Trūkst informācijas par citu finansējuma avotu izmantošanu, piemēram, Modernizācijas fonds, Aizsardzības fonds, utt., kas liecina par stratēģiskas un ilgtermiņa plānošanas trūkumu. Norādām, ka projekta tapsānas gaitā būtiski ir konsultēties ar Finanšu ministriju un nozaru ministrijām par dažādu valsts politiku un projektu īstenošanai pieejamo finanšu instrumentu klāstu un finansējuma avotiem.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt sadaļu “Izmantotie saīsinājumi” ar saīsinājumu: “DAP – Dabas aizsardzības pārvalde” un attiecīgi šo saīsinājumu lietot visā NAP2027 tekstā.		
31.10.2019.	Reģionālo attīstības centru apvienība	Ierosinām Investīciju vajadzību novērtēšanas metodikā ietvert reģionālo attīstību kā vienu no galvenajiem kritērijiem. Izskatīdājot NAP2027 saistīto dokumentāciju, tajā skaitā Investīciju vajadzību novērtēšanas metodiku, ierosinām reģionālo attīstību ietvert kā vienu no galvenajiem kritērijiem.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā norādītās prioritātes un rīcības virzieni nebija publiski apspriesti izstrādes sākuma posmā.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam visā NAP 2027 projektā precizēt datu avotu “CSP”, papildinot ar kodu.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Papildus vēlamies vērēt uzmanību, ka (1) ministrijas ir uzsākušas vidēja termiņa plānošanas dokumentu izstrādi laika periodam pēc 2021.gada un (2) šobrīd ir uzsākušas diskusijas par Eiropas Savienības fondu regulējumu, plānoto investīciju apjomu (tai skaitā, sadalījumā pa fondiem, prioritātēm/ iniciatīvām iezīmējamo apjomu, fondu un nacionālā finansējuma procentuālo sadalījumu), kas turpināsies arī 2020.gadā, un var būtiski ietekmēt nozaru ministriju iesniegtos priekšlikumus pasākumiem un tiem indikatīvi plānoto finanšu apjomu. Tādēļ aicinām Pārresoru koordinācijas centru informāciju par investīciju projektiem izmantot tikai kā darba materiālu, lai iezīmētu plānotos pasākumus, projektus, reformas, kuru īstenošanai vidējā termiņā būs nepieciešami papildu ieguldījumi.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
04.11.2019.	Māris Liopa	NAP2027 jāuzsver, ka bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot TIKAI zinātnē pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā novērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses balstoties uz ilgtspējības pamatprincipiem.		
04.11.2019.	Uģis Gruntmanis	Daudzās sadlās nav pieminēts, kā valsts atjaunatnē iesaistīt diasporas pārstāvjus, studentus kas pabeiguši izcila universitātes (vai izmantosim Īslandes piemēru), kā dabūt šos gudros cilvēkus atpakaļ uz Latviju. 2. Startup granti jauniem daudzsološiem zinātniekiem, kas strādājuši izcila universitātēs un laboratorijās. 3. Petīt un saprast, kā piemēram Vācijā no 2006. līdz 2012. gadam Vācija «atvilināja» 52 vācu izcelsmes profesorus (galvenokārt no ASV, kur atrodas aptuveni 1300 vācu zinātnieku un profesoru) ar līdzekļiem, kurus saziņoja Alfred Krupp von Bohlen und Halbach kompāniju fondi. Tiem palīdzēja Scholars Organisation, kas nodrošināja universitātēm 100 000 eiro «atgriešanās stipendiju» par katru atgūto mācībspēku. Latvijas izcilības pasaulē nebrauks te tikai uz solījumiem. Jāizdomā ka to paveikt. Lai veicas.		
07.11.2019.	Latvijas Evangēliski luteriskā baznīca	Latvijas Nacionālo attīstības plānā 2021. -2027. gadam nav paredzēta Latvijas sakrālā kultūras mantojuma saglabāšana un kultūras mantojuma infrastruktūras attīstība. Pašā Nacionālās attīstības plānā (368) ir dota atsauce, ka gandrīz 3/4 eiropiešu domā, ka valsts iestādēm jāpiešķir vairāk resursu Eiropas kultūras mantojuma saglabāšanai, un liels skaits domā, ka valsts iestādēm, ES un vietējām un reģionālām iestādēm būtu jādarbojas vairāk, lai aizsargātu Eiropas kultūras mantojumu. Taču plānā nav rīcības virziena, kura mērķis būtu kultūras mantojuma saglabāšana, ka nacionālās un Eiropas identitātes saglabāšanas priekšnosacījums. Latvijas sakrālais mantojums ir skaitliski lielākā un neaizsargātākā kultūras mantojuma daļa, kura saglabāšana ir saistīta ar Latvijas Valsts pastāvēšanas pamatu. Latvijas sakrālais mantojums ir arī skaitliski lielākā un izcilākā Latvijas 13. - 18. gadsimta mākslas un vēstures mantojuma daļa, kas nes līdzi daudz unikālu liecību par Latvijas gleznotāju, kokgriezēju, tēlnieku, akmeņkaļu varējumu, kas parāda tautas izdzīvošanas spēku un varējumu, tas sargā tautas atmiņu un saglabā tautas varoņu piemiņu, veidojot jaunās paaudzes apziņu, saskarsmē ar savas tautas un novada vēsturi. Ņemot vērā pašreizējo situāciju Eiropā, kas saistīta ar demogrāfiskiem un migrācijas riskiem, Latvijas Valstij ir ārkārtīgi svarīgi turpināt investīcijas Sakrālā kultūras mantojuma saglabāšanā un infrastruktūras uzlabošanā. Sakrālā kultūras mantojuma nozare noteikti jāiekļauj Nacionālā attīstības plānā 2021 - 2027. gadam. Lūdzam iekļaut Rīcības virziena uzdevumos Sakrālā kultūras mantojuma objektu saglabāšanu un infrastruktūras attīstību, lai nodrošinātu Latvijas un Eiropas identitātes Pasaules kultūrtelpā turpmāku saglabāšanu.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	Par indikatoriem: ieteikums sasaistīt NAP2027 lietotos indikatorus ar Eiropas līmeņa plānošanas dokumentos lietotiem indikatoriem, proti, ar ERAF un Kohēzijas fonda rezultātu rādītājiem atbilstoši priekšlikumam Eiropas Parlamenta un padomes regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (2018/0197), it īpaši pievēršot uzmanību reģionālai un lielo pilsētu attīstībai, atbalstot integrētas pilsētattīstības stratēģijas. Piemēram, ierosinām iekļaut šādus stratēģiskā mērķa Reģionu attīstība rezultātu indikatorus: <ul style="list-style-type: none"> • atbalstītajās struktūrās izveidotās darbvietas, • atbalstīto jauno / modernizēto autoceļu, garums reģionos, ielu garums pilsētās, • laika ietaupījums no uzlabotas autoceļu infrastruktūras un attīstības centru sasniedzamības laika ietaupījums, • atbalstīto jauno/modernizēto tramvaja līniju lietotāju skaits gadā, • iedzīvotāju skaits, kuriem ir piekļuve jaunai vai modernizētai zaļajai infrastruktūrai pilsētu teritorijās, • atbalstīto bērnu aprūpes un izglītības infrastruktūru izmantojušo lietotāju skaits, • tūristi/apmeklējumi atbalstītajos/izveidotajos objektos, • lietotāji, kas gūst labumu no atbalstītās kultūras infrastruktūras, pasākumu un to apmeklētāju skaits gadā. Visi iepriekšminētie priekšlikumi ir izskatīti un atbalstīti Latgales apakškomisijā aicinām arī Pārresoru koordinācijas centru tos ņemt vērā tālākā Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam (NAP2027) izstrādes gaitā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Prof. Dr. psych. Rita Bebre, Latvijas Zinātnieku savienības padomes un valdes locekle, Latvijas Radošo savienību padomes locekle	NAP 2021-2027 pamatā ir Latvija 2030, kura apspriešanā piedalījās 2009. gadā, un kurā tika akceptēts mans jaunvārds "radošums" (1997), iekļaujot to principā "veidojas spēcīga nācijas identitāte, kultūra, radošums". Jaunajā NAP ir jaunrade, radoši cilvēki, bet radošums kā būtiska, daudzas parādības caurvijoša kategorija vairs neparādās. Ļoti vēlos piedalīties arī jaunā NAP veidošanā. Kā ieguldījumu šai virzienā varu pieminēt to, ka esmu uzdāvinājusi visiem simt 13. Saeimas deputātiem savu pēdējo monogrāfiju "Radošuma pētniecība Latvijā 1922 – 2018", ko pozitīvi novērtējusi Saeimas priekšsēdētājas vietniece D. Beitnere-Le Galla vēstulē: "Tagad tas ir deputātu rokās, lai veicinātu nācijas kreativitāti, integrējot to Latvijas likumdošanā". Latvija 2030 tekstā minēts starp citu: "Arī kultūras mantojums un radošums [...] ir mūsu kapitāls un izaugsmes resurss." Latvijas galvenā bagātība ir cilvēkkapitāls – radoši, inovatīvi cilvēki. Lai, izejot valsts otrajā gadusimtā, Latvija kļūtu par izcilu valsti, ir jādefinē Latvijas jaunais veidols, identitāte: Latvija ir radošuma valsts. Latvija pasaulē pazīstama ar sniegumu mūzikā, literatūrā, mākslā, zinātnē, sportā u.c., Latvijas pilsētās un laukos darbojas daudzi jaunrades pulciņi, kolektīvi, cilvēki, bet ne visi. NAP kā vadošajam valsts politikas dokumentam būtu jārosina aktīvi iesaistīties arī pārējos. Latvijai jāklūst pamanāmai valstu un tautu saimē kā Radošuma valstij.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Dokumentā pietrūkst sasaistes ar Eiropas Savienības (ES) fondu Kohēzijas politikas mērķiem, tiešajām atbalsta programmām un citiem konkrētiem finanšu instrumentiem. Piemēram, prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" rīcības virziena "Sociālā iekļaušana" uzdevumu nr. 119. un 121. īstenošanas finanšu avots norādīts "ES fondi". Šie uzdevumi paredz uzlabojumus sociālās sistēmas pilnveidošanā un ģimeniskas aprūpes veicināšanā, lai gan saskaņā ar mūsu rīcībā esošo informāciju, ceturtais ES fondu Kohēzijas mērķis "Sociālā Eiropa" paredz atbalstu iekļaušanai darba tirgū, izglītības sistēmā un veselības aprūpē, bēgļu, romu un marginalizēto kopienu integrācijai. Līdz ar to, nav identificējams, no kādiem atbalsta instrumentiem varētu būt paredzēti šie ieguldījumi, un vai pašvaldības kā līdzatbildīgās par šo uzdevumu īstenošanu, var rēķināties ar ES fondu atbalstu šajās aktivitātēs. Vienlaikus, piemēram, prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" rīcības virziens "Zinātne sabiedrīkaļu varējumu, kas parāda tautas izdzīvošanas spēku un varējumu, tas sargā tautas atmiņu un saglabā tautas varoņu piemiņu, veidojot jaunās paaudzes apziņu, saskarsmē ar savas tautas un novada vēsturi. Ņemot vērā pašreizējo situāciju Eiropā, k		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Dokumentā pietrūkst nozīmīgu un valsts attīstībai stratēģiski svarīgu projektu/aktivitāšu saraksts. Mūsu ieskatā, ņemot vērā katra pašreizējā ES fondu Kohēzijas mērķa uzstādījumus, NAP2027 izstrādes gaitā būtu jāidentificē nacionāla mēroga, Latvijai nozīmīgi projekti, kuru finansēšanu nav pilnībā iespējams finansēt no valsts vai pašvaldību līdzekļiem. Piemēram, caur otro kohēzijas mērķi "Zaļā Eiropa" varētu risināt tādus Latvijai raksturīgos izaicinājumus kā smagās rūpniecības sekas, vēsturiski piesārņoto sauszemes un ūdeņu teritoriju atjaunošana, degradēto un industriālo teritoriju revitalizāciju, NATURA un citu dabas teritoriju saglabāšanu un attīstību, CO2 izmešu samazināšanu pilsētās, radot iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves telpu. Tāpat arī caur trešā kohēzijas mērķa "Ciešāk savienota Eiropa" uzstādījumiem varētu definēt, piemēram, dzelzceļa un autoceļu infrastruktūras attīstības posmus, perspektīvos Rail Baltic atzarus, ilgtspējīgas mobilitātes risinājumus pilsētās, nacionāla līmeņa veloinfrastruktūras arī Latvijas jaunais veidols,		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Atsevišķiem indikatoriem noteiktie bāzes gadi ir par vecu – mūsu ieskatā optimālie bāzes gadi būtu 2017./2018. gads, ņemot vērā, ka dokumentu izstrādā periodam līdz 2027. gadam. Vairākiem rādītājiem (kā bāzes gads ir 2015. gads, rīcības virziena "Drošība" indikatoriem [430] un [435] ir pat 2012. un 2013. gads. Šiem rādītājiem bāzes gada datu avoti minēti SKDS, ESS pētījumi, nozaru ministriju sniegtā informācija u.c. avoti, taču nav informācijas par šo pētījumu vai informācijas ievākšanas regularitāti. Piemēram, indikatoram [430] atsaucē ir uz SKDS pētījumu 2013. gadā, attiecīgi pētījums ir veikts pirms 6 gadiem, savukārt NAP ietvaros paredzēts šādu pētījumu veikt ar 3 gadu intervālu - 2024. un 2027. gadā. Indikatoram [435] atsaucē ir uz Tieslietu ministrijai sniegto informāciju 2012. gadā, taču mūsu ieskatā, izstrādājot NAP, ministrijām būtu jāsniedz dati vismaz par 2016. gadu, pretējā gadījumā apšaubām, ka NAP īstenošanas posmā šādus pētījumus vai informācijas apkopojumus būs iespējams veikt ar 3 gadu intervālu. Tādējādi var rasties absurda situācija, ka plānošanas dokumenta īstenošana atsevišķos rādītājos tiek novērtēta par ilgāku periodu, nekā tā darbības termiņš - dokumenta noslēgumā rādītāji var tikt salīdzināti ar 10 vai par vairāk gadus vecu informāciju.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Esam konstatējuši, ka pie rīcības virzienu uzdevumiem nr. 82., 100., 101., 154., 327., 363. atsevišķi mērķa indikatori nav norādīti pie attiecīgā rīcības virziena mērķa indikatoriem, līdz ar to, nevar identificēt, kā tiks mērīta šo uzdevumu izpilde. Lūdzam indikatoriem pievērst īpašu uzmanību, un NAP2027 pilnveidotās redakcijas izstrādes gaitā iespēju robežās ņemt vērā Liepājas sniegtos priekšlikumus attiecībā uz rādītājiem uzdevumos nr. 141., 154., 158., 221., 275., 275., 276., 277., 281., 284., 305., 306., 307., 327., ņemot vērā, ka to sasniegšanā pašvaldībām būs būtiska loma		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	ELA aicina NAP 2027 projektā adekvāti atspoguļot diasporas kā Latvijas sabiedrības neatņemamas daļas piederību Latvijai un atbilstīgajās projekta sadaļās noteikt diasporas līdzdalības un sadarbības uzdevumus un rezultatīvos rādītājus attiecībā uz latvisko identitāti un saikni ar Latvijas kultūru, ekonomiku, tautsaimniecību un zinātni, latviešu valodas, kultūras un tradīciju pieejamību diasporai, pilsonisko un politisko līdzdalību un labvēlīgu apstākļu nodrošināšanu remigrācijai (Diasporas likuma 2.pants). Adekvāti ietverot valsts ilgtermiņa attīstības redzējumā diasporu, t.sk., bet ne tikai remigrācijas aspektus, tiks stiprināts Latvijas sociālais kapitāls, zināšanu pārnese, tautsaimniecības attīstība un nācīgas saliedētība .		
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija Latvijā (turpmāk – BRAL), iepazīstoties ar NAP2027, atzinīgi novērtē to, ka viens no tajā paredzētajiem rīcības virzieniem ir uz cilvēku centrēta veselības aprūpe ar mērķi panākt jauna veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas modeļa izstrādi Latvijā. Pilnībā pievienojamies pamatuzstādījumam, ka arī Latvijā ir jāievieš uz vērtībām balstīta veselības aprūpes sistēma, kuras centrā ir pacients, tādējādi nodrošinot individuālu un kvalitatīvu, uz datiem balstītu pieeju, savlaicīgu piekļuvi pakalpojumiem, vienlaikus uzlabojot veselības aprūpes sistēmas izmaksu lietderību. BRAL uzskata, ka NAP2027 ietvaros būtu jāakcentē uz nākotni vērstas prioritātes, kuras būtiski pilnveidos veselības aprūpes kvalitāti un pieejamību. Tādējādi norādām jomas, uz kurām būtu nepieciešams likt lielāku uzsvāru, cerot uz atbilstoši papildinātu NAP2027. BRAL izsaka gatavību aktīvi sadarboties un diskutēt par minētajiem priekšlikumiem, lai noformulētu konkrētās prioritāšu ieviešanas aktivitātes, kas būtu papildinošas Veselības ministrijas jau plānotajām reformām.		
08.11.2019.	Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija	Atkārtiti vēršam Jūsu uzmanību uz plašākiem izaicinājumiem Eiropas un starptautiskajai drošībai, kas nozīmīgi arī Latvijas ilgtspējai un iedzīvotāju labklājībai. Eiropas Komisija sagatavoja ‘‘Pārdomu dokumentu par Eiropas aizsardzības nākotni’’ prognozējot Eiropas sadarbības scenārijus drošībā un aizsardzībā līdz 2025.gadam. Minētais dokuments rosina apzināties, ka globalizācijas, klimata pārmaiņu un migrācijas apstākļos Latvijas interesēs ir veidot kopīgu izpratni par pilsoņu apdraudējumu un rast risinājumus apdraudējuma mazināšanai. Dokumentā vērojam aptaujas rezultātus, kas norāda, ka pēdējo gadu laikā Eiropas pilsoņi arvien vairāk satraucas par migrāciju, terorismu un noziedzību, bet satraukums par ekonomisko situāciju, bezdarbu un cenu pieaugumu samazinās. DAIF Latvija iebilst, ka iztrūkstot prioritātēm un izpratnei par drošības un aizsardzības nozīmi, radītām iespējām nozarēs, industrijai un zinātnē, tiks plānoti investīciju projekti, veikta rīcībpolitikas pasākumu izvērtēšana, metodikas izstrāde un lemts par atbalstāmajiem projektiem.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Dokumentā iztrūkst kopsavilkums par spēkā esošo NAP – lai gan tā darbības termiņš vēl nav beidzies, ir nepieciešams analizēt mērķu un prioritāšu izpildi, nesasniegtos un neizpildītos rādītājus, norādot uz to, kuri uzdevumi pāriet uz nākošo plānošanas periodu. Līdz ar to nav ievērots Teritorijas attīstības plānošanas likuma 3.panta otrajā daļā noteiktais pēctecības princips.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	NAP dokumentā ir ļoti daudz specifisku svešvārdu un terminu bez skaidrojumiem, piemēram, kvintile, devianta uzvedība, sociālais transfers, kas apgrūtina dokumenta uztveramību – ieteicams pārskatīt un iespēju robežās aizstāt ar latviskiem terminiem vai skaidrojumiem.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Nepieciešams iekļaut apkopojumu un norādes par nozaru politikas plānošanas dokumentiem, kas jau ir vai tiks izstrādāti, balstoties uz NAP 2021-2027, kas ļaus izprast nozaru attīstību un nozaru lomu kopējā valsts ekonomikas attīstībā. Dokumentā iztrūkst nozīmīgu un valsts attīstībai stratēģiski svarīgu projektu/aktivitāšu saraksts un attīstības virzieni nozaru griezumā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Kopumā NAP 2027 projektam trūkst saistes ar citiem saskaņošanā esošajiem politikas plānošanas dokumentiem, piemēram, ‘‘Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam’’, ‘‘Konceptuālais ziņojums par administratīvi teritoriālo iedalījumu’’, ‘‘Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2027.gadam’’, u.c.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	NAP 2027 projektam trūkst saistes ar spēkā esošo NAP 2020, un esošā plāna izvērtējuma/ analīzes par esošā plāna uzdevumu izpildi , tādējādi trūkst vispārēja NAP 2027 projekta aktuālo uzdevumu pamatojuma, kā arī NAP 2027 projektā trūkst informācijas par tām NAP 2020 iesāktajām iniciatīvām, ko nepieciešams turpināt arī NAP 2027 ietvaros. Turpināmo uzdevumu iekļaušana NAP 2027 projektā ir būtiska, lai nodrošinātu plānošanas periodu savstarpējo sasaisti un finansējuma mērķtiecīgu novirzīšanu veiksmīgi iesāktiem projektiem.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Dokumentā pietrūkst saistes ar Eiropas Savienības (ES) fondu Kohēzijas politikas mērķiem, tiešajām atbalsta programmām un citiem konkrētiem finanšu instrumentiem. Visā NAP 2027 projektā, izņemot dažas prioritātes, kā finansējuma avots uzdevumiem norādīts valsts budžets, pašvaldības budžets un ES fondi, ar ko saprotams 2021.-2027.gada plānošanas periodā Latvijai plānotais ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējums, kas ir ierobežots, un neaptver lielāko daļu no projektā plānotajām investīcijām. Trūkst informācijas par citu finansējuma avotu izmantošanu, piemēram, Modernizācijas fonds, Aizsardzības fonds, utt., kas liecina par stratēģiskas un ilgtermiņa plānošanas trūkumu. Tāpat, piemēram, prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” rīcības virziena “Sociālā iekļaušana” uzdevumu nr. 119. un 121. īstenošanas finanšu avots norādīts “ES fondī”. Šie uzdevumi paredz uzlabojumus sociālās sistēmas pilnveidošanā un ģimeniskas aprūpes veicināšanā, lai gan saskaņā ar mūsu rīcībā esošo informāciju, ceturtais ES fondu Kohēzijas mērķis “Sociālā Eiropa” paredz atbalstu iekļaušanai darba tirgū, izglītības sistēmā un veselības aprūpē, bēgļu, romu un marginalizēto kopienu integrācijai. Līdz ar to, nav identificējams, no kādiem atbalsta instrumentiem varētu būt paredzēti šie ieguldījumi, un vai pašvaldības kā līdzatbildīgās par šo uzdevumu īstenošanu, var rēķināties ar ES fondu atbalstu šajās aktivitātēs. Vienlaikus, piemēram, prioritātes “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” rīcības virziens “Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” ir vienīgais, kuru uzdevumu īstenošanai kā finanšu resursu avoti paredzētas jau konkrētas ES fondu un ārvalstu programmas – Horizon Europe, Digital Europe/Šveices programma, Urban Europe. Norādām, ka projekta tapšanas gaitā būtiski ir konsultēties ar Finanšu ministriju un nozaru ministriņām par dažādu valsts politiku un projektu īstenošanai pieejamo finanšu instrumentu klāstu un finansējuma avotiem.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā norādītās prioritātes un rīcības virzieni nebija publiski apspriesti izstrādes sākuma posmā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Dokumentā pietrūkst nozīmīgu un valsts attīstībai stratēģiski svarīgu projektu/aktivitāšu saraksts. Mūsu ieskatā, ņemot vērā katra pašreizējā ES fondu Kohēzijas mērķa uzstādījumus, NAP2027 izstrādes gaitā būtu jāidentificē nacionāla mēroga, Latvijai nozīmīgi projekti, kuru finansēšanu nav pilnībā iespējams finansēt no valsts vai pašvaldību līdzekļiem. Piemēram, caur otro kohēzijas mērķi “Zaļā Eiropa” varētu risināt tādus Latvijai raksturīgos izaicinājumus kā smagās rūpniecības sekas, vēsturiski piesārņoto sauszemes un ūdeņu teritoriju atjaunošana, degradēto un industriālo teritoriju revitalizācija, NATURA un citu dabas teritoriju saglabāšanu un attīstību, CO2 izmešu samazināšanu pilsētās, radot iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves telpu. Tāpat arī caur trešā kohēzijas mērķa “Ciešāk savienota Eiropa” uzstādījumiem varētu definēt, piemēram, dzelzceļa un autoceļu infrastruktūras attīstības posmus, perspektīvos Rail Baltic atzarus, ilgtspējīgas mobilitātes risinājumus pilsētās, nacionāla līmeņa vairoinfrastruktūras attīstības u.c. aktivitātes.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Mūsu ieskatā NAP2027 rīcības virziena uzdevumiem nr. 143., 144., 205., 241., 242., 243., 276., 280., 281.,285., 344. kā līdzatbildīgo jānorāda arī pašvaldības (pamatojumu katram uzdevumam skatīt pielikumā pievienotajā tabulā). Tāpat arī mūsu ieskatā plānošanas reģioniem jābūt līdzatbildīgajam institūcijām ne tikai pie rīcības virziena “Līdzsvarota reģionālā attīstība”, jo to loma pēc būtības un arī pašreizējās funkcijas ietver ne tikai reģionālās attīstības veicināšanu, bet arī dažādu pārrobežu un plašāku interešu uzdevumu īstenošanu (transporta, tūrisma, uzņēmējdarbības veicināšana u.c.). Savukārt rīcības virziena “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” 306.rīcības uzdevuma ietvaros kā līdzatbildīgo noteikt Rīgas pilsētas pašvaldību.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	NAP 2027 projektā trūkst informācijas par komunikāciju ar sabiedrību. Vairākkārt ir pieminēta informēšana, bet praktiski informēšana ir vienvirziena komunikācijas forma, informāciju nododot, bet nerosinot diskusijas, attieksmes paaugstināšanu vai uzvedības maiņu, utt. Jo īpaši, ja dokumenta 6. lpp ir minēts, ka “pārmaiņas var notikt tikai iesaistītajām pusēm tās pieņemot un piedaloties to īstenošanā. Tās prasa pārskatīt ierasto, tradicionālo domāšanu un rīcības veidu, mainīt paradumus, attieksmes, izvērtēt esošo mērķu pamatotību un meklēt alternatīvus ceļus, citādus risinājumus to sasniegšanai. Sekmīgas pārmaiņas nevar notikt pašas par sevi, tās ir jāvada, gudri izsverot un aizstāvot Latvijas iedzīvotāju intereses kopējā pasaules attīstības tendenču kontekstā”. Domāšanas un paradumu maiņu nevar rosināt tikai ar vienpusēju informācijas nodošanu, bet gan ar komunikācijas stratēģiju, valsts tēla veidošanas stratēģiju. Valsts tēls projektā minēts, norādot, ka Latviju nevajag pozicionēt tikai kā zaļu valsti, kā arī ka tēlu veido kultūras un sporta aktivitātes, tradīcijas, sasniegumi. Tādējādi ierosinām atsevišķas sadaļas izveidošanu projektā par valsts un pašvaldības komunikācijas stratēģiju, mērķiem, valsts tēla veidošanu, piemēram, “Komunikācija ar sabiedrību”. Jo tā nav tikai informēšana, bet stratēģiska rīcība, kas palīdz sasniegt visus projektā minētos mērķus un prioritātes. Kā arī lūdzam skaidrot, kāda loma sabiedrības informēšanā par projektā ietvertajiem uzdevumiem būs pašvaldībām.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam visā NAP 2027 projektā precizēt datu avotu “CSP”, papildinot ar kodu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnietā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Atsevišķiem indikatoriem noteiktie bāzes gadi ir par vecu – mūsu ieskatā optimālie bāzes gadi būtu 2017./2018. gads, ņemot vērā, ka dokumentu izstrādā periodam līdz 2027. gadam. Vairākiem rādītājiem (kā bāzes gads ir 2015. gads, rīcības virziena “Drošība” indikatoriem [430] un [435] ir pat 2012. un 2013. gads. Šiem rādītājiem bāzes gada datu avoti minēti SKDS, ESS pētījumi, nozaru ministriju sniegtā informācija u.c. avoti, taču nav informācijas par šo pētījumu vai informācijas ievākšanas regularitāti. Piemēram, indikatoram [430] atsaucē ir uz SKDS pētījumu 2013. gadā, attiecīgi pētījums ir veikts pirms 6 gadiem, savukārt NAP ietvaros paredzēts šādu pētījumu veikt ar 3 gadu intervālu - 2024. un 2027. gadā. Indikatoram [435] atsaucē ir uz Tieslietu ministrijas sniegto informāciju 2012. gadā, taču mūsu ieskatā, izstrādājot NAP, ministrijām būtu jāsniedz dati vismaz par 2016. gadu, pretējā gadījumā apšaubām, ka NAP īstenošanas posmā šādus pētījumus vai informācijas apkopojumus būs iespējams veikt ar 3 gadu intervālu. Tādējādi var rasties absurda situācija, ka plānošanas dokumenta īstenošana atsevišķos rādītājos tiek novērtēta par ilgāku periodu, nekā tā darbības termiņš - dokumenta noslēgumā rādītāji var tikt salīdzināti ar 10 vai par vairāk gadus vecu informāciju.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Esam konstatējuši, ka pie rīcības virzienu uzdevumiem nr. 82., 100., 101., 154., 327., 363. atsevišķi mērķa indikatori nav norādīti pie attiecīgā rīcības virziena mērķa indikatoriem , līdz ar to, nevar identificēt, kā tiks mērīta šo uzdevumu izpilde. Lūdzam indikatoriem pievērst īpašu uzmanību, un NAP2027 pilnveidotās redakcijas izstrādes gaitā iespēju robežās ņemt vērā Liepājas sniegtos priekšlikumus attiecībā uz rādītājiem uzdevumos nr. 141., 154., 158., 221., 275., 275., 276., 277., 281., 284., 305., 306., 307., 327., ņemot vērā, ka to sasniegšanā pašvaldībām būs būtiska loma.		
09.11.2019.	Dzintra Ziemele	Latvijā ir izveidojusies neadekvāti polarizēta sabiedrība, kas nav maināms tikai ar vienlīdzīgām iespējām (formāli tās jau ir...). Te svarīgi - vidusslāņa veidošana un stiprināšana, jo tikai tad, ja ir pietiekoši liels un stiprs vidusslānis Valsts var pastāvēt, tātad no milzu globālām korporācijām, kas Latviju vairumā gadījumu iztukšo, iet uz nelieliem vietējiem uzņēmumiem un tai būtu jābūt galvenai atbalsta jomai. Vienādas iespējas vēl negarantē šo iespēju izmantošanas varēšanu, bet vēl vairāk polarizē sabiedrību, jo vairāk iespējas izmanto jau bagātie, pastumjot malā ne tik finansiāli turīgos. Būtiski visā plānā papildināt līdzatbildīgo klāstu, nepaturot atbildību tikai ministriju, valsts institūciju un pašvaldību sienā, bet paplašinot NVO reālu, ne formālu iesaisti un arī atbildības deleģēšanu. Sadaļā par sociālo integrāciju, to tiešām veicināt, pievēršot uzmanību rezultatīvajiem rādītājiem un to uzlabojumam, ne saglabāšanai. Visām NVO, kuras saņem projektu līdzekļus, uzdot būt līdzatbildīgām par konkrēto NAP punktu, ko veicina projekts. Plāns ir pārāk garš, ūdeņains un bieži "sapņu variants" bez reāla seguma (tas būs izklāstīts EAPN Latvija un nodibinājuma TAUTAS PALĪDZĪBAS FONDS ierosinājumos, kam es pievienojos.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
09.11.2019.	Dzintra Ziemele	<p>Objekta Rīgā, Kundziņsalā 7. šķērslīnija 1 (iežogots zemes gabals un telpas) Kadastra nr. 01000960172 (zeme un 2 ēkas - Kundziņsalas skola un un metāla angārs) "Mākslu, izglītības un tehnoloģiju centrs". Darbības KONCEPCIJA.</p> <p>1. Mākslas nodarbības, izstādes, kino un interešu izglītība visiem (mūzikizglītība) – uz praktisku darbību ar reālu taustāmu un redzamu arī izmērāmu rezultātu vērstas apmācību programmas – Kundziņsalas, Sarkandaugavas un citu apkaimju iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai. Veidojas ne tikai izglītības, bet arī kultūras un mākslas aktivitātes, mākslinieku un amatnieku darbu un vaļasprieku izstādes, darbnīcas, pieredzes apmaiņa.</p> <p>2. Sociālā funkcija – sadarbībā ar Rīgas domes Labklājības departamentu un NVO/SLO vispirms Kundziņsalas, Sarkandaugavas, Āgenskalna un arī citu apkaimju bērniem, jauniešiem un arī senioriem paredzētu nodarbību un darbības organizēšana, īpašu uzmanību pievēršot sociālās atstumtības riskam pakļautām personām (arī pāragri skolu atstājušiem jauniešiem, grūtībās esošām ģimenēm u.c.).</p> <p>3. Konsultācijas un apmācība profesionālās kvalifikācijas, kas iegūta ārpus formālās izglītības, atzīšanai/eksāmenam. Ir ziņoši pedagogi, meistari. Konsultāciju punkts praktiskos un teorētiskos praktiskās izglītības jautājumos profesionālā izglītībā, interešu izglītības praktiskos kokapstrādes, metālapstrādes, tehnikas un jaunrades jautājumos darbosies visiem, īpaši sociāli mazaizsargāto personu konkurētspējas uzlabošanai</p> <p>4. Patstāvīga/mainīga darbu ideju banka pedagogiem, uzņēmējiem, kundziņsaliešiem un citiem interesentiem ar radošumu rosinošu un attīstošu vidi.</p> <p>5. Mācību centrs pedagogu un citu interesentu praktiskām, uz tehnoloģiju izmantošanu vērstām tālākizglītības un kvalifikācijas celšanas vajadzībām. Objektā, kā pamatu izveidotās darbnīcas un aprīkojumu. Programmas ir izstrādātas un reģistrētas, to klāsts tiek paplašināts. Objektā iespējama darbība skolas brīvlaikos vai citā laikā un sadarbībā ar citiem var nodrošināt kursu dalībniekiem kompleksu pakalpojumu, ieskaitot ēdināšanu, iespējas aktīvai atpūtai.</p> <p>6. Uzņēmējdarbība saistībā ar partneriem profesionālās/augstākās izglītības iestādēm arī maketēšana, izstrādājumu prototipu izgatavošana, sadarbība ar uzņēmumiem, kursi par uzņēmējdarbības jautājumiem, praktiskas nodarbības. Uzmanība objektā darbu drošībai - ir darba drošības un ugunsdrošības speciālists.</p> <p>7. Sociālā uzņēmējdarbība sadarbībā ar amatniekiem un tūrisma nozari – radošo darbnīcu organizēšana, sociāli mazaizsargātu personu darinājumu tirdzniecība un Rīgas popularizēšana no praktiskas darbības skatu punkta, īpaši iesaistot sociālās izstumtības riska personām.</p> <p>8. Zinātniski pētnieciskais uzņēmums – izstrādā paraugus un notiek to aprobēšana (programmas EUREKA finansējuma ietvaros) sadarbībā ar partneriem, piemēram, RULLEX trenāžieru vai citu ideju īstenošanai.</p> <p>9. Tūrisma pakalpojumi grupu ekskursijas ar radošām darbnīcām sadarbībā ar pašvaldību, tūrisma sabiedrībām gan no Latvijas, gan citām valstīm. Komandā ir personas ar zināšanām, pieredzi un izglītību tūrisma jomā (ir tūrisma speciālists). Tas nodrošinās darbību radot finansu</p>		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	<p>5. Projektā trūkst informācijas par komunikāciju ar sabiedrību. Vairākkārt ir pieminēta informēšana, bet praktiski informēšana ir vienvirziena komunikācijas forma, informāciju nododot, bet nerosinot diskusijas, attieksmes paušanu vai uzvedības maiņu, utt. Jo īpaši, ja dokumenta 6.lpp ir minēts, ka "pārmaiņas var notikt tikai iesaistītajām pusēm tās pieņemot un piedaloties to īstenošanā. Tās prasa pārskatīt ierasto, tradicionālo domāšanu un rīcības veidu, mainīt paradumus, attieksmes, izvērtēt esošo mērķu pamatotību un meklēt alternatīvus ceļus, citādus risinājumus to sasniegšanai. Sekmīgas pārmaiņas nevar notikt pašas par sevi, tās ir jāveda, gudri izsverot un aizstāvot Latvijas iedzīvotāju intereses kopējā pasaules attīstības tendenču kontekstā". Domāšanas un paradumu maiņu nevar rosināt tikai ar vienpusēju informācijas nodošanu, bet gan ar komunikācijas stratēģiju, valsts tēla veidošanas stratēģiju. Valsts tēls projektā minēts, norādot, ka Latviju nevajag pozicionēt tikai kā zaļu valsti, kā arī ka tēlu lu veido kultūras un sporta aktivitātes, tradīcijas, sasniegumi. Tādējādi ierosinām atsevišķas sadaļas izveidošanu projektā par valsts un pašvaldības komunikācijas stratēģiju, mērķiem, valsts tēla veidošanu, piemēram, "Komunikācija ar sabiedrību". Jo tā nav tikai informēšana, bet stratēģiska rīcība, kas palīdz sasniegt visus projektā minētos mērķus un prioritātes. Kā arī lūdzam skaidrot, kāda loma sabiedrības informēšanā par projektā ietvertajiem uzdevumiem būs pašvaldīb</p>		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	<p>6. Projektam trūkst sasaistes ar spēkā esošo NAP2020, un esošā plāna izvērtējuma/analīzes par esošā plāna uzdevumu izpildi, tādējādi trūkst vispārēja NAP2027 aktuālo uzdevumu pamatojuma, kā arī NAP2027 trūkst informācijas par tām NAP2020 iesāktajām iniciatīvām, ko nepieciešams turpināt arī NAP 2027 ietvaros. Turpināmo uzdevumu iekļaušana NAP2027 ir būtiska, lai nodrošinātu plānošanas periodu savstarpēju sasaisti un finansējuma mērķtiecīgu novirzīšanu veiksmīgi iesāktiem projektiem.</p>		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	<p>7. Kopumā projektam trūkst sasaistes ar citiem saskaņotā esošajiem politikas plānošanas dokumentiem, piemēram, "Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam", "Konceptuālais ziņojums par administratīvi teritoriālo iedalījumu", "Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2027.gadam", u.c.;</p>		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	<p>8. Visā projektā, izņemot dažas prioritātes, kā finansējuma avots uzdevumiem norādīts valsts budžets, pašvaldības budžets un ES fondi ar ko saprotams 2021.-2027.gada plānošanas periodā Latvijai plānotais ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējums, kas ir ierobežots, un neaptver lielāko daļu no projektā plānotajām investīcijām. Trūkst informācijas par citu finansējuma avotu izmantošanu, piemēram, Modernizācijas fonds, Aizsardzības fonds, utt., kas liecina par stratēģiskas u ilgtermiņa plānošanas trūkumu. Norādām, ka projekta tapšanas gaitā būtiski ir konsultēties ar Finanšu ministriju un nozaru ministriņām par dažādu valsts politiku un projektu īstenošanai pieejamo finanšu instrumentu klāstu un finansējuma avotiem.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	13) Lūdzam izvērtēt un iekļaut Priekuļu pašvaldības priekšlikumi un komentāri par Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam projektu. Plāns pamatīgi un rūpīgi izstrādāts, kopumā atbalstāms, tomēr Latvijas lauku reģionu sociāli ekonomiskās attīstības tendences liecina par valsts attīstības nelīdzsvarotību. Šāda situācija var apdraudēt NAP 2021.-2027.gadam izvirzīto mērķu sekmīgu un efektīvu sasniegšanu. Lūdzam Nacionālajā attīstības plānā pievērst vairāk uzmanības tieši Latvijas reģionu attīstības vajadzību atspoguļojumam.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	14) Lūdzam Izziņas tabulā ietvert un izvērtēt arī Ventspils un Liepājas pilsētu priekšlikumus, Priekules novada priekšlikumus un izvērtēt komentārus par Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam projektu, kas pievienoti pielikumos.		
08.11.2019.	LDDK	A. Būtisks NAP2027 ieviešanas instruments ir Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu līdzekļi pēc 2020.gada ES daudzgadu budžeta 2021.– 2027. gadam ietvaros. Tādēļ NAP projektā un tā finansēšanas plānā LDDK aicina iekļaut: 1) 2019. gada 27.februāra Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) ziņojumā par Latviju (SWD(2019) 1013 final) identificētās reformu prioritātes un nepieciešamos pasākumus un D pielikumā definētās “Investīciju pamatnostādnes Latvijai par kohēzijas politikas finansējumu 2021.–2027.gadam” ; 2) 2019. gada 9.jūlija ES Padomes ieteikumā par Latvijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019. gada stabilitātes programmu (2019/C 301/14) iekļautās rekomendācijas.		
08.11.2019.	LDDK	E. Viena no LDDK prioritātēm ir stiprināt sociālo dialogu, uzturot dialogu ar valdību un arodbiedrībām Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) un tās apakšpadomju ietvaros par jaunām darba formām, izglītības saturu un nepieciešamām prasmēm, sociālā dialoga un sociālo partneru lomu regulējuma izmaiņām jaunajos darba tirgus apstākļos, attīstot un respektējot sociālo dialogu nozaru līmenī, veicinot nozaru pašregulāciju un ievērojot sociālo partneru autonomiju. Tādēļ LDDK atkāroti aicina NAP projektā: 1) skaidri un nepārprotami atspoguļot konsultāciju nepieciešamību ar darba devēju un darba ņēmēju (sociālo partneru organizācijām) par jautājumiem, kas ir noteikti Līguma par ES darbību 151. -156.pantos. Minētie panti nosaka nepieciešamību veicināt sociālo dialogu (151.p.), atzīst un veicina sociālo partneru lomu (152.p), kā arī pirms priekšlikumu iesniegšanas sociālajā jomā nosaka konsultācijas ar darba devējiem un darba ņēmējiem par iespējamo rīcību (154.p.). Esošajā redakcijā atbalsts sociālajam dialogam un sociālo partneru iesaiste rīcības virzīšanu uzdevumos ir nepietiekama; 2) ņemot vērā apstākli, ka būtisks NAP2027 ieviešanas instruments ir ESF fondu līdzekļi, NAP 2027 finansēšanas plānā un investīciju prioritātes, ņemt vērā 2019. gada 27.februāra EK ziņojumu par Latviju (SWD(2019) 1013 final) D pielikumu “Investīciju pamatnostādnes Latvijai par kohēzijas politikas finansējumu 2021.–2027.gadam” un 2019. gada 9.jūlija ES Padomes ieteikumā par Latvijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019. gada stabilitātes programmu (2019/C 301/14) iekļautās rekomendācijas, kurā akcentēta nepieciešamība stiprināt sociālo partneru spējas (kapacitāti), lai veicinātu taisnīgus darba apstākļus un īstenotu Eiropas sociālo tiesību pilāru. LDDK kā valdības sociālais partneris mudina atbildīgās iestādes ievērot labas partnerības principus un rīkoties atbilstoši 2014. gada 7. janvāra EK deleģētai regulai (ES) Nr. 240/2014 par Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem; 3) ņemt vērā Latvijas nacionālā līmeņa sociālo partneru - Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) - investīciju prioritātes, kas ir sagatavotas, pamatojoties uz ES Padomes un EK dokumentiem un kas 2019.gada 25.septembrī (re.g.nr. Nr. 2-9/73 un Nr. 230/1) ir iesniegtas Ministru prezidentam, Nacionālās attīstības padomes priekšsēdētājam K.Kariņam, Pārresoru koordinācijas centra vadītājam P.Vilkam un nosūtītas informācijai Finanšu ministrijai. Skat pielikumā. Aicinām šo investīciju prioritāšu īstenošanā kā līdzatbildīgās institūcijas noteikt nacionālā līmeņa sociālos partnerus - Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību (LBAS).		
12.11.2019.	Kultūras ministrs	Visbeidzot vēlos norādīt, ka visā dokumenta tekstā uzkrītoši bieži tiek minēts jēdziens “pārmaiņas” – rosinu apsvērt iespējas to aizstāt ar emocionāli neitrālāko jēdzienu “uzlabojumi” vai “pilnveide”, tādējādi piešķirot dokumentam emocionāli pozitīvāku nokrāsu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Reģionālās attīstības dimensiju nepieciešams iekļaut pilnīgi visos rīcību virzienos un attiecīgi paredzot arī uzdevumus katrā no rīcību virzieniem.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt sadaļu “Izmantotie saīsinājumi”:. PISA - Programme for International Student Assessment.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Rīcības virzieniem pretī nav nosauktas darbības, kā rezultātā nav iespējams izvērtēt NAP 2027 redakciju pēc būtības.		
07.11.2019.	Pēteris Latkovskis	Par plāna konceptuālo ietvaru. Ierosina plānā lielāku detalizāciju nozaru griezumā, lai nozarēm ir ko vairāk paņemt no NAP2027 vidēja termiņa programmām.		
07.11.2019.	Edīte Megne	Interesēja, vai varēs iesniegt priekšlikumus NAP2027 arī nākamā nedēļā. Tas dotu iespēju Universitātē tos labāk izdiskutēt. Ņemot vērā, ka plāna pirmā redakcijā pie indikatoru vērtībām 2024. un 2027.gadam ir atruna, ka to vērtības tiks precizētas pēc pieejamā finansējuma aprēķina, jautā vai plānā būs redzams indikatīvs finasnējums; vai indikatoru vērtības tiks precizētas?		
21.11.2019.	Rīgas plānošanas reģions	Iepazīstoties ar NAP pirmo redakciju, secinām, ka dokuments ir izstrādāts kvalitatīvi, tādā stratēģiskajā ietvarā, kas pakārtots Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030.gadam (turpmāk – Latvija 2030) izvirzītajiem ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem, un kopumā nosaka kvalitatīvus priekšnosacījumus pasākumu plānam Latvijas attīstības turpmākajiem septiņiem gadiem. Vienlaikus RPR ierosina reģionu attīstību sekmējošus priekšlikumus un aicina dokumenta pilnveides procesā ņemt vērā RPR ierosināto. Sniegtie priekšlikumi balstīti uz RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem stratēģiskajiem uzstādījumiem un reģiona attīstības redzējumu, kā arī secinājumiem pēc NAP izstrādes darba grupu sanāksmēm un Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021.-2027.gadam izstrādes procesu.		
21.11.2019.	Rīgas plānošanas reģions	Kopumā uzlūkojot NAP 2027, RPR ierosina arī pilnveidot dokumenta sadaļas, kas nosaka par plānā definēto uzdevumu īstenošanu atbildīgās un līdzatbildīgās institūcijas. RPR aicina izvērtēt, kāda loma rīcības virzieni un uzdevumu īstenošanā ir un potenciāli būs plānošanas reģioniem ne vien prioritātes „Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virzienu sasniegšanā, bet arī sociālās jomas un rehabilitācijas, profesionālās izglītības, uzņēmumu konkurētspējas, kultūras, tūrisma, enerģētikas un klimata mērķu īstenošanā, nozaru politiku koordinēšanā. RPR lūdz izvērtēt un noteikt plānošanas reģionus kā līdzatbildīgos NAP punktus [66], [78], [83], [97], [98], [112], [114], [117], [134], [135], [137], [149], [159-161], [165], [189-192], [194], [209-210], [258-269], [285-291], [310-311], [339-340], [349], [352], [390-393] plānoto pasākumu īstenošanā, pamatojoties uz faktu, ka koordinējošā valsts un pašvaldību institūciju sadarbību, ieviešot projektus plānošanas reģioni piedalās uzskaitīto uzdevumu un līdzīgu aktivitāšu īstenošanā.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) ir iepazinusies ar Pārresoru koordinācijas centra (turpmāk – PKC) vadībā izstrādāto Latvijas nacionālā attīstības plāna 2021.–2027.gadam (turpmāk – NAP2027) pirmo redakciju, kas publicēta sabiedriskajai apspriešanai. LU atzinīgi novērtē paveikto apjomīgo darbu pie NAP2027 izstrādes, novērtējot to kā kvalitatīvu izstrādātu, visaptverošu vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentu turpmākajiem septiņiem gadiem. Sniedzam savus priekšlikumus NAP2027 pilnveidei (skat. pielikumā). Novērtējam un atbalstām NAP2027 ietvaros izvirzītos mērķus un sasniedzamos mērķa indikatorus rīcības virzieniem “Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” un “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība”. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka minēto mērķu un indikatoru sasniegšanai ir nepieciešami būtiski finanšu ieguldījumi, ņemot vērā identificētos izaicinājumus: ilgstoši nepietiekams un nestabils finansējums pētniecībai un attīstībai, zema un lejupejoša pētniecības kapacitāte, nepietiekama iekšējā konkurence, internacionalizācija un izcilība. Paredzēts, ka NAP2027 nosaka galvenos publisko investīciju virzienus valsts budžeta, Eiropas Savienības fondu un citu finanšu instrumentu ieguldījumiem Latvijā. Šobrīd nozaru ministrijās notiek darbs pie indikatīvā finanšu plāna izstrādes NAP2027 īstenošanai. Izsakām nožēlu, ka sabiedriskās apspriešanas laikā nebija pieejams minētais finanšu plāns, līdz ar to nebija iespējams novērtēt, vai plānotie finanšu līdzekļi būs pietiekami, lai attiecīgajos rīcības virzienos nodrošinātu izglītībai, zinātnei, produktivitātei un inovācijām noteikto mērķu, uzdevumu un mērķa indikatoru sasniegšanu. Nav atbalstāma NAP2027 dokumentā pie mērķa indikatoriem norādītā piezīme, ka “Indikatoru mērķa vērtības tiks precizētas pēc indikatīvi pieejamo resursu noteikšanas uzdevumu īstenošanai”. Uzskatām, ka izglītībai un zinātnei izvirzītie mērķi un mērķa indikatori ir noteikti atbilstoši un pamatoti, ar nosacījumu, ka to sasniegšanai tiek paredzēti atbilstoši valsts budžeta un Eiropas Savienības fondu līdzekļi. Pretējā gadījumā bez attiecīga finansējuma ar samazinātām mērķa indikatoru vērtībām nebūs iespējama NAP2027 ietvaros plānotā pētniecības attīstība, zinātnes izcilība, starptautiskā konkurētspēja, inovāciju un produktivitātes pieaugums.		
25.11.2019.	Raimonds Nipers	Latvijas nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam pamatā ir sacerējums bez jebkāda ekonomiskā pamatojuma. Valstī nav aprēķināts minimālais sociālais iztikas līmenis, nav aprēķināts kopējais nodokļu slogs darba ņēmējiem pa ienākumu grupām. Nav zināms cik reāli dzīvo iedzīvotāju valstī un īpaši reģionos. Nav zināms cik ir ekonomiski aktīvu uzņēmumu reģionu dalījumā, cik šajos uzņēmumos ir nodarbināto. Šim attīstības plānam nav redzējuma par valsts tautsaimniecības attīstību. Pārresoru koordinācijas centra darbība ir orientēta uz procesu nevis rezultātu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Latvijas Lauku forums	<p>Biedrība „Latvijas Lauku forums” ir iepazīsinies ar Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (turpmāk – NAP2027) 1. redakciju un Pārresoru koordinācijas centra mājaslapā publicēto informāciju, un lai arī būtiskākos komentārus un rekomendācijas jau sniedza līdzdarbojoties darba grupā, sniedz būtiskākos komentārus esošas redakcijas pilnveidei:</p> <p>1. Pašreizējā dokumenta versijā ne kritēriju, ne uzdevumu līmenī nav ietverts reģionālais aspekts. Darba grupu izstrādes laikā nepārprotami tika pievērsta ļoti būtiska uzmanība no dažādām iesaistītajām pusēm par šī aspekta nozīmību un nepieciešamību to ietvert kā horizontālu principu visos rīcības virzienos, tālab tas būtu attiecīgi jānostiprina arī dokumentā, ietverot norādes, kā aspekts tiks horizontāli vērtēts projektu/programmu kontekstā, nodrošinot principa ievērošanu un īstenošanu visās jomās, t.sk. stratēģisko mērķu indikatoru vērtību noteikšanā. Pašreiz tikai atsevišķos mērķos (piemēram, veselības aprūpes vienlīdzīga pieejamība) ir iekļauts rādītājs (Nr. 56), vienlaikus ļoti būtiski, ka aspekts tiek izvērtēts rīcības virziena uzdevumos, piemēram, par publisko zināšanu nodošanu mazajiem uzņēmumiem (Nr. 145) būtiski izvērtēt pieejamību reģionos, kas ļautu uzlabot konkurētspēju, vai medijpratības spēcīnāšana (Nr 404), kur būtiski izvērtēt un veikt rīcības atbilstoši reģionālajai situācijai, kas atšķirīga katrā no reģioniem.</p> <p>2. Izstrādājot uzdevumu detalizāciju un atbilstošus finanšu plānus, praksē pielietot reģionālās perspektīvas nozīmību, izvērtējot visus pasākumu ietekmi uz reģionālo attīstību un nevienlīdzības mazināšanu, iezīmējot mērķtiecīgu lēmumu mainīt politiku no reģionu attīstības „pašplūsmā” uz mērķtiecīgu lēmumu mainīt pieeju uz apzinātu rīcību, datu iegūvi un analīzi pēc iespējas lokālākā mērogā, sekmējot unikālu, teritorijai atbilstošu rīcību.</p> <p>3. Lai arī ekonomiskā aktivitāte un produktivitāte ir būtiska Latvijas izaugsmei nepieciešams „ieguldīt resursus cilvēkos”, īpašu uzmanību pievēršot prioritātei „Vienota, droša un atvērta sabiedrība”, kas ir priekšnosacījums ekonomiski un pilsoniski aktīvas sabiedrības pastāvēšanā ar kritisku domāšanu un augstu rīcībspēju.</p> <p>4. Vēršam uzmanību, ka mainīgā un vismaz atsevišķās sadaļās esošā informācijas neatbilstība starp PKC mājaslapā ievietoto informāciju un 1. redakcijas dokumentā ietvērto radīja mulsumu, tāpēc aicinām ievērot konsekvenci visos publicētajos dokumentos.</p> <p>Latvijas Lauku forums augstu vērtē PKC darbu, ietverot ekspertus 1. redakcijas izstrādes darba grupās, un aicina arī turpmāk NAP2027 izstrādes procesā iesaistīt dažādu sektoru pārstāvjus, t.i. ne vien politikas veidotājus un sociālos partnerus, bet arī nevalstisko sektoru. LLF izsaka vēlmi turpināt strādāt ar NAP arī nākamajā redakcijā, sekmējot lauku kopienu un citu iesaistīto pušu līdzdalību, kā arī sniedzot priekšlikumus konkrētām redakcijām, kad pēc 1. redakcijas apstiprināti konceptuālie virzieni, uzdevumi un mērķi.</p>		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	<p>LSGCO pārstāvji iepazīsinās ar NAP2027 publiskai apspriedei pieejamo versiju un uzskata, ka visā dokumentā fundamentāli trūkst brīvprātīgā darba dimensija kā pilsoniskuma attīstības instruments, kas ir normāla prakse rietumu demokrātijas valstīs. Kā arī ieguldījums, ko sniedz nacionāla mēroga jaunatnes nevalstiskajās organizācijās un iztrūkst fokuss uz jaunatni kā demogrāfisku grupu (pēc Jaunatnes likumā noteikta vecuma 13-25 gadi).</p> <p>Brīvprātīgais darbs vietējai kopienai ir stūrkmens pilsoniskuma attīstībai nācijā, tā ir vēlmes izpausme darbībā, ieradumu maiņa (395.p.: sabiedrības, kur vairāk kā divas trešdaļas nekad nav iesaistījušas no pasīvas 1/3 nekad nav iesaistījušās sabiedriskās darbībās).</p> <p>Brīvprātīgais darbs veicina starpkultūru sadarbību, saliedētību, veicina lokālpatriotismu ar globālu skatījumu, nodrošina sabiedrības tīklošanos, sociālo integrāciju dažādām sabiedrības grupām (etniskajām, seksuālajām, u.c. minoritātēm), veicina starppaaudžu sadarbību (kas bija daudz diskutēts NAP izstrādes procesā), vērtību stiprināšanu, lojālu pilsoņu attīstību, nes Latvijas vārdu pasaulē, veicina veselīgu dzīves veidu un atbildīgu attieksmi pret apkārtējo vidi un dabu, dod darba pieredzi un attīsta nodēriņas prasmes.</p>		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	<p>3.Vēršam uzmanību, ka būtisks princips ANO IAM ir “neatstāt nevienu aiz muguras” (leave no one behind), taču tā ieviešanai ir nepieciešams vis-pirms konkrēti identificēt un nosaukt grupas, kuras šobrīd skar diskriminācija, nevienlīdzība, dažādi riski. Šobrīd dokumentā ir minēts, ka tiks “pa-līdzēts vājākiem”, kā arī rīcības virzienu un prioritāšu izklāstā ir minētas dažas sabiedrības grupas, tomēr rosinām izcelt arī vīzijas daļā šo pieeju un grupas nosaukt, balstoties uz statistiku un sabiedrības viedokļu aptaujām.</p> <p>Tāpat arī prioritāšu apraksti neaptver visas sabiedrības grupas, kuras tālāk ir minētas rīcības uzdevumos. Uzskatām, ka šāda pieeja nesniedz pareizu un visaptverošu prioritātes “stāstu”, bet to nepamatoti sašaurina.</p>		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	<p>17.Aicinām iekļaut rādītājus par ilgtspējīgas attīstības praksēm:</p> <p>17.1.Kompāniju skaits, kas publicē ilgtspējas ziņojumus;</p> <p>17.2.Ilgspējīgu publisko iepirkumu un rīcības plānu skaits.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	22. Aicinām iekļaut kā indikatoru sabiedrības attieksmi pret dažādām sa-biedrības grupām, piemēram, citām etniskajām grupām, migrantiem, HIV inficētajiem, bijušajiem ieslodzītajiem u.t.t., lai mērītu sabiedrības inte-grācijas līmeni.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	24.Lūdzam iekļaut rādītāju, kas mērītu dzimumu līdztiesību. Norādām, ka veidojot tik nozīmīgus ilgtspējīgas attīstības mērķus, būtu jāņem vērā ne tikai tās prioritātes, kas ir politikas dokumentos, bet arī jāietver rādītāji, kuri ir prioritāri sabiedrībā. Piemēram, vardarbība ģimenē, atalgojums (dzimumu sadalījums), nepilna laika nodarbinātību (dzimums, vecums, u.c.). Tāpat būtu svarīgi iekļaut indikatorus, kas atspoguļotu vīriešu iz-glītības un veselības rādītājus.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	25.Lūdzam iekļaut rādītāju, kas analizētu iekšējās un ārējās migrācijas tendences.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	26.NAP2027 neiekļauj nevienu rīcības virziena uzdevumu un rādītāju, kas ir saistīts ar Latvijas <i>globālo atbildību - IAM 17</i> . Latvija šobrīd ir viena no valstīm, kas vismazāk iegulda attīstības sadarbībā, tādējādi atpaliekot no kopējās ES valstu un NAP2020 plānotas pakāpeniskās oficiālās attīstības palīdzības palielināšanas.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	28.Vēršam uzmanību, ka, lai gan NAP2027 ir atsevišķs rīcības virziens "Līdzsvarota reģionālā attīstība", ir būtiski arī citos rīcības virzienos veikt mērījumus reģionālā griezumā.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	29. Vēršam uzmanību, ka, kur iespējams, <i>neizmantot indeksus</i> , kas neparāda niansētas tendences, bet konkrētus rādītājus, turklāt, tos skatot pa vecumiem, dzimumiem, reģioniem un citiem detalizētiem aspektiem, kas atspoguļo niansētas tendences.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	Ievads Liekvārdība ir "vīziju "uzskaitījums, jo nākošā sadaļā to jau apraksta! - Svarīgāk ir pieminēt būtisko dokumentus, kas ietekmēs šo dokumentu, piemēram: - 1. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 1386/2013/ES, (2013. gada 20. novembris) - "Par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" - 2. Latvijas 1995.g. parakstīto Pasaulē valstu konvenciju par bioloģisko daudzveidību (Riodežaneiro 1992.). #. Orhuzas konvencijas un mūsdienu Pasaulē klimatam vēltie lēmumi... Orhuzas konvencija Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas Konvencija) Lēmums 2005/370/EK — Orhūsas Konvencijas noslēgšana 2017. gada aprīlī Komisija pieņēma vadlīnijas par iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Tajās precizēts, kā fiziskas personas un apvienības savas valsts tiesās var apstrīdēt valsts iestāžu lēmumus, darbību vai bezdarbību saistībā ar ES vides tiesību aktiem.		
25.11.2019.	Rektoru padome	1) Viens no jautājumiem, par kuriem daudz diskutējām Rektoru padomes šā gada 11.oktobra sēdē – NAP2027 I.redakcijas saistība ar NAP 2014-2020 sasniegto un nesasniegto mērķu un uzdevumu analīzi, spēkā esošā plāna panākumiem un neveiksmēm. Aicinām NAP sākumā iekļaut attiecīgu nodaļu vai norādes uz dokumentiem, kuros iepriekšējā plāna (ne)izpilde tiek analizēta. 2) Aicinām apsvērt iespēju neizpildītos mērķus un uzdevumus, ja tie nav zaudējuši savu aktualitāti, iekļaut atkārtoti NAP2027. Tā, piemēram, NAP2020 galvenais stratēģiskais mērķis – ekonomikas izrāviens – nav sasniegts. Tas noteikti ir aktuāls, un to nepieciešams īstenot. NAP2027 noteiktie virzieni un uzdevumi, īpaši tie, kas attiecas uz sociālo jomu, izglītību un pētniecību, prasīs papildu finanšu ieguldījumus. Tas nebūs iespējams bez ekonomikas paātrinātas attīstības. 3) Aktuāls un sāpīgs ir jautājums par NAP2020 plānoto pētniecības finansējuma pieaugumu no 0,6% IKP 2010.gadā līdz 1,2% IKP 2017.gadā – šis mērķis ne tuvu nav sasniegts. Ir noticis tieši pretējais – šis finansējums ir sarucis no 0,6% IKP līdz 0,5% 2019.gadā. Ir pamats uzskatīt, ka nepietiekamais finansējums pētniecībai un attīstībai ir liedzis veikt iecerēto ekonomikas izrāvienu. NAP2020 neveiksmju pieredze ir jāņem vērā, gatavojot NAP2027.		
31.10.2019.	VARAM	1. ņemot vērā rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība" tvērumu, lūdzam ievada [3].rindkopas 2.apakšpunkta otro teikumu izteikt šādā redakcijā "Reģionālās attīstības veicināšanai tiks radīti priekšnosacījumi visu reģionu ekonomiskā potenciāla attīstībai un sociālekonomisko atšķirību mazināšanai, paaugstinot iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai, vidējā termiņā panākot reģionālā IKP starpības samazinājumu";		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	3 - Papildināt ar punktu. • Latvijā izlīdzināsies sociāli ekonomiskās atšķirības starp tās reģioniem, reģionos izveidos tieši vēlētas pašvaldības, kas rūpēsies par daudzveidību Latvijā un reģionu konkurētspēju Eiropā, sadarbībā ar centrālo valdību un vietējām pašvaldībām attīstīs katra reģiona salīdzinošās priekšrocības. // Līdz šim reģionālā politika, kas balstīta uz vienveidīgu nozaru pieeju ir bijusi nesekmīga. Lai novērstu depopulāciju nepieciešams noteikt reģionu attīstību kā prioritāti.		
31.10.2019.	VARAM	1. lūdzam papildināt tekstu NAP2027 4.punktā ar vārdiem “pašvaldību budžeta”, jo jau esošajā NAP2027 redakcijā rīcības virzienu uzdevumu īstenošanai norādītajos finansējuma avotos tiek norādītas pašvaldības. Tāpat lūdzam precizēt formulējumu “finansu instrumenti”, jo finansu instrumenti nozīmē ”Produkti”, kurus tirgo (veido, pērk un pārdod) finansu tirgos: parāda vērtspapīri (vekseli, valsts parādzīmes, obligācijas, ķīlu zīmes u.c.), kapitāla vērtspapīri (akcijas, ieguldījumu apliecības u.c.), valūtas un atvasinātie finansu instrumenti (iespēju līgumi, termiņlīgumi u.c.), kā arī “produkti”, kas netiek tirgoti (noguldījumi, kredīti, daļas kapitālsabiedrībās, apdrošināšanas līgumi, pensiju fondu apliecības u.c.), un attiecīgi tie nenozīmē citas finansējuma programmas, fondus, kas sniedz arī neatmaksājumu grantu daļu. Attiecīgi lūdzam izteikt šādā redakcijā “[4] NAP2027 nosaka stratēģiskos mērķus, ko Latvijā apņemamies sasniegt līdz 2027. gadam, iezīmē nozaru politiku virzienus un galvenās reformas, kā arī i pretējais – šis finansējums ir sarucis no 0,6% IKP līdz 0,5% 2019.gadā. Ir pamats uzskatīt, ka nepietiekamais finansējums pētniecībai un attīstībai ir liedzis veikt iecerēto ekonomikas izrāvienu. NAP2020 neveiksmju pieredze ir jāņem vērā, gatavojot NAP2027. kur būtiski izvērtēt un veikt rīcības atbilstoši reģionālajai situācijai, kas at		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Tā kā patiesie ieguldījumi Nacionālā attīstības plāna īstenošanai nav precīzi zināmi un var būtiski mainīties gan pēc Eiropas Savienības fondu ieguldījumu apstiprināšanas, gan arī tāpēc, ka virknei uzdevumu vidējā termiņā būs nepieciešama valsts budžeta attīstības daļas apstiprināšana (kas atkarīga no vairākiem faktoriem, ko prognozēt līdz pat 2027.gadam var tikai aptuveni), lūdzam izteikt 4.rindkopu šādā redakcijā: “[4] NAP2027 nosaka stratēģiskos mērķus, ko Latvijā apņemamies sasniegt līdz 2027. gadam, iezīmē nozaru politiku virzienus un galvenās reformas, kā arī publisko investīciju virzienus valsts budžeta, Eiropas Savienības (ES) fondu un citu finansu instrumentu ieguldījumiem Latvijā. NAP2027 ambiciozie mērķi un vajadzības ir salāgotas ar patiesajām iespējām un pieejamajiem līdzekļiem. Tāpēc plāns ir reāls un īstenojams.”		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	1.Vēršam uzmanību, ka NAP2027 ir faktiski pēdējais valsts nacionālais plānošanas dokuments, kam jāpietuvina Latvija valsts ilgtermiņa attīstības redzējumam, kas atspoguļots Latvija2030, kā arī Dienaskārtībā2030, kuras ieviešanu paredz ANO IAM. Tādējādi uzskatām, ka ir kritiski svarīga ļoti skaidra rīcība, kā NAP2027 sasniegs šajos abos dokumentos minēto, taču šobrīd tā ir tikai vispārēja rakstura atsauce 5.lappusē. Aicinām dokumentā vai kādā tā pielikumā iekļaut skaidru kartēju-mu/vizualizāciju, kādi NAP2027 rīcības virziena uzdevumi pietuvina valsti Latvija2030 un Dienaskārtība2030. LAPAS un ekspertu izvērtējums liecina, ka šobrīd NAP2027 aptver tikai šau-ru virzienu loku, kā arī iepriekšējais pieejamais prioritāšu un IAM kartē-jums ir bijis neprecīzs pēc būtības.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Vispirms gribu uzteikt jaunā NAP skaidro uzbūvi un viegli sprototamo struktūru! Tā ir labāka, nekā gandrīz jebkuram citam valsts līmeņa attīstības plānošanas dokumentam, kas ir līdz šim redzēts un pamatā tiešām orientēta uz „normālu” lasītāju. „Antipiemērs” ir ZM „Latvijas lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam” – absolūti nelasāms, nepārskatāms un nesaprotams dokuments. Tālāk pievienoju piezīmes par iespējamiem uzlabojumiem un papildinājumiem dažās NAP sadaļās, kā arī pāris atsevišķās vietās vienkārši pārdomas par kādu punktu. / Vizija par Latvijas nākotni / Dzīves kvalitāte [14] iespējams, ka vajadzētu uzsvērt tiesisko procesu paātrināšanu , jo, tieši procesu ilgā vilkšanās (un iespējas tos vilcināt!) ir viens no visbūtiskākajiem iedzīvotāju pretenziju avotiem un iemesls, kādēļ daudzi no viņiem tiesisko aizsardzību nemaz nemeklē pat situācijās, kad tā ir skaidri nepieciešama. [16] ir utopiski, kamēr mums valdībā tiks virzīti tādi cilvēki-megafoni (runā, bet nedzird; kompetence dažbrīd ir apšaubāma), kā Švai bezdarbību saistībā ar ES vides tiesību aktiem. Latvijas vārdu pasaulē, veicina veselīgu dzīves veidu un atbildīgu attieksmi pret apkārtējo vidi un dabu, dod darba pieredzi un attīsta noderīgas prasmes. Ieguldījumiem Latvijā. Šobrīd nozaru ministrijās notiek darbs pie indikatīvā finansu plāna izstrādes NAP2027 īstenošanai. Izsakām nožēlu, ka sabiedriskās apspriešanas laikā nebija pieejams minētais finansu plāns , līdz ar to nebija iespējams novērtēt, vai plānotie finansu līdzekļi būs pietiekami , lai attiecīgajos rīcības virzienos nodrošinātu izglītībai, zinātnēi, produktivitātei un inovācijām noteikto mērķu, uzdevumu un mērķa indikatoru sasniegšanu. Nav atbalstāma NAP2027 dokumentā pie mērķa indikatoriem norādītā piezīme, ka “Indikatoru mērķa v		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[7] 21. gadsimta sākumā Latvija pilnvērtīgi atgriezās Eiropas valstu saimē un kļuva par NATO un ES dalībvalsti. Nākamajā desmitgadē mēs panācām jaunu izaugsmi pēc ekonomiskās krīzes sagaidījām neatkarīgās Latvijas simtgadi. Tā noslēdzās patriotisma zīmē, ar ievērojamu tautsaimniecības augšupeju un vairākām nozīmīgām valsts pārvaldes reformām. Tagad ir pienācis laiks uz šī pamata veikt visaptverošas pārmaiņas, lai nodrošinātu stingru attīstības kursu mūsdienu dinamiskajā pasaulē.		
31.10.2019.	VARAM	1. Klimata pārmaiņas ir viens no nozīmīgākajiem globālajiem izaicinājumiem un riskiem. Ņemot vērā klimata pārmaiņu radītās sekas, piemēram, ar laikapstākļiem saistīto katastrofu radīto ekonomisko zaudējumu pieaugumu pasaulē, kā arī Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2018. gada oktobrī publicēto ziņojumu par ietekmi, kādu radītu globālā sasilšana par 1,5°C, salīdzinot ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, secināms, ka klimata pārmaiņas ietekmēs visus tautsaimniecības sektorus, kā arī negatīvi ietekmēs iedzīvotāju labklājību un drošību. Līdz ar to nepieciešama steidzama un noteikta rīcība klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanās klimata pārmaiņām jomā. Arī Latvija ar savu atbalstu Eiropas Savienības virzībai uz klimatneitralitāti 2050.gadā apliecinājusi, ka sniegs savu devumu globālās klimata krīzes risināšanai. Ņemot vērā iepriekš minēto, lūdzam klimata politikas jautājumus plašāk iekļaut Plānā, īpaši saistībā ar nākotnes vīziju enerģētikas, transporta, lauksaimniecības un mežsaimniecības sektoros.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	7) Šis skaidrojums ir pilnīgi lieks, jo neatbilst "vīzijas" definījumam!		
12.11.2019.	Kultūras ministrs	Atzinīgi novērtējot to, ka kultūras jautājumi NAP ir izcelti kā viena no sešām prioritātēm, aicinu stiprināt kultūras kā sabiedrību saliedējošas vērtības kopējo atspoguļojumu dokumentā, uzsverot, ka bez kultūras Latvijas valsts pastāvēšana nav iespējama. Piemēram, sadaļā "Vīzija par Latvijas nākotni 2027. gadā", atšķirībā no Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030. gadam noteiktās vīzijas, šobrīd kultūra ir minēta tikai garāmejojot, un pie stratēģiskajiem mērķiem nav minēta vispār.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	2.Kaut rīcības virzieni tālāk detalizē NAP2027 Vīziju par Latvijas nākotni, būtisks ir arī šajā vīzijā ietvertais dokumenta "gars": 1) Virziens "Vienlīdzīgas tiesības" skata valsti ļoti šauri kā valsts nodoro-šinātu un iniciētu sistēmu, neskarot tik būtisko iedzīvotāju spēju pašnoteikties, uzņemties iniciatīvu un atbildību, kas minēts Latvija2030 un citēts arī NAP2027 "2030. gadā Latvija būs plaukstoša aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsts." Rosinām šo virzienu skatīties ANO IAM 16.mērķa gaisotnē. 2) Virzienā "Zināšanu sabiedrība" nav atspoguļota sabiedrības vērtību-rientācija - demokrātijas vērtību uzturēšana, tai skaitā, apzinoties globālo kontekstu. 3) Virzienā "Atbildīga Latvija" ir ļoti šauri skatīta globālā atbildība klima-ta jomā, ignorējot arī citas ilgtspējīgas attīstības perspektīvas - ekonomisko un sociālo atbildību, kas izpaužas gan kā godīgums starptau-tiskajā tirdzniecībā, finanšu sektorā, gan arī attīstības palīdzības sniegšana. Lūdzam ņemt vērā, ka šim virzienam ANO IAM ir atsevišķs mērķis - 17. Vēršam uzmanību, ka daļai no Latvijas nākotnes vīzijas ir jābūt starpno-zaru sadarbībai tās sasniegšanā, sekmējot un novērtējot katra sektora, organizācijas un indivīda ieguldījumu. Valstij ir jārada apstākļi cilvēku iniciatīvai un darbīgumam, taču šobrīd vīzijā dominē "valsts nodrošinājuma" naratīvs.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[9] 2027. gadā mēs redzam fundamentālās pārmaiņas un izaugsmi četros virzienos. Vienlīdzīgas tiesības aptver Latvijas iedzīvotāju pamata tiesību īstenošanu caur valsts sniegtajiem pakalpojumiem. Dzīves kvalitāte raksturo vispārējo labklājības un ikviena Latvijas iedzīvotāja iespēju pieaugumu. Zināšanu sabiedrība ir kopējs virziens pārmaiņām izglītībā un zinātnē, pilsoniskajā apziņā, mediju telpā un tautsaimniecībā. Atbildīga Latvija ir atbilde vides , klimata un demogrāfisko tendenču apdraudējumam šodien un tālākā nākotnē. // Vīzijas sadaļa "Dzīves kvalitāte" jāpapildina ar vīziju par tīru un drošu vidi, piemēram: Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi, kur vides stabilitāti nodrošina stabils un veselīgs ekosistēmas. Daba ir pieejama ikkatram iedzīvotājam, un dabas kapitāls veido stabilu pamatu ilgtspējīgai Latvijas ekonomikai		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Aicinām papildināt rīcības virzienu "Vienlīdzīgas tiesības" (6.-7.lapa), akcentējot vienlīdzīgu iespēju kā vērtības un principu iedibināšanu Latvijas sabiedrībā. Esošajā redakcijā virziens akcentē tiesībsardzības sistēmas darbību un efektivitāti, taču daudz būtiskāk ir akcentēt sabiedrības vērtības, kuras pieņem dažādību, un līdz ar to nepieciešamība pēc taisnīgas tiesas vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai mazinātos.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	10) punkts ir lieks, jo neatbilst "Vīzijas" definījumam		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	<p>[10] Latvijas Republikas Satversmes 91. pants paredz vienlīdzīgas tiesības visiem cilvēkiem Latvijā. Vienlaikus šo tiesību īstenošana ir atkarīga no tā, vai cilvēks dzīvo Rīgā, citur Latvijā vai ārvalstīs, kādā dzīves situācijā un vecuma grupā, kādās saistībās un attiecībās ar valsti, kurā pusē tā sauktajai "tehnoloģiju plīksai", un kādā mediju telpā viņš atrodas.</p> <p>Lai cilvēks varētu saņemt valsts apmaksātu juridisko palīdzību, viņam jābūt "vismaz" maznodrošinātajam, bet šo statusu piešķir pašvaldība "pēc saviem ieskatiem". Šobrīd Ogrē tie ir 250 EUR mēnesī cilvēkam, bet Daugavpilī 80% no minimālās algas - tas ir 344 EUR. Tātad starpība vienam cilvēkam ir 94 EUR. VARAM ministrs Juris Pūce, runājot par novadu reformu, reklamās saka, ka cilvēks nedrīkst tikt diskriminēts pēc dzīves vietas. Arī NAP2027 tiek runāts par vienlīdzību. Savukārt Tiesībsargs, kad norādīju, ka cilvēku iespēja saņemt valsts apmaksāto juridisko palīdzību dažādos novados atšķiras, man atbildēja, ka man ir tiesības mainīt dzīvesvietu, ja man kas nepatīkot.</p> <p>Iespējamais risinājums. * Visā valstī ir vienādi nosacījumiem attiecībā uz trūcīgām un maznodrošinātām personām. * Vislabāk jau būtu, ka NAP2027 paredzētu, ka tajā laikā Latvijā visi cilvēki ir pietiekoši nodrošināti.</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Lūdzam sadaļas "Vīzija par Latvijas nākotni 2027.gadā" apakšsadaļā "Vienlīdzības tiesības" piedāvātās 10.punkta redakcijas ietvaros ietvert formulējumu norādīt plašākā kontekstā – reģionu un pilsētu mērogā, izsakot šādā redakcijā: [10] Latvijas Republikas Satversmes 91.pants paredz vienlīdzīgas tiesības visiem cilvēkiem Latvijā. Vienlaikus šo tiesību īstenošana ir atkarīga no dzīvesvietas Latvijā (pilsētā vai citā reģionā) vai ārvalstīs, kādā dzīves situācijā un vecuma grupā, kādās saistībās un attiecībās ar valsti, kurā pusē tā sauktajai "tehnoloģiju plīksai", un kādā mediju telpā viņš atrodas. Vienlaikus lūdzam skaidrot termina "reģioni" lietojumu visa dokumenta kontekstā, vai un kad šī termina ietvaros tiek ietvertas arī pilsētas.</p>		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	<p>[11] 2027. gadā mēs redzam Latviju, kurā ir vienlīdzīgas tiesības visur. Spēja nodrošināt taisnīgu tiesu visiem cilvēkiem, visos gadījumos – tas ir mūsu valsts identitātes jautājums. Latvijā ir tiesiska valsts, un taisnīgums ir tās pastāvēšanas pamats.</p> <p>Civilprocesa likuma 5.pants (Tiesību normu piemērošana) it kā nosaka, ka "(6) Piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru." Taču tas ir tikai uz papīra. Reālajā dzīvē tiesnesis var "uzmest kapeiku" un tādējādi izlemt vai ņemt vērā judikatūru vai tomēr nē. Arī Eiropas cilvēktiesību tiesa ir lēmusi, ka termins "judikatūra" ir tikai "skaņu sakopojums" - tam nav nekādas nozīmes. Tiesnesis var to ņemt vērā vai arī neņemt. Šādi nav iespējams panākt cilvēku uzticību taisnīgai tiesai.</p> <p>Iespējamie risinājumi * 2027.gadā tiesu lemj mākslīgais intelekts un tiesnesis tikai to pārbauda. * Par katru tiesnesi ir pieejama visizvērstākā statistika, piemēram, kādus lēmumus pieņēmis, kad izmantojis judikatūru, un, kad atteicies to izmantot utt. * Par katru tiesneša lēmumu ir mākslīgā intelekta komentārs/novērtējums/salīdzinājums.</p>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>[12] Taisnīga un ātra tiesībsardzības sistēma ... Šeit tālāk jābūt konkrētīzējumam kas ir "taisnīga" un "ātra" 13) Punkts ir pilnīgi lieks, jo neatbilst "vīzijai", bet tā ir reālas sistēmas darbības apraksts</p>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>[15] Atvērta pārvaldība sniedz iedzīvotājiem visu pieprasīto un nepieciešamo informāciju, neaizbildinoties vai izvairoties no atbildes... Ieviesta valsts pārvaldes ierēdņu atbildības skala par neprecīzām, izvairīgām atbildēm, ko kontrolē Ombuda un "Trauksmes cēlāju" vadības struktūras</p>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>[16] Valsts pārvaldība ... ir ieviesta ierēdņu un struktūru (padomju, ekspertu u.c. kolektīvu) atbildība (materiāla un morāla) par nepieņemtiem ierosinājumiem, kļūdainiem lēmumiem, kas izsekojami līdz 10 gadu ilgos procesos. Ierēdņu atbildību neatceļ amata atstāšana vai aiziešana pensijā.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[16] Valsts pārvaldība ir divu virzienu process, kurā ierosināt un panākt jaunus uzlabojumus var ikviens pilsonis vai organizācija. Valsts un pašvaldību iestādes proaktīvi sadarbojas ar sabiedrību un bauda tās uzticēšanos efektīvu risinājumu, pretimnākošas attieksmes un izcilas reputācijas dēļ. Viena no lielākajām skolām Latvijā Ogres 1.vidusskola esot saņēmusi sodu par to, ka skolēnu ēdināšanas laiki neatbilst MK noteikumiem. BET skolā ir tik daudz skolēnu, ka tai ir jāmeklē nestandarta risinājumi skolēnu paēdināšanai un tas nozīmē, ka MK noteikumiem būtu jāpielāgojas skolai nevis otrādi. Iespējamie risinājumi: * "Slikti" MK noteikumi tiek mainīti vienas dienas laikā. Ka lēmumus var pieņemt arī ātri parāda tas, kā tika nomainīts Kazahstānas pilsētas Astanas nosaukums uz Nursultanu. * Ierēdnis/darbinieks, kurš lieto frāzi "es neko nevaru darīt, jo tādi ir, piemēram, MK noteikumi" ātri atbrīvo vietu cilvēkam, kuram ir vīzija, kā situāciju uzlabot, un kurš ir gatavs darboties. * Ideālā variantā uzlabojumus piedāvā mākslīgais intelekts un cilvēks tikai to pārbauda.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Būtisks virziens Latvijas attīstībā turpmākajos gados ir nostiprināt sociāli taisnīgas un atbildīgas valsts principu. To apliecina ne vien uzskatāmā statistika par nabadzību un sociālo nevienlīdzību, bet arī vairāki pētījumi. Attiecīgi lūdzam papildināt 7.lapā virzienu "Dzīves kvalitāte" ar papildu rindkopu: "Latvija ir sociāli taisnīga un atbildīga valsts. Jebkuri lēmumi tiek pieņemti, virzoties uz katra indivīda labklājības nodrošināšanu. Iedzīvotājiem ir nodrošinātas tiesības un iespējas saņemt kvalitatīvu izglītību, veselības aprūpi, ir iespējas saņemt taisnīgu atalgojumu par ieguldīto darbu, saņemt pienācīgu sociālo nodrošinājumu un atbalstu noteiktās dzīves situācijās."		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Viena no saliedētas sabiedrības vērtībām ir sociālā solidaritāte, kas akcentē ne tikai savu personisko, bet gan apkārtējo un līdzcilvēku labklājību. Sociālā solidaritāte var izpausties daudzveidīgi, un tā nav atkarīga tikai no personas ienākumiem, spējām un zināšanām. Turklāt, lai neiesakņotu iedzīvotāju iedalījumu "vājākajos" un "spējīgākajos", aicinām precizēt 17.rindkopu šādā redakcijā : "[17] 2027. gadā Latvija ir valsts, kur ikviens cilvēks jūtas labi. Viņus vieno līdzīgas vērtības un izpratne par lietu kārtību pasaulē, šeit <u>dzīvo sabiedrība, kurā cilvēki rūpējas un atbalsta viens otru spējīgākie atbalsta vājākos</u> , un ikvienam ir nodrošināti pietiekami dzīves apstākļi un iespējas tos uzlabot." Lūdzam attiecīgi precizēt arī 47.rindkopu.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Iesakām sadaļā "Vīzija par Latvijas nākotni" precizēt rindkopas (precizējumi bold): [18] Plašāku publisko pakalpojumu pieejamību, augstāku kvalitāti un efektīvāku palīdz īstenot mērķtiecīga sadarbība, tai skaitā attīstības centru tīklošanās mehānismi, integrēta pilsētu, to funkcionālo ietekmes zonu un lauku kooperācija, kopīgi ilgtspējīgas mobilitātes projekti un publiskā-privātā partnerība. Tādā veidā pilsētu un lauku telpas mijiedarbība palīdz risināt kā ekonomiskās, tā sociālās un apdzīvotības problēmas. Iedzīvotāji var izmantot vairāk iespējas un labāku pieeju pakalpojumiem ikvienā Latvijas pilsētā un novadā. Tāpat arī ikviena pilsēta un novads dod ieguldījumu valsts attīstības mērķu sasniegšanā.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam vīziju par Latvijas nākotni 2027.gadā salāgot ar NAP2027 rīcības virzienu ietvaros plānotajiem uzdevumiem, jo šobrīd atsevišķiem apgalvojumiem nav seguma rīcības virzienu ietvaros (piemēram, [18].rindkopa);		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	NAP 2027 [18] punktā norādīts, ka nepieciešams stiprināt attīstības centru tīklošanās mehānismus, integrētu pilsētu un lauku kooperācija, kas risina ekonomiskās, sociālās un apdzīvotības problēmas. Lai sasniegtu efektīvu sadarbības un efektīvu apriti, ir jāstiprina reģionu uzņēmumu – to vadītāju un attīstītāju digitālās kompetences un prasmes. Digitālās prasmes ir būtisks rīks, lai sniegtu vairāk iespējas un labāku pieeju pakalpojumiem ikvienā Latvijas pilsētā un novadā. Digitālo prasmju esība ļauj uzņēmumiem darboties ārpus Rīgas teritorijas, izvērst savu darbību reģionos, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu pakalpojumu un darba iespēju pieejamību gan laukos, gan pilsētā. Lai to panāktu, ir nepieciešams stiprināt topošu uzņēmumu vadītāju IKT prasmes visās nozarēs, integrējot esošajās augstskolu mācību programmās starpdisciplināru mācīšanos modeli, paredzot gan to, ka topošie vadītāji var apgūt IKT prasmes, gan to, ka topošie IKT speciālisti var apgūt vadības prasmes. Lai arī turpmāk uzskaitītie NAP punkti attiecas uz augstākminēto priekšlikumu, šādu starpdisciplināru mācīšanos modeļu attīstība šobrīd nav ietverta kā mērķa indikators.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Iesakām sadaļā "Vīzija par Latvijas nākotni" precizēt rindkopas (precizējumi bold): [19] Pašvaldību sadarbības projekti un tirgus nepilnību novēršana līdzsvaru reģionu ekonomiku un tā pozitīvi ietekmē ilgtspējīgu valsts attīstību, tai skaitā arī demogrāfiskos faktorus, veicinot iedzīvotāju remigrāciju. Konkrēti šoļi nevienlīdzības mazināšanā vienlaikus paaugstina dzīves kvalitāti un sabiedrības kopējo veiktspēju. Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz palīdz gan uzņēmējdarbības un jaunu darbavietu atbalsta mehānismi, gan atvieglota piekļuve darba vietām un moderna zemu emisiju transporta sistēma, kas kalpo iedzīvotāju ilgtspējīgai mobilitātei.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[19] Pašvaldību sadarbības ...konsekventi realizē Latvijas parakstīto parakstīja starpvalstu „Konvenciju par bioloģisko daudzveidību”, kur 8. j) Pantā teikts: „Saskaņā ar savu valstisko jurisdikciju respektēs, saudzēs un saglabās pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu ar tradicionālo dzīvesveidu uzkrātās zināšanas, jauninājumus un praktisko pieredzi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, kā arī veicinās to plašāku pielietošanu. Atzīs un iesaistīs šo zināšanu, jauninājumu un prakses turētājus šo zināšanu pielietošanā, sekmēs šādu zināšanu, jauninājumu un pieeju izmantošanas rezultātā iegūto labumu taisnīgu sadali;”		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam precizēt 20.rindkopu, akcentējot, ka veselības aprūpes pakalpojumi jāsaņem ne tikai no motivētiem un atbilstoši atalgotiem, bet arī <u>kvalificētiem</u> speciālistiem. Latvijai būtisks izaicinājums ir veselības aprūpes pakalpojuma pieejamība kopumā, kas minētajā rindkopā nav pieminēta. Tāpat aicinām precizēt pēdējo rindkops teikumu: “Laba veselība mūža garumā ir viens no mērķiem arī mērķtiecīgam un individualizētam sociālajam atbalstam.” Labklājības ministrija nevar piekrist apgalvojumam, ka mērķtiecīga un individualizēta sociālā atbalsta viens no mērķiem ir laba veselība, jo, piemēram, paliatīvās aprūpes gadījumā cilvēka izārstēšana vairs nav iespējama (līdz ar to veselību nevar uzskatīt par labu), un kurā prioritāra ir sāpju un citu simptomu kontrole ar nolūku saglabāt labāko iespējamo dzīves kvalitāti, līdz iestājas nāve. Kvalitatīvas un savlaicīgas paliatīvās aprūpes pakalpojums netiek pienācīgi nodrošināts, par ko jau vairākkārt ir rosinātas sabiedrības diskusijas.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[20] Latvijā ir kļuvis vieglāk būt veselam. Iedzīvotāji iegulda savas veselības profilaksē ar veselīgu uzturu ... Valsts ir atzinusi Skandināvijas un Kanādas ideju par ziemeļu ogu un augļu sevišķām spējām veselības nostiprināšanā, kur pamati rodami tautu senās tradīcijās un mūsdienu zinātnes rekomendācijās.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	20. rindkopā lūdzam precizēt otro teikumu šādā redakcijā: “ <i>Iedzīvotāji iegulda savas veselības veicināšanā un slimību profilaksē ar veselīgu uzturu un aktīvu dzīvesveidu, atbildīgi sabalansējot darba un brīvo laiku, apzinīgi parūpējoties gan par sevi, gan saviem tuvākajiem.</i> ” Vienlaikus lūdzam precizēt nākamā teikumu šādā redakcijā: “ <i>Savukārt motivētas un atbilstoši atalgotas ārstniecības un ārstniecības atbalsta personas spēj laikus sniegt rekomendācijas veselīga dzīvesveida ieviešanai ikdienā, nodrošināt mūsdienīgu slimību profilaksi, diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un pacientu aprūpi.</i> ” ņemot vērā, ka ārstniecības personas nodrošina arī slimību profilaksi un pacientu aprūpi, piemēram, paliatīvo aprūpi, kas ir ārstniecības procesa komponentes.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[21] Latvija ir valsts, kur ikviens var īstenot savas iespējas ... Tautai ir svarīgi saglabāt gadsimtiem senās kolektīvā darba un sociālās sadarbības formu talkas, kas ir pamatojamas arī kā ieradumu tiesības.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Ņemot vērā, ka Latvijas vērtība ir ikviens tās iedzīvotājs un ikvienam ir jādod iespēja iegūt izglītību, lūdzam papildināt 22.rindkopu šādā redakcijā: “[22] Zināšanas, kvalitatīva, iekļaujoša un mūsdienīga izglītība [....]”		
08.11.2019.	Veselības ministrija	22. rindkopā lūdzam precizēt teikumu šādā redakcijā: “ <i>Latvijas izglītības sistēma visos līmeņos ne tikai atbilst mūsdienu prasībām, bet ir atvērta arī nākotnei, sagatavojot kritiski domājošus, emocionāli inteligentus un savā arādā prasmīgus speciālistus</i> ”;		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[22] Zināšanas, kvalitatīva un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats. [...] veidojot [...] inovatīvus uzņēmumus un kompetentu darbaspēku gan privātajā sektorā gan valsts pārvaldē. Latvijas izglītības sistēma visos līmeņos atbilst ne tikai mūsdienu prasībām, bet ir atvērta arī nākotnei, sagatavojot kritiski domājošus, e-prasmēs kompetentus, emocionāli inteligentus un savā arādā prasmīgus cilvēkus. Aicinu papildināt šo punktu ar augstākminēto, ņemot vērā, ka e-prasmes noteiks gan darbaspēka kvalifikāciju nākotnē un noteiks darbaspēka mobilitātes spējas, gan būs kritiski svarīga spēja, kas cels Latvijas iedzīvotāju vērtību un spēju pielāgoties globālajiem izaicinājumiem.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	a. NAP 27.punktu izsakot to sekojošā redakcijā: “[22] Zināšanas, kvalitatīva un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats. [...] veidojot [...] inovatīvus uzņēmumus un kompetentu darbaspēku gan privātajā sektorā gan valsts pārvaldē. Latvijas izglītības sistēma visos līmeņos atbilst ne tikai mūsdienu prasībām, bet ir atvērta arī nākotnei, sagatavojot kritiski domājošus, e-prasmēs kompetentus, emocionāli inteligentus un savā arādā prasmīgus cilvēkus”;		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[24] <u>Medijpratība un kritiskā domāšana ir labākā Latvijas aizsardzība pret hibrīdiem apdraudējumiem, kamēr citos krīzes, civiltās aizsardzības vai visaptverošas valsts aizsardzības jautājumos atbildīgie dienesti uztur augstu reaģētspēju un iedzīvotāji jūtas informēti. Sabiedrībai piemīt atbildīga attieksme pret valsti un tās drošību. Iedzīvotāji ir informēti par iespējām aizsargāt sevi, savu ģimeni un valsti jebkāda veida krīzēs, savukārt atbildīgie dienesti uztur augstu reaģētspēju. Medijpratība un kritiskā domāšana ir viens no veidiem, kā novērst iekšējās vājības un aizsargāties pret hibrīdajiem apdraudējumiem.</u>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[24] Medi Pratiņa un kritiskā domāšana ir labākā Latvijas aizsardzība pret hibrīdiem apdraudējumiem ... Nevietā un tukšs lozungs!		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	29)..... Latvijas pastāvēšanas jēgu – latviešu tautas, tās valodas un kultūras attīstību savā zemē Bez jēgas, politizēts sauklis! Katrs no mums uz Zemes esam nākuši ar savu Attīstības programmu ģimenē, tās attīstībā, bet ja Valstij ir jēga vien kādu mākslīgu kultūras attīstību, tad nav brīnums, ka tauta plašā teritorijā ...PAZŪD! Pāri paliks vien pilsētnieciskā kultūra, kurā visas dziesmas jau skanēs vien angļiski!		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	29 - Papildināt šo punktu ar otro daļu // Lai veicinātu latviešu tautas piesaisti savai dzimtenei, tiek veicināta ekonomikas dažādošana lauku teritorijās, izglītības un kultūras, veselības aprūpes pieejamība dzīvesvietas tuvumā, respektēta vietējo iedzīvotāju vēlme saglabāt pašvaldības. // Tikai vietējo iedzīvotāju lēmums var būt pamats pašvaldību apvienošanai, ja neveidojas nomales efekts.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[30] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, radot mazāk atkritumus un izmešus, ražojot ar videi draudzīgām tehnoloģijām un īstenojot aprites ekonomikas principus. Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā. Zemes ilgtspēju nodrošina arī ilgtspējīga resursu izmantošana un ekosistēmu stabilitātes veicināšana, dabā balstīti risinājumi.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[30] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina ... ,amatiedzīvotāju un vietējo kopienu ar tradicionālo dzīvesveidu uzkrātās zināšanas, jauninājumi un praktiskā pieredze bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā... (Riodežaneiro konvencija)		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Iesakām sadaļā “Vīzija par Latvijas nākotni” precizēt rindkopas (precizējumi bold): [32] Latvijas starptautisko atpazīstamību stiprina ne tikai valsts bagātība ar dabas kapitālu. Laikā, kad aprites ekonomika un oglekļa mazietilpīga ražošana un transports kļūst par valstu globālās konkurētspējas mērķu, mēs dažādās nozarēs apzinām un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spējas radīt videi saudzīgas tehnoloģijas tautsaimniecības attīstībai ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja Latvijas konkurētspējas un zaļās izaugsmes veidošanā. // Precizēts, lai uzsvērtu ilgtspējīgas mobilitātes un zemu emisiju transporta sistēmas nozīmi.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Latviešu tautas ilgtspēju nodrošina vairāki faktori – tai skaitā veselīga sabiedrība, izglītība, migrācija, dzīves kvalitāte un daudzi citi faktori, kas kopumā minēti vīzijā par Latvijas nākotni. Tādēļ aicinām precizēt 33.rindkopu šādā redakcijā “[33] Latviešu tautas <u>ataudzi</u> ilgtspēju nodrošina dzimstību un bērnu labklājību veicinoša politika, kas [...]”. Savukārt konceptu par Latviešu tautas ilgtspējīgu attīstību lūdzam iekļaut Vīzijas ievaddaļā.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[33] Latviešu tautas ilgtspēju nodrošina dzimstību un bērnu labklājību veicinoša politika Dramatiskā bērnu “pazušana” laukos ir saistāma ar kļūdaino “ražošanas – baronu fermu” mākslīgu veidošanu, k'ā rezultātā No 307 749 personīgajām palīgsaimniecībām, piemājas un zemnieku saimniecībām 1996. Gadā, 2016. gadā palikušas vairs tikai 69 933 jeb 23%. Lauku bērnu veselīgums un patriotisms vienmēr ir bijis tautas spēka pamats un kodols armijai. Valsts finansēs pilsētas bērnu atveseļošanas programmu zemnieku sētās, kas bija realizēts Latvijā pirms 2.P.K.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Aicinām NAP2027 ietvara vizuālajā attēlā (11.lapā) iekļaut arī vīzijā par Latvijas nākotni 2027.gadā identificētos četrus virzienus, pretējā gadījumā lasītājam nav saprotama Nacionālajā attīstības plānā iekļautā daudzveidīgā mērķu, virzienu, rīcības virzienu, vadmotīvu, prioritāšu struktūra.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[36] NAP2027 ietvaru veido trīs stratēģiskie		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	36) NAP visos ietvaros ņems vērā 21. gadsimtā atzīto Pasaules galveno pretrunu starp pilsētām un laukiem, rūpniecību un agrāro sektoru, industriālās valstis pret agrārām valstīm. Valsts visnotaļ palīdzēs klimata kaprīžu radītos zaudējumus, līdzsvaros sociālās pārmaiņās sagrauto saimniecību laukos, atjaunojot tiesības uz tradicionālo viensētu dzīvi kuplās ģimenēs. Apspriežama ir 2. lauku zemju nacionalizācija un sociālas vienlīdzībai, dzīvē spēka atjaunošanai nepieciešamā zemju sadale		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	36 - Aizvietot trīs stratēģiskos mērķus ar četriem. Aizvietot pirmo teikumu ar diviem sekojošiem teikumiem. Izmainīt attēlu // NAP2027 ietvaru veido četri stratēģiskie mērķi – Vienlīdzīgas iespējas, produktivitāte un ienākumi, sociālā uzticēšanās un reģionālā attīstība. NAP ietver astoņas prioritātes, kas sagrupētas divdesmit divos rīcības virzienos. // Bez šīs ceturrtās prioritātes tiek apdraudēta nacionālā drošība		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.10.2019. / 24.09.2019.	LPS	LPS jau iepriekšējā Nacionālās attīstības padomes sēdē puda viedokli, ka vienam no NAP 2027 stratēģiskajiem mērķiem ir jābūt līdzsvarotai Reģionu attīstībai. Uzskatam, ka reģionālajai politikai ir jākoordinē sektoru politikas, kā tas ir noteikts Reģionālās attīstības likumā "reģionālā politika — valdības nostādnēs un mērķtiecīga rīcība reģionālās attīstības veicināšanai, koordinējot nozaru attīstību atbilstoši atsevišķu valsts teritorijas daļu attīstības prioritātēm un sniedzot tiešu atbalstu atsevišķu valsts teritorijas daļu attīstībai".		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	NAP2027 stratēģiskie mērķi / [38] 12.lpp. – lai varētu ne-simboliski, kā uzsvērts [37], runāt par vidusšķiras nostiprināšanos, kaut kur (vislabāk, paša NAP ietvaros) būtu nepieciešams skaidri definēt nacionālos vidusšķiras kritērijus . / Indikatori/ Stratēģiskajiem indikatoriem skaidrības labad būtu lietderīgi norādīt, uz kuru mērķi tie attiecas un sakārtot tos atbilstoši nosauktajai mērķu secībai (kā tas ir zemāk, pie rīcības virzieniem). Iespējams, ka būtu mērķtiecīgi pievienot vēl vienu indikatoru, lai būtu pa 2 katram mērķim (kaut gan [43] varētu būt attiecināms tiklab uz produktivitāti un ienākumiem, kā arī uz vienlīdzīgām iespējām.		
31.10.2019.	Reģionālo attīstības centru apvienība	Ierosinām papildināt Stratēģiskos mērķus ar aktīvu reģionālā atbalsta politiku. Salīdzinot ar esošo Nacionālā attīstības plān 2014.-2020.gadam (turpmāk tekstā NAP2020), kur viena no trim galvenajām prioritātēm bija izaugsmi atbalstošas teritorijas, tad NAP2027 starp prioritātēm nav nevienas, kas veicinātu Latvijas reģionu vienmērīgu attīstību un likvidētu to disparitāti, kura ir izveidojusies starp Rīgu, tai piekļaujošiem novadiem un pārējo Latviju. RACA uzskata, ka NAP2020 noteiktais mērķis - veicināt Izaugsmi atbalstošas teritorijas, nav sasniegts, jo tās iniciatīvas, kuras tika realizētas ar ES finansējuma palīdzību, pirmos rezultātus sāks dot tikai pēc pāris gadiem, bet, ja gadījumā, jau no 2020.gada NAP vairs netiks definēta reģionālā attīstība, tad ieguldītie līdzekļi plānošanas periodā būs izrādījušies neefektīvi. Vēršam uzmanību, ka bez aktīvas reģionālās atbalsta politikas nākotnē, izveidosies situācija, ka degradācijas riskam faktiski tiks pakļauta visa Latvijas teritorija, izņemot Rīgu un tās pieguļošas teritorijas.		
06.11.2019.	Līva Metuzāle	NAP sadaļā Stratēģiskie mērķi kā viens no mērķiem minēts Vienlīdzīga iespējas. Šeit būtu nepieciešams kādā no sadaļām īpaši uzsvērt tieši dzimumu līdztiesību ar rīcības virzienu mērķiem: <ul style="list-style-type: none"> • darba un privātās dzīves savienošanu, • pieeju dažādiem resursiem viena vecāka ģimenēm (finansālajiem, dzīves vietai), kā indikatorus norādot reālās situācijas pietuvināšanās likumiskajai (Latvija ir ļoti augstā vietā dzimumu līdztiesībā darba jomā, kā arī likumdošanā, tomēr reālā situācija norāda uz to, ka pastāv diskriminācija, ļoti bieži sievietes atsakās ņemt darbā, jo viņām ir bērni vai arī nākotnē bērni ir iespējami, kā arī atgriežoties no bērnu kopšanas atvaļinājuma sievietē ļoti bieži skaitās izkritusi no aprītes, pat ja pirms tam darba stāžs ir bijis ilgs, un sievietē bijusi atzīta profesionāle. Bieži vien arī darba sludinājumos parādās nepieciešamība pēc līdzīga amata pēdējo 3 gadu laikā, kas automātiski izslēdz sievietes bērnu kopšanas atvaļinājumā, būtu nepieciešams skatīties kompetenci garākā termiņā, lai automātiski neizslēgtu slimojošos un bērnu kopšanas atvaļinājumā esošos.) • palielinās arī to bērnu kopšanas atvaļinājumu skaits, ko izņemti tēvi. 		
07.11.2019.	Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija	Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (turpmāk – Komisija) šā gada 5. novembra sēdē, uzklusot Komisijas Pašvaldību sistēmas pilnveidošanas apakškomisijas priekšsēdētāja A. Kazinovska ziņojumu, nolēma atbalstīt priekšlikuma iesniegšanu papildinājumam Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (NAP2027) pirmajai redakcijai, kas nodota publiskajai apspriešanai. Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzam NAP2027 šādu priekšlikumu: [37] "Iekļaut NAP2027 stratēģisko mērķi "Reģionu attīstība" un finansējuma sadalījumu atbilstoši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātajam pašvaldību un reģionālo programmu modelim". Pamatojums: NAP2027 ietvarā aicinām iekļaut papildus stratēģisko mērķi "Reģionālā attīstība", jo esošā redakcija neietver reģionālo komponenti (kā tam būtu jābūt saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu), kas sekmētu Latvijas teritorijas līdzsvarotu attīstību. Līdzšinējā pieeja ieguldījumus veikt nozaru griezumā nav devusi izlīdzinājumu teritoriju attīstībā, bet radījusi vēl lielāku plaisu starp reģioniem un nav pamata apgalvot, ka ir radīti līdzvērtīgi dzīves un darba apstākļi visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas. Ar NAP2027 ietvertu pasākumu kopumu – bez stratēģiskā mērķa "Reģionālā attīstība" – ir apgrūtināta IKP palielināšana.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Pašvaldību sistēmas pilnveidošanas apakškomisija	<p>Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Pašvaldību sistēmas pilnveidošanas apakškomisija šā gada 29. oktobra sēdē, izskatot jautājumu "Par papildinājumu Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam, iekļaujot ceturto stratēģisko mērķi - reģionālā attīstība" un uzklusot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, visu piecu plānošanas reģionu, Latvijas pašvaldību savienības, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, Ministru prezidenta biroja un Pārresoru koordinācijas centra pārstāvju viedokļus, vienojās iesniegt priekšlikumu papildinājumam Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (NAP2027) pirmajai redakcijai, kas nodota publiskajai apspriešanai. Papildus darām zināmu, ka arī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija šā gada 5. novembra sēdē nolēma atbalstīt šāda priekšlikuma iesniegšanu.</p> <p>[37] "Iekļaut NAP2027 stratēģisko mērķi "Reģionu attīstība" un finansējuma sadalījumu atbilstoši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātajam pašvaldību un reģionālo programmu modelim".</p> <p>Pamatojums: NAP2027 ietvarā aicinām iekļaut papildus stratēģisko mērķi "Reģionālā attīstība", jo esošā redakcija neietver reģionālo komponenti (kā tam būtu jābūt saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu), kas sekmētu Latvijas teritorijas līdzsvarotu attīstību. Līdzšinējā pieeja ieguldījumus veikt nozaru griezumā nav devusi izlīdzinājumu teritoriju attīstībā, bet radījusi vēl lielāku plaisu starp reģioniem un nav pamata apgalvot, ka ir radīti līdzvērtīgi dzīves un darba apstākļi visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas. Ar NAP2027 ietverto pasākumu kopumu – bez stratēģiskā mērķa "Reģionālā attīstība" – ir apgrūtināta IKP palielināšana.</p>		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	<p>Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija š. g. 5.novembra sēdē izskatīja Latgales plānošanas reģiona un Latvijas Kūdras asociācijas sagatavotos priekšlikumus par Pārresoru koordinācijas centra izstrādāto Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam (NAP2027) pirmo redakciju. Priekšlikumi tika sagatavoti sadarbībā ar Latgales pašvaldībām. Ņemot vērā to, ka minētais plāns nodots publiskajai apspriešanai, Latgales apakškomisija iesniedz sekojošus priekšlikumus:</p> <p>(37) NAP2027 ietvarā aicinām iekļaut papildus stratēģisko mērķi "Reģionu attīstība", jo esošā redakcija neietver reģionālo komponenti (kā tam būtu jābūt saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu), kas sekmētu Latvijas teritorijas līdzsvarotu attīstību. Līdzšinējā pieeja ieguldījumus veikt nozaru griezumā nav devusi izlīdzinājumu teritoriju attīstībā, bet radījusi vēl lielāku plaisu starp reģioniem un nav pamata apgalvot, ka ir radīti līdzvērtīgi dzīves un darba apstākļi visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas. Bez stratēģiskā mērķa "Reģionālā attīstība" ar ietverto pasākumu kopumu nav iespējama IKP palielināšana. Latgales plānošanas reģiona Attīstības padome, saskaņā ar Latgales stratēģiju 2030, ir pieņēmusi lēmumu "Iekļaut NAP 2021-2027 stratēģisko mērķi "Reģionu attīstība" un finansējuma sadalījumu atbilstoši VARAM izstrādātajam pašvaldību un reģionālo programmu modelim." NAP2027 1. redakcijas kontekstā tiek lietots termins – "Latvijas lielās pilsētas – jo sevišķi – Rīga", tomēr, ņemot vērā izteikto nevienlīdzību starp Rīgu un pārējiem Latvijas reģioniem, būtiski ir diferencēt nepieciešamos rīcības uzdevumus starp Latvijas galvaspilsētu un lielajām pilsētām reģionos, t.sk. Daugavpili un Rēzekni. Nepieciešams atbalstīt integrētas reģionālās attīstības programmas, kā to paredz Reģionālās politikas pamatnostādņu projekts:</p> <p>a. saskaņā ar plānošanas reģionu attīstības programmām tiek veikta projektu priekšatlase atbilstoši reģiona specifikai;</p> <p>b. tiek veikta investīciju koordinācija funkcionālajās teritorijās:</p> <p>i. Latgales plānošanas reģions – Austrumu pierobeža;</p> <p>ii. Rīgas un Kurzemes plānošanas reģions – Baltijas jūras piekraste;</p> <p>iii. Rīgas plānošanas reģions – Rīgas metropoles areāls.</p> <p>c. tiek nodrošināta pašvaldību investīciju vajadzību koordinācija:</p> <p>i. plānošanas reģiona attīstības programmā paredz tos projektus, kas būtu kopīgi īstenojami vairākām pašvaldībām;</p> <p>ii. plānošanas reģioni veic pašvaldību attīstības programmu saskaņošanu.</p> <p>Stratēģiskā mērķa Reģionu attīstība galvenie rīcības virzieni (piemēri):</p> <p>a) uzņēmējdarbības sekmīgai norisei visa veida satiksmes un infrastruktūras uzlabošana (ātrgaitas maģistrāļu būvniecība katrā reģionā (līdz valsts ārējai robežai), savietot dzelzceļa+autotransporta + lidostu pārvadājumu maršrutus, izveidot multimodālās asis un nodrošināt nokļūšanu līdz tām, attīstīt reģionālās lidostas);</p> <p>b) uzlabot un modernizēt ES ārējās robežas infrastruktūru, attīstīt industriālās zonas un loģistikas parkus pierobežā,</p> <p>c) attīstīt uzņēmējdarbības prasmes (kopš pirmskolas posma); prasme pelnīt, radošās domāšanas prasmes, prasmes novecoīot piedalīties darba</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Biedrība Latvijas Bērnu labklājības tīkls (tālāk biedrība) iepazīsies ar izstrādāto un diskusijai nodoto NAP 2027 un vēlamies dot savu pienesumu šī nozīmīgā valsts stratēģiskās virzības plānošanas dokumenta uzlabošanā. Kā biedrība, kas apvieno nevalstiskās organizācijas un ekspertus no dažādām nozarēm, tostarp sociālās aizsardzības, izglītības, veselības un kuru mērķa grupa ir bērni un ģimenes ar bērniem, visvairāk uzmanības pievēršam tieši prioritātei "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" un rīcības virzieniem, kuros iekļautās tēmas ir būtiskas ģimenēm un bērniem. Esam gandarīti par to, ka divi no trim izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem vērsti uz sociālā taisnīguma un sabiedrības solidaritātes stiprināšanu. Tāpat pozitīvi izceļams ir, kaut tikai simboliskais, prioritāšu ranžējums, kas kā pirmo prioritāti uzsver stipras ģimenes. Tas ļauj cerēt, ka arī valsts reālpolitika un budžeta sadalījuma atbildīs šeit izvirzītajām prioritātēm un mērķiem, kā tas apgalvots tekstā [37], kur skaidrota NAP 2027 izvirzīto stratēģisko mērķu jēga un ietekme uz valsts darbu plānošanas periodā.		
08.11.2019.	Baiba Ziemele	Neatradu, kā tieši mēs ieviešim labklājības ekonomiku, kas būs jaunais Eiropas Savienības virziens un būtu jāiestrādā arī mūsu attīstības dokumentā: https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/10/24/economy-of-wellbeing-the-council-adopts-conclusions/ Tas paredz, ka veselības, izglītības un sociālo pakalpojumu sistēmām jāpalīdz samazināt nabadzības plaisu un jāveicina vienlīdzīga iespējas visiem cilvēkiem, tādējādi kopumā ceļot visas valsts labklājību.		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Par operacionālās daļas struktūru Reģionālā attīstība ir iekļauta tikai kā rīcības virziens, prioritātē līdzās mājoklim, dabai un videi, tehnoloģiskajai videi. Reģionālā attīstība aptver daudz plašākas jomas, būtu definējama kā pieeja visos virzienos. Arī pārējās prioritātes un rīcības virzienos daļēji ir iekļauta telpiskā (reģionālā) dimensija.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Lai arī NAP 2021-2027 šobrīd viens no stratēģiskajiem mērķiem ir "Vienlīdzīga iespējas", kopumā iepazīstoties ar prioritātēm un rīcības virzieniem, nav pārliecības, ka tiek domāts par līdzsvarotu reģionu attīstību, tādēļ aicinām ietvaru papildināt ar ceturto stratēģisko mērķi "Reģionālā attīstība", nodrošinot teritoriālo pieeju valsts attīstības plānošanā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	NAP 2027 ietvaram noteikt ceturto stratēģisko mērķi "Līdzsvarota reģionālā attīstība".		
08.11.2019.	Providus	Tādēļ, uzskatot, ka NAP gala versijā būtu svarīgi saglabāt melnkrastā iekļauto ambiciozu apņemšanos samazināt Latvijas sabiedrības nevienlīdzības rādītājus, piedāvājam NAP tekstā arī norādīt šī mērķa sasniegšanas metodes. Diskutējot ar sociālās politikas ekspertiem par Latvijai vēlamākajiem virzieniem sociālās nevienlīdzības mazināšanai, kā vēlamākās metodes tika piesauktas šīs: <ul style="list-style-type: none"> Ievērojami lielākas nodokļu progresivitātes ieviešana, kurai jāattiecas ne tikai uz atalgojumu, bet visiem ienākumu veidiem (tai skaitā, kapitāla pieauguma nodokli). Lielāka nodokļu progresivitāte vienlaikus nozīmētu arī nodokļu sloga samazināšanu vai noņemšanu pašām zemākajām algām. Pēc Zviedrijas parauga - būtisks atbalsts sociālajam dialogam, lai arodbiedrības un darba devēji būtu motivēti visdažādākajās nozarēs slēgt ģenerālvienošanās, kuras paredzētu tādu atalgojumu līmeni, kas būtu ievērojami virs minimālajām algām, šādi vienlaikus veicinot sociālo stabilitāti un mazinot ēnu ekonomiku. Lai sociālās apdrošināšanas sistēma būtu godīgāka un neveicinātu nevienlīdzību, turpmāko septiņu gadu laikā varētu ieviest minimālos un maksimālos sociālās apdrošināšanas izmaksu sliekšņus. Šie sliekšņi var tikt piesaistīti oficiāli noteiktajai minimālajai algai. Tiesa, šajā jautājumā nozaru ekspertu viedokļi atšķirās, norādot, ka pensiju griesti nav nepieciešami, bet lielas pensijas var ierobežot ar progresīvu nodokļa likmi. 		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1) LPS atkārtoti pieprasa, atbilstoši LPS 30. kongresa Rezolūcijai, kas pievienota pielikumā, Reģionālo politiku noteikt kā vienu no NAP četriem stratēģiskajiem mērķiem. Uzskatām, ka reģionālajai politikai ir jākoordinē sektoru politikas, kā tas ir noteikts Reģionālās attīstības likumā "reģionālā politika — valdības nostādnes un mērķtiecīga rīcība reģionālās attīstības veicināšanai, koordinējot nozaru attīstību atbilstoši atsevišķu valsts teritorijas daļu attīstības prioritātēm un sniedzot tiešu atbalstu atsevišķu valsts teritorijas daļu attīstībai".		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<p>Lūdzam NAP 2027 papildināt ar 4. stratēģisko mērķi "Reģionu attīstība"</p> <p>- Latvijā joprojām ir vienas no augstākajām reģionālajām atšķirībām starp Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības organizācijas (turpmāk – OECD) valstīm tās ir trešās augstākās.</p> <p>- Neskatoties uz to, ka saskaņā ar Reģionālās attīstības likuma 2. pantu reģionālās politikas mērķis ir veicināt un nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību, ievērojot visas valsts teritorijas un atsevišķu tās daļu īpatnības un iespējas, samazināt nelabvēlīgās atšķirības starp tām, kā arī saglabāt un attīstīt katras teritorijas dabai un kultūrvidei raksturīgās iezīmes un attīstības potenciālu, līdzšinējā reģionālā politika nav mazinājusi reģionālās atšķirības, tieši pretēji reģionālās atšķirības turpina pieaugt, tās ir jau kritiskas un ietekmē gan veselības aprūpes pieejamību, gan izglītību, gan sociālo jomu u.tml. Reģionālās atšķirības atspoguļojas visās dzīves jomās, līdz ar to negatīvi ietekmējot visas Latvijas kopējo attīstību. Joprojām pieaug iedzīvotāju koncentrēšanās valsts centrālajā daļā.</p> <p>- Esošā pieeja, ka valsts attīstība tiek plānota pamatā centralizēti, bez teritoriju kompleksas pārvaldīšanas prakses, ar funkcionāli un finansiāli vāju pašvaldību sistēmas uzturēšanu un tajā dominējošu nozaru, un nozaru ministrijas – nevis pārnozaru un uz reģionālo atšķirību mazināšanu un reģionu interešu tendēta attīstības politika, ir viens no faktoriem, kas novedis pie tik spēcīgām atšķirībām starp reģioniem, un it sevišķi starp reģioniem un Rīgas aglomerāciju un absolūti disproporcionālu, masveida iedzīvotāju koncentrāciju Rīgā un Pierīgā, un pieaugošu emigrāciju no pārējās Latvijas teritorijas.</p> <p>- Neskatoties uz to ka esošajā NAP 2027 redakcijā, zem viena no 3 stratēģiskajiem mērķiem "Vienlīdzīgas iespējas" ir norādīts, ka šis mērķis iekļauj arī ekonomisko stabilitāti valstī un līdzsvarotu reģionālo attīstību, rūpīgi iepazīstoties ar NAP 2027 piedāvāto redakciju, uzskatām, ka esošā redakcijā iztrūkst vīzijas par kopējo reģionālo politiku un reģionālo attīstību, jo iztrūkst sinerģijas starp visām prioritātēm un visiem rīcību virzieniem un reģionālā attīstība tiek skatīta tikai vienā no 18 rīcību virzieniem, turklāt arī izvirzītie mērķu indikatori nav vērsti uz attīstības nepieciešamību reģionālajā līmenī, jo NAP2027 prioritāšu, rīcības virzienu un indikatoru teksts nav konkrētu norāžu vai un kā tiks pievērsta īpaša uzmanība Latvijas reģioniem ārpus Rīgas. Lai cik veiksmīgi nebūtu izvēlētie tautsaimniecības izaugsmes veicināšanas līdzekļi, rezultāts katrā reģionā būs citādi, jo katram reģionam ir cits pašreizējais teritorijas attīstības līmenis un atskaites punkts un nevienlīdzības plaisa vēl joprojām ir ievērojami liela.</p> <p>- Reģionālo atšķirību mazināšana ir ilgtermiņa izaicinājums, tādejādi ir secināms, ka mērķtiecīgai reģionālajai politikai ir jābūt skaidri un nepārprotami noteiktam kā nacionāla līmeņa stratēģiskajam mērķim, jo līdzšinējā pieeja ieguldījumus veikt nozaru griezumā nav devusi izlīdzinājumu teritoriju attīstībā, bet radījusi vēl lielāku plaisu starp reģioniem un nav pamata apgalvot, ka ir radīti līdzvērtīgi dzīves un darba apstākļi visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas.</p> <p>- Mūsaprāt bez stratēģiskā mērķa "Reģionālā attīstība" ar pašreiz NAP 2027 ietvertu pasākumu kopumu nav iespējams īstenot veiksmīgu reģionālo politiku, samazināt būtiskās reģionālās atšķirības, noturēt iedzīvotājus ārpus Rīgas aglomerācijas, veicināt visas Latvijas ekonomisko attīstību un samazināt būtisko sociālo un ekonomisko nevienlīdzību, kas ir viens no NAP 2027 izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem.</p>		
21.11.2019.	Rīgas plānošanas reģions	<p>RPR atzinīgi vērtē NAP 2027 1.redakciju, izvirzītos stratēģiskos mērķus, prioritātes un rīcības virzienus, bet arī uzskata par nepieciešamu sagatavoto materiālu pilnveidot, izvirzot ceturto stratēģisko mērķi – „Reģionu attīstība”, tādā veidā sekmējot katras nozares attīstību, specifiski reģionu attīstības īpatnībām. RPR atbalsta ceturto stratēģiskā mērķa noteikšanu, lai NAP 2027 ievirzītu nozaru attīstību ar teritoriālo piesaisti, atbilstoši detalizējot Latvija 2030 noteikto mērķteritoriju attīstību. Mūsaprāt, Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021.-2027.gadam projekta saturs galvenokārt ir fokusēts uz reģionu ekonomisko attīstību, un vienlīdz kvalitatīva uzmanība nav vērsta uz tiem sociāliem un vides aspektiem, kas tiešā veidā ietekmē reģionu attīstību kopumā. Tādēļ RPR aicina ar NAP 2027 stratēģisko mērķi „Reģionu attīstība” dokumentā strukturēt nozaru attīstības ievirzi, prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus reģioniem, kontekstā ar Latvija 2030 noteiktajām mērķteritorijām.</p>		
22.11.2019.	LR Saeima	<p>Daru zināmu, ka Saeima šā gada 21. novembra sēdē nolēmusi uzdot Ministru kabinetam Nacionālā attīstības plāna 2021.—2027. gadam (NAP2027) izstrādē noteikt ceturto stratēģisko mērķi: reģionālā attīstība.</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Eiropas Komisija 2018. gada 2. maijā pieņēma priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai 2021. – 2027. gadam. Jaunajā ERAF un Kohēzijas fonda regulā tiek uzsvērts, ka ir vēl vairāk jāattīsta reģionālā sadarbība un ilgtspējīga pilsētattīstība, īpašu uzmanību pievēršot reģionālajām atšķirībām un grūtībām, ar ko saskaras reģionu visā Eiropā. Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa, ar vietējo iniciatīvu palīdzību veicinot pilsētu, lauku un piekrastes teritoriju ilgtspējīgu un integrētu attīstību – ir viens no mērķiem, kas ir izvirzīts nākamajā kohēzijas politikā. Viena no “Latvija 2030” noteiktajām ilgtermiņa prioritātēm ir telpiskās attīstības perspektīva, kas paredz stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, tai skaitā palielinot Latvijas lielāko pilsētu starptautisko lomu, radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas. Savukārt NAP 2027 projektā nav atspoguļota Latvijas lielo pilsētu loma stabilas izaugsmes un iedzīvotāju dzīves kvalitātes pieauguma kontekstā, nenodrošinot konsekvenci ar Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģijas izvirzītajām prioritātēm. NAP 2027 projekta kontekstā tiek lietots termins – “<i>Latvijas lielās pilsētas – jo sevišķi – Rīga</i>”, tomēr, ņemot vērā izteikto nevienlīdzību starp Rīgu un pārējiem Latvijas reģioniem, <u>būtiski ir diferencēt nepieciešamos rīcības uzdevumus starp Latvijas galvaspilsētu un lielajām pilsētām reģionos.</u></p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lai nodrošinātu līdzsvarotu valsts teritoriju attīstību, nepieciešams sniegt atbalstu reģioniem pēc teritoriālā principa, līdz ar to ierosinām NAP 2027 projekta rīcības virzienu "Līdzsvarota reģionālā attīstība" (vai stratēģisko mērķi, ja tāds tiek izveidots) papildināt ar konkrētiem rīcības virzieniem, kas būtu vērsti uz Latvija 2030 Telpiskās attīstības perspektīvas mērķu sasniegšanu, diferencējot atbalstu proporcionāli reģionu IKP, ņemot vērā bezdarbu un atšķirīgo ienākumu līmeni un plānojot finansējumu 5 plānošanas reģionu iedalījumā (NUTS 3 iedalījumā).		
08.11.2019.	Providus	PROVIDUS un sociālās jomas ekspertu galveno priekšlikumu apkopojums 1) Uzskatot, ka NAP gala versijā būtu svarīgi saglabāt melnrakstā iekļauto ambiciozu apņemšanos samazināt Latvijas sabiedrības nevienlīdzības rādītājus, piedāvājam NAP tekstā norādīt arī šī mērķa sasniegšanas metodes (nodokļu progresivitāte, nozaru ģenerālvienošāns);		
08.11.2019.	Providus	PROVIDUS un sociālās jomas ekspertu galveno priekšlikumu apkopojums 2) Piedāvājam NAP gala versijā kaut aptuveni iezīmēt ceļu, kā Latvija līdz 2027.gadam plāno mazināt iedzīvotāju nabadzības problēmu (piemēram, lielāki sociāli transfēri mazaizsargātajām grupām, mazaizsargāto grupu iesaistīšana sociālajā uzņēmējdarbībā);		
08.11.2019.	Biznesa pakalpojumu centru nozares asociācija, Nacionālā nekustamo īpašumu attīstītāju alianse, Vastint Latvia, CBRE Baltics, Colliers International, Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments	NAP 2027 viens no trīs stratēģiskajiem mērķiem ir "Produktivitāte un ienākumi", kas veidos pamatu ilgtspējīgai izaugsmei. Definējot šo mērķi, tiek minēts, ka Latvijas konkurētspējas priekšrocību izveidošanai ir nepieciešams atbalstīt vietējos uzņēmējus, ieviešot inovatīvas, jaunas tehnoloģijas, efektīvākus darba procesus, u.tml. Pilnībā atbalstot šo virzienu, vēlamies valsts stratēģijas līmenī uzsvērt otru uzņēmēju grupu, proti - ārvalsts investoru nozīmi valsts ekonomikas attīstībā. Tas ļautu rīcības plānos, kas sekos pēc NAP 2027, īpaši izdalīt Starptautisko biznesa pakalpojumu centru (SBPC) attīstību, jo šis vektors ir vērts uz to pašu stratēģijas mērķi - valsts konkurētspējas nodrošināšanu starptautiskajā arēnā un valsts iedzīvotāju labklājības pieaugumu. SBPC attīstība vistiešākajā veidā iedarbojas uz lielas iedzīvotāju daļas ienākumu pieaugumu, un arī veicina augstas pievienotās vērtības pakalpojumu piesaisti, izglītības sistēmas attīstību un stimulē augstas jomas speciālistu reemigrāciju. Valsts politikas veidotājiem šī joma ir ļoti labi zināma un ir atzīta par prioritāru. 2018. gada 26. aprīlī tika parakstīts Starptautisko biznesa pakalpojumu centru attīstības sadarbības memorands. Ekonomikas ministrija, Rīgas dome, Latvijas investīciju un attīstības aģentūra no publiskā sektora puses un nacionālā nekustamo īpašumu attīstītāju alianse, Latvijas Komerčbanku asociācija un Ārvalstu investoru padome Latvijā no privātā sektora puses apņēmas veidot mērķtiecīgu sadarbību sektora attīstīšanā ar mērķi radīt papildus radīt vismaz 10 tūkstošus jaunu darba vietu ar augstu pievienoto vērtību. Vērtējot Rīgas un Rīgas metropoles areāla, kas ar vairāk kā 1 miljonus iedzīvotāju ir pārliecinoši lielākais areāls Baltijas valstu vidū, sasniegto SBPC piesaistē, ir jāsecina, ka Rīgas potenciāls netiek pilnībā izmantots. Kopš memoranda parakstīšanas Viļņa ir pārliecinoši turpinājusi attīstīties kā Baltijas SBPC centrs, piesaistot ievērojamu skaitu ārvalsts SBPC uzņēmumus. Pēdējo 1,5 gadu laikā vien esošās un ienākošās SBPC organizācijas papildus esošajām platībām vai no jauna ir iznomājušas vairāk kā 60,000 m2 A and B klases biroju platību iepretim Rīgas 4500 m2. Uz 2018.gada beigām Latvijā SBPC sektors nodarbināja ap 9000 darbinieku iepretim Lietuvas vairāk kā 17,000. Pie tam, Lietuvā SBPC sektora aktivitāte un jaunu centru ienākšana turpināja būt ļoti augsta arī 2019. gadā.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt ar 39.1 punktu // [391]Reģionālā attīstība veido pamatu Latvijas valsts kā mājokļa latviešu tautai ilgtspējīgai pastāvēšanai. Valsts īsteno atšķirīgas atbalsta politikas dažādiem apriņķiem. Apriņķi īsteno atšķirīgu atbalsta politiku dažādām pašvaldībām. Pašvaldības īsteno atšķirīgu atbalsta politiku dažādiem novada pagastiem un dažādām novada pilsētām, dažādām republikas pilsētu apkaimēm. Reģionālās attīstības veicināšana papildina nozaru attīstības veicināšanu, ko katrā teritorijā īsteno pēc vienveidīgiem noteikumiem. // Nepieciešamas iezīmēt dažādības stiprināšanu kā papildinošu un līdzsvarojosu elementu vienveidības stiprināšanai		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	<p>2. Latvijai ir priekšnoteikumi, lai attīstītu pasaules tirgū pieprasītus produktus/risinājumus. Ņemot vērā digitalizācijas straujo attīstību un tās tiešo ietekmi uz produktivitāti (līdz šim produktivitātes pieaugums tika bāzēts cilvēkresursu izmaksu un procesu izmaiņu vadībā), jau šobrīd pasaule un arī Latvija saskaras ar izaicinājumiem, kas saistīti ar lēno darbaspēka produktivitātes pieauguma tempu (1-2% pieaugumu gadā), kā arī darba roku limitētu pieejamību. Digitālā transformācija ir uzņēmusi apgriezienus, vairāk jau kā 40% no pasaules iedzīvotājiem ir iesaistīti digitālajos tīklos salīdzinājumā ar 4% 1995.gadā un ik gadu jauno digitālo tehnoloģiju ietekme uz valstu ekonomiku transformāciju ar vien palielina savu ietekmi (piem., vidējais ikgadējais globālā B2C (business to client) pieaugums 2014.-2020.g. 13,5%). Eiropā digitālā ekonomika aug 7 reizes ātrāk nekā tradicionālā, 60% profesijas ir vairāk nekā 30% darbību, kuras var veikt informācijas tehnoloģiju atbalstu un digitālās ekonomikas īpatsvars tiek vērtēts ap 20-22% (2017.g.) līmenī no globālā IKP. Tehnoloģiju ietekme tuvākajā nākotnē var iespaidot līdz 50% no pasaules ekonomikas. Analizējot digitālo tehnoloģiju ietekmi uz IKP ir vērojama augoša korelācija un tieša ietekme ar datu pārraides ātrumu (izziņai - lielo datu analīze – tikai 10% ES uzņēmumu; mākonpakalpojumi - 22%; ātrumi > 100 Mbps – biznesa nākotne, kas nosaka arī nepieciešamību pēc tālākas tīklu attīstības arī Latvijā).</p> <p>Nākotnes izaicinājumi ir saistīti ne tikai ar kvalitatīvu tīklu attīstību, bet vienlaikus izglītotu un ar tehnoloģiskajām prasmēm apveltītu darbaspēka pieejamību. Eiropas Savienībā tehnoloģiju ietekme uz nodarbinātību ar vien pieaug un prognozēta vēl straujāka darbaspēka īpatsvara pieaugums (šobrīd 1,5%-6,5%) no kopējās nodarbinātības. Eiropā uz 2020 gadu prognozē, ka trūks 500 000 IKT speciālistu (67% darbiniekiem ES pienākumu izpildei nepieciešamas digitālās zināšanas un prasmes, kas pārsniedz pamatlīmeni). Šis ir tiešs izaicinājums visām izglītības sistēmām, t.sk. mūžizglītības piedāvājumam un darba devēju tiešai un ciešai iesaistei.</p> <p>Ņemot vērā augstāk minēto norādām, ka, ja tiek izdarīta izvēle par labu esošajam NAP konceptuālajam ietvaram, tad stratēģiskais virziens "Produktivitāte un ienākumi" būtu jāpārdefinē, uzsverot tieši digitalizācijas nepieciešamību. Lūdzam izteikt to šādā redakcijā:</p> <p>[39] Produktivitāte un digitalizācija veido pamatu konkurētspējīgai un ilgtspējīgai izaugsmei. Produktivitātes paaugstināšana panākama ar mērķtiecīgu resursu ieguldīšanu augstākas pievienotās vērtības radīšanai un pārdošanai globālajā tirgū. Atbalstot vietējos uzņēmējus, ieviest inovatīvas, jaunas tehnoloģijas, efektīvākus darba procesus un nodarbināto kompetenču pilnveidošanu – tā rezultātā veidojot uz zināšanām un inovāciju balstītas Latvijas konkurētspējas priekšrocības.</p> <p>Lūdzam arī papildināt Stratēģisko mērķu indikatoru tabulu, papildinot to ar šādu rādītāju: "Progresā rādītājs: Digitālo tehnoloģiju integrācija; Mērvienība: Vieta; Bāzes gads: 2018; Bāzes gada vērtība: 23; Mērķa vērtība 2024: <10 vieta; Datu avots: DESI indekss".</p>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[40] Sociālā uzticēšanās ... Tautā ir gadsimtu tradīcija neslēgt māju durvis, sagaidīt savā saimniecībā talciniekus kolektīvi veicot lauku darbus. Valstij vajadzētu skatīt un cienīt patiesās tautas gadsimtu tradīcijas, kas ļāva tautai izdzīvot gan karus un sērgās. Tikai pēdējās sociālās pārmaiņas un bezmērķīga valsts pārvalde ir novedušas pie tautas pašiznīcināšanas programmas tuvākos 100 gados!		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Piedāvājam NAP 2027 projekta stratēģisko mērķu indikatorus papildināt ar rādītāju "Reālais individuālais patēriņš (AIC) uz vienu iedzīvotāju (procentos no ES vidējā)".		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	<p>Labklājības ministrija neatbalsta, ka NAP2027 mērķa indikatori tiek definēti uzdevumu līmenī, tādēļ aicinām tos izslēgt. Šāda pieeja rada risku, ka augstāka līmeņa rezultāta vai ietekmes indikatori tiek izmantoti un interpretēti kā uzdevumu iznākuma indikatori, pazaudējot saikni ar citu rīcības virzienu ietvaros plānotajiem uzdevumiem, kā arī pazaudējot hierarhisko indikatoru struktūru. Ja PKC nolemj saglabāt līdzšinējo pieeju un noteikt mērķa indikatorus katram uzdevumam, lūdzam tos precizēt atbilstoši aktuālajiem rīcības virziena definētajiem mērķa indikatoriem. Tāpat nevar veidoties duāla situācija, ka vieni un tie paši indikatori tiek izmantoti gan kā NAP2027 stratēģisko mērķu indikatori, gan kā tikai atsevišķa rīcības virziena mērķa indikatori, piemēram, 42.un 43.indikatorus un 94.un 108.indikatorus. Šāda interpretācija rada aplamu priekšstatu, ka, piemēram, ienākumu nevienlīdzību ietekmē tikai rīcības virzienā "Sociālā iekļaušana" plānotie uzdevumi, bet bērnu nabadzību mazina tikai rīcības virzienā "Stipralsts politikas veidotājiem šī joma ir ļoti labi zināma un ir atzīta par prioritāru.</p> <p>2018. gada 26. aprīlī tika parakstīts Starptautis</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	NAP 2027 plānoto mērķa vērtību plašā amplitūda - kā redzams no rīcības virzienu mērķa indikatoriem, tiek pieļauta iespēja, ka definētie rīcības virzieni, tai skaitā tie, kas ir kritiski svarīgi ģimeņu ar bērniem un kopumā Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitātei, līdz 2027. gadam paliek bez uzlabojuma vai tikai ne būtiski uzlabojās. Jau šobrīd ienākumu nevienlīdzības un nabadzības un sociālās atstumtības riska rādītāji Latvijā ir vieni no augstākajiem Eiropas Savienībā, uz ko arī norāda Eiropas komisija savos 2019. gada ieteikumos par valsts reformu programmu Latvijai. Tāpat ilgstošās problēmas veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē, kā arī adekvātas un apmaksājamas dzīves vietas trūkums, jo sevišķi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām vai nelieliem ienākumiem, tostarp arī ģimenēm ar bērniem, rada aizvien jaunas sociālās problēmas un nekādi neveicina NAP definēto 3 stratēģisko mērķu (Vienlīdzīgas iespējas; Produktivitāte un ienākumi; Sociālā uzticēšanās) sasniegšanu. IETEIKUMS: Ja plānotie rezultāti NAP 2027 ietvaros, kā norādīts skaidrojumā, tiek sasaitīti ar plānošanas periodā pieejamo finansējumu, ierosinām piesaistīt indikatoru vērtības ikgadējam IKP kā Latvijas ekonomikas izaugsmes rādītājam, piemēram, nosakot koeficientu indikatora vērtības aprēķinam. Tādējādi tiktu nodrošināta tieša sasaiste starp valsts ekonomisko izaugsmi, investīcijām sociālās situācijas uzlabošanā un plānotajiem rezultātiem.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1) Piedāvājam NAP 2027 projekta stratēģisko mērķu indikatorus papildināt ar rādītāju "Reālais individuālais patēriņš (AIC) uz vienu iedzīvotāju (procentos no ES vidējā)". 2) Stratēģisko mērķu indikatoros trūkst progresa rādītāju, pēc kura varētu noteikt par Stratēģiskās mērķa – "Produktivitāte un ienākumi", sasniegšanu. Ja korekti esam konstatējuši, tad šobrīd norādītais produktivitātes rādītāju mēris pēc darba ražīguma uz vienu darba stundu, ko nosaka pēc saražotās produkcijas daudzuma un izmantoto resursu daudzuma. Mūsdiā, valsts produktivitāte būtu jāvērtē arī pēc jaunu tehnoloģiju ieviešanas tendencēm, piemēram, uzņēmumu skaitu, kas ražo produkcijas ar augstu pievienoto vērtību, vai ieguldīto investīciju apjoms tehnoloģijās u.c. Lūdzam papildināt Stratēģisko mērķu indikatoru ar progresa rādītāju produktivitātes noteikšanai.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	1.Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nabadz_nevienl_monetara_nab/NIG120.px/ 2.Bāzes gada vērtība maināma uz 2017. gadu. ES statistikas birojs Eurostat publicē ienākumu, ienākumu nevienlīdzības, nabadzības un sociālās atstumtības rādītājus ar atsauci uz apsekojuma norises gadu, nevis ar atsauci uz ienākumu atskaites periodu, lai arī rādītājos iekļautie iedzīvotāju ienākumi ir par iepriekšējo kalendāro gadu. Lielākā daļa ES dalībvalstu datus publicē saskaņā ar CSP pieeju, kā atsaucē gadu norādot kalendāro gadu, kad gūti iedzīvotāju ienākumi. 3. Lūdzam izvērtēt iespēju aizstāt Džini koeficientu [42]/[108] ar Kvintiļu attiecību indeksu (S80/S20). Lai arī abi rādītāji raksturo ienākumu nevienlīdzību, tomēr Kvintiļu attiecību indeksa aprēķina metodoloģija un vērtību nozīme ir vieglāk saprotama sabiedrībai kopumā, nekā Džini koeficientu aprēķina metodoloģija un vērtību nozīme. Tādā veidā var tikt panākta arī saskaņotība ar NAP2020, kura ietvaros starp stratēģiskiem rādītājiem ir iekļauts tieši Kvintiļu attiecību indekss (S80/S20).		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(42) Izvēlētie stratēģisko mērķu indikatoru liecina par šauru skatījumu uz attīstības nepieciešamību reģionu līmenī. Džini koeficients pēc definīcijas ir relatīvs rādītājs un Latvijas gadījumā neatbaid patieso situāciju, jo, piemēram, 2017.gadā Pierīgā šis koeficients bija 35.9 (šeit un turpmāk – oficiālie csb.gov.lv dati), bet Latgales reģionā 36.4, kas liek domāt par ļoti līdzvērtīgu situāciju abos reģionos, taču tai pašā laikā Latgalē 22.3% iedzīvotāju dzīvo zem minimālā ienākumu līmeņa, turpretī Pierīgā – tikai 5.2%. Vidējā darba samaksa šajā pašā periodā Rīgas reģionā ir 1044 EUR, bet Latgalē 640 EUR, kas ir 61% no Rīgas reģiona līmeņa. Ņemot vērā, ka Latgalē ilgstoši ir zema darba samaksa, nabadzība un depopulācija, ir nepareizi izmantot Džini koeficientu kā izaugsmes rādītāju, ja laika periodā no 2010.gada līdz 2016.gadam Rīgas un Pierīgas statistiskie rādītāji ir bijuši sliktāki par Latgales un visu pārējo reģionu rādītājiem!		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Ierosinām pārskatīt Stratēģiskā mērķa indikatora "[43] Nabadzības riska indekss bērniem plānoto vērtību 2027.gadam (prognoze 10%). 2018.gadā nabadzības riska indekss bērniem vidēji ES bija augstāks kā Latvijā, proti 19,9%, savukārt zemākais rādītājs bija Dānijā, sasniedzot 11%. Uzskatām, ka plānotā vērtība 10% apmērā varētu būt pārāk optimistiska prognoze, īpaši ņemot vērā, ka rādītāju būtiski ietekmē ne vien noteiktas sabiedrības daļas ienākumu pieaugums, bet arī ienākumu sadalījums sabiedrībā kopumā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	1. Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nabadz_nevienl_monetara_nab/NIG030.px/ 2. Bāzes gada vērtība maināma uz 2017. gadu. ES statistikas birojs Eurostat publicē ienākumu, ienākumu nevienlīdzības, nabadzības un sociālās atstumtības rādītājus ar atsauci uz apsekojuma norises gadu, nevis ar atsauci uz ienākumu atskaites periodu. 3. Rādītāja nosaukumu lūdzam papildināt ar vārdiem "(0 – 17)" līdzīgi kā [94]. 4. Mērķa vērtību noteikšanā lūdzam ņemt vērā arī to, ka šobrīd ES valstu vidū pēc pēdējiem pieejamiem datiem zemākais nabadzības riska indekss bērniem ir Dānijā un Čehijā - 11 %, bet ES28 vidēji - 19,9 %.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(43) Nabadzības riska indekss bērniem saskaņā ar pēdējiem pieejamiem statistikas datiem Latgales reģionā ir 41.4% (!), nepieciešami ļoti mērķtiecīgi un koncentrēti visaptveroši pasākumi, lai mērķa vērtība būtu 14 (2024.gadā) vai 10 (2027.gadā). Arī pensijas vecuma cilvēku dzīves apstākļi reģionos ir kritiski – nabadzības riska indekss ir no 63.1% Latgalē līdz 39.5% Pierīgā!		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(44) un (45) rādītāji ir cieši saistīti ar vispārējo dzīves līmeni un nav lietderīgi likt šādus rādītājus, ņemot vērā iepriekšminēto par (42) un (43). NAP2027 prioritāšu, rīcības virzienu un indikatoru tekstos nav konkrētu norāžu, ka tiks pievērsta īpaša uzmanība Latvijas reģioniem ar zemākiem attīstības rādītājiem, jo cik veiksmīgi nebūtu izvēlētie tautsaimniecības izaugsmes veicināšanas līdzekļi, to iedarbības rezultāts katrā reģionā būs citāds, jo citāds ir atskaites punkts, citāds ir pašreizējais teritorijas attīstības līmenis, pagaidām nevienlīdzības plaisa vēl joprojām ir ievērojami liela.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzam izvērtēt iespēju uzsākt izmantot CSP datus par uzticēšanos citiem cilvēkiem ESS datu vietā. CSP šos datus vāca 2013. gadā un sākot ar 2017. gadu tiek vākti katru gadu (dati tiek vākti EU-SILC apsekojuma ietvaros ar neto izlasi ap 6 000 mājsaimniecību) un tiek publicēti CSP mājas lapā publicēti CSP mājas lapā dažādos griezumos.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	45.1. Papildināt ar indikatoru, kas raksturo reģionālo attīstību valstī // Indikators raksturo katru apriņķa IKP uz vienu iedzīvotāju, salīdzinot ar ES vidējo // Nepieciešams veicināt katru reģiona konkurētspēju ES vienotajā tirgū		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	45.2. Papildināt ar indikatoru, kas raksturo reģionālo attīstību katrā apriņķa ietvaros // Indikators raksturo katras pašvaldības iedzīvotāju atalgojumu, salīdzinot ar valstī vidējo // Nepieciešams raksturot būtiskāko emigrāciju mazinošo faktoru		
18.10.2019.	Biedrība J3	Nevalstiskās organizācijas "Biedrības J3" ierosinājumi Nacionālam Attīstības plānam , kas saistīti ar stipru ģimeni, iedzīvotāju demogrāfiju un veselības aprūpi. 1. Nacionālā Genoma datu bāzes izveide. Latvija kopā ar citām 17 ES valstīm ir parakstījusi Genoma deklarāciju (VM atbildība). Ņemot vērā, ka veselības aprūpē arvien vairāk izmanto datu bāzes un sevišķi ģenētisko informāciju, pieaug vērtība ģenētiskā materiāla apstrādei. Atsevišķu Latvijas pilsoņu ģenētiskā informācija veido unikālu un neatkārtojamo Nacionālo bagātību. Tāpēc ierosinām izveidot valsts fondu, kas apmaksātu Valsts Biobankas izveidi, kur pilsoņi brīvprātīgi varētu nodot asins paraugus sava genoma nodošanai nākamām paaudzēm. Šo materiālu uzglabātu valsts biobankā, kas būtu saņēmusi atļauju izmantot šos datus zinātniskiem mērķiem un Latvijas valsts interesēs. Rezultātā: - Pilsoņiem, kuriem nav pēcnācēji, būtu radīta iespēja bezmaksas nodot savus genoma datus nākamām paaudzēm. Šobrīd tie neglābjami pazūd. - Pilsoņiem, kuru dzīve ir ārpus Latvijas un, kuru pēcnācēji sevi vairs neuzskata par latviešiem būtu iespēja bez maksas nodot savu biomateriālu Latvijas Nacionālajā Genoma bankā glabāšanā. Tā paužot savu patriotiskumu valsts labā. - Pilsoņi, kuri ir latviešu pēcteči, bet garīgi jūtas vairāk kā citas valsts pilsoņi būtu iespēja nodot savu ģēnu informāciju vecāku dzimtenē. - Zinātniski apstrādājot Latvijas Nacionālo Genoma datus varētu izveidot mūsu genoma profilu. Izveidot prediktivitātes un prevencijas plānus dažādu slimību diagnostikai un novēršanai, piemēram onkoloģijā - kardioloģijā - Šāda datu bāze ir absolūta nepieciešamība investīcijām draudzīgai infrastruktūras izveidei veselības aprūpē		
18.10.2019.	Biedrība J3	2. Joda deficīta problēma. Joda deficīta problēma atrisināšana grūtniecēm, māmiņām un iedzīvotājiem. Visaptveroša jodēta sāls lietošanas ieviešanas kampaņa. Epidemioloģiski pierādīts, ka bērnu garīgā atpalicība (piem. kreifinisms) ir tajos apgabalos pasaulē, kur ir izteiktāka joda nepietiekamība uzturā (dzeramajā ūdenī). Tādēļ Pasaules Veselības organizācija realizē stratēģiju joda deficīta mazināšanai. Lai arī Latvija nav viskritiskākais joda deficīta rajons pasaulē, tomēr veiktajos mērījumos vairāk nekā trešdaļai skolēnu konstatēja vieglu joda nepietiekamību. Dažas Eiropas valstis (piem., Šveice, Itālija, Vācija) situācijas uzlabošanai realizē nacionālas joda deficīta mazināšanas programmas (veikalos jodēts sāls).		
18.10.2019.	Biedrība J3	D vitamīna substitūcija. D vitamīna substitūcija bērniem (D vitamīna nepietiekamība mūsu platuma grādos, ietekmē veselību, attīstību, īpaši maziem bērniem/zīdaiņiem). D vitamīna nepietiekamība ir cēlonis daudziem patoloģiskiem stāvokļiem un saslimšanām. Bērniem D vitamīna deficīts ir bīstamāks, jo tas var radīt neatgriezeniskas sekas. Novērojumi liecina, ka D vitamīna nepietiekamība ir ~ 85% Latvijas iedzīvotāju. Nosūtīt pieprasījumu Latvijas Pediātrai asociācijai paust viedokli par D vitamīna skrīninga nepieciešamību un iekļaušanu valsts bezmaksas medikamentu sarakstā.		
18.10.2019.	Biedrība J3	Ugunsdrošības nodrošināšana. Visās ģimenēs, kur bērnu skaits ir lielāks par 3 piedāvāt bez maksas izvietot bezvadu dūmu detektorus. Protams, ja ģimene tam piekrīt.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
18.10.2019.	Biedrība J3	Bezmaksas transports grūtniecēm un bērniem līdz 18.g.v.. Novadu pašvaldībās nodrošināt grūtnieču, jauno māmiņu un jaundzimušo transportēšanu pie ģimenes ārsta un uz tuvāko specializēto ginekoloģijas/dzemdību centru. Transportēšanai iespējams izmantot Šveices dāvinātos autobusus vai citu pašvaldības transportu. Izveidot sociālo dienestu, kas seko grūtniecības un pēcdzemdību kalendāram un proaktīvi piedalās daudz bērnu ģimeņu aprūpē. Tas mazinās māmiņu un perinatālās mirstības rādītājus.		
18.10.2019.	Biedrība J3	Digitāla pašvaldību brīvo darba vietu un dzīves vietu karte. Lai nodrošinātu iedzīvotāju atgriešanos novadu mazpilsētās un ciemos ar Pašvaldību Savienības atbalstu izveidot kopēju brīvo dzīves vietu un potenciālo darba vietu sarakstu/karti. Lai ģimenēs būtu vairāk bērnu ir nepieciešama dzīves vieta un darbs.		
18.10.2019.	Biedrība J3	Vispārēja iedzīvotāju aptauja, kā uzlabot demogrāfisko situāciju Latvijā. Izskatīt iespēju vienlaicīgi ar nākamām vēlēšanām veikt brīvprātīgu aptauju "Kas Jums nepieciešams, lai Jūs laistu pasaulē vēl vienu bērnu". Tā būtu ne tikai aptauja, bet arī vislabākais mārketinga mūsu sabiedrības aktīvākajai daļai. Lūdzu par paraugu izmantot SKDS veikto aptauju Ventspils novadā. Publikācija: http://www.lza.lv/LZA_VestisA/71_3/2_Liga_Abolina_Arnis_Kaktins_Rauls_Velins.pdf ; http://websoft.lv/docs/1414/2016-2017/Sieviesu_aptaujas_rezultatu_ataskaite_02_05_2016.pdf		
18.10.2019.	Biedrība J3	Valsts institūcijām organizēt PR kampaņu par stipru ģimeni kā sabiedrības pamatu		
18.10.2019.	Biedrība J3	Materiālā kultūras mantojuma digitālās pūra lādes / vietnes izveide, kur jebkurš Latvijas iedzīvotājs izmantojot vadlīnijas var augšuplādēt ģimenes īpašumu, piemēram segu, cimdu, zeķu, mežģiņu foto vai abras, pūra lādes, saktas u.c. attēlus ar pavadošu anketu. Tā mēs pasargāsim mūsu kultūras mantojumu no kodēm un ķirņiem. Nodosim tās mūžībai.		
18.10.2019.	Biedrība J3	Nacionālā pasta logo un krāsu maiņa, no Zviedrijai un Ukrainai raksturīgās dzeltenās un zilās krāsas uz sarkanbaltsarkano. Izveidot pastkastītes ar valsts ģērboni un pasta nodaļas ar Latvijas valsts simboliku.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam precizēt NAP2027, izmantojot vienotu pieeju: 1) Prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" visos rīcības virzienos mērķa indikatoriem ir noteiktas divas plānotās vērtības 2024. un 2027.gadam. 1.mērķa vērtību var sasniegt, ja attiecīgajā politikā tiek veikti ieguldījumi, 2.mērķa vērtību var sasniegt, ja ieguldījumi politikā ir ļoti piesardzīgi. Savukārt pārējo prioritāšu rīcības virzienos ir noteikta tikai viena mērķa indikatora vērtība 2024. un 2027.gadam. Uzskatām, ka visā dokumentā būtu jāparedz tikai viena indikatora mērķa vērtība. Lai novērstu administratīvo slogu iesaistītajām institūcijām, lūdzam PKC metodoloģiski vadīt procesu un izvairīties no vairākkārtējas mērķa indikatoru vērtību noteikšanas atbilstoši indikatīviem aprēķiniem un pēc plānošanas dokumentu izstrādes un konkrētu mērķu un nepieciešamā finansējuma precizēšanas. Tāpat būtu jāizvērtē rīcība situācijā, kad nozaru ministriju plānošanas dokumentu izstrādes laikā tiek definēti atšķirīgi indikatori un/ vai mērķa vērtības.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Artūrs Doveiks	<p>Prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" ietvaros manuprāt būtu īpaši jāvērs uzmanību uz azartspēļu pieejamības un izplatības mazināšanu. Lai gan viens no RV to vismaz virsraksta līmenī skar "Efektīvi, inovatīvi risinājumi atkarību izraisīto vielu un procesu izplatības ierobežošanai", taču Latvijas valdībai jau sen būtu laiks nopietni risināt šo jautājumu.</p> <p>Es pārstāvu Tukuma novada Domi un zinu, ka pašvaldībām (Tukumā ir viens no līderiem pēc spēļu zāļu skaita uz iedzīvotāju) praktiski nav rīcības iespēju ierobežot esošās spēļu zāles un īpaši jaunu vietu atvēršanu. Tik vien kā pāris normatīvi nosacījumi (attālums no skolām utt.), kas nedod nekādas iespējas ierobežot esošās spēļu zāles. Un azartspēles atstāj būtisku negatīvu iespaidu ne tikai uz mūsu ģimenēm bet arī, piemēram, uzņēmējdarbības vidi. Piemērs - azartspēļu vietas ir daudz konkurētspējīgākas maksāt augstas maksas pilsētas centrā nekā to spēj citi uzņēmēji, kuri varētu atvērt veikalus, pakalpojumu sniegšanas un jēgpilnas izklaides vietas, kas dotu pilsētai pozitīvu impulsu un varētu piesaistīt cilvēkus, pircējus, tūristus utt.</p> <p>Tā vietā plaukst un zēl azartspēļu bizness, kurš ap sevi piesaista vēl "apburto loku" - spēļu zāle, lombards, ātie kredīti. Kā tas veicina pilsētas attīstību un labklājību?</p> <p>Pēc tam tiek tērēti ievērojami līdzekļi sociālajiem pakalpojumiem, integrācijai, pabalstiem (arī bezdarbnieku) cilvēkiem, kurus mēs paši ar savu bezdarbību ievadam postā.</p> <p>Veselības ministrijas 2019. gadā veiktajā pētījumā tika konstatēts, ka no azartspēlēm Latvijā ņemot vērā šo proporciju dažādā pakāpē varētu ciest 79 119 personas 15-64 gadu vecumā (darbaspējas vecumā), no kurām 16 162 problēmas varētu būt smagākajā pakāpē. Tātad, tā ir milzīga sabiedrības daļa.</p> <p>Turklāt, tika konstatēts arī, ka sabiedrība "ir uztvērusi" šo problēmu un atbalsta radikālu risinājumu nepieciešamību - 77% respondentu pētījumā piekrita, ka Latvijā ir pārāk daudz azartspēļu spēlēšanas vietu; azartspēļu spēlēšanas vispārēju aizliegumu atbalsta 59% respondentu!; 79% aptaujas dalībnieku piekrīt, ka jāpieņem likums, kurš ļauj spēlēt azartspēles vai piedalīties loterijās tikai no 21 gada vecuma; azartspēļu un loteriju organizēšanu tikai atsevišķās norādītās pilsētas zonās atbalsta 77% respondentu.</p> <p>Tas ir nacionālās attīstības jautājums! Un starptautiskā prakse un pētījumi skaidri parāda, ka mēs zaudējam daudz vairāk nekā iegūstam ar nodokļiem no azartspēlēm.</p>		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	<p>Deklaratīvas, abstraktas prioritātes un mērķi - kā vienu no 6 prioritātēm NAP 2027 izvirza "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki". Tomēr šo prioritātes mērķi skaidrojošais teksts neizceļ specifiskus stratēģiskās rīcības virzienus un konkrētas mērķa grupas. Ja pieņemam, ka mērķis ir mazināt ienākumu nevienlīdzību un uzlabot atbalstu sabiedrības mazaizsargātajās grupās, būtu svarīgi norādīt visas mērķa grupas, kuras atbilstoši statistikai ir visvairāk pakļautas nabadzības riskam, tostarp, viena vecāka ģimenēm, daudz bērnu ģimenēm, ģimenēm, kurās ir bērni ar speciālām vajadzībām. Tāpat netop skaidrs, ar konkrētiem kādiem atbalsta mehānismiem (piem. caur nodokļu atvieglojumiem vai sociālo pabalstu celšanu, īres izmaksu subsīdēšanu ģimenēm ar zemiem ienākumiem utml., vai arī caur psiho-sociālo atbalstu, kā piem. bezmaksas vecāku prasmju attīstošas programmas, psihologa un atbalsta grupu nodrošināšana viena vecāka ģimenēm vai ģimenēm, kurās aug bērni ar speciālām vajadzībām utml.) plānots atbalstīt ģimenes. Tikpat plašs formulējums saglabāts arī rīcības virzienos un mērķos, aprakstot tajos vēlamās uzlabojumus, bet nefokussējoties uz konkrētiem rīcības virzieniem un uzdevumiem.</p> <p>IETEIKUMS: definēt specifiskas valsts politikas prioritātes un izvirzīt konkrētus, izmērāmus mērķus attiecībā uz ģimenēm ar bērniem prioritātē "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki".</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Rosinām prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" aprakstu papildināt ar veselīga dzīvesveida popularizēšanas veicināšanas nozīmi, kas ir slimību profilakses pamats. Attiecīgais uzdevums tika iesākts NAP 2020 ietvaros un ir turpinājams.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Providus	NAP melnrakstā ir iekļauta ambicioza apņemšanās mazināt bērnu nabadzības risku, vienlaikus neparedzot tam izpildes metodes. Pārējo nabadzībā esošo sabiedrības grupu nabadzības mazināšanas jautājumi šobrīd plānā nav apskatīti. Tādēļ piedāvājam NAP gala versijā kaut aptuveni iezīmēt ceļu, kā Latvija līdz 2027.gadam plāno mazināt iedzīvotāju nabadzības problēmu. Tā kā bērnu nabadzības risku jautājumi un vispārējie nabadzības jautājumi ir saistīti, tad vēlamies norādīt uz metodēm, kas var būt efektīvi nabadzības mazināšanai vidējā termiņā (NAP plānošanas periods): • Mērķtiecīgs finansējuma atbalsta palielinājums vismazāk aizsargātajām sociālajām grupām (piemēram, viena vecāka ģimenēm, daudz bērnu ģimenēm, vientuļajiem senioriem, personām ar invaliditāti un citām sociālā riska grupām). Salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvija šobrīd sociālajām vajadzībām tērē nelielu IKP daļu, - tas nozīmē, ka izvērstāka sociālās drošības tīkla veidošana ir neatraujami saistīta ar Latvijas vispārējo nodokļu politiku. Lai veidotu labklājības valsti, kurā ir gan kvalitatīvi valsts pakalpojumi, gan arī pienācīgs sociālās drošības tīkls, Latvijas budžetā būtu jāienāk ievērojami lielākiem nodokļu ienākumiem – vismaz 35%-40% no IKP šobrīdējo 30% vietā. • Mērķtiecīgi sociāli mazaizsargāto grupu iekļaušanas pasākumi, it sevišķi sociālajā uzņēmējdarbībā. Iepriekšējā ES struktūrfondu plānošanas periodā tika atbalstīta sociālā uzņēmējdarbība, lai veicinātu dažādu sociālā riska grupu (piemēram, pirmspensijas vecuma iedzīvotāji, cilvēki ar invaliditāti, bijušie notiesātie, u.tml.) iesaisti darba tirgū. Šis iniciatīvas ir ne tikai jāturpina, bet arī jāpapildina ar publiskā sektora (valsts un pašvaldību) projektiem.		
08.11.2019.	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija	1. Vēršam uzmanību, ka pie prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” aktualizēšanas ir aizmirsta viena būtiska komponente. PVO izstrādātās vadlīnijas pamato nepieciešamību izstrādāt rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas modeli, kam ir ievērojamas klīniskās un ekonomiskās sekas. Veids kādā pakalpojuma sniegšana tiek plānota, finansēta un īstenota, ietekmē personas, kas var saņemt rehabilitācijas pakalpojumu un arī paša sniegtā pakalpojuma kvalitāti. Pakalpojuma sniegšanas modeļa galvenais mērķis ir nodrošināt, lai pakalpojumu saņem personas, kam tas ir nepieciešams īstajā laikā un vietā, nodrošinot zemākas pakalpojuma izmaksas. LFA vēlas atzīmēt, ka būtisku lomu šeit ieņem preventīvā atbalsta sistēma un iespēja saņemt agrīnu medicīnas pakalpojumu, tajā skaitā arī fizioterapijas pakalpojumu maksimāli tuvu cilvēka dzīvesvietai. Vadošo Eiropas valstu pieredze pamato fizioterapijas kā profesijas lomu ne tikai rehabilitācijas pakalpojumu ietvaros, bet apraksta to kā autonomi profesiju, kas spēj sniegt pienesumu, gan veselības veicināšanas un profilakses pasākumu īstenošanā, gan primārajā veselības aprūpes modelī, fizioterapeitam strādājot cieša sadarbība ar ģimenes ārstu. Uzskatām, ka rehabilitācijas pakalpojumu pieejamība ir jāattīsta un jāvirza kā viena no prioritātēm. Efektīva pakalpojumu pieejamība veicinātu indivīdu līdzvērtību rehabilitācijas procesā, kas ir īpaši nozīmīga tieši darbspējīgā vecumā, lai novērstu vai mazinātu invaliditāti, tādējādi sekmētu cilvēku ātrāku atgriešanos darbā. Šāda modeļa veidošana un attīstīšana Latvijas mērogā būtiski uzlabotu līdzcilvēku dzīves kvalitāti.		
08.11.2019.	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija	Kopumā LFA pauž iniciatīvu iesaistīties NAP2027 stratēģisko mērķu sasniegšanai rehabilitācijas nozares attīstībā, kvalitātes sistēmu veidošanā un specifisku programmu izstrādāšanā. Fizioterapija ieņem nozīmīgu lomu profilakses pasākumu nodrošināšanā – sabiedrības un pacientu mērķu grupu izglītošanas nodrošināšanā, informatīvā materiāla veidošanā, kā arī ārstniecības nodrošināšanā – gan veidojot un attīstot primāro veselības aprūpes modeli, gan īstenojot specifisku, uz konkrētu pacientu grupu orientētu terapijas procesu. Esam atvērti sadarbībai ar Veselības ministriju, Labklājības ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	1. Prioritāte “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki”: 1.1. aprakstu papildināt ar veselīga dzīvesveida popularizēšanas veicināšanas nozīmi, kas ir slimību profilakses pamats. Attiecīgais uzdevums tika iesākts NAP 2020 ietvaros un ir turpināms;		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Viena no saliedētas sabiedrības vērtībām ir sociālā solidaritāte, kas akcentē ne tikai savu personisko, bet gan apkārtējo un līdzcilvēku labklājību. Sociālā solidaritāte var izpausties daudzveidīgi, un tā nav atkarīga tikai no personas ienākumiem, spējam un zināšanām. Turklāt, lai neiesakņotu iedzīvotāju iedalījumu “vājākajos” un “spējīgākajos”, aicinām precizēt 17.rindkopu šādā redakcijā : “[17] 2027. gadā Latvija ir valsts, kur ikviens cilvēks jūtas labi. Viņus vieno līdzīgas vērtības un izpratne par lietu kārtību pasaulē, šeit <u>dzīvo sabiedrība, kurā cilvēki rūpējas un atbalsta viens otru spējīgākie atbalsta vājākos</u> , un ikvienam ir nodrošināti pietiekami dzīves apstākļi un iespējas tos uzlabot.” Lūdzam attiecīgi precizēt arī 47.rindkopu.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[47] Tendences pasaulē rāda ...kā galveno pretrunu sabiedrībā starp pilsētām un laukiem. Līdzšinējā Latvijas valsts pārvaldība panāca luku sētu dramatisku samazinājumu, attiecīgi skolu, bērnu dārzu likvidāciju, lauku sētu un saimniecību lavīnveidas pamešanu.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[47] Tendences pasaulē rāda, ka izturēt ekonomikas un valstu konkurences spriedzi.... Varbūt mums tomēr nevajag nekādu valstu konkurences spriedzi, bet jādzīvo tā kā mēs to gribam?		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Aprakstā kā problēmas izceltas sabiedrības novecošanas, kā arī emocionāli-psihoģiskās spriedze. No savas puses vēlamies lūgt papildus izcelt ne mazāk būtiskas problēmas, kas apraud [46] definētā mērķa par ... "iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku" sasniegšanu. • ģimeņu ar bērniem nabadzība - šobrīd bērna ienākšana ģimenē rada būtisku finansiālo slogu vecākiem, pie kam šī brīža nodokļu sistēma to ne tikai nemazina, bet, salīdzinājumā ar mājsaimniecību bez bērniem, pat pasliktina. Vecāki, pieņemot lēmumu par bērna ienākšanu ģimenē un uzņemoties atbildību par tā audzināšanu, veic valstiski nozīmīgu funkciju, tādēļ ģimene ar bērniem būtu nevis materiāli "jāsoda", bet visos iespējamajos veidos jāatbalsta. Nepietiekamais materiālais un sociālais atbalsts ģimenēm ar bērniem ne tikai neveicina bērnu dzimstību, bet ir bijis par iemeslu ilgstošai ģimeņu aizbraukšanai no valsts kā arī vairojis sociāli nelabvēlīgo ģimeņu skaitu un ar to saistītās problēmas (bērnu nonākšana ārpusģimenes aprūpē, bērnu un jauniešu atkarības utml.). • sabiedrību segregējoša izglītības sistēma - Latvijā šobrīd ir 113 internātskolu, kur bērni ar dažādām vajadzībām ir izolēti no sabiedrības kā arī no savām ģimenēm. Valsts un pašvaldību uzdevums ir nodrošināt skolu pieejamību, lai bērni varētu mācīties tuvāk savai dzīves vietai un iekļaujošā vidē un tādējādi kļūt par atbildīgu, laimīgu un sociāli integrētu indivīdu kā teikts definētajā mērķī.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	47. rindkopā lūdzam precizēt teikumu šādā redakcijā: " <i>Tendences pasaulē rāda, ka izturēt ekonomikas un valstu konkurences spriedzi un transformēt to ilgtspējīgā izaugsme var tās valstis, kurās vairums cilvēku jūtas labi – kur cilvēkus vieno līdzīgas vērtības, izpratne par lietu kārtību pasaulē, kur spēcīgākie sabiedrības locekļi gādā par vājākajiem, kur ir nodrošināti optimāli dzīves apstākļi un iespējas, cilvēki ir veselī, rūpējas par savu veselību, ir prasmīgi veselības risku novēršanā, spēj uzturēt savu psiholoģisko un emocionālo veselību, salāgot ģimenes un darba dzīvi, baudīt norises kultūrā un droši zināt, ka smagāku satricinājumu gadījumā viņam tiks sniegts atbalsts.</i> ";		
08.11.2019.	Veselības ministrija	47. rindkopā vārdus " <i>psiholoģiskās un emocionālās labklājības</i> " aicinām aizstāt ar vārdiem " <i>psihiskās un emocionālās labbūtības</i> ". Attiecīgi lūdzam precizēt rīcības virziena nosaukumu un rīcības virziena mērķi 69. rindkopā;		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.1.aprakstu papildināt ar veselīga dzīvesveida popularizēšanas veicināšanas nozīmi, kas ir slimību profilakses pamats. Attiecīgais uzdevums tika iesākts NAP 2020 ietvaros un ir turpināms;		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam visa NAP2027 tekstā precizēt reģionu nosaukumus, piemēram, [48].rindkopa, lai ievērotu konsekvensi un ir neparotāmi skaidrs, kuri reģioni ir domāti – plānošanas reģioni vai statistiskie reģioni, vai Rīgas pilsēta vai Rīgas reģions (piemēram, [52].rindkopa);		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[48] Iekļaujošas sabiedrības stiprināšanu... Te ir bez jēgas "vāvuļošana"! Jāpārsteidz konkrētām mērķim!		
08.11.2019.	Veselības ministrija	48. rindkopā lūdzam precizēt teikumu attiecībā uz aktīvas novecošanās pieeju: " <i>Tā atbalsta senioru līdzdalību darba tirgū, sabalansējot to ar rūpēm par mājsaimniecību, tuvinieku aprūpi, līdzdalību kopienas dzīvē, brīvprātīgo darbu, vaļaspriekiem, fiziskām aktivitātēm, veselīgu uzturu, kā arī savlaicīgām rūpēm par savu veselību.</i> " Papildus šo rindkopu pēc teikuma " <i>Vienlaikus ir jālauz stereotipi (..)</i> " lūdzam papildināt ar teikumu " <i>Viens no labākajiem veidiem, kā uzlabot un veicināt veselību sabiedrībā, tai skaitā senioriem, ir veselīga dzīvesveida popularizēšana.</i> ";		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	RV uzdevumi jāpapildina ar konkrētām darbībām, kas vērstas uz izvirzītā mērķa sasniegšanu. // Esošajā redakcijā definētajos RV uzdevumos trūkst loģiskā sasaiste starp prioritātes mērķi, izaicinājumiem un definētajiem RV uzdevumiem, jo definētajos RV uzdevumos tikai viens uzdevums tostarp ir vērsts uz neatkarīgas dzīves iespējām senioriem, bet ne uz sudraba ekonomikas attīstību kopumā t.sk. pārskatot visas politikas jomās, kā tas norādīts prioritātes mērķī.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[49] Reaģējot uz sabiedrības novecošanos, vienlīdz svarīgi ir turpināt dzimstību veicinošu politiku, Valsts no militārā budžeta veidos un atbalstīs dziļi Latvijā ešelonētu robežu uzraudzību līdz 50 km. Šajā zonā no militārā budžeta atjaunos, nostiprinās zemnieku sētas līdz to spējai pašu nodrošināšanai. Pamatojums – vecās robežu kontroles sistēmas vairs neder, jo neder mūsdienu dronu celtspēja spēj pārcelt cilvēku desmitiem kilometru.		
07.10.2019. / 24.09.2019.	Latvijas Lielo slimnīcu asociācija	lūdzam papildināt NAP projekta rīcības virziena "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" mērķa "Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi" 48. punktu, izsakot to sekojošā redakcijā: "Ņemot vērā, ka pieaug cilvēku skaits ar vienu vai vairākām hroniskām saslimšanām, nepieciešams izstrādāt jaunus uz pacientu vērstus integrētus veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu organizēšanas un sniegšanas modeļus, veicinot digitalizācijas platformu ieviešanu, kā arī medicīnisko tehnoloģiju attīstību, primāri ekscelences centros, jo īpaši pacientiem ar psihiskajām slimībām, uzvedības traucējumiem, nedziedināmi slimajiem un citām mērķa grupām, kuru aprūpē starpnozaru sadarbība ir neatņemama sastāvdaļa kvalitatīvas aprūpes nodrošināšanai."		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Prioritāte "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki"/ Rīcības virziens "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe", indikatori / a) Ja mērķa vērtību uzdomam ar intervālu, tam nevajadzētu pārsegties vai būt ļoti tuvam (salīdzinot ar intervāla platumu) ar bāzes vērtību; tas norāda, ka mēs pieļaujam un pat ieprogrammējam progresa iztrūkumu prioritātē. Tādējādi šeit tiek atstāta sprauga, lai politiķi varētu attaisnot savu solījumu un šī plāna uzdevumu nepildīšanu! /b) 17.lpp. piezīme zem indikatoru tabulas: „1.mērķa vērtību var sasniegt, ja attiecīgajā politikā tiek veikti ieguldījumi, 2.mērķa vērtību – ja ieguldījumi politikā ir ļoti piesardzīgi” – politikorekti liekulīga frāze. Vajadzētu apmēram tā: „1. mērķa vērtību var sasniegt, ja ieguldījumi ir veikti atbilstoši attīstības vajadzībām, 2. mērķa vērtība – ja ieguldījumu apjoms neatbilst prioritātes pamatvajadzībām.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Rīcības virziena mērķa aprakstā galvenais uzvars ir uz veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, savukārt NAP2027 vīzijas virziens "Dzīves kvalitāte" uzsvēr arī iedzīvotāju atbildību un aktīvu rīcību savas veselības profilaksē un aktīva dzīvesveida uzturēšanā. Lūdzam precizēt gan rīcības virzienu, gan vīzijas virzienu, lai sabalansētu gan veselības aprūpes pakalpojuma pieejamību, gan veselības profilakses jautājumus. Turklāt ņemot vērā, ka 72.rindkopa daļēji iekļauj iedzīvotāju rīcību un attieksmi veselīgam dzīvesveidam, aicinām to pārcelt no Rīcības virziena "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība" uz Rīcības virzienu "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe".		
08.11.2019.	Baiba Ziemele	Par veselības aprūpi: (1) jāuzsver starptautiskā sadarbība, kas nodrošina labāku pieeju pakalpojumiem un speciālistiem, vienlaicīgi uzlabojot pakalpojumu kvalitāti. Piemēram, Reto slimību labākas ārstēšanas nodrošināšanai Eiropas Savienība ir izveidojusi Eiropas References tīklus, kur iesaistījušās arī Latvijas klīnikas, un kas paredzēti kā 5.līmeņa ves.apr.pakalpojumu (VAP) sniedzējs un turpmāk to loma tikai palielināsies; tāpat pacientiem ir tiesības izmantot pārrobežu veselības aprūpes direktīvas iespējas un saņemt vajadzīgo pakalpojumu citā ES dalībvalstī - Latvijai būtu jāstiprina iespējas pacientiem to izmantot, nevis jātiecas ieviest augsti sarežģītas manipulācijas pašiem. Valstiski jānodrošina efektīva procedūra un tarifi, kas ļauj pacientiem saņemt vajadzīgo pēc iespējas izdevīgākā un ātrākā veidā. (2) digitālie risinājumi veselības aprūpē: ne tikai attiecībā uz datiem, ko pacienti paši var krāt par savu veselību (piem viedtālrunos utml), bet par datiem ves.apr. sistēmā, kas palīdzētu nodrošināt efektīvāku pakalpojumu sniegšanu. Tas ir pieminēts pie soc.pakalpojumiem, taču gribētu vairāk akcentēt arī VAP kontekstā, t.sk. sabiedrības iesaistē VAP kvalitātes novērtēšanā. Digitālie risinājumi arī nozīmē jaunu attālinātu pakalpojumu ieviešanu - piemēram, virtuālās konsultācijas ar speciālistiem Latvijā vai ārvalstīs (ņemot vērā, ka mums ir tik maz ārstu un pieejamības jautājums tikai pasliktinās) - tas parādās tikai pie lauku attīstības, bet būtu svarīgi pieminēt arī šajā sadaļā. (3) Personalizēta veselības aprūpe - līdzīga doma parādās pie sociālās iekļaušanas par individualizētiem pakalpojumiem, taču tas ir attiecināms arī uz medicīnu. Katram pacientam jānodrošina tieši viņam nepieciešamais pakalpojumu un ārstēšanas kopums. Tas nozīmē, ka nepieciešams veicināt datus balstītu lēmumu pieņemšanu, multidisciplināro komandu veidošanu un darbu, valsts sistēmām (piemēram, medikamentu kompensācijai) jābūt pietiekami elastīgai, lai palīdzētu sasniegt ilgtermiņa ieguvumu indivīdam un sabiedrībai kopumā. (4) es arī nekur pie profilakses neatradu, ka izglītošana par veselību, veselīgu dzīves veidu un veselības aprūpes sistēmu būtu nepieciešama jau skolas vecuma bērniem vai pat agrāk (vai tas ir paredzēts pie "Veselības kā vērtības nostiprināšana"?). Cilvēkiem ir jāapzinās, kā darbojas viņu ķermenis, lai viņi varētu izprast veselību un slimības, būt atbildīgi pret sevi un citiem, tādējādi veselības mācība ļautu sasniegt nozīmīgus indikatorus ne tikai šajā sadaļā, bet arī sadaļās pie nodarbinātības un sabiedrības utml.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	LIEPĀJAS KOMENTĀRS PAR RĪCĪBAS VIRZIENU KOPUMĀ: Pamatojums: Rīcības virzienā "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" netiek definētas problemātiskās ārstniecības nozares Latvijā, kurām būtu jāpasī jāpievērš uzmanība (piemēram, onkoloģija, kardioloģija utt.). Tiek izcelta [64] pakalpojumu pieejamība mātes un bērna jomā, [67] psihiskās slimības, atkarības, infekcijas slimības, geriatrijas un nedziedināmas slimības, [68] infrastruktūras uzlabošana un digitālo tehnoloģiju plašāka izmantošana mātes un bērna jomā. Priekšlikums: rīcības virzienā veselības aprūpes prioritātes definēt vairāk nekā 1 jomā (mātes un bērna jomā). Iepriekšējā (2014-2021) plānošanas periodā infrastruktūras attīstība tika noteikta 4 prioritātēs: (1) onkoloģija, (2) kardioloģija, (3) mātes un bērnu aprūpe un (4) garīgās veselības aprūpe. Loģiski būtu ievērot pēctecību un likt šīs pašas prioritātes. Papildus uzsvarus šīm prioritātēm var minēt, kādos etapos prioritārās jomas sekmēt - neatliekamā palīdzība/stacionārs, primārā aprūpe, rehabilitācija.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	<p>Pieejama un kvalitatīva veselības aprūpe Ņemot vērā to, ka NAP2027 ietvaros tiek noteiktas prioritātes arī nacionālā budžeta attīstības finansējuma sadalei, ir nepieciešams turpināt investīcijas veselības aprūpei pieejamo līdzekļu palielināšanai, lai nodrošinātu ilgākus veselīgi nodzīvotos gadus Latvijas sabiedrībai. Veselīga sabiedrība, īpaši darbaspēks, ir viens no stūrakmeņiem, lai kāpinātu arī produktivitāti, uzlabotu konkurētspēju un veicinātu Latvijas ekonomisko izaugsmi. Taču, lai nodrošinātu veselīgu darbaspēku, kas esošajos darbaspēka trūkuma apstākļos ir kritisks faktors, ir jāpalielina veselības nozares budžets, kura izlietošanai ir jābūt mērķtiecīgai un pragmatiskai. Zems publiskais finansējums un augstais iedzīvotāju līdzmaksājumu līmenis ir kritiski rādītāji. Eiropas Savienības un OECD rekomendācijas aicina palielināt publiskā finansējuma līmeni, lai nodrošinātu veselības pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, samazinātu līdzmaksājumu apjomu, piedāvātu vienlīdzīgas iespējas, īpaši ievainojamākām sabiedrības grupām. BRAL veiktā aptauja liecina, ka ne tikai Eiropas Savienības un OECD rekomendācijas norāda uz nepieciešamu veselības aprūpes finansējuma palielinājumu, šāds viedoklis ir arī Latvijas iedzīvotājiem. Tikai 4% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka veselības aprūpe tiek pietiekami finansēta. Vairāk nekā puse jeb 58% aptaujāto uzskata, ka finansējums veselības nozarei Latvijā ir nepietiekams. Svarīgākie iemesli, kāpēc nepieciešams palielināt veselības budžetu, aptaujātoprāt, – ir jāuzlabo medicīnas pakalpojumu pieejamība, jāsamazina pacientu izmaksas par medicīnas maksas pakalpojumiem, kā arī jāpalielina medicīnas aprūpē strādājošo algas un jānotur jaunie ārsti un medmāsas.</p>		
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	<p>Vienota veselības datu sistēma visām veselības aprūpes iestādēm Jebkuras efektīvas veselības aprūpes apmaksas modeļa ieviešanas pamats ir kvalitatīvu veselības datu esamība, kas nodrošina gan pilnvērtīgu pacientu ārstniecības procesa efektivitātes pārraudzību, gan ļauj izmērīt sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu pamatotību. Bez vienotas veselības datu sistēmas visām veselības aprūpes iestādēm ir gandrīz neiespējami veikt pierādījumus balstītus un visaptverošus veselības sistēmas uzlabojumus. Kvalitatīvu datu pieejamība un analīze ir viens no stūrakmeņiem iedzīvotāju dzīves kvalitātes un veselības aprūpes sistēmas pilnveidošanai. Tāpat nepieciešams atbalstīt digitālo inovāciju veselības aprūpi. Atvērtu veselības datu pieejamība un atbalsts ideju ģenerēšanai, testēšanai un prototipēšanai var radīt jaunus un efektīvus risinājumus mākslīgā intelekta izmantošanai risku un diagnozes noteikšanā, datu analīzē, pacientu līdzestībai, ārstu konsultācijām, sabiedrības informēšanai, risku noteikšanai utt.</p>		
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	<p>Personalizētas medicīnas ieviešana Veselības aprūpes centrā būtu jābūt indivīdam ar konkrētu slimību, rūpēm, kuras būtu iespējams personalizēti atrisināt. Turklāt, attīstoties tehnoloģijām, tas sniedz vēl papildu iespējas personalizēt ārstniecību, aprūpi un uzlabot veselības sistēmu, piemēram, pacientam ir iespēja noteikt precīzu diagnozi, tai skaitā ar modernām molekulārās un ģenētiskās testēšanas metodēm, tādējādi padarot ne vien veselības aprūpi, bet arī pacientu ārstniecības procesu krietni efektīvāku. Ņemot vērā augošās veselības aprūpes izmaksas, visā pasaulē arvien nozīmīgāks veselības aprūpes un medicīnas pakalpojumu kritērijs ir to efektivitāte. Tāpēc arvien plašāku izplatību gūst personalizētās medicīnas virziens, kas, pateicoties jaunajām tehnoloģijām, ļauj katram individuālam pacientam piemērlēt mērķtiecīgu terapijas veidu: t.s. precīzijas medicīna. Augsto efektivitātes rādītāju dēļ personalizēto medicīnu min kā vienu no vadošajiem tuvākās nākotnes medicīnas virzieniem, īpaši onkoloģijā. Nepareiza terapija vai diagnoze var nozīmēt slimības progresiju vai pacienta nāvi, turklāt ar nepiemērotu terapiju tiek nelietderīgi izšķērdēti nozīmīgi valsts līdzekļi. Piemēram, vēža ārstniecība agrāk bija atkarīga no tā novietojuma (lokālizācijas) cilvēka organismā, un atbilstoši tam tika nozīmēta terapija. Tomēr vēža šūnas nav viendabīgas, un tāpēc pacientiem ar vienu un to pašu vēža lokalizāciju var būt nepieciešams saņemt pavisam atšķirīgu terapiju. Tādējādi personalizētā medicīna var glābt cilvēku situācijā, kad tradicionālā pieeja nav efektīva – ārstēšana tiek veikta, bet tā cilvēkam nepalīdz, jo netiek ņemta vērā pacienta individuālā specifika. Personalizētās medicīnas ieviešana, datu analīze varētu būt pamats rīcībai, lai savlaicīgi un attiecīgi ar lētākiem paņēmieniem novērstu pārmantotu slimību izpausmes.</p>		
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	<p>Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču izdevumu kompensācijas kārtība Valsts kompensēto zāļu un medicīnisko ierīču sistēmā ir nepieciešams paredzēt regulāru jaunu, inovatīvu medikamentu un jaunu diagnožu iekļaušanu, kā arī jau apmaksāto diagnožu un medikamentu nosacījumu pārskatīšanu. Medicīnai attīstoties, tiek atklātas jaunas iespējas ātri un efektīvi uzlabot pacientu veselību, novērst komplikācijas un nāvi. Attiecīgi, valsts iestādēm jāseko līdzi zinātniskajiem atklājumiem gan par jaunajiem, gan jau valsts apmaksātajiem medikamentiem, lai netērētu līdzekļus lētiem, bet mazāk efektīviem līdzekļiem, ja pieejami ilgtermiņā ekonomiski izdevīgāki risinājumi. Novērtējot medikamentu izmaksu efektivitāti, jāņem vērā ietekme uz netiešajām izmaksām, kā, piemēram, izmaksām par speciālistu vizītēm un izmeklējumiem, izmaksām stacionārā, darba nespēju, rehabilitāciju utt. Kompleksi skatot iespējas ar inovatīviem līdzekļiem ārstēt savlaicīgi, būtu veiksmīgāks ceļš uz Latvijas iedzīvotāju veselīgi nodzīvoto gadu skaitu palielinājumu, kas ir viens no NAP2027 mērķiem.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Kopumā RV "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" ietvaros izvirzītie uzdevumi ir saistīti ar veselības nozares kapacitātes celšanu, bet trūkst uzdevumu un analīzes par sabiedrības līdzdalību veselības nozares pietiekama finansējuma nodrošināšanā, piemēram, kvalitatīvās obligāto sociālo iemaksu veikšanas sistēmas izveide, īpaši ņemot vērā, ka 2018. gada iesākās veselības aprūpes sistēmas reforma, kas ietvēra obligāto sociālo iemaksu veikšanu kā garantiju iespējai saņemt valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, netika īstenot pilnā apmērā, tādējādi neradot plānoto finansējuma pienesumu veselības nozarei. Papildus norādām, ka valsts iedzīvotāju līdzmaksājumu veikšana veselības aprūpes sistēmas finansēšana (sociālo iemaksu vai veselības apdrošināšanas formā) ir ierasta attīstīto valstu prakse.		
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	Uz vērtību balstīts veselības aprūpes modelis Daudzās Eiropas valstīs tiek meklēti un jau pielietoti efektīvi veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas modeļi, kas devuši pārbaudāmus rezultātus, ļaujot optimāli izmantot valsts līdzekļus un resursus. Latvijā esošais apmaksas modelis, kas balstās uz apmaksu par apjomu, nedod iespēju attīstīt aprūpes kvalitāti līmenī, kāda tā būtu nepieciešama. Šobrīd par veselības aprūpes pakalpojumiem maksājam, balstoties kvantitatītes principā – tiek maksāts par diagnostiku, ārstniecības procesu un medikamentiem, nesaistot tos ar ārstniecības procesa rezultātiem. Veselības aprūpes sistēmas uzdevums ir nodrošināt un nostiprināt katra iedzīvotāju veselību esošajā laikā un vietā. Tāpēc daudz efektīvāks ir modelis, kur apmaksā tiek veikta kopsakarā ar pacientu ārstniecības rezultātiem. Šī modeļa pārākumu apliecina visas nozares attīstība personalizētas veselības aprūpes virzienā, ko veicina gan jauno tehnoloģiju straujā ienākšana medicīnā, gan nepieciešamība gudrāk izmantot esošo veselības aprūpes pakalpojumu finansējumu un ilgtermiņā plānot nepieciešamos uzlabojumus un resursus. Ja Latvijas valdības mērķis patiešām ir rūpes par iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veselību, tad šim uzdevumam jāklūst par prioritāti Nr. 1, reformējot Latvijas veselības aprūpes sistēmu. Var atzīnīgi novērtēt pirmos pasākumus, kas jau veikti, izvirzot konkrētus diagnostikas un ārstēšanas efektivitātes kritērijus veselības aprūpes speciālistiem, piemēram, ģimenes ārstiem. Tie noteikti jāturpina, atrodot arī atbilstošus motivācijas paņēmienus.		
08.11.2019.	Biofarmaceutisko zāļu ražotāju asociācija	Portatīvā diagnostika – individuālākā un lokālāka pacientu aprūpe Tehnoloģiju inovācijas ir būtiski paplašinājušas diagnostikas robežas. Agrāk bija nepieciešamas lielas, stacionāras un dārgas iekārtas, bet šobrīd daudzus vienkāršus mērījumus pacients ar portatīvu diagnostikas ierīču palīdzību var veikt pats pie sevis mājās. Nepieciešamos datus vienlaikus elektroniski saņem arī ārsts. Latvijas veselības aprūpes sistēma noteikti kļūtu daudz efektīvāka, ja valsts vairāk atbalstītu šo jauno tehnoloģisko risinājumu pieejamību, piemēram, cukura diabēta slimniekiem, sirds un asinsvadu slimniekiem, vai portatīvo iekārtu izmantošanu ambulatorās ārstniecības iestādēs, ārstu praksēs vai paša pacienta mājās. Šo tehnoloģiju izmantošana ļautu ārstiem Latvijā ātrāk atklāt saslimšanas un novērst tuvojošos veselības pasliktinājumus. Tās arī atslogotu medicīnas personāla darbu, kā arī samazinātu izmaksas, novēršot saslimšanas gadījumu skaitu. Uzskatām, ka, realizējot šos ierosinājumus, Latvijas veselības aprūpe varētu kļūt efektīvāka un vērsta uz katram pacientam nepieciešamo. Šādu principu ieviešana pamatotu ieguldītās investīcijas, lai panāktu labākus veselības sistēmas rezultātus ilgtermiņā. Turklāt investīcijas veselības sistēmā, ja tās ir uz rezultātu, efektivitāti un inovācijām vērstas, var gan būtiski samazināt valsts budžeta izdevumus labklājības sistēmā, kas ir saistīti ar hronisku un ielaistu slimību rehabilitāciju, pabalstu izmaksām pacientiem un ģimenēm minimālā ienākuma nodrošināšanai u.c., gan palielināt nacionālās ekonomikas produktivitāti un nodokļu ieņēmumus, ko rada veseli valsts iedzīvotāji.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[51] (...) Šo iemeslu dēļ ir veicami ieguldījumi, lai palielinātu valsts līdz finansēto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu, tādējādi uzlabojot pakalpojumu finansālo pieejamību, (...);		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Jauniešu labbūtības pētījums Baltijā parāda, ka 26 % jaunieši Latvijā ekonomē uz veselības rēķina un neapmeklē ārstu, lai gan aptuveni trešā daļa jauniešu saka, ka viņiem ir ilgstošas veselības problēmas. Jānodrošina starpdisciplināra pieeja, piesaistot arī universitāšu resursus, lai nodrošinātu vispārējai bērnu populācijai tiesības uz pilnvērtīgu attīstību, veselību un dzīvību atbilstoši ES līmenim. Latvija ilgstoši ir pirmā vietā ES pēc jaunatklāto HIV/AIDS gadījumu skaita, dzīvildzes samazinājuma no ārējiem nāves cēloņiem, u.c. Lielai daļai bērnu ir oficiāli nekur nenofiksēti stājas un psihosomatiski traucējumi, kas, bērnam pieaugot, rada sociālus un ekonomiskus zaudējumus valstij, attiecīgi samazinot veselīgi nodzīvoto gadu skaitu. Izglītības un veselības ministriem, iesaistot pētniekus un citus jomas ekspertus, kopīgi jāizstrādā nepieciešamā rīcība turpmākai bērnu attīstības un veselības nodrošināšanai, mazinot pastāvošo plaisu starp būtiskiem bērnu veselības un attīstības rādītājiem Baltijas unktīvāka un vērsta uz katram		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija	2. Prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" rīcības virziens "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" ir viens no virzieniem, kurā būtisku lomu ieņem rehabilitācijas pakalpojumu pēctecīgs nodrošinājums. Efektīva un uz pacientu vērsta rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana tiešā veidā ietekmē personas funkcionālo spēju atjaunošanos, kā rezultātā uzlabojas pacienta dzīves kvalitāte, atgriešanās sabiedrībā un darba vidē. Būtiska loma ir efektīva – īstajā vietā un laikā, atbilstošas kvalitātes un pēctecīga pakalpojuma nodrošināšana. Atzīmējam, ka pie minētā rīcības virziena uzdevuma [51] laikus pieejama rehabilitācijas un fizioterapijas pakalpojuma nodrošināšanai nepieciešams izstrādāt specifiskus un vienotus kritērijus pakalpojuma sniegšanas kvalitātes izvērtēšanai.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildināt: Šo iemeslu dēļ ir veicami ieguldījumi, lai palielinātu izmaksu-efektīvu valsts līdzfinansēto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu,.... // Tikai mērķtiecīga orientācija uz izmaksu-efektīvu pakalpojumu ieviešanu ļaus nodrošināt Latvijai ekonomisku izaugsmi		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	51 punktu papildināt ...tādējādi uzlabojot pakalpojumu finansiālo pieejamību, jo īpaši ģimenēm ar bērniem, jauniešiem, senioriem un mājāsaimniecībām no zemākajām ienākumu kvintīlēm.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Runājot par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu, ir jāņem vērā ne tikai speciālistu piesaiste, bet jāpiemēro kompleksa pieeja veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai. Nepieciešami ieguldījumi gan medicīnas tehnoloģijās, kuras ir diezgan dārgas, gan arī veselības iestāžu infrastruktūras attīstībā un, protams, speciālistu (ārstu un māsu) piesaiste it īpaši mazāk attīstītajos Latvijas reģionos. Šobrīd pastāv ārstniecības personāla nevienmērīgs izvietojums Latvijas teritorijā, jo ārstniecības personāls un galvenās tehnoloģijas, galvenokārt, ir koncentrētas turīgajās teritorijās. Īpaši trūkst augsti kvalificētu speciālistu smagu un retu slimību diagnostikai un bērnu speciālistus. // Lai nodrošinātu rīcības virzienā izvirzītā mērķa sasniegšanu, ierosinām rīcības virzienā iekļaut konkrētus uzdevumus, kas būtu vērsti uz veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras un medicīnas aprīkojuma pilnveidošanu ārstniecības iestādēs ārpus Rīgas.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Ieguldījumi atbildības sistēmā nepieciešami apmērā, kas nevis ir atbilstošs tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempam, bet gan kas pārsniedz tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempu. (Ārstniecības personāla atalgojuma bāze nepietiekama un personāla deficīts pieaugošs; lai nodrošinātu nozarei kritiski nepieciešamo speciālistu piesaisti, atalgojuma palielinājumiem jābūt būtiskiem, ne tikai inflācijas indeksācijas apmērā.) Attiecīgi piedāvājam koriģēt NAP sadaļas [52] pēdējo teikumu un izteikt to šādā redakcijā. "Tāpēc nepieciešami ieguldījumi atbildības sistēmā apmērā, kas būtiski pārsniedz tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempu, kā arī tālākizglītībā un pārkvalifikācijas sistēmas pilnveidē, kā arī jaunu speciālistu sagatavošanā."		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[52] Lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumus, joprojām viens no būtiskākajiem izaicinājumiem veselības aprūpes sektorā ir ES vidējam līmenim atbilstoša ārstu un māsu skaita piesaiste valsts līdzfinansēto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, (...);		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(52) Attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu, ir jāņem vērā ne tikai speciālistu piesaiste, bet jāpiemēro kompleksa pieeja veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai. Nepieciešami ieguldījumi gan medicīnas tehnoloģijās, kuras ir diezgan dārgas, gan arī veselības iestāžu infrastruktūras attīstībā un, protams, speciālistu (ārstu un māsu) piesaiste it īpaši Latvijas reģionos ar zemākiem attīstības rādītājiem. Šobrīd pastāv ārstniecības personāla nevienmērīgs izvietojums Latvijas teritorijā, jo ārstniecības personāls un galvenās tehnoloģijas, galvenokārt, ir koncentrētas turīgajās ar augstākiem attīstības rādītājiem. Īpaši trūkst augsti kvalificētu speciālistu smagu un retu slimību diagnostikai un bērnu speciālistus. Lai nodrošinātu rīcības virzienā izvirzītā mērķa sasniegšanu, ierosinām rīcības virzienā iekļaut konkrētus uzdevumus, kas būtu vērsti uz veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras un medicīnas aprīkojuma pilnveidošanu ārstniecības iestādēs ārpus Rīgas.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1) Ieguldījumi atlidzības sistēmā nepieciešami apmērā, kas nevis ir atbilstošs tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempam, bet gan kas pārsniedz tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempu. (Ārstniecības personāla atalgojuma bāze nepietiekama un personāla deficīts pieaugošs; lai nodrošinātu nozarei kritiski nepieciešamo speciālistu piesaisti, atalgojuma palielinājumiem jābūt būtiskiem, ne tikai inflācijas indeksācijas apmērā.) Attiecīgi piedāvājam koriģēt NAP sadaļas [52] pēdējo teikumu un izteikt to šādā redakcijā. <i>“Tāpēc nepieciešami ieguldījumi atlidzības sistēmā apmērā, kas būtiski pārsniedz tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempu, kā arī tālākizglītībā un pārkvalifikācijas sistēmas pilnveidē, kā arī jaunu speciālistu sagatavošanā.”</i> 2) Attiecībā par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu, ir jāņem vērā ne tikai speciālistu piesaiste, bet jāņem vērā kompleksa pieeja veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai. Nepieciešami ieguldījumi gan medicīnas tehnoloģijās, kuras ir diezgan dārgas, gan arī veselības iestāžu infrastruktūras attīstībā un, protams, speciālistu (ārstu un māsu) piesaiste it īpaši mazāk attīstītajos Latvijas reģionos. Šobrīd pastāv ārstniecības personāla nevienmērīgs izvietojums Latvijas teritorijā, jo ārstniecības personāls un galvenās tehnoloģijas, galvenokārt, ir koncentrētās turīgajās teritorijās. Īpaši trūkst augsti kvalificētu speciālistu smagu un retu slimību diagnostikai un bērnu speciālistus. Lai nodrošinātu rīcības virzienā izvirzītā mērķa sasniegšanu, ierosinām rīcības virzienā iekļaut konkrētus uzdevumus, kas būtu vērsti uz veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras un medicīnas aprīkojuma pilnveidošanu ārstniecības iestādēs ārpus Rīgas.		
08.11.2019.	LDDK	1) papildināt NAP projekta rīcības virziena “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” mērķa “Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi” [52] uzdevumu sekojošā redakcijā: <i>“Lai mazinātu kvalitatīvas tālākizglītības pieejamības nevienlīdzību, nepieciešams nodrošināt trīs Latvijas klīnisko universitāšu slimnīcu (KUS) tālākizglītības infrastruktūras pilnveidi, turpinot KUS attīstību kā izciliem tālākizglītības centriem profesionālo prasmju un zināšanu pārnēsē, vienlaikus nodrošināt gan apmācāmo, gan apmācītīesīgo personu mobilitāti (KUS un reģionu sadarbības platforma)”</i> . Lai attīstītu trīs Latvijas ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu profesionālo prasmju un iemaņu tālākizglītības centrus, kas nodrošinātu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu kvalitatīvu apmācību klīniskajā vidē, lai nodrošinātu Latvijas ārstiem un ārstniecības atbalsta personām vienlīdzīgas iespējas iegūt kvalitatīvu tālākizglītību ir būtiski nodrošināt tā iekļaušanu NAP projektā. Tas nodrošinātu ANO ilgtspējīgās alības aprūpes pakalpojumu finansējumu un ilgtermiņā plānot nepieciešamos uzlabojumus un resursus. Ja Latvijas valdības mērķis patiešām ir rūpes par iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veselību, tad šim uzdevumam jābūt par prioritāti Nr. 1, reformējot Latvijas veselības aprūpes sistēmu. Var atzīmīgi novērtēt pirmos pasākumus, kas jau veikti, izvirzot konkrētus diagnostikas un ārstēšanas efektivitātes kritērijus veselības aprūpes speciālistiem, piemēram, ģimenes ārstiem. Tie notei		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Uzsvērt nepieciešamību nodrošināt veselības aprūpes kvalitāti un pieejamību reģionos, saglabājot un attīstot nozīmīgākos veselības aprūpes centrus un attīstot mobilo veselības centru darbību atbilstoši ģeogrāfiskajiem un cilvēkresursu aspektiem // Veselības aprūpes pieejamība reģionos un lauku teritorijās ir būtisks faktors, kurš ietekmē cilvēkkapitāla potenciālu, tādēļ nepieciešams nodrošināt iespēju saņemt kvalitatīvu veselības aprūpi neatkarīgi no dzīvesvietas un pieejas iespējām. Problēma ar veselības aprūpes pieejamību ir īpaši aktuāla reģionos, jo veselības profilaktiska monitoringa un citu pakalpojumu nodrošināšanu būtiski ietekmē iedzīvotāju iespējas nokļūt līdz veselības aprūpes centriem un saņemt nepieciešamo pakalpojumu reģionos t.sk. reģiona attīstības centros		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildus iekļaut jaunu punktu: Ņemot vērā nelabvēlīgos saslimstības un mirstības rādītājus ļaundabīgām slimībām, to skaita pieaugumu un novēlotu diagnostiku, ārstēšanas kvalitātes atšķirības dažādās Latvijas iestādēs, kā arī prognozējamo iedzīvotāju novecošanos, būtiski uzlabot ļaundabīgo slimību profilaksi, agrīnu diagnostiku, kā arī ārstēšanu, tādējādi mazinot šo slimību izraisīto priekšlaicīgo mirstību. Tas panākams, veidojot vienotu pakalpojumu un to rezultatīvo indikatoru plānošanas, uzskaites un pārraudzības sistēmu (Nacionālais Vēža centrs), uzlabojot ļaundabīgo saslimšanu reģistrēšanas sistēmu, ieviešot Eiropas kvalitātes kritēriju prasībām atbilstošu labas pārvaldības organizētu vēža skrīningu, uzlabojot pieejamību kvalitatīvai ārstēšanai un rehabilitācijas pasākumiem. Veidot Nacionālā Vēža centra struktūru atbilstoši EK un Eiropas vēža organizāciju principiem, t.sk. iekļaujot tajā arī pētniecības un apmācības funkcijas. // Ņemot vērā EK noteiktās prioritātes saslimstības ar vēzi, kas tiek izdalīts no pārējo saslimšanu spektra, mazināšanā; EK šobrīd izstrādāto Vēža novēršanas plānu, kā arī neveiksmīgu līdzšinējo onkoloģijas stratēģiju ieviešanu Latvijā un sliktos indikatīvos rādītājus, salīdzinot ar citām ES valstīm, nepieciešams šo aktualitāti izdalīt kā atsevišķu punktu.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	53) [...]. Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, ieviešot mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas vadošajās slimnīcās ambulatoro un stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu pieejamību, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai.// Ierosinām dzēst no konkrētā teikuma vārdu “vadošajās”. Mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas nepieciešamas visās slimnīcās atbilstoši to sniegtajam pakalpojumu līmenim.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnietā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[53] Lai mazinātu profilaktiski un medicīniski novērsamo nāves gadījumu skaitu, ir būtiski uzlabojama veselības aprūpes pieejamība un kvalitāte. Tas panākams, nodrošinot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu pietiekamu skaitu, viņu zināšanu regulāru pilnveidi (...). Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, ieviešot mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas vadošajās slimnīcās ambulatoro un stacionāro pakalpojumu vajadzībām (...).		
08.11.2019.	Veselības ministrija	53. rindkopā lūdzam precizēt teikumu šādā redakcijā: <i>“Tas panākams, piemēram, nodrošinot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu tālākiizglītību, izstrādājot un aktualizējot klīniskos ceļus, kas atspoguļo katra individuālā pacienta ārstēšanai optimālo ceļu veselības aprūpes sistēmā no pirmajām aizdomām par slimību līdz savlaicīgai tās diagnosticēšanai, ārstēšanai un rehabilitācijai, kā arī veicot pacientu konsultēšanu par veselīga dzīvesveida nozīmi slimību profilaksē.”</i> Nākamo teikumu lūdzam precizēt šādā redakcijā: <i>“Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, ieviešot mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas vadošajās slimnīcās ambulatoro un stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu pieejamību, pilnveidojot ārstniecības iestāžu vadības sistēmas un organizatoros pasākumus kvalitatīviem veselības aprūpes pakalpojumiem, tai skaitā pilnveidojot antimikrobiālās rezistences ierobežošanas pasākumus, uzlabojot veselības aprūpes procesu organizāciju un pacienta virzību starp dažādiem aprūpes līmeņiem, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai.”</i> ;		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Ierosinām dzēst no konkrētā teikuma vārdu “vadošajās”. Mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas nepieciešamas visās slimnīcās atbilstoši to sniegtajam pakalpojumu līmenim.		
08.11.2019.	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija	Pie veselības aprūpes kvalitātes nodrošināšanas uzdevuma [53] LFA aicina ieviest pakalpojuma kvalitātes kritērijus, veidot specifiskas rehabilitācijas programmas un stiprināt sadarbību starp funkcionālajiem speciālistiem (fizioterapeitu, ergoterapeitu, logopēdu, u.c.) un pacienta ārstējošo ārstu.		
08.11.2019.	LDDK	1) Rīcības virzienu “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” [53] punktu labot sekojošā redakcijā: “Lai mazinātu profilaktiski un medicīniski novērsamo nāves gadījumu skaitu, ir būtiski uzlabojama veselības aprūpes kvalitāte. Tas panākams, nodrošinot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu zināšanu regulāru pilnveidi, uzlabojot vadlīnijas, kas atspoguļo katra individuālā pacienta ārstēšanai optimālo ceļu veselības aprūpes sistēmā no pirmajām aizdomām par slimību līdz savlaicīgai tās diagnosticēšanai, ārstēšanai un rehabilitācijai. Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, attīstot ģimenes ārstu lomu un kompetences, attīstot pirms- slimnīcu etapu un ieviešot tajā mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas ambulatoro un dienas stacionāru pakalpojumu vajadzībām un vadošajās slimnīcās stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu un rehabilitācijas pieejamību, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai”;		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	<p>1. NAP2027 1.redakcijas rīcības virziena mērķis nr.53 ir definēts sekojoši "Lai mazinātu profilaktiski un medicīniski novēršamo nāves gadījumu skaitu, ir būtiski uzlabojama veselības aprūpes kvalitāte. Tas panākams, nodrošinot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu zināšanu regulāru pilnveidi, uzlabojot vadlīnijas, kas atspoguļo katra individuālā pacienta ārstēšanai optimālo ceļu veselības aprūpes sistēmā no pirmajām aizdomām par slimību līdz savlaicīgai tās diagnosticēšanai, ārstēšanai un rehabilitācijai. Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, ieviešot mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas vadošajās slimnīcās ambulatoro un stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu pieejamību, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai."</p> <p>Piekrītam, ka ir jāveic uzlabojumi ārstniecības kvalitātē, ieviešot mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas vadošajās slimnīcās ambulatoro un stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu pieejamību, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai. Tas ne tikai mazinātu profilaktiski un medicīniski novēršamo nāves gadījumu skaitu, bet arī sekmētu efektīvāku lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē kopumā, kas būtiski uzlabotu sabiedrības dzīves kvalitāti un dzīvildzi. Tāpat tas tiešā mērā uzlabotu NAP2027 1.redakcijas progresa rādītājus Nr. 55, Nr. 58, u.c. Ierosinām NAP2027 1.redakcijas 53.punktu papildināt ar saturu par veselības datu infrastruktūras izveidošanu nacionālā mērogā, kas ir neatņemama sastāvdaļa un viens no pirmajiem soļiem, lai sasniegtu rīcības virziena mērķi un iepriekš minētos progresa rādītājus. Papildus tam veselības datu infrastruktūras izveides nepieciešamība ir pamatojama gan ar nacionālā mēroga izcilību (Latvijas pētnieki un uzņēmumi ir izvirzījuši Latviju kā vienu no vadošajām valstīm pasaulē šādās infrastruktūras izstrādē), gan ar Eiropas Savienības prioritātēm 2021. – 2027. plānošanas periodā (attiecīgajā plānošanas periodā ES līmenī tika identificētas 7 prioritārās vērtību ķēdes un viena no tām bija Viedās veselības vērtību ķēde (Smart Health value chain) – kā viens no pamata mērķiem šīs vērtību ķēdes ietvaros tika identificēta vienota (savstarpēji salāgojama) veselības datu infrastruktūras izveide ES dalībvalstīs).</p> <p>Papildus tam šādas efektīvas nacionāla līmeņa veselības datu infrastruktūras izveide ļautu sasniegt NAP2027 1.redakcijas sadaļas "Vīzija par Latvijas nākotni 2027.gadā" apakšsadaļas "Dzīves kvalitāte":</p> <p>a. punktu nr.18. Plašāku publisko pakalpojumu pieejamību, augstāku kvalitāti un efektivitāti palīdz īstenot mērķtiecīga sadarbība, tai skaitā attīstības centru tīklošanās mehānismi, integrēta pilsētu, to funkcionālo ietekmes zonu un lauku kooperācija, kopīgi mobilitātes projekti un publiskā-privātā partnerība. Tādā veidā pilsētu un lauku telpas mijiedarbība palīdz risināt kā ekonomiskās, tā sociālās un apdzīvotības problēmas. Iedzīvotāji var izmantot vairāk iespējas un labāku pieeju pakalpojumiem ikvienā Latvijas pilsētā un novadā. Tāpat arī ikviena pilsēta un novads dod ieguldījumu valsts attīstības mērķu sasniegšanā. Tas tiešā mērā uzlabos tieši pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti (datus balsfīta veselības sistēmā), ko palīdzēs sasniegt mērķtiecīga sadarbība, ņemot vērā, ka šāda nacionāla līmeņa veselības datu ezera izveides esošās iniciatīvas tiek īstenotas tieši akadēmiskā personāla (zinātnieki, pētnieki u.c.) un uzņēmēju (IT nozares, medicīnas nozares u.c.) sadarbības ietvaros:</p>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>[54] Ņemot vērā, ka pieaug cilvēku skaits ar vienu vai vairākām hroniskām saslimšanām, ...</p> <p>Analizēt zinātnes ieteiktās sistēmiskās ietekmes uz vispārīgo profilaktisko līmeni (UV-B zonas stārojums un melanomas, antioksidanti pārtikā un sirds, asinsvadu slimības, ogas augļi un nieru slimību profilakse). Sniegt informatīvo un organizatorisko palīdzību slimnieku grupām kontaktos ar iespējamo veselīgo pārtiku audzētājiem.</p> <p>Slimnīcās, pansionātos valsts piegādās veselīgus augļus un ogas atbilstoši zinātnes ieteiktām vitamīnu un antioksidantu normām, ko audzējuši vietējie zemnieki.</p>		
08.11.2019.	Veselības ministrija	<p>54. rindkopā precizēt teikumu šādā redakcijā: "<i>Ņemot vērā, ka pieaug cilvēku skaits ar vienu vai vairākām hroniskām slimībām, nepieciešams īstenot veselības veicināšanas un profilakses pasākumus, kā arī izstrādāt jaunus uz pacientu vērstus integrētus veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu modeļus, jo īpaši pacientiem ar psihiskām slimībām un uzvedības traucējumiem, nedziedināmi un citām mērķa grupām, kuru kvalitatīvas aprūpes nodrošināšanai nepieciešama starpnozaru sadarbība.</i>";</p>		
08.11.2019.	LDDK	<p>1) papildināt NAP projekta rīcības virziena "Uz cilvēku centrētu veselības aprūpi" mērķa "Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi" [54] punktu, izsakot to sekojošā redakcijā: "<i>Ņemot vērā, ka pieaug cilvēku skaits ar vienu vai vairākām hroniskām saslimšanām, nepieciešams izstrādāt jaunus uz pacientu vērstus integrētus veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu organizēšanas un sniegšanas modeļus, veicinot digitalizācijas platformu ieviešanu, kā arī medicīnisko tehnoloģiju attīstību, primāri ekselences centros, jo īpaši pacientiem ar psihiskajām slimībām, uzvedības traucējumiem, nedziedināmi slimajiem un citām mērķa grupām, kuru aprūpē starpnozaru sadarbība ir neatņemama sastāvdaļa kvalitatīvas aprūpes nodrošināšanai.</i>" Vieni no būtiskākajiem veselības aprūpes nozares ilgtspējas nosacījumiem ir digitalizācijas procesu un medicīnisko tehnoloģiju ieviešanas turpināšana un attīstība, kas ir sevišķi būtiski, ņemot vērā nepietiekamo finansējumu un lielo cilvēkresursu trūkumu nozarē;</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildus iekļaut jaunu punktu: Ņemot vērā pieaugošās veselības pakalpojumu izmaksas, noteikt tās reālajām izmaksām atbilstošas, ieviest izmaksu-efektivitātes principu veselības profilakses un aprūpes pakalpojumu apmaksai, nodrošinot maksimāli plašu un ekonomiski izdevīgu pakalpojumu valsts budžeta līdzekļu ietvarā. Attīstīt ekonomisko modelēšanu veselības aprūpes mērķu sasniegšanas optimālu scenāriju atrašanai. // Valsts noteiktās veselības aprūpes pakalpojumu izmaksas šobrīd daudzās pozīcijās neatbilst šo pakalpojumu reālai vērtībai. Lēmumi par pakalpojumu finansēšanu netiek pieņemti, veicot dažādu pasākumu izmaksu salīdzinājumu viena un tā paša mērķa sasniegšanai (piemēram, izmaksas papildus iegūtā dzīves gada vērtība, ieguldot profilakses, agrīnas diagnostikas vai ārstēšanas pasākumos). Tikai ekonomiskas analīzes un modulēšanas rezultātā iespējams atrast optimālos ceļus ieguldījumu veikšanai.		
04.11.2019.	Latvijas Lielo slimnīcu asociācija	Papildus jau esošajiem, aicinām izvērtēt iespēju ieviest vēl piemēram šādus indikatoru: 1. Mirstība trīsdesmit dienu laikā pēc hospitalizācijas akūta miokarda infarkta; 2. Mirstība trīsdesmit dienu laikā pēc hospitalizācijas išēmiska insulta dēļ. Diemžēl šo rādītāju ziņā Latvijā ir pēdējā un priekšpēdējā vietā saskaņā ar OECD veselības sistēmu pārskatos norādīto informāciju, un tas ir skaidrojams ar nepietiekamām prasmēm un iemaņām pacientu aprūpē pēc šiem smagajiem stāvokļiem. Tas ir – pēc izrakstīšanas no slimnīcas pacients nesaņem pienācīgu pēcoperācijas perioda uzraudzību. Līdz ar ko aicinām Pārresoru koordinācijas centru apdomāt iespējas mainīt izvirzītos vispārīgos indikatorus uz akūti uzlabojamiem un sasniedzamiem indikatoriem, kuru sasniegšanu veicinātu kvalitatīva ārstniecības personu apmācība.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Atsevišķas mērķa vērtības un rādītāji neskaidri: <u>Nr. 56. – neskaidri, kā vērtēts; metodoloģija; potenciāli Latvijā neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem šķiet augstākas par 6,2%.</u>		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	1. Datu avotam jāpievieno arī CSP. 2. Pēc rādītāja vērtības varam novērtēt, ka rādītājs un mērķa vērtības attiecas uz trīs no kopumā definētiem astoņiem apstākļiem, kas traucējuši veikt pārbaudes vai ārstēšanas 16 gadus veciem un vecākiem iedzīvotājiem (%), (persona "nevarēja to atļauties" vai "bija pārāk tālu jābrauc/nav transporta līdzekļu" vai "pārāk ilgi jāgaida uz pieņemšanu/rindas"). Aicinām izmantot datus, kas atklāj visus iespējamus apstākļus, kas varēja traucēt pakalpojuma saņemšanu. Dati publicēti CSP mājas lapā. Dati skatāmi arī Eurostat datu bāzē http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?lang=en&dataset=hlth_silc_08		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<u>Nr. 56. – neskaidri, kā vērtēts; metodoloģija; potenciāli Latvijā neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem šķiet augstākas par 6,2%. Ja tiek uzskatīts, ka pieejamību veselības aprūpei nosaka gan veselības aprūpes organizācija, gan resursi (cilvēkresursi, finansējums), gan ģeogrāfiskais attālums un transports līdz veselības aprūpes iestādei, gan veselības aprūpes darbinieku sasniežamība, kā arī ārsta un pakalpojumu sniedzēja izvēles brīvība, informācijas pieejamība, aprūpes kvalitāte un modernu tehnoloģiju esamība, tad nav saprotams, kāpēc mērķa indikatoros no Eurostat datiem ir izvēlēti tikai transporta pieejamības rādītājs, bet nav ņemti vērā finanšu pieejamības rādītāji (32%) un gaidīšanas ilgums (23%) veselības aprūpes pakalpojumam, kuri ir krietni augstāki.</u>		
07.10.2019. / 24.09.2019.	Latvijas Lielo slimnīcu asociācija	Lūdzam papildināt NAP projekta rīcības virziena "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" mērķa "Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi" 57. uzdevumu: "...kā arī lai mazinātu kvalitatīvas tālākizglītības pieejamības nevienlīdzību, nepieciešams nodrošināt trīs Latvijas klīnisko universitāšu slimnīcu (KUS) tālākizglītības infrastruktūras pilnveidi, turpinot KUS attīstību kā izciliem tālākizglītības centriem profesionālo prasmju un zināšanu pārnēsē, vienlaikus nodrošināt gan apmācāmo, gan apmācītīstiesīgo personu mobilitāti (KUS un reģionu sadarbības platforma)".		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	<u>Nr. 57. – norādītās mērķa vērtības 2024. un 2027. gadam faktiski pieļauj, ka izmaiņas tiešmaksājumu īpatsvarā ir nebūtiskas (2016. gada bāzes vērtība 44,56%; maksimālā pieļaujamā mērķa vērtība 2024. gadā 44% un 2027. gadā 42%). Izvērtējami, vai nebūtu definē ambiciozāki mērķi, norādot būtiskāku tiešmaksājumu īpatsvara samazinājumu.</u>		
08.11.2019.	Veselības ministrija	57. rindkopā lūdzam precizēt progresa rādītāju "Tiešmaksājumi veselības aprūpē (no kopējiem veselības izdevumiem)", norādot bāzes gadu – "2017. gads", bāzes gada vērtību – "42,7", mērķa vērtību 2024 – "35-43", mērķa vērtību 2027 – "25-42", datu avotu – "OECD";		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<u>Nr. 57. – norādītās mērķa vērtības 2024. un 2027. gadam faktiski pieļauj, ka izmaiņas tiešmaksājumu īpatsvarā ir nebūtiskas (2016. gada bāzes vērtība 44,56%; maksimālā pieļaujamā mērķa vērtība 2024. gadā 44% un 2027. gadā 42%). Izvērtējami, vai nebūtu definē ambiciozāki mērķi, norādot būtiskāku tiešmaksājumu īpatsvara samazinājumu. Nav īsti skaidrs, kas ir iekļaut rādītājā par tiešmaksājumiem- vai tie ir pacienta līdzmaksājumi un/vai maksas pakalpojumi?</u>		
08.11.2019.	Veselības ministrija	58. rindkopā mērķa indikatoru precizēt šādā redakcijā "Pacientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem";		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[59] Attālināma / Novēršamā mirstība (angļu val. – avoidable mortality) uz 100 000 iedzīvotāju (angļu val. – preventable and treatable mortality ; avoidable m. = preventable m. + treatable m.).		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Nr. 60. un Nr. 61. – neskaidri, kāpēc 2027. gada mērķa vērtības pieļauj profesionāli aktīvo ārstu un māsu skaita samazinājumu. Ja ārstu skaita saglabāšana varētu būt saprotama, ja tiek optimizēts ārstniecības iestāžu tīkls un ārstu/ māsu darba proporcija Latvijā, tad māsu skaita samazinājumam nav saskatāms racionāls pamatojums. Izvērtējama mērķa vērtību pārskatīšana (un uz attiecīgiem ieguldījumiem orientēta politika).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Nr. 60. un Nr. 61. – neskaidri, kāpēc 2027. gada mērķa vērtības pieļauj profesionāli aktīvo ārstu un māsu skaita samazinājumu. Ja ārstu skaita saglabāšana varētu būt saprotama, ja tiek optimizēts ārstniecības iestāžu tīkls un ārstu/ māsu darba proporcija Latvijā, tad māsu skaita samazinājumam nav saskatāms racionāls pamatojums. Izvērtējama mērķa vērtību pārskatīšana (un uz attiecīgiem ieguldījumiem orientēta politika).		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Lūdzam šo indikatoru skatīt visās vecuma grupās //</i> Ja mums jādomā par to, kā stiprināt ekonomiku, kā arī ņemot vērā garās rindas uz valsts pakalpojumiem (ambulatorās konsultācijas, plānveida operācijas), šī problēma ne tikai bērniem, bet arī visās citās vecuma grupās. Svarīgi virzīties uz to, gaidīšanas laiks tiek samazināts kopumā. Tostarp RV mērķi ir norādīts, ka svarīgi uzlabot valsts līdzfinansēto veselības pakalpojumu apjomu un pieejamību.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Lūdzam šo indikatoru skatīt visās vecuma grupās //</i> Ja mums jādomā par to, kā stiprināt ekonomiku, kā arī ņemot vērā garās rindas uz valsts pakalpojumiem (ambulatorās konsultācijas, plānveida operācijas), šī problēma ne tikai bērniem, bet arī visās citās vecuma grupās. Svarīgi virzīties uz to, gaidīšanas laiks tiek samazināts kopumā. Tostarp RV mērķi ir norādīts, ka svarīgi uzlabot valsts līdzfinansēto veselības pakalpojumu apjomu un pieejamību.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	1.2. kopumā RV “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” ietvaros izvirzītie uzdevumi ir saistīti ar veselības nozares kapacitātes celšanu, bet trūkst uzdevumu un analīzes par sabiedrības līdzdalību veselības nozres pietiekama finansējuma nodrošināšanā, piemēram, kvalitatīvās obligāto sociālo iemaksu veikšanas sistēmas izveide, īpaši ņemot vērā, ka 2018. gada iesākā veselības aprūpes sistēmas reforma, kas ietvēra obligāto sociālo iemaksu veikšanu kā garantiju iespējai saņemt valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, netika īstenot pilnā apmērā, tādējādi neradot plānoto finansējuma pienesumu veselības nozarei. Papildus norādām, ka valsts iedzīvotāju līdzmaksājumu veikšana veselības aprūpes sistēmas finansēšana (sociālo iemaksu vai veselības apdrošināšanas formā) ir ierasta attīstīto valstu prakse;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam rīcības virziena “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” uzdevumus papildināt ar atbalsta sniegšanu reģionālajām slimnīcām. Izteikt uzdevumu [64] šādā redakcijā: Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, tai skaitā zālēm, nodrošinot gan finansiālo un reģionālo pieejamību, gan pilnveidojot esošos pakalpojumus un attīstot jaunus, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darb spēju zudumu		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Bērniem uz pieņemšanu pie dažādu jomu valsts apmaksātajiem speciālistiem jāgaida vairākus mēnešus, pat līdz gadam, kaut gan tieši bērni, kad notiek strauja bērna attīstība, novēlota slimību diagnostika un ārstēšana var atstāt paliekošus veselības traucējumus. Kā īpaši problemātiska bērniem minama piekļuve zobārstiem. Rosinām uzdevumos kā specifisku mērķa grupu izcelt bērnus un jauniešus, kā arī piemērot attiecīgu indikatoru, kas norāda uz veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību bērniem un jauniešiem.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	[54] Tekstā jau pieminēta nedziedināmi slimo cilvēku mērķa grupa, kuru aprūpei nepieciešama starpnozaru sadarbība, tādēļ rosinām izdalīt šeit kā atsevišķu mērķa grupu bērnus, kam nepieciešama paliatīvā aprūpe un papildināt rīcības virziena sadaļu ar uzdevumu izveidot valsts finansētu multifunkcionālu sociālās rehabilitācijas centru bērniem, kas atrodas paliatīvā aprūpē un viņu ģimenēm. Bērnu, kuriem nepieciešama paliatīvā aprūpe, skaits ir pēdējo 10 gadu laikā trīskāršojies (bija ap 200, tagad ap 600) un esošā sistēma ierobežotās kapacitātes dēļ, jo īpaši reģionos, nespēj nodrošināt visiem bērniem un viņu aprūpētājiem pietiekamu, jo īpaši sociālo rehabilitāciju un psiho-emocionālo atbalstu. Tāpat šobrīd reģionos nav pieejams speciālistu atbalsts vecākiem, kuru bērnam nepieciešama paliatīvā aprūpe. Kā indikatorus, kas liecina par uzdevuma izpildi un kopumā bērnu paliatīvās aprūpes sistēmas efektivitāti, rosinām : <ul style="list-style-type: none"> • Gultu skaits stacionārā bērniem ar paliatīvo aprūpi; (izveidojot profesionālu paliatīvās aprūpes hospisu, stacionāra gultu skaits bērniem ar paliatīvo aprūpi būtiski samazinās); • Neatliekamās palīdzības izsaukumu skaits pie bērniem, kam nepieciešama paliatīvā aprūpe (pie pieejamas, efektīvas atbalsta sistēmas izveides samazinātos neatliekamās palīdzības izsaukumu skaits); • Vecāku atgriešanās darba tirgū; (paliatīvās aprūpes sistēmas pilnveide pozitīvi ietekmē vecāku iespējas atgriezties darba tirgū); 		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Biedrība "Dažādās paaudzes par dzīvi"	Biedrība "Dažādās paaudzes par dzīvi" (reģ. nr.40008208682)/Alianse vīriešu veselībai (AVV) ir iepazinusi ar Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam (NAP), kurā minēti mūsu valsts attīstības stūrakmeņi nākamajiem 7 gadiem. Iestājoties par Latvijas valsts iedzīvotāju, īpaši, vīriešu veselību, jo zinām, ka vīrieši, par savu veselību rūpējas daudz mazāk kā sievietes, mirst gandrīz 10 gadus ātrāk kā sievietes. Latvijā no onkoloģiskām slimībām mirst vidēji 320 cilvēki uz 100000 iedzīvotājiem, kas ir otrs biežākais mirstības iemesls uzreiz aiz kardiovaskulārām saslimšanām - 815 cilvēki uz 100000 iedzīvotājiem. Iepazīstoties ar NAP, esam ļoti nobažījušies, ka mūsu nākamajiem 7 Latvijas attīstības gadiem nav neviena teikuma par to, kā attīstīsies Latvijas veselības sistēma onkoloģijas nozarē jeb dažādu vēžu ārstēšanā, kurš - vēzis - ir, kā jau minējām, otra nāvējošākā diagnoze Latvijā. Latvijā gadu no gada onkoloģijas nozare tiek atstāta novārtā ar nepietiekamu finansējumu, nepietiekamu ārstu un citu medicīnas darbinieku skaitu, nepieejamiem medikamentiem. Ik gadu Latvijas valsts atrunājas ar līdzekļu trūkumu visām prioritātēm, tai skaitā onkoloģijai. Lūdzam Pārresoru koordinācijas centru iekļaut onkoloģijas nozares attīstību kā vienu no prioritātēm NAP 2021-2027 gadam, lai šī skaudrā statistika tiktu mainīta. Latvijā ar diagnozi - vēzis - dzīvo apmēram 80000 cilvēku, kuriem tas, ka slimību ārstēšana būtu prioritāra, būtu it īpaši svarīgi. Mūsdienīga onkoloģijas ārstēšana balstās uz četriem stūrakmeņiem: personalizēta pieeja onkoloģijas ārstēšanā katram pacientam, Uz rezultātu balstīta medicīniskā aprūpe, Pieejami pacientiem nepieciešamie medikamenti, kvalitatīvi pavadīt slimības gaitu. Esam informēti, ka šie stūrakmeņi ir Rietumu valstu veselības sistēmu pamats, kur šī sistēma ir sevi ļoti labi parādījusi. Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam ir Latvijas valsts attīstības plāns nākamajiem 7 gadiem, tādēļ ir nepiedodami šajā plānā neiekļaut onkoloģijas aprūpi, kā vienu no rīcības virzieniem. 7 gadu laikā var mainīties ļoti daudz lietu, bet ir būtiski saglabāt prioritāti - cilvēka veselību un dzīvību. Esam gatavi gan kā pacienti un citi mūsu atbalstītāji, kas domā tāpat, kas redz uzlabojamās lietas, var sniegt kādus ieteikumus nozares risinājumu atrašanā, nākt palīgā un labprāt piedalīties kādās jūsu organizētās darba apspriedēs, darba grupās utt. Lai veicas mums visie kopā šajā jaunā NAP izstrādēs gaitā !		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Iesakām "prioritāti" noņemt, vietā liekot formulējumu "atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām". // Šajā jomā tik ļoti daudz vajadzību, ka kādas prioritātes nošķiršana situāciju vēl tikai sarežģītu. Grūti iedomāties, kā var panākt izmaiņas un izmērīt tās indikatoros "veselīgi nodzīvoti gadi" un mirstības novēršana NAP plānotajos 7 gados. Tas pats par mātes un bērna prioritāti uzdevumā: kā 7 gados var panākt kādas izmaiņas, lai tās reģistrētu un spriestu par uzdevuma izpildi? // Daļēji piekrītam		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam rīcības virziena "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" uzdevumus papildināt ar atbalsta sniegšanu reģionālajām slimnīcām. Izteikt uzdevumu [64] šādā redakcijā: "Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, tai skaitā zālēm, nodrošinot gan finansiālo un reģionālo pieejamību, gan pilnveidojot esošos pakalpojumus un attīstot jaunus, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu"		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.2.kopumā RV "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" ietvaros izvirzītie uzdevumi ir saistīti ar veselības nozares kapacitātes celšanu, bet trūkst uzdevumu un analīzes par sabiedrības līdzdalību veselības nozares pietiekama finansējuma nodrošināšanā, piemēram, kvalitatīvās obligāto sociālo iemaksu veikšanas sistēmas izveide, īpaši ņemot vērā, ka 2018. gadā iesāktā veselības aprūpes sistēmas reforma, kas ietvēra obligāto sociālo iemaksu veikšanu kā garantiju iespējai saņemt valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, netika īstenot pilnā apmērā, tādējādi neradot plānoto finansējuma pienesumu veselības nozarei. Papildus norādām, ka valsts iedzīvotāju līdzmaksājumu veikšana veselības aprūpes sistēmas finansēšana (sociālo iemaksu vai veselības apdrošināšanas formā) ir ierasta attīstīto valstu prakse;		
08.11.2019.	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija	LFA redz iespēju sadarboties un pilnveidot sniegtā pakalpojuma pieejamību, uzlabot kvalitāti un izmaksu efektivitāti pie rīcības virziena uzdevumiem [64, 65, 66...], lai tos varētu efektīvāk sasniegt. Attiecīgu lūdzam izvērtēt mūsu iespējamo iesaisti.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, tai skaitā zālēm, nodrošinot gan finansiālo pieejamību, gan veidojot reģionālo veselības pakalpojumu pārklājuma tīklu un ģeogrāfisko pieejamību, gan pilnveidojot esošos pakalpojumus un attīstot jaunus, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu. // Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – Plānošanas reģioni // Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem, tostarp kvalitatīvu speciālistu un ārstu trūkums reģionos ir viens no lielākajiem izaicinājumiem, līdz ar to būtiski uzsvērt veselības pakalpojuma tīkla attīstību reģionos t.sk. attīstot dažāda veida mobilo pakalpojumu pieejamību. Tāpat būtiski nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbības principu integrēšana reģiona pārvaldības procesos, kā arī regulāra sabiedrības veselības dzīvesveida, veselības aprūpes pieejamības apsekojumi, datu apkopošana reģionālā līmenī.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	[65] Nav skaidra jēdziena - <i>optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana</i> – nozīme minēta uzdevuma kontekstā. Vai bija veikta pašreizējo cilvēkresursu līmeņu aprēķināšana? / Ņemot vērā, ka ārstniecības personāls, lielākoties, koncentrēts galvaspilsētā, lūdzam prioritāri noteikt ārstniecības personāla skaita nodrošināšanu mazāk attīstītajos reģionos.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
04.11.2019.	Latvijas Lielo slimnīcu asociācija	<p>Aicinām papildināt divus no NAP rīcības virziena "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe" mērķa "Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi" uzdevumus:</p> <p>1. 65.uzdevumu izteikt šādā redakcijā "Optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sektorā, gan palielinot darba samaksu, gan attīstot citus motivācijas rīkus, kā arī pilnveidojot veselības nozares cilvēkresursu darba vairošanu vajadzībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences, kā arī lai mazinātu kvalitatīvas tālākizglītības pieejamības nevienlīdzību, nepieciešams nodrošināt trīs Latvijas klīnisko universitāšu slimnīcu (turpmāk – KUS) tālākizglītības infrastruktūras pilnveidi, turpinot KUS attīstību kā izcilēm tālākizglītības centriem profesionālo prasmju un pieredzes pārnēsē, vienlaikus nodrošināt gan apmācāmo, gan apmācītīesīgo personu mobilitāti (KUS un reģionu sadarbības platforma)"</p> <p>2. 68.uzdevumu izteikt šādā redakcijā: "Veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, uzlabojot veselības nozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju attīstību, tai skaitā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpi. Turpināt digitalizācijas procesu un medicīnisko tehnoloģiju ieviešanu veselības aprūpes iestādēs un uzņēmumos, sevišķi klīniskajās universitāšu slimnīcās"</p> <p>Veicot papildinājumus 65.uzdevumā, tiks sekmēts process, lai nodrošinātu jauna, Latvijai inovatīva tālākizglītības modeļa ārstniecības personām ieviešanu valstī – veidojot Latvijas KUS kā kompetenču un zināšanu pārnēsēšanas centrus. Šo kompetenču centru mērķis būs nodrošināt Izglītības likuma pirmajā pantā definētās tālākizglītības "Iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām" ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām. Šobrīd tālākizglītības sistēma valstī ir ļoti sadrumstalota un ne vienmēr sniedz atbilstošas kvalitātes pakalpojumus, kā arī izmaksas ir jāsedz ārstniecības personām vai ārstniecības iestādēm. Esošā sistēma nespēj nodrošināt ārstniecības personām vienlīdzīgu pieeju kvalitatīvai tālākizglītībai.</p> <p>Izveidojot ārstniecības personu izglītības zināšanu pārnēsēšanas un profesionālo prasmju kompetenču centrus klīniskajās universitāšu slimnīcās atbilstoši to specializācijai un pēc nepieciešamības veidojot šādus centrus arī specializētajās slimnīcās, tiks nodrošināta korekta ārstniecības personu, kas nodrošina apmācību veikšanu, darba plānošana un atbildīga zināšanu pārnese, ņemot vērā, ka klīniskās universitātes slimnīcas un specializētās slimnīcas savās jomās Latvijā ir pēdējā instance, kurā tiek saņemti atbilstoša profila ārstniecības pakalpojumi. Modelis paredzēts veidot ciešā sadarbībā ar reģioniem, nodrošinot gan apmācītīesīgo personu, gan apmācāmo ārstniecības personu mobilitāti. Esam Jūs jau informējuši par iespējamām šī modeļa izmaksām, kuras nākamo septiņu gadu laikā varētu segt no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem, kas atvēlēti mūžizglītības procesu finansēšanai. Tādējādi tiktu nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas ārstniecības personām iegūt pieeju kvalitatīviem tālākizglītības pasākumiem un nodrošināt atbilstošu profesionālo prasmju pilnveidi.</p> <p>Šo papildinājumu iekļaušana NAP sekmētu arī viena no galvenajiem nākamā Eiropas Savienības plānošanas perioda mērķiem – Sociālāka</p>		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(65) Nepieciešams jēdziens - optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana – skaidrojums minētā uzdevuma kontekstā. Vai bija veikta pašreizējās situācijas analīze? Ņemot vērā, ka ārstniecības personāls, lielākoties, koncentrēts galvaspilsētā, lūdzam prioritāri noteikt ārstniecības personāla skaita nodrošināšanu reģionos ar zemākiem attīstības rādītājiem.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Papildināt uzdevumu ar norādi "jo īpaši Latvijas lauku reģionos" un vēl arī ar atsevišķu instrumentu nosaukšanu, piemēram, vienreizējās atbalsta maksājums, lai pārceltos uz dzīvi laukos, iekārtotu savu kabinetu, piemaksas, bonusu, atvieglojumi dzīvokļa/mājokļa iegāde" // Lauku reģionos katastrofāla situācija tieši šajā jomā (trūkst stomatologi, ģimenes un citu specialitāšu ārsti). // Daļēji piekritam		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Nav skaidra jēdziena - <i>optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana</i> – nozīme minēta uzdevuma kontekstā. Vai tika veikta pašreizējo cilvēkresursu līmeņu aprēķināšana? Ņemot vērā, ka ārstniecības personāls, lielākoties, koncentrēts galvaspilsētā, lūdzam prioritāri noteikt ārstniecības personāla skaita nodrošināšanu mazāk attīstītajos reģionos.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Vai primārajā veselības aprūpē tiek iekļauti: ģimenes ārsti; internisti; pediatri; dežūrārsti; medicīniskā aprūpe mājās.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(66) Nav skaidri saprotams, vai primārajā veselības aprūpē tiek iekļauti: ģimenes ārsti; internisti; pediatri; dežūrārsti; medicīniskā aprūpe mājās.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Ar piebildi "jo īpaši lauku reģionos, izmantojot tur jau esošo materiāli tehnisko bāzi veselības aprūpei". // Nodrošināt neatliekamās medicīniskās aprūpes pieejamību 15 min un 24x7 arī lauku reģionos, jo īpaši tur, kur ir veselības aprūpes centri ar speciālistiem un aprīkojumu. Kāpēc jāved pacienti uz reģiona centru (1 st), ja atbilstošas kvalitātes pakalpojumu var nodrošināt lokālajā veselības aprūpes centrā?! Uzlabot lauku reģionos esošo traumu punktu pakalpojumu pieejamību un resursus, kvalitāti, nodrošināt, ka šajos punktos vērsties pacients <u>saņem specialista palīdzību</u>. // Uzmanību pastiprināti vērst uz lauku reģioniem. // Daļēji piekritam		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vai primārajā veselības aprūpē tiek iekļauti ģimenes ārsti, internisti, pediatri, dežūrārsti, medicīniskā aprūpe mājās?		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	2. Papildus tam vēršam uzmanību, ka, lai sasniegtu rīcības virziena mērķi nr.53 jaunajā redakcijā ir jāintegrē izmaiņas arī rīcības virziena uzdevumā nr. 66. Ierosinām rīcības virziena uzdevumu nr.66 izteikt sekojošā redakcijā: Nr. Uzdevums Atbildīgā institūcija Līdzatbildīgās institūcijas Finanšu resursu avots Mērķa indikators [66] Veselības aprūpes kvalitātes un efektivitātes uzlabošana, attīstot veselības aprūpes kvalitātes sistēmu, stiprinot primāro veselības aprūpi, izstrādājot nacionāla līmeņa veselības datu infrastruktūru, veicinot slimību profilaksi un agrīnu diagnostiku, lai tādējādi nodrošinātu ierobežoto veselības aprūpes resursu iespējami labāku izmantošanu, vienlaikus sekmējot ātrāku izveseļošanu, priekšlaicīgas mirstības un darbnespējas novēršanu un dzīves kvalitātes saglabāšanu VM EM, IZM, VARAM VB, ES fondi, Horizon Europe Attālināmā/ novēršamā mirstība uz 100 000 iedzīvotāju Klientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem Veselīgi nodzīvotos mūža gadus vīriešiem un sievietēm		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	Prioritāte: Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki, aiz uzdevuma [67] Sabiedrības veselības stiprināšana, veicinot nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas apriti saskaņā ar "vienas veselības" principu un augstāku standartu inovāciju izmantošanu pārtikas aprītē un dzīvnieku veselībā, ietverot antimikrobiālās rezistences ierobežošanu sabiedrības veselības, dzīvnieku veselības un vides jomā. [Šobrīd NAPā nav neviena uzdevuma, kura ietvaros tiktu runāts par sabiedrības veselību no pārtikas aprites un produktīvo dzīvnieku veselības viedokļa. Aicinām atbilstoši papildināt NAP. Uzdevumam ir piedāvāti konkrēti pasākumi.]		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Līdzatbildīgās institūcijas – VB, ES fondi, pašvaldības // Nav skaidra pašvaldību loma aprūpē pacientiem ar psihiskām slimībām, ko nodrošina valsts iestādes. Vai šajā uzdevuma galvenā pamatdoma ir deinstitutionalizācijas procesa īstenošana?		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(67) Nav skaidra pašvaldību loma.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Ar piebildēm: "jo īpaši lauku reģionos"; organizēt multidisciplināru mediķu komandu izbraukumus uz laukiem, kur ir veselības aprūpes centri, reizi mēnesī. // Daļēji piekritam		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Līdzatbildīgās institūcijas – VB, ES fondi, pašvaldības Nav skaidra pašvaldību loma aprūpē pacientiem ar psihiskām slimībām, ko nodrošina valsts iestādes. Vai šajā uzdevuma galvenā pamatdoma ir deinstitutionalizācijas procesa īstenošana?		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Uzskatām, ka primāri ir jāveic veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un tehnoloģiju attīstība kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, t.sk. veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, bez jomu uzskaiti. Jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrījā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē – šīs jomas pārāk sašaurina veselības iestāžu tīklu.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildus iekļaut jaunu punktu: Vienotas datu bāzes izveide ļaundabīgo saslimšanu un to ārstēšanas rezultātu, organizēta vēža skrīninga manipulāciju un to kvalitātes rādītāju un izmaksu uzskaiti ar regulārai analīzei. - VM - VARAM - VB, ES fondi - Attālināmā / novēršamā mirstība no ļaundabīgām slimībām uz 100 000 iedzīvotāju - Ieviesti praksē EK rekomendētie kvalitātes indikatori, tādējādi paaugstinot valsts apmaksāto manipulāciju kvalitāti - Klientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem // Tikai vienota datu sistēma visiem onkoloģisko slimību profilakses, skrīninga un ārstēšanas posmiem ietverot kvalitātes indikatorus, var nodrošināt racionālu līdzekļu izmantojumu un rezultatīvo indikatoru sasniegšanu onkoloģijas un onkoprofilakses jomā. Sistēmai jāaptver kvalitatīvi Vēža reģistra (kurš kopš 2017. gada Latvijā nedarbojas!) dati, skrīninga, medicīnisko izmeklējumu un manipulāciju dati, kā arī jānodrošina regulāra izpildītā darba kvalitātes kontrole.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Uzskatām, ka primāri ir jāveic veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un tehnoloģiju attīstība kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, t.sk. veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, bez jomu uzskaiti. Jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrījā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē – šīs jomas pārāk sašaurina veselības iestāžu tīklu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(68) Primāri ir jāveic veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un tehnoloģiju attīstība kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, t.sk. veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, bez jomu uzskaites. Jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē – šīs jomas pārāk sašaurina veselības iestāžu tīklu.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt uzdevumu ar tekstu “pieejama un droša pacientu datu uzglabāšana visā veselības aprūpes jomā”. // Būtiski ir ne tikai digitālo tehnoloģiju izmantošana, bet pieejama un droša pacientu datu uzglabāšana visā veselības aprūpes jomā, nevis tikai mātes un bērnu aprūpē.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt uzdevumu sadaļā “Rīcības virziena uzdevumi” ar papildus mērķa indikatoriem no sadaļas “Rīcības virzienu mērķa indikatoru” un t.i. 62. un 63. indikatoru. // Konkrētā uzdevuma sasniegšanu parāda ne tikai sadaļā “Rīcības virziena uzdevumi” konkrētajam uzdevumam pretī norādītie mērķu indikatoru, bet arī citi, kas minēti sadaļā “Rīcības virzienu mērķa indikatoru”.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Ņemot daļu par digitālo pakalpojumu plašāku izmantošanu minētajās e-veselības aprūpes jomās. Pakalpojumu administrācijā, jā! Kā arī digitalizācija ir vēlama, lai katra pacienta datus par veselības stāvokli (analīžu rezultāti, izmeklējumu rezultāti, ārstu slēdzieni) ir digitāli pieejami jebkuram speciālistam pie, kura pacients vēršas. Bet izvairīties no pakalpojuma pārākās digitalizācijas, lai tomēr pacients ar speciālistu tiekas aci pret aci. // Digitalizācija veselības pakalpojumu administrēšanas līmenī – ļoti laba doma, bet digitalizācija veselības pakalpojumu sniedzēju un pacientu ir pretrunā ar prioritāti “orientācija uz cilvēku”. Kādu digitalizāciju var izmantot mātes un bērna aprūpē, psihiatrijā, kur pacientam IR jāsatiek ārsts un kur viņš pats digitalizētus pakalpojumus izmantot nevar savu spēju dēļ! // Daļēji piekritām		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1. Lūdzam papildināt uzdevumu ar tekstu “pieejama un droša pacientu datu uzglabāšana visā veselības aprūpes jomā” . Būtiski ir ne tikai digitālo tehnoloģiju izmantošana, bet pieejama un droša pacientu datu uzglabāšana visā veselības aprūpes jomā, nevis tikai mātes un bērnu aprūpē. 2. Lūdzam papildināt uzdevumu sadaļā “Rīcības virziena uzdevumi” ar papildus mērķa indikatoriem no sadaļas “Rīcības virzienu mērķa indikatoru” un t.i. 62. un 63. indikatoru. Konkrētā uzdevuma sasniegšanu parāda ne tikai sadaļā “Rīcības virziena uzdevumi” konkrētajam uzdevumam pretī norādītie mērķu indikatoru, bet arī citi, kas minēti sadaļā “Rīcības virzienu mērķa indikatoru”.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar jaunu Rīcību virzienu uzdevumu sadaļā iekļaut uzdevumu: „ <i>Veicināt veselības aprūpes kvalitāti un pieejamību reģionos, saglabājot un attīstot nozīmīgākos veselības aprūpes centrus un attīstot mobilo veselības centru darbību</i> ” // Problēma ar veselības aprūpes pieejamību ir īpaši aktuāla reģionos, jo veselības monitoringa un citu pakalpojumu nodrošināšanu būtiski ietekmē iedzīvotāju iespējas nokļūt līdz veselības aprūpes centriem un saņemt nepieciešamo pakalpojumu t.sk. reģionu attīstības centros.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā: Veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī</i> uzlabojot veselības nozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju attīstību, tai skaitā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē. // <i>Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – Plānošanas reģioni un pašvaldības.</i> // Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem, tostarp kvalitatīvu speciālistu un ārstu trūkums reģionos ir viens no lielākajiem izaicinājumiem, līdz ar to būtiski uzsvērt veselības pakalpojuma tīkla attīstību reģionos t.sk. attīstot dažāda veida mobilo pakalpojumu pieejamību. Tāpat būtiski nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbības principu integrēšana reģiona pārvaldības procesos, kā arī regulāra sabiedrības veselības dzīvesveida, veselības aprūpes pieejamības apsekojumi, datu apkopošana reģionālā līmenī.		
08.10.2019.	Lāsma Zariņa	Rīcības virziens “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” Lūdz pievienot: Veidot un attīstīt publisko bibliotēku tīklu, kur ikviens cilvēks ir gaidīts, kur tiek piedāvāti visi bibliotekārie bezmaksas pakalpojumi, veidot bibliotēkas kā vietējo kopienu dzīvojamās istabas tādejādi nodrošinot psiholoģisko un emocionālo labklājību.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Rīcības virziens “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” / Saprota, ka tas ir ļoti delikāts jautājums, bet cilvēku psiholoģiskā un emocionālā labklājība mūsdienās ir cieši saistīta arī ar tādiem citu prioritāšu elementiem, kā medijpratību un izglītību. Tam ir divi avoti: negatīvisma kurināšana un veselību (un pat dzīvību) apdraudoša šarlatāniska izplatība medijos. Par pēdējo īpaši norūpējušies ir mediķi, jo rezultātā cieš daudz cilvēku veselība un, kā sekas, arī psiholoģiskā un emocionālā labklājība. Preses un izteikšanās brīvības ir fundamentāli svarīgas, taču ir jābūt kaut kādiem mehānismiem sabiedrībai bīstamu „viedokļu” izplatīšanas mazināšanai, līdzīgi, kā pēdējos gados tiek apkarota t.s. „naida runa”. Piemēram, pajautāriet jebkuram mediķim, ko viņš domā par žurnālu „Ko ārsti jums nestāsta”? Būtu labi, ja to kaut kādā veidā varētu iekļaut rīcības virziena uzdevumos. Varbūt te par mehānismiem kaut kas Mārai Šimanei ir sakāms.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Ņemot vērā, ka Rīcības virziena pamatā ir uzsvars uz emocionālo labklājību, kuru ietekmē daudzi un dažādi ārējie ietekmes faktori, aicinām šajā rīcības virzienā koncentrēties nevis uz veselības, bet gan atbalsta pasākumiem emocionālās labklājības nostiprināšanai, kas viennozīmīgi gala rezultātā ietekmē arī iedzīvotāju veselības stāvokli. Tādējādi lūdzam precizēt rīcības virziena mērķi šādā redakcijā: “[69] Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, <u>un</u> individuālā potenciāla attīstībai <u>un</u> deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, <u>nostiprinot</u> veselību kā vērtību.”		
04.11.2019.	Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā	Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā priekšlikumi Nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam attiecībā uz darbaspēku: • Darba devēji labprāt izmantotu dažādus nodarbinātības veidus, ieskaitot attālināto darbu un nepilno darba laiku, ja pašreizējie noteikumi būtu elastīgāki (NAP 69. punkts, 113.lpp.). 2020. gada 1. jūlijā stāsies spēkā grozījumi Darba aizsardzības likumā par attālināto darbu, tomēr tie neiekļauj citus jautājumus, kuri rodas attālinātā darba gadījumā, piemēram, izmaksu segšana par interneta un elektrības lietošanu. Attiecībā uz nepilno darba laiku, jānorāda uz pretrunīgo Augstākās tiesas un VDI praksi par iespēju piemērot nepilno summēto darba laiku. Citur pasaulē ir iespēja slēgt darba līgumu bez noteikti paredzēta darba stundu skaitu (zero-hour contract), kad darba devējs pēc nepieciešamības var darbiniekam piedāvāt nostrādāt noteiktas darba laika stundas.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ: Pamatojums: pietrūkst rīcību un plānu lauku reģioniem, kur iedzīvotāju kvalitatīvais sastāvs ir tāds, ka nepieciešama īpaša pieeja šī rīcības virziena realizācijā. Šaubas par indikatora “potenciāli zaudētie mūža gadi” NAP plānotajā periodā – 7 gadi. // Priekšlikums: iestrādāt īpašu atbalstu (valsts un ES finansējums) sociālā atbalsta centriem lauku reģionos, lai nodrošinātu plašāku speciālistu pieejamību (arī pedagogi, medmāsas, rehabilitācijas, probācijas darba, psihoterapijas u.c.speciālisti) vismaz mobilo brigāžu vai regulāru izbraukumu no tuvākajiem administratīvajiem centriem formā. Nodrošināt valsts atbalstu plašākam speciālistu lokam lauku sociālajos dienestos. Veicināt sociālā atbalsta grupu un tīklu veidošanu sadarbībā ar lauku sociālajiem dienestiem un sociālā atbalsta centriem. Jo īpaši speciālo vajadzību cilvēkiem un novados, kur pansionātu, sociālās aprūpes un speciālo vajadzību skolu dēļ šo cilvēku vairāk nekā citviet. Veicināt mājas aprūpes pakalpojumu attīstību arī ar valsts un ES atbalstu. Pie visiem uzdevumiem vajadzētu piebilsti “arī lauku reģionos salīdzināmā kvalitātē”.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevumu sarakstu rosinām papildināt ar jaunu uzdevumu, kas nosaka, nepieciešamību nodrošināt pietiekamu skaitu kvantitatīvu speciālistu, īpaši reģionos, kas strādā ar pakalpojumu nodrošināšanu vardarbības un krīzes situācijās. Attiecīgajā jomā trūkst kvalificētu psihologu, psihoterapeitu, psihosociālo konsultantu. Kā arī nepieciešams rast risinājumus attiecīgo speciālistu motivēšanai savus darba pienākumus veikt kvalitatīvi;		
08.11.2019.	Bērnu slimnīcas fonds	Attiecībā uz NAP ietvertajām prioritātēm un rīcības virzienu "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība", mēs no savas puses vēlētos uzsvērt nepieciešamību izcelt bērnu garīgo veselību kā vienu no prioritāti. Raugoties nākotnē, _mūsaprāt_ ,loti būtiski sasniedzamo rezultātu kategorijā ir izvirzīt tādu rādītāju, kas raksturotu progresu attiecībā uz bērnu garīgas veselības saslimstības mazināšanu un savlaicīgu un kvalitatīvu ārstēšanu, kas ietvertu arī nepieciešamo diagnostiku un secīgi arī rehabilitāciju, ja tāda ir nepieciešama.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[70] Nevienlīdzība un atstumtība nereti veidojas ... Sabiedrībā pastāvošās sociālā pretrunu (pilsēta : lauki) valsts budžeta nevienlīdzīgās atdeves dēļ, nevienlīdzīgā darba novērtējuma un darba ieguldījuma situācijā (tirgonis: zemnieks)...		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Var tikai daļēji piekrist apgalvojumam, ka nevienlīdzība un atstumtība ir krīzes sekas. Kā liecina neskaitāmi pētījumi nevienlīdzības jomā, nevienlīdzība un sociālā atstumtība parasti ir cieši saistīta ar ilgstošām sociālām un materiālām grūtībām un bieži tiek “pārmantota”, tādēļ nav pietiekami tikai veikt atbalsta sistēmas pilnveide psiho-emocionālo krīžu gadījumiem, bet it nepieciešams veidot kopumā efektīvu un elastīgu sociālā atbalsta sistēmu, kas reaģē uz indivīda vajadzībām. Bez tam, vēlamies izcelt pusaudžu un jauniešu kā īpašu risk grupu un nepieciešamību uz atbilstošas palīdzības sniegšanu krīzē nonākušiem; kā arī vērst uzmanību uz to, ka bieži tieši skolas vide un skolas sistēma ir tā, kas veicina bērnu un jauniešu izstumšanu un rada riskus viņu psiho-emocionālai labbūtībai		
08.11.2019.	Veselības ministrija	72. rindkopā otro teikumu precizēt šādā redakcijā: “(.) lai nodrošinātu tautsaimniecības efektivitāti un ražību, valsts pienākums ir mazināt veselību ietekmējošo risku faktoru izplatību sabiedrībā, ievērot principu – veselība visās politikās un veicināt veselīgbūtību visa mūža garumā. ”;		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Nav saskatāma sasaiste starp mērķi un indikatoru. Rosinām indikatorus pārņest uz prioritāti “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” un aizvietot ar mērķa indikatoriem, kā piem. Statistikas datiem par pašnāvībām (gan bērnu, gan pieaugušo vecuma grupās).		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Veselības ministrija	Rīcības virzienu "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība" lūdzam papildināt ar šādiem progresā rādītājiem: 1) "Skolēni (11, 13, 15 g.v.), kuri cietuši no skolasbiedru ņirgāšanās (%)", norādot bāzes gadu – "2018", bāzes gada vērtību – "22,3", mērķa vērtību 2024 – "21-22", mērķa vērtību 2027 – "21-20", datu avotu – "SPKC", ņemot vērā, ka ņirgāšanās un tās izraisītie psihiskie traucējumi bērna un pusaudža vecumposmā palielina depresijas risku pieaugušā vecumā, līdz ar to vecāku, skolas personāla un vienaudžu informētībai, izpratnei un zināšanām par ņirgāšanos un tās izraisītajām negatīvajām sekām, kā arī to, kā sevi un citus pasargāt no ņirgāšanās, ir noteicošā loma ņirgāšanās problēmas mazināšanā, kas ir būtiski psihiskās un emocionālās veselības stiprināšanai sabiedrībā. Šāds mērķa indikators būtu atbilstošs informācijas par veikto pasākumu ietekmi izvērtēšanai. 2) "Mirstība no pašnāvībām uz 100 000 iedzīvotāju (X60-X84)", norādot bāzes gadu – "2018", bāzes gada vērtību – "15,5", mērķa vērtību 2024 – "15,0-15,5", mērķa vērtību 2027 – "14,8-15,2" datu avotu – "SPKC".		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Ierosinām svītrot 75.indikatoru "[75] Zīdaiņu mirstība uz 1 000 dzīvi dzimušo" un 76.indikatoru "[76] Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotāju" no Rīcības virziena "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība", jo tie metodoloģiski aptver daudz plašāku faktoru loku, kas ietekmē konkrēto indikatoru vērtību (piemēram, veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, ceļu satiksmes drošība), un nevar tik vienpusēji tikt attiecināti tikai uz konkrētā rīcības virziena uzdevumiem. Varētu tikt izvērtēta iespēja pārcelt minētos indikatorus uz Rīcības virzienu "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe", jo šis rīcības virziens daudz tiešāk ietekmē minēto indikatoru sasniegšanu.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzu mainīt datu avotu - Slimību profilakses un kontroles centrs.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	75. rindkopā progresā rādītājiem "Zīdaiņu mirstība uz 1 000 dzīvi dzimušo" un "Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotāju" saīsinājuma "CSP" vietā lūdzam norādīt "SPKC";		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzu mainīt datu avotu - Slimību profilakses un kontroles centrs.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzam izvērtēt iespēju uzsākt izmantot CSP datus par apmierinātību ar dzīvi. CSP šos datus vāca 2013. gadā un zinot, ka dati par uzticēšanos (par vispārējo apmierinātību ar dzīvi un uzticēšanos citiem) ir aktuāli, lēma tos vākt katru gadu no 2017.gada, tā nodrošinot garāku laikrindu. Dati tiek vākti EU-SILC apsekojuma ietvaros ar neto izlasi ap 6 000 mājsaimniecību un tiek publicēti CSP mājas lapā dažādos griezumos. CSP saprotot vēlmi Latvijas situāciju salīdzināt ar situāciju citās valstīs, un arī EU-SILC apsekojuma dati ir starptautiski salīdzināmi, turklāt lietotājam vieglāk saprotami. Saprotot arī statistikas zināšanu nozīmi datu lasīšanā un izpratnē, CSP aicina pēc iespējas atsaukties uz oficiālās statistikas rādītājiem, kas ērti pieejami CSP mājas lapā, lai mazinātu lietotāju neizpratni par dažādām vērtībām pēc nosaukuma līdzīgiem rādītājiem.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Nav saskatāma sasaiste starp mērķi un indikatoru. Rosinām indikatoru pārnest uz Rīcības virzienu "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība", apakšsadaļu "Iekļaujoša Izglītības vide" un Rīcības virzienu "Sociālā iekļaušana".		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Nepieciešams papildināt [69] RV mērķa aprakstu. // Šobrīd ir iekļauts RV indikators, kas ir vērst uz bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām integrēšanu izglītības sistēmā, tomēr mērķa aprakstā nekas nav minēts par bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām, turklāt arī RV uzdevums [86] ir vērst uz bērnu un jauniešu ar speciālajām vajadzībām integrēšanu izglītības sistēmā, veidojot iekļaujošu izglītību. Lūdzam papildināt [69] punktu.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	79. rindkopā lūdzam precizēt progresā rādītāju "Pēdējā gada laikā pārmērīgi alkoholu lietojošu īpatsvars darbības (15-64) vecumā", norādot bāzes gadu – "2018", bāzes gada vērtību – "40,0", mērķa vērtību 2024 – "39-40", mērķa vērtību 2027 – "37,5-39" datu avotu – "OECD";		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Izteikt indikatoru jaunā redakcijā: Pēdējā gada laikā pārmērīgi alkoholu lietojošu un no citām atkarībām (narkotikas, azartspēles u.tml.) sirgstošajiem īpatsvars darbības vecumā // Citas atkarības ir ne mazāk postošas kā alkohols un kas visciešākajā mērā ir saistīts ar psiholoģisko un emocionālo labklājību. Būtiski norādīt uz to, ka plānotie sasniedzamie indikatori ir būtiski, tālāk definētajiem pasākumiem.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	80. rindkopā lūdzam precizēt progresā rādītāju "Ikdienas smēķēšanas paraduma izplatība cilvēkiem darbības (15-64) vecumā", norādot bāzes gadu – "2018", bāzes gada vērtību – "26,2", mērķa vērtību 2024 – "25-26", mērķa vērtību 2027 – "24,5-25" datu avotu – "SPKC";		
30.10.2019.	Iekšlietu ministrija	papildināt 81.uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas ar atsauci uz IeM, ņemot vērā, ka IeM veselības un sporta centrs īsteno pasākumus psiholoģiskās un emocionālās noturības veicināšanai IeM sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm;		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība" uzdevumu sarakstu papildināt ar jaunu uzdevumu, kas nosaka, nepieciešamību nodrošināt pietiekamu skaitu kvalitatīvu speciālistu, īpaši reģionos, kas strādā ar pakalpojumu nodrošināšanu vardarbības un krīzes situācijās. Attiecīgajā jomā trūkst kvalificētu psihologu, psihoterapeitu, psihosociālo konsultantu. Kā arī nepieciešams rast risinājumus attiecīgo speciālistu motivēšanai savus darba pienākumus veikt kvalitatīvi;		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Atbilstoši Rīcības virziena mērķim, lūdzam precizēt 81.uzdevuma nosaukumu šādā redakcijā: “[81] Psihiskās un emocionālās veselības labklājības stiprināšana sabiedrībā [...]” Lūdzam iekļaut Labklājības ministriju kā līdzatbildīgo nevis kā atbildīgo institūciju šī uzdevuma īstenošanā.		
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Papildināt ar atbildīgo institūciju IZM// IZM, kā jaunatnes politikas galvenā virzītāja. Uzdevums paredz uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus, jaunatnes ir viena no mērķa grupām.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	1. NAP2027 uzdevumi ir sasaistīti ar konkrētiem mērķa indikatoriem. Uzskatām, ka šādu pieeju nevajadzētu izmantot, ņemot vērā, ka mērķa indikatori ir politikas līmeņa indikatori, un ne visos gadījumos tos būtu korekti sasaistīt ar konkrētu uzdevumu. Piemēram, uzdevumam 85. rindkopā “Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību, seksuālās un reproduktīvās veselības stiprināšana sabiedrībā un infekciju slimību izplatības risku mazināšana” piesaistītais mērķa indikators “Zīdaiņu mirstība” nav atbilstošs uzdevuma ietekmes izvērtēšanai, jo zīdaiņu mirstību ietekmē arī tādi faktori, kā veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, vecāku zināšanu līmenis un bērna aprūpes prasmes. Vēršam uzmanību, ka zīdaiņu mirstības struktūrā visbiežākie ir noteikti perinatālā perioda stāvokļi, tad seko iedzimtas anomālijas un salīdzinoši augstā pozīcijā ir ievainojumi, saindēšanās un citas ārējās iedarbes sekas. Savukārt analizējot nāves blakuscēloņus, būtiska nozīme ir mātes patoloģijas un grūtniecības un dzemdību komplikāciju ietekmei uz augli un ar jaundzimušo saistītiem cēloņiem, līdz ar to zīdaiņu mirstību ietekmēs gan veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, gan arī mātes veselība, dzīvesveida paradumi, izglītība un sociāli ekonomiskais stāvoklis, gan arī vecāku atbildīga attieksme pret savu un bērna veselību grūtniecības laikā un pēc bērna dzimšanas. Līdzīgi arī 81. rindkopā minētajam uzdevumam “Psihiskās un emocionālās veselības stiprināšana sabiedrībā, īstenojot uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus un intervenci (...)” piesaistīts mērķa indikators “Apmierinātība ar dzīvi”, kas pēc būtības ir NAP2027 stratēģiskā mērķa indikators, jo apmierinātību ar dzīvi nosaka apmierinātība ar dažādām dzīves sfērām – sadzīves apstākļiem, profesionālo sfēru, veselību aprūpi, sociālās aizsardzības sistēmu, finanšu situāciju, kā arī personīgās dzīves pozīcijas uztveri kontekstā ar kultūras un vērtību sistēmu. Profilakses un intervences pasākumu ietekme uz minētā mērķa indikatora izmaiņām varētu būt neliela salīdzinot ar pārējo faktoru ietekmi. Tāpat 82. rindkopā minētajam uzdevumam “Atbalsts vecāku prasmju pilnveidošanai, uzlabojot bērnu psiholoģisko un emocionālo labklājību un mazinot psihiskās veselības un mācīšanās traucējumu veidošanās riskus nākotnē” piesaistīto mērķa indikatoru “Psihisko traucējumu izplatība nepilngadīgo vidū” tāpat kā zīdaiņu mirstību ietekmē dažādi faktori - gan vecāku dzīvesveids, veselības stāvoklis, gan veselības aprūpe, un kaut kādā mērā arī vecāku prasmes. Ņemot to vērā, lūdzam: 1) indikatoru “Apmierinātība ar dzīvi” izvērtēt kā vienu no NAP2027 stratēģiskajiem mērķiem; 2) nesasaistīt NAP2027 uzdevumus ar konkrētu/-iem mērķa indikatoru/-iem. Vēršam uzmanību, ka nozaru attīstības plānošanas dokumentos NAP2027 uzdevumi tiks izvērsti plašāk, kā arī tiks nodefinēti jau specifiskāki politikas mērķi un sasniedzamie rādītāji.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.5.RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevumu sarakstu papildināt ar jaunu uzdevumu, kas nosaka, nepieciešamību nodrošināt pietiekamu skaitu kvalitatīvu speciālistu, īpaši reģionos, kas strādā ar pakalpojumu nodrošināšanu vardarbības un krīzes situācijās. Attiecīgajā jomā trūkst kvalificētu psihologu, psihoterapeitu, psihosociālo konsultantu. Kā arī nepieciešams rast risinājumus attiecīgo speciālistu motivēšanai savus darba pienākumus veikt kvalitatīvi;		
08.11.2019.	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija	3. Prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” rīcības virzienā “Psiholoģiskā un emocionālā labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību” cilvēks tiek apskatīts kā kopums, kur vienlīdz nozīmīgu lomu ieņem bioloģiskie, psiholoģiskie un sociālie faktori, un būtisku lomu psihiskās veselības uzlabošanā ieņem fiziskās aktivitātes. Kā piemēru var minēt 2018.gada vadlīnijas , kas pamato fizisko aktivitāšu nozīmi depresijas un traucēšanas līmeņa mazināšanā, kur kā efektīvākais ārstēšanās rezultāts tiek atzīmēta medikamentozās terapija kombinācijā ar fiziskajām aktivitātēm (aerobajām slodzēm un spēka vingrinājumiem). Kā nozīmīga loma veselīga dzīvesveida veicināšanai, ģimenes vērtību attīstīšanā un uzturēšanā ieņem sabiedrības, ģimeņu izglītošana, informācijas sniegšana, zināšanu papildināšana un drošas sajūtas veidošana. Tikai esot pārliecināti par savu drošību, labsajūtu un fizisko veselību, vecāki varēs dot saviem bērniem nepieciešamo uzmanību, iemācīt stabilas vērtības un cieņpilnu attieksmi pret līdzciviekiem. Profesionāļiem ir zināšanas, kas var palīdzēt sabiedrības izglītošanai, izpratnes veidošanai par sevi un savas veselības nozīmību un iespējām to ietekmēt katram pašam. Aicinām izvērtēt minētās prioritātes [81] uzdevumā iekļaut fiziskās aktivitātes.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [82], [83], [84], [85] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [74]-[80].		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Izteikt " Atbalsts vecāku prasmju pilnveidošanai, uzlabojot bērnu un jauniešu psiholoģisko un emocionālo labklājību un mazinot psihiskās veselības un mācīšanās traucējumu veidošanās riskus nākotnē Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību, seksuālās un reproduktīvās veselības stiprināšana sabiedrībā un infekciju slimību izplatības risku mazināšana" un indikatoru "Pašnāvības bērnu un jauniešu vidū Psihisko traucējumu izplatība nepilngadīgo vidū"		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosinām pārcelt abus indikatorus uz [81], kur tie veido tiešo sasaisti ar udevumu. Savukārt [82] būtu mērāms ar citiem indikatoriem, kā piem. Vecāku aizgādības tiesību pārtraukšanas statistiku; kā arī šeit būtu noderīgs indikators, kas ataino Psiholoģiskā atbalsta un vecāku prasmju apmācību pieejamību pašvaldībās. Tas varētu tikt izteikts kā % no visām pašvaldībām, kurās ir pieejami šādi pakalpojumi vecākiem.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [82], [83], [84], [85] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [74]–[80].		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	82. Un 86. Punktā - papildināt bērnu un jauniešu.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt uzdevuma mērķa indikatorus ar 79. un 80. Indikatoru. // Skatīt pavadvēstules 4.punktu. // 4. Esam konstatējuši, ka pie rīcības virziena uzdevumiem nr. 82., 100., 101., 154., 327., 363. atsevišķi mērķa indikatori nav norādīti pie attiecīgā rīcības virziena mērķa indikatoriem, līdz ar to, nevar identificēt, kā tiks mērīta šo uzdevumu izpilde. Lūdzam indikatoriem pievērst īpašu uzmanību, un NAP2027 pilnveidotās redakcijas izstrādes gaitā iespēju robežās ņemt vērā Liepājas sniegtos priekšlikumus attiecībā uz rādītājiem uzdevumos nr. 141., 154., 158., 221., 275., 275., 276., 277., 281., 284., 305., 306., 307., 327., ņemot vērā, ka to sasniegšanā pašvaldībām būs būtiska loma		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam papildināt uzdevuma mērķa indikatorus ar 79. un 80. Indikatoru.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Aicinām izvērtēt, vai minēto uzdevumu nevajadzētu apvienot ar 438.uzdevumu „Vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības risku un gadījumu, kā arī vardarbības un aizskaršanas darbā novēršana un prevencija, uzlabojot aizsardzības sistēmas un sodu mehānismus, iesaistīto pušu (dienestu, NVO, līdzcilvēku) koordinētu rīcību, kā arī uzraudzības mehānismus” prioritātē „Vienota, droša un atvērta sabiedrība”, jo pēc būtības tas ir viens un tas pats pasākums.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosinām pie uzdevuma izteiktāk uzsvērt mopinga un vardarbības novēršanu jauniešu vidū. Kā arī izdalīt no nepilngadīgo pārkāpumu statistikas tieši vardarbības aspektu (nepilngadīgie, kuri ir seksuālās vardarbības u.c. veida vardarbības upuri)		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevuma [85] “Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību [...]” mērķa indikatori “Zīdaiņu mirstība” un “Abortu īpatsvars” nav korekti. Tos drīzāk nepieciešams aizstāt ar indikatoru “Apmierinātība ar dzīvi”;		
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Papildināt indikatoru " Zīdaiņu mirstība Abortu īpatsvars STS skaita mazināšanās" // Latvija joprojām ir pirmajās vietās HIV inficēto skaita ziņā.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosinām kā mērķa indikatoru noteikt arī seksuālās un reproduktīvās veselības pratību skolēnu vidū/ piekļuvi kvalitatīvai, regulārai un sistemātiskai izglītībai un informācijai par seksuāli reproduktīvo veselību un veselīgu attiecību veidošanu, kā arī papildināt indikatoru ar Nepilngadīgo grūtnieču statistiku.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevuma [85] “Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību [...]” mērķa indikatori “Zīdaiņu mirstība” un “Abortu īpatsvars” nav korekti. Tos drīzāk nepieciešams aizstāt ar indikatoru “Apmierinātība ar dzīvi”.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.3.RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevuma [85] “Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību [...]” mērķa indikatori “Zīdaiņu mirstība” un “Abortu īpatsvars” nav korekti. Tos drīzāk nepieciešams aizstāt ar indikatoru “Apmierinātība ar dzīvi”; 1.4. RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevuma [86] formulējumu aiz vārdiem “stiprinot iekļaujošu izglītību” papildināt ar vārdiem “attīstot asistentu pieejamību izglītības iestādēs”, un aiz vārdiem “sadarbības koordināciju” papildināt ar vārdiem “nodrošinot kvalitatīvu esošo un jaunu, inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību un to pieejamību reģionos”. Ar jauniem, inovatīviem sociālajiem pakalpojumiem saprotot, piemēram, mūzikas terapiju, mākslas terapiju, kanisterapiju, Montesori metodi, u.c.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” uzdevuma [86] formulējumu aiz vārdiem “stiprinot iekļaujošu izglītību” papildināt ar vārdiem “attīstot asistentu pieejamību izglītības iestādēs”, un aiz vārdiem “sadarbības koordināciju” papildināt ar vārdiem “nodrošinot kvalitatīvu esošo un jaunu, inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību un to pieejamību reģionos”. Ar jauniem, inovatīviem sociālajiem pakalpojumiem saprotot, piemēram, mūzikas terapiju, mākslas terapiju, kanisterapiju, Montesori metodi, u.c.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Izteikt "Vienlīdzīgu iespēju radīšana bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām, stiprinot iekļaujošu izglītību, kā arī sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju iesaisti un sadarbības koordināciju, tādējādi uzlabojot bērnu dzīves kvalitāti un pāreju uz pieaugušo dzīvi" // Papildināt, lai sakrīt ar mērķa indikatoru. Kā arī lielākoties bērni ar speciālām vajadzībām izglītību turpina arī pēc 18 gadu sasniegšanas.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosināt gan uzdevumu, gan indikatoru pārnest uz Rīcības virzienu "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība", apakšsadaļu "Iekļaujoša izglītības vide" un Rīcības virzienu "Sociālā iekļaušana".		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	RV "Psihologiskā un emocionālā labklājība" uzdevuma [86] formulējumu aiz vārdiem "stiprinot iekļaujošu izglītību" rosinām papildināt ar vārdiem "attīstot asistentu pieejamību izglītības iestādēs", un aiz vārdiem "sadarbības koordināciju" papildināt ar vārdiem "nodrošinot kvalitatīvu esošo un jaunu, inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību un to pieejamību reģionos". Ar jauniem, inovatīviem sociālajiem pakalpojumiem saprotot, piemēram, mūzikas terapiju, mākslas terapiju, kanisterapiju, Montesori metodi, u.c.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Pārnest</i> RV uzdevumu RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība". // Šobrīd tas tiek skatīts tikai no labklājības nozares viedokļa, turklāt arī šobrīd RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" mērķa aprakstā vispār netiek runāts par iekļaujošu izglītību pēc būtības, arī definētie indikatori nav vērsti uz iekļaujošu izglītību.		
01.11.2019.	Artūrs Doveiks	Jau nosūtīju vienu ierosinājumu, taču vēlos vērst vēl uzmanību uz vēl vienu jautājumu. Man ir prieks, ka beidzot dienaskārtībā ir parādījies RV "Stipras ģimenes paaudzēs" ar mērķi "Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā". 1) Pirmkārt, šeit ir jāatbild uz jautājumu - kas ir ģimene? Es ļoti ceru, ka Latvija joprojām stingri turēsies pie ģimenes klasiskās formas, kas ir vienas no mūsu nācijas lielākās problēmas - demogrāfijas - stūrakmeņiem. Man prieks, ka uz pārējās Eiropas fona vēl turamies uz pareizā ceļa. 2) Otrkārt, apsveicama ir doma "Attīstīt ģimenei draudzīgu vidi, godināt kuplās ģimenes, stiprināt tēvu lomu, pilnveidot jauniešu izglītošanu un veidot sabiedrisko pasūtījumu medijiem", jo mediji šobrīd ar retiem izņēmumiem jebkādam ģimenes vērtībām ir pilnīgi degradējoši. Un jaunieši, kam drīzumā vajadzētu veidot ģimenes, tiek degradēti ar mediju saturu, kur gandrīz netiek popularizēts stipras, normālas ģimenes modelis ar tēvu, māti, bērniem un laulību. Lai cik ļoti tas neizklausītos pēc 21. gadsimta, taču mums valstiskā līmenī ir jāsāk domāt par to, ko skatās, lasa un klausās mūsu jaunieši. Varbūt jānonāk pie secinājuma, ka "brīvais tirgus" nedarbojas ne tikai ekonomikā (ir nonācis krīzē gluži kā brīvā tirgus ekonomika 20. gadsimtā) bet arī mediju un informācijas jomā? 3) Izglītība skolās. Zinu, ka gandrīz katrā skolā viesojas Pāpades zieds un līdzīgi domājošas organizācijas, kuru vērtību un prioritāšu sarakstā jēdziens "ģimene, laulība un bērni" ir kaut kur tālu aizkadrā. Bet es neesmu dzirdējis, ka valstiskā līmenī kāds atbalstītu organizācijas vai izglītības programmas (piem., esošo mācību stundu ietvaros), kuras ir gatavas pastāstīt par patiešām veselīgām attiecībām un to, ka vīrietis un sievietes ir radīti ģimenei nevis visa veida attiecībām un seksuālai dzīvei ārpus tās. Esmu pārliecināts, ka liela daļa jauniešu būtu patiešām priecīgi un pateicīgi dzirdēt par šādu dzīves ceļu. Un vieta šādai "vielei" mācību procesā ir jāatrod, jo atšķirībā no daudziem priekšmetiem, ar kuru praktisko pielietojumu dzīvē jaunajai paaudzei var tā arī nesanākt saskarties, ar attiecībām un ar tām saistītajām izvēlēm saskaras visi. Es pašvaldība darbojos arī saistībā ar sabiedrības labklājības veicināšanas jautājumiem komisijā un, diemžēl, esmu ievērojis kā esam ļoti gatavi dažādi risināt problēmās nonākuši cilvēku, ģimeņu un bērnu situācijas, taču pavisam aizmirstam par preventīvu audzināšanas darbu skolās, kura rezultātā no daudziem bēdīgiem stāstiem mūsu sabiedrība varētu izvairīties (arī kritiskās demogrāfijas situācijas). NAP ietvaros mums ir jādomā par to, kā strādāt proaktīvi un preventīvi nevis cīnīties ar sekām.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	CSP informē, ka 2009., 2014. un sākot ar 2021. gadu katru trešo gadu tiks vākti dati par bērnu materiālo nenodrošinātību (dati tiek vākti EU-SILC apsekojuma ietvaros ar neto izlasi ap 6 000 mājsaimniecību). Ieskatam: dati par 2009. un 2014. gadu ir pieejami CSP preses relīzē un pēc 2021. gada datu apkopošanas būs pieejami arī CSP datubāzē (nepieciešamības gadījumā 2009. un 2014. gadu dati var tikt ievietoti CSP datubāzē ātrāk). Lūdzam izvērtēt iespēju iekļaut kādu no bērnu materiālās nenodrošinātības rādītājiem starp rīcības virziena "Stipras ģimenes paaudzēs" mērķu indikatoriem.		
07.11.2019.	Latvijas Nedzirdīgo savienība	Rīcības virzienā "Stipras ģimenes paaudzēs", kurā kā mērķi minēti ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu un vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa, LNS lūdz iekļaut atbalstu un izglītošanu dzirdīgām ģimenēm, kurās aug bērni ar dzirdes traucējumiem/invaliditāti, paredzot tām iespēju apgūt zīmju valodu un psihologa konsultācijas, kas veicinātu šo bērnu iekļaušanu ģimenē.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Ņemot vērā to, ka Rīcības virziena mērķis uzsver ģimēni kā vērtību un vēlas panākt šīs vērtības stiprināšanu sabiedrībā, mūsdiā būtu svarīgi vienotas izpratnes veicināšanai definēt, ko NAP2027 kontekstā uzskatām par ģimēni. Šobrīd valstī nepastāv vienots, vispārpieņemts skaidrojums, kas tieši tiek izprasts ar terminu „ģimene”, tādēļ rosinām pieņemt definīciju, ko ierosināja pētnieki, kas 2018. gadā Labklājības ministrijas udevumā veica Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011.–2017 ex-Post izvērtējumu: Ģimene – sociāla grupa, ko veido divas vai vairākas personas, starp kurām pastāv radniecība, laulība vai saderināšanās, kurām ir kopīga mājdzīvniecība un kuras dzīvo kopīgā dzīvojamā vienībā (mājā, dzīvoklī u.c.). Tādējādi termins “ģimene” varētu neaprobežoties ar attiecībām, kas balstītas tikai laulībā. Terminam “ģimene” jābūt tādām, kas atbilstu sociālajai īstenībai, radītu noteiktību un ietvertu arī citas pierādāmas ģimeniskas saites.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 rīcības virzienu “Stipras ģimenes paaudzēs”, kura mērķi [87]Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu, [92] Kaut arī iedzīvotāju skaits reprodūktīvajā vecumā samazinās, tautas ataudze ir prioritārs mērķis, kura sasniegšana nodrošinās nācīgas pastāvēšanu nākotnē. Tādēļ ir <u>stiprināma ģimenes vērtība sabiedrībā</u> , godināmas un atbalstāmas kuplās ģimenes, kā arī <u>veicināma remigrācija</u> . Vienlīdz svarīgi ir veidot tādu politiku, kas sekmē otrā bērna ienākšanu ģimenē. Šo mērķi valsts būs sasniegusi, ja vismaz 75 % sieviešu reprodūktīvajā vecumā, kurām ir viens bērns, izšķirsies par otrā bērna dzimšanu un daudz bērnu ģimeņu skaits pieaugs.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ: Pamatojums: lauku reģionos situācija šajā jomā sarežģītāka pieejamības ģimenēm un bērniem nepieciešamo pakalpojumu apgrūtinājumu dēļ (attālumi, transports, ceļi un nabadzība). // Priekšlikums: tāpēc nepieciešama īpaša uzmanība pakalpojumu veidošanai vai piegādei uz laukiem – tuvāk pieprasījumam. Jo īpaši uzdevumā 101. Reemigrācijas veicināšanai nepieciešama arī lauku sociālo dienestu un sociālo atbalsta centru gatavība strādāt ar šiem cilvēkiem neatkarīgi no viņu sociālā statusa: konsultēt, nodrošināt ar informāciju par visu, kas šos cilvēkus interesē. Veicināt pašvaldību gatavību piedāvāt šiem cilvēkiem mājokļu iespējamību, valodas apguvi u.c.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	“Stipras ģimenes paaudzēs” aprakstu nepieciešams papildināt ar papildu izaicinājumiem, ar ko mūsdienās saskaras ģimene kā vērtību kopums un ģimenes koncepts pēc būtības - darba tirgus internacionalizācija, ģimenes formu diversifikācija un pakāpeniska atteikšanās no modeļa „vīrietis-apgādnieks/sieviete-aprūpētāja”, cilvēku individualitātes stiprināšanās tehnoloģiju attīstības dēļ. Šo izaicinājumu dēļ ir būtiski rast veidu un instrumentus, kā veidot un attīstīt mūsdienām, mūsu valstij aktuālu un realitātē (nevis tikai teorijā) ģimenēm atbalstošu ģimenes politikas jomu.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV “Stipras ģimenes paaudzēs” aprakstu nepieciešams papildināt ar papildu izaicinājumiem, ar ko mūsdienās saskaras ģimene kā vērtību kopums un ģimenes koncepts pēc būtības - darba tirgus internacionalizācija, ģimenes formu diversifikācija un pakāpeniska atteikšanās no modeļa „vīrietis-apgādnieks/sieviete-aprūpētāja”, cilvēku individualitātes stiprināšanās tehnoloģiju attīstības dēļ. Šo izaicinājumu dēļ ir būtiski rast veidu un instrumentus, kā veidot un attīstīt mūsdienām, mūsu valstij aktuālu un realitātē (nevis tikai teorijā) ģimenēm atbalstošu ģimenes politikas jomu.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Sabiedrības novecošanās skar lielu daļu Eiropas Savienības dalībvalstu. Lai reaģētu uz šādu demogrāfisko tendenci, valstis īsteno atbalsta pasākumus, fokusējoties uz senioru neatkarīgas dzīves iespējām, aktīvu līdzdalību sabiedrībā un darba tirgū, veselības veicināšanas pasākumiem, sociālo pasākumu pieejamību u.c. pasākumiem, kas nodrošina kvalitatīvu mūžu senioriem. Nenoliedzami tautas ataudzes jautājumi ir būtiski vairākās valstīs, taču tie nav aktualizēti kā atbilde sabiedrības novecošanās procesam. Tādēļ, lai precizētu NAP2027 iekļauto informāciju, lūdzam precizēt 89.rindkopu šādā redakcijā: “[89] Pasaulē pieredze liecina, ka valstis, kuras saskaras ar sabiedrības novecošanos, kā atbildi uz to arvien mērķtiecīgāk par savu prioritāti izvirza sabiedrības novecošanās. Ģimenes valsts politikas stiprināšana, īpaši ņemot vērā sabiedrības novecošanās tendences, sekmējot dzimstību un nabadzības risku mazināšanu ģimenēm ar bērniem, kā arī veidojot piemērotus apstākļus un vidi dažādu pakalpojumu pieejamībai seniorozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecī		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.6.RV “Stipras ģimenes paaudzēs” aprakstu nepieciešams papildināt ar papildu izaicinājumiem, ar ko mūsdienās saskaras ģimene kā vērtību kopums un ģimenes koncepts pēc būtības - darba tirgus internacionalizācija, ģimenes formu diversifikācija un pakāpeniska atteikšanās no modeļa „vīrietis-apgādnieks/sieviete-aprūpētāja”, cilvēku individualitātes stiprināšanās tehnoloģiju attīstības dēļ. Šo izaicinājumu dēļ ir būtiski rast veidu un instrumentus, kā veidot un attīstīt mūsdienām, mūsu valstij aktuālu un realitātē (nevis tikai teorijā) ģimenēm atbalstošu ģimenes politikas jomu.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Iebilstam pret šeit pausto apgalvojumu: “Iedzīvotāji Latvijā pozitīvi novērtē līdz šim veidoto sistēmu ģimeņu ar bērniem atbalstam ...” jo, kā liecina <i>augstāk minētais</i> Labklājības ministrijas ex-post izvērtējums (ziņojuma 76 lp), iedzīvotāju aptaujas dati liecina, ka tikai 39 % aptaujāto respondentu (ģimenes ar bērniem) bija apmierināti ar valsts atbalstu ģimenēm un 52 % bija neapmierināti un ļoti neapmierināti , kas norāda uz tieši pretējo - lielākā daļa novērtē negatīvi.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Jau pieminētajā ģimeņu politikas ex-post novērtējumā aptaujātās ģimenes kā vienu no sāpīgākajām problēmām, kam nepieciešams atbalsts, atzīmēja mājokļa nepieejamību . Šobrīd mājokļu pieejamība kā vispārīga problēma minēta pie Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība", Rīcības virziens "Mājoklis", rīcības virziena uzdevumos [344-347], tomēr, ņemot vērā, ka šī ir būtiskā problēma ģimenēm, rosinām šajā rīcības virzienā iekļaut specifisku mērķi ar atsevišķu uzdevumu problēmas risināšanai.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Vairāki pētījumi par iedzīvotāju ataudzi un ģimeņu atbalsta politiku, kuri ir arī Pārresoru koordinācijas centra rīcībā, apliecina, ka lēmumu par bērna radīšanu un ienākšanu ģimenē pieņem abi vecāki - gan vīrietis, gan sieviete. Turklāt uzskatām, ka atbalstāma un godināma ir katra ģimene Latvijā, neatkarīgi no bērnu skaita, lai gan ģimeņu atbalsta politika var tikt vērstā uz noteiktu ģimeņu īpašu atbalstīšanu, ja vien tam ir pamatojums. Savukārt remigrācijas politikai jābūt vērstai ne tikai uz ģimeņu atgriešanos valstī, bet jebkura Latvijas iedzīvotāja atgriešanos dzimtenē. Lai novērstu būtiskas neatbilstības starp pierādījumos balstītiem faktiem un NAP2027 uzstādījumiem, aicinām precizēt 92.rindkopu šādā redakcijā: "[92] Latvijā kaut arī iedzīvotāju skaits reprodūktīvajā vecumā samazinās, kas ietekmēs tautas ataudzi ir prioritārs mērķis, kura sasniegšana nodrošinās nācīgas pastāvēšanu nākotnē. Tāpēc ir stiprināma ģimenes vērtība sabiedrībā, godināmas un atbalstāmas jebkura Latvijas ģimene, īpaši kuģlās ģime taču mums valstiskā līmenī ir jāsāk domāt par to, ko skatās, lasa un klausās mūsu jaunieši. Varbūt jānonāk pie secinājuma, ka "brīvais tirgus" nedarbojas ne tikai ekonomikā (ir nonācis krīzē gluži kā brīvā tirgus ekonomika 20. gadsimtā) bet arī mediju un informācijas jomā? 3) Izglītība		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Rīcības virziens "Stipras ģimenes paaudzēs" / Indikatoru sarakstā vajadzētu iekļaut noslēgto un šķirto laulību skaita attiecību (CSP ILG010). Iebildums, ka reģistrētās laulības fiksē tikai daļu no pāru kopdzīves fakta, neiztur kritiku, jo, kaut gan šāda kopdzīve var būt gan ilga, gan sekmīga, tomēr izvairīšanās no šīs formalitātes <i>in general</i> raksturo pāra attieksmi pret ģimenes stiprumu atbildībā vienam pret otru. /		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala__nabadz_nevienl__monetara_nab/NIG030.px/		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[43] Nabadzības riska indekss bērniem. [94] Nabadzības riska indekss bērniem (0-17) 10-14%? Tātad jūs pieļaujat pat 14% nevis "tikai" 10%. Kāpēc tik daudz? Kāpēc ne 0,000...%? Kur problēma? Kas ir tas, ko nevar šajos 7 gados izdarīt? Pietrūkst gribas?		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(94) skat. komentārus pie (43)		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala__nabadz_nevienl__monetara_nab/NIG050.px/		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala__nabadz_nevienl__monetara_nab/NIG050.px/		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Nav skaidrs, kā uz ģimeņu stiprumu paaudzēs attiecināms indikators [98] remigrācija. Cita starpā, remigrācijas indikators varētu būt arī viens no stratēģisko mērķu indikatoriem, jo pēc būtības raksturo valsts kopējo pievilcību, ko veido visi trīs stratēģiskie mērķi (!), turklāt, salīdzinājumā ar citām attīstītajām valstīm. /		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Informējam, ka dati pieejami CSP mājas lapā (excel pielikumā).		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Iebildums. Lūdzam svītrot atsauci uz nodokļu sistēmu rīcības virziena "Stipras ģimenes paaudzēs" uzdevumā [99] (23.lpp.). Vēršam uzmanību uz to, ka nodokļu maksātājs ir atsevišķa fiziska persona, nevis māsaimniecība. Tāpat būtiski, ka nodokļu atvieglojumus par apgādībā esošām personām piemēro pēc vecāku vienošanās, nevis vienam no vecākiem (nodokļu likums nevērtē, vai vecāki dzīvo laulībā, neregistrētās attiecībās vai šķirti). Vēršam uzmanību uz to, ka nodokļi tikai ļoti ierobežoti var mazināt nabadzības risku 1) personām, kuras pašas nepelna vai saņem mazus ienākumus (piemēram, iedzīvotāju ienākuma nodoklis) vai 2) dzīvo īrētā mājoklī (piemēram, nekustamā īpašuma nodoklis). Attiecībā uz zemiem ienākumiem vēršam uzmanību uz to, ka nodokļi gan var palielināt personas neto ienākumu, bet nevar palielināt tās bruto ienākumu. Tādējādi šī mērķa sasniegšanai nodokļi nav piemērotākie instruments.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam 99.rindkopas uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “[99] Ģimeņu labklājības veicināšana, pārskatot pensijas, valsts sociālos pabalstus un atlīdzības, kā arī pilnveidojot nodokļu sistēmu, kā arī sniedzot pārtikas atbalstu un pamata materiālo palīdzību , lai mazinātu nabadzības risku mājāsaimniecībās ar bērniem, prioritāri daudz bērnu un viena vecāka ģimenēs un ģimenēs, kur kāds no vecākiem ir zaudējis darbības spējas”. Lūdzam 99.uzdevumam noteikt šādas līdzatbildīgās institūcijas: Pašvaldības, SIF, NVO, reliģiskās organizācijas, bet finanšu resursu avotus papildināt ar ES fondu finansējumu. Papildinājums veikts, lai precizāk atspoguļotu <i>ESF+ Programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai</i> vietu NAP2027 struktūrā. Savukārt atbalsts ģimenēm, kur kāds no vecākiem ir zaudējis darbības spējas, tiek plānots Rīcības virzienā “Sociālā iekļaušana”.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Pie rīcības virziena “Stipras ģimenes paaudzēs” rīcības virziena uzdevuma [99] papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar LBAS.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosināmt pievienot uzdevumu uzlabot pakalpojumu pieejamību pašvaldībās vecāku prasmju uzlabošanai un atbalstam		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosināmt pievienot uzdevumu mājokļu pieejamības uzlabošanu ģimenēm un situācijas progresu mērīt ar indikatoru par mājāsaimniecību, kurā ir bērni, apmierinātību ar mājokli.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Saistībā ar šo rīcības mērķu nozīmi nācījas pastāvēšanai nākotnē, lūgums papildināt rīcības virziena uzdevumu ar papildus punktiem a) veicināt to, ka diasporai ir pieejama informācija par Latvijas pilsonības iegūšanas un atjaunošanas kārtību, b) izvērtēt iespējas pieļaut dubultpilsonību arī ar Gruziju, Ukrainu un Izraēlu, kā arī ar citām valstīm ar vēsturiski vai skaitliski nozīmīgām diasporas kopienām; c) lai atvieglotu remigrācijas sagatavošanu, tostarp attiecībā uz mājokļa, izglītības vai darba iespēju sagatavošanu, nodrošināt diasporas locekļiem iespēju papildus dzīvesvietas adresei ārvalstī norādīt un administratīvos nolūkos Latvijā izmantot arī vienu adresi Latvijā; d) sekmēt ģimeņu un paaudžu atkalapvienošanu, remigrējušiem diasporas locekļiem, kas uzskatāmi par Latvijas rezidentu nodokļu uzlikšanas vajadzībām, attiecībā uz ārvalstīs gūtā pensijas ienākuma aplikšanu un iedzīvotāju ienākuma nodokli piemērojot pensijas neapliekamo minimumu tādā apmērā, kādā tas noteikts attiecīgajā ārvalstī.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Ņemot vērā demogrāfiskā stāvokļa uzlabošanas jautājuma aktualitāti, lūdzam rīcības virziena “Stipras ģimenes paaudzēs” piedāvātās 99.punkta uzdevuma redakcijas ietvaros ietvert arī jaunās ģimenes kā vienu no prioritārajām grupām, izsakot šādā redakcijā: [99] Ģimeņu labklājības veicināšana, pārskatot pensijas, valsts sociālos pabalstus un atlīdzības, kā arī pilnveidojot nodokļu sistēmu, lai mazinātu nabadzības risku mājāsaimniecībās ar bērniem, prioritāri jaunās ģimenes , daudz bērnu un viena vecāka ģimenēs un ģimenēs, kur kāds no vecākiem ir zaudējis darbības spējas.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Nav skaidrs kāpēc pie valsts nodokļu sistēmas izmaiņām, kā finanšu resurss norādītas pašvaldības //</i> Lūdzam izslēgt pašvaldības kā finanšu resursa avotu		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [100], [101], [102] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [93]–[98].		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Mūsuprāt, izvēlētais indikators „Dzīvi dzimušo bērnu īpatsvars laulībā esošiem vecākiem un ārpus laulības esošiem vecākiem“ ir tendenciozs un rada vairākus jautājumus par šī indikatora mērķi. Bez tam, ņemot vērā, ka vismaz ceturtdaļa ģimeņu ar bērniem dzīvo nabadzībā un tiek pakļauti sociālās atstumtības riskam, mūsuprāt, lietderīgāk būtu analizēt, kāda korelācija pastāv starp sociālajiem riskiem ģimenē un bērnu labbūtnību, t.sk. izglītības sniegumu, fizisko un psihisko veselību un riska uzvedību.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [100], [101], [102] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [93]–[98].		
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	100 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	101 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Bibliotēkas piedāvā plašu tematisku un lasīšanas veicināšanas pasākumus klāstu – Pūciņu skolu, bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas pasākumus, Ģimeņu rītus, Skalās lasīšanas konkursus, radošās darbnīcas, tikšanās ar literātiem un grāmatu ilustratoriem u.c. Lūdzam [102] uzdevumu papildināt ar bibliotēkām.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Bibliotēkas piedāvā plašu tematisku un lasīšanas veicināšanas pasākumus klāstu – Pūciņu skolu, bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas pasākumus, Ģimeņu rītus, Skalās lasīšanas konkursus, radošās darbnīcas, tikšanās ar literātiem un grāmatu ilustratoriem u.c. Lūdzam [102] uzdevumu papildināt ar bibliotēkām.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	[103] ir ļoti svarīgs uzdevums, taču tas nav attiecināms tikai uz ģimeņu stiprību vien un pat mazākā mērā tieši uz ģimenes problemātiku vispār; tas vairāk ir valsts un pašvaldību pakalpojumu kvalitātes un cilvēku ienākumu jautājums.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV "Stipras ģimenes paaudzēs" uzdevumu [103] "Remigrācijas veicināšana [..]" nepieciešams pārformulēt, nekonzcentrējoties tikai uz remigrējošajām ģimenēm, bet ietvert tajā arī individuus, kuri atgriežas vienatnē;		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam rīcības virziena "Stipras ģimenes paaudzēs" [103].rindkopas uzdevumā "Remigrācijas veicināšana, attīstot visaptverošu atbalsta sistēmu remigrējošo ģimeņu iekļaušanai" kā līdzatbildīgos noteikt plānošanas reģionus;		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam iekļaut Labklājības ministriju kā līdzatbildīgo nevis kā atbildīgo institūciju 103.uzdevuma īstenošanā.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumu [103] integrēt ar uzdevumu [221], nosakot, ka remigrācijas aktivitātēm jābūt koncentrētām ne tikai uz atbalsta sistēmu ģimenēm, bet arī kvalificētu speciālistu atgriešanai Latvijas darba tirgū. Papildus lūdzam ņemt vērā, ka uzdevuma īstenošana nedrīkst radīt nevienlīdzības, ir nepieciešams atbalsts un vienlīdzīgas iespējas arī Latvijā jau dzīvojošām ģimenēm, lai mazinātu emigrāciju. // Mūsu ieskatā remigrāciju veicina gan kvalitatīva atbalsta sistēma ģimenēm, gan nodarbinātības un uzņēmējdarbības sekmēšana (šādas galvenās remigrācijas aktivitātes paredz arī jaunās reģionālās politikas pamatnostādnes).		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	ELA izsaka atbalstu saistībā rīcības virziena uzdevumu [103] <i>Remigrācijas veicināšana, attīstot visaptverošu atbalsta sistēmu remigrējošo ģimeņu iekļaušanai.</i> Lūgums to papildināt ar norādi - vienotas sistēmas izveide remigrantu iekļaušanai visās Latvijas pašvaldībās.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Lūdzam rīcības virziena "Stipras ģimenes paaudzēs" [103.] uzdevumā kā līdzatbildīgo institūciju noteikt arīdzan plānošanas reģionus, kas īsteno remigrācijas veicināšanas pasākumus saskaņā ar "Diasporas likumu".		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam uzdevumu [103] integrēt ar uzdevumu [221], nosakot, ka remigrācijas aktivitātēm jābūt koncentrētām gan uz atbalsta sistēmu ģimenēm, gan arī uz kvalificētu speciālistu atgriešanu Latvijas darba tirgū. Papildus lūdzam ņemt vērā, ka uzdevuma īstenošana nedrīkst radīt nevienlīdzības, ir nepieciešams atbalsts un vienlīdzīgas iespējas arī Latvijā jau dzīvojošām ģimenēm, lai mazinātu emigrāciju.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.7.RV "Stipras ģimenes paaudzēs" uzdevumu [103] "Remigrācijas veicināšana [..]" nepieciešams pārformulēt, nekonzcentrējoties tikai uz remigrējošajām ģimenēm, bet ietvert tajā arī individuus, kuri atgriežas vienatnē;		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – Plānošanas reģioni un pašvaldības // Pamatojums Diasporas likums</i>		
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Pašā rīcības virzienā nav neviena vārda par jauniešiem, parādās tikai pie uzdevumiem.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rīcības virziena mērķa aprakstā tiek minēts, ka ir jāveicina dažādu cilvēku grupu, t.sk. personu ar invaliditāti, senioru un sociālā un ekonomiskā iekļaušana, kā arī jāpilnveido sociālo pakalpojumu klāsts, kvalitāti un pieejamība, tomēr rīcības virziena uzdevumos tas neatspoguļojas. Tādēļ rosinām definēt ka uzdevumus, tā indikatorus, kas palīdz sasniegt mērķi un izvērtēt progresu. Kā papildus uzdevumu aicinām iekļaut valsts atbalstu subsidēto darba vietu radīšanai cilvēkiem ar ilgstošu bezdarba pieredzi un īpašām vajadzībām. Attiecīgi kā indikatoru iekļaut 1) nodarbināto statistiku subsidētajās darba vietās; ja pieejams, statistiku, cik no šiem subsidētajiem darbiniekiem turpina darbu 12 mēnešus pēc subsīdiju beigšanās; 2) statistiku par bezdarba rādītāju cilvēkiem, kuriem ir speciālās vajadzības (invaliditāte); 3) rādītāju, kas ļauj izvērtēt Valsts nodarbinātības aģentūras piedāvātie kursu un citu pasākumu efektivitāti specifiskām mērķa grupām, piem. jauniešiem, kas nestrādā un nemācās; senioriem, kas mazaizņem datu digitalizāciju un pier		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	LIEPĀJAS KOMENTĀRI PAR RĪCĪBAS VIRZIENU KOPUMĀ: Pamatojums: Sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūra pašvaldībās daudzviet nav augstā kvalitātē, kā rezultātā ir problemātiski sniegt kvalitatīvus sociālos pakalpojumus. Priekšlikums: aicinām papildināt rīcības virzienu ar uzdevumu, kas nodrošinātu infrastruktūras sakārtošanu un izveidi ne tikai sociālo pakalpojumu ņēmējiem, bet arī sniedzējiem (piemēram, sociālo dienestu ēkās, bāriņtiesās, pašvaldības policijas, atskurbtuvēs).		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	PRIEKULES KOMENTĀRI PAR VISU KOPĀ // Pamatojums: Apšaubāmi idikatori. Ja iepriekšējos gados manāmu uzlabojumu nav izdevies panākt, jo īpaši lauku reģionos, tad nākamajos 7 gados manāmas izmaiņas panākt varētu būt neiespējami. Lauku reģionu iedzīvotāju līdzdalības valsts attīstībā iespējas kļūst arvien vājākas. Ekonomiskie procesi "pārceļas" uz pilsētām, bet problemātiskie sociālie procesi – uz laukiem (novecošana, veci un slimi cilvēki, bezdarbs, atkarības, vardarbība, sociālā apātija, destruktīvs dzīves veids, nabadzība utt.) Tāpēc lauku iedzīvotāju sociālajam atbalstam un iekļaušanai sabiedrībā nepieciešams īpašs atbalsts. // Priekšlikums: ES un valsts finansējums, invalidu un nabadzīgo cilvēku piekļuvei pie pakalpojumiem, nodrošinājumam (vismaz valsts apmaksāts transports, varētu būt lokāla transporta sistēma). // Sociālās iekļaušanas un sociālā atbalsta uzdevumu izpildē iesaistīt pedagogus, kuru bāzes izglītība pedagogijā ar sociālajam atbalstam nepieciešamajām zināšanām samērā viegli, ātri un lēti papildināma. Veicināt šādu sociālajam atbalstam sagatavotu skolotāju darbu lauku sociālā atbalsta centros vai privātp praksēs, pašnodarbināto statusā, sniedzot lauku ģimenēm ar bērniem individuālām vajadzībām atbilstošu atbalstu neatkarīgi no vecāku sociālā statusa.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Precizēt sociālās jomas rīcības virziena "Sociālā iekļaušana" aprakstu [106] saskaņā ar šobrīd Latvijā īstenoto deinstitucionalizācijas procesu - nodrošinot arvien plašāku sabiedrībā balstītu pakalpojumu pieejamību, iespēju robežās izvairoties no pakalpojumu institūcijā atbalstīšanas.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnietā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Lai pilnveidotu sociālo pakalpojumu klāstu, kvalitāti un pieejamību, cita starpā paplašinot gan sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu, gan ģimeniskai videi pietuvinātu institucionālās aprūpes pakalpojumu pieejamību atbilstoši novecojošas sabiedrības vajadzībām, kā arī lai mazinātu reģionālās atšķirības pakalpojumu pieejamībā, ir pilnveidojama sociālo darbinieku un sociālo pakalpojumu sniedzēju motivācijas un atalgojuma sistēma un profesionālā kompetence // Esošais formulējums ir pretrunā ar šobrīd īstenojamo deinstitucionalizācijas procesu un līdzšinējiem ieguldījumiem.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Rīcības virziens "Sociālā iekļaušana" / Vajadzētu iekļaut arī no pašreizējā NAP indikatoru „P90/P50 Iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzība”. Tas ir uzskatāmāks, nekā diezgan abstraktais Džini koeficients, un uzlabotu attīstības plānošanas dokumentu pēctecības saikni. / Indikators [111] un [112] vajadzētu parādīt arī reģionālā griezumā.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	1. Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nabadz_nevienl_monetara_nab/NIG120.px/ 2. Bāzes gada vērtība maināma uz 2017. gadu. ES statistikas birojs Eurostat publicē ienākumu, ienākumu nevienlīdzības, nabadzības un sociālās atstumtības rādītājus ar atsauci uz apsekojuma norises gadu, nevis ar atsauci uz ienākumu atskaites periodu, lai arī rādītājos iekļautie iedzīvotāju ienākumi ir par iepriekšējo kalendāro gadu. Lielākā daļa ES dalībvalstu datus publicē saskaņā ar CSP pieeju, kā atsaucē gadu norādot kalendāro gadu, kad gūti iedzīvotāju ienākumi. 3. Lūdzam izvērtēt iespēju aizstāt Džini koeficientu [42]/[108] ar Kvintiļu attiecību indeksu (S80/S20). Lai arī abi rādītāji raksturo ienākumu nevienlīdzību, tomēr Kvintiļu attiecību indeksa aprēķina metodoloģija un vērtību nozīme ir vieglāk saprotama sabiedrībai kopumā, nekā Džini koeficientu aprēķina metodoloģija un vērtību nozīme. Tāda veidā var tikt panākta arī saskaņotība ar NAP2020, kura ietvaros starp stratēģiskiem rādītājiem ir iekļauts tieši Kvintiļu attiecību indekss (S80/S20).		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nabadz_nevienl_monetara_nab/NIG030.px/		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Datu avotam jāpievieno arī CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nabadz_nevienl_monetara_nab/NIG040.px/		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzam precizēt rādītāja nosaukumu uz "1. decīļu grupas mājāsaimniecību ekvivalento rīcībā esošo (neto) ienākumu kopsummas procentuālā daļa no visu mājāsaimniecību ekvivalento rīcībā esošo (neto) ienākumu kopsummas".		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Aicinām 112.indikatora "[112] Personu īpatsvars zem minimālā ienākuma līmeņa" vērtības atspoguļot reģionālajā griezumā (līdzīgi kā tas ir izdarīts 323.indikatorā), lai objektīvāk raksturotu būtiskās reģionālās atšķirības: Progresā rādītājs Mēr-vienība Bāzes gada vērtība Datu avots, datu tabulas Personu īpatsvars zem minimālā ienākuma līmeņa pavisam % 2017 8,9 CSP Rīgas reģionā % 2017 4,1 CSP Pierīgas reģionā % 2017 5,2 CSP Vidzemes reģionā % 2017 12,2 CSP Kurzemes reģionā % 2017 8,5 CSP Zemgales reģionā % 2017 10,0 CSP Latgales reģionā % 2017 22,0 CSP		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [117], [118], [119], [121] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [108]-[116].		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	TM ir svītrojama no atbildīgo institūciju saraksta. Šī uzdevuma ietvaros nav identificējama TM atbildība. Brīvprātīgā darba kustības iniciatīvas ir iekļautas citā NAP projekta uzdevumā (Nr. 439.)		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Ņemot vērā, ka 117.uzdevums "[117] Stereotipu mazināšana un diskriminācijas novēršana, stiprinot toleranci un iejūtību kā iekļaujošas sabiedrības pamatvērtības" un 402.uzdevums "[402] Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu palielināšana, stiprinot starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmes un saziņas intensitāti, dažādības vadību, kā arī diskriminācijas mazināšanu" saturiski pārklājas un tos abus raksturo viens mērķa indikators "Subjektīvā diskriminācijas pieredze" (114.indikators un 397.indikators), aicinām 117.uzdevumu un 114.indikatoru izslēgt no Rīcības virziena "Sociālā iekļaušana" un paredzēt tikai Rīcības virzienā "Saliedētība". Attiecīgi lūdzam pārlikt Labklājības ministrijas iesniegtos pasākumus 117.uzdevuma īstenošanai uz 402.uzdevumu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Aicinām papildināt rīcības virzienu ar uzdevumu, kas nodrošinātu infrastruktūras sakārtošanu un izveidi ne tikai sociālo pakalpojumu ņēmējiem, bet arī sniedzējiem (piemēram, sociālo dienestu ekāms, bāriņtiesās, pašvaldības policijās, atskurbtuvēs). Sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūra pašvaldībās daudzviet nav augstā kvalitātē, kā rezultātā ir problemātiski sniegt kvalitatīvus sociālos pakalpojumus.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [117], [118], [119], [121] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [108]-[116].		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Bibliotēkas ir pretimnākošas iedzīvotājiem ar individuālām vajadzībām un nodrošina dažādus pakalpojumus – grāmatu apmaiņu sociālās aprūpes namā "Selga", priekšā lasīšanu, kā arī sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku – audiogrāmatu izsniegšanu publisko bibliotēku apmeklētājiem, kuriem ir lasīšanas grūtības. Lūdzam [118] uzdevumu papildināt ar bibliotēkām.		
31.10.2019.	Servisa suņu biedrība "Teodors"	Servisa suņu biedrība "Teodors" ir iepazīsies ar NAP2027 pirmo redakciju un aicina [118] uzdevumā papildināt ar atsauci par servisa suņu nozīmi. "		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumu [118] izteikt šādā redakcijā: "Uz individuālām vajadzībām vērstu sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un sociālās inovācijas pakalpojumu nodrošināšana prioritārām grupām, īpaši personām ar invaliditāti, paliatīvās aprūpes pacientiem un senioriem, ģimenēm ar bērniem un jauniešiem, sekmējot neatkarīgas dzīves iespējas un dzīves kvalitātes saglabāšanu vai uzlabošanu." // Bez sasaistes ar veselības aprūpi atsevišķām sociālajām grupām nav iespējams kvalitatīvi nodrošināt sociālos pakalpojumus. Saskaņā, ka papildus minētajām grupām Latvijā prioritāra grupas ir arī ģimenes ar bērniem un jaunieši.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam uzdevumu [118] izteikt šādā redakcijā: "Uz individuālām vajadzībām vērstu sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un sociālās inovācijas pakalpojumu nodrošināšana prioritārām grupām, īpaši personām ar invaliditāti, paliatīvās aprūpes pacientiem un senioriem, ģimenēm ar bērniem un jauniešiem, sekmējot neatkarīgas dzīves iespējas un dzīves kvalitātes saglabāšanu vai uzlabošanu." Bez sasaistes ar veselības aprūpi atsevišķām sociālajām grupām nav iespējams kvalitatīvi nodrošināt sociālos pakalpojumus. Saskaņā, ka papildus minētajām grupām Latvijā prioritāra grupas ir arī ģimenes ar bērniem un jaunieši.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Mērķa indikatoros šobrīd norādīts: "Profesionāla aprūpes mājās pakalpojuma pieejamība", taču <u>lūdzam</u> izteikt jaunā redakcijā: būtu jāizsaka jaunā redakcijā: jānorāda: "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamība" un "Pašvaldību īpatsvars, kas nodrošina sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus." // Papildināt ar mērķa indikatoru "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits uz 10 000 iedzīvotāju (gada sākumā) // Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – Plānošanas reģioni // Aprūpes mājās pakalpojums nav vienīgais sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu (SBSP) veids, kurš sekmē personas neatkarīgas dzīves iespējas un dzīves kvalitātes saglabāšanu vai uzlabošanu. Ir nepieciešams attīstīt arī citus SBSP pakalpojumus atbilstoši cilvēku individuālajām vajadzībām (piemēram, dienas aprūpes centri, specializētās darbnīcas, u.c. SBSP).		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV "Sociālā iekļaušana" uzdevuma [119] tekstu aiz vārdiem "kompetences stiprināšana" papildināt ar vārdiem "specializācijas nostiprināšana". Sociālā darba attīstīšana un specializācijas nostiprināšana ir NAP2020 ietvaros iesākt suzdevums, kas ir turpināms un nozīmīgs kvalitatīvu sociālo pakalpojumu sniegšanas kontekstā. Un vārdu "mūsdienīgu" aizstāt ar vārdu savienojumu "inovatīvu, uz klienta vajadzībām balstītu" un aiz vārdiem sociālo pakalpojumu sniegšanai" papildināt ar vārdu savienojumu " un attīstībai, pielnveidošanai un pieejamības nodrošināšanai reģionos".		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV "Sociālā iekļaušana" uzdevuma [119] formulējumu papildināt ar tekstu "Atbalsta pakalpojumu pieejamība audžuģimenēm un aizbildņiem, kā arī psihologa un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamība bez vecāku gādības palikušiem bērniem". Vai izveidot to kā atsevišķu uzdevumu.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt uzdevumu šādā redakcijā: "[119] Sociālā darba speciālistu un sociālo pakalpojumu sniedzēju motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana demogrāfijas tendencēm un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu mūsdienīgu sociālo pakalpojumu sniegšanai" // Motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana nepieciešama ne tikai sociālajiem darbiniekiem, bet visiem sociālā darba speciālistiem kopā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Sociālā darba attīstīšana un specializācijas nostiprināšana ir NAP2020 ietvaros iesākt uzdevums, kas ir turpināms un nozīmīgs kvalitatīvu sociālo pakalpojumu sniegšanas kontekstā. Motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana nepieciešama ne tikai sociālajiem darbiniekiem, bet visiem sociālā darba speciālistiem kopā. Lūdzam izteikt uzdevumu šādā redakcijā: "[119] Sociālā darba <u>speciālistu</u> un sociālo pakalpojumu sniedzēju motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana, <u>specializācijas nostiprināšana</u> demogrāfijas tendencēm un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu <u>inovatīvu, uz klienta vajadzībām balstītu</u> , sociālo pakalpojumu sniegšanai <u>un attīstībai, pilnveidošanai un pieejamības nodrošināšanai reģionos</u> " Papildus aicinām papildināt ar tekstu vai izveidot kā atsevišķu uzdevumu: "Atbalsta pakalpojumu pieejamība audžuģimenēm un aizbildņiem, kā arī psihologa un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamība bez vecāku gādības palikušiem bērniem".		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.8.RV "Sociālā iekļaušana" uzdevuma [119] tekstu aiz vārdiem "kompetences stiprināšana" papildināt ar vārdiem "specializācijas nostiprināšana". Sociālā darba attīstīšana un specializācijas nostiprināšana ir NAP2020 ietvaros iesākts uzdevums, kas ir turpināms un nozīmīgs kvalitatīvu sociālo pakalpojumu sniegšanas kontekstā. Un vārdu "mūsdienīgu" aizstāt ar vārdu savienojumu "inovatīvu, uz klienta vajadzībām balstītu" un aiz vārdiem sociālo pakalpojumu sniegšanai" papildināt ar vārdu savienojumu " un attīstībai, pilnveidošanai un pieejamības nodrošināšanai reģionos".		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1.9.RV "Sociālā iekļaušana" uzdevuma [119] formulējumu papildināt ar tekstu "Atbalsta pakalpojumu pieejamība audžuģimenēm un aizbaldņiem, kā arī psihologa un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamība bez vecāku gādības palikušiem bērniem". Vai izveidot to kā atsevišķu uzdevumu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Lūdzam papildināt ar jaunu indikatoru: "Sociālo darbinieku skaita pieaugums, kas paaugstinājuši savu kvalifikāciju" // MK noteikumi Nr.338" Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" jau nosaka to, ka sociālo pakalpojumu sniedzējiem ir obligāti jāpaaugstina profesionālā kvalifikācija. Pamatā pakalpojumu sniedzēji šo prasību izpilda. 2017.gada pētījumā "PAŠVALDĪBU SOCIĀLO DIENESTU UN SOCIĀLĀ DARBA SPECIĀLISTU DARBĪBAS EFEKTIVITĀTES NOVĒRTĒŠANAS REZULTĀTI UN TO ANALĪZE GALA ZIŅOJUMS" identificēta sekojoša problēma - Šobrīd vairumā sociālo dienestu nepastāv mērķtiecīgi plānota sociālā darba speciālistu profesionālā pilnveide, kas ir būtisks elements sociālā darba kvalitātes paaugstināšanā, nacionālajā līmenī, iesaistoties politikas veidotājiem un sociālajiem partneriem, ir nepieciešams veicināt sociālā darba speciālistu individuālo attīstības plānu izveidošanu un to īstenošanu profesionālās kompetences pilnveides pasākumu ietvaros. Politikas veidotājiem un izglītības programmu īstenošanai ieteicams regulāri apzināt sociālā darba speciālistu aktuālās apmācību vajadzības, veicināt kvalitatīvu profesionālo izdevumu izstrādi, konferenču un semināru organizēšanu. Lai nodrošinātu, ka sociālā darba speciālists apgūst viņam nepieciešamo zināšanu kopumu, ir jāpapildina normatīvais regulējums ar prasību, ka minimālajam noteiktajam profesionālās kompetences pilnveides apjomam ir jābūt sasniegtam, apmeklējot tieši tos pasākumus, kurus nosaka speciālista individuālais attīstības plāns.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam precizēt NAP2027, izmantojot vienotu pieeju: 2) tikai rīcības virziens "Sociālā iekļaušana" satur uzdevumu [120] "Sociālās politikas plānošanas, uzraudzības un novērtēšanas stiprināšana, uzlabojot datu vākšanu, digitalizēto datu apriti un savietojamību, pakalpojumu administrēšanu, kā arī analīzi pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanā sociālās politikas attīstībai un sociālo pakalpojumu administrēšanai". Analogs uzdevums attiecībā uz visām nozaru politikām būtu jāiekļauj vai nu atbilstošajos rīcības virzienos, vai nu apvienotā redakcijā (piemēram, Nozaru politikas plānošanas, uzraudzības un novērtēšanas stiprināšana) jāiekļauj rīcības virzienā "Tiesiskums un pārvaldība", paredzot apakšuzdevumus arī valsts pārvaldes kapacitātes stiprināšanai, kompetences un konkurētspējas celšanai.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Pie rīcības virziena "Sociālā iekļaušana" rīcības virziena uzdevuma [120] papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar LBAS.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – Plānošanas reģioni // Tas izriet no pašreizējām PR funkcijām – reģionālās attīstības t.sk. sociālo pakalpojumu plānošanu reģionālajā līmenī.</i>		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosinām papildināt uzdevumam [121] piesaistītos indikatorus 1) <i>Bērnu īpatsvars ģimeniskai videi pietuvinātā aprūpē no visiem ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem</i> un 2) <i>Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu īpatsvars pret visu nepilngadīgo Bērnu skaitu valstī</i> , jo pēc mūsu ieskatiem arī izvēlētie indikatori tikai daļēji raksturo Bērnu tiesību aizsardzības sistēmas efektivitāti un atbalsta un pakalpojumu kvalitāti ārpusģimenes aprūpes dažādajās formās . Lai varētu vērtēt Bērnu tiesību aizsardzības sistēmas un ārpusģimenes aprūpes kvalitāti, būtu jāapkopo dati, kas raksturo ārpusģimenes aprūpes dažādajās formās esošo bērnu drošumspeju , resp. 1) mācību sniegumu un izglītības līmeni; 2) fiziskās un garīgās veselības stāvokli, t.sk. atkarības, agrīnas grūtniecības meitenēm; 3) sodāmības ; 4) nodarbinātības statusu utml.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam 122.uzdevumu izteikt šādā redakcijā "[122] Nabadzības, <u>materiālās nenodrošinātības</u> un ienākumu nevienlīdzības mazināšana, īpaši nabadzības riskam visvairāk pakļautajām iedzīvotāju grupām (pensionāri, personas ar invaliditāti), un labvēlīgāku priekšnoteikumu radīšana materiālai pietiekamībai nākotnes pensionāriem", bet kā līdzatbildīgās institūcijas noteikt: Pašvaldības, SIF, NVO, reliģiskās organizācijas, lai precīzāk atspoguļotu <i>ESF+ Programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai</i> vietu NAP2027 struktūrā.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Kā liecina statistika, nabadzības riskam īpaši ir pakļautas daudz bērnu ģimenes, ģimenes, kurās aug bērni ar speciālām vajadzībām kā arī viena vecāka ģimenes ar bērniem. Tādēļ rosinām pie nabadzības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām pielikt arī ģimenes ar bērniem, īpaši daudz bērnu ģimenes, ģimenes, kurās ir bērns ar īpašām vajadzībām un viena vecāka ģimenes ar bērniem.		
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	122 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Atbalstāms uzdevums, tikai būtu jāiekļauj Rīcības virzienā "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība". Lūdzu precizēt indikatoru "Personu īpatsvars zem minimālā ienākuma līmeņa Jaunatnes darbinieku un jaunatnes lietu speciālistu skaits Jaunatnes organizāciju skaits Samazināts NEET jauniešu skaits Jauniešu nodarbinātība "		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Rosinām precizēt indikatoru <i>Darba ar jaunatni nozīmes un veidu paplašināšana un stiprināšana, lai veicinātu efektīvu pāreju no bērna uz pieaugušā statusu</i> , jo šobrīd izvēlētais indikators <i>Personu īpatsvars zem minimālā ienākuma līmeņa</i> neļauj pilnībā spriest par darba ar jaunatni daudzveidību un efektivitāti , jo neatspoguļo citus, ne mazāk svarīgus darba ar jaunatni rezultātus, kā piemēram, jauniešu sociālās aktivitātes uzlabošana kā arī neļauj spriest par to, vai rezultāts ir zems, tādēļ, ka darbs ar jaunatni nav efektīvs vai arī pašvaldībās nav cilvēkursu darbam ar jaunatni un kopumā netiek atbalstītas organizācijas, kas strādā ar jauniešiem. Tādēļ iesakām iekļaut indikatoru, kas 1) ataino jauniešu sociālo aktivitāti raksturojošus datus, tostarp, iesaisti dažādās jauniešu organizācijās, jaunatnes jomas projektos un aktivitātēs; 2) indikatoru par jaunatnes jomā nodarbināto speciālistu skaitu pašvaldībās un 3) Jaunatnes organizāciju un tajās iesaistīto jauniešu skaitu, izdalot organizācijas darbības jomas (vide, sociālā iekļaušana, politika utml.). Tas ļautu identificēt aktuālās tendences un jauniešu interešu loku.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	123.punktā - Indikators - jauniešu skaits NVO, brīvprātīgo skaits darbā ar jaunatni,		
29.10.2019.	Viesturs Uzuleņš	Par zinātni tiek runāts ļoti vispārīgi. Ir jānosprauz precīzi zinātnes virzieni, uz kuriem vēlamies koncentrēties. Ierosinu prioritārizēt dabas zinātnes un datorzinātnes. IT būs pamatā jebkurai zinātnei. Jāmāca programmēšanas pamati ne tikai datorzinātņu studentiem.		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[..] Jāstiprina augstākās izglītības programmu savstarpējā sadarbība, zināšanu un kompetenču dalīšana un starptautiskā atzinība. Nākotnes profesijas būs izteikti starpdisciplināras, kas pieprasa arī augstākās izglītības programmām spēju ātri un efektīvi pielāgoties darba tirgus vajadzībām. Ir jāveicina tādu augstākās izglītības programmu pārvaldības sistēmas izveide, kas paredz starpdisciplināru un modulāru programmu ieviešanu un īstenošanu, tai skaitā tādu programmu ieviešanu, kas paredz dažādu kompetenču un prasmju apguves iespējas sadarbības augstskolās. Tā rezultātā tiktu uzlabota gan augstskolu programmu kvalitāte, gan samazināta sadrumstalotība un programmu dublēšanās, kad programmu var īstenot tikai vienas augstskolas ietvaros.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Prioritātes ietvaros kopumā analizēts augstākās izglītības sistēmas un zinātnes attīstības potenciāls, un lielākā daļa uzdevumu saistīta tieši ar šo jomu attīstību. Te tiek uzsvērti pieaugušo izglītība, papildizglītība un pārkvalifikācija, vienlaikus <u>netiek uzsvērti nepieciešamība kopējā izglītības satura pielāgošanai aktuālajām un nākotnes darba tirgus tendencēm un vajadzībām</u> , kas attiecas ne vien uz pieaugušajiem, bet uz izglītības sistēmu kopumā visās ar izglītību un papildizglītību saistītajos līmeņos un iestādēs, kuras atrodas valsts un pašvaldību pārziņā. Norādām, ka prioritātes aprakstā un uzdevumos <u>trūkst arī informācijas par pirmsskolas izglītības iestāžu attīstību un sasaisti ar sākumskolu. Trūkst plašākas informācijas par sākumskolas un pamatskolas izglītības satura uzlabošanu</u> , kā arī trūkst informācijas, kas aptvertu bērnu karjeras izvēles prasības attīstību, kas ir būtiska vēlākai profesionālu un labi sagatavotu augstskolu studējošo nodrošināšanai. Lūdzam izvērtēt iespēju attiecīgi precizēt un papildināt minētās prioritātes apraksta saturu.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	2.3. prioritātes ietvaros kopumā analizēts augstākās izglītības sistēmas un zinātnes attīstības potenciāls, un lielākā daļa uzdevumu saistīta tieši ar šo jomu attīstību. Norādām, ka prioritātes aprakstā un uzdevumos trūkst informācijas par pirmsskolas izglītības iestāžu attīstību, standartu noteikšanu un sasaisti ar sākumskolu. Trūkst plašākas informācijas par sākumskolas un pamatskolas izglītības satura uzlabošanu, kā arī trūkst informācijas, kas aptvertu bērnu karjeras izvēles prasības attīstību, kas ir būtiska vēlākai profesionālu un labi sagatavotu augstskolu studējošo nodrošināšanai.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	4. Lūdzam papildināt prioritāti "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" ar jaunu punktu: "[..] Jāstiprina augstākās izglītības programmu savstarpējā sadarbība, zināšanu un kompetenču dalīšana un starptautiskā atzinība. Nākotnes profesijas būs izteikti starpdisciplināras, kas pieprasa arī augstākās izglītības programmām spēju ātri un efektīvi pielāgoties darba tirgus vajadzībām un sagatavot speciālistus starpdisciplināri. Ir jāveicina tādu augstākās izglītības programmu pārvaldības sistēmas izveide, kas paredz starpdisciplināru un modulāru programmu ieviešanu un īstenošanu, tai skaitā tādu programmu ieviešanu, kas paredz dažādu kompetenču un prasmju apguves iespējas sadarbības augstskolās. Tā rezultātā tiktu uzlabota gan augstskolu programmu kvalitāte, gan samazināta sadrumstalotība un mācību programmu dublēšanās.";		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[125] [...] Ņemot vērā, ka Latvijas tautsaimniecības būtiskākais resurss ir cilvēki, mūsu galvenā izaugsmes iespēja ir vairot un prasmīgi izmantot savas zināšanas un prasmes. Zināšanu ekonomikas attīstībai nepieciešams stratēģiski un gudri ieguldīt Latvijas ierobežotos resursus gan zināšanu radīšanā, apgūvē un pārnesē, gan arī tādas sabiedrības attīstība, kas spēj atbildēt uz globālo tendencu radītājiem izaicinājumiem un rast jaunas izaugsmes iespējas.		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[126] [...] Pasaules valsts ekonomikas ir kļuvušas daudz ciešāk saistītas. Tādēļ globālajā ekonomikā zināšanu, uzņēmējspējas, radošuma, <i>e-prasmju</i> un tehnoloģiju kompetenču nozīme ir kļuvusi kritiski svarīga, un to trūkums rada atpalcības risku.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	b. NAP 126.punktu izsakot tā daļu sekojošā redakcijā: [126] [...] Pasaules valsts ekonomikas ir kļuvušas daudz ciešāk saistītas. Tādēļ globālajā ekonomikā zināšanu, uzņēmējspējas, radošuma, e-prasmju un tehnoloģiju kompetenču nozīme ir kļuvusi kritiski svarīga, un to trūkums rada atpalcības risku;		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[127] [...] nepieciešams īstenot pāreju no resursu ekonomikas uz zināšanās, radošumā un inovācijā balstītu ekonomikas modeli, un nodrošināt tam nepieciešamo augsti kvalificēto darbaspēku, t.sk. darba devējiem aktīvi iesaistoties cilvēkkapitāla attīstībā.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[129] Nepieciešams būtisks valsts investīciju pieaugums pētniecībāsniedzot atbalstu ne tikai IZM sarakstā esošām “zinātniskām institūcijām”, bet līdzīgi ES esošai praksei atbalstot individuālus zinātniekus, projektus un pētnieku grupas.		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[129] Nepieciešams būtisks valsts investīciju pieaugums pētniecībā un visu līmeņu izglītības satura kvalitātes uzlabošanā, sadarbības programmu attīstībā.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[130] Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai ... Būtiski svarīgi Latvijai ir attīstīt tās zinātnes jomas un nozares, kur mūsu zinātniekiem ir zināmi panākumi, un neprasa milzīgus bezjēgas ieguldījumus kā kosmosa “pētījumi Latvijā” piemēram: -ģeogrāfijā un ģeoloģijā, Zemes enerģiju pētījumi (ley lines -sistēmas, tīkli) – dr.geol.sc. Rišards Griškjāns; - transkomunikācija ar tehniskim līdzekļiem starp Garu un materiālo pasauli kā turpinājums Konstanfina Raudives Pasaulē zināmiem darbiem; - Edvarda Liedskalniņa noslēpums – anti gravitācija vai tās noliegums; - regresīvā hipnoze un tās loma sabiedrībai; - Sociālo problēmas sabiedrībā to risinājumu pētījumi; - Latvijas Dabai un klimata pārmaiņām derīgie augi... [130] Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai ... Būtiski svarīgi Latvijai ir attīstīt tās zinātnes jomas un nozares, kur mūsu zinātniekiem ir zināmi panākumi, un neprasa milzīgus bezjēgas ieguldījumus kā kosmosa “pētījumi Latvijā” piemēram: -ģeogrāfijā un ģeoloģijā, Zemes enerģiju pētījumi (ley lines -sistēmas, tīkli) – dr.geol.sc. Rišards Griškjāns; - transkomunikācija ar tehniskim līdzekļiem starp Garu un materiālo pasauli kā turpinājums Konstanfina Raudives Pasaulē zināmiem darbiem; - Edvarda Liedskalniņa noslēpums – anti gravitācija vai tās noliegums; - regresīvā hipnoze un tās loma sabiedrībai; - Sociālo problēmas sabiedrībā to risinājumu pētījumi; - Latvijas Dabai un klimata pārmaiņām derīgie augi...		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 rīcības virziena mērķi [130] Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai; [132] <i>Starptautiskā sadarbība un iesaiste pasaules zinātnes un inovācijas norisēs ir priekšnosacījums Latvijas zinātnes izcilībai, piekļuvei jaunām zināšanām un resursiem, kā arī Latvijas reputācijai kā valstij ar attīstītu ekonomiku un uzticamām, spējīgām pētniecības organizācijām un uzņēmumiem</i> , kurā diemžēl NAP 2027 projektā saistībā ar šo uzdevumu nav identificējami rīcības virziena uzdevumi par diasporas zinātnieku un pētnieku potenciāla izmantošanu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija	Šī rīcības virziena mērķis iekļauj, piemēram, tādas aspektus kā „ģeopolitiskās situācijas pārmaiņas, straujā tehnoloģiju attīstība un pieaugošā migrācija, kas rada Latvijas sabiedrībai un drošībai jaunus izaicinājumus” [130], tomēr rīcības virziens vai tam piekritošajie uzdevumi neidentificē drošības un aizsardzības nozaru atbildību. Jāmin, ka tieši arī Latvijas drošības un aizsardzības industrijai ir nozīmīga loma gan iepriekšminēto, gan citu risku mazināšanai. Tāpat drošības un aizsardzības jomu, īpaši industrijas un pētniecības institūciju nozīmīgumu pamato arī pie rīcības virziena minētā „starptautiskā sadarbība un iesaiste pasaules zinātnes un inovācijas norisēs, piekļuvei jaunām zināšanām un resursiem” [132], kā arī „sadarbības tīkli un pētniecības konsorcijs ar citām Eiropas un pasaules valstīm” [133]. Attiecīgi, jau šobrīd drošības un aizsardzības uzņēmumiem ir ļoti nozīmīga loma starptautisko inovāciju projektu attīstīšanā un ieviešanā konsorcijs ietvaros Eiropas Aizsardzības industrijas attīstības programmas kontekstā. Tāpat būtiska ir industrijas iesaiste pārrobežu konsorcijs ietvaros starptautiskos sadarbības un drošības organizācijās, kā NATO projektos. Jāmin, ka ja šobrīd arī ir aktuāla pētniecības institūciju sadarbība arī ar mazajiem drošības un aizsardzības nozares uzņēmumiem duāla pielietojuma un inovatīvu produktu izstrādā un attīstībā gan nacionālajā, gan starptautiskajā mērogā. Secinām, ka [144] un [145] ir nepilnīgas atsaucis uz ES finansējuma pieaisti, jo netiek ņemtas vērā būtiskas izmaiņas Eiropas Komisijas prioritāšu un pārvaldības struktūrā, veidojot Aizsardzības un kosmosa ģenerāldirektorātu un Eiropas aizsardzības fondu. Aicinām veikt atbilstošas atsaucis un identificēt atbilstošus uzdevumus, t.sk. līdzfinansējuma piesaiste u.c. pasākumus. Priekšlikums: Ņemot vērā iepriekš minēto, aicinām precizēt rīcības virziena aprakstošo sadaļu, kā arī atbilstošos uzdevumus, iekļaujot informāciju un atsaucis arī uz drošības un aizsardzības jomu un šīs industrijas lomu NAP 2027 stratēģisko mērķu sasniegšanā.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	7.[130] Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai Lūdzam iekļaut papildus esošajam šādus faktorus/indikatorus - sieviešu pētnieku īpatsvars, pētnieku skaits / īpatsvars viedās specializācijas (RIS3) jomās, grādu ieguvušo doktoru skaits, kuri pēc 3 gadiem strādā ar I&A (ar privāto sektoru), STEM absolventu skaits bakalaura un maģistra program-mās, “atbiruma” līmenis (augstskolu beidzēju īpatsvars no tiem, kas ie-stājās).		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Nav iezīmēta vēl viena vērā ņemama tendence pie uzskaitītājām - sabiedrības novecošana (demogrāfija), kas būtiski ietekmē gan Latvijas, gan Eiropas Savienības sabiedrības un tautsaimniecības turpmāko attīstību ar visām no tās izrietošajām sekām. Lūdzu papildināt.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Ierosinām izmantot jaunākos pieejamos datus: Bāzes gads - 2018.; bāzes gada vērtība 0,63; datu avots CSP. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/zin/zin__zin/ZIG030.px/		
25.11.2019.	Rektoru padome	4) Uzskatām, ka tā ir galvenā kļūda, kas tika pieļauta iepriekšējā periodā, – nepietiekamie ieguldījumi pētniecībā un attīstībā. Gatavojot nākošā perioda plānu, nepieciešams skaidrs signāls, ka ieguldījumus R&D nepieciešams palielināt. NAP projektā kā rīcības virziena mērķa indikators noteikts Finansējuma īpatsvars pētniecībai un attīstībai no IKP [136.], neidentificējot avotus. Aicinām izvērtēt iespēju papildināt plāna projektu ar jaunu indikatoru – valsts budžeta finansējumu pētniecībai un attīstībai. Augstskolas un citas zinātniskās institūcijas varēs piesaistīt starptautisko finansējumu tikai tad, ja tām ilgtermiņā tiks nodrošināts stabils bāzes finansējums, tātad arī valstij ir būtiski jāpalielina savu finansējuma daļu pētniecībai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	<p>Prioritāte "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei". Rīcības virziens "Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai" / Indikatorā [137] vajadzētu iekļaut arī WoS (Web of Science) rādījumus. / Rīcības virziena uzdevumus vajadzētu papildināt ar sekojošo (formulējums, protams, diskutējams): / Stiprināt valsts metroloģiskā nodrošinājuma sistēmu, palielinot bāzes finansējumu un paplašinot valsts primāro metroloģisko etalonu klāstu, ietverot tajā laika etalonu un primārās laika skalas uzturēšanu un nodrošinot tās nodošanas iespējas pētniecības, ekonomikas un valsts aizsardzības vajadzībām. Atbildīgā institūcija: EM. Līdzatbildīgās institūcijas: IZM, AM, FM. Finansējuma avoti: VB, ES fondi, Horizon Europe./ Par indikatoriem ir vērts padomāt tad, ja panākam principiālu vienošanos par šāda punkta iekļaušanu; šeit ir nepieciešams konsultēties ar EM metroloģijas institūciju. / <u>Paskaidrojums par šāda punkta nepieciešamību.</u> Kā iepriekš minēts, tā ir neliela sfēra, taču faktiski unikāla ar to, ka ir vienlīdz attiecināma gan uz fundamentālo, gan lietišķo zinātni, gan uz dažādām ekonomikas sfērām, gan uz valsts drošību un aizsardzību, tā ir visu šo jomu unikāls saskares punkts. Fundamentālā zinātne ir etalonu un to radīšanas teorētiskais avots. Lietišķā zinātne nodrošina šo etalonu praktisko izmantojamību, tā ir arī šo etalonu lietotāja, piem., ģeodēzija, t.sk. kosmiskā ģeodēzija (kur Latvija ietilpst pasaulē labāko šī darba veicēju skaitā), gravimetrija, dažādas fizikas jomas u.c. Šķiet, nav nepieciešams runāt par svaru, mēru un elektrisko lielumu etalonu nozīmi tautsaimniecībā. Tālāk kā piemērus paskaidrošu vairākus aspektus attiecībā uz laika etalonu. / 1) Precīzo koordinātu noteikšana ir ļoti cieši saistīta ar laika etalona pieejamību, bet mūsu valstī laika etalona patlaban nav (tas nepārdomātu lēmumu dēļ ir likvidēts 90.gadu sākumā). Tas būtiski atsaucas uz mērniecības darba kvalitāti, kad, izmantojot GPS bez vietējā etalona piesaistes, zemes robežu noteikšanas precizitāte faktiski ir ierobežota ar 0,1 līdz 0,5 metriem un dažos gadījumos pat ar vēl lielāku kļūdu. / 2) Banku kriptogrāfijas sistēmas izmanto laika skalu (pārsvarā GPS doto), kas atrodas citu valstu pārziņā un var kļūt nepieejama, piemēram, militāra konflikta (kam pat nav jāskār Latvijas teritoriju) gadījumā. Tātad tas ir tiešs valsts ekonomiskās drošības jautājums, jo banku transakcijas tiktu būtiski traucētas vai pat pārtrauktas vispār. Rezervējot šo sistēmu ar vietējo etalonu (kas, protams, ir sinhronizēts ar starptautisko, taču spēj darboties arī patstāvīgi), šos riskus iespējams būtiski mazināt. / 3) Precīzo laiku un precīzās koordinātas kā tiešā veidā, tā pastarpināti caur ģeodēziju un topogrāfiju izmanto valsts aizsardzības sistēmas. Valsts aizsardzības spējas ir cieši saistītas ar laika etalona pieejamību un drošumu. / 4) Nacionālais laika dienests ir arī valsts prestiža jautājums. Vismaz sabiedriskajiem medijiem precīzā laika signālu vajadzētu saņemt no nacionālā avota un publiski norādīt uz to.</p>		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt indikatoru [137] un [138] ar citām zinātniskajām datubāzēm , vai arī skaidrot, kāpēc izvēlēta tikai datubāze Scopus, ņemot vērā, ka starptautiska pieejamība ir arī citās datubāzēs un atvērtās sistēmas žurnālos iekļautām publikācijām. // Indikators aprakstā ir "datubāzes", bet rezultativajos rādītājos - tikai Scopus datubāze, lai gan starptautiska pieejamība ir arī citās datubāzēs un atvērtās sistēmas žurnālos iekļautām publikācijām.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam papildināt indikatoru [137] un [138] ar citām zinātniskajām datubāzēm , vai arī skaidrot, kāpēc izvēlēta tikai datubāze Scopus, ņemot vērā, ka starptautiska pieejamība ir arī citās datubāzēs un atvērtās sistēmas žurnālos iekļautām publikācijām.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Indikatoriem kā datu avots norādīta ir tikai viena starptautiskā datu bāze Scopus, ņemot vērā, ka ir citas prestižas pasaules līmeņa, starptautiski atzītas datu bāzes, kurās Latvijas zinātnieki publicē zinātniskās publikācijas, piem., Web of Science, PubMed, Erih. Ieteikums datu avotu papildināt ar citām starptautiskās citējamības datu bāzēm (kā minimums ar Web of Science). Ieteikums mērķa indikatoru [137] izteikt šādā redakcijā: "Starptautiskās citējamības datubāzēs iekļauto Latvijas autoru zinātnisko publikāciju skaits gadā"		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Ierosinām izmantot jaunākos pieejamos datus par 2018.gadu kā bāzes gadu. Rādītāja vērtība – 4.62. http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/zin/zin__zin/ZIG030.px/ Reizē skaidrojam, ka šobrīd minētā bāzes vērtība 2017.gadā 2,54 % ir uzņēmumu finansējums P&A aktivitātēm tikai valsts sektorā, savukārt uzņēmumu finansējums P&A aktivitātēm augstākās izglītības sektorā ir 2,76 %. Uzņēmumu finansējums P&A aktivitātēm valsts sektorā un augstākās izglītības sektorā, % no visa P&A finansējuma ir 5.29 %.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Pie rīcības virziena "Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai" uzdevumiem [140, 141, 142, 144] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar sociālo partneri izglītības nozarē - LIZDA.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	[140]Pētniecības cilvēkresursu piesaiste un kapacitātes celšana, piešķirot finanšu resursus doktorantu skaita un vienam doktorantam paredzētā finansējuma būtiskai palielināšanai, īstenojot pēcdoktorantūras finansēšanas programmu, piesaistot ārvalstu pētniekus, finansējot Latvijas talantu studijas labākajās ārvalstu universitātēs. // [141] Plašāk iesaistīties starptautiskajā sadarbībā, īpaši īstenojot darbu pētniecībā saistībā ar prioritārajiem virzieniem zinātnē un Viedās specializācijas stratēģijas mērķu sasniegšanu // <i>Papildināt ar jaunu indikatoru:</i> Latvijas partneru lūdzdalība Horizon Europe programmā (projektu skaits) // Nepieciešams izdalīt atsevišķi starptautisko sadarbību izglītībā un pētniecībā, kā īpaši nozīmīgu zinātnes izcilības veicināšanas faktoru.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Latvijas talantu skološana labākajās ārvalstu augstskolās ir atbalstāma ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta iegūto zināšanu pārnese atpakaļ uz Latviju. Ir nepieciešams izveidot mehānismu, kas ārvalstīs sagatavotos speciālistus pēc tam atgrieztu atpakaļ Latvijā. Jau tagad aptuveni 30% vidusskolas beidzēju nesaista savu nākotni ar Latviju, dodas darba un studiju meklējumos ārzemēs - talantu aizplūšana.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Sadaļā "Vīzija par Latvijas nākotni 2027.gadā" "Zināšanu sabiedrība" norādīts, ka [25] Mūsdienīga humanitāro un sociālo zinātņu apguve veido patriotiskus, savā kultūrā un savas zemes dzīvesziņā iesakņotus nākamos pilsoņus ar ievērojamu radošo potenciālu un augstām prasībām pret mākslu. Rīcības virzienā "Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai" nekas nav minēts par nacionāli nozīmīgām zinātnes nozarēm, nav plāna humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu attīstībai, kam tieši ir nacionāli valstiska nozīme. Starptautiskā sadarbība un iesaiste pasaules zinātnes un inovācijas norisēs nav iedomājama bez nacionālās zinātnes akcentējuma, proti valodas, kultūras, vēstures un identitātes izpētes, kā arī bez citu valodu izpētes, t.sk., Latvijas zinātnes starptautiskās atpazīstamības veicināšanas kontekstā. Priekšlikums precizēt rīcības virzienu, papildinot ar uzdevumu attiecībā uz humanitāro un sociālo zinātņu pētniecības attīstību un ieguldījumu, piem., papildinājumi punktos [140] vai [141]		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Trīs pilāru finansēšanas modeļa ar snieguma un inovācijas stimuliem efektīva ieviešana augstākajā izglītībā un zinātnē, izveidojot ilgtermiņa stratēģiskajai attīstībai nepieciešamās valsts pētījumu programmas un tirgus orientētās pētniecības programmas publiskā un privātā sektora kopīgam P&A darbam īpaši <i>viedās specializācijas jomās</i> // Tā kā nozaru stratēģijas nereti aptver visai šauru iesaistīto komersantu intereses, jo Latvijas un īpaši attālo reģionu komersanti ir maz iesaistīti klasteros vai citās interešu pārstāvības organizācijās, tad to viedoklis un vajadzības daudz precīzāk atspoguļojas reģionu plānošanas dokumentos un atbilst viedās specializācijas stratēģijai.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[142] Pētniecības un inovācijas investīciju efektīva koordinēšana un pārvaldība, stiprinot P&A pārvaldības kapacitāti un koncentrējot atbalsta programmas vienā kompetentā institūcijā, kā arī attīstot P&A pārvaldības kompetenci zinātniskajās institūcijās. – <i>Šeit būtu jāņem vērā, ka Aizsardzības ministrijas pārziņā esošā grantu programma, nevar atrasties kādas ministrijas paspārnē, jo programmas mērķis ir saistīts ar drošības jomu un programmā tiek iesaistīts Aizsardzības resora personāls (piemēram, atbalsta sniegšanā, kur tiek sniegta tiešā personāla iesaiste prototipa testēšanā).</i>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Pētniecības un inovācijas investīciju efektīva koordinēšana un pārvaldība <i>valsts un reģionālajā līmenī</i> , stiprinot P&A pārvaldības kapacitāti un koncentrējot atbalsta programmas vienā kompetentā institūcijā, kā arī attīstot P&A pārvaldības kompetenci zinātniskajās institūcijās. Attiecīgi arī papildinot kā līdzatbildīgās institūcijas ar PR // Pamatojums no RPP2027 projekta, Projekta "INNO INFRA SHARE" rīcības plāna (saskaņots IZM un EM 2019.g. aprīlī un maijā) aktivitāte Nr.2. Reģionālās pētniecības un inovāciju konsultatīvās platformas izveide un darbība. Platformas mērķis ir sekmēt sadarbību starp reģionālajiem pētniecības un inovāciju spēlētājiem, t.sk. veicinot Pētniecības un inovāciju infrastruktūras pieejamību MVU. Platformas ietvaros notiks sadarbība starp galvenajām ieinteresētajām pusēm un starpniekorganizācijām (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārnese organizācijām (TPO), pētniecības pārnese organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Priekšlikums P&A pārvaldību papildināt ar uzdevumu mazināt administratīvo slogu pētniecībā, kas ir viens no būtiskiem faktoriem, kas kavē P&A attīstību. Šobrīd samērā liels pētnieku darba laiks tiek patērēts, pildot un gatavojot dažādas atskaites, pamatojumus, skaidrojumus, attiecīgi samazinot pašai pētniecībai atvēlēto laiku. Ir nepieciešams vienkāršot un unificēt dažādās administratīvās prasības P&A pārvaldībā un no publiskajiem līdzekļiem, t.sk., ES fondiem, finansēto projektu administrēšanā, ieviešot "nulles birokrātijas" pieeju līdzīgi kā ir uzsākts ieviest valsts pārvaldē attiecībā uz uzņēmējdarbības vidi. Priekšlikums aiz vārdiem "stiprinot P&A pārvaldības kapacitāti un koncentrējot atbalsta programmas vienā kompetentā institūcijā..." papildināt ar vārdiem "veicinot "nulles birokrātijas" pieeju P&A pārvaldībā un administrēšanā"		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam kā līdzatbildīgo uzdevuma īstenošanā iekļaut arī pašvaldības. // Skatīt pavadvēstules 3.punktu. // 3. Mūsu ieskatā NAP2027 rīcības virziena uzdevumiem nr. 143., 144., 281., 344. kā līdzatbildīgo jānorāda arī pašvaldības (pamatojumu katram uzdevumam skatīt pielikumā pievienotajā tabulā). Tāpat arī mūsu ieskatā plānošanas reģioniem jābūt līdzatbildīgajām institūcijām ne tikai pie rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība", jo to loma pēc būtības un arī pašreizējās funkcijas ietver ne tikai reģionālās attīstības veicināšanu, bet arī dažādu pārrobežu un plašāku interešu uzdevumu īstenošanu (transporta, tūrisma, uzņēmējdarbības veicināšana u.c.).		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Valsts un pašvaldību institūciju un publisko personu kapitālsabiedrību P&A stratēģiskās plānošanas un analītiskās kapacitātes stiprināšana un līderība pētījumu un inovācijas pasūtīšanā un ieviešanā <i>valstis, reģionālā un vietējā līmenī</i> jo īpaši valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību ieguldījums eksportspējīgu produktu vai pakalpojumu radīšanai un ieviešanai. # <i>Attiecīgi arī papildinot kā līdzatbildīgās institūcijas ar – Plānošanas reģioni</i> // Pamatojums no RPP2027 projekt // Piedāvātais risinājums ir konkurenci ierobežojošs.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Līdzam [144] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, tai skaitā veicinot tūrisma nozares attīstību un iedzīvotāju izglītību, stratēģiski iesaistoties (līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam kā līdzatbildīgo uzdevuma īstenošanā iekļaut arī pašvaldības. // Skatīt pavadvēstules 3.punktu. // 3. Mūsu ieskatā NAP2027 rīcības virziena uzdevumiem nr. 143., 144., 281., 344. kā līdzatbildīgo jānorāda arī pašvaldības (pamatojumu katram uzdevumam skatīt pielikumā pievienotajā tabulā). Tāpat arī mūsu ieskatā plānošanas reģioniem jābūt līdzatbildīgajām institūcijām ne tikai pie rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība", jo to loma pēc būtības un arī pašreizējās funkcijas ietver ne tikai reģionālās attīstības veicināšanu, bet arī dažādu pārrobežu un plašāku interešu uzdevumu īstenošanu (transporta, tūrisma, uzņēmējdarbības veicināšana u.c.).		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	ELA izsaka priekšlikumu papildināt rīcības virziena [144] uzdevumu ar punktiem: a) sekmēt Latvijas diasporas zinātnieku, profesoru un studentu pienesumu, inovācijās un zināšanu pārnēsī, atbalstot un veidojot kopējas sadarbības platformas ar zinātniekiem un pētniecības institūcijām Latvijā, b) veicināt diasporas jauniešu piesaisti studijām Latvijas augstākās izglītības iestādēs uz laiku vai pastāvīgi.		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Uzdevumu [144] un [145] ietvaros būtu paredzama finanšu instrumenta ar kura palīdzību tiktu īstenoti pašvaldībām nozīmīgu inovāciju projektu īstenošana		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Līdzam [144] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, tai skaitā veicinot tūrisma nozares attīstību un iedzīvotāju izglītību , stratēģiski iesaistoties (līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru , stratēģiski iesaistoties (<i>līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības</i>) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību. // <i>Attiecīgi arī papildinot kā līdzatbildīgās institūcijas ar VARAM un Plānošanas reģioni</i> // Latvijā nav definēta nacionālas nozīmes infrastruktūra. Pamatojums: RPP2027 plānotā inovāciju platformas attīstība. / Projekta "INNO INFRA SHARE" rīcības plāna (saskaņots IZM un EM 2019.g. aprīlī un maijā) aktivitāte Nr.2. Reģionālās pētniecības un inovāciju konsultatīvās platformas izveide un darbība. Platformas mērķis ir sekmēt sadarbību starp reģionālajiem pētniecības un inovāciju spēlētājiem, t.sk. veicinot pētniecības un inovāciju infrastruktūras pieejamību MVU. Platformas ietvaros notiks sadarbība starp galvenajām ieinteresētajām pusēm un starpniekorganizācijām (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka [145] uzdevumam nav norādīts mērķa indikators.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Ņemot vērā to, ka nav zināms detalizētāks izklāsts par to, kādu pasākumu kopums paredzēs zināšanu (kādu?) nodošanu mazajiem uzņēmējiem utt., ierosinām atturēties no tik vispārīgās pieejas līdzatbildīgo noteikšanai.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka [145] uzdevumam nav norādīts mērķa indikators.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā: Publiskajā un privātajā sektorā radīto zināšanu nodrošana-pārnese Latvijas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām. // Papildināt ar jaunu mērķa indikatoru – “Komercializēto pētījumu skaits”. // Precizēt terminu, jo nodod uzdevumus un funkcijas. Zināšanas un tehnoloģijas pārnes un ievieš MVU un ir jāveicina tieši pārnese. Zināšanu pārneses intensitāte gan publiskajā gan privātajā sektorā, jo fokusējoties tikai uz publisko sektoru RV mērķa indikatori netiks sasniegti.</i>		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Lai veicinātu efektīvāku zināšanu pārnesi, ieteicams popularizēt un vairāk izmantot atvērtās piekļuves datubāzes gan zinātnisko rezultātu popularizēšanai, gan sabiedrības izglītošanai.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” / Jāiekļauj jautājumu un indikatoru par augstskolu absolventu, doktorandu un pēcdoktorandu palikšanu Latvijā, it īpaši, medicīnas zinātnēs un par viņu darbu specialitātē. / Jāuzlabo profesionālās izglītības pieejamību – tīri telpisku! Vairākas plaši pieprasītas specialitātes ir iespējams apgūt vien atsevišķās vietās Latvijā, kas īpaši attur no izglītības papildināšanas pieaugušos, kam jau ir ģimenes un stabili dzīves apstākļi. Piemēram, ļoti pieprasīto elektriķa amatu vidzemniekam jābrauc mācīties uz Rīgu! Tas arī apgrūrina pieejamā ESF līdzfinansējuma izmantošanu, jo tādos apstākļos apmācāmais, t.sk., arī ļoti motivēts bezdarbnieks, nevar garantēt prasīto praktiski 100% apmeklējumu. / Jāstiprina mehānismus, kas ne vien nodrošina izglītojamā tiesības, bet arī pastiprina viņa pienākumus un atbildību (arī vecāku atbildību) attiecībā uz izglītības iestāžu iekšējo kārtības noteikumu ievērošanu. Visos izglītības posmos jāmazina iespēju vecākiem nepamatoti iejaukties izglītības procesā. Piemēram, Francijā vecāki vismaz pirmsskolas un pamata izglītības iestādēs dod parakstu par to, ka šāda iejaukšanās nenotiks, un ir atbildīgi par šī noteikuma ievērošanu!		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā visiem skolēniem ir brīvpusdienas, un tā ir sociālā atbildība nevis biznesa projekts.		
07.11.2019.	Latvijas Nedzirdīgo savienība	Lai īstenotu 1) ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, kas nosaka, ka termins "valoda" ietver arī zīmju valodas un šīs konvencijas 24. pantu par izglītību, kas cita starpā nosaka, ka dalībvalstis personām ar invaliditāti dod iespēju apgūt praktiskās un sociālās iemaņas, kas vajadzīgas, lai atvieglotu to pilnīgu un vienlīdzīgu līdzdalību izglītības sistēmā un sabiedrības dzīvē, šai nolūkā dalībvalstis atvieglo zīmju valodas apguvi un veicina nedzirdīgo kopienas lingvistisko identitāti; 2) Valsts valodas likumu, kurā norādīts, ka valsts nodrošina latviešu zīmju valodas attīstīšanu un lietošanu saziņai ar nedzirdīgajiem cilvēkiem; 3) Izglītības likuma 9. pantā par izglītības ieguves valodu noteikto, ka izglītības iestādēs, kuras īsteno speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar dzirdes traucējumiem, kā arī citās izglītības iestādēs, kurās tiek nodrošināta atbilstoša mācību vide izglītības ieguvei latviešu zīmju valodā, izglītību var iegūt latviešu zīmju valodā, LNS lūdz Latvijas nacionālā attīstības plāna 2021.– 2027. gadam rīcības virzienā “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” pedagoģisko darbinieku izglītības un profesionālās pilnveidei iekļaut 1) Latviešu zīmju valodas studiju programmas izveidi; 2) Studiju kursa/ profesionālās pilnveides kursa “Latviešu zīmju valodas apguve” izveidi; Izglītības programmu īstenošanai: 1) Mācību priekšmeta “Latviešu zīmju valoda” standarta un paraugprogrammas izveide; 2) Izglītības programmas mācību plāna papildinājums, iekļaujot jaunu mācību priekšmetu “Latviešu zīmju valoda”; 3) Mācību līdzekļu izstrāde, t.sk., grāmatas un digitālā formātā. Izglītības programmu īstenošanas nodrošinājumam: 1) Zīmju valodas izpētes un attīstības centra izveidi kādā akadēmiskā institūcijā; 2) Bērnu ar dzirdes traucējumiem mācību metodikas izpēti, ieteikumu izstrādi un sadarbību ar izglītības iestādēm paredzētas struktūrvienības izveidi kādā akadēmiskā institūcijā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Lilīta Janševska	<p>Lai īstenotu ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, kas nosaka, ka termins "valoda" ietver arī zīmju valodas un šīs konvencijas 24. pantu par izglītību, kā arī Valsts valodas likuma 3.3.pantu un Izglītības likuma 9. pantu par izglītības ieguves valodu, NAP 2021– 2027 rīcības virzienā "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" nepieciešams iekļaut</p> <ul style="list-style-type: none"> - latviešu zīmju valodas centra izveidi, kas veiktu latviešu zīmju valodas pētniecību, attīstību un mācību līdzekļu sagatavošanu; - latviešu zīmju valodas skolotāju sagatavošanu; - latviešu zīmju valodas studiju programmas izveidi augstskolā; - studiju kursa Latviešu zīmju valodas apguve izveidi; - vides pieejamību muzejos ... <p>Joprojām Latvijā daudziem nedzirdīgajiem cilvēkiem ir ļoti zems izglītības līmenis, skolām joprojām trūkst adaptētu mācību līdzekļu un trūkst pedagogu, kas būtu kvalificēti latviešu zīmju valodas lietošanā. Cēlonis šīm problēmām ir tas, ka līdz šim no valsts nav bijis atbalsts zīmju valodas attīstībai, lai gan Valsts valodas likuma 3.panta 3.daļa nosaka, ka valsts nodrošina latviešu zīmju valodas attīstīšanu un lietošanu saziņai ar nedzirdīgajiem cilvēkiem.</p> <p>Zīmju valodas apguvei, tāpat kā skaņu un rakstu valodas apguvei ir nepieciešami izglītoti, ziņoši pedagogi un atbilstoši mācību materiāli. Nedzirdīgiem bērniem Latvijā nav mūsdienīgu, vizuālu mācību līdzekļu mācību priekšmetu apguvei. Nepieciešams sagatavot jaunās lasāmgrāmatas un speciālo mācību priekšmetu grāmatas, kurās vajadzētu ieviest (papildināt) QR kodus, kas ļaus mācību procesā ikvienam skolēnam, aktivizējot QR kodu savā viedtālrunī, planšetē vai klases datorā redzēt rakstīto tekstu/ informāciju latviešu zīmju valodā. Nepieciešama arī atbilstoša mācību metodikas izstrāde vārdzirdīgiem un nedzirdīgiem bērniem. Taču, lai izstrādātu mācību materiālus zīmju valodā, vispirms ir jāveic (jāuzsāk!) nopietna latviešu zīmju valodas (lingvistiskā) izpēte, kas ir ļoti būtiska pareizai zīmju valodas apguvei un lietošanai. Pateicoties tai bērni veiksmīgāk spēs apgūt latviešu rakstu valodu, ka s viņiem nav dzimtā valoda. Nedzirdīgiem dzimtā valoda ir latviešu zīmju valoda.</p> <p>Augstskolās, kur sagatavo mediķus, pedagogus un citus speciālistus darbam ar iedzīvotājiem, izglītības programmās ir jāiekļauj arī kurss par personām ar dzirdes traucējumiem un zīmju valodas kurss.</p> <p>Šobrīd nav un netiek sagatavoti - zīmju valodas skolotāji, kuri būs nepieciešami, veicot zīmju valodas apmācību. Šobrīd nav iespējams iegūt arī augsti kvalificētu surdotulka un surdopedagoga kvalifikāciju.</p> <p>Muzeju pastāvīgās ekspozīcijas nav pieejamas nedzirdīgiem cilvēkiem, jo nav zīmju valodā. Nepieciešams sagatavot un ieviest QR kodus un turpmāk ikviens apmeklētājs, aktivizējot QR kodu savā viedtālrunī, planšetē varēs redzēt informāciju zīmju valodā, kā tas jau ir ieviests citās valstīs.</p>		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	<p>PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ : // Pamatojums: akcentu uz lauku specifiku – pieejamības dažādiem pakalpojumiem ierobežojumi. // Priekšlikums: veicināt tālmācības iespēju izmantošanu laukos ne tikai popularizēšanas, bet arī tehniskā ziņā (klases/punkti, konsultanti); veicināt mūžizglītības pasākumu izplatību tieši lauku reģionos, jo īpaši nodarbinātības veicināšanas jomā. Kāpēc lai NVA speciālisti un vismaz kādi mācību pakalpojumu sniedzēji nevarētu izbraukt uz vietām – uz laukiem, ja tur izveidojas pilna apmācāmo grupa? Varbūt būtu lētāk un efektīvāk?</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Prioritāte "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" sadaļas "Izglītība ekonomikas izaugsmei" uzdevumu sarakstu papildināt ar jaunu uzdevumu "Interesu izglītības stiprināšana STEM jomā", rīcībās ietverot arī konkursu un pasākumu rīkošanu jauniešiem, kuros interešu izglītībā iegūtās zināšanas demonstrēt plašākai sabiedrības daļai. Kopumā iesakām RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" ietvaros izveidot jaunu sadaļu "Interesu izglītība", līdzvērtīgi sadaļai "Pieaugušo izglītība", un attiecīgajā sadaļā koncentrēt visus uzdevumus, kas saistīti ar interešu izglītības nodrošināšanu un attīstīšanu.</p>		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	<p>2.2.Kopumā iesakām RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" ietvaros izveidot jaunu sadaļu "Interesu izglītība", līdzvērtīgi sadaļai "Pieaugušo izglītība", un attiecīgajā sadaļā koncentrēt visus uzdevumus, kas saistīti ar interešu izglītības nodrošināšanu un attīstīšanu;</p>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<p><i>Izteikt jaunā redakcijā: Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējspēju apguvi, kā arī nākotnes prasmju (radošums, elastība, spēja piemēroties) attīstību un apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi, mācību vides uzlabojumus, t.sk. ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (t.sk. skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem //</i> Lai spētu pielāgoties un orientēties jaunajos apstākļos, līdzās ierastajām pamatprasmēm mūsdienu bērniem būtiski izglītībā ir apgūt jaunās starpdisciplinārās prasmes, īpašības un attieksmi, kas nozīmīgas 21. gadsimta karjerai. Nākotnes prasmes ir radošums spēja adaptēties spēja elastīgi integrēties. Tie ir būtiski priekšnoteikumi, lai nodrošinātu izglītību atbilstoši arī darba tirgus prasībām.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Rektoru padome	5) Lai sekmētu diskusijas par pieejamas izglītības nodrošināšanu un šī jēdziena izpratni, aicinām paredzēt, ka ar pieejamu izglītību tiek saprasta no valsts budžeta finansēta augstākā izglītība, jeb valsts apmaksātas studiju vietas. Uzskatām, ka Latvijai jāseko attīstīto Eiropas valstu piemēram augstākās izglītības finansēšanā, nodrošinot Latvijas iedzīvotājiem iespējas studēt. Arī mūsu kaimiņvalstīs nodrošina publiski finansētu augstāko izglītību valsts valodā – Igaunijā šāda kārtība jau ir ieviesta, un pakāpeniski tā tiek ieviesta arī Lietuvā. No valsts budžeta finansētu studiju vietu pieaugums jāpāpina, sākot ar doktorantiem, turpinot ar maģistrantiem un bakalauriem.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[147] Latvijas izglītības sistēmai piemīt ievērojams potenciāls uzlabot izglītības kvalitāti, tās monitoringu un vienlīdzīgu pieeju izglītībai. Svarīgi būs nodrošināt pedagogu ataudzi gan vispārējā un profesionālajā, gan augstākajā izglītībā un piesaistīt un noturēt jaunus un motivētus pedagogus, jo pedagoga vidējais vecums ir augsts. Tāpat svarīgi arī paaugstināt pedagogu atalgojumu, tādējādi ceļot pedagoga profesijas prestižu un radot konkurenci uz pedagogu amata vietām. Labi sagatavoti un motivēti pedagogi ir izšķiroši svarīgs faktors izglītības kvalitātes celšanai gan vispārējā, gan profesionālajā, gan augstākajā izglītībā. <u>Apzinoties pedagogu lomu jaunatnes vērtīborientācijas, pilsoniskās līdzdalības un izpratnes par valsts drošībai un aizsardzībai svarīgiem jautājumiem veicināšanā, īpaši būtiska ir dialoga veidošana starp pedagogiem un valsts institūcijām.</u> Pamatizglītības un vidējās izglītības kvalitāte ir priekšnoteikums sekmīgām studijām un turpmākai karjerai.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	Kopumā iesakām RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" ietvaros izveidot jaunu sadaļu "Interesu izglītība", līdzvērtīgi sadaļai "Pieaugušo izglītība", un attiecīgajā sadaļā koncentrēt visus uzdevumus, kas saistīti ar interešu izglītības nodrošināšanu un attīstīšanu;		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	prioritātes ietvaros kopumā analizēts augstākās izglītības sistēmas un zinātnes attīstības potenciāls, un lielākā daļa uzdevumu saistīta tieši ar šo jomu attīstību. Norādām, ka prioritātes aprakstā un uzdevumos trūkst informācijas par pirmsskolas izglītības iestāžu attīstību, standaru noteikšanu un sasaisti ar sākumskolu. Trūkst plašākas informācijas par sākumskolas un pamatskolas izglītības satura uzlabošanu, kā arī trūkst informācijas, kas aptvertu bērnu karjeras izvēlēs prasības attīstību, kas ir būtiska vēlākai profesionālu un labi sagatavotu augstskolu studējošo nodrošināšanai.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	6. "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" 6.1. Lūdzam iekļaut uzdevumus par globālās izglītības, izglītības ilgtspējīgai attīstībai, iekļaujot tēmas par dzimumu līdztiesību un cilvēktiesībām, iekļaušanu izglītības saturā, izglītības politikā, pedagogu tālākizglītībā un skolēnu novērtējumā. 6.2. Lūdzam iekļaut rīcības virzienu par izglītības iestāžu, tostarp augstā-kās izglītības iestāžu vidi (piemēram, nodrošināts dzeramais ūdens, pielāgota vide, atbilstoša gaisa aprīte u.c.). Var tikt ņemts vērā patstāvīgas indeksa – vai ēkā/ iestādē iespējams pārvietoties dažādu grupu cilvēkiem bez atbalsta un palīdzības. Rādītāji par izglītības vides pieejamību ir pieejami dažādām NVO, Tiesībsargam.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" rīcības virzienā "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" tiek iekļauti uzdevumi, kas veicinās izglītības sistēmas efektīvu pārvaldību, ļaus attīstīt skolēnu prasmes, kā arī veicinās nepārtrauktu pieaugušo personīgo attīstību. Taču pie kvalitatīvas un pieejamas izglītības būtu jāietver arī izglītības vides kvalitāte, uzsverot pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšanu caur pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras modernizāciju - bērnu rotaļu infrastruktūras modernizācijas un bērnu attīstošas rotaļu vides aprīkojuma un materiāltehniskās bāzes, kā arī pirmsskolas izglītības iestāžu tuvumā esošās āra infrastruktūras attīstību. // <u>Ierosinām aprakstu papildināt ar: // [148] Jāveido kvalitatīvu izglītību nodrošināšanai un efektīvu izglītības iestāžu tīkls ar atbilstošu mācību, studiju un zinātniskās darbības kvalitāti, kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesam (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp</u>		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[148] Jāveido kvalitatīvu izglītību nodrošināšanai un efektīvu izglītības iestāžu tīkls <u>sadarbībā ar visām iesaistītajām pusēm (t.sk. sociālajiem partneriem)</u> ar atbilstošu mācību, studiju un zinātniskās darbības kvalitāti, kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesu tieši saistītām izmaksām.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(148) Prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" rīcības virzienā "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" tiek iekļauti uzdevumi, kas veicinās izglītības sistēmas efektīvu pārvaldību, ļaus attīstīt skolēnu prasmes, kā arī veicinās nepārtrauktu pieaugušo personīgo attīstību. Taču pie kvalitatīvas un pieejamas izglītības būtu jāietver arī izglītības vides kvalitāte, uzsverot pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšanu caur pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras modernizāciju - bērnu rotaļu infrastruktūras modernizācijas un bērnu attīstošas rotaļu vides aprīkojuma un materiāltehniskās bāzes, kā arī pirmsskolas izglītības iestāžu tuvumā esošās āra infrastruktūras attīstību. Ierosinājums 148.p. beigās papildināt: "kā arī jāveido tīkls ar atbilstošu mācību un studiju materiāltehnisko vidi, dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju attīstībai."		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Apakšsadaļā Rīcības virziens / Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība punktu [148] izteikt sekojošā redakcijā: [148] Visām iesaistītajām pusēm (t.sk. sociālajiem partneriem) sadarbojoties, jāveido kvalitatīvu izglītību nodrošinošs un efektīvs izglītības iestāžu tīkls ar atbilstošu mācību, studiju un zinātniskās darbības kvalitāti, kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesu tieši saistītām izmaksām.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" rīcības virzienā "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" tiek iekļauti uzdevumi, kas veicinās izglītības sistēmas efektīvu pārvaldību, ļaus attīstīt skolēnu prasmes, kā arī veicinās nepārtrauktu pieaugušo personīgo attīstību. Taču pie kvalitatīvas un pieejamas izglītības būtu jāietver arī izglītības vides kvalitāte, uzsverot pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšanu caur pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras modernizāciju - bērnu rotaļu infrastruktūras modernizācijas un bērnu attīstošas rotaļu vides aprikojuma un materiāltehniskās bāzes, kā arī pirmsskolas izglītības iestāžu tuvumā esošās āra infrastruktūras attīstību. Ierosinām aprakstu papildināt ar: [148] Jāveido kvalitatīvu izglītību nodrošinošs un efektīvs izglītības iestāžu tīkls ar atbilstošu mācību, studiju un zinātniskās darbības kvalitāti, kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesu tieši saistītām izmaksām, kā arī jāveido tīkls ar atbilstošu mācību un studiju materiāltehnisko vidi, dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju attīstībai.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Par rīcības virziena mērķa indikatoriem apakšsadaļā / "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" lūdzam papildināt ar atbilstošu mērķa indikatoru [...] par augstākās izglītības bāzes finansējuma īpatsvaru no IKP (%). Vēršam uzmanību uz to, ka ir nepieciešams nodrošināt normatīvajos aktos noteikto finansējumu, lai sasniegtu NAP27 mērķi [149] - stiprināt augstākās izglītības kvalitāti un būtiskus resursus novirzīt augstākās izglītības izcilības veidošanai, atbalstot internacionalizāciju un resursu/programmu apvienošanu kopīgiem mērķiem, kā arī projektiem, veicinot pētniecības darbu augstskolās.		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[149] Jāstiprina augstākās izglītības kvalitāte, tādēļ nepieciešams regulāri veikt snieguma novērtējumu augstākās izglītības iestāžu īstenotajām studiju programmām un pētniecības darbam.		
25.11.2019.	Rektoru padome	6) Aicinām noteikt pieejamas augstākās izglītības mērķa indikatoru – valsts finansēto budžeta vietu skaits. Šāds indikators atspoguļotu mūsu valsts virzību, nodrošinot pieejamu augstāko izglītību. Indikatora dalījums iespējams pa studiju līmeņiem – valsts apmaksātas vietas bakalaura līmenī, maģistratūrā, doktorantūrā.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Par rīcības virziena mērķa indikatoriem apakšsadaļā / "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" lūdzam precizēt mērķa indikatoru [152] "Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi". Saskaņā ar Eurostat datiem 2017.gadā vidēji pamatizglītībā bija 13,5 skolēnu uz vienu pedagogu, bet vidējā izglītībā 12,2 skolēnu. Vai, aprēķinot mērķa indikatora vērtību 2027.gadā, ir ņemti vērā šādi argumenti: - Latvijas iedzīvotāju blīvums; - kā skolēnu un pedagogu skaita proporciju ietekmē fakts, ka 1.-6.klases skolēniem izglītības iestādes jānodrošina pēc iespējas tuvāk skolēnu dzīvesvietai; - fakts, ka no 2020.gada 1.septembra vispārējās izglītības iestādēs vairāk tiks integrēti izglītojamie ar speciālām vajadzībām, kas paredz mazāku skolēnu skaitu klasē un papildus atbalsta personālu kvalitatīvai iekļaujošas izglītības īstenošanai.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Par rīcības virziena mērķa indikatoriem apakšsadaļā / "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" lūdzam precizēt mērķa indikatoru [152] "Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi". Saskaņā ar Eurostat datiem 2017. gadā vidēji pamatizglītībā bija 13,5 skolēnu uz vienu pedagogu, bet vidējā izglītībā 12,2 skolēnu. Vai, aprēķinot mērķa indikatora vērtību 2027. gadā, ir ņemti vērā šādi argumenti: - Latvijas iedzīvotāju blīvums; - skolēnu un pedagogu skaita proporciju ietekmējošs faktors: 1.-6. klases skolēniem izglītības iestādes jānodrošina pēc iespējas tuvāk skolēnu dzīvesvietai; - no 2020. gada 1. septembra vispārējās izglītības iestādēs biežāk tiks integrēti izglītojamie ar speciālām vajadzībām, kas paredz mazāku skolēnu skaitu klasē un papildus atbalsta personālu kvalitatīvai iekļaujošas izglītības īstenošanai.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Priekšlikums neizmantot šo rādītāju, jo nav pierādījumu tam, ka lielāks skolēnu skaits uz vienu pedagogu liecinātu par izglītības kvalitāti. // Skolēnu skaita pieaugums uz vienu pedagogu neveicina izcilību.		
29.10.2019.	Augstākās izglītības padome	Augstākā izglītības padome iepazīsinies ar Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam pirmo redakciju publiskajai apspriešanai un uzskata, ka ir nepieciešams papildināt prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" rīcības virziena "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" mērķa "Izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" indikatorus ar 153-Progresa rādītājs "Finansējuma īpatsvars augstākajai izglītībai no IKP", mērvienība - %, bāzes gads - 2107, bāzes gada vērtība 0,38, mērķa vērtība 2024 - 1,4. mērķa vērtība 2027 - 2, datu avots, datu tabulas - CSP (Eurostat?)		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	LDDK	1) NAP sadaļā rīcības virziens "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" [153] (34.lpp.) detalizēti pārskatīt indikatoru: "Vidējās un augstākās izglītības iestāžu nesenu (pirms viena-trim gadiem) absolventu 20–34 gadu vecumā nodarbinātības līmenis" un veidot vairāku IZM datu bāzu savietošanu ar datiem Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes reģistriem, pieejamo informāciju VID nodokļu maksātāju un nodarbināto datu bāzē, kas ļautu operatīvi un efektīvi izmantot vienreiz ievadītus datus, un novērstu vairākkārtēju vienu un to pašu datu ievadīšanu. LDDK ierosinājums ir izvērtēt jau esošās datu uzkrāšanas vietas un esošos datus, kuri tiek uzkrāti par skolu beidzējiem un veidotu vienotu sistēmu, kura pieejama visām iesaitētajām pusēm – darba devējiem (darba devējus pārstāvošām organizācijām - LDDK, nozaru asociācijām), valsts pārvaldei (IZM, LM, EM), skolām, audzēkņiem;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[154] uzdevums nesaskan ar ideju par šādu darbu skaita samazināšanu vai atcelšanu, īstenojot kompetenču pieejā balstīto saturu.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [154] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamības nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem, mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, darba vides un infrastruktūras atjaunošana un sakārtošana.		
04.11.2019.	Izglītības un zinātnes ministrija	Aicinājums izņemt [154] punktā norādīto mērķa indikatoru "skolēnu sekmju līmenis 3.klases diagnosticētajos darbos", 34.lpp. // Šāds mērķa indikators nav izmērāms, ņemot vērā pieejas maiņu attiecībā uz diagnosticētajiem darbiem vispārējā izglītībā, kā arī tas nav atbilstošs indikators attiecībā pret konkrēto uzdevumu (pirmsskolas izglītības kvalitāte). Priekšlikums – pie mērķa indikatora ievietot atsauci, ka – lai arī pašlaik šāda indikatora nav, tas tiks izveidots tuvāko gadu laikā un pirmie dati būs pieejami uz NAP izpildes vidus posmu. // Šāda informācija ir ļoti būtiska, tā kā aktuālā pētniecība pierāda, ka pirmsskolas izglītības kvalitāte būtiski ietekmē bērnu tālāko attīstību. Apzinoties šī jautājuma aktualitāti, NAP un nozares pamatnostādņu ietvarā tuvāko gadu laikā plānots izveidot šādu datu vākšanas un vērtēšanas instrumentu, kas ļautu, uzsākot obligāto sagatavošanas posmu 5 gados, kompleksi novērtēt bērnu prasmes (gan kognitīvās prasmes, gan arī sociāli emocionālo mācīšanos, u.c.). Sistēmas līmenī i saistītām izmaksām, kā arī jāveido tīkls ar atbilstošu mācību un studiju materiāltehnisko vidi, dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju attīstībai. ju valodas apguve		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam skaidrot , kāpēc skolēnu sekmju līmenis 3. klases diagnosticētajos darbos izvēlēts kā uzdevuma [154] mērķa indikators. Gadījumā, ja paredzēts saglabāt šādu indikatoru, lūdzam iekļaut to pie rīcības virziena mērķa indikatoriem. // Skatīt pavadvēstules 4.punktu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[154] uzdevums nesaskan ar ideju par šādu darbu skaita samazināšanu vai atcelšanu, īstenojot kompetenču pieejā balstīto saturu. Lūdzam skaidrot, kāpēc skolēnu sekmju līmenis 3. klases diagnosticētajos darbos izvēlēts kā uzdevuma [154] mērķa indikators. Gadījumā, ja paredzēts saglabāt šādu indikatoru, lūdzam iekļaut to pie rīcības virziena mērķa indikatoriem. [155], [[156], [157] mērķa indikators neparāda noteikto [155], [156], [157] uzdevumu izpildi.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [154] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamības nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem, mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, darba vides un infrastruktūras atjaunošana un sakārtošana.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Sadaļā "Vīzija par Latvijas nākotni 2027.gadā" "Zināšanu sabiedrība" norādīts, ka [25] Mūsdienīga humanitāro un sociālo zinātņu apguve veido patriotiskus, savā kultūrā un savas zemes dzīvesziņā iesakņotus nākamos pilsoņus ar ievērojamu radošo potenciālu un augstām prasībām pret mākslu. Rīcības virziena uzdevumos būtu jāaakcentē ne tikai STEM/STEAM prasmju apguve, bet arī sociālo un humanitāro zinātņu apguve (primāri dzimtā, proti, latviešu valoda, kultūra, vēsture Eiropas kultūras un vēstures kontekstā un dažādu mūsdienu ES izglītībā un darba tirgū vitāli svarīgu valodu apguve kopumā) kā viena no harmoniska cilvēka un harmoniskas sabiedrības pamatelementiem, kā arī augstskolu starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas kontekstā. Lūzdu attiecīgi precizēt rīcības virziena uzdevumus.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
25.11.2019.	Rektoru padome	<p>7) Lai nodrošinātu pieejamu augstāko izglītību, aicinām NAP2027 projektā studējošajiem plānot stipendijas, kurām jāpieaug gan apjomā, gan skaitā. Spēkā esošā stipendiju piešķiršanas kārtība ir vērtējama kritiski, tā nenodrošina studējošajiem pilnvērtīgas iespējas studēt.</p> <p>Sociālā dimensija ir ļoti nozīmīgs augstākās izglītības aspekts. Virkne augstākās izglītības sektora starptautisko pētījumu konstatē šīs tēmas nemainīgu aktualitāti vairumā Eiropas valstu. Tā, saskaņā ar Eurostudent VI 2016-2018 pētījuma datiem, nodarbināto studentu daļa visā Eiropā ir ar pieaugošu tendenci, un Latvijā studentu algotam darbam velītais laiks – vidēji 31,26 h/nedēļā – ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā. Vienlaicīgi ir pierādīts, ka, strādājot virs 20 stundām nedēļā, ir novērojams zīmīgs kritums studiju kvalitātē. Nepievēršot pietiekamu uzmanību studentu sociālajām problēmām, varam nonākt situācijā, kad visas labi domātās un dārgās investīcijas studiju kvalitātes un vides uzlabošanā nesniedz iecerēto atdevi. Arī nesenie Pasaules Bankas pētījumi (skat. krājums System Level Funding, 2018), atzīmēja, ka Latvijā nepieciešams stiprināt pieejas vienlīdzību un paplašināt piekļuvi augstākajai izglītībai (265.lpp.), ieviešot stipendijas atkarībā no studējošā ģimenes finansiālā stāvokļa.</p>		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	<p>4.[154] Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem: 4.1.Lūdzam izvērtēt paplašināt pirmsskolas izglītības lomu no sekmju līmeņa uz 5 gadus vecu bērnu veselības, mācīšanās un psihosociālās labbū-tības mērījumiem. Mērījumus varētu balsīt ziņojumos, ko saskaņā ar Ministru kabineta no-teikumiem sniedz pirmsskolas izglītības iestādes par bērnu psihisko, fīzīs-ko, sociālo attīstību, izglītības iestādi beidzot. 4.2.Lūdzam papildināt ar mērījumu par pirmsskolas izglītības pieejamību visiem, piemēram, mērot bērnu skaitu, kas gaidījuši rindā uz pirmsskolas izglītības iestādi ilgāk nekā pusgadu.</p>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[155], [[156], [157] mērķa indikators neparāda noteikto [155], [156], [157] uzdevumu izpildi.		
04.11.2019.	Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā	<p>Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā priekšlikumi Nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam attiecībā uz darbaspēku:</p> <ul style="list-style-type: none"> Iekļaut nepieciešamību uzlabot un attīstīt sabiedrības prasmes digitālo un jauno tehnoloģiju jomā, izstrādājot īpašas programmas šajā jomā. Aicinām uz ciešāku partnerību ar privāto sektoru šī mērķa sasniegšanai un paplašināt atbildību par kvalifikācijas paaugstināšanu, iekļaujot tajā Labklājības, Ekonomikas un Vides un Reģionālās attīstības un Izglītības un zinātnes ministrijas. Nepieciešams labāk koordinēt minēto programmu attīstību un ieviešanu starp institūcijām. (NAP 155.p. 38.lpp., 166.punkts 40.lpp., 199. p. 48.lpp.) 		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Pie rīcības virziena "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" rīcības virziena uzdevuma [155] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar sociālo partneri izglītības nozarē Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību (LIZDA).		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Pie rīcības virziena "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" rīcības virziena uzdevuma [155] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar sociālo partneri izglītības nozarē Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību (LIZDA).		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Papildus tam, ka ir jāseko līdzi jaunajam tehnoloģijām un STEAM, būtiski būtu pieminēt, ka nākamajā plānošanas periodā uzmanība jāpievērš arī tam, lai modernajā izglītības saturā netiek aizmirsts lokālpatriotismu veicinošais – reģiona vēsture, kultūra, paražas un to pārmantojamība. Tas ļautu atsaukties uz šo dokumentu ar vietējo vēsturi un kultūru saistītu projektu vajadzības pamatošanā nākamajā plānošanas periodā.		
25.11.2019.	Rektoru padome	9) NAP2027 projektā paredzēts veicināt STEM/STEAM prasmju apguvi [155], STEM nozaru pedagogu un mācītspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu [156], kā arī attīstīt studiju procesā digitālās prasmes un STEM/STEAM kompetences [160]. Ekonomikā arvien lielāku lomu ieņem pakalpojumi, piemēram, radošās industrijas, mākslas pakalpojumi, tūrisms un tmlz. Ir nepieciešams sekmēt STEM zināšanas, tomēr aicinām nenoniecīnāt un neaizmirst arī citus virzienus, sociālās un humanitārās zinātnes.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Pie rīcības virziena "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" rīcības virziena uzdevuma [156] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar sociālo partneri izglītības nozarē LIZDA.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Pie rīcības virziena "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" rīcības virziena uzdevuma [156] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar sociālo partneri izglītības nozarē LIZDA.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un mācītspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšana <i>t.sk. motivācijas sistēmas izveide reģionos strādājošajiem pedagogiem.</i> // Pamatojums - kvalificēta darbaspēka trūkums reģionos.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Lai nodrošinātu vispārējās izglītības iesāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšanu, nepieciešams tai skaitā uzlabot mācību iestāžu infrastruktūru, veicot ieguldījumus mācību aprīkojuma, mācību telpu modernizācijā. // Ierosinām aprakstu papildināt ar: // [157] Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana un infrastruktūras modernizēšana , ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [157] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Par Rīcības virziena uzdevumu apakšsadaļā / “Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība” [157] “Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)”. Lūdzam precizēt kā skolu administrēšanas un uzturēšanas izmaksas, t.sk. energoefektivitāte, ir saistāma ar mācību procesa kvalitātes celšanu. Pētījumi apliecina, ka vislielākā ietekme uz izglītojamo mācību sasniegumiem ir kvalitatīviem mācību līdzekļiem, mācību saturam un pedagogu profesionalitātei. Tādēļ svarīgāk ir veidot profesionālu un efektīvu metodiskā atbalsta sistēmu.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(157) Lai nodrošinātu vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšanu, nepieciešams tai skaitā uzlabot mācību iestāžu infrastruktūru, veicot ieguldījumus mācību aprīkojuma, mācību telpu modernizācijā. Ierosinām aprakstu papildināt ar: [157] Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana <u>un infrastruktūras modernizēšana</u>		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumu [157] izteikt šādā redakcijā: “Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam un sākumskolu infrastruktūrai, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)” // Liepājas pašvaldības ieskatā uzdevumā jāparedz mērķtiecīgs atbalsts tieši sākumskolu infrastruktūras attīstībai, lai varētu īstenot jauno izglītības saturu atbilstoši kompetenču pieejai, ņemot vērā, ka valsts atbalsta tikai sākumskolas, kuras nodrošina izglītības programmas bērniem un skolēniem ar īpašām vajadzībām un pārējās veikti ieguldījumi no pašvaldību līdzekļiem.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Par Rīcības virziena uzdevumu apakšsadaļā / “Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība” [157] izteikt šādā redakcijā: [157] “Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu, efektīvu pedagogu metodiskā atbalsta sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)”. Pētījumi apliecina, ka vislielākā ietekme uz izglītojamo mācību sasniegumiem ir kvalitatīviem mācību līdzekļiem, mācību saturam un pedagogu profesionalitātei. Tādēļ būtiski ir veidot profesionālu un efektīvu metodiskā atbalsta sistēmu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [157] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana un infrastruktūras modernizēšana , ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam un sākumskolu infrastruktūrai , kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte). /// Uzdevumā jāparedz mērķtiecīgs atbalsts tieši sākumskolu infrastruktūras attīstībai, lai varētu īstenot jauno izglītības saturu atbilstoši kompetenču pieejai, ņemot vērā, ka valsts atbalsta tikai sākumskolas, kuras nodrošina izglītības programmas bērniem un skolēniem ar īpašām vajadzībām un pārējās veikti ieguldījumi no pašvaldību līdzekļiem.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : [157]Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam / [158] <i>Efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)</i> // Uzdevumu nepieciešams sadalīt 2 atsevišķos uzdevumos. Nav mērķtiecīgi likt kopā mācību procesa kvalitāti ar uzturēšanas izmaksām. Nav iespējams mērīt energoefektivitāti kontekstā ar skolēnu skaitu uz vienu pedagoga slodzi.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam prioritātes “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” rīcības virzienu uzdevumus papildināt ar reģionālajām augstākās izglītības iestādēm. Izteikt uzdevumu [158] šādā redakcijā: “Valsts, tai skaitā reģionālo, augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības” kā arī uzdevumu [159] šādā redakcijā: “Modernas un efektīvas valsts, tai skaitā reģionālo, augstskolu pārvaldības īstenošana, stratēģisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitālo (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII.		
04.11.2019.	Izglītības un zinātnes ministrija	Priekšlikums saskaņot ar Iekšlietu ministriju un Aizsardzības ministriju līdzatbildīgo institūciju sarakstu NAP uzdevumos, kas attiecināmi uz augstāko izglītību - [158], [159], [160], izvērtējot attiecīgo ministriju iesaisti konkrēto uzdevumu īstenošanā.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam iekļaut jaunu indikatoru, kas raksturotu finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās. // Liepājas pašvaldības ieskatā šo uzdevumu nav iespējams īstenot, ja nav rādītāja, kurš atbilstoši Augstskolu likumam raksturo finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās - ne mazāku par 0,25 procentiem no iekšzemes kopprodukta, līdz valsts piešķirtais finansējums studijām valsts dibinātās augstskolās sasniedz vismaz divus procentus no iekšzemes kopprodukta.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam prioritātes “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” rīcības virzienu uzdevumus papildināt ar reģionālajām augstākās izglītības iestādēm. Izteikt uzdevumu [158] šādā redakcijā: “Valsts, tai skaitā reģionālo, augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības” kā arī uzdevumu [159] šādā redakcijā: “Modernas un efektīvas valsts, tai skaitā reģionālo, augstskolu pārvaldības īstenošana, stratēģisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju, nodrošinot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu, kā arī paaugstinot mācībspēku atalgojumu un panākot ārvalstu mācībspēku augstāku īpatsvaru”.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam iekļaut jaunu indikatoru, kas raksturotu finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās. LLPA ieskatā šo uzdevumu nav iespējams īstenot, ja nav rādītāja, kurš atbilstoši Augstskolu likumam raksturo finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās - ne mazāku par 0,25 procentiem no iekšzemes kopprodukta, līdz valsts piešķirtais finansējums studijām valsts dibinātās augstskolās sasniedz vismaz divus procentus no iekšzemes kopprodukta.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikta jaunā redakcijā: Augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības, nozaru izaicinājumus integrējot mācību saturā. / Papildināt ar jaunu rādītāju – “Komerzializēto pētījumu skaits”. // Pretējā gadījumā nav saprotams kā tiks īstenota sadarbība ar uzņēmējiem.</i>		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[159] Modernas un efektīvas augstskolu pārvaldības īstenošana, lēmumu pieņemšana vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju [...] kā arī panākot ārvalstu mācībspēku augstāku īpatsvaru.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	<p>Augstākminētie punkti uzsver nepieciešamību:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vairot un prasmīgi izmantot savas zināšanas un prasmes; 2) ieguldīt resursus zināšanu radīšanā, apguvē un pārnesē; 3) radīt sabiedrību, kas spēj atbildēt uz globālo tendenču radītajiem izaicinājumiem; 4) celt iedzīvotāju tehnoloģiju kompetenci, bez kuras tiek radīts atpalicības risks; 5) pāriet uz zināšanās, radošumā un inovācijā balstītu ekonomikas modeli; 6) nodrošināt augsti kvalificēto darbaspēku; 7) ieguldīt vairāk investīcijas visu līmeņu izglītības satura uzlabošanā; 8) ieguldīt līdzekļus visu līmeņu izglītības sadarbības programmu attīstībā; 9) stiprināt augstākās izglītības kvalitāti; 10) modernizēt un efektīvizēt augstskolu pārvaldības īstenošanu; 11) stiprināt specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju; 12) panākt ārvalstu mācībspēku augstāku īpatsvaru; 13) panākt optimālu skaitu kvalitatīvu studiju programmu; 14) novērst studiju programmu nepamatotu sadrumstalotību un dublēšanos; 15) ļaut elastīgi modelēt uz studentu centrētu piedāvājumu kvalifikācijas apguvei. <p>Norādā, ka lielākajai daļai no šīm nepieciešamībām, nav noteiktu atbilstošu indikatoru. Kā piemēram punkta [159] mērķa indikators noteikts "vidējās un augstākās izglītības iestāžu nesenu (pirms viena-trim gadiem) absolventu 20 – 34 gadu vecumā nodarbinātības līmenis", kam nesaskatu korelāciju ar piemēram, ārvalstu mācībspēku augstāku īpatsvaru.</p> <p>Ņemot vērā augstākminēto, lūdzu iekļaut papildus rīcības virziena uzdevumus un mērķa indikatorus, kas atspoguļo augstākminēto nepieciešamību efektīvu realizāciju. Kā potenciālos rīcības virzienus aicinu noteikt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Būtiski paaugstināta Latvijas universitāšu akadēmiskā personāla profesionalitāte IKT un apmācību tehnoloģiju jomā (akadēmiskā personālā tehnoloģiju kompetences līmenis); 2) Izveidotu starpdisciplināru un modulāru augstāko izglītību programmu skaits; 3) IKT jomā studējošo skaita īpatsvars, ikgadējs pieaugums; 4) Ieguldīto resursu proporcija zināšanu radīšanā, apguvē un pārnesē; 5) Iedzīvotāju (augstskolu beidzēju) tehnoloģiju kompetences līmenis; 		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas VARAM, Plānošanas reģioni / Skaidrot saīsinājumu "PISA" sadaļā "Izmantotie saīsinājumi" // RPP2027 plānotās reģionālās inovāciju platformas izveide</i>		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Ir noteikti atbalstāma lielāka ārvalstu mācībspēku piesaiste darbam Latvijas augstskolās, vienlaikus "augstāks ārvalstu mācībspēku īpatsvars" nedrīkst kļūt par formālu vai mehānisku pašmērķi, piesaistot jebkuru, galvenais, ka ārvalstu mācībspēks. Izglītības kvalitātes celšanai svarīgi ir piesaistīt tieši izcilus, kvalitatīvus, atzītus ārvalstu mācībspēkus (izvirzot pietiekami augstus kritērijus)		
08.11.2019.	Mārtiņš Kokalis	[160] Nodrošināt pilnvērtīgu augstākas izglītības vērtēšanas procesu [...], panākot optimālu skaitu kvalitatīvu studiju programmu, novēršot studiju programmu nepamatotu sadrumstalotību un dublēšanos, ļaujot elastīgi modelēt uz studentu centrētu piedāvājumu kvalifikācijas ieguvei.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Rīcību virzīnu uzdevumu sadaļā iekļaut uzdevumu: „Attīstīt un intensīvi atbalstīt reģionos darbojošās augstākās izglītības iestādes, veicinot to specializāciju, zinātnes potenciāla realizāciju un sadarbību ar uzņēmējdarbības sektoru.” // Reģionos darbojošās augstākās izglītības iestādes ir vieni no galvenajiem faktoriem, kas reģioniem piesaista kvalificētu darba spēku un notur jaunos, izglītoto profesionāļus reģionā, mazinot emigrāciju. Reģionālajām augstākās izglītības iestādēm ir centrālā loma inovāciju un zināšanas pārneses procesu veicināšanā reģionos, kas būtiski attīsta to ekonomisko konkurētspēju.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildināt ar Rīcības virziena uzdevumu ar "Studentcentrētas izglītības prasmju izveide un pilnveidošana augstskolu mācībspēkiem, īpaši STEM/STEAM nozarēs." Šobrīd kompetence šai jomā ir zema, ja jaunais mācībspēks vēlas apgūt studentcentrētas augstskolu pedagoģijas prasmes, tad STEM/STEAM jomās Latvijā nav īsti no kā, vienīgā iespēja ir attālināta mācīšanās no resursiem ārpus Latvijas.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Lai uzlabotu skolēnu prasmes STEM/STEAM jomās, rosinātu interesi par uzņēmējdarbību un iegūtu darba tirgum nozīmīgas zināšanas, svarīgi ir sekmēt interešu izglītības ieviešanu STEM/STEAM jomās, līdz ar to ierosinām rīcības virzīnu papildināt ar uzdevumu, kas būtu vērsti uz // "STEM/STEAM prasmju apguves un izglītojamo uzņēmējspēju sekmēšana interešu izglītības programmās"		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt 161.rindkopu ar šādu tekstu vai ar jaunu rindkopu šādā redakcijā: “Nepieciešams stiprināt nacionālas nozīmes vides informācijas un dabas izglītības centrus, kas ļautu nodrošināt dabas izziņas iespējas jebkurā vecumā, tādējādi sekmējot interesi par padziļinātu dabaszinātņu apguvi un izpratni par ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanu un atbildīgu rīcību pret vidi un dabu.”.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Apakšsadaļā „Izglītība ekonomikas izaugsmei“ netiek runāts par kvalitatīvu, mērķtiecīgu atbalstu karjeras izvēlē un orientācijā skolēniem, kam ir izšķiroša loma savlaicīgā jauniešu interešu un talantu identificēšanā un tālākās profesijas izvēlē. Tādēļ rosinām iekļaut gan uzdevumu, gan attiecīgu indikatoru, kas fokusējas uz savlaicīgu un kvalitatīvu karjeras konsultāciju un profesionālās orientācijas nodrošināšanu visiem skolēniem, kuriem tas ir aktuāli. Tāpat, lai veicinātu skolēnu interesi un izpratni par uzņēmējdarbību, tās principiem un praksi un mazinātu nedrošību, būtu iekļaujams uzdevums veicināt uzņēmējdarbību veicinošu programmu un prakšu iekļaušana skolēnu mācību programmā. Kā indikators varētu kalpot 1) skolu un kopējā skolēnu skaita iesaiste skolēnu mācību uzņēmumos, kā arī 2) statistika par 18-24 gadu vecu jauniešu iesaisti uzņēmējdarbībā (% no visiem uzņēmumiem) un 3) 18-24 gadu vecu jauniešu interese par specifiskajām valsts atbalsta programmām jaunajiem uzņēmējiem (kopējais iesniegto pieteikumu skaits pret apstiprinātajiem). Rosinām izcelt mācību priekšmeta ieviešanas nepieciešamību, kas veicinātu bērnu un jauniešu izpratni par veselību, t.sk. reproduktīvo, savstarpējām attiecībām, cilvēktiesībām un kritiskās domāšanas iemaņas.		
25.11.2019.	Rektoru padome	8) NAP2027 sadaļā Izglītība ekonomikas izaugsmei norādīts, ka plānots palielināt absolventu skaitu STEM jomās – dabaszinātņu, matemātikas, informācijas tehnoloģiju jomās. Vēlamies vērst uzmanību, ka šādas vispārīgas norādes uz nozarēm ietveršana nesniedz pietiekamu skaidrību par attiecīgo nozaru nākotnes attīstības redzējumu. Piemēram, runājot par matemātiku un IT, ir jārunā konkrēti – kādu specialitāšu pārstāji ir nepieciešami, lai attīstītu tautsaimniecību. Studiju vietu skaits IT jomā tuvākajā laikā būs daudz mazāks par nepieciešamo speciālistu skaitu, ko min IT industrijas uzņēmumu pārstāvji. Līdz ar to, iespējams, nav nepieciešams gatavot jaunus šauru specialitāšu pārstāvjus, piemēram, tīkla administratorus, tā vietā cenšoties sagatavot IT speciālistus visās nozarēs un visās jomās. Arī uzņēmējiem, finansistiem un ekonomistiem, kā arī citu jomu pārstāvjiem ir nepieciešamas programmēšanas iemaņas. Citiem vārdiem, acīmredzami nereālu mērķu (nodrošināt vairākus tūkstošus IT jomas absolventu) vietā, iespējams, jārikojas gluži pretēji vai vismaz papildinoši – programmēšanas un citu IT prasmju pamatus jā māca visu jomu studējošajiem, tādējādi ļaujot visai sabiedrība kopumā sekmīgi gatavoties nākotnes izaicinājumiem.		
04.11.2019.	Izglītības un zinātnes ministrija	Nepieciešams saturisks precizējums [162] punkta redakcijai, 36.lpp. // [...], kā arī pieaugušo izglītības pieejamību, tajā skaitā attiecībā uz mazkvalificēto darbaspēku.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Par rīcības virziena mērķiem apakšsadaļā / “Izglītība ekonomikas izaugsmei” [163] “Mūsdienās sadzīvē, darba tirgū un uzņēmējdarbībā liela loma ir digitālajām prasmēm, tādēļ to apguve un pilnveidošana ir nepieciešama neatkarīgi no vecuma, iekļaujama un pastiprināma visos izglītības līmeņos un veidos, kā arī nepieciešama izglītības iestāžu un darba devēju izpratnes veidošana un iesaiste digitālo prasmju apguvē”. Lūdzam precizēt, kurā no rīcības virziena uzdevumiem ir ietverta pedagogu digitālo prasmju apguve.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	<i>Par rīcības virziena mērķiem apakšsadaļā / “Izglītība ekonomikas izaugsmei” [163] “Mūsdienās sadzīvē, darba tirgū un uzņēmējdarbībā liela loma ir digitālajām prasmēm, tādēļ to apguve un pilnveidošana ir nepieciešama neatkarīgi no vecuma, iekļaujama un pastiprināma visos izglītības līmeņos un veidos, kā arī nepieciešama izglītības iestāžu un darba devēju izpratnes veidošana un iesaiste digitālo prasmju apguvē”. Lūdzam precizēt, kurā no rīcības virziena uzdevumiem ir ietverta pedagogu digitālo prasmju apguve.</i>		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	2. Prioritāte “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei”: 2.1. RV “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” sadaļas “Izglītība ekonomikas izaugsmei” uzdevumu sarakstu papildināt ar jaunu dzevumu “Izterešu izglītības stiprināšana STEM jomā”, rīcībās ietverot arī konkursu un pasākumu rīkošanu jauniešiem, kuros interese izglītībā iegūtās zināšanas demonstrēt plašākai sabiedrības daļai;		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Informācijai: Eiropas Komisija šobrīd veic prasmju novērtējumā iekļauto rādītāju pārskatīšanu un papildināšanu ar mērķi uzlabot datu kvalitāti ar precīzāku prasmju novērtējumu. Šobrīd plānots, ka 2021. gada IKT apsekojumā šo moduli revidēs, atsevišķas prasmes dzēšot un citas pārrakstot, līdz ar to pastāv iespēja, ka mērķa vērtības (2024.g. un 2027.g.) var nebūt salīdzināmas ar bāzes gadu. Precīzāka informācija būs pieejama provizoriski 2020.gada februārī.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izdalīt jaunu indikatoru : “Sadarbības projektu un radīto jauno produktu skaits” starptautiskā, nacionālā un reģionālā līmenī. // Ja augstskola kā inovāciju centrs, tad pretī jābūt rezultatīvajam rādītājam. Inovāciju sistēma nevar balstīties tikai valsts mērogā, jāvērtē plašāk.</i>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	LDDK	3) sadaļu "Izglītība ekonomikas izaugsmei" 36.lpp. Rīcības virziena mērķa indikatorus papildināt ar [166-1] progresa rādītāju: "Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu skaits, kuri iesaistīti darba vidē balstītās mācībās". Par bāzes mērvienību noteikt procentus, par bāzes gadu - 2017.gadu, par datu avotu - IZM un LDDK;		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 16. janvāra rīkojumam Nr. 20 "Par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas "Pētniecība un izglītība" koncepcijas projektu" ir noteikts, ka līdz 2023. gadam Inovācijas centrus veidos pašvaldībās Latvijas reģionos, lai veicinātu STEM zināšanu attīstību un popularizēšanu, veidojot jaunas izglītības un mācību programmas skolotājiem, studentiem un skolniekiem, veicinot sadarbību starp skolām, augstskolām, zinātniskām institūcijām un darba vidi. Atbilstoši aktivitātes "Inovāciju centri" īstenošanas noteikumiem, termins "inovāciju centri" ir skaidrots – struktūra, kura veicina STEM (Science, Tehnology, Engineering and Mathematics – zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika) (turpmāk – STEM) jomas zināšanu un prasmju apguvi, attīstību un karjeras STEM jomā izvēli, izstrādājot un īstenojot izglītības programmas, izglītojošas un interaktīvas aktivitātes, demonstrācijas, izstādes, tostarp arī ceļojošas, STEM jomā pirmskolas vecuma bērniem, skolēniem, audzēkņiem, studentiem (turpmāk – izglītojamie) un pedagogiem. // Kā arī, ņemot vērā to, ka NAP2027 1.redakcijas projektā // [158] rīcības virziena uzdevumā ir noteikts, ka "augstskolu kā inovāciju centru (...)", // Līdz ar to, ierosinām nelietot terminu "inovāciju centrs" attiecībā uz profesionālās izglītības iestāžu kapacitātes stiprināšanu.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Lūdzam kā līdzatbildīgo norādīt arī Satiksmes ministriju.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka [168] uzdevuma mērķa indikators neparāda noteiktā uzdevuma izpildi.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(168) Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 16. janvāra rīkojumam Nr. 20 "Par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas "Pētniecība un izglītība" koncepcijas projektu" ir noteikts, ka līdz 2023. gadam Inovācijas centrus veidos pašvaldībās Latvijas reģionos, lai veicinātu STEM zināšanu attīstību un popularizēšanu, veidojot jaunas izglītības un mācību programmas skolotājiem, studentiem un skolniekiem, veicinot sadarbību starp skolām, augstskolām, zinātniskām institūcijām un darba vidi. Atbilstoši aktivitātes "Inovāciju centri" īstenošanas noteikumiem, termins "inovāciju centri" ir skaidrots – struktūra, kura veicina STEM (Science, Tehnology, Engineering and Mathematics – zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika) (turpmāk – STEM) jomas zināšanu un prasmju apguvi, attīstību un karjeras STEM jomā izvēli, izstrādājot un īstenojot izglītības programmas, izglītojošas un interaktīvas aktivitātes, demonstrācijas, izstādes, tostarp arī ceļojošas, jārikojas gluži pretēji vai vismaz papildinoši – programmēšanas un citu IT prasmju pamatus jāmāca visu jomu st		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 16. janvāra rīkojumam Nr. 20 "Par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas "Pētniecība un izglītība" koncepcijas projektu" ir noteikts, ka līdz 2023. gadam Inovācijas centrus veidos pašvaldībās Latvijas reģionos, lai veicinātu STEM zināšanu attīstību un popularizēšanu, veidojot jaunas izglītības un mācību programmas skolotājiem, studentiem un skolniekiem, veicinot sadarbību starp skolām, augstskolām, zinātniskām institūcijām un darba vidi. Atbilstoši aktivitātes "Inovāciju centri" īstenošanas noteikumiem, termins "inovāciju centri" ir skaidrots – struktūra, kura veicina STEM (Science, Tehnology, Engineering and Mathematics – zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika) (turpmāk – STEM) jomas zināšanu un prasmju apguvi, attīstību un karjeras STEM jomā izvēli, izstrādājot un īstenojot izglītības programmas, izglītojošas un interaktīvas aktivitātes, demonstrācijas, izstādes, tostarp arī ceļojošas, STEM jomā pirmskolas vecuma bērniem, skolēniem, audzēkņiem, studentiem (turpmāk – izglītojamie) un pedagogiem. Kā arī, ņemot vērā to, ka NAP 2027 projektā // [158] rīcības virziena uzdevumā ir noteikts, ka "augstskolu kā inovāciju centru (...)", //ierosinām nelietot terminu "inovāciju centrs" attiecībā uz profesionālās izglītības iestāžu kapacitātes stiprināšanu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka [168] uzdevuma mērķa indikators neparāda noteiktā uzdevuma izpildi. Vēršam uzmanību, ka [169] uzdevums ir par profesionālās izglītības prestiža, pieejamības un modernizāciju, bet mērķa indikators ir par augstāko izglītību.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	2.1.RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" sadaļas "Izglītība ekonomikas izaugsmei" uzdevumu sarkstu papildināt ar jaunu uzdevumu "Interesu izglītības stiprināšana STEM jomā", rīcībās ietverot arī konkursu un pasākumu rīkošanu jauniešiem, kuros interešu izglītībā iegūtās zināšanas demonstrēt plašākai sabiedrības daļai;		
08.11.2019.	LDDK	4) sadaļu "Rīcības virziena uzdevumi" (37.lpp.) atbilstoši [168] ierakstam no mērķa indikatora svītrot indikatoru: "15–24 gadus vecas personas, kas nav iesaistītas izglītībā vai darba tirgū (NEET)", jo uzdevumā definētais par pieaugušo izglītību nesaskan ar mērķa indikatoriem, kuros norādīta informācija tikai par 15 – 24 gadu veciem cilvēkiem, un izglītojamajiem 9.klases beidzējiem;		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovācijas centru stiprināšana, īpaši viedās specializācijas jomās, veidojot elastīgu mācību un nozaru attīstībai pielāgotu pieaugušo izglītības piedāvājumu, veicinot starpstipendiju un starptautisko sadarbību un jauno tehnoloģiju ieviešanu <i>t.sk. plānošanas reģionos ārpus Rīgas / Trūkst indikators, kas mērītu šī rīcību virziena ieviešanas progresu / Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas VARAM, Plānošanas reģioni //</i> Reģionos ir definētas viedās specializācijas jomas, kas ir arī saskaņā ar nacionālajā mērogā definētajām viedās specializācijas jomām, ko būtiski attīstīt, līdz ar to arī ir būtiski veidojot izglītības programmas, tās saskaņot ar reģionu.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Atbilstoši VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrmieku reģistra priekšlikumam ierosinām precizēt 169.rindkopas sākuma daļu, vārdus "Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu ..." aizstājot ar vārdiem "Vidējās un augstākās pakāpes profesionālās izglītības programmu..." vai "Vidējās un augstākās pakāpes profesionālo izglītības iestāžu..." // Vēršam uzmanību, ka lielākā daļa izglītības programmu ir profesionālās izglītības programmas, arī abu līmeņu augstākajā izglītībā. Mazākā daļa AII ir akadēmisko izglītības programmu. Piemēram, Latvijas Jūras akadēmija realizē tikai profesionālās augstākās izglītības programmas 4. un 5. profesionālās kvalifikāciju līmenī. // Līdzatbildīgā SM		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka [169] uzdevums ir par profesionālās izglītības prestiža, pieejamības un modernizāciju, bet mērķa indikators ir par augstāko izglītību.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [169] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, pilnveidojot infrastruktūru, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm.		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	Uzsverot, ka kultūras un mākslas profesionālās izglītības sistēmā būtiska loma ir profesionālās ievirzes izglītības iestādēm, kuras ietvaros 150 mūzikas un mākslas skolas Latvijā paralēli vispārējai izglītībai sagatavo bērnus profesijas iegūšanai mūzikas un mākslā vidējās izglītības līmenī, aicinām papildināt [169] uzdevumu, izsakot uzdevuma tekstu šādā redakcijā: [169] Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu, profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Par Rīcības virziena uzdevumu apakšsadaļā / "Izglītība ekonomikas izaugsmei" [169] "Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm". Vēršam uzmanību, ka profesionālo izglītības iestāžu mācības vides modernizācijā iepriekšējā Eiropas Savienības (ES) fondu plānošanas periodā tika ieguldīti lieli līdzekļi. Attiecīgi nākamajā ES fondu 2021.-2027.gadam plānošanas periodā resursus būtu nepieciešams investēt profesionālās izglītības iestāžu pedagogu piesaistē un profesionālās kapacitātes stiprināšanā.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Pie rīcības virziena "Izglītības ekonomikas izaugsmei" rīcības virziena uzdevuma [169] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar Sociālajiem partneriem.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	<i>Par Rīcības virziena uzdevumu apakšsadaļā / "Izglītība ekonomikas izaugsmei" [169] "Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm".</i> Vēršam uzmanību, ka profesionālo izglītības iestāžu mācības vides modernizācijā iepriekšējā Eiropas Savienības (ES) fondu plānošanas periodā tika ieguldīti nozīmīgi finanšu resursi. Attiecīgi - nākamajā ES fondu 2021.-2027.gadam plānošanas periodā resursus būtu nepieciešams investēt profesionālās izglītības iestāžu pedagogu piesaistē un profesionālās kapacitātes stiprināšanā.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	<i>Pie rīcības virziena "Izglītības ekonomikas izaugsmei" rīcības virziena uzdevuma [169] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar Sociālajiem partneriem.</i>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [169] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, pilnveidojot infrastruktūru , modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm.		
08.11.2019.	LDDK	2) sadaļā [169] (37.lpp.) papildināt tekstu šādā redakcijā “Profesionālās izglītības iestāžu (arī augstskolu) un koledžu prestiža [...]”. LDDK priekšlikums ir balstīts uz uzņēmēju viedokli par to, ka arī augstākās izglītības apguvei ir jābūt darba vidē balstītu mācību formā;		
08.11.2019.	LDDK	sadaļu “Rīcības virziena uzdevumi” (37.lpp.) atbilstoši [169] ierakstam papildināt kolonnā “Līdzatbildīgās institūcijas” ar ierakstu “LDDK”, sadaļu “Mērķa indikatori” papildināt ar indikatoru “Profesionālo audzēkņu skaits, kuri iesaistīti darba vidē balstītās mācībās”. LDDK īsteno Eiropas Sociālā fonda projektu «Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos» un projekta vidusposmā ir sasniegti izcili rezultāti - 200% no plānotā uz projekta attiecīgo laika periodu iesaistīti audzēkņi un uzņēmumu darba vidē balstītu mācību īstenošanā. Līdz ar to ir pamatojums un pieprasījums projektu dublicēt un uzticēt īstenošanu arī turpmāk LDDK, kas mazinās citādas pieejas veidošanu un risku, ka projektā iesaistītajiem sadarbības partneriem projekta īstenošanā būs no jauna jāveic pielāgošanās projekta noteikumiem;		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas VARAM, plānošanas reģioni //</i> Mūsaprāt, ļoti būtiski ir nepieciešamība pielāgot augstākās un profesionālās izglītības piedāvājumu darba tirgus pieprasījumam un uzlabot tās pieejamību atbilstoši reģiona specifiskajām vajadzībām visos Latvijas reģionos. Lai to panāktu, ir jāveicina sadarbība augstākās un profesionālās izglītības, tālākizglītības jomās ar uzņēmējiem jeb potenciālajiem darba devējiem. Katrā no reģionos ir definētas viedās specializācijas jomas, tādejādi arī profesionālās izglītības piedāvātajam saturam ir jābalstās uz reģiona stiprajām pusēm. Valsts līmenī jābūt efektīvi pārstāvētam reģiona viedoklim izglītības jautājumos.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Norādām, ka noteiktais mērķa indikators [165] “Dabaszinātņu, matemātikas un informācijas tehnoloģiju jomu absolventu īpatsvars no kopējā absolventu skaita augstākajā izglītībā” attiecas ne tikai uz profesionālās izglītības iestādēm un koledžām, bet arī pārējām augstākās izglītības iestādēm, kuras tāpat kā koledžas sagatavo darba tirgum un uzņēmumiem nepieciešamos, tikai atbilstoši augstākās kvalifikācijas, speciālistus. Arī pārējās augstākās izglītības institūcijas, ne tikai koledžas, nodrošina izglītību ekonomikas izaugsmei. Arī pārējām augstākās izglītības institūcijām, ne tikai koledžām, ir nepieciešams nodrošināt darba vidē balstītas studijas un turpināt modernizēt mācību vidi, lai studijas atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām, kas strauji attīstās un mainās, īpaši attiecībā uz augstas kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu un jaunāko tehnoloģiju izmantošanu studiju procesā. Lūgums papildināt rīcības virziena uzdevumu [169] ar pārējām augstākās izglītības institūcijām.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt sadaļas “Izglītība ekonomikas izaugsmei” rīcības virziena uzdevumus aiz 170.rindkopas ar jaunu uzdevumu šādā redakcijā: [X] Nacionālas nozīmes vides informācijas un dabas izglītības centru stiprināšana, attīstot un modernizējot izglītības metodes un aprīkojumu, kā arī nodrošinot šo centru pieejamību, tādejādi veicinot dabas un vides izziņu jebkurā vecumā VARAM DAP, Latvijas Dabas muzejs, Nacionālais botāniskais dārzs VB, ES fondi Nacionālās nozīmes vides informācijas un dabas izglītības centru apmeklētāju skaits, sadalījumā pa vecumgrupām // Kā viens no efektīviem instrumentiem sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšanai un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošanai (286.rīcības virziena uzdevums), sākot jau no skolas vecuma un turpinot ar pieaugušo izglītību, ir nacionālas nozīmes vides informācijas un dabas izglītības centri – Pārvaldes uzturētie seši reģionālie Dabas izglītības centri (“Meža māja” Ķemerros, “Pauguri” Līgatnes dabas takās, “Rāzna” Rēzeknes nov., “Slītere” Dundagas nov., “Vecupītes” Kocēnu nov., “Ziemeļvidzeme” Salacgrīvā), Latvijas Dabas muzejs un Nacionālais botāniskais dārzs, kuri ir attīstāmi un stiprināmi.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Bibliotēkas loma, sadarbojoties ar Ventspils Digitālo centru u.c. institūcijām. Lūdzam [170] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotēkām.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(170) Lai uzlabotu skolēnu prasmes STEM/STEAM jomās, rosinātu interesi par uzņēmējdarbību un iegūtu darba tirgum nozīmīgas zināšanas, svarīgi ir sekmēt interešu izglītības ieviešanu STEM/STEAM jomās, līdz ar to ierosinām rīcības virzienu papildināt ar uzdevumu, kas būtu vērsti uz “STEM/STEAM prasmju apguves un izglītojamo uzņēmējspēju sekmēšana interešu izglītības programmās”.		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Uzdevuma [170] ietvaros būtu paredzama Inovāciju centru izveide reģionālās nozīmes attīstības centros, kuri valsts uzdevumā var īstenot digitālās apmācības visos līmeņos.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [170] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotekām		
08.11.2019.	LIKTA	Rīcības virziena "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" Nr.170 mērķa indikatorā tiek uzsvērtas digitālās prasmes un zināšanas personām, kuras ir vecumā no 25-64 gadiem. Svarīgi, ka digitālās prasmes prot ekonomiski aktīvā sabiedrības daļa, lai radītu augstas pievienotās vērtības produktus. LIKTA ieskatā zināšanas par digitālajām prasmēm, digitālo higiēnu, elektronisko identitāti, tiesiskajām attiecībām elektroniskajā vidē, kibernetikas pamatprincipiem ir jāmača daudz agrākā vecumā – jau 6-10 gadu vecuma grupā. Tieši šajā vecuma grupā notiek pirmā saskare ar digitālo vidi un tās elementiem. Tehnoloģiski izglītota un digitālās prasmes ziņojoša sabiedrība būs preventīvi aizsargātāka pret kibernetikas riskiem un intelektuālo medijpratību. LIKTA ieskatā digitālo prasmju kontekstā noteikti jāpievērš pienācīga uzmanība 6-10 gadu vecuma grupai, ir jāveido šim vecumam atbilstošas izglītības programmas.		
11.11.2019.	LVRTC	4. Rīcības virziena "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" Nr.170 mērķa indikatora tiek uzsvērtas digitālās prasmes un zināšanas personām, kuras ir vecumā no 25-64 gadiem. Svarīgi, ka digitālās prasmes prot ekonomiski aktīva sabiedrības daļa, lai radītu augstas pievienotās vērtības produktus, LVRTC ieskatā zināšanas par digitālajām prasmēm, digitālo higiēnu, elektronisko identitāti, tiesiskajām attiecībām elektroniskajā vidē, kibernetikas pamatprincipiem ir jāmača daudz agrākā vecumā, piemēram, jau 6-10 gadu vecuma grupā. Tieši 6-10 gadu vecuma grupa notiek pirmā saskare ar digitālo vidi un tās elementiem caur šādiem aspektiem: ar internetbankām; elektroniskajiem pirkumiem un maksājumiem; elektronizētiem uzdevumiem un dienagramatu; sociālajiem tīkliem. Tieši šajā vecuma grupā ir jāmačas ne tikai saskarties ar lietojumprogrammu, bet izprast digitālo prasmju principus un radīt interesi. Tehnoloģiski izglītota un digitālās prasmes ziņojoša sabiedrība būs preventīvi aizsargātāka pret kibernetikas riskiem un intelektuālo medijpratību. LVRTC ieskatā digitālo prasmju kontekstā jāskatās personu grupa 6-10 gadi, tam ir jāveido izglītojamo programmas par šādu pamatu lietām kā digitāla higiēna, kibernetikas, elektroniskā identitāte, tiesiskums elektroniskajā vidē.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Mainīt rīcības virziena aprakstu, izsakot to jaunā redakcijā: Mūsdienai mainīgā ekonomiskā un sociālā vide rada nepieciešamību regulāri apgūt jaunās zināšanas un prasmes, kā arī uzlabot jau esošās. / Pieaugušo izglītība ir līdzeklis dzīves kvalitātes uzlabošanai, sabiedrības demokratizācijai, integrācijai, sociālai iekļaušanai un personības attīstībai. / Tehnoloģiju attīstības, automatizācijas un konkurences spiediena radītā nepieciešamība pēc jaunām precēm un pakalpojumiem prasa ieguldījumus ne tikai pētniecībā, bet arī kvalificētā darbaspēkā, kas ir atvērts jaunu zināšanu apguvei. Iedzīvotājiem tas nozīmē nepārtrauktu personīgo attīstību, kā arī spēju saglabāt un pastāvīgi uzlabot savu konkurētspēju darba tirgū, tādējādi sekmējot arī uzņēmuma izaugsmi un pielāgošanos tautsaimniecības izmaiņām. // Pieaugušo izglītības (PI) izpratne NAP esošajā redakcijā ir sašaurināta un neatbilst LR izglītības likumā pieņemtajai PI izpratnei. PI ir nepieciešama ne tikai konkurētspējas uzlabošanai, bet arī tikpat lielā mērā sabiedrības demokratizācijai, integrācijai, sociālai iekļaušanai un personības attīstībai</i>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Indikatoru papildināt, iekļaujot plašāku vecuma grupu no 18 - 69 gadu veci pieaugušie // Mērķa grupas vecuma definējums ir nepieņemams, jo neatbilst LR Izglītības likumam. Pieaugušo izglītībai ir jābūt pieejamai katram iedzīvotājam mūža garumā, īpaši ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazinājumu Latvijā. PI ir būtiskākais resurss jauniešu bezdarba mazināšanai un senioru ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai.</i>		
01.11.2019.	Jēkabpils pilsētas Izglītības pārvalde	Labdien! Jēkabpils pilsētas Izglītības pārvalde nosūta priekšlikumus NAP 2027 pirmajai redakcijai par Pieaugušo izglītību". Priekšlikums NAP2027 pirmajai redakcijai par Pieaugušo izglītību Attiecas uz "Pieaugušo izglītība" Rīcības virziena uzdevumi Nr.(173). Lai veicinātu pieaugušo intereses un iesaisti mūžizglītībā, stiprinot kvalitatīvu un elastīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu un paplašinot pieejamību, tam efektīvi izmantojot izglītības iestāžu resursus, veidojot prasmju fondus, sekmējot darba devēju un nozaru ieguldījumu un nodarbinātību, nodrošinot t.s. otrās iespējas izglītību pašvaldībām nepieciešams attīstīt un stiprināt Pieaugušo izglītības centrus (PIC) novados, jo to loma mūžizglītības pakalpojumu sniegšanā ir tieši saistīta ar pašvaldības, t.sk. iedzīvotāju un uzņēmēju vajadzībām.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Par rīcības virziena uzdevumu apakšsadaļā / "Pieaugušo izglītība" [173] izteikt šādā redakcijā: [173] Pieaugušo intereses un iesaistes mūžizglītībā veicināšana, stiprinot kvalitatīvu un elastīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu un paplašinot pieejamību, tam efektīvi izmantojot izglītības iestāžu resursus, veidojot prasmju fondus (t.sk. arī publiskajā sektorā), sekmējot darba devēju un nozaru ieguldījumu un nodarbinātību, nodrošinot t.s. otrās iespējas izglītību.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Pieaugušo intereses un iesaistes mūžizglītībā veicināšana, stiprinot kvalitatīvu un elastīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu un paplašinot pieejamību, tam efektīvi izmantojot izglītības iestāžu resursus, veidojot prasmju fondus, sekmējot darba devēju un nozaru ieguldījumu un nodarbinātību motivāciju, nodrošinot t.s. otrās iespējas izglītību. <i>atbilstoši darba tirgus tendencēm RIS3 jomās // Īpašs atbalsts nepieciešams prasmju attīstībai cilvēkresursiem, kuri nodarbināti MVU, kas jau veic uzņēmējdarbību viedās specializācijas jomās (RIS3) un tajos uzņēmumos, kuri pāriet uz "gudru specializāciju", jo šie MVU sniedz nozīmīgu ieguldījumu vietējās ekonomikas attīstībā (arī Eiropas kontekstā).</i>		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Lūdzam kā līdzatbildīgo norādīt arī Satiksmes ministriju.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam precizēt [174] uzdevumu, papildinot ar profesionālās izglītības iestādēm, tas ir: "Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo prasmju apguvei, t.sk. profesionālās izglītības iestādēs un augstskolās (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; personu profilēšana; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana)".		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam precizēt [174] uzdevumu, papildinot ar profesionālās izglītības iestādēm, tas ir: "Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo prasmju apguvei, t.sk. profesionālās izglītības iestādēs un augstskolās (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; personu profilēšana; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana)".		
08.11.2019.	LDDK	sadaļā rīcības virziens "Pieaugušo izglītība" (39.lpp.) rosinām papildināt ar [174-] indikatoru: "Pieaugušo skaits, kuri piedalījušies pēdējo 12 mēnešu laikā formālajā izglītībā, kas īsteno darba vidē balstītu mācību formā."		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo prasmju apguvei, t.sk. augstskolās un <u>uzņēmumos</u> (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; personu profilēšana; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana). // Pēdējo gadu laikā darba tirgus ir strauji mainījies un arvien biežāk no darba devējiem parādās signāli, ka darbaspēka piedāvājums nemainās atbilstoši uzņēmēju mainīgajām vajadzībām. Uzņēmumu un organizāciju vadītājiem būtu jāspēj motivēt darbiniekus attīstīties un paplašināt savas kompetences gan tiešā veidā, piedāvājot apmācības, gan netieši - izmantojot iestādes iekšējo kultūru un vērtības, novērtējot tos darbiniekus, kas gatavi attīstīt savas zināšanas un prasmes. Pieaugušo izglītības pasākumiem darba vidē ir liela nozīme uzņēmuma izaugsmei un produktivitātei.		
04.11.2019.	Izglītības un zinātnes ministrija	Nepieciešams saturisks precizējums [175] punkta redakcijai, 39.lpp. // Iekļaujošas izglītības nozīmīgs elements <u>ir labbūtības nodrošināšana</u> un empātijas veidošana jaunajā paudzē.		
07.11.2019.	Latvijas Bērnu labklājības tīkls	Apakšsadaļā „Iekļaujoša izglītības vide“ runāts par iekļaujošas vides nodrošināšanu visiem skolēniem, tai skaitā bērniem un jauniešiem ar speciālajām vajadzībām, tomēr tālāk nav atrodami ne mērķa indikatori, ne uzdevumi, kas adresētu bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām. Tāpat netiek runāts par nepieciešamību <u>uzlabot iekļaujošās izglītības kvalitāti</u> . Tādēļ rosinām iekļaut kā mērķa indikatorus 1) statistikas datus par bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām izglītības sniegumu un iegūto izglītību; 2) bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām % no kopējā bērnu skaita, kas mācās vispārīgizglītojošajās mācību iestādēs un programmās un 3) vispārējās, profesionālās un augstākās izglītības iestāžu % no kopējā skaita, kurās nodrošināta vides pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām . Rosinām arī pievienot uzdevumu bērnu un jauniešu sociāli emocionālās labsajūtas (labbūtības) stiprināšanai formālajā izglītībā , kur indikators aptver visus, nevis tikai riska grupu bērnu un jauniešu .		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	5.“Iekļaujoša izglītības vide” Lūdzam papildināt ar uzdevumu/indikatoru par migrantu un re-emigrantu bērnu iekļaušanu, pieejamiem atbalsta mehānismiem.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	<i>Papildināt ar indikatoru "Bērnu skaits, kas iekļāvušies vispārējās un profesionālās izglītības sistēmā. // RV mērķa aprakstā ir norādīts, ka "tajā skaitā bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām iekļaušana", tomēr mērķa indikatoros šāda rādītāja nav. Tas rada bažas, vai šis jautājums tālāk tiks attīstīts. Tiekoties ar DI bērnu vecākiem, lielākoties vienmēr tiek norādīts, ka izglītības pakalpojumu pieejamība ir ļoti liela problēma un vēl arvien pastāv ļoti mazas iespējas, ka bērns varēs mācīties vispārīgizglītojošā, nevis speciālajā skolā.</i>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību uz MK 2018. gada 11. septembra noteikumiem Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedāvā vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē". Saskaņā ar šiem noteikumiem no 2023. gada 1. augusta Latvijā var palikt 7 skolas no 336, ņemot vērā 2019. gada centralizēto eksāmenu rezultātus. Lūdzam izvērtēt [178] rādītāja mērķa vērtības 2024. gadam, ņemot vērā iepriekšminētos MK noteikumus.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Centrālā Statistika pārvalde	Datu avotam jāpievieno arī CSP. (http://data1.esb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_izgl_ek_aktivitate_ikgad/NBG370.px/)		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību uz MK 2018. gada 11. septembra noteikumiem Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedāvā vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē". Saskaņā ar šiem noteikumiem no 2023. gada 1. augusta Latvijā var palikt 7 skolas no 336, ņemot vērā 2019. gada centralizēto eksāmenu rezultātus. Lūdzam izvērtēt [178] rādītāja mērķa vērtības 2024. gadam un 2027. gadam, nemot vērā iepriekšminētos MK noteikumus.		
07.11.2019.	Centrālā Statistika pārvalde	"No iebiedēšanas vairākas reizes mēnesī 15 gadu vecumā cietušie bērni" lūdzam pārfrāzēt uz "No vardarbības vairākas reizes mēnesī 15 gadu vecumā cietušie bērni". Pētījuma publikācijā lietotais termins "bullying" ir plašāks nekā iebiedēšana (skat. šī termina definīciju pētījuma publikācijas 44. un 135. lpp. https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264273856-en.pdf?expires=1571915640&id=id&accname=oid048312&checksum=A6E87A843D9A19FEEBB892CB5A254EB8). Attiecīgi lūdz arī pārfrāzēt [183] rīcības virziena uzdevuma mērķa rādītāju: "No vardarbības vairākas reizes mēnesī 15 gadu vecumā cietušie bērni".		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[179] No iebiedēšanas vairākas reizes mēnesī 15 gadu vecumā cietušie bērni. Tagad esot 30%, plānojat samazinājumu uz 15%? BET tas, joprojām, ir nepieļaujami liels cipars! Kāpēc ne 3% vai max. 5%?		
04.11.2019.	Izglītības un zinātnes ministrija	Aicinājums pārskatīt rīcības virziena "Iekļaujoša izglītības vide" uzdevumu - [180], [181], [182], [183] – redakcijas un saturu, izvērtējot iespējas tos konsolidēt un skaidrāk nošķirt katra uzdevuma konkrēto saturisko fokusu, tā kā pašreizējā redakcijā tie pārklājas.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam izslēgt Labklājības ministriju no 181.uzdevuma "[181] Individuālo un institucionālo atbalsta pasākumu attīstība un nodrošināšana sociāli ekonomiskiem riskiem un pāridarīšanai pakļautiem bērniem un jauniešiem (personas ar invaliditāti, jaunie vecāki, studējošie no trūcīgām un sociāli mazāk aizsargātām ģimenēm), sniedzot materiālo (stipendiju fondi, transporta, ēdināšanas, dienesta viesnīcas izdevumu segšana) un cita veida atbalstu." kā atbildīgo ministriju, jo izglītības procesa atbalsta pasākumus - stipendiju fondi, transporta, ēdināšanas, dienesta viesnīcas izdevumu segšana – plāno, finansē un attīsta Izglītības un zinātnes ministrija. Ņemot vērā minēto, Labklājības ministrija nav ierosinājusi nevienu pasākumu minētā uzdevuma īstenošanai.		
07.10.2019. / 25.09.2019.	LDDK, LABS	5. LDDK u LABS lūdz NAP2027 prioritātes, jo īpaši prioritāti <i>Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība</i> , papildināt ar rīcības virzienu uzdevumiem - veicināt godīgu konkurenci un ierobežot ēnu ekonomiku, caur nozaru pašregulāciju, kā arī nodrošināt darbinieku un darba devēju ilgtspēju mainīgā uzņēmējdarbības vidē, veidojot prasmju fondus caur ģenerālvienošanos slēgšanu nozaru un nacionālā līmenī.		
07.10.2019. / 25.09.2019.	LDDK, LABS	6. LABS un LDDK uzsver strukturēta sociālā dialoga attīstības nozīmi Latvijā. Strukturēts sociālais dialogs uzlabo nodarbinātības un uzņēmējdarbības standartus, kas ir ilgtermiņa investīcija valsts ekonomiskajā attīstībā. Strukturēts sociālais dialogs un sociālo partneru veiktspēja nodrošina sabiedrības līdzdalību sociālajās un ekonomiskās politikas veidošanā.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ: "Mazā biznesa inkubatori" lauku reģionos ar iespēju saņemt konsultācijas, mācīties, gatavot idejas/plānus/projektus, veidot mazā biznesa vadītāju apvienības, lai nodrošinātu pakalpojumu daudzveidību un mobilitāti tieši lauku reģionos. Valsts finansāls atbalsts sociālās uzņēmējdarbības veicināšanai laukos.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam papildināt prioritātes "Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība" aprakstu, ietverot šobrīd aktuālos augsti kvalificēta ārzemju darba spēka piesaistes, integrācijas un noturēšanas jautājumus , tostarp arī ārvalstu studējošo Latvijā nodarbināšanu pēc studiju beigšanas. Tāpat lūdzam ietvert atsauci uz lielajām pilsētām un pašvaldībām kā potenciālajiem uzņēmumu sadarbības partneriem.		
09.11.2019.	Armands Strazds	Latvijas ekonomikas mērķim jābūt pārtraukt pašreizējo Dienvidamerikas tipa neolīberālo modeli un pāriet uz Rietumeiropas tipa jauktās ekonomikas modeli: 1) uz "Altum" bāzes jāizveido Nacionālā Attīstības banka, 2) katrā plānošanas reģionā jāizveido reģionālā attīstības banka, 3) visās pašvaldībās jāizveido pašvaldību krājkašu tīkls. Lai rastos jauktā ekonomika, publisko finanšu daļai jābūt līdzsvarā (50%) ar privāto finanšu daļu. Publisko finanšu koordinēšanai jāizveido Attīstības banku asociācija.		
15.11.2019.	Jānis Liepiņš	Puslīdz labi, vajag tikai to arī realizēt.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Eduards Filippovs	Informē, ka priekšlikumus iesniegs no vairākām organizācijām arī rakstiski. Aicina, ja tie ir parāk detalizēti NAP2027 līmenim, apkopot un nodot ministrijām darbam un izvērtēšanai iekļaušanai nozaru plānos. Izsakās par uzņēmējdarbības vidi, kur NAP2027 ir minētas daudzas labas lietas, tostarp pārregulācijas novēršana, bet aicina akcentēt administratīvā sloga mazināšanu, par ko atbild Valsts kanceleja, lai tas neizd uz 7 gadiem un nepalik tikai ministrijas vēlmju sarakstā.		
19.11.2019.	Aleksandrs Dzalbs	No savas profesionālās darbības esmu secinājis, ka Latvijas attīstībai ir būtiski noteikt mākslīgo intelektu, mākslīgo vispārīgo intelektu un robotiku par tautsaimniecības pamatu, par primāro konkurētspējas faktoru un par attīstību iespējojošo faktoru pārējām tautsaimniecības nozarēm. Attiecīgi organizēt gan investīciju programmas, gan veikt izmaiņas izglītības sistēmā, pārkvalifikācijas sistēmā, zinātnes politikā, un, protams, arī budžetā. Varētu citēt daudzu valstu stratēģijas un faktiskos plānus, kas apliecina, ka šāda stratēģija Latvijai ir absolūti nepieciešama, lai pastāvētu un augtu globālās konkurences cīņā, kā arī nodrošinātu IKP izaugsmi, kas dotu iespēju finansēt Latvijas virzību pa Ziemeļvalstu ceļu, kā to iezīmējat savos plānos. Diemžēl nez NAP2027 redakcija (kurai savulaik iesniedzu priekšlikumu), nedz MK virzītais informatīvais ziņojums par MI Latvijā, nedz Ministru prezidenta darbība, nedz Valsts prezidenta darbība (kurš amatā stājoties it kā solīja valsts tautsaimniecības modernizāciju), nedz Saeimas darbība, nedz 2020. gada budžets neliecina par Saeimas un valdības izpratni šajos jautājumos.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	13.Lūdzam iekļaut arī MVU atbalstu rīcības virzienos: 13.1. audzējot to darba produktivitāti un pievienoto vērtību, kā arī veicot atbilstošus mērījumus, piemēram, pievienoto vērtību uz vienu nodarbināto MVU, vai darba vie-tu skaitu/īpatvaru MVI ar augstu pievienoto vērtību. 13.2.Būtiska ir attīstības instrumentu pieejamība MVU, īpaši izpētei un attīstībai, visos TRL līmeņos. Piedāvātais indikators: attīstības finansējuma pieejamība MVU visos tehnoloģijas gatavības (TRL) līmeņos.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	1. Ekonomikas ministrija izskatot NAP projektu vērš uzmanību, ka NAP ir nepieciešams konceptuāli pilnveidojumi: a. mūsdienu valstu konkurētspējas teorijas zinātnieki, piemēram D.Rodriks un K.Ketels savās atziņās ir norādījuši, ka konkurētspējīgas ekonomikas virsmērķis ir labklājības veidošana visai sabiedrībai, līdz ar to NAP virsmērķim un mērķim ir jābūt veidoti tā, lai tie nodrošina sabiedrības labklājības attīstību, vienlaikus ietverot nepieciešamos apakšmērķus/ stratēģiskos indikatorus, kas mērītu attiecīgo progresu, vai noteiktie mērķi tiek sasniegti. b. Vēršam uzmanību, ka NAP piedāvātais konceptuālais ietvars un piedāvātie stratēģiskie mērķa indikatori šobrīd nesniedz skaidru atbildi uz to kā tiks nodrošināta sabiedrības labklājības celšanās. Turklāt stratēģisko mērķa indikatoru kopums šobrīd neietver būtisku tautsaimniecības attīstības faktoru – eksporta spējas un apjoma kāpināšana, kas ir svarīgs faktors tautsaimniecības attīstībai; c. NAP ir nepieciešams sasaistīt ar viedās specializācijas konceptuālo ietvaru nodrošinot, ka turpmākās ekonomiskās darbības tiek veidotas ievērojot viedās specializācijas konceptuālo pieeju; d. NAP investīciju stratēģiskajām izvēlēm ir jābūt tādām, kas maksimizē atdevi no publiskajām investīcijām sniedzot vislielāko maksimizējošo efektu. Ekonomikas ministrijas ieskatā šādas stratēģiskās investīcijas būtu: i. datu ezera projekts (skat. zemāk priekšlikumu Nr.1); ii. Latvijas digitalizācijas attīstības, kas sevī ietver IKT izglītības, IKT pētniecības un attīstības un IKT biznesa attīstības komponenti); iii. Reģionālās nozīmes biznesa attīstības parku izveide Kurzemē, Latgalē un Vidzemē iv. Reģionālās lidostas attīstība Latgalē Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu ir nepieciešama atbilstoša intervences mehānismu (riskā kapitāls, granti ar galveno mērķi piesaistīt papildus finansējumu no ES horizontālajām aktivitātēm, finanšu instrumenti) un sistēmas izveide (viedās specializācijas darbības process, kurš nodrošina ietvaru jaunu stratēģisko projektu izveidei).		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Iestrādāt punktus [186] un [187] sociālo partneru un to nozaru pārstāvju iesaisti rīcīpolitikas plānošanā, caur Nacionālo trīspusējās sadarbības padomi.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Iestrādāt punktus [186] un [187] sociālo partneru un to nozaru pārstāvju iesaisti rīcīpolitikas plānošanā, caur Nacionālo trīspusējās sadarbības padomi.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam papildināt ar tekstu, ka īpaši izdalāms Rīga metropoles areāls, kas var piedāvāt noteikta mēroga kritisko masu gan attiecībā uz piegādātājiem un sadarbības partneriem, gan darbaspēku, lai radītu starptautiski pievilcīgu un konkurētspējīgu piedāvājumu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Dzīves līmeņa celšanās un individuālā materiālā labklājība būs atkarīga no tautsaimniecības spējas transformēties no darbietilpīgas un resursu ietilpīgas ekonomikas uz zināšanu un tehnoloģiju ietilpīgu <i>ekonomiku, t.sk.</i> aprites ekonomiku <i>un bioekonomiku</i> . Ir jāspēr virkne proaktīvu soļu, mērķtiecīgi ieguldot cilvēkkapitāla pieejamībā, pētniecībā un inovācijā, lai panāktu straujāku produktivitātes kāpumu un attīstītu pasaules tirgū pieprasītas preces un pakalpojumus, kā arī mācētu tos pārdot. Uzņēmumu, valsts un zinātnes sadarbība, t.sk. nodrošinot ilgtspējīgu finansējumu un tā koncentrāciju, viedā specializācija un efektīva inovācijas ekosistēma balstīs pāreju uz augstāku pievienoto vērtību un sociālo atbildību. // Zināšanu un tehnoloģiju ietilpīga ekonomika iekļauj un paredz gan aprites ekonomikas principus, gan bioekonomiku, koncentrējoties ne tikai uz resursu, ražošanas atlikumu un blakusproduktu atkārtotu izmantošanu, bet arī uz viedu, pārdomātu un ilgtspējīgu bioresursu izmantošanu, nodrošinot augstākas pievienotās vērtības preces un pakalpojumus tirgum.		
08.11.2019.	Līva Šteinberga	Ierosinājums precizēšanai: “Pārskatīt formulējumu, ka vienīgais dzinējspēks ir – kapitāla pieejamība. Dzinējspēks iespēju sekmīgai izmantošanai un izaicinājumu pārvarēšanai ir iedzīvotāju intelektuālais potenciāls, prasmes, resursu efektīva izmantošana un kapitāla pieejamība”.		
08.11.2019.	Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija	Šī rīcības virziena mērķis iekļauj, piemēram, tāds aspekts, kā iekļaušanos augstākas pievienotās vērtības globālajās ķēdēs [189], kuru īstenošana liels potenciāls ir tieši drošības un aizsardzības industrijai, jo jau šobrīd nacionālā mērogā tiek reglamentēta nacionālās aizsardzības industrijas iesaiste ārvalstu uzņēmumu sniegto pakalpojumu nodrošināšanā un produktu piegādē. Šie aspekti sekmētu arī mērķtiecīgu ārvalstu investīciju drošības un aizsardzības jomā piesaisti tieši zināšanu un tehnoloģiju ietilpīgai uzņēmējdarbībai [204]. Jāmin, ka drošības un aizsardzības industrijas pārstāv tādas viedās specializācijas jomas, kā medicīnas tehnoloģijas, viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas [191] un kurās tiek radīti produkti un pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību. Drošības un aizsardzības industrijās nozīmīgs atbalsts būtu iniciatīvas atbilstošas inovāciju ekosistēmas veidošanā [192; 202], jo jau šobrīd tiek nodrošināta starpnozarju partnerība, veidojot zināšanu un tehnoloģiju ietilpīgu ekonomiku [193]. Aizsardzības un drošības industriju aktualitāti tieši arī inovāciju jomā pamato Eiropas Savienības līmenī īstenotās iniciatīvas (piemēram, Eiropas Aizsardzības fonda iniciatīvas). ES Dalībvalstis atzīst, ka īpaši nozīmīgs ir atbalsts mazajiem un vidējiem uzņēmumiem kā inovāciju dzinējiem, kas ļauj līdzsvarot konkurētspēju Eiropas tirgū un iesaistīt piegādes ķēdēs, kas, apvienojumā pārrobežu sadarbību, paver iespējas šiem uzņēmumiem iesaistīties Eiropas aizsardzības industrijas produktu izstrādē. Attiecībā uz produktivitāti paaugstināšanu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai tradicionālajās (ne RIS3) nozarēs [207] jāmin, ka viens no drošības un aizsardzības nozaru attīstības stūrakmeņiem ir tieši duālās izmantošanas produkti, to piegādes nepārtrauktība. Tādējādi ir jāatrasa drošības un aizsardzības industriju potenciāls inovāciju attīstībā un ieviešanā arī tradicionālajās nozarēs. Priekšlikums: Ņemot vērā iepriekš minēto, aicinām precizēt rīcības virziena aprakstošo sadaļu, kā arī atbilstošos uzdevumus, iekļaujot informāciju un atsaucot arī uz drošības un aizsardzības jomu un šīs industrijas lomu NAP 2027 stratēģisko mērķu sasniegšanā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam izvērtēt iespēju rīcības virziena “Produktivitāte un inovācija” ietvaros iekļaut inovatīva iepirkuma ieviešanas veicināšanu valsts un pašvaldības iestādēs, un privātajā sektorā (vairāk informācijas par inovatīvu iepirkumu skatīt: https://www.iub.gov.lv/lv/node/825), kas var sekmēt ne tikai publisko resursu efektīvāku izmantošanu, bet arī inovācijas uzņēmumus un publiskajā sektorā, tāpat var veicināt uzņēmumu ieguldījumus pētniecībā, attīstībā un inovācijā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> // Konkurētspēja ir ekonomiskās izaugsmes pamatā.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	8.Rīcības virziens “Produktivitāte un inovācija” Lūdzam iekļaut rādītāju ikgadējais pieaugums reālajam NKP uz nodarbinā-to		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	1. Saistībā ar Latvijas valsts pārvaldes inovāciju veicināšanas instrumentiem, Ekonomikas ministrijas ieskatā, arī sadaļā "Produktivitāte un inovācija" ir jāpievieno likumiskā ietvara, regulējuma, atkāpju pieļaujamība un grozījumu ātra un operatīva izstrāde inovatīvu projektu realizēšanā, līdz ar to stimulējot gan vietēju uzņēmēju un pētniecības sektora inovatīvu produktu un pakalpojumu realizāciju, gan arī piešķirot starptautisku nozīmīgu spēlētāju un kompāniju interesi attīstīt un izstrādāt viedus un inovatīvus risinājumus Latvijā;		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Iebildums. Lūdzam precizēt rīcības virziena "Produktivitāte un inovācija" apraksta sadaļas [190] – [193] (42.lpp.) rindkopu, jo šajā sadaļā nav ietverta informācija par investīciju veicināšanu ārpus Latvijas, kas noteikta rīcības virziena uzdevumā [204] (44.lpp.).		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	1. Izceļot Latvijas Nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam 190.punktā minēto par spēju strauji mainīgajā vidē veidot jaunas, zināšanās balstītas konkurētspējas priekšrocības, proti, kāpināt produktivitāti caur ieguldījumiem cilvēkkapitālā, pētniecībā un inovācijā, jaunu, digitālu tehnoloģiju ieviešanā, Ekonomikas ministrija vērš uzmanību, ka investīcijas ir tikai viens no inovāciju un konkurētspējīgas uzņēmējdarbības aspektiem, ko valsts pārvalde spēj realizēt. Būtisks aspekts, kas noteikti ir jāņem vērā izvērtējot valsts publisko institūciju potenciālu inovāciju un uzņēmējdarbības konkurētspējas veicināšanā ir esošā uzņēmējdarbības vides un likumiskā ietvara atbilstība modernas, uz digitalizāciju un inovācijām balstītas, uzņēmējdarbības veikšanai. Izvērtējot likumiskā ietvara un uzņēmējdarbības vides līmeni, Ekonomikas ministrija piekrīt, ka 192.punktā svarīga ir inovāciju ekosistēmu veidošana, finansējot privātā, publiskā un akadēmiskā sektora sadarbību, tādējādi veicinot publiskā sektora izpratni par konkrēto jomu un sektoru esošo situāciju un, identificējot būtiskākos šķēršļus dinamiskas attīstības nodrošināšanā. Ekonomikas ministrija vēlas izcelt, ka Viedās specializācijas stratēģijas Latvijā identificēto jomu attīstībā noteikti izšķirošs aspekts ir gan kopējā sektoru sadarbība (Triple Helix), gan arī publiskās pārvaldes institūciju savstarpēja koordinēta rīcība, inovāciju un digitalizācijas atbalstīšanai. Ekonomikas ministrija aicina Latvijas Nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam sadaļā "Produktivitāte un inovācija" kā papildus nosacījumu minēto mērķu sasniegšanai iestrādāt nepieciešamību virzīties uz ciešas un koordinētas valsts pārvaldes starpinstitūciju sadarbības modeli, tādējādi nodrošinot vienotu un caurskatāmu inovatīvas uzņēmējdarbības, zinātnes un valsts pārvaldes veicināšanas modeli;		
24.10.2019.	Aglonas novada dome	Izvērtējot Latvijas Nacionālo attīstības plāna 2021. – 2027.gadam pirmo redakciju, Aglonas novada dome piedāvā veikt papildinājumus daļā Prioritāte "Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība" sadaļā Rīcības virzies "Produktivitāte un inovācija" 192 punktā. Tiek piedāvāts papildināt sadaļu ar informāciju par tūrismu. Jo uzskatam, ka tūrisms ir viens no svarīgākajiem uzņēmējdarbības nozares veidiem. Piedāvājam par tūrismu ievietot šādu informāciju: "Tūrisma attīstība Latvijā ir viena no tautsaimniecības un vides attīstības prioritātēm. Tūristu plūsmas palielināšana veicinātu dažādu nozaru izaugsmi (sabiedriskā ēdināšana, viesnīcas, transports, tirdzniecība, izklaides, sporta aktivitātes un t.t.). Lai piesaistītu ceļotājus un popularizētu Latviju starptautiskajā mērogā, ir svarīgi izstrādāt pievilcīgus tūrisma produktus un tos veiksmīgi pārdot."		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(192) Iesakām papildināt sadaļu ar informāciju par tūrismu, tai skaitā sakrālo tūrismu un netradicionālo lauksaimniecību, kas saistīta ar tūrismu, jo tūrisms ir viens no svarīgākajiem uzņēmējdarbības nozares veidiem. Piedāvājam par tūrismu ievietot šādu informāciju: "Tūrisma (iekļaujot sakrālo tūrismu un netradicionālo lauksaimniecību) attīstība Latvijā ir viena no tautsaimniecības un vides attīstības prioritātēm. Tūristu plūsmas palielināšana veicinātu dažādu nozaru izaugsmi (sabiedriskā ēdināšana, viesnīcas, transports, tirdzniecība, izklaides, sporta aktivitātes un t.t.). Lai piesaistītu ceļotājus un popularizētu Latviju starptautiskajā mērogā, ir svarīgi izstrādāt pievilcīgus tūrisma produktus un tos veiksmīgi pārdot."		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Svarīga ir inovācijas ekosistēmas veidošana <i>nacionālā un reģionālā līmenī</i> , finansējot privātā, publiskā un akadēmiskā sektora sadarbību un tās rezultātā salāgojot pētniecības un inovācijas kapacitāti ar uzņēmējdarbības vajadzībām, kā arī mērķtiecīgas, sabalansētas un pēctecīgas investīcijas pilnā ciklā no zināšanu radīšanas līdz tajās balstītu produktu un pakalpojumu izstrādei un to pārdošanai. Arī dizains ir uzskatāms par inovācijas ekosistēmas būtisku sastāvdaļu. Publiskajam sektoram jāuzņemas aktīva loma kā inovācijas veicinātājam un pasūtītājam // Projekta "INNO INFRA SHARE" rīcības plāna (saskaņots IZM un EM 2019.g. aprīlī un maijā) aktivitāte Nr.2. Reģionālās pētniecības un inovāciju konsultatīvās platformas izveide un darbība. Platformas mērķis ir sekmēt sadarbību starp reģionālajiem pētniecības un inovāciju spēlētājiem, t.sk. veicinot pētniecības un inovāciju infrastruktūras pieejamību MVU. Platformas ietvaros notiks sadarbība starp galvenajām ieinteresētajām pusēm un starpniekorganizācijām (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija. // Reģionālās politikas pamatnostādņu projekts 2027.g.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>PAPILDINĀT AR JAUNU PUNKTU PAR REĢIONĀLĀS STATISTIKAS NEPIECIEŠAMĪBU, lai inovācijas tiktu vērtētas arī reģionos valsts līmenī. // VPR organizētās darba grupu diskusijās ir secināts, ka nav iespējams vērtēt inovāciju aktivitāti reģiona līmenī, jo netiek atsevišķi izdalīti inovāciju statistikas dati pa reģioniem. Tas ir nepieciešams, lai izvērtētu reālo situāciju reģionos un pieņemtu stratēģiskus lēmumus uzņēmējdarbības atbalstam.</i>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam precizēt [194] rādītāja bāzes un mērķa vērtības atbilstoši stratēģisko mērķu indikatoru tabulā norādītajiem datiem (skatīt 13.lp.).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam precizēt [194] rādītāja bāzes un mērķa vērtības atbilstoši stratēģisko mērķu indikatoru tabulā norādītajiem datiem (skatīt 13.lp.).		
04.11.2019.	Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā	Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā priekšlikumi Nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam attiecībā uz darbaspēku: <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot tiesību normu regulējumu, lai sniegtu iespēju darba devējiem ieguldīt vairāk līdzekļu darbinieku izglītošanā. Būtu jāprecizē Darba likuma regulējums, paredzot iespēju segt apmācību izdevumus arī gadījumā, ja apmācībām ir noteicošā nozīme nolīgta darba izpildei, gan arī nodokļu likumos jāparedz iespēja finansēt augstākās izglītības (t.sk., maģistra grāda) iegūšanu, neuzskatot to par ar nodokli apliekamu darbinieka ienākumu, un atprasīt šos izdevumus, ja darbinieks izbeidz darba tiesiskās attiecības pirms vienošanās paredzētā termiņa (NAP 199.punkts, 48.lpp.); 		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana 5 specializācijas jomās: zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas <i>nacionālā, reģionālā un vietēja līmenī. / Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas, Plānošanas reģioni // Projekta "INNO INFRA SHARE" rīcības plāna (saskaņots IZM un EM 2019.g. aprīlī un maijā) aktivitāte Nr.2. Reģionālās pētniecības un inovāciju konsultatīvās platformas izveide un darbība. Platformas mērķis ir sekmēt sadarbību starp reģionālajiem pētniecības un inovāciju spēlētājiem, t.sk. veicinot Pētniecības un inovāciju infrastruktūras pieejamību MVU. Platformas ietvaros notiks sadarbība starp galvenajām ieinteresētajām pusēm un starpniekorganizācijām (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija. / Saskaņā ar ieviestajiem Interreg Europe projektiem un pētot ārvalstu pieredzi, ir skaidrs, ka nepieciešams darbs visos trīs līmeņos, citādi informācija un atbalsts pamatā ir pieejams lielās pilsētās un ir nepietiekams attālākās vietās. Saskaņā ar RATIO rīcības plānu ir nepieciešams reģiona līmenī īstenot informatīvas aktivitātes un nodrošināt konsultatīvu atbalstu MVU.</i>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	<p>6. Vēlamies uzsvērt, ka tieši digitālu tehnoloģiju ieviešana un prasmīga izmantošana visos uzņēmējdarbības procesos ir pamats konkurētspējas pieaugumam. Ņemot vērā Latvijas ekonomikas struktūru ir nepieciešams veidot digitāli attīstītu un iekļaujošu uzņēmējdarbības vidi, kuras ietvaros visu lielumu uzņēmumi spēj viegli integrēties, kā arī uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstīšana ir uzņēmumu vajadzības balstīta. Lai veicinātu digitālo tehnoloģiju integrācijas līmeni uzņēmumos valsts pakalpojumi, atbalsta iniciatīvas un likumdošana ir jāveido ar mērķi izskaust papīra lietojumu uzņēmumos un ekonomikā kopumā, tā vietā radot inovatīvus digitālus risinājumus.</p> <p>Ir jāveido nulle papīra ekonomika, kas nodrošinātu 100% ekonomikas digitalizāciju tā rezultātā mainot domāšanas veidu, padarot digitālo tehnoloģiju lietojumu par ērtu un pašsaprotamu darba formu, kā arī būtiski ietekmē digitālo prasmju celšanu. Šāda mērķtiecīga digitalizācija nodrošinātu jaunu biznesa modeļu rašanos, starptautiska mēroga inovācijas, ka arī veidotos reālā laika datu izmantošanas iespējas ekonomikas monitoringā un precīzākai investīciju vajadzību noteikšanai. Nulle papīra ekonomika veicinās ekonomikas caurspīdīgumu un samazinātu CO2 izmešu apjomu.</p> <p>Lai sasniegtu rīcības virziena mērķi ir nepieciešams rīcības virziena "Produktivitāte un inovācija" uzdevumus papildināt ar jaunu uzdevumu, izsakot to šādā redakcijā</p> <p>Nr. Uzdevums Atbildīgā institūcija Līdzatbildīgās institūcijas Finanšu resursu avots Mērķa indikators ... Latvijas ekonomikas digitālās transformācijas stratēģijas "Nulle papīra ekonomika" īstenošana EM IZM, VARAM VB, ES fondi, Horizon Europe Nominālā darbaspēka produktivitāte uz nostrādāto stundu</p> <p>Preču un pakalpojumu eksports</p> <p>Datorpakalpojumu un informācijas pakalpojumu Eksports</p> <p>Zināšanu un</p>		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Ierosinām precizēt rīcības virziena "Produktivitāte un inovācija" uzdevumu [201] (43.lpp.), aizstājot vārdus "neveicinot privāto investīciju aizvietošanu" ar vārdiem "veicinot privāto investīciju piesaisti".		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Pie rīcības virziena "Produktivitāte un inovācija" rīcības virziena uzdevuma [201] lūdzam papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar Sociālajiem partneriem. Ņemot vērā, ka darba vietu kvalitātes nodrošināšanā būtiska loma ir gan arodbiedrībām, gan darba devējiem, kā arī būtisks instruments kvalitatīvu darba vietu nodrošināšanā ir koplīgumi, LBAS uzskata, ka sociālajiem partneriem jābūt līdzatbildīgiem arī šajā punktā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Valsts, uzņēmēju un zinātnes sadarbības, zināšanu pārneses nodrošināšana, jaunu produktu un pakalpojumu attīstības un cilvēkresursu piesaistes reģionos atbalstīšana, koncentrējot pieejamo atbalstu un neveicinot privāto investīciju aizvietošanu. / <i>Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas plānošanas reģioni // Termina precizēšana /skat līdzīgu iepriekš/</i>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Stratēģisku inovācijas partnerību un ekosistēmu attīstības atbalstīšana, t.sk. reģionālo zināšanu partnerību attīstībai un dizaina inovācijai nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī. / <i>Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas, plānošanas reģioni // Projekta "INNO INFRA SHARE" rīcības plāna (saskaņots IZM un EM 2019.g. aprīlī un maijā) aktivitāte Nr.2. Reģionālās pētniecības un inovāciju konsultatīvās platformas izveide un darbība. Platformas mērķis ir sekmēt sadarbību starp reģionālajiem pētniecības un inovāciju spēlētājiem, t.sk. veicinot Pētniecības un inovāciju infrastruktūras pieejamību MVU. Platformas ietvaros notiks sadarbība starp galvenajām ieinteresētajām pusēm un starpniekorganizācijām (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija. Reģionālās politikas pamatnostādņu projekts 2027.g</i>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Finansējuma struktūras sabalansēšana visā pētniecības un inovācijas ciklā, samērojot pētniecības un inovācijas kapacitāti ar uzņēmējdarbības vajadzībām jaunu iespēju izmantošanai un tirgus attīstībai // Dzēst, nav NAPuzdevums. Nav skaidrs, kas ar to domāts NAPā		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[204] Preču un pakalpojumu eksports [Nav tāda rādītāja [194]-[199]]		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt uzdevuma [204] šādā redakcijā: "[204] Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta un ārvalstu investoru piesaistes zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgai uzņēmējdarbībai, kvalitatīva tūrisma produkta Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas // NAP netiek izdalīts tūrisms kā atsevišķa nozare, lai gan tūrisma joma jau kādu laiku un arī uz nākamo periodu 2021-2027 iestrādā nopietnu prioritāti par veselības tūrisma attīstību, kas ir aktuāla arī Liepājas pilsētai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam izteikt uzdevuma [204] šādā redakcijā: “[204] Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta un ārvalstu investoru piesaistes zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgai uzņēmējdarbībai, kvalitatīva tūrisma produkta Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas. // NAP netiek izdalīts tūrisms kā atsevišķa nozare, lai gan tūrisma joma jau kādu laiku un arī uz nākamo periodu 2021-2027 iestrādā nopietnu prioritāti par veselības tūrisma attīstību, kas ir aktuāla arī Liepājas pilsētai.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta un ārvalstu investoru <u>palīdzināšana un investīciju piesaiste</u> zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgai uzņēmējdarbībai Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas. / Papildināt ar jaunu indikatoru “ <i>Piesaistīto investīciju apjoma pieaugums</i> ” // Investoru skaits pats par sevi nenorāda uz attīstību. Būtisks ir piesaistīto investīciju apjoms - gan vietējo, gan ārvalstu. / RDI2CluB projektā izstrādātā Zināšanās balstītas Bioekonomikas inovāciju ekosistēmas rīcības plāna Vidzemes plānošanas reģionam Mērķis Nr.6.: Vairojot Vidzemes reģiona pievilcību ieinteresēto pušu acīs kā vietu inovācijām un ieguldījumiem bioekonomikā		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Digitālo tehnoloģiju (digitalizācija, automatizācija, robotizācija, mākslīgais intelekts, <i>t.sk. digitālā transformācija</i> . plašākas pielietošanas uzņēmējdarbībā sekmēšana. / <i>Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas, PR.</i> / <i>Papildināt ar jaunu indikatoru “Inovāciju zināšanu un tehnoloģiju izlaide”</i> // Latvijā ir labi sakārtota IT infrastruktūra un spēcīgi IT uzņēmumi, bet ir salīdzinoši zema ražošanas uzņēmumu digitalizācija un digitālā transformācija. Lai vērtētu digitalizācijas attīstību MVU ir nepieciešams analizēt un uzskaitīt ieviestos digitalizācijas projektus / Viens pats rādītājs “nominālā darba spēka produktivitāte uz dara spēka stundu” nav aptverošs indikators, kas pilnībā var izvērtēt digitalizācijas attīstību MVU.		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Ierosinām aizstāt rīcības virziena “Produktivitāte un inovācija” uzdevumu [206] (44.lpp.), aizstājot vārdu “aktīvo” ar vārdu “aktīvāko”.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Inovatīvi aktīvo uzņēmumu skaits (5000) ir mulsinošs. Saskaņā ar CSP informāciju 2014.-2016. gadā Latvijā bija 1453 inovatīvi aktīvu uzņēmumu, kas veido 30.3% no kopējā uzņēmumu skaita (atbilstoši kritērijiem - darbinieki virs 10 + noteiktas nozares). Ja ar skaitu 5000 domāts to ekonomiski aktīvo uzņēmumu, kas atbilst inovāciju apsekojuma kritērijiem, ietvars, tad nepieciešams attiecīgi precizēt [206] uzdevuma aprakstu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Izteikt jaunā redakcijā: 5000 inovatīvi aktīvo uzņēmumu kopas monitorēšanas sistēmas izstrādāšana precīzākai produktivitātes izmaiņu novērtēšanai reģionos un visā Latvijas teritorijā.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[207] Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana bioekonomikas nozarēs un privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai tradicionālajās (ne RIS3) nozarēs[Rīcības virziena uzdevumu redakcija nav atbilstoša darba grupās diskutētajiem virzieniem, tā izslēdz ZM ieguldījumu jomas un ir nepamatoti sašaurinātas, tāpēc lūdzam precizēt atbilstoši ZM redakcijai.]		
11.11.2019.	LVRTC	2. Rīcības virziena uzdevuma Nr.207 noteikts – Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai tradicionālajās (ne RIS3) nozarēs, un ka atbildīga institūcija ir norādīta Ekonomikas ministrija. emot vera, ka produktivitātes palielināšanai arvien pieaug augsto tehnoloģiju nozīme, būtiska loma šī rīcības virziena mērķu sasniegšanai ir arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, kuras, atbilstoši 2011.gada 29.oktobra LR MK noteikumu Nr.233, viena no funkcijām ir “informācijas sabiedrība, elektroniska pārvalde un valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju parvaldība.” Ievērojot rīcības virziena uzdevuma Nr.207 noteikto apjomu un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai noteiktas funkcijas, ierosinām papildu kā līdzatbildīgo institūciju rīcības virziena uzdevuma Nr.207 noteikt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai <i>tradicionālajās - (arī ārpus RIS3) - nozarēs, industrijas transformācijai.</i> / <i>Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju ZM.</i> / <i>Papildināt ar jaunu indikatoru “Inovāciju zināšanu un tehnoloģiju izlaide”</i> // Brīdī, kad tradicionālajā nozarē (piemēram, lauksaimniecībā) ienāk augsto tehnoloģiju risinājumi, tiek potenciāli radītas bioekonomikas inovācijas, kas iekļaujas vienā no 5 Latvijas RIS3 jomām. Atbalstāmai būtu jābūt arī jau nišas bioekonomikas jomās strādājošo uzņēmumu augsto tehnoloģiju risinājumu pārņemšana. / RDI2CluB projektā izstrādātā Zināšanās balstītas Bioekonomikas inovāciju ekosistēmas rīcības plāna Vidzemes plānošanas reģionam Mērķis Nr.2. Veicināt tādu zināšanu attīstību, pieejamību un apmaiņu, kas uzņēmumiem nepieciešamas, lai ražotu bioloģiskajos resursos balstītus produktus un pakalpojumus		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Sadaļā Rīcības virziens “Darbs un ienākumi” papildināt punktu [208] ar sekojošu teikumu: Veicināt gan trīspusējo, gan divpusējo sociālo dialogu un kopīgumu pārklājuma celšanu, ar mērķi nodrošināt iepriekš minēto, godīga un sociāli atbildīga darba tirgus attīstībai.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[208] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar profesionālās dzīves kvalitātes paaugstināšanā darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katru Latvijas iedzīvotāja labklājību pilnveidota sociālā dialoga ietvaros .		
08.11.2019.	Biznesa pakalpojumu centru nozares asociācija, Nacionālā nekustamo īpašumu attīstītāju alianse, Vastint Latvia, CBRE Baltics, Colliers International, Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments	Rīcības virziens “Darbs un ienākumi”. Atzīt SBPC sektoru kā nozīmīgu spēlētāju, kas spēj radīt darba tirgus pieprasījumam atbilstošu un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaisti, tai skaitā darbaspēka remigrāciju. Papildināt mērķa indikatorus ar darbavietu skaitu, kas radītas konkrētajā sektorā.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 rīcības virzienu “Darbs un ienākumi”, kura mērķi ir [208]Iespējas Latvijas iedzīvotājiem <u>ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katru Latvijas iedzīvotāja labklājību.</u> [210]Latvijā pēdējos gadus pieaug nodarbināto skaits un samazinās bezdarba līmenis, vienlaikus pieaug arī vakanču skaits, norādot uz neatbilstībām darbaspēka pieprasījumā un piedāvājumā, tāpat Latvijā saglabājas arī vērtīga nemamas darba tirgus reģionālās atšķirības. Līdz ar to <u>darba tirgus attīstībai būtiska būs darbaspēka pieejamība, ko nodrošinās esošā cilvēkkapitāla potenciāla pilnvērtīga izmantošana (veicinot reģionālo un profesionālo darbaspēka mobilitāti, t.sk. tehnoloģiju attīstības un digitalizācijas ietekmē radītos jaunus nodarbinātības veidus, kā arī novēršot šķēršļus cilvēku aktīvai dalībai darba tirgū) un mērķtiecīgi vadīta, darba tirgus pieprasījumam atbilstoša, kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaiste, īpaši darbaspēka remigrācija. Īpaša uzmanība būs jāpievērš mērķtiekiem aktīvās nodarbinātības pasākumiem paaugstināta bezdarba riska grupām.</u> NAP 2027 projektā saistībā ar šiem mērķiem nav identificējami rīcības virziena uzdevumi saistībā ar diasporas potenciāla izmantošanu, izvēloties mūsdienīgus darba vides risinājumus.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Sadaļā Rīcības virziens “Darbs un ienākumi” papildināt punktu [208] ar sekojošu teikumu: [208] Veicināt gan trīspusējo, gan divpusējo sociālo dialogu un kopīgumu pārklājuma celšanu, ar mērķi nodrošināt iepriekš minēto, godīga un sociāli atbildīga darba tirgus attīstībai.		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Apakšsadaļā Rīcības virziena mērķis / “Darbs un ienākumi” punktu izteikt sekojošā redakcijā : [208] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar profesionālās dzīves kvalitātes paaugstināšanā darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, pilnveidota sociālā dialoga ietvaros , sekmēt katru Latvijas iedzīvotāja labklājību. [209] Cilvēkkapitāls, tā kvalifikācija, pieejamība un atbilstība darba tirgus pieprasījumam ir ķēdes elementi ceļā uz augstāku produktivitāti un ekonomikas izaugsmi. Uzņēmumiem produktivitātes pieaugums dod iespēju vairāk nopelnīt un investēt, kā arī ilgtermiņā kopumā radīt vairāk jaunu darba vietu, savukārt darba ņēmējiem tam jārezultējas darba vietu kvalitātes pieaugumā – lielākās algās, drošākās darba vietās, vienlīdzīgās tiesībās , pienācīgā sociālajā aizsardzībā, veselības aizsardzībā u.c		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	9.Rīcības virziens “Darbs un ienākumi” Aicinām iekļaut rādītājus, kas attiecas uz ienākumu mērīšanu nevis no-darbinātību, piemēram, vidējos stundas ienākumus vīriešiem un sievietēm, pa nodarbinātības veidiem, vecumiem un personām ar invaliditāti.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	10.Noteikt rādītājus arī darba drošības mērīšanai, piemēram, nāvējošus un ne-nāvējošas darba traumas, pēc dzimumiem un migrācijas statusa.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	11.Ņemot vērā iespējamās darba tirgus tendences, būtu svarīgi atspoguļot un mērīt arī nelegālo nodarbinātību un verdzību, kas jau šobrīd ir novēro-jama loģistikā un būvniecībā.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	12.Aicinām ekonomikas attīstībai izvirzīt rīcības virzienus un indikatorus, kas attiecas uz ražošanu: 12.1.ražošanas vērtība kā proporcija no NKP un IKP; 12.2.nodarbinātība ražošanā kā kopējās nodarbinātības proporcija. Būtiski, ka pieaug pievienotā vērtība uz vienu nodarbināto apstrādes rūp-niecībā.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	1. Ņemot vērā NAP rīcības virziena "Darbs un ienākumi" 208. un 210. punktā minēto, aicinām papildināt rīcības virzienu "Darbs un ienākumi" ar jaunu punktu, kurš norādītu uz mērķtiecīgu starp institūciju sadarbības nepieciešamību nozarēs, kurās ir novērojams potenciāls radīt daudz jaunas, mūsdienīgas, augstas kvalitātes darba vietas un kurās ir potenciāls piesaistīt kvalificēta ārvalstu darbspēku un talantu, tajā pašā laikā veicinot darbspēka reemigrāciju. Kā piemēru var minēt starptautisko biznesa pakalpojumu centru sektora attīstību, kurš ieņem aizvien lielāku lomu Centrāleiropas un Baltijas reģiona ekonomikas izaugsmē. Latvijai ir nepieciešamā vide, lai piesaistītu jaunus ārzemju uzņēmumus un veicināt esošo uzņēmumu paplašināšanos, kuri radītu jaunas, mūsdienīgas, augstas kvalitātes darba vietas, tādējādi arī veicinot kvalificēta ārvalstu darbspēka un talantu piesaisti, un būtiski veicinātu darbspēka reemigrāciju.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lai akcentētu gan darba devēja, gan darbaņēmēja attiecības darba tirgū, aicinām precizēt 209.rindkopu šādā redakcijā: "[209] Cilvēkkapitāls, tā <u>pieejamība</u> , kvalifikācija <u>pieejamība</u> un <u>tās atbilstība</u> darba tirgus pieprasījumam, <u>kvalitatīvas un iekļaujošas darba vietas</u> ir ķēdes elementi ceļā uz augstāku produktivitāti un ekonomikas izaugsmi. Uzņēmumiem produktivitātes pieaugums dod iespēju vairāk nopelnīt un investēt, kā arī ilgtermiņā kopumā radīt vairāk jaunu darba vietu, savukārt darbaņēmējiem tam jārezultējas darba vietu kvalitātes pieaugumā – lielākās algās, drošākās darba vietās, pienācīgā sociālajā aizsardzībā, veselības aizsardzībā u.c.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[209] Cilvēkkapitāls, tā kvalifikācija, pieejamība un atbilstība darba tirgus pieprasījumam ir ķēdes elementi ceļā uz augstāku produktivitāti un ekonomikas izaugsmi. Uzņēmumiem produktivitātes pieaugums dod iespēju vairāk nopelnīt un investēt, kā arī ilgtermiņā kopumā radīt vairāk jaunu darba vietu, savukārt darbaņēmējiem tam jārezultējas darba vietu kvalitātes pieaugumā – lielākās algās, drošākās darba vietās, <u>vienlīdzīgās tiesībās</u> , pienācīgā sociālajā aizsardzībā, veselības aizsardzībā u.c.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Cilvēkkapitāls, tā kvalifikācija, pieejamība un atbilstība darba tirgus pieprasījumam ir ķēdes elementi ceļā uz augstāku produktivitāti un ekonomikas izaugsmi. Uzņēmumiem produktivitātes pieaugums dod iespēju vairāk nopelnīt un investēt, kā arī ilgtermiņā kopumā radīt vairāk jaunu darba vietu, savukārt darbaņēmējiem tam jārezultējas darba vietu kvalitātes pieaugumā – lielākās algās, drošākās darba vietās, pienācīgā sociālajā aizsardzībā, veselības aizsardzībā u.c. <i>jo īpaši plānošanas reģionos, ārpus Rīgas //</i> Pamatojums atzinuma 1. punkts		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam papildināt 201.rindkopas pēdējo teikumu šādā redakcijā: "[210] Īpaša uzmanība būs jāpievērš mērķētiem aktīvās nodarbinātības pasākumiem <u>bezdarbniekiem un</u> paaugstināta bezdarba riska grupām."		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[210] Latvijā pēdējos gadus pieaug nodarbināto skaits un samazinās bezdarba līmenis, vienlaikus pieaug arī vakanču skaits, norādot uz neatbilstībām darbspēka pieprasījumā un piedāvājumā. Būtu labi, ja darba devējam būtu pienākums sniegt pamatotu un izmērāmu atteikuma iemeslu, kāpēc potenciālais darbinieks neder.		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Ierosinām aizstāt rīcības virziena "Darbs un ienākumi" apraksta sadaļas rindkopu [211] (45.lpp.), aizstājot vārdu "liek" ar vārdu "veicina".		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam 211.rindkopu papildināt un izteikt šādā redakcijā: "[211] Nepietiekamas investīcijas kvalitatīvu darba vietu veidošanā <u>liek</u> nodarbinātajiem atstāt darba tirgu agrāk, nereti jau ar veselības traucējumiem. Tas norāda uz nepieciešamību atbalstīt kvalitatīvu darba vietu izveidi, lai veidotos ilgtspējīgas darba tirgus dalībnieku attiecības un atmaksātos darba devēju ieguldījumi cilvēkkapitālā, veicinot pēc iespējas ilgāku, kvalitatīvu līdzdalību darba tirgū un mazinot bezdarba iestāšanās riskus. <u>Darba tirgus efektīvai funkcionēšanai un kvalitatīvu darba vietu pastāvēšanai, ir būtiska arī darba tirgus institūciju veiktspēja.</u> Vienlaikus ilgtspējīgai dalībai darba tirgū būtiska ir arī sociālā apdrošināšana, kur nepieciešams rīkoties, lai nodrošinātu atbilstošu sociālo iemaksu veikšanu un novērstu sistēmiskus šķēršļus, kas liedz personām ātrāk atgriezties aktīvajā nodarbinātībā."		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam papildināt Rīcības virzienu ar papildu rindkopu vai arī papildināt 212.rindkopu ar šādu redakciju: "Latvijā parādnieku skaits un parādu apjoms nebanku kredītu un kredītu banku sektorā ir augsts. Augstas atsevišķu iedzīvotāju grupu finanšu saistības rada šķēršļus efektīvākai ēnu ekonomikas mazināšanai, jo cilvēkiem šādās situācijās zūd motivācija iesaistīties godīgās un atklātās darba tiesiskajās attiecībās. Būtiski uzsvērt, ka šīs finanšu saistības ir arī nepietiekamu ienākumu sekas bezatbildīgas kredītēšanas un zemas finanšu prasības apstākļos." Ņemot vērā, ka daļa no izsniegtajiem kredītiem (bez nopietna izvērtējuma par klienta maksāspēju) pirmskrīzes periodā ir viens no emigrācijas iemesliem, kā arī visticamāk nebūs nomaksāti, NAP2027 ir jāiekļauj pasākums, lai risinātu parādsaistību problemātiku. Aicinām attiecīgi precizēt arī 223.uzdevumu: "[223] Dažādu veidu finanšu un uzkrājumu ieguldījumu kultūras veicināšana, mērķtiecīgi ceļot sabiedrības finanšu prasību, <u>īstenojot racionālus pasākumus iedzīvotāju konkrēto jomu un sektoru esošo situāciju un, identificējot būtiskākos šķēršļus dinamiskas attīstības nodrošināšanā</u>		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	No datu avota jāizņem CSP.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam rīcības virziena indikatoru sarakstā iekļaut rādītāju, kas raksturotu tieši augsti kvalificētu darbaspēka pieaugumu no ārvalstīm vai remigrācijas rezultātā , skatot kontekstā ar Liepājas komentāru par rīcības virziena "Stipras ģimenes paaudzēs" [103] uzdevumu (remigrācijas veicināšana) un attiecīgo rādītāju "Remigrējušo iedzīvotāju skaits". Liepājas ieskatā remigrācijas aktivitātēm jābūt koncentrētām ne tikai uz atbalsta sistēmu ģimenēm, bet arī kvalificētu speciālistu atgriešanai Latvijas darba tirgū. // Nodarbinātības līmeņa pieaugums mūsdienu tehnoloģiskās attīstības līmenī neatspoguļo darbaspēka remigrantu un kvalificēta ārvalsta darbaspēka pieaugumu, uzskatām, ka mērķa indikatori neatbilst tā uzdevumam.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam rīcības virziena indikatoru sarakstā iekļaut rādītāju, kas raksturotu tieši augsti kvalificētu darbaspēka pieaugumu no ārvalstīm vai remigrācijas rezultātā , skatot kontekstā ar par rīcības virziena "Stipras ģimenes paaudzēs" [103] uzdevumu (remigrācijas veicināšana) un attiecīgo rādītāju "Remigrējušo iedzīvotāju skaits". Liepājas ieskatā remigrācijas aktivitātēm jābūt koncentrētām ne tikai uz atbalsta sistēmu ģimenēm, bet arī kvalificētu speciālistu atgriešanai Latvijas darba tirgū. // Nodarbinātības līmeņa pieaugums mūsdienu tehnoloģiskās attīstības līmenī neatspoguļo darbaspēka remigrantu un kvalificēta ārvalsta darbaspēka pieaugumu, uzskatām, ka mērķa indikatori neatbilst tā uzdevumam.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Bāzes gada vērtība ir 18,5 (šobrīd rakstīts 18): http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala_nodarb_nodarb_ikgad/NBG021.px/		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam pārskatīt indikatoru [215] atbilstoši Latvijas pensionēšanās vecumam. // Indikators neatspoguļo reālo situāciju valstī, jo Latvijā pensionēšanās vecums vēl tikai pakāpeniski tiek paaugstināts līdz 65 gadiem. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta 6.punkts nosaka, ka tiesības uz bezdarbnieka statusu ir personai, kura nav sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai valsts vecuma pensija nav piešķirta (tai skaitā priekšlaicīgi). Tātad personas virs 64 gadiem vairs netiek iekļautas bezdarbnieku skaitā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam pārskatīt indikatoru [215] atbilstoši Latvijas pensionēšanās vecumam. /Indikators neatspoguļo reālo situāciju valstī, jo Latvijā pensionēšanās vecums vēl tikai pakāpeniski tiek paaugstināts līdz 65 gadiem. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta 6.punkts nosaka, ka tiesības uz bezdarbnieka statusu ir personai, kura nav sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai valsts vecuma pensija nav piešķirta (tai skaitā priekšlaicīgi). Tātad personas virs 64 gadiem vairs netiek iekļautas bezdarbnieku skaitā.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Bāzes gada vērtība 2,9 (šobrīd rakstīts 42,8) (CSP aprēķins saskaņā ar 2018.gada Darbaspēka apsekojuma datiem): Nodarbinātie 25-64 g (tūkstošos) 816.0 Iedzīvotāji vecuma grupā 25-64 gadi, kuri piedalās mūžizglītībā un kuru kursi, semināri notika apmaksāto darba stundu laikā (tūkstošos) (L114=1,2) 24.1 pret nodarbinātajiem (%) 2.9		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Lūdzam precizēt rīcības virziena "Darbs un ienākumi" uzdevuma [219] (46.lpp.) rādītāja nosaukumā noteikto skaitli "100 00".		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam precizēt 219.indikatoru, izsakot to šādā redakcijā "[219] Smago un letālo nelaimes gadījumu skaits uz 100 000 nodarbinātajiem".		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam pārbaudīt vai norādītajā indikatorā nav ieviesies kļūda. Uzdevuma [223] atbilstošais indikators “Parāda attiecība pret ienākumiem mājsaimniecībās ar ienākumiem zem 20 ienākumu procentilēm” nav iekļauts indikatoru sarakstā un nesakrīt ar iekļauto “Parāda apkalpošanas maksājumu attiecība pret ienākumiem 2. ienākumu kvintilē” // Skatīt pavadvēstules 4.punktu. // 4. Esam konstatējuši, ka pie rīcības virzīšanu uzdevumiem nr. 82., 100., 101., 154., 327., 363. atsevišķi mērķa indikatori nav norādīti pie attiecīgā rīcības virziena mērķa indikatoriem, līdz ar to, nevar identificēt, kā tiks mērīta šo uzdevumu izpilde. Lūdzam indikatoriem pievērst īpašu uzmanību, un NAP2027 pilnveidotās redakcijas izstrādes gaitā iespēju robežās ņemt vērā Liepājas sniegtos priekšlikumus attiecībā uz rādītājiem uzdevumos nr. 141., 154., 158., 221., 275., 275., 276., 277., 281., 284., 305., 306., 307., 327., ņemot vērā, ka to sasniegšanā pašvaldībām būs būtiska loma.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam pārbaudīt vai norādītajā indikatorā nav ieviesies kļūda. Uzdevuma [223] atbilstošais indikators “Parāda attiecība pret ienākumiem mājsaimniecībās ar ienākumiem zem 20 ienākumu procentilēm” nav iekļauts indikatoru sarakstā un nesakrīt ar iekļauto “Parāda apkalpošanas maksājumu attiecība pret ienākumiem 2. ienākumu kvintilē”		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Eiropas Komisijas izstrādātajā ziņojumā par Latviju (2019) (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_lv.pdf) D pielikuma “Investīciju pamatnostādnes Latvijai par Kohēzijas politikas finansējumu 2021.– 2027. gadam” politikas mērķī “Sociālāka Eiropa – Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošana” ir noteiktas prioritārās investīciju vajadzības, lai uzlabotu darbvietu pieejamību un sekmētu sociālo ekonomiku, tai skaitā, lai stiprinātu darba tirgus iestāžu un dienestu kapacitāti. NAP2027 izstrādes laikā Konkurētspējas prioritātes darba grupā tika panākta vienošanās iekļaut Rīcības virzienā “Darbs un ienākumi” uzdevumu “Darba tirgus politikas īstenošanā iesaistīto institūciju veikspējas uzlabošana”, kas NAP2027 publiskajā apspriešanā vairs nav iekļauts. Ņemot vērā minēto, lūdzam iekļaut papildu uzdevumu “Darba tirgus politikas īstenošanā iesaistīto institūciju veikspējas uzlabošana”. Turklāt Labklājības ministrija ir iesniegusi priekšlikumu pasākumam un finpumā radīt vairāk jaunu darba vietu, savukārt		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	ELA izsaka priekšlikumu papildināt šo mērķu rīcības uzdevuma [221] <i>Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos</i> , nosakot par darbības uzdevumu darba spēka piesaistei atvieglot diasporas profesionāļu piesaisti, atvieglot darbinieku attālinātas atlases nosacījumus publiskajā un privātajā sektorā, kā arī veicinot darba vides un infrastruktūras pielāgojumus ar mūsdienīgiem risinājumiem, kas rada iespēju strādāt attālināti.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, t.sk. plānošanas reģionos ārpus Rīgas, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos. / Papildināt ar jaunu mērķa indikatoru “ <i>Reemigrējošo personu skaits</i> ” / <i>Papildināt kā līdzatbildīgās institūcijas, Plānošanas reģioni.</i> // Darba spēka aizplūšana uz globālajiem centriem t.sk. Latvijas iekšienē.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Lūdzam svītrot 222.uzdevuma līdzatbildīgo institūciju uzskaitījumā LBAS.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Situācijas risinājumam varētu būt finansāls atbalsts bezdarbniekiem/pašvaldībām, lai palīdzētu nabadzīgajiem cilvēkiem nokļūt līdz nodarbinātības veicināšanai svarīgiem pakalpojumiem 40 un vairāk km radiusā. Varētu būt arī NVA speciālistu, izbraukumi uz vietām – laukos. // Līdz ar NVA punktu skaita samazināšanu, lauku bezdarbnieku iespējas izmantot pakalpojumus samazinājušās. // Daļēji piekrītam		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā reģionu specifiskās vajadzības. // Izriet no stratēģiskā mērķa “Reģionu attīstība”		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Prioritāte “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” / Rīcības virziens “Darbs un ienākumi” / Pie uzdevuma [223] – būtu nepieciešams indikators, kas tieši norādītu uz iedzīvotāju uzkrājumiem, „drošības spilveniem”. Kopējais uzkrājumu apjoms šeit noteikti neder; vislabāk noderētu iedzīvotāju vai mājsaimniecību daļa, kuru uzkrājumu apjoms pārsniedz kādu noteiktu sliekšni (piem. 6 mēnešu vidējās darba algas apjomu). / Kaut kur ir nepieciešams paskaidrojums, kas ir nodokļu ķīlis.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Sniegt pašvaldībām ziņas par kreditsaistību nepildītājiem (pēc pašvaldības pieprasījuma), lai sniegtu savlaicīgu sociālo atbalstu (ātro kredītu “pārdozēšana”). // Daļēji piekrītam		
08.11.2019.	Veselības ministrija	224. rindkopā rīcības virziena uzdevumu lūdzam papildināt šādā redakcijā: “ <i>Kvalitatīvu, tai skaitā veselību veicinošu un drošu (..)</i> ”;		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Kvalitatīvu (t.sk. drošu) darba vietu izveide un uzturēšana, sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšana un atbalsts sociālās uzņēmējdarbības attīstībai, t.sk. plānošanas reģionos ārpus Rīgas. / <i>Papildināt kā atbildīgo ar EM, līdzatbildīgo VARAM // Sociāli atbildīga uzņēmējdarbība</i> , t.sk. ir saistīta ar reģionālo attīstību un arī sociāls uzņēmums ģenerē ekonomisko labumu un arī pasaules piemēri rāda, ka sociālie uzņēmumi var būt arī starptautiski konkurētspējīgi, tātad tas nav tikai LM jautājums		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	PAPILDINĀT ar jaunu RV uzdevumu <i>Pasākumu kopums, lai nodrošinātu cilvēku iesaisti sevis nodarbināšanā, atbalsts MVU attīstībai // Šobrīd pamatā NAP virzieni ir vērsti uz inovāciju attīstību, kas ir svarīgi makroekonomikas izaugsmei, tomēr nedrīkst aizmirst, ka iedzīvotāju labklājību veicina tieši mazā uzņēmējdarbība, līdz ar to nepieciešams iekļaut atbalstu arī tam, lai vispār veicinātu cilvēku iesaisti uzņēmējdarbībā un veicinātu izpratni par to.</i>		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	<p>II. NAP2027 kopumā ļoti centrēts uz cilvēku, tā dzīves un vides apstākļiem, kas pārsvarā ir izmaksu pozīcijas. Trūkst akcenta uz iespējām- uz jomām, kurās ir biznesa attīstības perspektīva sabiedrības labklājības un valsts ienākumu vairošanai. Latvijai ir jāorientējas uz eksporta apjomu kāpināšanu, kas ir veids, kur valsts var gūt papildus ienākumus. NAP2027 ir akcentēta produktivitāte, bet ar to ir pa maz -nepieciešams izmantot jebkuras iespējas kāpināt gan preču, gan pakalpojumu eksportu. Transporta un loģistikas joma ir viena no tādām, kas jau izsenis dod nozīmīgu labumu Latvijas tautsaimniecībai, eksportējot visdažādākos transporta, dzelzceļa, autotransporta, ostu, aviācijas un citus loģistikas pakalpojumus.</p> <p>Prioritātes "Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība" rīcības virzienā "Kapitāls un uzņēmējdarbības vide" atspoguļo tikai jautājumus par kapitāla pieejamību, nodokļu stabilitāti un administratīvo barjeru mazināšanu. Uzskatām, ka to nepieciešams paplašināt, jo uzņēmējdarbības attīstībai vitāli svarīga ir arī infrastruktūra. Īpaši transporta infrastruktūra Latvijā nav tikai vietējo vajadzību apmierināšanai, bet tā kalpo arī par pamatu starptautiska biznesa attīstībai un transporta un loģistikas pakalpojumi paši par sevi veido eksportspējīgu nozari, kura pati spēj ģenerēt ievērojamus eksporta ienākumus, nodrošina ievērojami apjomu darba vietu un nodokļu ieņēmumus.</p> <p>Tādēļ, lai arī transporta jomas uzdevumi noteikti Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virzienā "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi", piedāvājam papildināt Prioritātes "Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība" rīcības virziena "Kapitāls un uzņēmējdarbības vide" aprakstošo daļu (49.lpp.) ar šādu tekstu:</p> <p>Latvija sava ģeogrāfiskā novietojuma dēļ Baltijas jūras krastā nodrošina transporta un loģistikas pakalpojumus ievērojamām tranzīta kravu plūsmām gan austrumu – rietumu virzienā, gan ziemeļu – dienvidu virzienā. Apkalpojot šīs kravu plūsmas un veidojot dažādus loģistikas pakalpojumus dzelzceļa, autotransporta, ostu un aviācijā jomās, eksporta pakalpojumu struktūrā tie veido ap 40% gadā. Tādēļ nepieciešams racionāli izmantot izdevīgo Latvijas ģeogrāfisko stāvokli, starptautiski nozīmīgo transporta infrastruktūru, nepieciešams attīstīt un pilnveidot uzņēmējdarbības vidi loģistikas jomā, kāpinot tās konkurētspēju un pievienotās vērtības pakalpojumus. Nepieciešams veidot kompleksus multimodālus piedāvājumus, kurus veido dzelzceļš, autotransports, ostas, lidostas, gaisa un jūras transports. Valstij ir jāsekmē, lai kopā ar loģistikas pakalpojumiem Latvijā attīstītos arī apstrādes industrija.</p>		
08.11.2019.	Biznesa pakalpojumu centru nozares asociācija, Nacionālā nekustamo īpašumu attīstītāju alianse, Vastint Latvia, CBRE Baltics, Colliers International, Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments	Rīcības virziens "Kapitāls un uzņēmējdarbības vide". Papildināt mērķa uzdevumu ārējās ekonomiskās politikas īstenošanai skaidru mērķu sasniegšanai ar sadrumstalotības mazināšanu atbalsta pasākumiem, tādējādi cenšoties panākt lielākas un fokusētākas investīcijas komandai, informācijas platformai un aktivitatēm, kas veido valsts un Rīgas metropoles areāla tēlu SBPC uzņēmēju vidū.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 rīcības virziena "Kapitāls un uzņēmējdarbības vide", kura mērķis ir <i>[227]Tādas tiesiskās, <u>administratīvās un finanšu vides veidošana</u>, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, <u>nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojumu Latvijas tautsaimniecībā</u>, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā. NAP 2027 projektā saistībā ar šo mērķi nav identificējami rīcības virziena uzdevumi saistībā ar diasporas uzņēmēju iesaisti Latvijas tautsaimniecības attīstībā.</i>		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[229] Latvijai ir raksturīgs relatīvi zems investīciju līmenis, kas galvenokārt ir saistīts ar vājo kredītēšanu, zemo kapitāla tirgus attīstības līmeni, salīdzinoši augstu privātā sektora parādsaistību līmeni, kā arī ekonomikas un politiskās situācijas nenoteiktību. Lai celtu investīciju līmeni, būtiski būs nodrošināt kredītēšanas tempu pieaugumu un alternatīvu finansējuma avotu pieejamību pietiekamā apjomā, ceļot pieejamo finanšu instrumentu klāstu. Būtiska uzmanība jāpievērš arī kapitāla tirgus attīstībai, lai nodrošinātu iekšzemē uzkrātā kapitāla tālāku ieguldīšanu tautsaimniecībā, kā arī celtu tā pievilcību ārvalstu investoriem, <u>vienlaikus nodrošinot ārvalstu investīciju kontroles mehānismus, mazinot drošības riskus stratēģiskiem uzņēmumiem un nozarēm.</u>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	1. Ņemot vērā NAP rīcības virziena "Kapitāls un uzņēmējdarbība" 229. punktā minēto, aicinām rīcības virzienu "Kapitāls un uzņēmējdarbība" papildināt ar tekstu, kas norādītu, ka publiskām investīcijām ir jākoncentrējas arī uz investīciju atmaksāšanos, jeb publiskajām investīcijām ir jātiek investētām vietās, nozarēs un projektos, kuri Latvijas budžetam radīs lielāku ieguvumu ilgtermiņā. Piemēram, investējot publiskos līdzekļus nozarēs, kurās ir augsts potenciāls piesaistīt ārvalstu investīcijas un radīt jaunas darba vietas, ilgtermiņā tiek nodrošināta straujāka ekonomiskā izaugsme, kā investējot nozarēs ar mazāku izaugsmes potenciālu.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Aicinām NAP projektā 230. vai 243. paragrāfā attiecībā uz atvērto datu potenciāla izmantošanu un datu atvēršanu iekļaut nosacījumus, kas ietvertu šādus aspektus: a) datu atvēršana inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādei ir jābalstās sabalansētā datu aizsardzības politikā; b) valsts pārvaldes iestāžu informācijas sistēmu un reģistru datiem ir liels potenciāls digitālās ekonomikas attīstībai, bet jebkura atvērto datu (brīvi pieejama bezmaksas informācija bez atkalizmantošanas ierobežojumiem) iniciatīva nevar tikt vērtēta šķirti no nepieciešamības horizontāli risināt arī publisko reģistru finansēšanas jautājumu, visticamāk nodrošinot to valsts finansēšanu, kam jāaizstāj esošie finansēšanas modeļi no pašu ieņēmumiem (skat. arī komentāru par 420 uzdevumu).		
04.11.2019.	Linda Austere	Līdztekus citiem rādītājiem, kas raksturo kapitāla tirgus attīstību (piem., 234.), ierosinu papildināt NAP ar rādītāju, par zaļo obligāciju emisiju dinamiku. Obligācijas ir caurredzams veids ārēja finansējuma piesaistīšanai. Savukārt zaļās obligācijas ir finanšu instruments, kas tiek izmantots videi un klimatam draudzīgu projektu finansēšanai. Latvijā šobrīd vērojams sekmīgs aizsākums. Iespējams mērit emisiju skaitu gadā, nosakot maksimālo (pieņemot, ka 5 emisijas šobrīd būtu minimums, bet, ņemot vērā politikas attīstību, pieprasījums pēc šāda finanšu instrumenta, ticami, pieaugs).		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzu precizēt rādītāja aprakstu vai vērtību. Pēc teksta var spriest, ka ir aprēķināts vidējais rādītājs no 4a. līdz 4.b. Bāzes gadā (2019.g.) šis rādītājs norādīts 17%, bet sanāk 11%. Savukārt 17% ir vidējais rādītājs ES. Rādītājs DESI LATVIJA 2019 DESI ES 2019 4.a.1. Elektroniskā informācijas apmaiņa 25 34 4.a.2. Sociālie plašsaziņas līdzekļi 13 21 4.a.3. Lielie dati 8 12 4.a.4. Mākonpakalpojumi 11 18 4.b.1. MVU, kas pārdod tiešsaistē 10 17 4.b.2. E-komercijas apgrozījums 5 10 4.b.3. Pārdošana tiešsaistē pāri robežām 5 8 Vidējā 11 17		
09.10.2019.	Raimonds Geikens	Energoefektīva un videi draudzīga transporta politika / (236) Videi draudzīgs transports / Samazināt ar dīzeļdegvielu darbināmo vieglo automašīnu īpatsvaru. (ar dīzeļdegvielu darbināmās automašīnas iespējams rada mazāk CO2 izmešu, taču tam līdzī nāk liels daudzums cita veida degšanas produktu) / Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju reālo ienākumu līmeni, masveidīga pāreja uz elektromobiļu lietošanu nav sagaidāma. / Automašīnas ar iekšdedzes dzinējiem, kas izmanto LPG vai CNG ir praktiski tādā pašā ekoloģiskuma līmenī, kā elektromobilis. / Iespējamais risinājums - paaugstināt nodokļu slogu privātās lietošanas vieglo automašīnu iegādei, vienlaicīgi stimulējot automašīnu, kas par pamata degvielu izmanto LPG vai CNG izmantošanu. / Pilnībā atbalstu pāreju uz privātā elektriskā transporta izmantošanu.		
30.10.2019.	Iekšlietu ministrija	238.uzdevumā IeM svītrot no atbildīgo institūciju saraksta un iekļaut IeM kā līdzatbildīgo institūciju; 238.uzdevumā papildināt atbildīgo institūciju sarakstu ar FID;		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Ņemot vērā, ka NAP projektā īpašs uzsvars tiek likts uz kapitāla tirgus attīstību, aicinām kā vēl vienu no atbildīgajām institūcijām par dotā uzdevuma izpildi noteikt kapitāla tirgus uzraugu – FKTK, bet kā līdzatbildīgo institūciju – tirgus organizētāju Nasdaq.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt kā līdzatbildīgo institūciju Plānošanas reģioni. / Izslēgt</i> no līdzatbildīgo institūciju loka organizācijas, kuras primāri darbojas savu biedru interesēs un NVO // Atbilstoši Reģionālās attīstības likuma 16 ¹ panta 11) apakšpunktā noteikt PR funkciju – <i>veicina saimniecisko darbību plānošanas reģiona teritorijā</i>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [239] uzdevumu papildināt ar līdzatbildīgajām institūcijām, piemēram, LTRK, LDDK, NVO.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [239] uzdevumu papildināt ar līdzatbildīgajām institūcijām, piemēram, LTRK, LDDK, NVO.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt kā līdzatbildīgo institūciju VARAM un Plānošanas reģioni</i> // Atbilstoši Reģionālās attīstības likuma 161 panta 11) apakšpunktā noteikto PR funkciju – veicina saimniecisko darbību plānošanas reģiona teritorijā / Nepieciešams vairāk vērst plānošanu “no apakšas uz augšu”, ja vēlamies, lai organizācijas un pārvalde ātri reaģē uz izmaiņām, tad procesā ir arī jābūt iesaistītām attiecīgā līmeņa organizācijām, piemēram PR.		
26.11.2019.	Latvijas Biznesa savienība	Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam (NAP2027) pirmās redakcijas ietvaros Latvijas Biznesa savienība pozitīvi novērtē vairākus būtiskus aspektus, kuri ir iekļauti nozīmīgajā valsts attīstības plānošanas dokumentā, taču vienlaikus norāda uz, mūsuprāt, esošām nepilnībām konkrēti attiecībā uz maziem uzņēmumiem Latvijā. Rīcības virziena “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” ietvaros tiek aprakstīts tā mērķis attiecībā uz konkurētspējīgu uzņēmējdarbības vidi. Uzskatām, ka uzņēmējdarbības vide ir tā, kas tieši ietekmē visus uzņēmumus un saimnieciskās darbības veicējus Latvijā. Attiecīgi, visus šos uzņēmumus un saimnieciskās darbības veicējus ietekmē uzņēmējdarbības vides reglamentējošie nosacījumi. Lai gan Aprakstā ietvertais skaidrojums un akcents attiecībā uz inovatīviem biznesa modeļiem un nākotnes tehnoloģijām ir korekts un var būtiski ietekmēt uzņēmējdarbības attīstības procesus, tas neapver visas uzņēmējdarbības formas, kuru sekmīgai darbībai ir nepieciešama atbalstoša un stabila uzņēmējdarbības vide. Priekšlikumi: 1. Uzņēmējdarbības politikas plānošanā un ieviešanā (piemēram, uzdevums [239]) ir jāparedz reāls MVU testa ieviešanas mehānisms un reāli jāpiemēro praksē Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akta princips „Vispirms domā par mazāko”. Principa mērķis ir uzlabot vispārējo politisko pieeju attiecībā uz uzņēmējdarbību, jo īpaši veicinot mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstību un palīdzot novērst tās attīstību kavējošos šķēršļus. MVU testa ieviešanas mehānisms paredz 4 posmus, plānojot un izstrādājot ikvienu tiesību aktu attiecībā uz uzņēmējdarbību: 1. konsultācijas ar MVU / MVU pārstāvošajām organizācijām; 2. izstrādātā normatīvā regulējuma sākotnējā ietekmes novērtējuma sagatavošana; 3. ietekmes izvērtējuma uz MVU sagatavošana (izmaksu / ieguvumu analīze); 4. alternatīvu priekšlikumu izskatīšana normatīvā regulējuma ietekmes mazināšanai. 2. Uzņēmējdarbības politikas plānošanā un ieviešanā ir jāparedz sistēmiska un konceptuāla pieeja. Attiecīgi, lai novērstu uzņēmējdarbības vides pārregulāciju, operatīvi reaģētu uz nepieciešamajām izmaiņām [239], kā arī kopumā uzlabotu uzņēmējdarbības rādītājus Latvijā [241], uzņēmējdarbības politikas iniciatīvas ir jāplāno un jāievieš sistēmiski un konceptuāli. Tas nozīmē, ka ir jābūt izstrādātam konceptam uzņēmējdarbības iniciatīvu izstrādē. Kā viens no iespējamajiem risinājumiem var būt Eiropas Mazā uzņēmējdarbības akta ieviešanas plāna izstrāde un ieviešana nacionālā līmenī, tādā veidā plānojot, izstrādājot un ieviešot konkrētas iniciatīvas atbilstoši 10 uzņēmējdarbības politikas jomām, paredzot arī konkrētus uzraudzības mehānismus.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Rīcības virziens “Mājoklis” / Šeit būtu mērķtiecīgi papildināt indikatoru sarakstu. [341] ir ļoti subjektīvs. Par pamatu varētu ņemt indikatoru „Mājokļu labiekārtojuma elementi”, (atfistīt to no tā, kāds tas ir, piemēram, Saulkrastu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas indikatoros), ietverot mūsdienīgas prasības (apsildes sistēmas, siltinājums, internets, mājas viedās tehnoloģijas u.tml.), nevis tos, savā ierobežotībā morāli novecojušos uzstādījumus, kas vēl joprojām figurē CSP datos (MTG040).		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	TM ir svītrojama no atbildīgo institūciju saraksta, jo šī uzdevuma ietvaros nav identificējama TM atbildība. Ņemot vērā, ka minētais uzdevums skar arī darbinieku tiesību jautājumus, aicinām kā līdzatbildīgo iestādi noteikt arī LM.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt kā līdzatbildīgo institūciju VARAM, LM, Plānošanas reģioni</i> / Papildināt ar jaunu indikatoru “Uzņēmumu skaits” // Atbilstoši Reģionālās attīstības likuma 161 panta 11) apakšpunktā noteikto PR funkciju – veicina saimniecisko darbību plānošanas reģiona teritorijā / Vide, kas ir labvēlīga uzņēmējdarbības attīstībai		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Tāpat aicinām izvērtēt to, vai nepieciešams šajā prioritātē iekļaut 243. uzdevumu “Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi”, tādējādi pozicionējot, ka valsts pārvaldes datu atvēršanas pievienotā vērtība prioritāri skatāma biznesa vajadzību īstenošanai.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Aicinām izvērtēt šāda atsevišķa uzdevuma nepieciešamību, ja prioritātē „Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ir paredzēts visaptverošs uzdevums „Mūsdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotājorientētas un atvērtas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot “primāri digitāls”, proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizes principu, t.sk. pārrobežu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju”.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Atbildīgā institūcija – ĀM, EM // Pamatojoties uz uzdevuma detalizētāko izklāstu (pasākumi), nav pamatojuma noteikt visas ministrijas un Valsts kanceleju kā atbildīgās šī uzdevuma īstenošanā, jo pasākumi skaidri definē divas atbildīgās ministrijas.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	ELA izsaka priekšlikumu, balstoties uz diasporas uzņēmēju interesi sadarboties un veicināt Latvijas tautsaimniecības izaugsmi, papildināt šī mērķa rīcības uzdevuma [244] <i>Ārējās ekonomiskās politikas īstenošanas koncentrēšana skaidru mērķu sasniegšanai</i> . Papildināt rīcības virziena uzdevumus ar ekonomiskās sadarbības attīstīšanu ar diasporas uzņēmējiem un profesionāļiem, atbalstot diasporas uzņēmēju klubu un sadarbības platformu izveidi, sniedzot iespējas tikloties un veidot sadarbības iniciatīvas ar vietējiem uzņēmējiem un veicinot diasporas investīciju piesaisti Latvijas tautsaimniecībai.		
07.10.2019.	Ilmārs Kundziņš	Pēdējo reizi Latvijā vienlaidus instrumentāla zemes un būvju uzmērīšana bija 1933-1934 gadā .Cik ilgi valsts un pašvaldības izmantos PSRS sagrozītos plānus[LAD ar 20m precizitāti]Vai ierēdņiem nav kauns ka 30 g laikā nevar kā "Mērnieku laikos"ar pēc maksu to noorganizēt,lai katram robežpunktam būtu precizitāte kā Jēkabpilī uzmērītam punktam no Baltās unMelnās jūras ar 2cm precizitāti ,bet {LAD 0,2-0,5m}		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Ņemot vērā to, ka prioritātes mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai, prioritātes aprakstā, rīcības virzienā "Līdzsvarota reģionālā attīstība" un minētā virziena uzdevumos, nepieciešams paredzēt tādas darbības, kas ir vērstas uz līdzsvarotas valsts teritorijas attīstību, diferencējot atbalstu teritorijām, proporcionāli reģionu IKP. // Paredzēt atsevišķus rīcības virziena uzdevumus – Rīgas metropoles areālam, Baltijas jūras reģiona līmeņa, nacionālas nozīmes, reģionālas nozīmes attīstības centriem, Austrumu pierobežai, Baltijas jūras piekrastei – atbilstoši Latvija 2030 noteiktajai Latvijas nākotnes telpiskajai struktūrai.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Ievērojot, ka // (1) Latvija 2030 tiek uzsvērtā Latvijas ārējā sasniedzamība, kur būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu (Transeiropas transporta tīklu jeb TEN-T), ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai. (2) Lai veicinātu Latvijas reģionālo attīstību, Latvija 2030 ir noteikts, ka nepieciešams izmantot Liepājas, Ventspils un Daugavpils lidostu potenciālu. Tām jākalpo kā Baltijas jūras reģiona mēroga gaisa satiksmes mezgliem, nodrošinot gaisa satiksmi ar citām Baltijas jūras reģiona galvaspilsētām un lielākajām pilsētām, tāpēc nākotnē tās jāveido par nacionālas nozīmes lidostām. Nacionālo lidostu attīstība būs svarīga tūrisma un uzņēmējdarbības veicināšanai ne tikai reģionālā un nacionālā līmenī, bet arī transnacionālai sadarbībai. //Līdz ar to, lai nodrošinātu NAP2027 sasaisti ar Latvija2030, ierosinām NAP2027 papildināt ar uzdevumiem, kas būtu vērsti uz Latvijas ārējo sasniedzamību – reģionālo lidostu attīstību, pilsētu transporta infrastruktūras savienojamību ar TEN-T tīklu.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Uzskatām, ka kvalitatīva dzīves vide ir ne tikai daba, vide, mājoklis, pakalpojumi utt., bet arī veselība, izglītība, sports, kultūra.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par Transeiropas transporta tīklu TEN-T, lai uzlabotu Latvijas ārējo sasniedzamību un attīstītu ostu un lidostu infrastruktūru. LIAS2030 ir noteikts, ka: (283) Latvijas ārējās sasniedzamības uzlabošanā būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu (Transeiropas transporta tīklu jeb TEN-T), ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai. Tas nodrošinātu iespēju Latvijai sekmīgi attīstīties kā nozīmīgai tranzīvalstij, tīlta starp ES valstīm, Āziju, Krieviju un tuvākajām kaimiņvalstīm, kā arī Baltijas jūras reģiona telpā kalpot par saikni starp diviem Eiropas ekonomiskajiem reģioniem – Austrumeiropu un Ziemeļeiropu. Attīstoties starptautiskajai sadarbībai, Latvijai ir jāklūst par izdevīgāko un pievilcīgāko tranzīta ceļu preču plūsmām no Krievijas, Āzijas uz citām ES valstīm un otrādi. (288) Lai uzlabotu ārējo un iekšējo sasniedzamību, ņemot vērā transporta infrastruktūras attīstības plānus un veiktās izpētes, teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai, kā arī jānosaka reģionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai rezervējamās teritorijas. Telpiskās attīstības perspektīva sniedz redzējumu par to izvietojumu, nosakot starptautiskas un nacionālas nozīmes transporta koridorus. Starptautiskas nozīmes transporta koridori, t.sk. TEN-T tīkls, nodrošinās sasaisti starp starptautiskas nozīmes attīstības centriem Latvijā un kaimiņvalstīs, savukārt nacionālas nozīmes transporta koridori savienos nacionālas nozīmes attīstības centrus ar starptautiskas un reģionālas nozīmes attīstības centriem, kā arī starptautiskajiem transporta koridoriem. Lai uzlabotu pārvietošanās efektivitāti, drošību un komfortu, par pirmo prioritāti infrastruktūras saglabāšanā un attīstības plānošanā ir jāizvirza esošās infrastruktūras atjaunošana un rekonstrukcija. Lūdzam NAP 2027 1. redakciju precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, paredzot finansējumu ārējās un iekšējās sasniedzamības uzlabošanai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	<p>Aviācijas nozarei ir ļoti būtiska nozīme Latvijas, Eiropas un pasaules ekonomikās, taču NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par lidostām Latvijā jeb mobilitāti un starptautisko sasaisti no lidostu skatupunkta.</p> <p>Kā minēts 2015. gada Aviācijas stratēģijā Eiropai "Aviācija ir spēcīgs Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmes, nodarbinātības, tirdzniecības un mobilitātes virzītājspēks. Tai ir izšķiroša nozīme ES ekonomikā, un tā nostiprina ES līdera pozīcijas pasaulē." Arī Latvijā Aviācijas nozarei ir būtiska nozīme – tās kopējais piensums 2016. gadā ir novērtēts 2,6% apmērā no IKP (Latvijas Aviācijas asociācijas ziņojums), un, ņemot vērā aviācijas nozares attīstību šajos gados, šobrīd piensums varētu būt vēl augstāks.</p> <p>Lai gan NAP 2027 projektā dzelzceļš tiek minēts kā sabiedriskā transporta mugurkauls un kā nozīmīgāko var minēt projektu RailBaltica, NAP 2027 projektā nav minēta tā sasaiste ar Rīgas lidostu un potenciālo labvēlīgo ietekmi un aviācijas nozari.</p> <p>Ņemot vērā, ka NAP 2027 ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, aviācijas nozares neminēšana tik nozīmīgā dokumentā var samazināt aviācijas nozares turpmākās attīstības iespējas.</p>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	NAP 2027 projektā nav ietverti pasākumi ūdenssaimniecības nozares turpmākai attīstībai.		
31.10.2019.	Latvijas Tranzīta Biznesa asociācija	<p>Analizējot publiskai apspriešanai nodoto NAP2021.-2027.gadam projektu, LTBA biedri ir secinājuši, ka šis dokuments, pretstatā iepriekšējo periodu plānošanas dokumentiem, ir ar izplūdušiem un dažādi interpretējamiem formulējumiem. Tāpat var konstatēt atsevišķu jomu īpašu izcelšanu, vienlaicīgi ignorējot, mūsdiā, Latvijas tautsaimniecības attīstībai daudz svarīgākās. Piemēram, transporta un loģistikas jomā ostu (ES transporta pamattīkla ostas Rīga un Ventspils) attīstība, kuras ir Eiropas Savienības mērogā stratēģiski nozīmīgi objekti, turklāt ar vērā ņemamu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību, vispār pat netiek pieminēta. Jāuzsver, ka tieši jūras ostas un līdz ar tām ostu pilsētas šobrīd ir no Latvijas neatkarīgu apstākļu un globalizācijas procesu ietekmētu pārmaiņu priekšā, tādēļ NAP būtu svarīgi konstatēt izaicinājumus un iezīmēt iespējamus risinājumus attīstības veicināšanai.</p> <p>Transporta kā Latvijas tautsaimniecībai būtiskas nozares loma ir atspoguļota NAP pirmajā redakcijā pie prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" apakšvirziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi". Pozitīvi ir tas, ka dokumentā definētie Rīcības virziena mērķi un Rīcības virziena uzdevumi norāda uz dzelzceļa lomu cilvēku mobilitātes veicināšanā, izmantojot dzelzceļu kā vietējā sabiedriskā transporta mugurkaulu un sekmējot starptautisko savienojamību. Taču negatīvi- dokumentā nav paredzēta vieta tranzīta un loģistikas jomas izaugsmei un konkurētspējas celšanai, kurai ir tieša ietekme valsts ekonomikas, tautsaimniecības attīstības un valsts ieņēmumu kāpināšanā. Asociācija vērs uzmanību, ka saskaņā ar Latvijas dzelzceļa 2018.gadā veikto makroekonomiskās ietekmes novērtējumu transporta nozares tiešais ieguldījums IKP sastāda apmēram 10%, bet tieši dzelzceļa segmenta- 2,1%, kas vērtējams kā būtisks ekonomikas ienākumu avots. Turklāt transporta nozare veido ne tikai būtisku IKP daļu tiešā veidā, bet sekmē papildus ekonomisko aktivitāti saistītajās nozarēs.</p> <p>Tādēļ LTBA, kura pārstāv Latvijas ostu, dzelzceļa kravu pārvadātāju, ostu terminālu un citu nozīmīgu transporta un loģistikas nozares komersantu intereses, ir svarīgi, lai izstrādājams plānošanas dokuments definētu skaidru redzējumu par Latvijas ekonomikai būtisko nozaru, tai skaitā, tranzīta konkurētspējas (konkurētspējīgas infrastruktūras un pakalpojumu) priekšrocību nostiprināšanu rīcības virziena uzdevumu līmenī. Jāuzsver, ka tieši konkurētspējīga infrastruktūras pārvaldība ir sekmējusi dzelzceļa pakalpojumu augsto eksportspēju reģionālā mērogā, no kā ir ieguvēja valsts un sabiedrība kopumā, kā rezultātā arī NAP ir jāsaturs skaidras tranzīta jomas attīstības norādes, kas būs saistošas, izpildot Eiropas Savienības kopējos mērķus vienota un videi draudzīga transporta tīkla attīstībā.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>Uzmanīgi izlasīju NAP pilnu tekstu, ko saņēmu caur lauksaimnieku organizāciju LAAS.</p> <p>Kā profesionāls zinātnieks (zinātnu doktors) un zemnieks kopš Breša laikiem ļoti redzu ļoti lielas kļūdas NAP struktūrā un sadaļās. Piezīmēm, labojumiem man bija nepieciešamas 2 darba dienas un rezultāts ietilpa vien 8 lapās!</p> <p>Nav jēgas izklāstīt konkrētas detaļas, bet svarīgāk ir meklēt Cēloņus metodiskām kļūdām NAP:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NAP pilnīgi ignorē Latvijas parakstītos nolīgumus Pasaules mērogā, ES Regulas, Lēmumus, kas tieši ietekmē lauku reģionu mazo un mikro saimniecību attīstību! Kāpēc šāda "paviršība"? Vienīgais izskaidrojums - valdošais "viedoklis" par baronu tipa "ražojošiem uzņēmumiem", kuri dāsnī, bet bez atdeves, līdz šim tika attīstīti Latvijā... 2. NAP pilnīgi ignorē Pasaulē atzīto pretrunu starp pilsētu rūpniecību un lauksaimniecību, lauku dzīves veidu! Līdz šim pilsētas sociālo pārmaiņu laikā centās izdzīvot uz importa produktiem ar zemu kvalitāti, subsidētu citās valstīs, kas kopumā noveda pie vietējo zemnieku saimniecību bankrotiem, pašlikvidācijas, lauku iedzīvotāju emigrācijas, bet pilsētās krasi pasliktinājās vispārējais veselības līmenis, ko Valsts kompensē ar milzīgām investīcijām veselības sargāšanai! 3. Lauku saimniecību likvidāciju (no 307 749 - 1996.g. līdz 69 933 -2016.g.!) veicināja Latvijas ZM un LAD realizētā politika - ES finansējumus "novirzīt" uz mākslīgi veidotām lielsaimniecībām, ignorējot mazo, mikro saimniecību iespējamo dzīvotspēju un attīstību, kas bija faktiski noziedzīga ES Regulu pārkāpšana, izmantojot vietējos MK Noteikumus. Diemžēl, bet izmaiņas NAP nav redzamas! 4. Neskatoties uz ASV programmas "AgLinkBaltia" un PB ekspertu atziņu, ka Latgale un purvu reģioni varētu kļūt ļoti bagāti, līdzīgi Viskonsīnai, audzējot Pasaules tirgū pieprasītas ogas, Latvijas VARAM un ZM līdz šim nepieļauj purvu atdošanu zemniekiem kā to darīja pirmskara Latvijā, lai šeit audzētu dzērvenes, mellenes, sausseržus u.c. "superogas"! NAP neparedz nekādas izmaiņas šajā Valsts veidotā problēmā, jo maksājumi par SEG tiks veikti no budžeta, nevis no kūdras ražotājiem. NAP neparedz nomaļo teritoriju atbalstu, kaut redzams, ka tur pazūd skolas, emigrē iedzīvotāji it kā pirms 3. Pasaules kara, ko realizē vietējās administrācijas. 5. NAP neparedz Valsts struktūru izdzīvošanu Pasaules krīzes situācijā, ja preču pievedumi pārtrūks uz 6 -12 mēnešiem! Vispār Pasaulē sen definētās klimata izmaiņas un to nestās krīzes situācijas Latvijā nav modelētas un pašu pārtikas rezerves būtu nepieciešamas vismaz 75%. Kā to nodrošinās? Kas notiks, kad lielveikalu plaukti būs tukšāki kā padomju laikos? Kā nodrošināt lauku pārsēju, ja nav graudu rezerve? U.t.t. 6. Dramatiska veidojas Valsts drošība pierobežā, jo tur daudzi reģioni kļūst tukši no iedzīvotājiem, ieroci turēt spējīgu - zemessargi ir reti. Tāpēc būtu jādomā līdzīgi citu valstu pieredzei veidot ešelonētu (militāri sakārtotu) aizsardzības barjeru no vietējiem iedzīvotājiem. Jāatzīst, ka novecojušo inženierbuvju izveidei Valsts notērēja daudz, bet to varēja izmantot atbalstot speciālu saimniecību izveidi, kurā būtu vismaz teritorijas novērotājs, signalizētājs un zemessargs. 7. NAP neparedz ievērojams izmaiņas ierēdniecības atbildībā par bezdarbību vai kļūdainiem lēmumiem, pilsoņu ierosinājumu ignorēšanu, pat ES Regula par "Trauksmes cēlājiem" tiek ignorēta 8. NAP neparedz saelabāt latviu tautas izdzīvošanas tradīcijas, dzīves veidu un savstarpējo sociālo palīdzību (talkas), bijušo savstarpējo 		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>[245] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai .</p> <p>Sociālo pārmaiņu laikā un pēdējos 28 gados tika pielauta dzīves kvalitātes strauja degradācija D671:F675ija lauku apvidos. Tos pastiprināja Pasaulē zināmā pretruna starp pilsētu un laukiem: pilsētās valsts piegādāja lētu importa pārtiku, kas tika subsidēta citās valstīs, bet laukos sadārdzināja enerģiju, tehniku un liedza plašām saimniecību grupām atbilstošas, konkurētspēju nodrošinošas subsīdijas. Šī netaisnība ietekmēja darba spēka un ģimeņu emigrāciju uz pilsētām un citām valstīm. Bez saprātīgas valsts rīcības situācija tikai pasliktināsies un daudzus reģionus aizņems imigranti.</p> <p>Nepieciešams korekti novērtēt lauku reģionu zaudējumus pēc 1990.gada un meklēt to kompensācijas mehānismu.</p> <p>Piemēram, I. Valsts bez maksas vai par simbolisku maksu atdod purvu zemi ģimenēm, kas vēlas audzēt un attīstīt tirgū pieprasītu bioloģiski aktīvu produkcijas ražošanu uz vietas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Valsts speciāli subsidē ar grantu sistēmu mazās saimniecības, kuras uzņemas attīstīt jaunie lauksaimnieki, sevišķi, ja agrāk jau šeit bija zemnieku vai lauku sēta. Grants jaunai saimniecībai ir jābūt vismaz 75% no normālas saimniecības vērtības (100 000 eiro) un tas izmaksājams pakāpeniski pēc katra attīstības projekta etapa. 3. Valsts no militārā budžeta speciāli finansē ES Austrumu robežās ešelonētu bufera zonas izveidi 50 km dziļumā, kur ar grantu atbalsta robežu sardzē un Zemessardzē iesaistītās ģimenes un saimniecības (ceļi, enerģija, sakari, izdzīvošanas resursi). <p>Lai kompensētu negatīvās iepriekšējo politiskās vadības sekas, Valstij ir jāzēd vai jāspensorē 200 000 zemnieku un lauku sētu.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Latvijas aviācijas asociācija	<p>Biedrība "Latvijas aviācijas asociācija" (turpmāk – Asociācija) apvieno 44 uzņēmumus aviācijas nozarē, tai skaitā aviosabiedrības, lidostas, ražošanas kompānijas, kā arī aviācijas pētniecības un izglītības organizācijas. Asociācijas pamatuzdevumi ir Latvijas aviācijas nozares vērtību ķēdes stiprināšana un saistīto uzņēmumu konkurētspējas atbalsts vietējā un starptautiskajā tirgū, nozares cilvēkresursu attīstība un nozares uzņēmumu iesaiste nacionālās plānošanas procesos.</p> <p>Esam iepazinušies ar Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (turpmāk tekstā - NAP2027) sabiedriskās apspriešanas 1. kārtā pieejamo informāciju par NAP2027 prioritātēm, mērķiem un rīcības virzieniem. Kopumā, atbalstam to, ka šai plānošanas dokumentā ir paredzēts akcentēt trīs jomas: (1) investīcijas (vietējās un ārvalstu), (2) inovācija un (3) cilvēkkapitāls. Tomēr, katras iepriekš minētās jomas viena no sekmes atslēgām ir mobilitāte. Tai skaitā, starptautiskā savienojamība, kuras pamats Latvijā ir aviotransports un ar to saistītā infrastruktūra. Ar nozēlu nākas secināt, ka aviācijas mobilitātes jautājumiem NAP2027 projektā netiek pievērsta pietiekoša uzmanība. Līdz ar to, valsts augstākās plānošanas dokumentā nav skatīta vai iezīmēta kā prioritāra nozare, kura tiešā veidā ģenerē ieņēmumus valsts budžetam un nodrošina vairāk kā 0,75% no iekšzemes kopprodukta, bet ņemot vērā pakārtoto patēriņu un inducētos ieguvumus no tūrisma, veido ne mazāk kā 2,65% no iekšzemes kopprodukta .</p> <p>Savukārt, runājot par cilvēkresursu attīstību, viena no Latvijas aviācijas ilgtermiņa stratēģiskajām prioritātēm ir cilvēkresursu pieejamība. Latvijas aviācijas nozares lielākie darba devēji ir AS "Air Baltic Corporation" (airBaltic), VAS "Latvijas gaisa satiksme" (LGS) un VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"". Latvijas aviācijas nozarē pastāvīgi ir nodarbināti vairāk kā 4400 augsti kvalificēti un labi atalgoti darbinieki (nodokļu maksātāji), kuru vidējais bruto atalgojums saskaņā ar Centrālās Statistikas Pārvaldes datiem par 2017.gadu ir 2282 EUR mēnesī. Savukārt, pilotu un aviācijas dispečeru vidējais atalgojums pārsniedz 5000 EUR mēnesī. Līdz ar to, NAP2027 izstrādes procesā mēs sagaidām, ka viens no priekšnosacījumiem Latvijas iedzīvotāju labklājībai ir radīt apstākļus, kur mūsu valsts jaunatne varēs rast valsts atbalstu atbilstošas kvalifikācijas iegūšanai (ne tikai valsts akreditētās mācību iestādēs), kas var tikt pastiprināta ar Latvijā reģistrētu darba devēju apņēmos nodrošināt šiem jauniešiem darbu un nodokļu nomaksu Latvijā.</p> <p>Tāpat, mobilitātes pamatā ir pietiekoša un moderna aviācijas infrastruktūra. Šai sakarā būtu stiprināmas Latvijas spējas sniegt aviācijas glābšanas un meklēšanas un medicīniskās evakuācijas pakalpojumus Latvijas reģionos.</p> <p>Savukārt, īpaša uzmanība būtu vēršama AS "Air Baltic Corporation" ilgtspējīgai attīstībai un Rīgas lidostas infrastruktūras turpmākai paplašināšanai. Šai kontekstā ir nepietiekoši atsaukties vienīgi uz RailBaltica projekta realizāciju, bet ilgtermiņā jānodrošina valsts lidostu infrastruktūras pietiekamība (Rīga, Liepāja, Ventspils, Daugavpils). Tai skaitā, ir jāattīsta aviācijas mobilitāte Kurzemes un Latgales reģionos, kurus neskars RailBaltica infrastruktūras attīstība.</p> <p>Diemžēl, jau iepriekšējos plānošanas periodos Latvijā ir radusies "atkarība" no ES finansējuma transporta infrastruktūras uzturēšanai, un, neparedzot šīs infrastruktūras attīstībai pietiekamus līdzekļus no valsts investīciju budžeta, šī tendence var kļūt par ievērojamu risku transporta sistēmas pastāvēšanai. Tādēļ, kā papildus trūkumu var minēt to, ka NAP2027 aptver tikai jautājumus, kuros ir iesaistīts struktūrfondu</p>		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā katram iedzīvotājam ir pieejams bezmaksas internets.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	Un tā tālāk un tā jo prām. Tehnoloģijas attīstās tik ātri, ka manuprāt tas ir iespējams. Bet vai jūs pieļaujāt iespēju, ka tā kādreiz varētu būt? Ja 'jā', tad kad? Pēc cik gadiem? Pieciem, desmit vai vairāk? Jā jūs sakt, ka tas nav iespējams, tā nekad nebūs, tad es jautāju:"Kāpēc?" Kas mums traucē?		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Prioritāte "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" (52.lpp.) pārsaucama "Teritoriju attīstība un kvalitatīva dzīves vide", jo, ja nebūs attīstības (uzņēmējdarbības, darba vietu), nebūs arī iedzīvotāju, kuriem būs nepieciešama kvalitatīva dzīves vide. Prioritātes aprakstā jāmaina rindkopu secība un jāsak ar 250. un 251. rindkopu - mājoklis un transports. Ja to nebūs, tad nav jēgas runāt par visu pārējo, kas šajā nodaļā iekļauts.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(245) Ņemot vērā to, ka prioritātes mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai, prioritātes aprakstā, rīcības virzienā "Līdzsvarota reģionālā attīstība" un minētā virziena uzdevumos, nepieciešams paredzēt tādas darbības, kas ir vērstas uz līdzsvarotas valsts teritorijas attīstību, diferencējot atbalstu teritorijām, proporcionāli reģionu IKP, ņemot vērā bezdarbu un atšķirīgo ienākumu līmeni. Paredzēt atsevišķus rīcības virziena uzdevumus – Rīgas metropoles areālam, Baltijas jūras reģiona līmeņa, nacionālas nozīmes, reģionālas nozīmes attīstības centriem, Austrumu pierobežai, Baltijas jūras piekrastei – atbilstoši Latvija 2030 noteiktajai Latvijas nākotnes telpiskajai struktūrai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Biznesa pakalpojumu centru nozares asociācija, Nacionālā nekustamo īpašumu attīstītāju alianse, Vastint Latvia, CBRE Baltics, Colliers International, Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments	Prioritāte "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" definē Rīgas metropoles areālu kā intensīvas uzņēmējdarbības un pētniecības vidi, kur koncentrējas dažādu nozaru talanti, kam ir izšķiroša loma attiecīgās teritorijas ekonomikas attīstībā un labklājības vairošanā. Tiek atzīts, ka cilvēkresursu kvalitāte un prasmes ir pamatā reģiona ekonomiskās attīstības pārākumam, kas izvirzīs Rīgas metropoles areālu starp līderiem Baltijas valstu vidū. Vienlaikus, definējot rīcības virzienus ("Līdzsvarotai reģionālā attīstība") tiek uzsvērts, ka izaugsme nav bijusi līdzsvarota, jo ir liela nevienlīdzība starp Rīgas reģionu un atālo reģionu izaugsmes. Rekomendējam atzīt valsts stratēģijas līmenī NAP 2027 ievadā minēto, ka Rīgai ir jātop par nozīmīgu kultūras, tūrisma un biznesa centru Eiropā. Rīgas metropoles areāls, kurā koncentrējas vairāk kā puse (52%) no valsts iedzīvotājiem un kur tiek radīti 80% no valsts IKP, ir milzīgs dzinējspēks visai valstij un tai ir neizmantots potenciāls ārvalsts investīciju piesaistē. Dotajā brīdī Rīga būtiski atpaliek ārvalsts investīciju piesaistē no pārējām Baltijas valstu galvaspilsētām un šī atšķirība turpina palielināties. Izmantojot Rīgas metropoles areāla potenciālu un piesaistot SBPC, vienlaikus neaizmirstot par transporta infrastruktūras uzlabojumiem, tiks radīti arī priekšnoteikumi to paplašināšanai ārpus galvaspilsētas, kur koncentrējas pārējās valsts augstskolas un koledžas (Daugavpils, Rēzekne, Liepāja, Ventspils, Jelgava u.c.). Šis process nav iespējams, apejot Rīgu. Mērķa indikatoriem ir jāatspoguļo pieaugums arī konkrēti Rīgas metropoles areālā (investīciju piesaiste šajā areālā), lai nodrošinātu dzinēja jaudu pārējo reģionu attīstībai.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ // Visiem kopīgās dzīves telpas veselīgums, ekoloģiska tīrība un atbilstība rodas tieši lauku reģionos. Tāpēc... Izstrādāt tiesiskā administratīvo un finanšu instrumentu paketi tam, lai veicinātu cilvēku apmešanos uz dzīvi laukos un atbalstītu lauku reģionu dabas resursu apsaimniekošanu, kopšanu un attīstību ne tikai privātajās saimniecībās, bet pašvaldībās arī (kreditlīnijas, bonusi, piemaksas, atlaides kādu pakalpojumu (arī izglītības un konsultāciju) saņemšanā, materiāli tehniskās un arī cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanā. Piemēram, atbalsts tām pašvaldībām un saimniecībām, uz kuru zemes vai zemē ir kādi īpaši kopjami resursi (augi, dzīvnieki, to daudzveidība) vai arī nepieciešama sabojātu dabas resursu atjaunošana. Lauku iedzīvotāju/zemnieku saimniecību darbs lauku teritorijā, to augu un dzīvnieku daudzveidības aizsardzībā, kopšanā, attīstībā.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Esošo prioritāti "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rosinām sadalīt, izveidojot divas prioritātes – "Teritoriju attīstība" un "Kvalitatīva dzīves vide". Prioritātes "Teritoriju attīstība" esošais pamatojums un apraksts jāpapildina ar informāciju par reģioniem, to salīdzinājumu, priekšrocībām un atšķirībām, rīcības virziena mērķa indikatoriem, kas raksturo reģionu attīstību. Plānošanas reģionu robežas atbilst statistiskajiem reģioniem (statistiski teritoriālo vienību klasifikācija NUTS) un statistiku šo reģionu griezumā apkopo Centrālā statistikas pārvalde, informācija un statistika par tiem pieejama arī Reģionālās attīstības indikatoru modulī RAIM.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Lai arī Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030 (Latvija 2030) kā atsevišķa mērķteritorija ir noteikta Austrumu pierobeža, nepieciešams vērēt uzmanību arī uz citām Latvijas pierobežas teritorijām, kurām ir līdzīgas un arī ļoti atšķirīgas problēmas kā Austrumu pierobežai, un nepieciešami risinājumi. Piemēram, Kurzemē tā ir pierobeža ar Lietuvu (infrastruktūras stāvoklis, t.sk. ceļi, sakari u.c., darbavietas, pakalpojumi, īpašumi, vide, daba u.c.)		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Telpiskās attīstības perspektīva nav telpiski parādīta kartoshēmu veidā ne par Latviju kopumā, ne nacionālo interešu telpām, kas aprūtinā dokumenta lasāmību un uztveramību kopumā un sasaisti ar citām sadaļām. Lūdzam dokumentu papildināt ar vizuāliem materiāliem (kartoshēmas, attēli), kas atspoguļo plānoto attīstību un tendences telpiski.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Uzskatām, ka kvalitatīva dzīves vide ir ne tikai daba, vide, mājoklis, pakalpojumi utt., bet arī veselība, izglītība, sports, kultūra.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par Transeiropas transporta tīklu TEN-T, lai uzlabotu Latvijas ārējo sasniedzamību un attīstītu ostu un lidostu infrastruktūru. LIAS2030 ir noteikts, ka: (283) Latvijas ārējās sasniedzamības uzlabošanā būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu (Transeiropas transporta tīklu jeb TEN-T), ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai. Tas nodrošinātu iespēju Latvijai sekmīgi attīstīties kā nozīmīgai tranzīvalstij, tīltam starp ES valstīm, Āziju, Krieviju un tuvākajām kaimiņvalstīm, kā arī Baltijas jūras reģiona telpā kalpot par saikni starp diviem Eiropas ekonomiskajiem reģioniem – Austrumeiropu un Ziemeļeiropu. Attīstoties starptautiskajai sadarbībai, Latvijai ir jāklūst par izdevīgāko un pievilcīgāko tranzīta ceļu preču plūsmām no Krievijas, Āzijas uz citām ES valstīm un otrādi. (288) Lai uzlabotu ārējo un iekšējo sasniedzamību, ņemot vērā transporta infrastruktūras attīstības plānus un veiktās izpētes, teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai, kā arī jānosaka reģionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai rezervējamās teritorijas. Telpiskās attīstības perspektīva sniedz redzējumu par to izvietojumu, nosakot starptautiskas un nacionālas nozīmes transporta koridorus. Starptautiskas nozīmes transporta koridori, t.sk. TEN-T tīkls, nodrošinās sasaisti starp starptautiskas nozīmes attīstības centriem Latvijā un kaimiņvalstīs, savukārt nacionālas nozīmes transporta koridori savienos nacionālas nozīmes attīstības centrus ar starptautiskas un reģionālas nozīmes attīstības centriem, kā arī starptautiskajiem transporta koridoriem. Lai uzlabotu pārvietošanās efektivitāti, drošību un komfortu, par pirmo prioritāti infrastruktūras saglabāšanā un attīstības plānošanā ir jāizvirza esošās infrastruktūras atjaunošana un rekonstrukcija. Lūdzam NAP 2027 1. redakciju precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, paredzot finansējumu ārējās un iekšējās sasniedzamības uzlabošanai. Aviācijas nozarei ir ļoti būtiska nozīme Latvijas, Eiropas un pasaules ekonomikās, taču NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par lidostām Latvijā jeb mobilitāti un starptautisko sasaisti no lidostu skatupunkta.</p> <p>Kā minēts 2015. gada Aviācijas stratēģijā Eiropai “Aviācija ir spēcīgs Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmes, nodarbinātības, tirdzniecības un mobilitātes virzītājspēks. Tai ir izšķiroša nozīme ES ekonomikā, un tā nostiprina ES līdera pozīcijas pasaulē.” Arī Latvijā aviācijas nozarei ir būtiska nozīme – tās kopējais pieaugums 2016. gadā ir novērtēts 2,6% apmērā no IKP (Latvijas Aviācijas asociācijas ziņojums), un, ņemot vērā aviācijas nozares attīstību šajos gados, šobrīd pieņemas varētu būt vēl augstāks.</p> <p>Lai gan NAP 2027 projektā dzelzceļš tiek minēts kā sabiedriskā transporta mugurkauls un kā nozīmīgāko var minēt projektu RailBaltica, NAP 2027 projektā nav minēta tā sasaiste ar Rīgas lidostu un potenciālo labvēlīgo ietekmi un aviācijas nozari.</p> <p>Ņemot vērā, ka NAP 2027 ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, aviācijas nozares neminēšana tik nozīmīgā dokumentā var samazināt aviācijas nozares turpmākās attīstības iespējas.</p> <p>Latvija 2030 tiek uzsvērtā Latvijas ārējā sasniedzamība, kur būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu (Transeiropas transporta tīklu jeb TEN-T), ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai.</p> <p>Lai veicinātu Latvijas reģionālo attīstību, Latvija 2030 ir noteikts, ka nepieciešams izmantot Liepājas, Ventspils un Daugavpils lidostu potenciālu. Tām jākalpo kā Baltijas jūras reģiona mēroga gaisa satiksmes mezgliem, nodrošinot gaisa satiksmi ar citām Baltijas jūras reģiona</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	NAP 2027 projektā <u>nav ietverti pasākumi ūdenssaimniecības nozares turpmākai attīstībai.</u>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Šobrīd no NAP 2027 projekta neizriet tūrisma jomas attīstības virzieni . Lūdzam sniegt informāciju, vai tūrisma jomu ir plānots iekļaut NAP 2027 rīcībās.		
09.11.2019.	Žanna Burkovska	Jāliek lielāko uzsvaru uz meliorācijas un lietus ūdeņu apsaimniekošanas jautājumu apkopojumu, tas nozīmē ilgtspējīgo zaļo risinājumu integrēšanu projektos. Pašvaldīb'am jāreķinās un jāvērtē zaļo faktoru.		
07.11.2019.	Ilmārs Kundziņš	Informē, ka priekšlikumus iesniedzis arī rakstiski. Ierosina sakārtot zemju un būvju kadastrālās uzmērīšanas sistēmu, tai skaitā vienotu Zemegrāmatu pēc būtības. Līdzīgi kā jau elektrībā, rosina ieviest digitālus ūdens patēriņa uzskaites skaitītājus.		
07.11.2019.	Kristīne Veidemene	Ierosina plānā vairāk izvērtēt tās iespējas un resursus, ko dod Baltijas jūra.		
07.11.2019.	Dace Ozola	Informē, ka priekšlikumi ir iesniegti arī rakstiski. Ierosina pilnveidot aprakstu prioritātē par kvalitatīvu dzīves vidi, gan vienkāršojot un padarot to uztveramāku plašakai sabiedrībai, gan lietojot pareizu nozares terminoloģiju.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
20.11.2019.	Pēteris Lakovskis	Sagatavotais NAP 2027 ir pārāk vispārīgs Latvijai nozīmīgo tautsaimniecības nozaru kontekstā. Praktiski nekas nav pateikts, piemēram, par lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēm, turpmāko reģionālo attīstību Latvijā. Atsevišķās vietās minēts vispārīgi par zināšanu ietilpīgu bioekonomiku, taču neminot ieteicamos attīstības virzienus. NAP 2027 nav norādīti attīstības virzieni vidēja termiņa attīstības stratēģijām/programmām. Piemēram, uz tik nozīmīgu plānošanas dokumentu kā Lauku attīstības programma, kuras publiskais finansējums pārsniegs 1 miljardu euro, no NAP 2017 var attiecināt 5 prioritātes no sešām, vismaz 9 no 18 rīcības virzieniem. Pieejamie rīcības virzienu apraksti un politikas rezultātu rādītāji ir pārāk vispārīgi, lai saprastu kādas ir Latvijas prioritātes Kopējā lauksaimniecības politikā, lauku teritoriju attīstībā kopumā utt. Vai sasitībā ar rīcības virzienu "Stipras ģimenes paaudzēs" prioritāte būtu ģimenes lauku saimniecības/Vai rīcības virzienu "Produktivitāte un inovācija" vairāk jākoncentrējas uz eksporta ienesīgumu, nedomājot par citu nozaru un valsts reģionālo attīstību? Kopumā šobrīd prioritāšu aprakstos sniegtā informācija ir visaptveroša un vispārīga, tanī pat laikā nenorāda arī uz vēlamiem attīstības virzieniem. Izvēlētajiem mērķa indikatoriem ieteicams pielikumā pievienot rādītāju vērtību aprēķināšanas metodiku, kā arī atsevišķi rādītāji būtu precizējami. Piemēram, rādītājs 'Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars' pietiekami skaidri neraksturo situāciju ar virszemes ūdeņu kvalitāti, jo nav skaidrs, cik % minētie ūdensobjekti aizņem no Latvijas platības? Tā kā ūdensobjekti ir atšķirīgi pēc platības un var mainīties metodika to noteikšanā, ieteicams ♦♦ rādītājs - 'Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars'. Šāds rādītājs tieši norādītu cik % no Latvijas teritorijas ir ar augstu un labu virszemes ūdens kvalitāti.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	15.Lūdzam iekļaut mērījumu par mobīlā tīkla noklājumu, ņemot vērā, ka tas ietekmē arī interneta pieejamību un izrietošos pakalpojumus.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	16.Lūdzam papildināt esošos rīcības virzienu uzdevumus un mērījumus ar šādām at-kritumu jomas perspektīvām: 16.1.Globālais pārtikas zaudējumu indekss (global food loss index); 16.2.Bīstamo atkritumu radīšana un rīkošanās ar tiem, pa rīcības veidiem; 16.3.Nacionālais pārstrādes rādītājs, materiālu tonnas pārstrādātas.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	18.Attiecībā uz transporta infrastruktūras indeksu, informējam, ka Pasau-les Bankas novērtējums piemērots loģistikas nozarei, bet mazāk raksturo nacionālo kontekstu no vietējās perspektīvas. Ieteicams papildināt ar iekšzemes sasniedzamības un maz-izmešu mobilitātes attīstības novērtē-jumu.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	19. Lūdzam papildināt ar mobilitātes un sasniedzamības vērtējumu nacio-nālā un vietējā mērogā, ietverot arī laika un energoefektivitātes kompo- nentes.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	<p>21.1. Pašvaldību īpatsvars, kurām izstrādāti katastrofu risku mazināšanas plāni (%);</p> <p>21.2. Siltumnīcas efekta gāzu emisijas gadā pret emisijas apjomu bāzes gadā (%)</p> <p>21.3. Siltumnīcas efekta gāzu emisijas kopumā un galvenajos sektoros: enerģētika, transports, lauksaimniecība (Mt CO2 ekvivalenta)</p> <p>21.4. Siltumnīcas efekta gāzu emisijas pret IKP (tonnas/1 milj. EUR)</p> <p>21.5. Plūdu un erozijas procesu apdraudēto iedzīvotāju skaits</p> <p>21.6. Ugunsgrēki mežos, purvos un lauksaimniecības zemēs (ha)</p> <p>21.7. Izstrādāta agrās brīdināšanas sistēma attiecībā uz kaitēkļu un slimību izplatību (0/1)</p> <p>21.8. Labs jūras vides stāvoklis (0/1)</p> <p>21.9. Slāpekļa/fosfora savienojumu ieplūde virszemes saldūdens objektos (tonnas gadā)</p> <p>21.10. Jūras eutrofikācija (0/1)</p> <p>21.11. Plastmasas atkritumu daudzums jūras piekrastē</p> <p>21.12. Labā stāvoklī esošo jūras peldvietu īpatsvars (%)</p> <p>21.13. Jūras peldvietām piešķirto ekosertifikātu "Zilais karogs" skaits</p> <p>21.14. Īstenots ekosistēmu pieejā balstīts jūras telpiskais plānojums (0/1)</p> <p>21.15. Aizsargājamo jūras teritoriju īpatsvars (no kopējās aizsargājamo teritoriju plašības), kurām izstrādāti dabas aizsardzības plāni vai individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (%)</p> <p>21.16. Zivju krājumu nārsta bara biomasas pārmaiņas</p> <p>21.17. Nozveja galvenajos zvejniecības areālos (tonnas)</p> <p>21.18. Aizsargājamo jūras teritoriju platības īpatsvars no Latvijas jurisdikcijā esošās jūras teritorijas platības (%)</p> <p>21.19. Kopējais mežainums un mežu sadalījums pa vecuma grupām (%). Šim indikātoram pieejami vairāki datu avoti, no kuriem katrs ir interpretējams atšķirīgi:</p> <p>1) Meža valsts reģistrs: ietver tikai inventarizētos mežus, mežiem pieskaita izcirtumus;</p> <p>2) Nacionālais meža monitorings: ietver arī neinventarizētos mežus, bet balstās uz paraugkopu, nevis pilnīgu uzskaiti;</p> <p>3) CORINE Land Cover: ietver visus mežus, bet mazākā kartēšanas vienība ir 25 ha</p> <p>21.20. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars no valsts teritorijas un pa ekosistēmu veidiem (%)</p> <p>21.21. Saimnieciskajai darbībai pieejamo mežu platība (ha) - ekonomiskais rādītājs ilgtspējīgai mežu apsaimniekošanai. Mērķa vērtība jānosaka, ņemot vērā no vienas puses iespējas apmezot degradētās teritorijas, no otras – prognozējamo atmežošanas intensitāti un nepieciešamību izņemt no saimnieciskās darbības platības bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.</p> <p>21.22. Iedzīvotāju īpatsvars, kas regulāri atpūšas mežā (%) - sociālais rādītājs ilgtspējīgai mežu apsaimniekošanai</p>		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[246] Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, mājoklis, energoapgāde, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī apkārtējā vide. Savukārt apkārtējās vides kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Lūdzam precizēt arī šādas NAP2027 Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rindkopas (precizējumi bold): [246] Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, mājoklis, energoapgāde, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī apkārtējā vide. Savukārt apkārtējās vides un infrastruktūras kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums. // Precizēts, lai būtu saskaņa ar pirmo teikumu.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	<p>Ievērojot to, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides politikas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam mērķis ir samazināt riskus (klimata pārmaiņu, piesārņojuma, katastrofu) cilvēku dzīves videi, veselībai un labklājībai; samazināt piesārņojumu vidē (ūdenī, gaisā, augsnē, dabā), nodrošinot labu vides stāvokli un dabas kapitāla saglabāšanu; nodrošināt ilgtspējīgu resursu patēriņu; nodrošināt ar citiem sektoriem saskaņotu vides rīcībspolitiku un vides pamatprincipu iekļaušanu sektoru politikās ; dokumentā "ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi" 6.mērķis ir "Nodrošināt ūdens pieejamību un atbilstošus sanitāros apstākļus, kā arī to ilgtspējīgu pārvaldību", <p>ierosinām papildināt NAP 2027 projekta prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" sadaļu Nr. 246 un izteikt šādā redakcijā:</p> <p>[246] Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, mājoklis, energoapgāde, kvalitatīvi ūdenssaimniecības pakalpojumi, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī vide. Savukārt vides kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1) Ievērojot to, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides politikas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam mērķis ir samazināt riskus (klīmata pārmaiņu, piesārņojuma, katastrofu) cilvēku dzīves videi, veselībai un labklājībai; samazināt piesārņojumu vidē (ūdenī, gaisā, augsnē, dabā), nodrošināt labu vides stāvokli un dabas kapitāla saglabāšanu; nodrošināt ilgtspējīgu resursu patēriņu; nodrošināt ar citiem sektoriem saskaņotu vides rīcībspolitiku un vides pamatprincipu iekļaušanu sektoru politikās; dokumentā "ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi" 6.mērķis ir "Nodrošināt ūdens pieejamību un atbilstošus sanitāros apstākļus, kā arī to ilgtspējīgu pārvaldību", ierosinām papildināt NAP 2027 projekta prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" sadaļu Nr. 246 un izteikt šādā redakcijā: [246] Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, mājoklis, energoapgāde, kvalitatīvi ūdenssaimniecības pakalpojumi, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī vide. Savukārt vides kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	2) Ņemot vērā to, ka prioritātes mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai, prioritātes aprakstā, rīcības virzienā "Līdzsvarota reģionālā attīstība" un minētā virziena uzdevumos, nepieciešams paredzēt tādas darbības, kas ir vērstas uz līdzsvarotas valsts teritorijas attīstību, diferencējot atbalstu teritorijām, proporcionāli reģionu IKP.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	3) Paredzēt atsevišķus rīcības virziena uzdevumus – Rīgas metropoles areālam, Baltijas jūras reģiona līmeņa, nacionālas nozīmes, reģionālas nozīmes attīstības centriem, Austrumu pierobežai, Baltijas jūras piekrastei – atbilstoši Latvija 2030 noteiktajai Latvijas nākotnes telpiskajai struktūrai.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	4) Prioritāte "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" RV "Līdzsvarota reģionālā attīstība" neietver informāciju un uzdevumus, kas saistīti ar plānoto administratīvi teritoriālo reformu (turpmāk – ATR), kas būtiski ietekmēs turpmāko reģionu attīstības tempu un dzīves kvalitāti tajos. Norādām, ka RV papildināšana ar ATR aspektu ir būtiska.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Dzīves vide ir apkārtējās vides <i>t.sk. sociālās un kultūrvides</i> un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, mājoklis, energoapgāde, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī apkārtējā vide. Savukārt apkārtējās vides kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums // Dzīves vide nav tikai fiziskā vide, bet arī sociālā vide un kultūrvide.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[247] Katra indivīda labklājības vērtības sakņojas kvalitatīvas, Latvijas reģionos unikālas dzīves vides pieejamībā un sasniedzamībā. Savukārt veselīga dzīvesveida veicināšanā nozīmīga ir zaļas, bioloģiski daudzveidīgas un tīras apkārtējās vides ilgtspēja. Tieši Latvijas reģionu atšķirīgās dzīves vides priekšrocības ir to pievilcības un konkurētspējas pazīme, kas sniedz sabiedrībai izvēles iespējas dzīvot pilsētvidē vai lauku telpā. //Pamatojums: "Apkārtējā vide" ir sadzīves valodā iegājies rusicisms, un nacionālajos starptautiskajos normatīvajos aktos šādu terminu nelieto.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Atbildīgā institūcija – VARAM // Noteikt visas ministrijas kā atbildīgās uzdevuma „Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībai uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību” izpildē nav pamatojuma.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[248] Vietējo kopienu mērķtiecīgi virzīta rīcība (tāpat kā sakārtota publiskā infrastruktūra un pieejami kvalitatīvi pakalpojumi), kas balstīta uz resursu analīzes ilgtspējīgu izmantošanu un datiem par reģionu ekonomiskajām, sociālajām un ekoloģiskajām priekšrocībām... // Pamatojums: Jāvērta ekonomika uz aprites ekonomikas principiem un resursefektivitāti. Vienkārši "dati par resursiem" neko nepasaka pēc būtības		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam [248].rindkopā vārdu "reģionu" aizstāt ar vārdu "teritoriju", ņemot vērā, ka vietējo kopienu mērogs ir mazāks nekā reģiona mērogs, attiecīgi resursu analīze tiks veikta par mazāku teritoriju;		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Ir pārstrādājama rindkopa "[248] Vietējo kopienu mērķtiecīgi virzīta rīcība (tāpat kā sakārtota publiskā infrastruktūra un pieejami kvalitatīvi pakalpojumi), kas balstīta uz resursu analīzes datiem par reģionu ekonomiskajām, sociālajām un ekoloģiskajām priekšrocībām, ir pamats lokālās uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu veidošanai. Savukārt energoresursu pieejamība enerģijas ražošanā ir konkurētspējīgas uzņēmējdarbības priekšnosacījums. Lai nodrošinātu vides tīrību un palielinātu reģionu energoapgādes drošību, valstij ir būtiski zinātnisko institūciju sasniegumi attiecībā uz vietējo, atjaunojamo un alternatīvo resursu plašāku izmantošanu un integrēšanu enerģijas ražošanā, kā arī ir būtiski ieviest energoefektivitātes pasākumus enerģijas patēriņa mazināšanai.", jo tā nav saprotama. Vai domāts, ka rīcību virzīs vietējās kopienas? Un vietējās kopienas, piemēram, kāda vietējā kultūras mantojuma aizsardzībai izveidota NVO, būs rūpīgi un kvalificēti izanalizējusi datus par vietējiem resursiem (dabas resursiem, pieejamo infrastruktūru utt.) un veidos "lokālās uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu"? Vai tomēr kādas institūcijas virzīs vietējās kopienas? Rindkopa ir pārprotama. Ar "tīrību" parasti saprot vienkārši tīru vidi – telpas, ārtelpas. Savukārt, ja domāta vides kavitāte (tīrs nepiesārņots gais, ūdeņi), tad tā arī jāraksta.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Vietējo kopienu mērķtiecīgi virzīta rīcība (tāpat kā sakārtota publiskā infrastruktūra un pieejami kvalitatīvi pakalpojumi), kas balstīta uz resursu analīzes datiem par reģionu ekonomiskajām, sociālajām un ekoloģiskajām priekšrocībām, ir pamats lokālās uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu veidošanai. Savukārt energoresursu pieejamība enerģijas ražošanā ir konkurētspējīgas uzņēmējdarbības priekšnosacījums. Lai nodrošinātu vides tīrību un palielinātu reģionu energoapgādes drošību, valstij ir būtiski zinātnisko institūciju sasniegumi attiecībā <i>uz efektīvu</i> vietējo, atjaunojamo un alternatīvo resursu plašāku izmantošanu un integrēšanu enerģijas ražošanā, kā arī ir būtiski ieviest energoefektivitātes pasākumus enerģijas patēriņa mazināšanai // Šobrīd gana daudz tiek izmantoti atjaunojamie energoresursi, bet bieži tas tiek darīts neefektīvi, ar lielu resursu patēriņu.		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [248] Vietējo kKopienu mērķtiecīgi virzīta rīcība (tāpat kā sakārtota publiskā infrastruktūra un pieejami kvalitatīvi pakalpojumi), kas balstīta analizē uz resursu analīzes datiem par reģionu ekonomiskajām, sociālajām un ekoloģiskajām priekšrocībām, ir pamats lokālās uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu pamatu veidošanai. // Teritoriālas "vietējās" kopienas ir nedaudz vecmodīgs termins, jo mūsdienu sadarbības tīkli ir plašāki. Kopienas ir "hibrīdas" un nenozīmē sociālās saiknes, bet gan jauna veida juridiskas personas (piemēram, energy communities), kurās var ietilpt arī pašvaldības.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[249] Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas izmantojami videi draudzīgu, viedu būvniecības materiālu radīšanai. Valstij ir ar likumiem jāatzīst, ka primārā ražošana lauku teritorijās ir lauksaimniecība, kurai nedrīkstētu kaitēt citas rūpniecības nozares, tieši ietekmējot vidi, izmainot mikroklimatu, samazinot saldūdens resursus, negatīvi ietekmējot infrastruktūru. Dabas resursu racionālai izmantošanai ilgtermiņā nav alternatīvas Lauksaimniecībai ir jāpanāk sabiedrības nodrošināšana ar vispusīgu un pilnvērtīgu pārtiku vismaz 75%, kas nodrošinātu arī Valsts drošību Pasaules krīžu laikā jāanalizē lielo saimniecību izdzīvošanas spējas krīžu laikā, jāierobežo to izveidi lai neviņi neapdraudētu sērgas, slimības, pārmērīgu krīsko vielu lietošanu. Valstij ir jāizveido degradēto ūdens resursu uzkrājošo sistēmu (kūdras purvi, mežu kailcirtes) uzskaitē un jāradā plāns to daļējai vai pilnīgai atjaunošanai.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā visi ceļi ir noasfaltēti. Kas ir tas, kas liedz to izdarīt? Kas sadārdzina visu to procesu? Kura ir tā izejviela, kuras nav Latvijā? Tiesām grants un šķembas? Vai tomēr tā ir kaut kāda specifiska "ķīmikālija"? X6 vai Q8? [249] Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas izmantojami videi draudzīgu, viedu būvniecības materiālu radīšanai.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā katram iedzīvotājam mēnesī bez maksas tiek nodrošināti, piemēram, 100 kWh elektrības. Mums ir savi HES, kuri ražo gana daudz elektrības, kāpēc mums ir savi reāli taustāmi labumi jāatdod citiem? [249] Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi....		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā katram iedzīvotājam ir iespēja, neiejūdzot sevi mūža kredīta verdzībā, uzbūvēt pasīvo māju. [249] Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas izmantojami videi draudzīgu, viedu būvniecības materiālu radīšanai. [250] Kvalitatīva mājokļu pieejamība par pieņemamu cenu ir svarīga ne vien cilvēku pamattiesību nodrošināšanai, bet arī mobilitātes veicināšanai, mājsaimniecību labklājības līmeņa celšanai, demogrāfijas izaicinājumu risināšanai un valsts uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai. Jaunu videi draudzīgu un zema enerģijas patēriņa mājokļu celtniecība un to pieejamība sniegs iedzīvotājiem drošības sajūtu un veicinās piederību Latvijai.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[249] Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas, tos izmantojot ilgtspējīgi, ir pamats reģionu attīstībai. Koksne izmantojama mūsdienīgai būvniecībai, savukārt, kūdras un sapropeļa resursi ir pamats mežsaimniecības un dārzkopības attīstībai. // Ja piemin vietējos resursus, tos nedrīkst aprobežot tikai ar būvniecību. Turklāt iespējams, šeit domāta tikai koksne, bet tas nav skaidri pateikts.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(249) Ja piemin vietējos resursus, tos nedrīkst aprobežot tikai ar būvniecību. Turklāt iespējams, šeit domāta tikai koksne, bet tas nav skaidri pateikts. Līdz ar to rosinām šo punktu izteikt šādā redakcijā: "Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas izmantojami reģionu attīstībai."		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas izmantojami videi draudzīgu, viedu būvniecības materiālu radīšanai, pārtikas ražošanai, dažādām bioekonomikas sektoru, tai skaitā ilgtspējīga tūrisma, attīstībai. // <i>Mūsaprāt šeit ir jāskatās daudz plašāk, ne tikai uz dabas resursu izmantošanu būvniecībā, bet arī uz kultūras mantojumu, tūrisma u.tml . Jāizceļ dabas resursu papildinošā loma, ko sniedz šo resursu saglabāšana un iesaiste tūrismā: reģionu identitātes stiprināšana un resursu autentiska – oriģināla piedāvājuma veidošana. Tā vienlaikus ir komerciālāka pieeja, atbalstot uzņēmējdarbību un uzsvērot reģionālās atšķirības un īpašās iezīmes kā vienu no ceļošanas motīviem.</i>		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [249] Savukārt ilgtspējīgu energoresursu pieejamība ražošanā un izmaksu ziņā sabalansēts iekšējais enerģijas tirgus enerģijas ražošanā ir konkurētspējīgas uzņēmējdarbības priekšnosacījums. // Droši vien svarīgākie ir resursi, kas neveicina vides degradāciju, un kuru izmaksas nav pārāk augstas vai nevienlīdzīgi sadalītas dažādu pušu starpā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Lūdzam precizēt arī šādas NAP2027 Prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rindkopas (precizējumi bold): [250] Kvalitatīvu mājokļu pieejamība par pieņemamu cenu ir svarīga ne vien cilvēku pamattiesību nodrošināšanai, bet arī mobilitātes veicināšanai, mājtsaimniecību labklājības līmeņa celšanai, demogrāfijas izaicinājumu risināšanai un valsts uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai. Jaunu videi draudzīgu un zema enerģijas patēriņa mājokļu celtniecība un to pieejamība sniegs iedzīvotājiem drošības sajūtu un veicinās piederību Latvijai. // Precizēts, jo runa ir par kvalitatīviem mājokļiem, nevis kvalitatīvu pieejamību. Iesakām arī izvērtēt, vai nebūtu jāprecizē “mobilitātes veicināšanai”, jo nav skaidri saprotams, kādā veidā mājokļu pieejamība veicina mobilitāti.		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [250] Lai nodrošinātu tīrāku vides tīrību un palielinātu reģionu ergoapgādes drošību, valstij ir būtiskai zinātnisko institūciju sniegti attiecībā uz vietējo, atjaunojamo un alternatīvo resursu plašāku izmantošanu un integrēšanu enerģijas ražošanā, kā arī ir būtiski ieviest energoefektivitātes pasākumus enerģijas patēriņa mazināšanai. Pētījumi un inovācija ir nozīmīgs pārejas uz mazoglekļa ekonomiku virzītājspēks. // Frāze par ZI sniegtiem būtu maināma, jo mūsdienās galvenās barjeras ir ekonomiskas un administratīvas, tāpēc AER nav joma, kas zinātnēi būtu jāatklāj “no jauna”.		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [253] Enerģijas taupīšana un ilgtspējīga resursu izmantošana ir atbildīgas sabiedrības rīcības vides kvalitātes uzlabošanai. Nozīmīgs enerģijas ietaupījums ir sasniedzams, ieviešot SEG emisiju samazinošos pasākumus ēku un ražošanas procesu energoefektivitātes kāpināšanai, kā arī un elektrozlādes infrastruktūras un mazizmēsu mobilitātes attīstībai.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[251] Transporta infrastruktūra, kas nodrošina teritoriāli vienmērīgu sasniedzamību un kvalitatīvu, ilgtspējīgu iekšējo mobilitāti, ir stratēģiski nozīmīgs saimnieciskās darbības un apdzīvotības resurss reģionos. Daudzu tautsaimniecības sektoru veiksmīga darbība ir atkarīga no transporta pakalpojumu nepārtrauktības. Tādēļ būtisks atbalsta faktors līdzsvarotai teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana, reģionu nomales iekļaujot lielo pilsētu ekonomikas ietekmes zonās, atjaunojot sliktā stāvoklī esošos ceļu tīklu posmus un uzlabojot dzelzceļa infrastruktūras kvalitāti (paaugstinot infrastruktūras pieļaujamo ātrumu) efektīvu starpreģionu savienojumu veidošanai. Transporta infrastruktūras efektivitāte tieši iespaido konkurētspēju, uzņēmējdarbības aktivitāti un valsts attīstību kopumā, tādēļ, plānojot teritoriju attīstību un reaģējot uz sociālekonomiskās vides izmaiņām, kā arī izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu , tiks veidota hierarhiska transporta infrastruktūras un mobilitātes sistēma . Precizēts, jo nav jābūvē jauni ceļi, bet gan jāatjauno esošie. “Hierarhiska transporta infrastruktūra un mobilitātes sistēma” piedāvājam “koncentrētās infrastruktūras” vietā, jo šāda sistēma nozīmē: <ul style="list-style-type: none"> • māju un komersantu ceļu pieslēgšanu pašvaldību ceļiem; • pašvaldību ceļi apkalpo īpašumus un to transporta plūsmu un pieslēdzas valsts autoceļiem konkrētās vietās (mezglos) nevis ļoti mazos atstatumos; • valsts vietējie ceļi arī apkalpo vietām īpašumus, bet savieno pagastus (piemēram) savā starpā, bet pamatā apkalpo pašvaldību autoceļu plūsmu, un pieslēdzas valsts autoceļiem satiksmes mezglos; • valsts reģionālie autoceļi savieno apdzīvotas vietas un pilsētas ar reģionālajiem centriem, kā arī apkalpo to transporta plūsmu, pievienojas valsts galvenajiem autoceļiem mezglos; • valsts galvenie autoceļi ir ES transporta tīkla sastāvdaļa. Šis princips nepieciešams, lai varētu infrastruktūru loģiskā kārtībā uzlabot, uzliekot par pienākumu arī pašvaldībām plānot savu transporta infrastruktūru atbilstoši tās hierarhijai valsts mērogā. Vienlaikus svarīgi pieminēt dzelzceļa infrastruktūras kvalitātes uzlabošanu, lai to veidotu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu. Līdzīga sistēma arī attiecībā uz sabiedrisko transportu: dzelzceļš kā mugurkauls; autobusi kā reģionāli savienojumi no dzelzceļa stacijām – pilsētu sabiedriskais transports – mikromobilitāte.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā visi luksafori ir viedie un pielāgojas auto plūsmai, bet varbūt luksaforu nav vispār, jo auto brauc paši. [251] Transporta infrastruktūra, kas nodrošina teritoriāli vienmērīgu sasniedzamību un kvalitatīvu iekšējo mobilitāti, ir stratēģiski nozīmīgs saimnieciskās darbības un apdzīvotības resurss reģionos. Daudzu tautsaimniecības sektoru veiksmīga darbība ir atkarīga no transporta pakalpojumu nepārtrauktības. Tādēļ būtisks atbalsta faktors līdzsvarotai teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana, reģionu nomales iekļaujot lielo pilsētu ekonomikas ietekmes zonās, kā arī izbūvējot pašlaik trūkstošos ceļu tīklu posmus efektīvu starpreģionu savienojumu veidošanai. Transporta infrastruktūras efektivitāte tieši iespaido konkurētspēju, uzņēmējdarbības aktivitāti un valsts attīstību kopumā, tādēļ, plānojot teritoriju attīstību un reaģējot uz sociālekonomiskās vides izmaiņām, tiks veidota koncentrēta transporta infrastruktūra, izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[251] Transporta infrastruktūra, kas nodrošina teritoriāli vienmērīgu sasniedzamību un kvalitatīvu iekšējo mobilitāti, ir stratēģiski nozīmīgs saimnieciskās darbības un apdzīvotības resurss reģionos. Daudzu tautsaimniecības sektoru veiksmīga darbība ir atkarīga no transporta pakalpojumu nepārtrauktības. Tādēļ būtisks atbalsta faktors līdzsvarotai teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana, reģionu nomales iekļaujot lielo pilsētu ekonomikas ietekmes zonās, pienācīgi uzturot un remontējot esošos ceļus, kā arī izbūvējot pašlaik trūkstošos ceļu tīklu posmus efektīvu starpreģionu savienojumu veidošanai. Transporta infrastruktūras efektivitāte tieši iespaido konkurētspēju, uzņēmējdarbības aktivitāti un valsts attīstību kopumā, tādēļ, plānojot teritoriju attīstību un reaģējot uz sociālekonomiskās vides izmaiņām, tiks veidota koncentrēta transporta infrastruktūra, izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu. // Apsverams, vai jābūt šai piebildei: „...kā arī izbūvējot pašlaik trūkstošos ceļu tīklu posmus efektīvu starpreģionu savienojumu veidošanai.” Diez vai tiks būvēti pilnīgi jauni ceļi situācijā, kad jau esošie netiek pienācīgi uzturēti.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(251) Izteikt trešo teikumu šādā redakcijā: “Tādēļ būtisks atbalsta faktors līdzsvarotai teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana, reģionu nomales iekļaujot lielo pilsētu ekonomikas ietekmes zonās, pienācīgi uzturot un remontējot esošos ceļus, kā arī izbūvējot pašlaik trūkstošos ceļu tīklu posmus efektīvu starpreģionu savienojumu veidošanai. ”		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Par transporta infrastruktūru novadu centru sasniedzamībai Prioritātē “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” norādīts “[251] ...Tādēļ būtisks atbalsta faktors līdzsvarotai teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana, tādējādi reģionu nomales iekļaujot lielo pilsētu ekonomikas ietekmes zonās.” Nepieciešams definēt infrastruktūru, kā arī nomaļu jēdzienu. Priekšlikums “lielo pilsētu” vietā lietot jēdzienu “attīstības centru” (vai, precizējot, “nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centru”). Vienlaikus NAP projektā būtu jāiekļauj risinājumi novadu centru sasniedzamības veicināšanai administratīvi teritoriālās reformas kontekstā, kā tas ir norādīts Reģionālās politikas pamatnostādņu projektā, Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumprojektā un VARAM informatīvajā ziņojumā “Par investīciju programmu autoceļu attīstībai administratīvi teritoriālās reformas kontekstā”.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Transporta infrastruktūra, kas nodrošina teritoriāli vienmērīgu sasniedzamību un kvalitatīvu iekšējo mobilitāti, ir stratēģiski nozīmīgs saimnieciskās darbības un apdzīvotības resurss reģionos. Daudzu tautsaimniecības sektoru veiksmīga darbība ir atkarīga no transporta pakalpojumu nepārtrauktības. Tādēļ būtisks atbalsta faktors līdzsvarotai teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana, reģionu nomales iekļaujot <i>nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centru</i> lielo pilsētu ekonomikas ietekmes zonās, kā arī izbūvējot pašlaik trūkstošos ceļu tīklu posmus efektīvu starpreģionu savienojumu veidošanai. Transporta infrastruktūras efektivitāte tieši iespaido konkurētspēju, uzņēmējdarbības aktivitāti un valsts attīstību kopumā, tādēļ, plānojot teritoriju attīstību un reaģējot uz sociālekonomiskās vides izmaiņām, tiks veidota koncentrēta transporta infrastruktūra, izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu // LIAS 2030 Telpiskās attīstības perspektīva. Apdzīvotuma struktūrā nav definējuma ‘lielās pilsētas’		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Prioritātē “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” / [252] nepieciešams norādīt to arī kā attālinātā darba iespēju vienu no pamata nosacījumiem.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[252] Visaptveroša procesu digitalizācija un informācijas tehnoloģiju daudzpusīga izmantošana, kur drošības aspekti ir neatņemama sastāvdaļa , ir nozīmīga nozaru integrētas ekonomikas attīstībā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Visaptveroša procesu digitalizācija <i>un transformācija</i> informācijas tehnoloģiju daudzpusīga izmantošana ir nozīmīga nozaru integrētas ekonomikas attīstībā <i>visā valsts teritorijā, īpaši reģionos</i> . Digitāliem risinājumiem ir gan sociālās kohēzijas, gan ekonomikas dažādošanas vērtība. Attīstīta sakaru infrastruktūra un iedzīvotāju digitālās prasmes ir pamats efektīvai elektronisku datu apmaiņai, e-komercijai un pārrobežu tirdzniecībai tiešsaistē, tādējādi fizisku pārvietošanos aizstājot ar digitāliem risinājumiem attālinātas sadarbības attīstīšanā // Digitalizācija ir process, kas šobrīd jau notiek, bet mēs jau šobrīd redzam, ka notiek nepietiekama digitālā transformācija, tāpēc šis ir būtisks termins, kas jāiekļauj šāda veida dokumentos		
07.11.2019.	Jānis Kauliņš	informē, ka priekšlikumi ir iesniegti arī rakstiski; rosina pilnveidot metroloģisko sistēmu. Vērš uzmanību, ka pastāv arī iedzīvotāju plūsma no pilsētas uz laukiem.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[253] Enerģijas taupīšana un racionāla resursu izmantošana ir atbildīga sabiedrības rīcība labas vides kvalitātes sasniegšanā. Nozīmīgs enerģijas ietaupījums ir sasniedzams, ieviešot efektīvākos SEG emisiju samazinošos pasākumus ēku energoefektivitātes kāpināšanai, siltumnoturības uzlabošanai un elektrozāģes infrastruktūras intensīvākai izmantošanai, kā arī transporta, t.sk. dzelzceļa pārvadājumu SEG emisiju samazināšanai un pārejai uz zemu emisiju vai bezizmešu transportu. // Precizēts, jo, lai nodrošinātu labu vides kvalitāti un sasniegtu nozīmīgu enerģijas ietaupījumu, būtiska loma ir arī SEG emisiju samazināšanai transportā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Enerģijas taupīšana un racionāla resursu izmantošana ir atbildīga sabiedrības rīcība labas vides kvalitātes sasniegšanā. Nozīmīgs enerģijas ietaupījums ir sasniedzams, ieviešot efektīvākos SEG emisiju samazinošos pasākumus ēku energoefektivitātes kāpināšanai, siltumnoturības uzlabošanai <i>veidojot efektīvas centralizētās siltumapgādes sistēmas un mazoglekļa decentralizētajās vietējām siltumapgādes sistēmas. un elektrouzplādes infrastruktūras intensīvākai izmantošanai</i> // Intensīvāka elektrouzplāde nenodrošina pati par sevi to, ka būs enerģijas taupīšana. / Nepieciešams uzstādīt energoefektīvas iekārtas, lai nodrošinātu, ka enerģija netiek izlietota neefektīvi. / Elektrouzplādes infrastruktūras intensīvāka lietošana nenozīmē efektīvu tās lietošanu. Tāpat ir svarīgi, kā tiek ražota elektroenerģija, kas tiek piegādāta elektrouzplādes stacijām - ne vienmēr tā ir videi draudzīga enerģija.		
20.11.2019.	Ekonomikas ministrija	Papildināt rindkopu [253] Enerģijas taupīšana un racionāla resursu izmantošana ir atbildīga sabiedrības rīcība labas vides kvalitātes sasniegšanā. Tāpēc, pieņemot lēmumus par politikām un investīcijām infrastruktūrā, būtu jāievēro princips "energoefektivitāte pirmajā vietā". Saskaņā ar to pirms lēmumu pieņemšanas ir jāapsver, vai paredzētos plānošanas, politikas un investīciju pasākumus kopumā vai daļēji var aizstāt ar izmaksefektīviem un videi nekaitīgiem enerģijas taupīšanas pasākumiem, kas vienlaikus joprojām nodrošina izvirzīto mērķu sasniegšanu. Nozīmīgs enerģijas ietaupījums ir sasniedzams, ieviešot efektīvākos SEG emisiju samazinošos pasākumus ēku energoefektivitātes kāpināšanai, siltumnoturības uzlabošanai un elektrouzplādes infrastruktūras intensīvākai izmantošanai.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[254] Klimata pārmaiņu un sociālās nevienlīdzības mazināšana ir cieši saistītas dimensijas, kas strauju politisko iniciatīvu gadījumā var spēcīgi polarizēt dažādas sociālās grupas un to iespējas sasniegt labu dzīves vides kvalitāti. Tādēļ nozaru politiku attīstības plānošanā ne tikai nacionālajā līmenī, bet, jo īpaši, starptautiskajā līmenī, īpaši Eiropas Savienības, ir jāvērtē un jānodrošina pārdomāta un sociāli atbildīga rīcība, lai nemazinātu nodarbinātības pieejamību un sasniegto labklājības līmeni reģionos, vienlaikus tiecoties uzlabot apkārtējās vides kvalitāti. // Precizēts, jo šie mērķi izriet no ES un starptautiskās politikas dokumentiem, kā arī Latvijas valdība ir tā, kura izlemj, cik ambiciozi klimata jomā būsīm ne tikai ES, bet arī starptautiski, piemēram, politiski pievienojoties dažādām iniciatīvām, līdz ar, ņemot vērā uzņemtas saistības šobrīd un ar skatu uz nākamajiem gadiem, Latvijai būs ierobežotas iespējas šo ņemt vērā, jo ES politika dalībvalstīm jau šobrīd uzliek veikt ambiciozus pienākumus, kas ir jāveic, lai nebūtu jāmaksā soda nauda. Un diemžēl tie var palielināt sociālo nevienlīdzību un reģionālo plaisu. Tāpēc jāvērtē vai nebūtu jāliek papildinājums/atruna par starptautisko regulējumu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Klimata pārmaiņu un sociālās nevienlīdzības mazināšana ir cieši saistītas dimensijas, kas strauju politisko iniciatīvu gadījumā var spēcīgi polarizēt dažādas sociālās grupas un to iespējas sasniegt labu dzīves vides kvalitāti. Tādēļ nozaru politiku attīstības plānošanā ir jānodrošina pārdomāta un sociāli atbildīga rīcība, lai nemazinātu <i>nodarbinātības pieejamību un</i> sasniegto labklājības līmeni reģionos, vienlaikus tiecoties uzlabot apkārtējās vides kvalitāti. // Labklājības līmenis kopumā jau iekļauj arī nodarbinātības līmeni.		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [254] Klimata pārmaiņas, pāreja uz tīrāku enerģiju un sociālās nevienlīdzības mazināšana ir cieši saistītas dimensijas, kas strauju politisko iniciatīvu gadījumā var spēcīgi polarizēt dažādas sociālās grupas un to iespējas sasniegt labu dzīves vides kvalitāti. Tādēļ nozaru politiku attīstības plānošanā ir jānodrošina pārdomāta un sociāli atbildīga rīcība, lai nemazinātu nodarbinātības pieejamību un sasniegto labklājības līmeni reģionos, vienlaikus tiecoties uzlabot apkārtējās vides kvalitāti. // Vēlams uzsvērt, ka "strauju politisko iniciatīvu" trūkums ir iemesls, kāpēc sociālā nevienlīdzība un polarizācija pastāv. T.i. „rīkoties lēni“, nozīmē saglabāt esošo situāciju. Piemēram, sociālās nevienlīdzības iemesls ir nevienlīdzīgi ienākumi un kapitāla trūkumus. Izrādās, ka tieši fosilo energoresursu īpašuma struktūra ir viens no šķēršļiem demokrātiskākai pārvaldībai. (Peļņa ir koncentrēta).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūgums termina "Rīgas reģions" vietā lietot "Rīgas metropoles areāls".		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Inovāciju pieaugums un tehnoloģisko risinājumu dažādība pakāpeniski sekmē produktivitātes uzlabojumus uzņēmējdarbībā. Tādēļ Latvijas lielākajās pilsētās reģionos un jo sevišķi – Rīgas metropoles areālā aizvien intensīvāk uzņēmējdarbības un pētniecības vidē koncentrējas dažādu nozaru talanti, kam ir izšķiroša loma straujā attiecīgo teritoriju ekonomikas attīstībā un labklājības vairošanā. Attīstības centros radītās inovāciju ekosistēmas pakāpeniski tiek adaptētas saimnieciskajā darbībā, lai uzlabotu kopējās dzīves vides kvalitāti. Nacionālā un reģionālā līmenī attīstās inovāciju ekosistēmas, kuras pakāpeniski tiek adaptētas saimnieciskajā darbībā. Rīgas reģionā dažādā iedzīvotāju nodarbinātība, to izvietojuma daudzveidība un etniskais sastāvs ir priekšrocība saimniecisko, sabiedrisko un kultūras aktivitāšu attīstībai. Pieejamās cilvēku profesionālās izglītības un zināšanu ietilpīgās prasmes ir rezultāts reģiona ekonomiskās attīstības izrāvienam, kura mērķtiecīgs atbalsts viedās specializācijas jomās Rīgas metropoles areālu ierindos līderu pozīcijās Baltijas valstu vidū // Viss šobrīd koncentrējas Rīgā, tāpēc ir būtiski sekmēt inovāciju pieaugumu ne vien Rīgas metropolē bet arī citos reģionos. Pamatojums ir prioritātes mērķis - “Dzīves kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģiona attīstībai”. / Projekta “INNO INFRA SHARE” rīcības plāna (saskaņots IZM un EM 2019.g. aprīlī un maijā) aktivitāte Nr.2. Reģionālās pētniecības un inovāciju konsultatīvās platformas izveide un darbība. Platformas mērķis ir sekmēt sadarbību starp reģionālajiem pētniecības un inovāciju spēlētājiem, t.sk. veicinot Pētniecības un inovāciju infrastruktūras pieejamību MVU. Platformas ietvaros notiks sadarbība starp galvenajām ieinteresētajām pusēm un starpniekorganizācijām (klasteriem, asociācijām, tehnoloģiju pārneses organizācijām (TPO), pētniecības pārneses organizācijām (PPO), kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija. Reģionālās politikas pamatnostādņu projekts 2027.g.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	Rīcības virziena “Daba un Vide” mērķi papildināt pēc vārdiem “lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas,” ar vārdiem “ gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās ”. Svītrot vārdu “ apsaimniekošanu ”, aizstājot ar vārdu “ izmantošanu ”.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS [256]Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. [Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tāpēc, lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar ekonomiskajiem un sociālajiem indikatoriem (ražošanas apjomi, nodarbinātība u.t.t.)]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	256]Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. // Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar ekonomiskajiem un sociālajiem indikatoriem		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnēgtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	[256]Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. // Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tāpēc, lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar ekonomiskajiem un sociālajiem indikatoriem (ražošanas apjomi, nodarbinātība u.t.t.).		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	256]Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. // Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tāpēc, lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar ekonomiskajiem un sociālajiem indikatoriem (ražošanas apjomi, nodarbinātība u.t.t.).		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	256]Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. // Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tāpēc, lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar ekonomiskajiem un sociālajiem indikatoriem (ražošanas apjomi, nodarbinātība u.t.t.).		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[256]Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. // Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tāpēc, lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar ekonomiskajiem un sociālajiem indikatoriem (ražošanas apjomi, nodarbinātība u.t.t.).		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(256) Rīcības virziena mērķis iekļauj ne vien oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, bet arī vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tāpēc, lai izmērītu šo mērķi, nepieciešams aprakstīt ne vien mērķa sasniegšanu raksturojošos indikatorus, bet arī sasniegšanas nosacījumus. Šajā gadījumā tādi ir sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses. Tāpēc Rīcības virziena plānā jāiekļauj pasākumi dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanai, kas mērāmi arī ar to iespējams vienkāršot. Rosinām izteikt trešo teikumu un papildināt ar jaunu ceturto teikumu šādā redakcijā: <i>“Īstenota vides, dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.”</i>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Rīcības virziena "Daba un vide" mērķī iekļauta valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļu noteikšana, taču rīcības virziena mērķos un uzdevumos tas reducējies tikai uz sadarbības uzvedības modeļu un paradumu maiņu ..., balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem ([285] uzdevums). Piedāvājam šādu redakciju: "Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai". Pamatojums: vides stāvokļa monitorings ir tikai viens no faktoriem, kas var ietekmēt sabiedrības uzvedības modeļus.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	2.Lūdzam papildināt rīcības virzienu "Daba un Vide" ar ilgtermiņa uzdevumu, kas veicinātu Eiropas ilgtermiņa stratēģijas redzējuma "Tīru planētu – visiem!" ieviešanu , īstenojot aktīvāku politiku pārejai uz klimatneitrālu jeb siltumnīcefekta gāzu emisiju neto nulles līmeņa ekonomiku ne tikai ražošanā un transporta jomā, bet kopumā enerģētikā, veicinot stingrāku energoefektivitātes prasību noteikšanu, kā arī ilgtspējīgu enerģētikas un dabā balstītu risinājumu ieviešanu.		
08.11.2019.	Jurijs Kondrateko	Kā pilsētplānošanas un ilgtspējīgās pilsētvides eksperti, uzskatām, ka Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virziena "Daba un vide" aprakstā un rīcībās nepietiekoši aprakstīta zaļās infrastruktūras loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos. NAPā uzsverama zaļās infrastruktūras un ekosistēmu pakalpojumu pieejā balstīto risinājumu loma vides risinājumos, t.sk. klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos. Konkrēti, uzsverama ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas (jeb meliorācijas un lietusūdeņu apsaimniekošanas) pieejas un risinājumu loma un nozīme. Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanai ir sekojošās pazīmes: Tā ir daudzfunkcionālā infrastruktūra, ietverot noteces novadīšanas / samazināšanas, ekstrēmo lietusgāžu ietekmes samazināšanas, ūdens kvalitātes uzlabošanas, publiskās ārtelpas uzlabošanas un rekreācijas funkcijas. Ilgtspējīgā pieeja kombinē centralizētos un decentralizēto risinājumus (lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu, maģistrālos un lokālos zaļos risinājumus kā lietusdārzi, dīķi, ievalkas, u.c.). Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieeja balstīta integrētajā un sateces baseinu principā, jo ūdens nerespēktē administratīvās robežas starp dažādām pašvaldībām, kā arī tehniski disciplinārās robežas starp lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu. Turklāt, ilgtspējīgajai Infrastruktūrai būtiska ir attīstības un uzturēšanas izdevumu segšana. Ievērojot iepriekšminēto, uzskatām, ka NAP prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virziena "Daba un vide" aprakstā un rīcībās būtu uzsverama zaļās infrastruktūras un ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieejas un risinājumu loma loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos.		
08.11.2019.	Evija Pudane	Uzskatām, ka Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virziena "Daba un vide" aprakstā un rīcībās nepietiekoši aprakstīta zaļās infrastruktūras loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos. NAPā uzsverama zaļās infrastruktūras un ekosistēmu pakalpojumu pieejā balstīto risinājumu loma vides risinājumos, t.sk. klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos. Konkrēti, uzsverama ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas (jeb meliorācijas un lietusūdeņu apsaimniekošanas) pieejas un risinājumu loma un nozīme. Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanai ir sekojošās pazīmes: Tā ir daudzfunkcionālā infrastruktūra, ietverot noteces novadīšanas / samazināšanas, ekstrēmo lietusgāžu ietekmes samazināšanas, ūdens kvalitātes uzlabošanas, publiskās ārtelpas uzlabošanas un rekreācijas funkcijas. Ilgtspējīgā pieeja kombinē centralizētos un decentralizēto risinājumus (lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu, maģistrālos un lokālos zaļos risinājumus kā lietusdārzi, dīķi, ievalkas, u.c.). Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieeja balstīta integrētajā un sateces baseinu principā, jo ūdens nerespēktē administratīvās robežas starp dažādām pašvaldībām, kā arī tehniski disciplinārās robežas starp lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu. Turklāt, ilgtspējīgajai Infrastruktūrai būtiska ir attīstības un uzturēšanas izdevumu segšana. Ievērojot iepriekšminēto, uzskatām, ka NAP prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virziena "Daba un vide" aprakstā un rīcībās būtu uzsverama zaļās infrastruktūras un ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieejas un risinājumu loma loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
11.11.2019.	Pēteris Vorza	<p>Uzskatām, ka Prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virziena “Daba un vide” aprakstā un rīcībās nepietiekoši aprakstīta zaļās infrastruktūras loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos.</p> <p>NAPā uzsverama zaļās infrastruktūras un ekosistēmu pakalpojumu pieejā balstīto risinājumu loma vides risinājumos, t.sk. klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos.</p> <p>Konkrēti, uzsverama ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas (jeb meliorācijas un lietusūdeņu apsaimniekošanas) pieejas un risinājumu loma un nozīme. Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanai ir sekojošās pazīmes:</p> <p>Tā ir daudzfunkcionālā infrastruktūra, ietverot noteces novadīšanas / samazināšanas, ekstrēmo lietusgāžu ietekmes samazināšanas, ūdens kvalitātes uzlabošanas, publiskās ārtelpas uzlabošanas un rekreācijas funkcijas.</p> <p>Ilgtspējīgā pieeja kombinē centralizētos un decentralizēto risinājumus (lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu, maģistrālos un lokālos zaļos risinājumus kā lietusdārzi, dīķi, ievalkas, u.c.).</p> <p>Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieeja balstīta integrētajā un sateces baseinu principā, jo ūdens nerespēktē administratīvās robežas starp dažādām pašvaldībām, kā arī tehniski disciplinārās robežas starp lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu.</p> <p>Turklāt, ilgtspējīgajai Infrastruktūrai būtiska ir attīstības un uzturēšanas izdevumu segšana.</p> <p>Ievērojot iepriekšminēto, uzskatām, ka NAP prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virziena “Daba un vide” aprakstā un rīcībās būtu uzsverama zaļās infrastruktūras un ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieejas un risinājumu loma loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos.</p>		
11.11.2019.	Einārs Pundurs	<p>Uzskatām, ka dokumenta “Prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virziena “Daba un vide”” aprakstā un rīcībās nepietiekoši aprakstīta zaļās infrastruktūras loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos. NAPā (būtu vajadzīgs šī saīsinājuma pilnais nosaukums) uzsverama zaļās infrastruktūras un ekosistēmu pakalpojumu pieejā balstīto risinājumu loma vides risinājumos, t.sk. klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos. Konkrēti, Jāuzsverama ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas (jeb hidromeliorācijas un lietusūdeņu apsaimniekošanas) pieejas un risinājumu loma un nozīme. Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanai ir sekojošās pazīmes: Tā ir daudzfunkcionālā infrastruktūra, ietverot noteces novadīšanas, samazināšanas, ekstrēmo lietusgāžu ietekmes mazināšanas, ūdens kvalitātes uzlabošanas, publiskās ārtelpas uzlabošanas un rekreācijas funkcijas. Ilgtspējīgā pieeja kombinē centralizētos un decentralizētos risinājumus (lietus kanalizāciju un hidromeliorācijas sistēmu, maģistrālos un lokālos zaļos risinājumus, piemēram kā lietusdārzi, dīķi, ievalkas, u.c.). Ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieeja balstīta uz konkrētās vietas baseinu, platību un šo teritoriju integrētajā un sateces baseinu principā, jo ūdens nerespēktē administratīvās robežas starp dažādām pašvaldībām, kā arī un tehniskās disciplinārās robežas starp lietus kanalizāciju un meliorācijas sistēmu. Turklāt, Ilgtspējīgajai Infrastruktūrai būtiska ir tās turpmāka attīstība, uzlabošana, papildināšana un uzturēšanas izdevumu segšana. Ievērojot iepriekšminēto, uzskatām, ka NAP prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virziena “Daba un vide” aprakstā un rīcībās būtu uzsverama zaļās infrastruktūras un ilgtspējīgo nokrišņu notekūdeņu novadīšanas pieejas un risinājumu loma klimata aizsardzības un ilgtspējīgas pilsētvides pasākumos.</p>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<p><i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Oglekļa mazieltīpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās un <i>ainavu daudzveidības saglabāšana, vērtības celšana</i>, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides un enerģētikas politika, <i>uz datiem balstīta plānošana un energopārvaldība</i>, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. // Kompetence tiek veidota ne tikai valsts, bet arī reģionālajā un pašvaldību līmenī kā vietējas nozīmes kompetenču centri enerģētikas plānošanā un energopārvaldībā, kas koordinē virzību uz ilgtspējīgu, oglekļa mazieltīpīgu ekonomiku. / Būtiski uzsvērt, ka dabas vide iekļauj ne vien IADT, bet tā ir daba kopumā. Pašreizējā redakcijā trūkst skatījums uz dabu kopumā.</p>		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	14.Attiecībā uz CO2 emisijām norādām, ka svarīgs ir griezumam pa nozarēm, nodalot “produktīvas” no “patēriņa” nozarēm, īpašu uzmanību pievēršot CO2 pēdai “neproduktīvajos” sektoros, piemēram, transports, mājokļi.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[241/257] <u>uzdevumā</u> aiz vārdiem “zema kvalitāte ūdenstilpnēs” papildināt ar vārdiem “ ūdenstecēs un jūrā ”, aiz vārdiem “Latvijas ir noteikusi nacionālos” papildināt ar vārdiem “ vides politikas, kā arī ”, aiz vārdiem “kas ieviešami” papildināt ar vārdiem “ vides kvalitātes saglabāšanā un uzlabošanā ” un vārdus “pieaugošs neapstrādāt” aizstāt ar vārdu “ radīto ”.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[257] [Šeit nepieciešams pamatojums un statistikas rādītāji izvirzītajām tēzēm par pieaugošo neapstrādāto atkritumu apjomu un ūdens kvalitātes pasliktināšanos. Vai tiešām iepriekš veiktie pasākumi atkritumu saimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanā nav devis rezultātus?]		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[257] Gaisa piesārņojums blīvi apdzīvotā pilsētvidē, slikta virszemes ūdeņu ekoloģiskā kvalitāte, antropogēnās slodzes kaitīgā ietekme, ekosistēmu noturības mazināšanās un pieaugošs nepārstrādāto atkritumu apjoms norāda uz tautsaimniecības procesu pieaugošo negatīvo ietekmi uz dzīves vides kvalitāti, bioloģiskās daudzveidības, dabas resursu, vides un ekosistēmu pakalpojumu noplicināšanos. Latvija ir noteikusi nacionālos klimata, vides un enerģētikas politikas mērķus un pasākumus, kas ieviešami oglekļa mazietilpīgas attīstības sasniegšanā, energoefektivitātes veicināšanā un pārejā uz atjaunojamiem energoresursiem, lai mazinātu klimata un vides pārmaiņu procesus un nodrošinātu dzīves vides ilgtspēju.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Nepieciešams pamatojums un statistikas rādītāji izvirzītajām tēzēm par pieaugošo neapstrādāto atkritumu apjomu un ūdens kvalitātes pasliktināšanos. Vai tiešām iepriekš veiktie pasākumi atkritumu saimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanā nav devis rezultātus...		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 257.rindkopas 1.teikumu šādā redakcijā: “Gaisa piesārņojums blīvi apdzīvotā pilsētvidē, zema ūdens kvalitāte ūdenstilpēs, zemais labvēlīgā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo sugu un biotopu īpatsvars un to fragmentācija un pieaugošs nepārstrādāto atkritumu apjoms signalizē par tautsaimniecības procesu negatīvo ietekmi uz dzīves vides kvalitāti un dabas resursu noplicināšanās riskiem.”.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt tekstu NAP2027 257.punktā ar vārdiem “ <i>nepietiekošais aizsargājamo dzīvotņu un sugu stāvoklis</i> ”, jo arī šis dabas un vides resurs ir noplicinājies tautsaimniecības procesu rezultātā, par ko ir saņemti aizrādījumi gan no Eiropas Komisijas, gan Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas, un izteikt šādā redakcijā “[257] <i>Gaisa piesārņojums blīvi apdzīvotā pilsētvidē, zema ūdens kvalitāte ūdenstilpēs, nepietiekošais aizsargājamo dzīvotņu un sugu stāvoklis un pieaugošs nepārstrādāto atkritumu apjoms signalizē par tautsaimniecības procesu negatīvo ietekmi uz dzīves vides kvalitāti un dabas resursu noplicināšanās riskiem. Latvija ir noteikusi nacionālos klimata un enerģētikas politikas mērķus un pasākumus, kas ieviešami oglekļa mazietilpīgas attīstības sasniegšanā, energoefektivitātes veicināšanā un pārejā uz atjaunojamiem energoresursiem, lai mazinātu klimata un vides pārmaiņu procesus un nodrošinātu dzīves vides ilgtspēju.</i> ”;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka mērķa skaidrojumi [257]–[265] ir savstarpēji nesaistīti un viens no otra neizrietoši.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	257 Šeit nepieciešams pamatojums un statistikas rādītāji izvirzītajām tēzēm par pieaugošo neapstrādāto atkritumu apjomu un ūdens kvalitātes pasliktināšanos. Vai tiešām iepriekš veiktie pasākumi atkritumu saimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanā nav devis rezultātus?		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	257 Šeit nepieciešams pamatojums un statistikas rādītāji izvirzītajām tēzēm par pieaugošo neapstrādāto atkritumu apjomu un ūdens kvalitātes pasliktināšanos. Vai tiešām iepriekš veiktie pasākumi atkritumu saimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanā nav devis rezultātus?		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	257 Būtu nepieciešams pamatojums un statistikas rādītāji izvirzītajām tēzēm par pieaugošo neapstrādāto atkritumu apjomu un ūdens kvalitātes pasliktināšanos. Vai iepriekš veiktie pasākumi atkritumu saimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanā nav devuši rezultātus?		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Rīcības virziena “Daba un Vide” aprakstošā daļa (257.-265.rindkopa) ir jāprecizē. Klimata pārmaiņu mazināšana, protams, ir svarīgs jautājums, tomēr tas nav jāskar gandrīz katrā rindkopā, sajaucot to kopā ar citiem vides kvalitātes vai vides aizsardzības jautājumiem. Aprakstošajai daļai jābūt saistītai ar tālāk sekojošajiem uzdevumiem.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka mērķa skaidrojumi [257]–[265] ir savstarpēji nesaistīti un viens no otra neizrietoši.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā: Gaisa piesārņojums blīvi apdzīvotā pilsētvidē, zema ūdens kvalitāte ūdenstilpēs un pieaugošs nepārstrādāto atkritumu apjoms signalizē par tautsaimniecības procesu negatīvo ietekmi uz dzīves vides kvalitāti un dabas resursu noplicināšanās riskiem. Latvija ir noteikusi nacionālos klimata un enerģētikas politikas mērķus un pasākumus, kas ieviešami oglekļa mazietilpīgas attīstības sasniegšanā, energoefektivitātes veicināšanā un pārejā uz atjaunojamiem energoresursiem, lai mazinātu klimata un vides pārmaiņu procesus un nodrošinātu dzīves vides ilgtspēju // Cik mums Latvijā ir blīvi apdzīvotas pilsētvides? Gaisa piesārņojums ir aktuāls ne tikai Rīgā, līdz ar to lūdzam paplašināt šī punkta redakciju. Uzskatā, ka Rīgas problēma ir jārisina ar citiem politikas plānošanas dokumentiem, nevis ar NAP</i>		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[242/258] uzdevumā svītrot rindkopas pirmajā teikumā vārdu “ klimatneitrālu ”, svītrot rindkopas trešajā teikumā vārdu “ vietējos un ”. Papildināt uzdevumu ar teikumu “ Vienlaikus jāsteno papildus pasākumi tāda vietējā resursa kā biomasas radītā gaisa piesārņojuma samazināšanai, lai plašākas biomasas izmantošanas rezultātā neradītu negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību. ”.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu piesārņojumu mazinošu un kompensējošu ražošanu. Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. [Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar "kompensēta". Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt. Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā, tātad arī partikā un koksne. Esošās redakcijas kontekstā var saprast, ka klimatneitrāla oglekļa mazietilpīga ražošana nozīmē samazināt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanu, bet tā taču nav domāts!]		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu. Virzībai uz bezizmešu transportlīdzekļu plašāku izmantošanu, kā arī attiecīgas infrastruktūras veidošanu nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. // Precizēts, jo runa ir par bezizmešu transportlīdzekļiem un attiecīgo infrastruktūru. Pie tam, vēlamies uzsvert, ka līdz 2027.gadam vajadzētu būt virzībai uz šiem mērķiem. Esošā redakcija var radīt maldīgu priekšstatu, ka līdz 2027.gadam jābūt izveidotai kādai konkrētai infrastruktūrai. // Jāatzīmē, ka transporta nozare ietver gan infrastruktūru, gan pakalpojumus, un tie abi ietekmē konkurētspēju un citu nozaru attīstību.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā, tātad arī partikā un koksne. Esošās redakcijas kontekstā var saprast, ka klimatneitrāla oglekļa mazietilpīga ražošana nozīmē samazināt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanu, bet tā taču nav domāts!		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta kompensēta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas , lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu piesārņojumu mazinošu un kompensējošu ražošanu. Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. // Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar "kompensēta" . Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt tekstu NAP2027 258.punktā ar vārdiem "vidi neitrālu un", tādejādi uzsverot vides prasību iekļaušanu ekonomikas dažādošanā, lai sasniegtu NAP2027 mērķus, un dzēst vārdus "oglekļa mazietilpīgu". Līdz ar to lūdzam izteikt NAP2027 258.punktu šādā redakcijā "[258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu vidi neitrālu un klimatneitrālu ražošanu . Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. ";		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Uzskatām, ka nav iespējama [258] skaidrojuma minētā "nulles emisiju" transporta infrastruktūra. Šāds termins nav sastopams arī citos vides valsts stratēģiskajos dokumentos.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	258 Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta oglekļa mazietilpīga ražošana kompensēta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīga ražošana piesārņojumu mazināšanu un kompensējošu ražošana . Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamus resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. // Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar "kompensēta". Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt. // Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā, tāpat arī partikā un koksņē. Esošās redakcijas kontekstā var saprast, ka klimatneitrāla oglekļa mazietilpīga ražošana nozīmē samazināt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošana, bet tā taču nav domāts!		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	258 Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta oglekļa mazietilpīga ražošana kompensēta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīga ražošana piesārņojumu mazināšanu un kompensējošu ražošana . Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamus resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. // Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar "kompensēta". Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt. // Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā, tāpat arī partikā un koksņē. Esošās redakcijas kontekstā var saprast, ka klimatneitrāla oglekļa mazietilpīga ražošana nozīmē samazināt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošana, bet tā taču nav domāts!		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	258 Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta oglekļa mazietilpīga ražošana kompensēta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīga ražošana piesārņojumu mazināšanu un kompensējošu ražošana . Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamus resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. // Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar "kompensēta". Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt. // Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā, tāpat arī partikā un koksņē. Esošās redakcijas kontekstā var saprast, ka klimatneitrāla oglekļa mazietilpīga ražošana nozīmē samazināt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošana, kas neatbilst dokumentā plānotajam!		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta oglekļa mazietilpīga ražošana kompensēta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīga ražošana piesārņojumu mazināšanu un kompensējošu ražošana . Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamus resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību. // Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar "kompensēta". Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt. // Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(258) Piedāvājam aizstāt vārdu "pasargāta" ar vārdu "kompensēta". Ražošanā bieži vien nav iespējams izvairīties no piesārņojuma radīšanas. Tāpēc kompensēšana nodrošina ražošanas uzņēmumu saglabāšanu nevis likvidēšanu, kā arī iespējas piesārņojumu samazināt un kompensēt. Oglekļa mazietilpīga ražošana nav veiksmīgs termins, jo nav skaidra jēdziena būtība. Oglekļa dioksīda (CO ₂) piesaiste nozīmē procesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā. Rosinām pirmo teikumu izteikt šādā redakcijā: " <i>Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm kompensēta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu piesārņojumu mazināšanu un kompensējošu ražošanu.</i> "		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Samazināt gaisa piesārņojumu un uzlabot dzīves vidi apdzīvotās vietās būtu iespējams arī veicinot mājsaimniecību pieslēgšanos centralizētajām siltumapgādes sistēmām (pretstatā individuālajiem un lokālajiem risinājumiem) un veicinot šo sistēmu attīstību. Raugoties uz iespēju izmantot ģeotermālo enerģiju ir priekšlikums pieminēt arī neizsmelamos resursus. Ievērojot minēto ir priekšlikums [258] punktu izteikt sekojošā redakcijā: [258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu. <i>Nulles emisiju</i> transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana, <i>siltumapgādes sistēmu centralizācija</i> , un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos, atjaunojamos un neizsmelamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa, <i>paugstinās energoapgādes drošību un mazinās gaisa piesārņojumu.</i>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Uzskatām, ka nav iespējama [258] skaidrojuma minētā "nulles emisiju" transporta infrastruktūra. Šāds termins nav sastopams arī citos vides valsts stratēģiskajos dokumentos.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu. <i>Zemu emisiju (ilgtermiņā nulles emisiju) transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai.</i> Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, <i>efektīvi</i> izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paugstinās energoapgādes drošību. // 1. Nemot vērā, ka šobrīd vēl nav izveidota zemu emisiju transporta sistēma, uzskatām, ka nav racionāli uzreiz orientēties uz nulles emisiju sistēmu līdz 2027.gadam (dokumentā būtu nepieciešama atsauce uz definīcijām gan zemo, gan nulles emisiju transporta infrastruktūrai). // 2. Sadarbībai ar zinātnes institūcijām ir nozīmīga loma visos šajā dokumentā minētajos rīcības virzienā, tāpēc nav pamatojumu to uzsvērt tieši šeit.		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu. Nulles Maz-emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un sabiedrisko un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai, kā arī komercializējami un praksē ieviešami pētījumi un tehnoloģijas. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paugstinās energoapgādes drošību. //Arī mazemisiju transporta sistēmas attīstība ir svarīga.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[243/259] uzdevumu papildināt ar teikumu " Sabiedrības pieprasījums pēc drošas dzīves vides nosaka nepieciešamību pilnveidot esošo sistēmu katastrofou draudu novēršanā un pārvaldīšanā nacionālā līmenī. ".		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[259] Vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija izmešu mazināšana tautsaimniecībā ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumu atklājumiem. Sabiedrības atbalsta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu. [Tautsaimniecības dekarbonizācija nav veiksmīgs termins, jo ir pārprotams. Ideja ir par izmešu mazināšanu tautsaimniecībā. Doma atkārtojas un pārklājas ar mērķi. Dzēst.]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija izmešu mazināšana tautsaimniecībā ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumu atklājumiem. Sabiedrības atbalsta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu. // Tautsaimniecības dekarbonizācija nav veiksmīgs termins, jo ir pārprotams. Ideja ir par izmešu mazināšanu tautsaimniecībā. Doma atkārtojas un pārklājas ar mērķi. Dzēst.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	259 Vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija izmēšu mazināšana tautsaimniecībā ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumu atklājumiem. Sabiedrības atbalstīta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu. // Tautsaimniecības dekarbonizācija nav veiksmīgs termins, jo ir pārprotams. Ideja ir par izmēšu mazināšanu tautsaimniecībā. // Doma atkārtojas un pārklājas ar mērķi. Dzēst.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	259 Vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija izmēšu mazināšana tautsaimniecībā ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumu atklājumiem. Sabiedrības atbalstīta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu. // Tautsaimniecības dekarbonizācija nav veiksmīgs termins, jo ir pārprotams. Ideja ir par izmēšu mazināšanu tautsaimniecībā. // Doma atkārtojas un pārklājas ar mērķi. Dzēst.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	259 Vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija izmēšu mazināšana tautsaimniecībā ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumu atklājumiem. Sabiedrības atbalstīta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu. // Tautsaimniecības dekarbonizācija nav veiksmīgs termins, jo ir pārprotams. Ideja ir par izmēšu mazināšanu tautsaimniecībā. // Doma atkārtojas un pārklājas ar mērķi.		
25.11.2019.	Zaļā brīvība	Izteikt [259] TV vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumiem, kas jau pieejami globālajā tirgū atklājumiem. Sabiedrības atbalstīta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu. // Teikums pārfrāzēts, lai mazāk vārdu ar līdzīgu nozīmi. Arī globālajā tirgū atklājumiem nav izšķirīgas lomas.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[244/260] uzdevumā aiz vārdiem "plašāk izmantojot" papildināt ar vārdiem "nulles un zemas emisiju transportlīdzekļus un veicinot sabiedriskā transporta plašāku izmantošanu" un svītrot vārdu "elektromobiļus".		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[260] Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs ledzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas radišana Rīgas pilsētas kodolā, mazināms veicināma, mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un velosliņu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. [Antropogēnā slodze - Definīcija: Tieša vai netieša cilvēku un viņu saimnieciskās darbības iedarbība uz dabu kopumā vai uz tās atsevišķiem komponentiem un elementiem (ainavām, dabas resursiem u. tml.). Pārmērīga antropogēnā slodze var novest pie teritorijas dabisko īpašību zaudēšanas. Rīgas pilsētas kodols ir urbānā teritorija. Šajā teritorijā antropogēnā slodze ir loģiska. Šeit drīzāk jārunā nevis par antropogēnās slodzes piesārņojumu, bet gan par iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas attīstīšanu.]		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[260] Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs Rīgas pilsētas kodolā, mazināms, mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus, pilsētas elektrotransportu un elektrovelosatiksmi. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un velosliņu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. // Precizēts, jo piesārņojumu var mazināt ne tikai izmantojot elektromobiļus, bet arī citus videi draudzīgus transporta veidus.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs ledzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas radišana Rīgas pilsētā, mazināms veicināma, mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un velosliņu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. // Antropogēnā slodze - Definīcija: Tieša vai netieša cilvēku un viņu saimnieciskās darbības iedarbība uz dabu kopumā vai uz tās atsevišķiem komponentiem un elementiem (ainavām, dabas resursiem u. tml.). Pārmērīga antropogēnā slodze var novest pie teritorijas dabisko īpašību zaudēšanas. / Rīgas pilsētas kodols ir urbānā teritorija. Šajā teritorijā antropogēnā slodze ir loģiska. Šeit drīzāk jārunā nevis par antropogēnās slodzes piesārņojumu, bet gan par iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas attīstīšanu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
31.10.2019.	VARAM	lūdzam NAP2027 260.punktā: pirmajā punktā aizstāt vārdu “ <i>elektromobiļus</i> ” ar vārdiem “ <i>nulles un zemu emisiju transportlīdzekļus un veicinot sabiedriskā transporta plašāku izmantošanu</i> ”, jo nepieciešams veicināt plašāku klimata draudzīgu transportlīdzekļu loku; otrā teikuma sākumā svītrot vārdu “ <i>savukārt</i> ”; papildināt otro teikumu ar tekstu “ <i>savukārt zaļā infrastruktūra ir izmantojama plūdu, erozijas, piesārņojuma, u.c. vides problēmu risināšanai, vienlaikus uzlabojot dzīves vidi</i> ”, tādejādi atspoguļojot arī zaļās infrastruktūras izmantošanu un pilnveidi, kas sniedz labumu ne tikai pilsētvides zaļināšanā, bet arī vides problēmu risināšanā. Līdz ar to lūdzam NAP2027 260.punktu izteikt šādā redakcijā “ <i>[260] Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs Rīgas pilsētas kodolā, mazināms, mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot nulles un zemu emisiju transportlīdzekļus un veicinot sabiedriskā transporta plašāku izmantošanu. Zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu cesu, kad fotosintēzes rezultātā no neorganiskajiem savienojumiem oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā. ūtad arī partikā un koksne. Esošās red</i>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[260] skaidrojumā nepareizi lietots termins “antropogēnās slodzes piesārņojums”. Ir vai nu “antropogēnais piesārņojums”, vai “antropogēnā slodze”. Šajā punktā nevar runāt atsevišķi par Rīgu, jo antropogēnā slodze ir arī citās pilsētās. Pie tam, nav skaidrs, kas ir “Rīgas pilsētas kodols”. Elektroautomobiļu izmantošana iekļaujama pie transporta sadaļas, to nevar minēt kopā ar iedzīvotāju un uzņēmēju paradumu maiņu, zaļās zonas paplašināšanu u.c.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	260 Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas radīšana Rīgas pilsētas kodolā, mazināms-veicināma , mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. // Antropogēnā slodze - <i>Definīcija</i> : Tieša vai netieša cilvēku un viņu saimnieciskās darbības iedarbība uz dabu kopumā vai uz tās atsevišķiem komponentiem un elementiem (ainavām, dabas resursiem u. tml.). Pārmērīga antropogēnā slodze var novest pie teritorijas dabisko īpašību zaudēšanas. // Rīgas pilsētas kodols ir urbānā teritorija. Šajā teritorijā antropogēnā slodze ir loģiska. Šeit drīzāk jārunā nevis par antropogēnās slodzes piesārņojumu, bet gan par iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas attīstīšanu.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	260 Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas radīšana Rīgas pilsētas kodolā, mazināms-veicināma , mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. // Antropogēnā slodze - <i>Definīcija</i> : Tieša vai netieša cilvēku un viņu saimnieciskās darbības iedarbība uz dabu kopumā vai uz tās atsevišķiem komponentiem un elementiem (ainavām, dabas resursiem u. tml.). Pārmērīga antropogēnā slodze var novest pie teritorijas dabisko īpašību zaudēšanas. // Rīgas pilsētas kodols ir urbānā teritorija. Šajā teritorijā antropogēnā slodze ir loģiska. Šeit drīzāk jārunā nevis par antropogēnās slodzes piesārņojumu, bet gan par iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas attīstīšanu.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	260 Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas radīšana Rīgas pilsētas kodolā, mazināms-veicināma , mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. // Antropogēnā slodze - <i>Definīcija</i> : Tieša vai netieša cilvēku un viņu saimnieciskās darbības iedarbība uz dabu kopumā vai uz tās atsevišķiem komponentiem un elementiem (ainavām, dabas resursiem u. tml.). Pārmērīga antropogēnā slodze var novest pie teritorijas dabisko īpašību zaudēšanas. // Rīgas pilsētas kodols ir urbānā teritorija. Šajā teritorijā antropogēnā slodze ir loģiska. Šeit drīzāk jārunā nevis par antropogēnās slodzes piesārņojumu, bet gan par iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves telpas attīstīšanu.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	260. rindkopā lūdzam papildināt otro teikumu šādā redakcijā: “ <i>Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, fizisko aktivitāšu palielināšanas iedzīvotāju vidū, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem</i> ”;		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[260] skaidrojumā nepareizi lietots termins “antropogēnās slodzes piesārņojums”. Ir vai nu “antropogēnais piesārņojums”, vai “antropogēnā slodze”. Šajā punktā nevar runāt atsevišķi par Rīgu, jo antropogēnā slodze ir arī citās pilsētās. Pie tam, nav skaidrs, kas ir “Rīgas pilsētas kodols”.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs Rīgas pilsētas kodolā, mazināms, mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un <i>daļu automobiļu ar iekšdedzes dzinējiem aizstājot ar elektromobiļiem</i> . Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un <i>veloceļu</i> pārklājuma pieaugums pilsētvidē un <i>starp apdzīvotajām vietām</i> vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem. // 1. Iespējams, ka sākotnēji kļūdaini formulējums, Iespējams, te ir domāts cita veida transportlīdzekļus aizstāt ar elektromobiļiem jeb palielināt elektromobiļu īpatsvaru (nevis palielināt kopējo transportlīdzekļu skaitu, plašāk izmantojot elektromobiļus). 2. Nedz Ceļu satiksmes noteikumus, nedz Latvijas valsts standartā par velobūvēm nav termina “veloceliņi”, bet ir “veloceļi” .		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 261.punktu ar tekstu “veicinot ilgtspējības rīcības paradumu ieviešanu”, vārdiem “bioekonomikas un”, tādejādi atspoguļojot arī ilgtspējīga dzīves stila paradumu ieviešanu sabiedrībā un bioekonomiku, kas atbilst rindkopas konceptam, un izteikt šādā redakcijā “[261] Pieaugoša sabiedrības izpratne un pieprasījums pēc vietējās izcelsmes precēm, produktiem un ilgtspējīgām ražošanas tehnoloģijām, veicinot ilgtspējības rīcības paradumu ieviešanu, sniegs ieguldījumu bioekonomikas un aprites ekonomikas iedzīvināšanā.”;		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	262 Ir nepieciešama arī rīcība atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošanā , tādejādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida Atkritumu šķirošanas un otrreizējās pārstrādes popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu // Bezatkritumu dzīvesveids – neveiksmīgs, nepiemērots termins. Bezatkritumu dzīvesveids nepastāv.		
23.11.2019.	Andris Pauls-Pāvuls	"[261] Pieaugoša sabiedrības izpratne un pieprasījums pēc vietējās izcelsmes precēm, produktiem un ilgtspējīgām ražošanas tehnoloģijām sniegs ieguldījumu aprites ekonomikas iedzīvināšanā..." papildināt ar tekstu ar: "... pateicoties tam, ka valsts un ES atbalstu saņems tikai tās rīcības, no kurām sabiedrībai ir kopējs labums."		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	[262] vai pat atsevišķā punktā: nepieciešams norādīt uz politiku, kas vērsta uz iepakojuma apjoma samazināšanu, kas ir būtiski atkritumu daudzuma kopējā samazinājuma iespējams. Tieši iepakojums veido absolūti lielāko daļu jebkuras mājsaimniecības atkritumu!		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[262] Ir nepieciešama arī rīcība atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošanā , tādejādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida Atkritumu šķirošanas un otrreizējās pārstrādes popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu[Bezatkritumu dzīvesveids – neveiksmīgs, nepiemērots termins. Bezatkritumu dzīvesveids nepastāv.]		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana, tādejādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu samazinās radīto atkritumu daudzumu, kā arī mazinās vides piesārņojumu. // Pamatojums: Nepieciešams skaidrāk definēt, kas ir bezatkritumu dzīvesveids, lai neradītu pārpratumus un uzskatu, ka bezatkritumu dzīvesveida pamats ir atkritumu šķirošana.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Ir nepieciešama arī rīcība atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošanā , tādejādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida Atkritumu šķirošanas un otrreizējās pārstrādes popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu // Bezatkritumu dzīvesveids – neveiksmīgs, nepiemērots termins. Bezatkritumu dzīvesveids nav reāli iespējams		
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	Valsts vides dienests atbilstoši savai kompetencei ir izskatījis un sniedz savus priekšlikumus par NAP2027 sadaļas Prioritāte “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” Rīcības virziens “Daba un Vide”: [262] papildināt pirmajā teikumā aiz vārdiem “pārstrādes uzlabošana,” ar vārdiem “depozītsistēmas attīstība”.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 262.punktu ar tekstu “ atkritumu atkārtota izmantošana, atkritumu daudzuma samazināšana ”, tādejādi atspoguļojot arī atkritumu atkārtotas izmantošanas un atkritumu daudzuma samazināšanu, kas ir atkritumu hierarhijas posmi un ieviešami, lai virzītos uz bezatkritumu dzīvesveidu, un veikt valodnieciskas korekcijas, svītrojot “ <i>otreizēja</i> ” un aizstājot ar “ <i>otreizējā</i> ”, svītrojot “ <i>kā arī</i> ” un aizstājot ar saikli “ <i>un</i> ”, un NAP2027 262.punktu izteikt šādā redakcijā “ [262] <i>Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana, tādejādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Atkritumu atkārtota izmantošana, atkritumu daudzuma samazināšana, bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu un mazinās vides piesārņojumu.</i> ”;		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Saskaņā ar Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu iesakām papildināt [262] rindkopu šādi: [262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas, pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielināšana , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde un reģenerācija nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	262 Ir nepieciešama arī rīcība atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošanā , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida Atkritumu šķirošanas un otrreizējas pārstrādes popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu // Bezatkritumu dzīvesveids – neveiksmīgs, nepiemērots termins. Bezatkritumu dzīvesveids nepastāv.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	262 Ir nepieciešama arī rīcība atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošanā , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida Atkritumu šķirošanas un otrreizējas pārstrādes popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu // Bezatkritumu dzīvesveids – neveiksmīgs, nepiemērots termins. Bezatkritumu dzīvesveids nepastāv.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	* 2027.gadā Latvijā atkritumu apsaimniekošana ir attīstīta ļoti augstā līmenī un tā ir sociālā atbildība nevis biznesa projekts. [262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida Atkritumu šķirošanas un pārstrādes popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu // Bezatkritumu dzīvesveids ir atbalstāma kustība, tomēr Plānā, kas ir vispārīgs dokuments, uz to nav liekams galvenais uzsvars. Līdzekļi novirzāmi šķirošanas un pārstrādes attīstībai un popularizēšanai. Atkritumu apsaimniekošanas likumā lieto terminu "atkritumu pārstrāde" nevis "otreizēja pārstrāde".		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1. Saskaņā ar Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu iesakām papildināt [262] rindkopu šādi: [262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas, pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielināšana , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde un reģenerācija nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Ir nepieciešama atkritumu daudzuma samazināšana , atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana , tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu // Bezatkritumu dzīvesveids ir galējais posms, primārais mērķis ir samazināt atkritumu daudzumu virzoties pakāpeniski uz bezatkritumu dzīves veidu.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[263] Sabiedrības pieaugošā vēlme nepieciešamība intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus-līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu apsaimniekošanu . Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību, sabiedrības sociālās intereses un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās un sociālās attīstības iespējām , kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā attīstīšanā , vienlaikus paredzot tainīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. [Ilgtspējība nozīmē līdzsvaru starp ekoloģiskajām, sociālajām un ekonomiskajām funkcijām.]		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnietā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[263] Sabiedrības pieaugošā vēlme intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un uzlabošanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, šajā plānošanas periodā dabas aizsardzības sektoram kopā ar citiem iesaistītajiem sektoriem un zinātniekiem, informējot un tās kompetences ietvaros iesaistot sabiedrību un izmantojot iepriekšējā periodā iegūtos detalizētos datus par dabas vērtību apjomu un stāvokli (Dabas skaitīšana) jāuzlabo aizsargājamo teritoriju tīkls, saprātīgi ņemot vērā dabas kapitāla sniegtās ekonomiskās attīstības iespējas, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. // Pamatojums: Sabiedrība jau ir vienojusies par dabas vērtībām, nobalsojot par iestāšanos ES un pieņemot ES izvirzītās prasības dabas vērtību saglabāšanā. ES ir skaidri definētas dabas vērtības un <i>Natura 2000</i> tīkls noteikts balstoties uz Padomes direktīvā 92/43/EEK Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (Biotopu Direktīva) noteiktajiem zinātniskajiem principiem. Platības nevar būt politisks lēmums, jo tas nonāktu pretrunā ar Biotopu Direktīvā paredzēto <i>Natura 2000</i> vietu noteikšanas principu. Tādējādi, apņemšanās vienoties par aizsargājamo teritoriju platībām būtu pretrunā ar ES Direktīvām		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Sabiedrības pieaugošā vēlme nepieciešamība intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu apsaimniekošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību, sabiedrības sociālās intereses un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās un sociālās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā attīstīšanā , vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. // Ilgtspējība nozīmē līdzsvaru starp ekoloģiskajām, sociālajām un ekonomiskajām funkcijām.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 263.rindkopu šādā redakcijā: “[263] Sabiedrības pieaugošās vēlmes intensīvāk izmantot dabas kapitālu apmierināšana ir jābalsta jaunākajās zinātniskajās atziņās par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu, kā arī vides un bioloģiskās daudzveidības stāvokli, lai novērstu dabas kapitāla noplicināšanu un neapdraudētu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Lai veicinātu ilgtspējīgu dabas kapitāla izmantošanu, reģionālo attīstību un novērstu saimnieciskās darbības negatīvo ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, šajā plānošanas periodā ir iespējami skaidri jānosaka bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķi un šo mērķu sasniegšanai nepieciešamie pasākumi, tostarp integrējot tos galveno dabas kapitāla izmantošanā balstīto nozaru politikā, vienlaikus pilnveidojot kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu.”.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	263 Sabiedrības pieaugošā vēlme nepieciešamība intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu apsaimniekošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību, sabiedrības sociālās intereses un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās un sociālās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā attīstīšanā , vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. // Ilgtspējība nozīmē līdzsvaru starp ekoloģiskajām, sociālajām un ekonomiskajām funkcijām.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	263 Sabiedrības pieaugošā vēlme nepieciešamība intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu apsaimniekošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību, sabiedrības sociālās intereses un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās un sociālās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā attīstīšanā , vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. // Ilgtspējība nozīmē līdzsvaru starp ekoloģiskajām, sociālajām un ekonomiskajām funkcijām.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	263 Sabiedrības pieaugošā vēlme nepieciešamība intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu apsaimniekošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību, sabiedrības sociālās intereses un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā attīstīšanā, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. // Ilgtspējība nozīmē līdzsvaru starp ekoloģiskajām, sociālajām un ekonomiskajām funkcijām.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[263] Sabiedrības pieaugošā vēlme intensīvāk nepieciešamība izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem. Ir jāņem vērā jaunākās zinātniskās atziņas par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā reģionos, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu. // Sabiedrība izdzīvo un attīstās, pamatojoties uz dabas resursu (dabas resursi - dabas sastāvdaļas, to skaitā gaiss, ūdeņi, flora, fauna, augsne, zemes dzīles) izmantošanu. Tādējādi to izmantošana ir ne tikai vēlme, bet arī nepieciešamība. Rindkopa nevajadzīgi sarežģīta un to nepieciešams vienkāršot.		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(263) Sabiedrība izdzīvo un attīstās, pamatojoties uz dabas resursu izmantošanu. Rindkopa nevajadzīgi sarežģīta un to iespējams vienkāršot. Rosinām izteikt pirmo teikumu un papildināt ar jaunu otro teikumu šādā redakcijā: " Nepieciešamība izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem. Ir jāņem vērā jaunākās zinātniskās atziņas par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. "		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Sabiedrības pieaugošā vēlme intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību, un bioloģiskās daudzveidības un kvalitatīvas ainavas saglabāšanu un vērtības celšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par ainavu un aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu // Ņemot vērā, ka netiek plānots izstrādāt Ainavu politikas pamatnostādnes, būtiski šo jautājumu integrēt arī NAP.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[264] Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku, koksnes produktiem, siltumu un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus. Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi. [Pārcelt uz sadaļu [50]-[54] rindkopai]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku, koksnes produktiem, siltumu un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus. Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi. // Kāds šeit sakars ar "Viena veselība" rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai? Darba grupās šāds priekšlikums netika apspriests!		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 264.rindkopu šādā redakcijā: "[264] Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus, kā arī nodrošina ekosistēmu pakalpojumus. Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi. Līdz ar to, veidojot un ieviešot nozaru politiku un valsts atbalsta rīkus nozarēm, ir jānovērš dabas kapitāla noplicināšanas un neilgtspējīgas izmantošanas riski. "		
31.10.2019.	VARAM	lūdzu svītrot NAP2027 264.punkta otro teikumu "Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi.", jo nav saistības starp iekļauto konceptu – uzņēmēju tīklošanās, aprites ekonomika, zaļais iepirkums – mijiedarbību, un NAP2027 264.punktu izteikt šādā redakcijā "[264] Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus.";		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[264] Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās Līdz šim Pasaulē ir pierādīties, ka tikai mērķtiecīga ģimenes dzīve saimniecībās spēj gadsimtos saglabāt Vidi un to harmoniski attīstīt daudz kvalitatīvāk par dažādām inspekcijām un kontroles struktūrām. Valstij ir kārtējo reizi saprātīgi jāpārdaļa šīs Dabas kapitāls veidojot, atjaunojot nelabvēlīgās situācijā zaudētās lauku saimniecības un zemniecības uzņēmumus. Šim procesam būtu jābūt l'īdzīgam kā Latvijas valsts dibināšanas laikā, ja mēs tiešām vēlamies atjaunot un saglabāt patiesu Latvijas valsti visā teritorijā.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	264 Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku, koksnes produktiem, siltumu un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus . Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi. // Kāds šeit sakars ar "Viena veselība" rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai? Darba grupās šāds priekšlikums netika apspriests!		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	264 Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku, koksnes produktiem, siltumu un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus . Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi. // Kāds šeit sakars ar "Viena veselība" rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai? Darba grupās šāds priekšlikums netika apspriests!		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	264 Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku, koksnes produktiem, siltumu un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus . Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi. // Diskutabls ir šeit minētais "Viena veselība" rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai. Plāna rīcības virziena "Daba un Vide" darba grupās šāds priekšlikums netika apspriests!		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[264] Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās. Nepieciešams sistemātiski apzināt šos resursus un saprātīgi izmantot atbilstoši reģiona vajadzībām. // 264.rindkopa sadalāma divās daļās. Dabas kapitāls ir visi pieejamie dabas resursi. Nav pamata dabas kapitāla jēdzienu sašaurināt tikai uz bioloģiskajiem resursiem. Tāpat, zaļais iepirkums attiecas ne tikai uz pārtiku. Par bioekonomiku un zaļo iepirkumu var būt atsevišķas rindkopas. 264. rindkopa daļēji pārklājas ar 261. rindkopu un saistīta ar 263.rindkopu. Lai panāktu tajā minēto līdzsvaru, ir jāapzina gan dabas vērtības, gan saimnieciski izmantojamie resursi. Šīs rindkopas jāmaina vietām, lai būtu loģiska secība: resursi - to izpēte – ilgtspējīga izmantošana.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Izvērtēt rindkopas nepieciešamību // Šī rindkopa var asociēties ar iedzīvotāju skaita piespiedu regulēšanu, turklāt, pēc būtības pārklājas ar [258] rindkopu.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[265] Dzēst! [Neveiksmīgi izraudzīts termins jo var asociēties ar iedzīvotāju skaita piespiedu regulēšanu. Punktu dzēst jo pārklājas ar (258)]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Dzēst! // Neveiksmīgi izraudzīts termins jo var asociēties ar iedzīvotāju skaita piespiedu regulēšanu. Punktu dzēst jo pārklājas ar (258)		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam būtiski pārveidot NAP2027 265.punktu un papildināt ar tekstu ar frāzēm "tostarp vēsturiskā piesārņojuma sanācija", "un preventīvi novērstu", "un uzlabotu cilvēku dzīves kvalitāti", kā arī papildināt otro teikumu "Turklāt valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi, kas" un dzēst otrā teikuma sākuma vārdu "tā", tādejādi akcentējot vēsturiskā piesārņojuma antropogēno izcelsmi, preventīvo rīcību nozīmību vides problēmu novēršanā un to ietekmi uz cilvēku dzīves kvalitāti. Šī punkta papildināšana ar iepriekšējā 265. punkta svītrotu daļu, paskaidros minētās ekonomikas paradigmas maiņu. Lūdzam NAP2027 265.punktu izteikt šādā redakcijā "[265] Antropogēno emisiju samazināšana, vēsturiskā piesārņojuma sanācija, vides stāvokļa monitorings ir sabiedrības atbildīga rīcība, lai mazinātu un preventīvi novērstu apkārtējai videi radīto piesārņojumu un uzlabotu cilvēku dzīves kvalitāti. Turklāt valsts atbalsts zaļā iepirkumu to uzsvērt tieši šeit. mazinās gaisa piesārņojumu.m oglekļa dioksīda un ūdens, izmantojot gaismas enerģiju, tiek sintezētas organiskās vielas, kā arī skābeklis. Ogleklis ir visu organisko vielu sastāvā, tātad arī partikā un koksne. Esošās redakcijas kontekstā var saprast, ka klimatneitrālā oglekļa maziētīlīga ražošana nozīmē samazināt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanu, ka		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	265 Dzēst! // Neveiksmīgi izraudzīts termins jo var asociēties ar iedzīvotāju skaita piespiedu regulēšanu. Punktu dzēst jo pārklājas ar (258)		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	265 Dzēst! // Neveiksmīgi izraudzīts termins jo var asociēties ar iedzīvotāju skaita piespiedu regulēšanu. Punktu dzēst jo pārklājas ar (258)		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	265 Dzēst! // Neveiksmīgi izraudzīts termiņš jo var asociēties ar iedzīvotāju skaita piespiedu regulēšanu. Punktu dzēst jo pārklājas ar (258)		
08.11.2019.	Veselības ministrija	Lūdzam aiz 265. rindkopas iekļaut jaunu rindkopu šādā redakcijā: <i>“Ar katru gadu aizvien aktuālāka problēma visas pasaules mērogā kļūst antimikrobiālā rezistence. Ņemot vērā to, ka infekcijas slimības tiek pārnestas no dzīvniekiem uz cilvēkiem gan ar pārtiku, gan arī vidi, antimikrobiālās rezistences apkarošana ir starpsektoru jautājums, ieviešot “Vienas veselības” principu. Tādēļ antimikrobiālās rezistences politikas ieviešanai ir nepieciešams veicināt koordinētu starpsektoru un institūciju sadarbību.”</i> ;		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Iekļaut jaunu rindkopu : <i>Kompetence jāveido ne tikai valsts, bet arī reģionālajā un pašvaldību līmenī kā vietējas nozīmes kompetenču centri enerģētikas plānošanā un energopārvaldībā, kas koordinē virzību uz ilgtspējīgu, oglekļa mazietilpīgu ekonomiku . // Kompetenču centri enerģētikas pasākumu un un energopārvaldībā reģionālajā un pašvaldību līmenī veicinās gan publiskā sektora kompetenci par energoefektivitātes un energopārvaldības jautājumiem, gan arī privātā sektora, tajā skaitā iedzīvotāju kompetenci. Reģionālā kompetenču centra pienākumos būtu apmācības un sabiedrības izglītošana, energopārvaldības procesu koordinēšana reģionā, veidojot saskaņotu energopārvaldību reģionā, veicinot un veidojot dialogu starp visām ieinteresētajām pusēm.</i>		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[250/266] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: mērvienību -t CO2ekv /milj Euro		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	[266] vai būs reāli samazināt par 20% uz 2024.gadu un 30% uz 2027.gadu? Izskatās pēc politiska uzstādījuma, par ko mums visiem varētu nākties maksāt pārāk dārgi (kā jau maksājam par OIK). Šādus procentus es redzu drīzāk kā ilgtermiņa uzdevumu, jo pārlietu daudzas lietas tāpēc jāpārskatīto.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[266] Dzēst! [Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas]		
29.10.2019.	Viesturs Uzuleņš	[266] - Latvijai nākotnē lielāks drauds ir globālā sasilšana, nevis nabadzība. SEG emisijas ir jāsamazina neatkarīgi no IKP.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Dzēst! // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam tabulā “Rīcības virziena mērķa indikatori” [266]. un [267]. rindkopu izteikt šādā redakcijā: Nr. Progresā rādītājs Mērvienība Bāzes gads Bāzes gada vērtība Mērķa vērtība 2024* Mērķa vērtība 2027* Datu avots, datu tabulas [266] SEG emisiju intensitāte tCO2 ekv./milj.EUR 2017 497 Samazinājums atbilstoši trajektorijai, virzoties uz 2030.gada mērķi (292) Samazinājums atbilstoši trajektorijai, virzoties uz 2030.gada mērķi (292) LVĢMC, CSP [267] CO2 piesaiste un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM sektora zemes uzskaites kategorijās ktCO2 ekv. Periodā 2021.–2025. g. un 2025.–2030. g. n/a ZIZIMM sektorā uzskaitāmās SEG emisijas nepārsniedz uzskaitāmo SEG piesaisti ZIZIMM sektorā uzskaitāmās SEG emisijas nepārsniedz uzskaitāmo SEG piesaisti ZM, LVMI “Silava” VARAM		
31.10.2019.	VARAM	Lūdzam izvērtēt iespēju un nepieciešamību papildināt rīcības virziena “Daba un Vide” mērķa indikatorus ar diviem progresā rādītājiem - <i>radītāis sadzīves atkritumu daudzums un radītāis bīstamo atkritumu daudzums</i> -, kas ir būtiski 278. punkta rīcības uzdevuma par aprītes ekonomiku un 280. punkta rīcības uzdevuma par atkritumiem īstenošanā. Šo progresā rādītāju mērvienības - tūkstoši tonnu (tūkst. t). Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP). Bāzes rādītājs 2018. gadam radītajam sadzīves atkritumu daudzumam ir 1587 tūkst. t, bet radītajam bīstamo atkritumu daudzumam – 118 tūkst. t.;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Domājams, ka izvēlētie mērķu indikatori [266]–[273] neizriet no izvirzītajiem mērķiem, bet gan no esošo monitoringu datiem.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	266 Dzēst! // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	266 Dzēst! // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	266 Dzēst! // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Indikators izslēdzams // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	Rosinām papildināt Rīcības virziena "Daba un Vide" mērķa indikatorus ar jaunu indikatoru šādā redakcijā: „Platība, kurā veikta ģeoloģiskā kartēšana”. Mērvienība: ha vai km ² . Mērķa vērtības atstājam valsts sektora ziņā, ņemot vērā pieejamos resursus.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Domājams, ka izvēlētie mērķu indikatori [266]–[273] neizriet no izvirzītajiem mērķiem, bet gan no esošo monitoringu datiem. Gaisa piesārņojuma samazinājumā [268] iekļaujami mērķi un uzdevumi, kuri izriet no šobrīd topošā rīcības plāna gaisa piesārņojuma samazināšanai 2020.–2030. gadam. Jāpiemin ne tikai daļiņu PM2,5, bet arī PM10. Nav saprotams, par kādiem ūdensobjektiem ir runa – virszemes, pazemes, jūras. Nepieciešams precizēt [269] progresa rādītāju. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanai ir arī citi mērķi, kas izriet no Atkritumu direktīvas un Latvijas normatīvajiem tiesību aktiem. Līdz ar to [270] progresa rādītāju nepieciešams papildināt. Lauku un meža putnu indeksi ([272] un [273]) ir 2 no kopumā 8 izvirzītajiem mērķa indikatoriem. Nav saprotams, kāpēc tieši putnu, nevis zīdītāju, zivju vai citi dzīvās dabas indeksi.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Izteikt 266 - Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā, vienlaikus ievērojot sociālās un ekonomiskās intereses . // Rīcības virziena uzdevumos pazūd sasaiste ar rīcības virziena mērķi [247] "Sabiedrības pieaugošā vēlme intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu", jo dominē tikai vienpusējas dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības intereses.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar jaunu indikatoru "Vidējais īpatnējais apkures patēriņš" http://bvkb.gov.lv/lv/content/vidējais-ipatnejais-apkures-paterins/ // Ar šī rādītāja palīdzību var vienkārši salīdzināt enerģijas patēriņu dažādās ēkās, kā arī enerģijas patēriņa izmaiņas pa gadiem.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[251/267] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: precizēt rādītāj nosakumu, vērtību un atsaucus.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Izteikt 267 - Aizsargājamo dabas teritoriju kompleksa (daudz mērķu) apsaimniekošana atbilstoši jaunākajām zinātnes atziņām to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus. // Rīcības virziena uzdevumos pazūd sasaiste ar rīcības virziena mērķi [247] "Sabiedrības pieaugošā vēlme intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu", jo dominē tikai vienpusējas dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības intereses.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[252/268] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: mainīt mērvienību uz % un attiecīgi izteikt vērtības %		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[268] Nav saprotams [Gaisa kvalitāti Latvijā ietekmē arī citur pasaulē radītais piesārņojums. Kā šis indikators mērāms nodalot Latvijā radīto piesārņojumu no pasaules?]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Nav saprotams // Gaisa kvalitāti Latvijā ietekmē arī citur pasaulē radītais piesārņojums. Kā šis indikators mērāms nodalot Latvijā radīto piesārņojumu no pasaules?		
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	[268] 55.lpp tabulā 268. progresa rādītāja nosakumā jāsvīturo „%”, jo emisiju samazinājuma mērvienība ir izteikta „kt/gadā”. Nepieciešams noprecizēt mērvienības vai % samazinājumu. Tāpat būtu jāpārskata norādītās emisijas. Mūsu ieskatā, ka svarīgas ir arī PM10, CO, benzola un toluola emisijas.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Gaisa piesārņojuma samazinājumā [268] iekļaujami mērķi un uzdevumi, kuri izriet no šobrīd topošā rīcības plāna gaisa piesārņojuma samazināšanai 2020.–2030. gadam. Jāpiemin ne tikai daļiņu PM2,5, bet arī PM10.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	268 Nav saprotams // Gaisa kvalitāti Latvijā ietekmē arī citur pasaulē radītais piesārņojums. Kā šis indikators mērāms nodalot Latvijā radīto piesārņojumu no pasaules?		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	268 Nav saprotams // Gaisa kvalitāti Latvijā ietekmē arī citur pasaulē radītais piesārņojums. Kā šis indikators mērāms nodalot Latvijā radīto piesārņojumu no pasaules?		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	268 Nav saprotams // Gaisa kvalitāti Latvijā ietekmē arī citur pasaulē radītais piesārņojums. Nav skaidrs, kā šis indikators mērāms nodalot Latvijā radīto piesārņojumu no pasaules.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Indikators izvērtējams // Vai Plānā, kas ir vispārīgs dokuments, ir jānorāda precīzi skaitļi ar divām zīmēm aiz komata?		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Nav saprotams, par kādiem ūdensobjektiem ir runa – virszemes, pazemes, jūras. Nepieciešams precizēt [269] progresa rādītāju.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[270] Aizstāt vai pievienot indikatoru Radīto atkritumu daudzums uz iedzīvotāju, kg . Mērķa vērtības var tikt apspriestas. Saprotam, ka visdrīzāk radīto atkritumu daudzums palielināsies, bet noteikti varam izvairīties kā mērķi samazināt šo pieaugumu. // Pamatojums: (1) Ievērojot atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, radīto atkritumu daudzuma samazināšana nāk pirms pārstrādes, bet šī brīža indikatori to neatspoguļo, un pat radīt negatīvus rezultātus, ja tiek samazināts radīto pārstrādājamo atkritumu daudzums. Vairākas no šī brīža populārākajām vides organizāciju iniciatīvām, piemēram, aicinājumi izmantot vairākas reizes lietojamās ūdens pudeles un iegādāties produktus bez lieka iepakojuma, netiek atspoguļotas šajā indikatorā, un var pat radīt negatīvus rezultātus. (2) Latvijā strauji pieaug radīto atkritumu daudzums: Ja 2007. gadā viens iedzīvotājs radīja 391 kg atkritumu, tad 2017. gadā šis daudzums bija palielinājies līdz 438 kg. Neņem vērā šo indikatoru, vērtējot Latvijas sasniegumus atkritumu apsaimniekošanas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības interesei. Vērtību saglabāšanu. // Pamatojums: Sabiedrība jau ir vienojusies par dabas vērtībām, nobilesojot par iestāšanos ES un pieņemot ES izvirzītās prasības dabas vērtību saglabāšanā. ES ir skaidri definētas dabas vērtības un Natura 2000 tīkls noteikts balstoties uz Padomes direktīvā 92/43/EEK Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (Biotopu Direktīva) noteiktajiem zinātniskajiem principiem. Platības nevar būt politisks lēmums, jo tas nonāktu pretrunā ar Biotopu Direktīvā paredzēto Natura 2000 vietu noteikšanas principu. Tādējādi, apņemšanās vienoties par aizsargājamo teritoriju platībām būtu pretrunā ar ES Direktīvās pilsētvides pasākumos. teresētājām pusēm u		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Sadzīves atkritumu apsaimniekošanai ir arī citi mērķi, kas izriet no Atkritumu direktīvas un LR normatīvajiem aktiem. Līdz ar to [270] progresa rādītāju nepieciešams papildināt.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar jaunu indikatoru “Noglabāto atkritumu daudzums” // Pārstrādāto atkritumu daudzums pēc būtības neatspoguļo to, kas notiek ar kopējo noglabāto atkritumu daudzumu. / EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/850 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem / https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/850/oj?locale=lv / “5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka līdz 2035. gadam poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir samazinājies līdz 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma (pēc svara) vai ir vēl mazāks.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[271] Nepieciešams pamatojums [Jābūt skaidrai metodikai par aprēķināšanu. Līdzšinējā pieeja nav zinātniski pamatota un viegli interpretējama]		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[271] aizstāt ar: Biotopi, kas bijuši sliktā vai nepietiekamā aizsardzības stāvoklī un uzrāda uzlabošanās pazīmes vai sasnieguši labu aizsardzības stāvokli (%): 2019 – 5; 2024 – 15; 2027 – 20.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Nepieciešams pamatojums // Jābūt skaidrai metodikai par aprēķināšanu. Līdzšinējā pieeja nav zinātniski pamatota un viegli interpretējama		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 271.rindkopā progresa rādītāju šādā redakcijā: “Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo biotopu īpatsvars”.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt rīcības virziena “Daba un Vide” mērķa indikatorus aiz 271.rindkopas ar jaunu indikatoru, ietverot atsauci uz attiecīgo pārvaldes mājaslapu, šādā redakcijā: [x] Nelabvēlīgā, sliktā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo biotopu īpatsvars % 2019 38 <30 <25 DAP		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	271 Nepieciešams pamatojums, // 271, 272, 273 nevar būt kā atsevišķi indikatori. Šādā kompleksā, kad jāvērtē rādītājs, kas sastāv no daudziem izmērāmiem un grūti izmērāmiem faktoriem, jāpielieto ticama metode, kas nav pakļauta lokālām, sezonālām utml ietekmēm. Tas ir izmērāms indikatoru kopums, kas ir jāizveido šai sadaļai. Piemēram mirušās koksnes daudzums mežos ir indikators, kas Eiropas līmenī tiek mērīts un ir biodaudzveidības rādītājs. Kāpēc tas nav šeit iekļauts vispār?		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	271 Nepieciešams pamatojums // Jābūt skaidrai metodikai par aprēķināšanu. Līdzšinējā pieeja nav zinātniski pamatota un viegli interpretējama		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	271 Nepieciešams pamatojums // Jābūt skaidrai metodikai par aprēķināšanu. Līdzšinējā pieeja nav zinātniski pamatota un viegli interpretējama		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Indikators izvērtējams // Pašlaik dabas aizsardzības sektora rīcībā nav pietiekamu datu, lai izvērtētu biotopu stāvokli. Jābūt skaidrai metodikai un pietiekamiem datiem, līdzšinējā pieeja ir viegli interpretējama. Līdz ar to šāds indikators ir apšaubāms.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(271) Uzskatam, ka šeit ir nepieciešams pamatojums, ir jābūt skaidrai aprēķina metodikai. Līdzšinējā pieeja ir viegli interpretējama.		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	[272] un [273] – vai nebūtu labāk izmantot Eurostat verificētos datus? DAP izmanto NVO sektora sniegto informāciju, taču, piemēram, ES piekastes indikatoru vadlīnijas norāda, ka interešu organizāciju sniegtie dati ir nepietiekami uzticami tieši šo interešu dēļ.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	Pēc [272] papildināt ar Atjauno to biotopu platība , skaitliskās vērtības lūdzot norādīt Dabas aizsardzības pārvaldei. // Pamatojums: Šis rādītājs ir ES Bioloģiskās Daudzveidības stratēģijā un IUCN nākamais periods pasludināts par ekosistēmu atjaunošanas periodu https://www.iucn.org/news/forests/201903/un-elevates-action-ecosystem-restoration-iucn-ready . Ja nav neviena mērķa NAP2027, tad mēs kā valsts ignorējam pasaules virzību un ejam pretējā virzienā.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Dzēst! // Nav ticami izmērāms jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt 272.rindkopu ar paskaidrojumu zemsvītras atsaucē šādā redakcijā: [272] Lauku putnu indekss 2000.g.= 100 100 >120 >120 DAP Indikatora mērķa vērtība ir nevis indikatora vērtība konkrētā gadā, bet vidējā vērtība periodiem 2021.-2024.g. un 2025.-2027.g. Indikatora vērtības svārstās gadu no gada, līdz ar to objektīvāku ainu par politikas ietekmi uz mērķa sasniegšanu sniedz indikatora vērtību izmaiņas vairākos gados.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lauku un meža putnu indeksi ([272] un [273]) ir 2 no kopumā 8 izvirzītajiem mērķa indikatoriem. Nav saprotams, kāpēc tieši putnu, nevis zīdītāju, zivju vai citi dzīvās dabas indeksi.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	272 Dzēst! // Skatīt iepriekšējo komentāru. + Ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes informāciju, ka, lai nodrošinātu šī indeksa izpildi, no saimnieciskās aprites ir jāizņem būtiskas mežu platības, kam ir attiecīgi būtiska ietekme uz tautsaimniecību, nodarbinātību, ienākumiem valsts budžetā, kas nav izlasāms NAP citās sadaļās, kur tiek plānota izaugsme, kas balstās uz ekonomikas attīstību. Ja šāds indikators paliek spēkā, tad nevar plānot izaugsmes rādītājus, kā tie tiek plānoti.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	272 Dzēst! // Nav ticami izmērāms jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	272 Dzēst! // Nav ticami izmērāms, jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Indikators izslēdzams // Nav ticami izmērāms jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Dzēst! // Nav ticami izmērāms jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 273.rindkopu šādā redakcijā un papildināt ar paskaidrojumu zemsvītras atsaucē: [273] Meža putnu indekss 2005.g.= 100 100 >100 >100 DAP Meža putnu indekss tiek aprēķināts kopš 2005.gada, tāpēc tieši šī gada vērtība izmantojama par bāzes vērtību nevis 2000.gads.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt rīcības virziena “Daba un Vide” mērķa indikatorus aiz 273.rindkopas ar jauniem indikatoriem šādā redakcijā: [x] Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo sugu īpatsvars 2019 41 43 47 DAP [x] Aizsargājamās dabas teritorijas ar spēkā esošiem un īstenot uzskārtiem dabas aizsardzības plāniem % 2019 20 25 30 DAP Ierosinām papildināt ar šādiem indikatoriem, sasaistot ar rīcības virziena 282. un 283.uzdevumu, lai varētu novērtēt īstenoto aizsargājamo sugu aizsardzības pasākumu efektivitāti – vai ir uzlabojies aizsargājamo sugu labvēlīgas aizsardzības stāvoklis Latvijā.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	273 Dzēst! // Skatīt iepriekšējo komentāru		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	273 Dzēst! // Nav ticami izmērāms jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Indikators izslēdzams // Nav ticami izmērāms jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
25.11.2019.	Latvijas Meža īpašnieku biedrība	NAP dokumentā lūdz iekļaut kā atsevišķu kritēriju: "Meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas idikatoru kopums".		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[258/274] uzdevumā aiz vārda "izmantojot" papildināt ar vārdiem "risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un", kā arī aiz vārdiem "pret IKP" papildināt ar vārdu "uzskaitāmas", aiz vārdiem "CO ₂ piesaistes" papildināt ar vārdiem "un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM", aiz vārds "sektora" papildināt ar vārdu "uzskaites", dzēst vārdus "putnu indeksi".		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[274] Dzēst mērķa indikatorus - Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP un Putnu indeksi . Papildināt ar Meža resursu monitoring datiem[Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas. Putnu indekss nav piemērots.]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Dzēst mērķa indikatorus - Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP un Putnu indeksi // Papildināt ar Meža resursu monitoring datiem // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas. Putnu indekss nav piemērots.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam [274]. un [275]. rindkopu izteikt šādā redakcijā: Nr. Uzdevums Atbildīgā institūcija Līdzatbildīgās institūcijas Finanšu resursu avots Mērķa indikators [274] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībai uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju. Visas ministrijas Pašvaldības VB, ES fondi, pašvaldības un citi finanšu avoti SEG emisiju intensitāte Uzskaitāmās CO ₂ piesaistes un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM sektora kategorijās [275] Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, t.sk., plūdu un krasta erozijas, novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu VARAM, IeM, ZM KM, SM, ĀM, VM, EM, pašvaldības VB, ES fondi, pašvaldības un citi finanšu avoti SEG emisiju intensitāte		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 274. punkta rīcības virziena uzdevumu ar frāzi "mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju", tādējādi akcentējot dekarbonizācijas un energoefektivitātes nozīmi tautsaimniecībā, un uzdevuma tekstu izsakot šādā redakcijā "[274] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībai uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju". Šo punktu lūdzam papildināt ar finansējuma avotiem - pašvaldības un citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	274 Dzēst mērķa indikatorus - Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP un Putnu indeksi // Papildināt ar Meža resursu monitoring datiem // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas. Putnu indekss nav piemērots.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	274 Dzēst mērķa indikatorus - Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP un Putnu indeksi // Papildināt ar Meža resursu monitoring datiem // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas. Putnu indekss nav piemērots.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	273 Dzēst! // Nav ticami izmērāms, jo liela mērījumu nenoteiktība un iespējamās lielas mērījumu kļūdas. Nav pārbaudāms un viegli manipulējams		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	[274] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izvērtējot un izmantojot klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībai uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību // Tehnoloģijas pirms izmantošanas jāizvērtē, jo, piemēram CO ₂ noglabāšana zemes dziļēs nav atbalstāma.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Veselības ministrija	Rīcības virzienu "Daba un Vide" lūdzam papildināt ar jaunu rīcības virziena uzdevumu šādā redakcijā: "Nodrošināt koordinētu starpsektorālo sadarbību antimikrobiālās rezistences attīstības un izplatības ierobežošanai" atbildīgās institūcijas norādot "VARAM, VM, ZM" , finanšu resursu avotu norādot "VB" ;		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Veicināt plašu ekosistēmu pakalpojumu un zaļās infrastruktūras pielietošanu, īpaši attīstot pilsētvides projektus, tādejādi uzlabojot pilsētu pielāgošanos klimata pārmaiņām.		
08.11.2019.	LDDK	D. Viena no LDDK prioritātēm ir sekmēt ražošanas resursu izmaksu konkurētspēju un ilgtspējīgu izmantošanu un attīstību, izvērtējot un sabalansējot klimata mērķu ietekmi uz tautsaimniecību, attīstot ilgtspējīgu uzņēmējdarbību un radot labvēlīgus nosacījumus investīcijām augstākas pievienotās vērtības nozarēs. Tādēļ LDDK rosina NAP projektā pilnvērtīgi atspoguļot un savstarpēji salāgot katras nozaru ministrijas uzsākto darbu, plānotos pasākumus ES 2020 un ES 2050 enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanas jomā, piemēram, Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021. – 2030. gadam projekts un stratēģija Latvijas oglekļa mazietilpīgai attīstībai līdz 2050.gadam, sabalansējot klimata mērķu ietekmi uz tautsaimniecību, attīstot ilgtspējīgu uzņēmējdarbību un radot labvēlīgus nosacījumus investīcijām augstākas pievienotās vērtības nozarēs.		
26.11.2019.	Rīgas Tehniskā universitāte	Veicot pētījumu par moderno biodegvielu ražošanas iespējām Latvijā un elektrotransportlīdzekļu attīstību, esam konstatējuši, ka Latvijas politikas plānošanas dokumenti un normatīvais regulējums nerada pietiekami labvēlīgu vidi pārejai uz transporta sektora dekarbonizāciju. Ņemot vērā izaicinājumu sasniegt ES mērķus transporta sektorā, kā arī moderno biodegvielu un elektrotransportlīdzekļu uzsvērtu nozīmīgumu ES līmenī, iesakām Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam rīcības virziena "Daba un Vide" sadaļā veikt sekojošus precizējumus: ☐ Uzdevumu Nr. [274] izteikt šādā redakcijā: Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībā uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sektora dekarbonizāciju, tai skaitā elektrotransporta izplatības veicināšana Latvijā. ☐ Uzdevumu Nr. [278] izteikt šādā redakcijā: Vietējo resursu efektīvāka un pilnvērtīgāka izmantošana, t.sk. ekodizaina principu piemērošana, pakāpeniski fosilo degvielu aizstājot ar Latvijā ražotu moderno biodegvielu, un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros, vienlaicīgi attīstot bezatkritumu jomas tautsaimniecībā.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[259/275] uzdevumā aiz vārdiem "ietekmju mazināšana" papildināt ar vārdiem "īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un" , aiz vārdiem "nodrošinājuma uzlabojums" papildināt ar vārdiem "dabas katastrofas, tai skaitā plūdu risks" , kā arī aizvietot vārdu "izvērtējot" ar vārdu "ievērojot" .		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[275] Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), ieviešot dabā balstītus risinājumus klimata pārmaiņu ietekmju mazināšanai , kā arī uzlabojot tautsaimniecības nozaru pārvaldību, izvērtējot jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu.		
28.10.2019.	Ārlietu ministrija	3. Svītrot no rīcības virziena "Daba un vide" uzdevuma nr. 275 Ārlietu ministriju kā līdzatbildīgo institūciju		
29.10.2019.	Zemkopības ministrija	Papildus Zemkopības ministrijas 22.10.2019 e-pastam "Par NAP2027", balstoties uz ministrijā iesniegto Latvijas Melioratoru biedrības priekšlikumu, lūdzam papildināt [275] uzdevuma pašreizējo teksta redakciju aiz vārda "draudu", ar vārdu "plūdu". Līdz ar to, uzdevuma jaunā redakcija skanētu šādi: "[275] Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, plūdu novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, izvērtējot jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu".		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam izteikt NAP2027 275. punkta rīcības virziena uzdevumu šādā redakcijā "Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, t.sk., plūdu un krasta erozijas, novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, izvērtējot jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu" ar finansējuma avotiem - pašvaldības un citi finanšu avoti , ievērojot to, ka lai pielāgotos klimata pārmaiņām ir nepieciešami papildus ieguldījumi ne tikai katastrofu draudu novēršanai un pārvaldībai, bet arī, bet arī citas saistītas infrastruktūras izveidei, lai novērstu draudus cilvēku dzīvībai un veselībai, kas var rasties stipru lietavu, plūdu un krasta erozijas rezultātā, kas pastiprinās klimata pārmaiņu ietekmē;		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam iekļaut indikatoru, kas mērītu arī citas klimata pārmaiņu aktivitātes , piemēram, applūstošo teritoriju samazinājumu, krasta erozijas samazinājums u.tml. // Liepājas pašvaldības ieskatā klimata pārmaiņu ietekmju mazināšanas pasākumi ietver arī pretplūdu pasākumu īstenošanu, taču uzdevumā tie nav atsevišķi norādīti. Turklāt atbilstošais indikators ir tikai "Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP", kuru var sasniegt tikai ar gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumiem.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam iekļaut indikatoru, kas mērītu arī citas klimata pārmaiņu aktivitātes, piemēram, applūstošo teritoriju samazinājumu, krasta erozijas samazinājums u.tml. LLPA ieskatā klimata pārmaiņu ietekmju mazināšanas pasākumi ietver arī pretplūdu pasākumu īstenošanu, taču uzdevumā tie nav atsevišķi norādīti. Turklāt atbilstošais indikators ir tikai "Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP", kuru var sasniegt tikai ar gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumiem.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[260/276] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10, piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, mērķtiecīgi veicot pasākumus dažādu tautsaimniecības sektoru un mājsaimniecību radīto emisiju samazināšanai. Kā atbildīgās noteikt VARAM, EM, ZM, SM, pašvaldības.		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	Pēc [276] papildināt ar rādītāju: iedzīvotāju %, kas dzīvo apstākļos ar labu gaisa kvalitāti		
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	[276] 57.lpp tabulā 276. uzdevuma nosaukumā ir iekļauts PM10, bet mērķa indikatoros nav PM10, bet gan PM2,5. Nepieciešams norecizēt.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam svītrot NAP2027 276. punkta rīcības virziena uzdevuma frāzi "sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju" un aizstāt ar frāzi "uzlabojot transporta sistēmas", lai akcentētu transporta radīto gaisa piesārņojuma problemātiku un neradītu pārpratumus par piemēroto mērķa indikatoru un uzdevuma tekstu izsakot šādā redakcijā "[276] Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, mērķtiecīgi uzlabojot transporta sistēmas ". Svītrotais tekstu piedāvājam pēc loģikas pārnest uz [274].punktu. Šo punktu lūdzam papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – pašvaldības – un finansējuma avotiem - pašvaldības un citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[276] Gaisa piesārņojuma samazināšana reducēta uz energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju, nepieminot citus gaisa piesārņojuma avotus.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [276] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, sniegdot atbalstu pašvaldībām, visā līmeņa izglītības iestādēm, zinātņu centriem un komersantiem , mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumā uzsvērt ražošanas uzņēmumu dekarbonizācijas nepieciešamību, izsakot to šādā redakcijā: "[276] Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas, ražošanas uzņēmumu dekarbonizāciju" // Saskaņā ar Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānā 2019.-2030.gadam atrodamo informāciju "PM 2,5 emisijas palielinājās enerģijas pārveidošanas sektorā (vairāk kā divas reizes) un no kurināmā izmantošanas enerģijas ražošanai rūpniecībā (apmēram divas reizes)."		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Ņemot vērā to, ka [276] paragrāfā runā par transporta sistēmas dekarbonizāciju, piedāvājums iekļaut jaunu indikatoru – iedzīvotāju pārvietošanās modālais sadalījums. Rādītājam svarīgi, ka tieši pilsētās pieaug videi draudzīgi pārvietošanās veidi (iešana ar kājām, braukšana ar velosipēdu, elektroskūteri, izmanto sabiedrisko transportu). Izvērtēt iespējas uzraudzīt koplietošanas automašīnu ietekmi uz kopējo transportlīdzekļu skaita samazinājumu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	276. uzdevumā gaisa piesārņojuma samazināšana reducēta uz energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju, nepieminot citus gaisa piesārņojuma avotus. Lūdzam papildināt. Tāpat lūdzam 276. uzdevumā uzsvērt ražošanas uzņēmumu dekarbonizācijas nepieciešamību, izsakot to šādā redakcijā: "[276] Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas, ražošanas uzņēmumu dekarbonizāciju, jo saskaņā ar Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānā 2019.-2030.gadam atrodamo informāciju "PM 2,5 emisijas palielinājās enerģijas pārveidošanas sektorā (vairāk kā divas reizes) un no kurināmā izmantošanas enerģijas ražošanai rūpniecībā (apmēram divas reizes)."		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [276] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, sniegdot atbalstu pašvaldībām, visā līmeņa izglītības iestādēm, zinātņu centriem un komersantiem , mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai <u>lielajās pilsētās blīvi apdzīvotajās vietās</u> un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju // Aicinām izvairīties no definējuma lielās pilsētas, jo neviena normatīvajā aktā vai politikas plānošanas dokumentā netiek lietots šāds termins. Priekšlikums izmantot LIAS 2030 attīstības centru raksturošanai lietotos terminus.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnietā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[261/277] uzdevumā aiz vārdiem "stāvokļa uzlabošana" papildināt ar vārdiem " un pazemes ūdens resursu aizsardzība ", aiz vārdiem "antropogēnās slodzes" papildināt ar vārdiem " t.sk. notekūdeņu ", aiz vārdiem " dabas resursiem " papildināt ar vārdiem " nodrošinot nepieciešamās infrastruktūras izveidi un veicināt notekūdeņu dūņu apstrādi. ", kā arī papildināt aili "Līdzatbildīgās institūcijas" ar vārdiem " EM, VM, SM, pašvaldības ".		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[277] Augstas un labas kvalitātes ūdensobjektu īpatsvara un to bioloģiskās daudzveidības palielinājuma panākšana, kā arī iekšzemes ūdensobjektu un jūras vides stāvokļa uzlabošana , samazinot antropogēno slodzi un novēršot tās kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem un vidi, nodrošinot atbilstošus apsaimniekošanas pasākumus.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 277. punkta rīcības virziena uzdevumu ar vārdiem "virszemes un pazemes", lai konkretizētu ūdensobjektu veidus, un uzdevuma tekstu izsakot šādā redakcijā "[277] Augstas un labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdensobjektu īpatsvara palielinājuma panākšana, t.sk., uzlabojot infrastruktūru, kā arī jūras vides stāvokļa uzlabošana, samazinot antropogēnās slodzes kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem". Šo punktu lūdzam papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – pašvaldības – un finansējuma avotiem - pašvaldības un citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3;		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam pārskatīt mērķa indikatorus, iekļaut tādu, kas raksturo ne tikai augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvaru, bet arī kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstību pilsētā, piemēram, labiekārtoto parku/skvēru, publiski pieejamo dabas teritoriju platības, veloceļu garums u.tml. // Rīcības virziens "Daba un vide" – mērķa indikatora sadaļā "[260] [...] Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairos vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem." Nav pretī ne atbilstoša indikatora, ne uzdevuma. Ir rādītājs "[269] Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars", bet tas līdz galam neatspoguļo kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstību pilsētā.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	277. rindkopā, kā līdzatbildīgo institūciju papildus lūdzam norādīt Veselības ministriju, jo pie šī rīcības virziena uzdevuma norādīts apakšuzdevums "c) ietver dzeramā ūdens un peldvietu ūdens kvalitātes uzraudzības paplašināšanu";		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam pārskatīt mērķa indikatorus, iekļaut tādu, kas raksturo ne tikai augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvaru, bet arī kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstību pilsētā, piemēram, labiekārtoto parku/skvēru, publiski pieejamo dabas teritoriju platības, veloceļu garums u.tml. Rīcības virziens "Daba un vide" – mērķa indikatora sadaļā "[260] [...] Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairos vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem." Nav pretī ne atbilstoša indikatora, ne uzdevuma. Ir rādītājs "[269] Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars", bet tas līdz galam neatspoguļo kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstību pilsētā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Augstas un labas kvalitātes ūdensobjektu t.sk. <i>iekšzemes</i> īpatsvara palielinājuma panākšana, kā arī jūras vides stāvokļa uzlabošana, samazinot antropogēnās slodzes kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem. / <i>Lūdzam attiecīgi papildināt ar - līdzatbildīgo institūciju vietējās pašvaldības // Šeit ir būtiski runāt ne tikai par jūru, bet visiem iekšzemes ūdeņiem, turklāt [269] indikatora runā par ūdenskvalitāti visiem ūdensobjektiem, ne vien jūrai. / Liela daļa publiskie ūdeņi ir pašvaldību pārraudzībā, turklāt arī privāto ūdeņu izmantošanu zināmā mērā regulē vietējā pašvaldība</i>		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[278] Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai –Dzēst mērķa indikatorus - Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP. Aizstāt ar (zemes lietojumu veidu bilance, aizsargājamo platību īpatsvars, neapsaimniekoto platību īpatsvars, vietējo resursu izmantošana vietējā tautsaimniecībā, meža resursu paplašināta atražošana (papildus krājas pieaugums)) [beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai jau nozīmē resursu efektīvāku un pilnīgāku izmantošanu.]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai // Dzēst mērķa indikatorus - Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP. Aizstāt ar (zemes lietojumu veidu bilance, aizsargājamo platību īpatsvars, neapsaimniekoto platību īpatsvars, vietējo resursu izmantošana vietējā tautsaimniecībā, meža resursu paplašināta atražošana (papildus krājas pieaugums)) // beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai jau nozīmē resursu efektīvāku un pilnīgāku izmantošanu.		
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	[278] Precizēts uzdevuma nosaukums: " Datos balstīta aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai".		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 278. punkta rīcības virziena uzdevumu ar finansējuma avotiem - citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju, un, par mērķa indikatoriem nosakot " radīto sadzīves atkritumu daudzumu " un " radīto bīstamo atkritumu daudzumu ", kam ir tieša saistība ar aprites ekonomikas ieviešanu, bet svītrot indikatoru " kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP ", kuram nav tieša pielietojuma uzdevuma novērtēšanā;		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[278] Aprites ekonomikas principi atbilstoši Aprites ekonomikas stratēģijas projektam nevar tikt raksturoti tikai ar vienu pieminēto mērķa indikatoru - SEG emisiju intensitāti pret IKP, tas ietver rīcības visos resursu aprites posmos.		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	278 Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai // Dzēst mērķa indikatoru - Kopējo SEG emisiju intensitāti pret IKP. Aizstāt ar (zemes lietojumu veidu balance, aizsargājamo platību īpatsvars, neapsaimniekoto platību īpatsvars, vietējo resursu izmantošana vietējā tautsaimniecībā, meža resursu paplašināta atražošana (papildus krājas pieaugums) // bezatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai jau nozīmē resursu efektīvāku un pilnīgāku izmantošanu.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	278 Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai // Dzēst mērķa indikatoru - Kopējo SEG emisiju intensitāti pret IKP. Aizstāt ar (zemes lietojumu veidu balance, aizsargājamo platību īpatsvars, neapsaimniekoto platību īpatsvars, vietējo resursu izmantošana vietējā tautsaimniecībā, meža resursu paplašināta atražošana (papildus krājas pieaugums) // bezatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai jau nozīmē resursu efektīvāku un pilnīgāku izmantošanu.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	274 Dzēst mērķa indikatoru - Kopējo SEG emisiju intensitāti pret IKP un Putnu indeksi // Papildināt ar Meža resursu monitoring datiem // Šāda indikatora izmantošana var nepamatoti kavēt tautsaimniecības attīstību. Piemēram, nepieciešams īslaicīgi palielināt emisijas, lai nākotnē tās samazinātu.... Progresā rādītāju ietekmē iedzīvotāju skaita izmaiņas. Putnu indekss nav piemērots.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	278 Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai // Dzēst mērķa indikatoru - Kopējo SEG emisiju intensitāti pret IKP. Aizstāt ar (zemes lietojumu veidu balance, aizsargājamo platību īpatsvars, neapsaimniekoto platību īpatsvars, vietējo resursu izmantošana vietējā tautsaimniecībā, meža resursu paplašināta atražošana (papildus krājas pieaugums) // Beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai jau nozīmē resursu efektīvāku un pilnīgāku izmantošanu.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai. beztatkrītumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai // Beztatkrītumu ražošanas panākšana un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšana jau nozīmē resursu efektīvāku un pilnīgāku izmantošanu.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[278] Aprites ekonomikas principi atbilstoši Aprites ekonomikas stratēģijas projektam nevar tikt raksturoti tikai ar vienu pieminēto mērķa indikatoru - SEG emisiju intensitāti pret IKP, tas ietver rīcības visos resursu aprites posmos.		
29.10.2019.	Viesturs Uzuleņš	[279] - Nevajadzētu tērēt laiku/resursus derīgo izrakteņu meklēšanai, ar kuriem Latvija nav bagāta. Ierosinu izņemt šo uzdevumu.		
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	[279] Precizēts uzdevuma nosaukums: "Zemes dziļū resursu apzināšana, izpēte, apsaimniekošanas plānošana un derīgo izrakteņu racionāla ieguve vietējo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pārvaldībai".		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 279. punkta rīcības virziena uzdevumu ar līdzatbildīgām institūcijām – ZM un EM – un finansējuma avotiem – citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[279] Nav minēti mērķa indikatoru		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[279 – 281] Nav pieminētas līdzatbildīgās institūcijas		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Indikatoru jāpapildina ar jaunu Indikatoru: „Platība, kurā veikta ģeoloģiskā kartēšana”. Mērvienība: ha vai km ² . Mērķa vērtības atstājam valsts sektora ziņā, ņemot vērā pieejamos resursus. // Nepieciešams novērtēt uzdevumā [279] paveikto.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[279] Nav minēti mērķa indikatoru		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[279 – 281] Nav pieminētas līdzatbildīgās institūcijas		
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	[280] Precizēts uzdevuma nosaukums: "Atkrītumu rašanās un apglabājamo atkrītumu samazināšana un atkrītumu pārstrādes iekārtās, kas nodrošina vides prasības , īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot bioloģiski noārdāmo atkrītumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un to jaudas palielinājumu".		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 280. punkta rīcības virziena uzdevumu ar frāzēm “un reģenerācija” un “notekūdeņu dūņu apstrādi un”, lai nodrošinātu atbilstošu teikuma struktūru un papildinātu par bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem, jo notekūdeņu dūņu apstrāde un pārstrāde ir ieguldījums apglabāto bioloģisko atkritumu samazināšanai, kā arī vienai no būtiskākajām risināmajām vajadzībām ūdenssaimniecības sektora. Šo uzdevuma tekstu lūdzam izteikt šādā redakcijā “[280] <i>Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot notekūdeņu dūņu apstrādi un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu</i> ”. Šo punktu vēl lūdzam papildināt ar līdzatbildīgo institūciju – <i>pašvaldības</i> – un finansējuma avotiem - <i>pašvaldības un citi finanšu avoti</i> -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3., kā arī izvērtēt nepieciešamību pēc <i>papildus par mērķa indikatorā redakcijā: Vietējo resursu efektīvāka un pilnvērtīgāka izmantošana, t.sk. ekodizaina principu piemērošana, pakāpeniski fosilo de</i>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	1. Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu, iesakām izteikt šādi: “Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes <u>un reģenerācijas</u> īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu.” 2. Saskaņā ar Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu, iesakām papildināt šī uzdevuma Mērķa indikatoru šādi: “Sadzīves atkritumu pārstrādes <u>un reģenerācijas</u> līmenis”		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1. Rīcības virziena “Daba un Vide” [280] uzdevumu, iesakām izteikt šādi: “Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes <u>un reģenerācijas</u> īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu.” 2. Saskaņā ar Rīcības virziena “Daba un Vide” [280] uzdevumu, iesakām papildināt šī uzdevuma Mērķa indikatoru šādi: “Sadzīves atkritumu pārstrādes <u>un reģenerācijas</u> līmenis”		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar indikatoru “Noglabāto atkritumu daudzums” / Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju: pašvaldības. // EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/850 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/850/oj?locale=lv “5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka līdz 2035. gadam poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir samazinājies līdz 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma (pēc svara) vai ir vēl mazāks.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 281. punkta rīcības virziena uzdevumu ar finansējuma avotiem - <i>citi finanšu avoti</i> -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju;		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt šo uzdevumu vai iekļaut jaunu, paredzot ieguldījumus pilsētvides un sauszemes teritoriju revitalizācijā, attiecīgi papildinot indikatoru sarakstu ar mērķa indikatoru, kas raksturotu arī revitalizēto sauszemes teritoriju īpatsvaru. Tāpat arī lūdzam iekļaut pašvaldību, kā līdzatbildīgo [281] uzdevuma īstenošanā, jo rūpes par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību ir pašvaldības autonomā funkcija. Piemērs rādītājam varētu būt 2014. - 2020. gada ES fondu plānošanas periodā 5.6.2. SAM ietvaros iznākuma rādītājs “atjaunoto degradēto teritoriju platība”. // Rīcības virziens “Daba un vide” – mērķa sadaļā minētajam “[260] [...] Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un velosociņu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem.” nav pretī ne atbilstoša indikatora, ne uzdevuma. Vērsam uzmanību, ka uzdevums šādā redakcijā neparedz visaptverošas revitalizācijas aktivitātes, piemēram, pamestu un nolaistu nekustamo īpašumu, to kopumu vai atsevišķu pilsētu daļas. Ir rādītājs “[269] Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars”, bet tas pilnībā neatspoguļo kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstību un revitalizāciju, jo vēsturiski piesārņoti var būt ne tikai ūdensobjekti, bet arī sauszemes teritorijas zonas (piemēram, Zirgu sala Liepājā).		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam papildināt šo uzdevumu vai iekļaut jaunu, paredzot ieguldījumus pilsētvides un sauszemes teritoriju revitalizācijā, attiecīgi papildinot indikatoru sarakstu ar mērķa indikatoru, kas raksturotu arī revitalizēto sauszemes teritoriju īpatsvaru. Tāpat arī lūdzam iekļaut pašvaldību, kā līdzatbildīgo [281] uzdevuma īstenošanā, jo rūpes par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību ir pašvaldības autonomā funkcija. Piemērs rādītājam varētu būt 2014. - 2020. gada ES fondu plānošanas periodā 5.6.2. SAM ietvaros iznākuma rādītājs "atjaunoto degradēto teritoriju platība". Rīcības virziens "Daba un vide" – mērķa sadaļā minētajam "[260] [...] Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un veloceļu pakļautuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem." nav pretrī ne atbilstoša indikatora, ne uzdevuma. Vēršam uzmanību, ka uzdevums šādā redakcijā neparedz visaptverošas revitalizācijas aktivitātes, piemēram, pamestu un nolaistu nekustamo īpašumu, to kopumu vai atsevišķu pilsētu daļas. Ir rādītājs "[269] Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars", bet tas pilnībā neatspoguļo kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstību un revitalizāciju, jo vēsturiski piesārņoti var būt ne tikai ūdensobjekti, bet arī sauszemes teritorijas zonas.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšnei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai. / Papildināt ar indikatoru: <i>Vēsturiski piesārņoto vietu skaits, kurām mainīta piesārņojuma kategorija uz zemāka piesārņojuma kategoriju.</i> // Veicot piesārņotu vietu sanāciju, ja ir pietiekoši uzlaboti vides kvalitātes rādītāji, piesārņotajai vietai tiek mainīta kategorija Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[282] Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā izvērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses Mērķa indikatoru papildināt ar Aizsargājamo platību īpatsvaru. [Līdz šim izveidotā Dabas aizsardzības sistēma valstī nenodrošina efektīvu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Izstrādātie dabas aizsardzības plāni un dabas aizsardzības vadlīnijas nav balstītas zinātniskajos pētījumos, bet gan NVO piedāvātajos risinājumos. Tāpēc sistēmā jāveic nopietnas reformas, pārskatot bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumu kompleksu, tajā skaitā arī respektējot sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses.]		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[282] Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un dabas resursu izmantošanas kontroles mērķus, rādītājus un īstenojot pasākumus labvēlīga ES un nacionālas nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā. // Pamatojums: Dabas resursu izmantošanas kontrole ir būtisks dabas kapitāla pārvaldības, apsaimniekošanas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas instruments, kas Latvijā ir viens no hroniski visstagnējošākajiem un neefektīvākajiem. Dabas resursu izmantošanas kontrole "nešķiro" biotopus ES vai nacionālas nozīmes biotopos – tās mērķis un uzdevums ir veikt regulārus profesionālus pasākumus labvēlīga abu biotopu statusa un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātnē pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā novērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses balstoties uz ilgtspējības pamatprincipiem. // Šobrīd izveidotā Dabas aizsardzības sistēma valstī nenodrošina pietiekamu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Izstrādātie dabas aizsardzības plāni un dabas aizsardzības vadlīnijas nav balstītas zinātniskajos pētījumos, bet gan NVO piedāvātajos risinājumos. Tāpēc sistēmā jāveic nopietnas reformas, pārskatot bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumu kompleksu, tajā skaitā arī respektējot sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	11) Izteikt 282.rindkopu šādā redakcijā: [282] Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus ES nozīmes biotopu un sugu labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā VARAM ZM VB, ES fondi Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo biotopu īpatsvars Nelabvēlīgā, sliktā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo biotopu īpatsvars		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 282. punkta rīcības virziena uzdevumu ar finansējuma avotiem - citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju;		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	282 Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā izvērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses // Mērķa indikatoru papildināt ar Aizsargājamo platību īpatsvaru atbilstoši MK apstiprinātajam Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņēm. Bāzes gads 2015. // Līdz šim izveidotā Dabas aizsardzības sistēma valstī nenodrošina efektīvu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Izstrādātie dabas aizsardzības plāni un dabas aizsardzības vadlīnijas nav balstītas zinātniskajos pētījumos, bet gan NVO piedāvātajos risinājumos. Tāpēc sistēmā jāveic nopietnas reformas, pārskatot bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumu kompleksu, tajā skaitā arī respektējot sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	282 Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā izvērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses // Mērķa indikatorus papildināt ar Aizsargājamo platību īpatsvaru. // Līdz šim izveidotā Dabas aizsardzības sistēma valstī nenodrošina efektīvu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Izstrādātie dabas aizsardzības plāni un dabas aizsardzības vadlīnijas nav balstītas zinātniskajos pētījumos, bet gan NVO piedāvātajos risinājumos. Tāpēc sistēmā jāveic nopietnas reformas, pārskatot bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumu kompleksu, tajā skaitā arī respektējot sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	282 Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā izvērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses // Mērķa indikatorus papildināt ar Aizsargājamo platību īpatsvaru . // Līdz šim izveidotā Dabas aizsardzības sistēma valstī nenodrošina efektīvu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Izstrādātie dabas aizsardzības plāni un dabas aizsardzības vadlīnijas nav balstītas zinātniskajos pētījumos, bet gan NVO piedāvātajos risinājumos. Tāpēc sistēmā jāveic nopietnas reformas, pārskatot bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumu kompleksu, tajā skaitā arī respektējot sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā, izvērtējot sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses . // Mērķa indikatorus papildināt ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroieņemumu platību īpatsvaru. // Pieņemot lēmumus par bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem jāņem vērā sabiedrības sociālās un ekonomiskās intereses.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[283] Aizsargājamo dabas teritoriju zinātniski pamatotus apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus [Skatīt iepriekšējo komentāru.]		
28.10.2019.	Vides konsultatīvā padome	[283] mainīt redakciju uz: Aizsargājamo biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumu realizēšana saskaņā ar sugu un biotopu aizsardzības un dabas aizsardzības plāniem.		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Aizsargājamo dabas teritoriju zinātnē pamatotus apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus // Skatīt iepriekšējo komentāru.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 283.rindkopu šādā redakcijā: [283] Aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski izstrādājot un ieviešot dabas aizsardzības plānus VARAM ZM VB, ES fondi Aizsargājamās dabas teritorijas ar izstrādātiem un īstenot uzsāktiem dabas aizsardzības plāniem Labvēlīgā un nelabvēlīgā, sliktā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo biotopu īpatsvars Būtisks šķērslis dabas aizsardzības politikas mērķu sasniegšanai un aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas pasākumu plānošanai un to efektivitātes novērtēšanai ir tas, ka dabas aizsardzības plāni ir izstrādāti tikai nelielai daļai aizsargājamo dabas teritoriju. Līdz ar to ir svarīgi ne vien ieviest izstrādātos dabas aizsardzības plānus, bet arī aktīvi izstrādāt šādus plānus tām aizsargājamajām dabas teritorijām, kurām šādu plānu nav vai beidzies to darbības termiņš. No konkrētā uzdevuma svītrojami sugu aizsardzības plāni , jo šajos plānos minētās darbības lielākoties attiecināmas uz darbībām ārpus aizsargājamām dabas teritorijām.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 283. punkta rīcības virziena uzdevumu ar līdzatbildīgām institūcijām – pašvaldības – un finansējuma avotiem – pašvaldības un citi finanšu avoti -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3;		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	283 Aizsargājamo dabas teritoriju zinātniski pamatotus apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus // Skatīt iepriekšējo komentāru.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	283 Aizsargājamo dabas teritoriju zinātniski pamatotus apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus // Skatīt iepriekšējo komentāru.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	283 Aizsargājamo dabas teritoriju zinātniski pamatotus apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus // Skatīt iepriekšējo komentāru.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[284] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un papildus CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātniski pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību Dzēst indikatoru – putnu indeksi. Papildināt ar Meža resursu monitoringa datiem. [Skatīt iepriekšējos komentārus.]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un papildus CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātnē pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību // Dzēst indikatoru – putnu indeksi. Papildināt ar Meža resursu monitoringa datiem. // Skatīt iepriekšējos komentārus		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt 284.rindkopu šādā redakcijā: [284] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību, to starp izstrādājot un ieviešot aizsargājamo sugu aizsardzības plānus VARAM ZM VB, ES fondi Labvēlīgā un nelabvēlīgā, sliktā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo biotopu īpatsvars Lauku putnu un Meža putnu indeksi Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī esošo aizsargājamo sugu īpatsvars Uzdevums papildināms ar sasaisti ar lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēm, jo starptautiskajā, tajā skaitā ES līmenī, un OECD ziņojumā akcentētas tieši šīs nozares kā nozares, kuras ir vistiešāk saistītas ar dabas resursu izmantošanu. Tieši šajā uzdevumā nepieciešams paredzēt sugu aizsardzības plānu izstrādi un ieviešanu, jo, kā jau minēts iepriekš, sugu aizsardzības plānos paredzētās aktivitātes lielā daļā gadījumu realizējamas ārpus aizsargājamām dabas teritorijām. Līdz ar to ir jāparedz pilnvērtīgāka to integrēšana, regulējot un realizējot tautsaimniecības nozaru darbību.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 284. punkta rīcības virziena uzdevumu ar frāzi “ <i>un zaļās infrastruktūras izmantošanu</i> ”, lai labāk skaidrotu bioloģiskās daudzveidības integrēšanu tautsaimniecībā un vides problēmu risināšanā ar zaļās infrastruktūras konceptu, un uzdevuma tekstu lūdzam izteikt šādā redakcijā “ <i>Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un zaļās infrastruktūras izmantošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību</i> ”. Lūdzam papildināt NAP2027 284. punkta rīcības virziena uzdevumu ar līdzatbildīgām institūcijām – pašvaldības – un finansējuma avotiem – <i>pašvaldības un citi finanšu avoti</i> -, ausaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3;		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	284 Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un papildus CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātniski pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību // Dzēst indikatoru – putnu indeksi. Papildināt ar Meža resursu monitoringa datiem. // Skatīt iepriekšējos komentārus.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	284 Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un papildus CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātniski pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību // Dzēst indikatoru – putnu indeksi. Papildināt ar Meža resursu monitoringa datiem. // Skatīt iepriekšējos komentārus.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	284 Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un papildus CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātniski pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību // Dzēst indikatoru – putnu indeksi. Papildināt ar Meža resursu monitoringa datiem. // Skatīt iepriekšējos komentārus.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātniski pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību // Dzēst indikatoru – putnu indeksi. Papildināt ar Meža resursu monitoringa datiem. // Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un CO2 piesaistes pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot zinātniski pamatotu bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību // Arī bioloģiskās daudzveidības aizsardzība var dot savu ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam rādītāja “Lauku putnu indekss” vietā iekļaut rādītāju “Bioloģiski vērtīgo zālāju platība, kurā tiek ievēroti atbalsta saņemšanas nosacījumi % no apzinātajiem BVZ”, ņemot vērā valstī veikto dabas datu skaitīšanu, kā arī to, ka bioloģiski vērtīgi zālāji, kas arī raksturo bioloģiskās daudzveidības izmaiņu tendences, ir gan lauku, gan pilsētu teritorijās. // NAP kodola sabiedriskās apspriešanas laikā nepiekrītam indikatoram [272] Lauku putnu indekss – tas nav ņemts vērā. Komentārs bija šāds: 44. Liepājas pozīcija - nepiekrītam indikatoram “Lauku putnu indekss” un lūdzam indikatoru aizstāt ar “Bioloģiski vērtīgo zālāju platība, kurā tiek ievēroti atbalsta saņemšanas nosacījumi % no apzinātajiem BVZ”, ņemot vērā valstī veikto dabas datu skaitīšanu, kā arī to, ka bioloģiski vērtīgi zālāji, kas arī raksturo bioloģiskās daudzveidības izmaiņu tendences, ir gan lauku, gan pilsētu teritorijās. Savukārt, lauku putnu indeksu izmanto, lai raksturotu lauksaimniecības platību vides kvalitāti, kas nozīmē, ka principā nav attiecināms uz pilsētām un līdz ar to nesniedz objektīvu vērtējumu attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu valstī kopumā.		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Par kultūrvidi, dabas un kultūras mantojumu un ainavām Uzskatām, ka NAP projektā ir nepietiekami atspoguļota kultūra kā nacionālās un reģionālās identitātes nesēja, kultūrvide un kultūras mantojuma nozīme un tā saglabāšanas aktualitāte. Nav izcelta dabas un kultūras kā vienotā mantojuma, kultūrainavas izpratne, tā nozīme kvalitatīvas dzīves vides veidošanā, radošo industriju, tūrisma u.c. ekonomiskās attīstības jomu veicināšanā. Par izciliem dabas, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju areāliem ir runāts tikai telpiskās attīstības perspektīvā, LIAS kontekstā, taču nav noteikti NAP uzdevumi un mērķa indikatori. Prioritātē “Kvalitatīva vide un teritoriju attīstība” ir uzdevums “[284] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību.” Kaut gan ir minēta ainavu daudzveidība, kā mērķa indikators ir noteikts tikai labvēlīgā aizsardzības stāvoklī aizsargājamo biotopu īpatsvars. Savukārt prioritātē “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” ir noteikts uzdevums “[364] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu”, kur kā mērķa indikatori noteikti mājsaimniecību patēriņš kultūrai un atpūtai no mājsaimniecību kopējā patēriņa uzdevumiem, iedzīvotāju (15–74 g.v.) īpatsvars ar pietiekamu fizisko aktivitāti (vismaz 4–7 reizes nedēļā 30 min.), dalībnieku skaits mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos kultūras centros, tūkst. Iesakām noteikt uzdevumus nacionālās nozīmes (arī starptautiskas nozīmes piemēram, UNESCO mantojuma kontekstā) dabas un kultūras mantojuma, kultūrainavu saglabāšanai un attīstībai, paredzot VB un ES fondu finansējuma piesaistes iespējas.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam rādītāja “Lauku putnu indekss” vietā iekļaut rādītāju “Bioloģiski vērtīgo zālāju platība, kurā tiek ievēroti atbalsta saņemšanas nosacījumi % no apzinātajiem BVZ”, ņemot vērā valstī veikto dabas datu skaitīšanu, kā arī to, ka bioloģiski vērtīgi zālāji, kas arī raksturo bioloģiskās daudzveidības izmaiņu tendences, ir gan lauku, gan pilsētu teritorijās.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību un vērtības celšanu, sekmējot ilgtspējīgu tūrisma attīstību. // Ņemot vērā ainavas konvenciju 9 https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1265 , un ainavas lielo lomu tūrisma galamērķu pievilcības veicināšanā, tā iekļaujama kā viens no būtiskākajiem tūrisma resursiem. Uzdevums ir ne vien saglabāt resursu, bet arī celt tā vērtību, gudri apsaimniekojot. Savukārt izmantošanas veidi nav jāattiecinā tikai uz kādiem konkrētiem tūrisma veidiem, bet vairāk jāakcentē pieeja to ilgtspējīgā izmantošanā, saturiski ļaujot attīstīt radošu un konkurētspējīgu pieeju.		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	[269/285] uzdevumā aiz vārdiem “vides stāvokļa” papildināt ar vārdiem “ monitoringu un ”.		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[285] Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana-resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jautājumiem ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem. Taisnīgas kompensāciju sistēmas ieviešana. [Latvijas sabiedrības izaugsme pirmkārt saistīta ar izpratnes veidošanu par racionālu un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, tāpēc svarīgi uzsvērt ne tikai vides, bet arī sociālos un ekonomiskos faktorus.]		
30.10.2019.	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana-resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jautājumiem ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem. Taisnīgas kompensāciju sistēmas ieviešana.(105.Satversmes pants) // Latvijas sabiedrības izaugsme pirmkārt saistīta ar izpratnes veidošanu par racionālu un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, tāpēc svarīgi uzsvērt ne tikai vides, bet arī sociālos un ekonomiskos faktorus.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt 285.rindkopu ar līdzatbildīgo institūciju: "ZM". Ņemot vērā, ka lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozares, kuras vistiešāk ir saistītas ar dabas resursu izmantošanu, ir Zemkopības ministrijas pārziņā, nacionālo dabas aizsardzības mērķu sasniegšanai visnozīmīgākā būtu tieši Zemkopības ministrijas iesaiste tādas nozares politikas veidošanā, kas veicinātu sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņu un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošanu.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam papildināt NAP2027 285. punkta rīcības virziena uzdevumu ar līdzatbildīgām institūcijām – <i>pašvaldības</i> – un finansējuma avotiem – <i>pašvaldības un citi finanšu avoti</i> -, atsaucoties uz NAP2027 4.punkta pašreizējo redakciju un sagatavoto VARAM priekšlikumu nr.3;		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Rīcības virziena "Daba un vide" mērķī iekļauta valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļu noteikšana, taču rīcības virziena mērķos un uzdevumos tas reducējies tikai uz sadarbības uzvedības modeļu un paradumu maiņu ..., balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem ([285] uzdevums). Piedāvājam šādu redakciju: "Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves panākšanai". Pamatojums, vides stāvokļa monitorings ir tikai viens no faktoriem, kas var ietekmēt sabiedrības uzvedības modeļus.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	[285] Nav pieminētas līdzatbildīgās institūcijas un nav minēti mērķa indikatori (skatīt arī [256]).		
06.11.2019.	Meža īpašnieku biedrība	285 Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana-resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jautājumiem ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves veicināšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem. Taisnīgas kompensāciju sistēmas ieviešana. // Latvijas sabiedrības izaugsme pirmkārt saistīta ar izpratnes veidošanu par racionālu un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, tāpēc svarīgi uzsvērt ne tikai vides, bet arī sociālos un ekonomiskos faktorus.		
06.11.2019.	Latvijas Mednieku Asociācija	285 Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana-resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jautājumiem ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves veicināšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem. Taisnīgas kompensāciju sistēmas ieviešana. // Latvijas sabiedrības izaugsme pirmkārt saistīta ar izpratnes veidošanu par racionālu un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, tāpēc svarīgi uzsvērt ne tikai vides, bet arī sociālos un ekonomiskos faktorus.		
07.11.2019.	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte	285 Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana-resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jautājumiem ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves veicināšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem. Taisnīgas kompensāciju sistēmas ieviešana. // Latvijas sabiedrības izaugsme pirmkārt saistīta ar izpratnes veidošanu par racionālu un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, tāpēc svarīgi uzsvērt ne tikai vides, bet arī sociālos un ekonomiskos faktorus.		
07.11.2019.	Latvijas Kūdras asociācija	Veicināt sabiedrības izpratni par vides aizsardzības resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jautājumiem, uzvedības modeļu un paradumu maiņu, lai, panāktu ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vidi. // Panākt sabiedrības uzvedības modeļa maiņu "balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem" nav iespējams. To var panākt, informējot sabiedrību, kā arī izmantojot likumdošanas un finanšu instrumentus. No vides monitoringa datiem var tikai izdarīt secinājumus par vides stāvokli. Ja uzdevums tiek saglabāts, tas pārformulējams.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē. Lai sekmīgās zemnieku saimniecības organizē pieredzes popularizēšanu, sabiedrības izglītošanu		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[285] Nav pieminētas līdzatbildīgās institūcijas un nav minēti mērķa indikatori (skatīt arī [256]).		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem „I.sk. energoefektivitātes paradumu veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves veicināšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem. / Papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar Plānošanas reģioni un pašvaldībām. / Papildināt ar jaunu indikatoru "Energo pārvaldnieku skaits pašvaldībās" // Labu energoefektivitātes paradumu veidošana un ieviešana sabiedrībā ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem, lai veidotu kvalitatīvu un ilgtspējīgu dzīvesvidi. / Pašvaldības un plānošanas reģioni ir līdzatbildīgi, izstrādājot un veidojot labu un pārskatāmu energopārvaldību vietējā un reģionālā līmenī. / Plānošanas reģionos un pašvaldībās jāveido energoefektivitātes kompetenču centri, lai veicinātu sabiedrības informētību par energoefektivitātes jautājumiem, pašvaldību energoefektivitātes pasākumu pareizu plānošanu, ieviešanu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
30.10.2019.	Valsts Vides dienests	[286] Izveidots jauns uzdevums [286]: [1] Ražotāju atbildības sistēmu un depozīta sistēmas efektīva un caurskatāma darbība, sasniedzot tām noteiktos atkritumu apsaimniekošanas mērķus VARAM VB, ES fondi Apsaimniekošanas mērķi		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā nav minēts neviens vārds par sabiedrisko autotransportu. LIAS 2030 ir noteikts, ka: (213) (...) Lai samazinātos privātā autotransporta izmantošanas īpatsvars, primāri jāuzlabo sabiedriskā transporta kvalitāte un pieejamība, kā arī jāpalielina sabiedriskā transporta popularitāte sabiedrībā. Vienlaikus ar sabiedriskā transporta plūsmu un pakalpojumu palielināšanos un iespējamiem personīgā transporta lietošanas ierobežojumiem ir jāveido gājējiem un velosipēdistiem piemērota vide un infrastruktūra. (291) Starp nacionālas un reģionālas nozīmes centriem jānodrošina sabiedriskais transports, kas kursē gan ekspreša, gan parastajā režīmā, sniedzot iespējas lauku teritoriju iedzīvotājiem nokļūt pakalpojumu sniegšanas vietās. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam par sabiedrisko autotransportu.		
31.10.2019.	Latvijas Tranzīta Biznesa asociācija	3.1.Aicinām sadaļu "Rīcības virziena mērķi" papildināt ar šādu rindkopu: Konkurētspējīga publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldība un dzelzceļa pakalpojums tautsaimniecības attīstības interesēs.		
08.11.2019.	Biznesa pakalpojumu centru nozares asociācija, Nacionālā nekustamo īpašumu attīstītāju alianse, Vastint Latvia, CBRE Baltics, Colliers International, Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments	Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi". Papildināt rīcības mērķus ar Rīgas metropoles areāla biznesu klasteru nozīmīgo lomu, koncentrējot šajos rajonos lielu daudzumu augstas pievienotās vērtības darbiniekus un radot lielāko daļu no biznesa pakalpojumu eksporta apjoma. Transporta infrastruktūras uzlabojumiem ir risinājumiem ir jābūt vērstiem uz darbaspēka mobilitātes nodrošinājumu šajos klastos, lai nodrošinātu brīvu darbaspēka piekļuvi un netiktu kavēta šo lokāciju tālāka attīstība. Vienlaikus ir jānodrošina līdzīgas mobilitātes priekšrocības vietās, kur koncentrējas universitātes, kas rada nākamās darbiniekus un pārtop par inovāciju klasteriem, sadarbojoties ar uzņēmējiem.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Transporta attīstība iekļauta rīcības virzienā "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" – lasot NAP saturu, nav skaidrs, kur to meklēt. Nepieciešams palīdzēt parādīt transporta attīstības virzienus, prioritātes, piemēram, ja dzelzceļš ir transporta mugurkauls, bet pieminēts tikai RailBaltic – kā attīstīsies dzelzceļš pārējā Latvijā. Nav iekļauta informācija par ostu un lidostu vietu un attīstību, nacionāla līmeņa veloinfrastruktūras attīstību.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Elektroautomobiļu izmantošana iekļaujama pie transporta sadaļas, to nevar minēt kopā ar iedzīvotāju un uzņēmēju paradumu maiņu, zaļās zonas paplašināšanu u.c.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Rīcības virziena Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi uzdevumi - izveidot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu, uzlabot starptautisko savienojamību un transporta sistēmu - izpildi arī grūti iedomāties bez būtiskiem ieguldījumiem tieši Rīgas metropoles areālā (RMA) un tā saistītē ar pārējiem Latvijas reģioniem. RMA gadījumā abi šie publisko investīciju virzieni patiesībā ir cieši saistīti. OECD savās rekomendācijās jau vairākkārt norādījusi, ka savstarpēji saskaņotās apbūves un transporta infrastruktūras plānošanas trūkums RMA neļauj attīstīties konkurētspējīgam sabiedriskā transporta piedāvājumam, palielina privāto automašīnu plūsmas, sastrēgumus un līdz ar to arī piesārņojumu		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā nav minēts neviens vārds par sabiedrisko autotransportu . LIAS 2030 ir noteikts, ka: (213) (...) Lai samazinātos privātā autotransporta izmantošanas īpatsvars, primāri jāuzlabo sabiedriskā transporta kvalitāte un pieejamība, kā arī jāpalielina sabiedriskā transporta popularitāte sabiedrībā. Vienlaikus ar sabiedriskā transporta plūsmu un pakalpojumu palielināšanos un iespējamiem personīgā transporta lietošanas ierobežojumiem ir jāveido gājējiem un velosipēdistiem piemērota vide un infrastruktūra. (291) Starp nacionālas un reģionālas nozīmes centriem jānodrošina sabiedriskais transports, kas kursē gan ekspreša, gan parastajā režīmā, sniedzot iespējas lauku teritoriju iedzīvotājiem nokļūt pakalpojumu sniegšanas vietās. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam par sabiedrisko autotransportu.		
20.11.2019.	Ekonomikas ministrija	Vēršam uzmanību, ka plānā būtu jādefinē vai jāskaidro jēdziens "Zemu emisiju transportlīdzekļi", jo šādu transportlīdzekļu veicināšanai paredzēti vairāki pasākumi un rezultatīvais rādītājs.		
07.11.2019.	Dainis Vītols	Ierosina plānā izvērst priekšlikumus par Rīgas aglomerāciju un tās transporta sistēmas optimizāciju.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnēgtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Pieejami, inovatīvi un energoefektīvi risinājumi energoapgādē, panākot lielāku pašnodrošinājumu un efektīvu <i>atjaunojamo izklieģto enerģijas ražošanu ...</i> // Nepieciešams veicināt efektīvu atjaunojamo izklieģto enerģijas ražošanu, jo šobrīd daudzviet tiek izmantoti atjaunojamie energoresursi, piemēram, apkurē, taču ļoti neefektīvi, ar zemu jaudas lietderību.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[290] Latvijā, tāpat kā citur Eiropā un pasaulē, transporta nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm, savukārt transporta loģistikas infrastruktūras efektivitāte atstāj tiešu iespaidu uz konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi, mobilitāti un valsts attīstību kopumā.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Vienlaikus, ievērojot, ka transporta jomas uzdevumi noteikti Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virzienā "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi", lūdzam tajā precizēt rindkopu [290], izsakot to šādā redakcijā (precizējumi bold): // [290] Latvijā transporta nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm, savukārt transporta infrastruktūra, kā arī transporta un loģistikas pakalpojumi atstāj tiešu iespaidu uz konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi, radot priekšnosacījumus citu nozaru attīstībai, investīciju piesaīstei, dodot būtiskus ieņēmumus no eksporta pakalpojumiem, tādejādi pozitīvi ietekmējot valsts attīstību kopumā.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā tikai vienā vietā – rīcības virziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" pamatojumā ir minētas ostas. NAP 2027 projekta rīcības virziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" secinājumos ir rakstīts, ka: [290] Latvijā, tāpat kā citur Eiropā un pasaulē, transporta nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm, savukārt transporta infrastruktūras efektivitāte atstāj tiešu iespaidu uz konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi un valsts attīstību kopumā. LIAS 2030 ir noteikts, ka: (215) (...) Enerģētikas problēmjaūtājumu kontekstā nepieciešams attīstīt drošu kuģu transportu un ostu infrastruktūru gan kravu, gan pasažieru pārvadājumu pilnveidošanai. (236) (...) Kravu transportēšanai pēc iespējas vairāk jāizmanto dzelzceļš un ostas, mazāk – autoceļi, tādēļ jāparedz investīcijas ostu infrastruktūrā, elektrificējot piestātnes, uzlabojot atkritumu un piesārņojuma savākšanu. (...) (279) (...) Lai arī ostās kravu apgrozījums pakāpeniski pieaug, ostu potenciāls netiek pilnībā izmantots – kravu pārkraušanas jaudas nav pilnībā noslogotas, pasažieru jūras transports ir vāji attīstīts un nespēj konkurēt ar tuvejām Baltijas jūras ostām, piemēram, Tallinu, Helsinkiem, Stokholmu. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, paredzot atbalstu Latvijas ostu attīstībai.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā tikai vienā vietā – rīcības virziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" pamatojumā ir minētas ostas . NAP 2027 projekta rīcības virziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" secinājumos ir rakstīts, ka: [290]Latvijā, tāpat kā citur Eiropā un pasaulē, transporta nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm, savukārt transporta infrastruktūras efektivitāte atstāj tiešu iespaidu uz konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi un valsts attīstību kopumā. LIAS 2030 ir noteikts, ka: (215) (...) Enerģētikas problēmjaūtājumu kontekstā nepieciešams attīstīt drošu kuģu transportu un ostu infrastruktūru gan kravu, gan pasažieru pārvadājumu pilnveidošanai. (236) (...) Kravu transportēšanai pēc iespējas vairāk jāizmanto dzelzceļš un ostas, mazāk – autoceļi, tādēļ jāparedz investīcijas ostu infrastruktūrā, elektrificējot piestātnes, uzlabojot atkritumu un piesārņojuma savākšanu. (...) (279) (...) Lai arī ostās kravu apgrozījums pakāpeniski pieaug, ostu potenciāls netiek pilnībā izmantots – kravu pārkraušanas jaudas nav pilnībā noslogotas, pasažieru jūras transports ir vāji attīstīts un nespēj konkurēt ar tuvejām Baltijas jūras ostām, piemēram, Tallinu, Helsinkiem, Stokholmu. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, paredzot atbalstu Latvijas ostu attīstībai.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[291] Transports Latvijā ir lielākais enerģijas patērētājs, kā arī nozīmīgs SEG emisiju un gaisa piesārņojuma avots. Satiksmes sastrēgumu un ar to saistītā piesārņojuma līmenis, it īpaši Rīgā, ir līdz šim neatrisināta problēma. // Precizēts, jo transports nav visa iespējamā piesārņojuma avots. Otrais ir redakcionāls labojums.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Transports Latvijā ir lielākais enerģijas patērētājs, kā arī SEG emisiju un piesārņojuma avots, šī ir ilgtermiņā neatrisināta problēma. // Latvijā un Rīgā, sastrēgumi ir SEG emisiju avots, taču tas nav būtiskākais avots. Nobraukto kilometru apjoms un transportlīdzekļu veids, ar kuriem tiek braukts ir lielākais faktors SEG emisijām. Sastrēgumu likvidācija tikai šķietami risina problēmu, tas pāātrina plūsmas ātrumu, uzlabo brauciena kvalitāti, mazina zaudējumus tautsaimniecībai, taču SEG bilance no tā būtiski nemainās. Tam nav faktuālu pierādījumu. Tāpēc šāda mēroga dokumentā būtu lietderīgāk koncentrēties uz alternatīvo degvielu izmantošanu, sabiedriskā transporta klientu skaita palielināšanu, zemāku reģistrēto transportlīdzekļu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem, mazāku vidējo gada nobraukumu privātā auto uz 1 iedzīvotāju, mazāku skaitu īso braucieni (zem 5 km), kas tiek veikti ar privāto auto. Tas viss rezultātā samazinās arī sastrēgumus, taču jāievēro cēloņu un seku (sastrēgums) pieeja		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[292] Nākotnes izaicinājums ir transporta infrastruktūras sinerģija ar informācijas tehnoloģiju risinājumiem un to drošību , lai panāktu, ka transporta sistēma ir orientēta uz lietotāju un viedie transporta pakalpojumi kļūst par ikviena iedzīvotāja ikdienas sastāvdaļu.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[292] Šobrīd tādi faktori kā globalizācija, strauja tehnoloģiju attīstība, nepieciešamība piemēroties klimata pārmaiņām un paaugstināt produktivitāti, kā arī ierobežots finansējums pieprasa jaunus un elastīgus risinājumus. Tāpēc, reaģējot uz sociālekonomiskās un tehnoloģiskās vides izmaiņām, tiks attīstīta integrēta, ilgtspējīga transporta sistēma, kas sniedz kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā, kā arī nodrošina starptautisko sasniedzamību . Ieguldot resursus reģionālajā infrastruktūrā, tai skaitā piemērojot inovatīvus risinājumus, tiks sniegts atbalsts ekonomiskās aktivitātes centru turpmākai attīstībai un atvieglota darbaspēka iekšējā mobilitāte, lai iedzīvotāju skaita samazināšanās apstākļos apmierinātu sabiedrības mobilitātes vajadzības visā Latvijā. Nākotnes izaicinājums ir transporta infrastruktūras sinerģija ar informācijas tehnoloģiju risinājumiem, lai panāktu, ka transporta sistēma ir orientēta uz lietotāju un viedie transporta pakalpojumi kļūst par ikviena iedzīvotāja ikdienas sastāvdaļu – kravu pārkraušanas jaudas nav pilnībā noslogotas, pasažieru jūras transports ir vāji attīstīts un nespēj konkurēt ar tuvējām Baltijas jūras ostām, piemēram, Tallinu, Helsinkiem, Stokholmu. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, pa		
15.11.2019.	Vidzemes plānošana reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Šobrīd tādi faktori kā globalizācija, strauja tehnoloģiju attīstība, nepieciešamība piemēroties klimata pārmaiņām un paaugstināt produktivitāti, kā arī ierobežots finansējums pieprasa jaunus un elastīgus risinājumus. Tāpēc, reaģējot uz sociālekonomiskās un tehnoloģiskās vides izmaiņām, tiks pilnveidota esošā multimodālā transporta sistēma . Turklāt pārvietošanās būs droša un transporta sistēma – ekoloģiski, sociāli un ekonomiski ilgtspējīga. Ieguldot resursus reģionālajā infrastruktūrā, tai skaitā piemērojot inovatīvus risinājumus, tiks sniegts atbalsts ekonomiskās aktivitātes centru turpmākai attīstībai un atvieglota darbaspēka iekšējā mobilitāte, lai iedzīvotāju skaita samazināšanās apstākļos apmierinātu sabiedrības mobilitātes un transporta vajadzības visā Latvijā. Nākotnes izaicinājums ir transporta infrastruktūras sinerģija ar informācijas tehnoloģiju risinājumiem, lai panāktu, ka transporta sistēma ir orientēta uz lietotāju un viedie transporta pakalpojumi kļūst par ikviena iedzīvotāja ikdienas sastāvdaļu // Latvijā jau tagad ir multimodāla sistēma, taču jāuzlabo vairāki tās aspekti – pieejamību, teritoriālais pārklājums un piedāvāto pakalpojumu kvalitāte. Multimodalitāte ir arī ļoti svarīga, lai panāktu pāreju uz mazemisiju mobilitāti.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[293] Tomēr iedzīvotāju digitālās prasmes būs jāuzlabo, ja Latvija vēlas uzlabot uzņēmumu produktivitāti un digitālo tehnoloģiju integrāciju, jo uzņēmumi un cilvēki digitalizācijas iespējas neizmanto pietiekami produktīvi. Tāpat jāveicina sabiedrības izpratne par kibernetdrošību, kas ļaus mazināt iespējamās kibernetdrošības riskus, novērst kibernetizējumus . Lai nodrošinātu iedzīvotājiem iespējas ērti un savlaicīgi saņemt valsts un pašvaldību pakalpojumus, aizvien vairāk tiks izmantotas IT tehnoloģiju attīstības sniegtās priekšrocības, ieviešot principu “digitāls pēc noklusējuma”, jo elektroniskie pakalpojumi un risinājumi ir rentabli un bieži vien elastīgāki nekā klātienē pakalpojumi. Ikvienam elektroniskam pakalpojumam un risinājumam pirms tā ieviešanas tiks veikts kibernetdrošības risku izvērtējums, kā arī nodrošināta tā kibernetdrošība visā tā dzīvescikla laikā, lai nodrošinātu pakalpojuma un risinājuma nepārtrauktību, integritāti un datu aizsardzību . Būtisks izaicinājums nākotnei ir atrast veidu, kā nodrošināt un uzlabot publisko pakalpojumu kvalitāti, drošību un pieejamību sabiedrībai, nepieaugot publiskā finansējuma apjomam, kas saistīts gan ar resursu pārdali jauniem pakalpojumiem, gan ar Latvijas teritorijas pieaugošo depopulāciju un nelabvēlīgo demogrāfisko situāciju.		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	Iestrādāt punktā [293] rīcības virziena mērķi aktīvāk iesaistīt un nodrošināt kvalitatīvas, pašreizējajām tendencēm atbilstošu digitālo prasmju apmācības senioriem. Ņemot vērā Latvijas demogrāfiskās tendences, tās sabiedrībai ir jābūt nodrošinātai pret nabadzības riskiem, jo īpaši vecumdienās. Digitālās prasmes senioriem dod iespēju būt elastīgākiem ne tikai ikdienā, bet arī novērst nabadzības riskus iesaistoties darba tirgū.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	[294] Enerģijas aprites un drošības infrastruktūras, ko valsts nodrošina iedzīvotājiem, saskaras ar iekšējiem riskiem (dēpopulāciju) un ārējo faktoru riskiem. Izmaksu efektīvi ieguldījumi energoapgādes sistēmā un tās ilgtspējības nodrošināšana ir būtiski valsts energoapgādes risku novēršanai, jebkuras infrastruktūras darbības nodrošināšanai, kā arī tautsaimniecības funkcionēšanai un konkurētspējai kopumā. Nozīmīgākie atbalsta virzieni ir energoapgādes infrastruktūra, enerģijas ražošana, kā arī enerģijas patēriņa efektivizācija dažādos sektoros (t.sk. elektroapgāde, siltumapgāde, aukstumapgāde, transports). Lai uzlabotu vispārējo energoefektivitāti un izpildītu enerģijas taupīšanas saistības, būs vajadzīgi stimuli, ar ko piesaistīt lielākas privātās investīcijas šajā jomā, kā arī atbalsta mehānismi, lai mudinātu iedzīvotājus un uzņēmumus vairāk izmantot atjaunojamo energoresursu enerģijas avotus (t. sk. pašpatēriņā), un papildu investīcijas, lai attīstītu atjaunojamo energoresursu enerģijas papildu ražošanu. // abot publisko pakalpojumu kvalitāti, drošību un pieejamību sabiedrībai, nepieaugot publiskā finansējuma apjomam, kas saistīts gan ar resursu pā		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam izteikt šādi: [294] Enerģijas aprites un drošības infrastruktūras, ko valsts nodrošina iedzīvotājiem, saskaras ar iekšējiem riskiem (depopulāciju) un ārējo faktoru riskiem. Izmaksu efektīvi ieguldījumi energoapgādes sistēmā un tās ilgtspējas nodrošināšana ir būtiski valsts energoapgādes risku novēršanai, jebkuras infrastruktūras darbības nodrošināšanai, kā arī tautsaimniecības funkcionēšanai un konkurētspējai kopumā. Nozīmīgākie atbalsta virzieni ir energoapgādes infrastruktūra, enerģijas ražošana, kā arī enerģijas patēriņa efektīvizācija dažādos sektoros (t.sk. elektroapgāde, siltumapgāde, aukstumapgāde, transports). Lai uzlabotu vispārējo energoefektivitāti un izpildītu enerģijas taupīšanas saistības, būs vajadzīgi stimuli, ar ko piesaistīt lielākas privātās investīcijas šajā jomā, kā arī atbalsta mehānismi, lai mudinātu iedzīvotājus vairāk izmantot atjaunojamo energoresursu enerģijas avotus (t. sk. pašpatēriņā), un papildu investīcijas, lai attīstītu atjaunojamo energoresursu enerģijas papildu ražošanu, to starp, izmantotu atkritumu siltuma (no serveru telpām, notekūdeņiem, ledushallēm, baseiniem, kondicionieriem u.tml.) reģenerācijas iespējas.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Enerģijas aprites un drošības infrastruktūras, ko valsts nodrošina iedzīvotājiem, saskaras ar iekšējiem riskiem (depopulāciju) un ārējo faktoru riskiem. Izmaksu efektīvi ieguldījumi energoapgādes sistēmā un tās ilgtspējas nodrošināšana ir būtiski valsts energoapgādes risku novēršanai, jebkuras infrastruktūras darbības nodrošināšanai, kā arī tautsaimniecības funkcionēšanai un konkurētspējai kopumā. Nozīmīgākie atbalsta virzieni ir energoapgādes infrastruktūra, enerģijas ražošana, <u>kā arī energopārvaldība un enerģijas patēriņa efektīvizācija</u> dažādos sektoros (t.sk. elektroapgāde, siltumapgāde, aukstumapgāde, transports). Lai uzlabotu vispārējo energoefektivitāti un izpildītu enerģijas taupīšanas saistības, būs vajadzīgi stimuli, ar ko piesaistīt lielākas privātās (<i>t.sk. 3 puses finansējums (esko) publiskajā sektorā</i>) investīcijas šajā jomā, kā arī atbalsta mehānismi, lai mudinātu iedzīvotājus vairāk izmantot atjaunojamo energoresursu enerģijas avotus (t. sk. pašpatēriņā), un papildu investīcijas, lai attīstītu atjaunojamo energoresursu enerģijas papildu ražošanu // ESKO finansējuma pieejamība un iespēja publiskā sektora pārstāvjiem slēgt ilgtermiņa sadarbības līgumus būtiski uzlabos situāciju ar publisko ēku energoefektivitāti un apsaimniekošanu kopumā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar jaunu rindkopu / <i>Sakārtota sistēma izklīdētai atjaunojamo energoresursu integrēšanai esošajās energoapgādes sistēmās, tai skaitā daudzdzīvokļu dzīvojamajās ēkās. Normatīvo aktu sinhronizēšana</i> . // Lai veicinātu atjaunojamo energoresursu izmantošanu un integrēšanu esošajās energoapgādes sistēmās, jo īpaši daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās, kam ir liels potenciāls izmantot izklīdētos atjaunojamus energoresursus, nepieciešams savstarpēji saskaņot normatīvos aktus.		
31.10.2019.	Latvijas Tranzīta Biznesa asociācija	Aicinām izvērtēt Rīcības virziena mērķu indikatoru sadaļu papildināšanu ar rādītājiem, kas raksturotu: <ul style="list-style-type: none"> Latvijas vietu Loģistikas indeksā (Logistics Performance Index; Pasauls Banka) https://lpi.worldbank.org/international/scorecard/radar/254/C/LVA/2018#chartarea Transporta un loģistikas nozares eksporta pakalpojumu apjoms maksājumu bilancē (kas atspoguļotu tranzīta pakalpojumu piensumu tautsaimniecībā) https://statdb.bank.lv/lb/Data.aspx?id=200 		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Iedzīvotāju īpatsvars, kas ikdienā lieto sabiedrisko transportu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Progresā rādītājs izsakāms jaunā redakcijā un skaidrojams, atsevišķi vērtējot ceļu infrastruktūras stāvokli. // Piedāvājam no kopējā indeksa, kā atsevišķu pozīciju, izdalīt ceļu infrastruktūras stāvokli. Uz autoceļu kritisko stāvokli jau šobrīd norāda pielikumā minētie pētījumi (87., 88., 111.), tāpēc uzskatām, ka būtu nepieciešams atsevišķs tieši šai problemātikai veltīts indikators. Esošajā izpildījumā ostas, dzelzceļš un gaisa satiksme pilda indikatora kompensējošo lomu. Būtu nepieciešama arī detalizētāka atsauce uz indikatoru veidojošajiem elementiem un to aprēķina metodiku.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
20.11.2019.	Ekonomikas ministrija	<p>Papildināt tabulu</p> <p>Rīcības virziena mērķa indikatori/Nr. Progresā rādītājs Mēr-vienība Bāzes gads Bāzes gada vērtība Mērķa vērtība 2024 Mērķa vērtība 2027</p> <p>Datu avots, datu tabulas</p> <p>[295] Transporta infrastruktūras indekss vieta/ punkti 2018 53/ 54,8 WEF GCI (2A)</p> <p>[296] Dzelzceļa pasažieru īpatsvars sabiedriskā transporta pārvadājumos % 2018 7,38 8 10 CSP kods: TRG500</p> <p>[297] No AER saražotās enerģijas īpatsvars transportā % 2017 2,54 4,69 5,85 CSP kods: ENG051</p> <p>[298] Zemu emisiju transportlīdzekļu īpatsvars no visiem transportlīdzekļiem % 2018 0,05 5 10 CSP</p> <p>[299] Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits skaits 2018 148 100 CSP kods: TRG400</p> <p>[300] Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI indekss) vieta 2019 17 EK The Digital Economy and Society Index</p> <p>[301] Enerģijas trilemmas indekss vieta 2018 25 22 20 Energy Trilemma Index, World Energy Council</p> <p>[302] No AER saražotās enerģijas īpatsvars kopējā enerģijas gala patēriņā % 2017 39,01 44,9 47,5 CSP kods: ENG051</p> <p>[303] Uzkrātais (kumulatīvais) gala enerģijas ietaupījumu apjoms GWh 2021.01.01. 0 3722** 10 422 ** EE monitoringa sistēma, EM, BVKB</p> <p>[304] Kopējais primārās enerģijas patēriņš** ne lielāks par PJ 2017 187 182,** 175** CSP</p> <p>*Indikatoru mērķa vērtības tiks precizētas pēc indikatīvi pieejamo resursu noteikšanas uzdevumu īstenošanai **Pēc Direktīvas 2012/27/ES metodikas</p>		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā:</i> Dzelzceļa pasažieru īpatsvars sabiedriskā transporta pārvadājumos Rīgas metropoles areālā un ārpus tā. // Lai vērtētu patieso situāciju, rādītājā atsevišķi jānodala braucienus Rīgas metropoles areālā un pārējā Latvijas teritorijā, lai būtu saprotams, kā situācija mainās arī ārpus pieprasītajiem galamērķiem Rīgā un pilsētās Rīgas tuvumā.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Latvijas enerģētikas un klimata politikas nacionālajos (Nacionālā enerģētikas un klimata plāna (NEKP) projekts) mērķos 2030.gadam noteikts mērķis - 14%.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam novērst pretrumu vai skaidrot indikatoru [297] un [298] saistību. Indikatoram [298] kā datu avotu aicinām izmantot CSDD pieejamo informāciju, piemēram, transportlīdzekļu sadalījumu pēc degvielas tipa https://www.csdd.lv/transportlidzekli/transportlidzekli-vizualizacijai // Saskaņām pretrunu indikatoram “[297] No AER saražotās enerģijas īpatsvars transportā” (bāzes vērtība 2017. gadā 2,54%, 2024.g. 2,40%, 2027.g. 2,50%) ar indikatoru “[298] Zemu emisiju transportlīdzekļu īpatsvars visu transportlīdzekļu skaitā” (paredzēts ievērojams pieaugums – no 0,05% 2018. gadā uz 5% 2024.gadā, 10% 2027. gadā. Ja paredzēts no AER saražotās enerģijas īpatsvara transportā samazinājums, tad tik ievērojamu pieaugumu zemu emisiju transportlīdzekļu īpatsvarā visu transportlīdzekļu skaitā nav iespējams sasniegt. Arī CSP datubāzēs nav šāda rādītāja.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Saskaņām pretrunu indikatoram “[297] No AER saražotās enerģijas īpatsvars transportā” (bāzes vērtība 2017. gadā 2,54%, 2024.g. 2,40%, 2027.g. 2,50%) ar indikatoru “[298] Zemu emisiju transportlīdzekļu īpatsvars visu transportlīdzekļu skaitā” (paredzēts ievērojams pieaugums – no 0,05% 2018. gadā uz 5% 2024.gadā, 10% 2027. gadā. Ja paredzēts no AER saražotās enerģijas īpatsvara transportā samazinājums, tad tik ievērojamu pieaugumu zemu emisiju transportlīdzekļu īpatsvarā visu transportlīdzekļu skaitā nav iespējams sasniegt. Arī CSP datubāzēs nav šāda rādītāja.</p> <p>Lūdzam novērst pretrumu vai skaidrot indikatoru [297] un [298] saistību. Indikatoram [298] kā datu avotu aicinām izmantot CSDD pieejamo informāciju, piemēram, transportlīdzekļu sadalījumu pēc degvielas tipa https://www.csdd.lv/transportlidzekli/transportlidzekli-vizualizacijai</p>		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	<p>[299]</p> <p>Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaita samazinājums % 2018 0 10 13 CSP kods: TRG400</p> <p>Labots, jo netiek plānots bojā gājušo skaits – plāno bojā gājušo skaita samazinājumu.</p>		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta mērķos 2030.gadam noteikts mērķis - 45%. NAP 2027.gadam noteikts lielāks % nekā Latvijas enerģētikas un klimata politikas nacionālajos mērķos 2030.gadam.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar jaunu indikatoru: <i>“Enerģijas patēriņš iekšzemes kopprodukta radīšanai, kg naftas ekvivalenta uz 1000 EUR no IK P”</i> // Indikators parāda ekonomikas efektivitāti, darba ražīgumu, energoresursu izmantošanas efektivitāti.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Izveidot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu", integrējot Rail Baltica esošajā valsts un pašvaldību sabiedriskā transporta tīklā veidojot multimodālus transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, veicinot reģionu sasniedzamību, iedzīvotāju mobilitāti un vides pieejamību, turpinot dzelzceļa elektrifikāciju , vienlaikus attīstot drošu autoceļu un ielu infrastruktūru, un nodrošinot ērtus savienojumus starp vilciena un autobusu reisiem , visās darbībās nodrošinot pieklūstamības prasības // Precizēts, jo par alternatīvo degvielu izmantošanas infrastruktūru tie runāts [307] paragrāfā un nav vajadzības atkārtoties, savukārt dzelzceļa elektrifikācija ir nozīmīgs pasākums, kas būtu ietverams arī uzdevuma formulējumā. Jāparedz arī iespējamās reģionālās stacijas Rail Baltica maršrutā. Rādītājs par ceļu satiksmes negadījumiem bojā gājušiem precizēts atbilstoši paragrāfam [299]. Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaita samazinājums		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam rīcības virzienu “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” uzdevumus papildināt ar šādu uzdevumu: Nodrošināt Latvijas ostu konkurētspēju un augstu kuģošanas drošības līmeni, veicot ostu infrastruktūras atjaunošanu.		
31.10.2019.	Latvijas Tranzīta Biznesa asociācija	3.2. Aicinām sadaļu “Rīcības virziena uzdevumi” papildināt ar šādiem punktiem: 1) Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija. Nepieciešams plānveidīgi īstenot Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikāciju, lai mazinātu fosilo energoresursu izmantošanu un padarītu dzelzceļa transporta izmantošanu videi draudzīgāku; 2) Pasažieru pārvadājumu dzelzceļa infrastruktūras modernizācija un attīstība, nodrošinot drošu, pieejamu, ērtu un ilgtspējīgu infrastruktūru, veicinot pasažieru un kravu pārvadājumu mobilitāti, kā arī samazinot pārvadājumiem nepieciešamo laiku; 3) Videi draudzīgas tehnoloģijas un tehniski risinājumi dzelzceļā, veicinot dzelzceļa vilces līdzekļu pāreju uz bezizmešu vai zemu izmešu tehnoloģijām.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt uzdevumu [305] šādā redakcijā: “[305] Izveidot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu", vienlaikus attīstot drošu autoceļu un ielu infrastruktūru, multimodālos transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, sliežu transporta (tramvaja) un alternatīvo degvielu izmantošanas infrastruktūru un ērtus savienojumus starp vilciena un autobusu reisiem, visās darbībās nodrošinot pieklūstamības prasības”. Attiecīgi lūdzam iekļaut arī atbilstošu rādītāju par veiktajiem pārvadājumiem vai pasažieru skaitu sliežu transportā. // Uzdevumā [305] nepieciešams akcentēt sliežu transporta (tramvaja) infrastruktūras attīstību , ņemot vērā, ka Eiropas un pasaules pilsētās elektriskais sliežu transports tiek veidots par sabiedriskā transporta mugurkaulu (arī savienojumos starp pilsētu, piepilsētu un tuvo lauku teritorijām), kā arī ir ērts, ekspluatācijā ilgttermiņā izdevīgs un videi draudzīgs transportlīdzeklis.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt uzdevuma aprakstu un noteikt kā konkrētu mērķi dzelzceļa elektrifikācijas un pasažieru infrastruktūras modernizācijas plāna izstrādi posmā Rīga - Liepāja. Papildus lūdzam uzdevuma [305] aprakstu papildināt arī ar citiem konkrētiem dzelzceļa un/vai autoceļu posmiem/projektiem, kurus paredzēts attīstīt, lai būtiski veicinātu ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu. // Atšķirībā no uzdevuma [306], šajā uzdevumā [305] nav minēti konkrēti dzelzceļa un valsts nozīmes autoceļu posmi , kurus paredzēts attīstīt, lai būtiski veicinātu ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu, kas sniedz kvalitatīvas mobilitātes iespējas. Vēršam uzmanību, ka VARAM Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021. - 2027. gadam projekta B 2.1. uzdevums paredz dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizāciju, lai no Rīgas sasniegtu lielāko reģionu pilsētu 90 minūšu laikā, attiecīgi arī Liepāju, kas ir Kurzemes reģiona lielākā pilsēta.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Piebīdi “arī lauku reģionos salīdzināmā kvalitātē”. // Ar tiesiski administratīviem un finanšu instrumentiem veicināt alternatīvo, lokāla transporta tīkla izveidi. //Būtiski palielināt valsts, reģionālo un pašvaldības autoceļu uzturēšanas finansējumu lauku reģionos, Lietuvas pierobežā. Pārskatīt lietošanā esošo ceļu kvalitātes standartus atbilstoši ceļu kategorijai un sekot šo standartu striktai ievērošanai. Piemēram, papildinot satiksmes drošību uzraugošās institūcijas – ceļu policijas – funkcijas ar iespēju veikt stāvokļa fiksēšanu un prast atbildību no ceļa uzturētāja, satiksmes ministrijas par katastrofālā stāvoklī esošajiem un satiksmei bīstamajiem ceļu posmiem. //Starpvalstu sabiedriskā transporta reisu galapunkts ir nevis valsts robeža, bet gan pirmā autoosta Lietuvas pusē.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam rīcības virzienu “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” uzdevumus papildināt ar šādu uzdevumu: Nodrošināt Latvijas ostu konkurētspēju un augstu kuģošanas drošības līmeni, veicot ostu infrastruktūras atjaunošanu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Izveidot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu", vienlaikus attīstot drošu, nepārtrauktu un hierarhiski savstarpēji savienotu autoceļu un ielu infrastruktūru, multimodālos transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, stāvparkus , alternatīvo degvielu izmantošanas infrastruktūru un ērtus savienojumus starp vilciena un autobusu reisiem, visās darbībās nodrošinot pieklūstamības prasības.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Uzdevumā [305] nepieciešams akcentēt sliežu transporta (tramvaja) infrastruktūras attīstību, ņemot vērā, ka Eiropas un pasaules pilsētās elektriskais sliežu transports tiek veidots par sabiedriskā transporta mugurkaulu (arī savienojumos starp pilsētu, piepilsētu un tuvu lauku teritorijām), kā arī ir ērts, ekspluatācijā ilgtermiņā izdevīgs un videi draudzīgs transportlīdzeklis. Lūdzam izteikt uzdevumu [305] šādā redakcijā: “[305] Izveidot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu", vienlaikus attīstot drošu autoceļu un ielu infrastruktūru, multimodālos transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, sliežu transporta (tramvaja) un alternatīvo degvielu izmantošanas infrastruktūru un ērtus savienojumus starp vilciena un autobusu reisiem, visās darbībās nodrošinot piekļūstamības prasības”. Attiecīgi lūdzam iekļaut arī atbilstošu rādītāju par veiktajiem pārvadājumiem vai pasažieru skaitu sliežu transportā. /// Atšķirībā no uzdevuma [306], šajā uzdevumā [305] nav minēti konkrēti dzelzceļa un valsts nozīmes autoceļu posmi, kurus paredzēts attīstīt, lai būtiski veicinātu ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu, kas sniedz kvalitatīvas mobilitātes iespējas. Vēršam uzmanību, ka VARAM Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021. - 2027. gadam projekta B 2.1. uzdevums paredz dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizāciju, lai no RĪgas sasniegtu lielāko reģionu pilsētu 90 minūšu laikā, attiecīgi arī Liepāju, kas ir Kurzemes reģiona lielākā pilsēta. /Lūdzam papildināt uzdevuma aprakstu un noteikt kā konkrētu mērķi dzelzceļa elektrifikācijas un pasažieru infrastruktūras modernizācijas plāna izstrādī posmā Rīga - Liepāja. Papildus lūdzam uzdevuma [305] aprakstu papildināt arī ar citiem konkrētiem dzelzceļa un/vai autoceļu posmiem/projektiem, kurus paredzēts attīstīt, lai būtiski veicinātu ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā: <u>Pilnveidot</u> multimodālo sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu", vienlaikus attīstot drošu autoceļu, ielu un veloceļu infrastruktūru, multimodālos transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, alternatīvo degvielu izmantošanas infrastruktūru un ērtus savienojumus starp vilciena un autobusu reisiem, visās darbībās nodrošinot <u>vides pieejamības prasības un vienlīdzīgu teritoriālo pārklājumu</u>. // Esošā sistēma jau ir multimodāla, bet tā ir jāpilnveido. / Autoceļu drošība ietver gan autobraucēju, gan gājēju un velobraucēju drošību, tādejā autoceļu infrastruktūras attīstībai ir jānotiek vienlaikus ar veloceļu infrastruktūras izbūvi.</i>		
07.10.2019. / 25.09.2019.	Salaspils pilsētas dome	sniedz šādu priekšlikumu - NAP 2027 ietvaros definētās prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virzienam “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” noteikto uzdevumu Nr.286/306 izteikt šādā redakcijā: “ <i>Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot Rail Baltica projektu un vienlaikus paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju atbalstot intermodālo transporta mezglu un ar to saistīto teritoriju infrastruktūras izbūvi un jaunu tirgu apguvi, veidojot Rīgu un Pierīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti un sekmējot vides mērķu ievērošanu</i> ”.		
25.10.2019.	Guntars Auders, Salaspils novada pašvaldības, Attīstības daļas vadītājs	Salaspils novada pašvaldība (turpmāk – pašvaldība) ir iepazīsinies ar Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam 1.redakcijas projektu (turpmāk – NAP2027) un sniedz šādu priekšlikumu - NAP2027 ietvaros definētās prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virzienam “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” noteikto rīcības virziena uzdevumu Nr.306 izteikt šādā redakcijā: “Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot Rail Baltica projektu un vienlaikus paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju atbalstot intermodālo transporta mezglu un ar to saistīto teritoriju infrastruktūras izbūvi un jaunu tirgu apguvi, veidojot Rīgu un Pierīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti un sekmējot vides mērķu ievērošanu”. / Pašvaldība vērš uzmanību, ka paralēli “Rail Baltica” dzelzceļa infrastruktūras projektam, kura mērķis ir integrēt Baltijas valstīs Eiropas dzelzceļu tīklā, ir paredzēts īstenot arī valsts mēroga nozīmes kravu pārkraušanas termināļa būvniecību Salaspils novadā. Kravu pārkraušanas termināļa tiešās piekļuves teritorija plānota aptuveni 150 ha ar papildus turpmākās attīstības teritoriju 350 ha platībā un tā robežosies ar Rail Baltica pamatlīniju aptuveni 7 km garumā. Plānots, ka tajā būs gan Eiropas standarta sliežu platuma (1435 mm) infrastruktūra, gan viens 1520 mm sliežu ceļa savienojums. Projekta termināļa veiksmīgs risinājums nodrošinās Rail Baltica Salaspils Intermodālā Loģistikas Centra aptuveni 500 ha plašās teritorijas turpmāko attīstību. Salaspils kravu pārkraušanas termināļa galvenā funkcija būs nodrošināt kravu pieņemšanu, nosūtīšanu un loģistiku. Terminālī plānots nodrošināt šādus pamatpakalpojumus ar konteineru kravām: /- dzelzceļš – dzelzceļš gan Eiropas standarta sliežu platuma (1435 mm) vilcieniem, gan 1520 mm sliežu platuma vilcieniem; /-dzelzceļš – autotransports; /-dzelzceļš – konteineru krautne; /-savienojums ar ostām un lidostām. //Jau šobrīd var paredzēt, ka kravu autotransporta satiksme būtiski mainīsies pēc intermodālā kravu termināļa izbūves Salaspils novadā, jo tiks radītas jaunas pārkraušanas un loģistikas attīstības iespējas, kas Rīgai un tās apkārtnē piesaistīs jaunas investīcijas un veicinās Latvijas konkurētspēju starptautiskā mērogā. Kravu piesaisti reģionam veicinās Rail Baltica projekta ietvaros izbūvētie multimodālie kravas termināļi visās trijās Baltijas valstīs. //Lai nodrošinātu efektīvu Salaspils Intermodālā kravu termināļa darbību būs nepieciešamas apjomīgas finanšu investīcijas, kas saistītas ar nepieciešamās infrastruktūras izbūvi ne tikai kravu termināļa tiešās piekļuves teritorijās, bet arī turpmākās attīstības teritorijās ~350 ha platībā. Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatām, ka NAP2027 ir nepieciešams paredzēt attiecīgu atbalstu valstiski nozīmīga projekta sekmīgai īstenošanai, kas sekmēs ilgtspējīgu Latvijas ekonomisko izaugsmi kopumā		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Katram reģionam ir svarīga integrētas, ilgtspējīgas un multimodālas transporta sistēmas attīstība, kas veicina kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā. Tāpēc svarīgi ir veicināt visa veida, ne tikai dzelzceļa tīkla, starptautisko savienojamību visā valsts teritorijā. //Nemot vērā Daugavpils pilsētas samērā sarežģīto transporta sistēmu, nozīmīga dzelzceļa mezgla izvietojumu pilsētas teritorijā, pašvaldībai nepieciešams turpināt īstenot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē mobilitāti vietējā, reģionālajā un arī starptautiskajā līmenī. Plānots īstenot projektus, kas veicinās integrētu sasaisti TEN-T tīklā, attīstīs pilsētas tranzītmegzla funkcijas, veicinās ekoloģiskās un dzīves vides kvalitātes uzlabošanu. Pilsētas viens no attīstības mērķiem nākamajam plānošanas periodam ir veicināt lidostas infrastruktūras attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu gaisa satiksmi, pārrobežu mobilitāti un raģītu priekšnoteikumus regulāru iekšzemes un starptautisko reisu uzsākšanai. Reģionālās lidostas „Daugavpils lidosta” attīstībai ir izšķiroša loma starptautiski nozīmīgas uzņēmējdarbības veicināšanai. Lidosta var kļūt par nozīmīgu Austrumeiropas biznesa loģistikas centru, tūrisma centru, ar augstu mobilitātes nodrošinājumu un jaunu investīciju piesaistes potenciālu. // Kā arī, ievērojot to, ka Latvija 2030 ir noteikts, ka ir nepieciešams izmantot Liepājas, Ventspils un Daugavpils lidostu potenciālu. Tām jākalpo kā Baltijas jūras reģiona mēroga gaisa satiksmes mezgliem, nodrošinot gaisa satiksmi ar citām Baltijas jūras reģiona galvaspilsētām un lielākajām pilsētām, tāpēc nākotnē tās jāveido par nacionālas nozīmes lidostām. Nacionālo lidostu attīstība būs svarīga tūrisma un uzņēmējdarbības veicināšanai ne tikai reģionālā un nacionālā līmenī, bet arī transnacionālai sadarbībai // Ierosinām rīcības virziena uzdevumu sarakstu papildināt ar: // [...] Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē tranzīta pakalpojumu konkurētspēju starptautiskajā līmenī, uzlabojot Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, kā arī sekmējot vides mērķu ievērošanu.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	306 izteikt "Uzlabot starptautisko savienojamību, īstenojot Rail Baltica projektu, tālāk attīstot starptautisko lidostu "Rīga", veidojot Rīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, reģionālās reģionālās lidostas, vienlaikus paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju un jaunu tirgu apguvi, uzlabojot dzelzceļa un ostu infrastruktūru, tādējādi palielinot Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti un sekmējot vides mērķu ievērošanu". // Līdzatbildīgos papildināt - VARAM, RD. // Precizēta redakcija – lai visi uzdevumi tiktu formulēti vienotā stilā (atbilde uz jautājumu: ko darīt?). Lidostas "Rīga" attīstība īpaši pieminēta, jo ir nozīmīga Rīgas kā multimodāla transporta mezgla sastāvdaļa, īpaši kontekstā ar Rail Baltica īstenošanu. Uzskatām, ka arī uzdevumu līmenī skaidri jāpasaka, ka nepieciešams paaugstināt tranzīta pakalpojumu konkurētspēju. Uzskatām, ka šī uzdevuma izpildē kā līdzatbildīgās būtu minamas VARAM un Rīgas Dome, vienlaikus nav skaidrs, par ko šī uzdevuma izpildē atbild IeM un ZM.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	NAP 2027 projektā ir novērojama atsevišķu jomu īpaša izcelšana, vienlaicīgi ignorējot, iespējams, Latvijas attīstībai daudz svarīgākas. Tā, piemēram, [145] "Publiskajā sektorā radīto zināšanu tieša nodošana Latvijas mazajiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām" uzdevums ir atradis savu vietu pat bez konkrēta sasniedzamā mērķa indikatora, taču transporta jomā ostu (ES pamata tīkla ostas Rīga un Ventspils) attīstība, kuras ir Eiropas transporta pamata tīkla ostas un attiecīgi ne tikai Latvijas, bet arī ES mērogā stratēģiski nozīmīgi objekti, turklāt ar nozīmīgu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību, vispār pat netiek pieminēti. Taču tieši ostas un līdz ar to ostu pilsētas šobrīd ir no Latvijas neatkarīgu apstākļu ietekmētu pārmaiņu priekšā un būtu svarīgi konstatēt izaicinājumus, kā arī iezīmēt iespējamus risinājumus, t.sk. līdzekļu transformācijai. Priekšlikumi: Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" - izdalīt atsevišķā uzdevumā (no [306]) Latvijas lielo ostu attīstības veicināšanas jautājumu, papildinot ar uzdevumiem: a. Latvijas lielo ostu un Austrumu-Rietumu transporta koridora attīstība, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, veicinot ostu un Latvijas transporta koridora koordinētu attīstību, t.sk. ostu infrastruktūras attīstību un dzelzceļa elektrifikāciju; b. Veicināt augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstību ostu industriālajās un speciālajās ekonomiskajās zonās, nodrošinot līdzekļus uzņēmējiem nepieciešamās infrastruktūras izveidei.		
31.10.2019.	Latvijas Tranzīta Biznesa asociācija	Rīcības virzienā "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" acinām izdalīt atsevišķā uzdevumā (no [306]) Latvijas lielo ostu attīstības veicināšanas jautājumu, papildinot ar uzdevumiem: 1) Latvijas lielo ostu un Austrumu-Rietumu transporta koridora attīstība, tai skaitā, uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, veicinot ostu un Latvijas transporta koridora koordinētu attīstību, t.sk., ostu infrastruktūras attīstību un dzelzceļa tīkla elektrifikāciju; 2) Veicināt augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstību ostu industriālajās un speciālajās ekonomiskajās zonās, nodrošinot uzņēmējiem pieejamus līdzekļus nepieciešamās infrastruktūras izveidei.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(306) Katram reģionam ir svarīga integrētas, ilgtspējīgas un multimodālas transporta sistēmas attīstība, kas veicina kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā. Tāpēc svarīgi ir veicināt visa veida, ne tikai dzelzceļa tīkla, starptautisko savienojamību visā valsts teritorijā. Ņemot vērā Daugavpils pilsētas samērā sarežģīto transporta sistēmu, nozīmīga dzelzceļa mezgla izvietojumu pilsētas teritorijā, pašvaldībai nepieciešams turpināt īstenot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē mobilitāti vietējā, reģionālajā un arī starptautiskajā līmenī. Plānots īstenot projektus, kas veicinās integrētu sasaisti TEN-T tīklā, attīstīs pilsētas tranzītmegzla funkcijas, veicinās ekoloģiskās un dzīves vides kvalitātes uzlabošanu. Pilsētas viens no attīstības mērķiem nākamajam plānošanas periodam ir veicināt lidostas infrastruktūras attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu gaisa satiksmi, pārrobežu mobilitāti un radītu priekšnoteikumus regulāru iekšzemes un starptautisko reisu uzsākšanai. n ZM.rēti dzelzceļa un valsts nozīmes autoceļu posmi, kurus paredzēts attīstīt, lai būtiski veicinātu ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu, kas sniedz kvalitatīvas mobilitātes iespējas. Vēršam uzmanību, ka VARAM Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021. - 2027. gadam projekta B 2.1. uzdevums paredz dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizāciju, lai no Rīgas sasniegtu lielāko reģionu pilsētu 90 minūšu laikā, attiecīgi arī Liepāju, kas ir Kurzemes reģiona lielākā pilsēta. /Lūdzam papildināt uzdevuma aprakstu un noteikt kā konkrētu mērķi dzelzceļa elektrifikācijas un pasažieru infrastruktūras modernizācijas plāna izstrādi posmā Rīga - Liepāja. Papildus lūdzam uzdevuma [305] aprakstu papildināt arī ar citiem konkrētiem dzelzceļa un/vai autoceļu posmiem/projektiem, kurus paredzēts attīstīt, lai būtiski veicinātu ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu., kas kalpos kā starpnieki un vidutāji starp MVU un PII. Vidzemes plānošanas reģions darbosies kā platformas darbību koordinējošā institūcija. Reģionālās politikas pamatnostādņu projekts 2027.g. pieminēt dzelzceļa infrastruktūras kvalitātes uzlabošanu, la		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumā [306] iekļaut arī nepieciešamību attīstīt reģionālās lidostas, noteikt perspektīvos dzelzceļa līnijas Rail Baltica atzarus un izteikt šādā redakcijā: “Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot Rail Baltica projektu un nosakot tā perspektīvos atzarus uz lielākajām Latvijas pilsētām, veicinot reģionālo lidostu (Liepāja, Daugavpils, Ventspils) attīstību un vienlaikus paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju un jaunu tirgu apguvi, veidojot Rīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti un sekmējot vides mērķu ievērošanu”. Papildus lūdzam iekļaut indikatoru “Pārvadāto pasažieru skaits reģionālajās lidostās”. // Starptautiskā savienojamības uzlabošana ir noteikti nepieciešama. Bažas rada Rīgas kā vienīgā transporta mezgla stiprināšana. Ir jāveido vairākus nozīmīgus transporta mezlus vienmērīgi visā Latvijā, kas veicinātu reģionu uzņēmējdarbības attīstību, arī ārvalstu ceļotāju interesi par dažādiem Latvijas reģioniem. Liepājas gadījumā ir rekonstruēta un sertificēta lidosta, kura pārskatāmā periodā plāno veiksmīgi nodrošināt Eiropas līmeņa sasniedzamību. Tāpat arī uz lielākajām Latvijas pilsētām ir dzelzceļa posmi, uzskatām, ka NAP darbības periodā ir jānosaka perspektīvie Rail Baltica atzari, lai ilgtermiņā varētu attīstīt dzelzceļu kā ātru, kvalitatīvu un videi draudzīgu pārvietošanās līdzekli gan iekšēji, gan starptautiski.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Katram reģionam ir svarīga integrētas, ilgtspējīgas un multimodālas transporta sistēmas attīstība, kas veicina kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā. Tāpēc svarīgi ir veicināt visa veida, ne tikai dzelzceļa tīkla, starptautisko savienojamību visā valsts teritorijā. Ņemot vērā Daugavpils pilsētas samērā sarežģīto transporta sistēmu, nozīmīga dzelzceļa mezgla izvietojumu pilsētas teritorijā, pašvaldībai nepieciešams turpināt īstenot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē mobilitāti vietējā, reģionālajā un arī starptautiskajā līmenī. Plānots īstenot projektus, kas veicinās integrētu sasaisti TEN-T tīklā, attīstīs pilsētas tranzītmegzla funkcijas, veicinās ekoloģiskās un dzīves vides kvalitātes uzlabošanu. Pilsētas viens no attīstības mērķiem nākamajam plānošanas periodam ir veicināt lidostas infrastruktūras attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu gaisa satiksmi, pārrobežu mobilitāti un radītu priekšnoteikumus regulāru iekšzemes un starptautisko reisu uzsākšanai. Reģionālās lidostas „Daugavpils lidosta” attīstībai ir izšķiroša loma starptautiski nozīmīgas uzņēmējdarbības veicināšanai. Lidosta var kļūt par nozīmīgu Austrumeiropas biznesa loģistikas centru, tūrisma centru, ar augstu mobilitātes nodrošinājumu un jaunu investīciju piesaistes potenciālu. Kā arī, ievērojot to, ka Latvija 2030 ir noteikts, ka ir nepieciešams izmantot Liepājas, Ventspils un Daugavpils lidostu potenciālu. Tām jākalpo kā Baltijas jūras reģiona mēroga gaisa satiksmes mezgliem, nodrošinot gaisa satiksmi ar citām Baltijas jūras reģiona galvaspilsētām un lielākajām pilsētām, tāpēc nākotnē tās jāveido par nacionālas nozīmes lidostām. Nacionālo lidostu attīstība būs svarīga tūrisma un uzņēmējdarbības veicināšanai ne tikai reģionālā un nacionālā līmenī, bet arī transnacionālai sadarbībai. Starptautiskā savienojamības uzlabošana ir noteikti nepieciešama. Bažas rada Rīgas kā vienīgā transporta mezgla stiprināšana. Ir jāveido vairākus nozīmīgus transporta mezlus vienmērīgi visā Latvijā, kas veicinātu reģionu uzņēmējdarbības attīstību, arī ārvalstu ceļotāju interesi par dažādiem Latvijas reģioniem. Liepājas gadījumā ir jārekonstruē un jāsertificē lidosta, kura pārskatāmā periodā plāno veiksmīgi nodrošināt Eiropas līmeņa sasniedzamību. Tāpat arī uz lielākajām Latvijas pilsētām ir dzelzceļa posmi, uzskatām, ka NAP darbības periodā ir jānosaka perspektīvie Rail Baltica atzari, lai ilgtermiņā varētu attīstīt dzelzceļu kā ātru, kvalitatīvu un videi draudzīgu pārvietošanās līdzekli gan iekšēji, gan starptautiski. Lerosinām rīcības virziena uzdevumu sarakstu papildināt ar: Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē tranzīta pakalpojumu konkurētspēju starptautiskajā līmenī, uzlabojot Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, kā arī sekmējot vides mērķu ievērošanu. Lūdzam uzdevumā iekļaut arī nepieciešamību attīstīt reģionālās lidostas, noteikt perspektīvos dzelzceļa līnijas Rail Baltica atzarus. Tāpat starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot Rail Baltica projektu un vienlaikus paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju un jaunu tirgu apguvi, veidojot Rīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, tai skaitā pilnveidojot pilsētvides infrastruktūru, t.sk. novēršot maģistrālo ielu fragmentāro raksturu un uzlabojot Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, sekmējot Rīgas centrālās daļas atslogošanu no kravas transporta un tranzītsatiksmes.</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>NAP 2027 projektā ir novērojama atsevišķu jomu īpaša izcelšana, vienlaicīgi ignorējot, iespējams, Latvijas attīstībai daudz svarīgākas. Tā, piemēram, [145] “Publiskajā sektorā radīto zināšanu tieša nodošana Latvijas mazajiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām” uzdevums ir atradis savu vietu pat bez konkrēta sasniedzamā mērķa indikatora, taču transporta jomā ostu (ES pamata tīkla ostas Rīga un Ventspils) attīstība, kuras ir Eiropas transporta pamata tīkla ostas un attiecīgi ne tikai Latvijas, bet arī ES mērogā stratēģiski nozīmīgi objekti, turklāt ar nozīmīgu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību, vispār pat netiek pieminēti. Taču tieši ostas un līdz ar to ostu pilsētas šobrīd ir no Latvijas neatkarīgu apstākļu ietekmētu pārmaiņu priekšā un būtu svarīgi konstatēt izaicinājumus, kā arī iezīmēt iespējamus risinājumus, t.sk. līdzekļus transformācijai.</p> <p>Priekšlikumi: Rīcības virziens “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” - izdalīt atsevišķā uzdevumā (no [306]) Latvijas lielo ostu attīstības veicināšanas jautājumu, papildinot ar uzdevumiem: a. Latvijas lielo ostu un Austrumu–Rietumu transporta koridora attīstība, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, veicinot ostu un Latvijas transporta koridora koordinētu attīstību, t.sk. ostu infrastruktūras attīstību un dzelzceļa elektrifikāciju; b. Veicināt augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstību ostu industriālajās un speciālajās ekonomiskajās zonās, nodrošinot līdzekļus uzņēmējiem nepieciešamās infrastruktūras izveidei.</p>		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	<p>Pilnveidot transporta sistēmu, lai palielinātu velosipēdu un citu videi draudzīgu transporta līdzekļu lietošanu un AER izmantošanu, veidojot atbilstošu infrastruktūru un veicinot autoparka nomainī, vienlaikus panākot pieejamību dažādām sociālajām grupām. /// Precizēta redakcija – lai visi uzdevumi tiktu formulēti vienotā stilā. Precizēts arī redakcionāli – lietojam velosipēdus un citus transporta līdzekļus, nevis velosatiksmi un citus pārvietošanās veidus. Rādītājs par ceļu satiksmes negadījumiem bojā gājušiem precizēts atbilstoši paragrāfam [299].</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam rīcības virziena indikatoru sarakstā iekļaut jaunu indikatoru, kas raksturotu jaunizbūvētas vai atjaunotas veloinfrastruktūras izveidi. Sadaļā "Rīcības virziena uzdevumi" uzdevumu [307] lūdzam saistīt ar 296. indikatoru. // Uzdevuma [307] Transporta sistēmas uzlabošana, lai palielinātu velotransporta un citu videi draudzīgu pārvietošanās veidu [...] mērķa indikatoru nav saistīti ar velotransporta uzlabošanu, jo velotransports nebūs ne [297], ne [298] transportlīdzekļu sarakstā. Uzdevums ir saistāms arī ar [296] indikatoru, jo pasažieru dzelzceļa pārvadājumi (elektrovilcienos) ir videi draudzīgs pārvietošanās veids.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Plānot auto elektrouzlādes stacijas arī lauku reģionos.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Uzdevuma [307] Transporta sistēmas uzlabošana, lai palielinātu velotransporta un citu videi draudzīgu pārvietošanās veidu [...] mērķa indikatoru nav saistīti ar velotransporta uzlabošanu, jo velotransports nebūs ne [297], ne [298] transportlīdzekļu sarakstā. Uzdevums ir saistāms arī ar [296] indikatoru, jo pasažieru dzelzceļa pārvadājumi (elektrovilcienos) ir videi draudzīgs pārvietošanās veids. Lūdzam rīcības virziena indikatoru sarakstā iekļaut jaunu indikatoru, kas raksturotu jaunizbūvētas vai atjaunotas veloinfrastruktūras izveidi. Sadaļā "Rīcības virziena uzdevumi" uzdevumu [307] lūdzam saistīt ar 296. indikatoru.		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	308 izteikt - Veicināt Eiropas Savienības savienojamības mērķiem atbilstošu platjoslas elektronisko sakaru tīkla izveidi, attīstot "vidējās jūdzes" un "pēdējās jūdzes" elektronisko sakaru tīklu infrastruktūru, un izveidojot platjoslas kartēšanu. // Precizēts, jo saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma pirmā panta 11.punktā noteikto, elektronisko sakaru tīkls ir pārraides sistēmas, komutācijas un maršrutēšanas iekārtas (tajā skaitā tīkla elementi, kas netiek izmantoti) un citi resursi, kas neatkarīgi no pārraidītās informācijas veida ļauj pārraidīt signālus, izmantojot vadus, radioviļņus, optiskos vai citus elektromagnētiskos līdzekļus tīklos, tajā skaitā: <ul style="list-style-type: none"> • satelītu tīklos, fiksētos tīklos (kanālu un pakešu komutācijas tīklos, ieskaitot internetu) un mobilos zemes elektronisko sakaru tīklos, • tīklos, kurus izmanto radio un televīzijas signāla izplatīšanai, • kabeļtelevīzijas un kabeļradio tīklos, elektrības kabeļu sistēmās, ciktāl tās ir izmantotas, lai pārraidītu signālus. Ņemot vērā iepriekšminēto un to, ka datu pārraide tiek nodrošināta ar atbilstošu signālu (piem., elektrisko, optisko) pārraidīšanu, datu pārraides infrastruktūra ir elektronisko sakaru tīkla sastāvdaļa un nav nepieciešamības to izcelt, vārdi "datu pārraides infrastruktūra" jāsvītro. Vēršam uzmanību, ka Latvijā elektronisko sakaru pakalpojumi tiek nodrošināti brīvā tirgus konkurences apstākļos, līdz ar to pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo infrastruktūru izveido elektronisko sakaru komersanti. Valsts atbalsts ir pieļaujams tikai tirgus nepilnību novēršanai, nekropļojot konkurenci, tādējādi nevar tikt dots uzdevums Satiksmes ministrijai izveidot platjoslas elektronisko sakaru tīklu, kā to paredz NAP2027 1.redakcija, ministrija to tikai var veicināt.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Pabeigt iepriekšējo projektu īstenošanu, nodrošinot infrastruktūras pieejamību arī tās patērētājiem laukos. // Infrastruktūras izbūve notikusi, bet tikai līdz apdzīvotām vietām laukos, ne līdz tās konkrētajiem patērētājiem.		
11.11.2019.	LVRTC	1. Rīcības virziena uzdevuma Nr.309 noteikts – musdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotājoorientētas un atvertas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot "primāri digitāls", proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizējas principu, t.sk. pārrobežu, ka arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju, un ka atbildīgas institūcijas ir norādītas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un Veselības ministrija. Atbilstoši Elektronisko sakaru likuma 5.panta pirmās daļas 3.punktam Satiksmes ministrijas atbilstoši savai kompetencei elektronisko sakaru nozarei nodrošina valsts elektronisko sakaru pakalpojumu centra izveidošanu, uzturēšanu un darbību, kur valsts elektronisko sakaru pakalpojuma centrs ir tehnisko līdzekļu kopums, kas valsts institūcijām nodrošina infrastruktūru ar augstu konfidencialitāti, integritāti un pieejamību valsts informācijas sistēmām. Ievērojot rīcības virziena uzdevuma Nr.309 noteikto apjomu un Satiksmes ministrijas arejos normatīvajos aktos noteiktas funkcijas un to, ka atbilstoši kompetencei Satiksmes ministrija ievieš informācijas tehnoloģijas valsts pārvalde, lai nodrošinātu valsts pārvaldes modernizāciju un efektivitātes pieaugumu, ierosinām papildu ka atbildīgo institūciju rīcības virziena uzdevuma Nr.309 noteikt Satiksmes ministriju."		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
30.10.2019.	Iekšlietu ministrija	papildināt 310.uzdevumu, izsakot to šādā redakcijā: "Fiziskās un digitālās vides pieejamības un piekļūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot personu apliecinājošu dokumentu, elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanas sistēmas un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai"		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Bibliotēkām ir liela nozīme iedzīvotāju izglītošanā darbā ar e-resursiem un e-pakalpojumiem. To īstenojam, organizējot datorprasmju apguves kursus, informācijpratības nodarbības dažādām mērķgrupām un atbilstoši zināšanu līmenim. Bibliotēka sadarībā ar bankām, nevalstiskajām organizācijām, Nodarbinātības valsts aģentūru, Ventspils Digitālo centru piedāvā dažādus pasākumus Digitālajā nedēļā, Bibliotēku nedēļā, kampaņā "Dienas bez rindām" u.c. Lūdzam [310] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotēkām.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Art lauku reģionos		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Bibliotēkām ir liela nozīme iedzīvotāju izglītošanā darbā ar e-resursiem un e-pakalpojumiem. To īstenojam, organizējot datorprasmju apguves kursus, informācijpratības nodarbības dažādām mērķgrupām un atbilstoši zināšanu līmenim. Bibliotēka sadarībā ar bankām, nevalstiskajām organizācijām, Nodarbinātības valsts aģentūru, Ventspils Digitālo centru piedāvā dažādus pasākumus Digitālajā nedēļā, Bibliotēku nedēļā, kampaņā "Dienas bez rindām" u.c. Lūdzam [310] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotēkām.		
11.11.2019.	LVRTC	3. NAP2017 ricības virziena "Tehnolo iska vide un pakalpojumi" atzinīgi vertējama iniciatīva iek aut elektroniskas identitātes un elektroniska paraksta sistēmu attīstība, tādējādi veicinot fiziskas un digitālas vides piekļūstamības palielināšanu un pieejamību. LVRTC uzsver, ka jebkurš pakalpojums digitālajā un fiziskajā vide sakas ar personas identitātes noskaidrošanu. Turklāt tādējādi ir iespējams veidot un sniegt personam pielāgotus (personificētus) pakalpojumus. Protī, ricības virziena "Tehnolo iska vide un pakalpojumi" priekšnosacījums ir elektroniskas identitātes un elektroniskas parakstīšanas sistēmu attīstība un iespēja to sa emt jebkuram Latvijas rezidentam. Ricības virziena "Tehnolo iska vide un pakalpojumi" sada as "Ricības virziena uzdevumi" Nr.310 punkta atbildīgas institūcijas nepieciešams papildināt ar digitālas drošības uzraugošo institūciju Aizsardzības ministriju.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Vienkāršot procedūras! //Procedūru vienkāršošana un finansiāli motivējošas sistēmas radīšana visvairāk nepieciešama tieši mājsaimniecības enerģijas ražošanā no atjaunojamiem avotiem gan pašu patēriņam gan arī pārdošanai kopējā tīklā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[311] Enerģētiskās drošības un neatkarības palielināšana un virzība uz pilnīgu enerģijas tirgu integrāciju, turpinot iesaisti Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācijā un gāzes vienotā tirgus izveidē, vienlaikus atbalstot civilās enerģētikas mikroprojektus, lai iesaistītu mājsaimniecības enerģijas ražošanā no atjaunojamiem avotiem un/vai ieviestu atkritumu siltuma (no serveru telpām, notekūdeņiem, ledushallēm, baseiniem, kondicionieriem u.tml.) reģenerācijas sistēmas pašu patēriņam un energotaupīgu māju būvniecībā un atjaunošanā		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Enerģētiskās drošības un neatkarības palielināšana un virzība uz pilnīgu enerģijas tirgu integrāciju, turpinot iesaisti Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācijā un gāzes vienotā tirgus izveidē, vienlaikus atbalstot civilās enerģētikas mikroprojektus, lai iesaistītu mājsaimniecības enerģijas ražošanā no atjaunojamiem avotiem pašu patēriņam un energotaupīgu māju būvniecībā un atjaunošanā // Enerģētiskās drošības palielināšanai un energoefektivitātes uzlabošanai kopumā nepieciešams būvēt energotaupīgas ēkas (tajā skaitā, piemēram, arī saimniecības ēkas, ražotnes utt.).		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt ar jaunu RV uzdevumu <i>Izveidot likumdošanas bāzi 3. puses finansējuma (ESKO) izmantošanai publiskajā sektorā, nodrošinot līguma slēgšanu energoefektivitātes vai enerģētikas projektu finansēšanai ne ilgāk par 20 gadiem</i> - // Energoefektivitātes likuma 14.pants. Energoefektivitātes pakalpojumi / Trešo pušu finansējuma piesaiste (ESKO) publiskajā sektorā veicinās kvalitatīvu energoefektivitātes pasākumu veikšanu, jo ESKO uzņēmumi ir ieinteresēti sasniegt maksimāli labus enerģijas ietaupījuma rezultātus, izmantojot kvalitatīvus būvmateriālus un veicot darbus kvalitatīvi.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	Rīcības virziens "Līdzsvarota reģionālā attīstība" / Kaut gan attālinātais darbs ir dažviet pieminēts, nekur tas neparādās kā mērķtiecīgs, valsts atbalstīts instruments reģionālās attīstības līdzsvarotības veicināšanai un kādu tā priekšnosacījumu veicināšanu un atbalsta sistēmas attīstīšanu vajadzētu ietvert uzdevumu sarakstā. Piemēram, Zviedrijai ar šāda instrumenta izmantošanu ir izdevies daudzgu periodā (izņemot 2008.gada krīzi) diezgan stabilā līmenī noturēt IKP reģionālo nevienmērību. Lauki un mazpilsētas ir jādēfinē kā augstas kvalitātes dzīvesvidi, bet tikai lielpilsētām raksturīgiem pakalpojumiem ir jābūt pieejamiem nevis dzīves vietas, bet attīstības satiksmes infrastruktūras dēļ. Varbūt tieši šeit vietā būtu indikators „Attālināti strādājošo daļa kopējā nodarbināto skaitā”.		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Lai nodrošinātu līdzsvarotu valsts teritoriju attīstību, nepieciešams sniegt atbalstu reģioniem pēc teritoriālā principa, līdz ar to ierosinām NAP2027 1. redakcijas rīcības virzienu "Līdzsvarota reģionālā attīstība" papildināt ar konkrētiem rīcības virziena uzdevumiem, kas būtu vērsti uz Latvija2030 Telpiskās attīstības perspektīvas mērķu sasniegšanu, diferencējot atbalstu proporcionāli reģionu IKP, ņemot vērā bezdarbu un atšķirīgo ienākumu līmeni un plānojot finansējumu 5 plānošanas reģionu iedalījumā (NUTS 3 iedalījumā).		
29.10.2019.	Smiltenes novada dome	Gribēju ieteikt, lai NAP2027 liekat vairāk uzsvāru uz līdzsvarotu reģionālo attīstību, jo visā pasaulē un Latvijā notiek urbanizācija, lauki iztukšojas un manuprāt mums ir svarīgi iekļaut rīcības virzienu uzdevumus, lai veicinātu attīstību un izaugsmi lauku teritorijās, lai tajās būtu iedzīvotāji, darba vietas un pārējā nepieciešamā infrastruktūra.		
29.10.2019.	Elita Jermolajeva	Rīcības virziena nosaukums "Līdzsvarota reģionālā attīstība" būtu jānomaina uz "Vieda reģionālā attīstība", jo līdzsvarotas attīstības jēdziens faktiski ir novecojis ekonomikā un pašreiz tiek lietots viedas attīstības jēdziens, kas ietver gan līdzsvarotību, gan citus aspektus. Informācija un jēdzienu skaidrojums latviešu valodā, kā arī Viedas attīstības indeksa izstrādes metodoloģija pieejama autoru kolektīvajā monogrāfijā "Simtam pāri. Viedā Latvija. Valsts pētījumu programma EKOSOC-LV", kas sagatavota Valsts pētījumu programmā "Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai - jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai" 2014.-2017. gadā. Projekta vadītāja Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķe, profesore, Dr.habil.oec. Baiba Rivža. Monogrāfija apstiprināta LZA, izdota 2018.gadā. Otrs izdevums ir kolektīvā zinātniskajā monogrāfijā "Zināšanu ekonomika Latvijas lauku un reģionu dzīvotspējai (B.Rivža galv.red.), http://www.lza.lv/images/stories/EKOSOC-LV/Monografija_ZELLRD.pdf . Balstoties uz izstrādāto metodoloģiju, projekta gaitā tika aprēķināti Viedas attīstības indeksi visām pašvaldībām.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV "Līdzsvarota reģionālās attīstība" netver informāciju un uzdevumus, kas saistīti ar plānoto administratīvi teritoriālo reformu (turpmāk – ATR), kas būtiski ietekmēs turpmāko reģionu attīstības tempu un dzīves kvalitāti tajos. Norādām, ka RV papildināšana ar ATR aspektu ir būtiska;		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[312] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai. Valstij ir jāatzīst, ka līdzšinēja prakse ir novedusi pie plašu reģionu degradācijas, kādreiz ražojošie lauki aizauguši ar krūmiem, laukos katastrofiski trūkst augsnē mikroelementi, Racionālas, sabalansēto saimniecību vietā nākusi augsni noplicinošā tehnoloģija ar bagātīgo ķīmisko vielu piesātinājumu.		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Tekstā ir plaši lietots jēdziens "attīstības centri", taču nav precizēts, vai konkrētajos gadījumos ir runa par LIAS noteiktajiem nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centriem (9+21).		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Reģions atzinīgi novērtē plānošanas reģioniem doto iespēju piedalīties NAP 2021-2027 izstrādes procesā, piedaloties darba grupas "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība", vienlaicīgi norādot, ka būtu lietderīgi plānošanas reģionus iesaistīt arī citu tēmu un prioritāšu apspriešanā. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) sagatavotais Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021.-2027.gadam (turpmāk – RPP 2021-2027) projekts, kā arī Informatīvais ziņojums par plānošanas reģionu darbības pilnveidošanu paredz plānošanas reģionu kapacitātes paaugstināšanu un funkciju paplašināšanu, līdz ar to nepieciešama plašāka to iesaiste visu līmeņu teritoriju attīstības plānošanas procesos.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	3.1.RV "Līdzsvarota reģionālā attīstība" netver informāciju un uzdevumus, kas saistīti ar plānoto administratīvi teritoriālo reformu (turpmāk – ATR), kas būtiski ietekmēs turpmāko reģionu attīstības tempu un dzīves kvalitāti tajos. Norādām, ka RV papildināšana ar ATR aspektu ir būtiska;		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	1. Priekšlikums. Prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" formulējumu apmainīt ar "Līdzsvarotu reģionālo attīstību". Pirmkārt, šāda izmaiņa precīzāk saskanētu ar nacionālās attīstības vīziju un stratēģisko mērķi – vienlīdzīgas tiesības, vienlīdzīgas iespējas visiem. Otrkārt, formulējumu maiņa atspoguļotu valsts pārvaldes, pašvaldību un sabiedrības iedzīvotāju tiešo vertikālo saikni jebkādu politisko un sociāli ekonomisko procesu kontekstā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	<p>2. Priekšlikums. Saskaņot prioritātes "Līdzsvarota reģionālā attīstība" rīcības virzienu uzdevumus ar to izpildei nepieciešamajiem resursiem – laiks, materiāli tehniskais nodrošinājums un cilvēkresursu īpašības.</p> <p>2.1. Valsts uzmanības un finanšu resursu nepietiekamības dēļ Latvijas reģionu attīstībai nepieciešamā materiāli tehniskā bāze Latvijas neatkarības 29 un valsts piederības ES 15 gados noplicinājusies: valsts īpašumā esošās zemes platības aizaug, lauku ceļi kļūst arvien sliktāki, cilvēku dzīvei lauku teritorijās nepieciešamā infrastruktūra, mājas un dzīvokļi noveco tik strauji, ka ar līdzšinējām pašvaldību finansālajām iespējām nepietiek, lai nodrošinātu lauku reģionos dzīvojošo cilvēku pieeju valsts pakalpojumiem un aktīvu līdzdalību valsts attīstībā.</p> <p>Nepieciešama rīcības virziena paredzēto uzdevumu formulēšana pēc SMART principa, tā nodrošinot to atbilstību NAP laika robežam 7 gadi, precizitāti un konkrētību, kāda nepieciešama ne tikai to izpildes kontrolei, bet arī pašvaldībām, uzņēmējiem un iedzīvotājiem pašiem savas attīstības virzienu saskaņošanai ar valsts plāniem.</p> <p>Nepieciešami īpaši uzdevumi valsts reģionu materiāli tehniskās bāzes nostiprināšanai. Piemēram, tiesiski normatīvā bāze valsts īpašumā esošo lauku teritoriju kopšanai pašvaldību sadarbībā ar vietējiem uzņēmējiem un zemniekiem; īpašu finanšu instrumentu izveide cilvēku dzīvei laukos nepieciešamās infrastruktūras un mājokļu remontam, modernizācijai.</p> <p>2.2. Latvijas reģionos dzīvojošās sabiedrības kvantitatīvais un kvalitatīvais sastāvs dažādās pašvaldībās ir atšķirīgs, tā dēļ atšķirīgas ir arī pašvaldības iedzīvotāju vajadzības un aktīvas līdzdalības valsts attīstības procesos potenciāls. Lauku pašvaldībās mazāks iedzīvotāju blīvums, vairāk vecu cilvēku, plašākas tās iedzīvotāju grupas, kuru sociāli ekonomiskās aktivitātes potenciāls ir ierobežots: veci ļaudis, cilvēki ar fizisku un garīgu rakstura traucējumiem, vardarbības upuri, darba meklētāji un ilgstoši bezdarbnieki, kuriem ir arī ģimenes un bērni. Dažādi valsts pakalpojumi (jo īpaši veselības aprūpe, izglītība un sociāli atbalstītas integrācijas sabiedrībā iespējas) nepieciešami arī viņiem. Pagaidām valsts nodrošinātie pakalpojumi reģionu iedzīvotājiem kļūst arvien nepieciešamāki. Jo īpaši veselības aprūpe un izglītība. Trūkst kvalificētu speciālistu: ārsti, skolotāji, inženieri un citi kvalificēti ikdienā nepieciešamu pakalpojumu sniedzēji.</p> <p>Nepieciešams īpašs valsts atbalsts valsts reģionu cilvēkresursu kapacitātes un attīstības potenciāla stiprināšanai un šai vajadzībai atbilstoši uzdevumi Latvijas nacionālajā attīstības plānā.</p> <p>Piemēram, valsts atbalsts grantu un finanšu/materiālu bonusu sistēma pašvaldības attīstībai nepieciešamu speciālistu piesaistei lauku reģioniem (mediķi, skolotāji, inženieri) vai vienkārši cilvēku pārcelšanās uz laukiem atbalstam; darba vidē balstīta profesionālā izglītība un tālmācības iespējas lauku jauniešiem; plašākas pieaugušo izglītības un pārkvalifikācijas iespējas, izmantojot attālinātās mācību iespējas gan Latvijas, gan ārzemju izglītības iestādēs.</p> <p>Ar mērķtiecīgi organizētu valsts atbalstu Latvijas reģionu un to iedzīvotāju attīstības potenciāla stiprināšanai vēl iespējams panākt līdzsvarotu visas valsts attīstību. Tādā gadījumā līdz 2027.gadam varētu nodrošināt visiem vienlīdzīgas tiesības un iespējas, kā tas paredzēts jaunajā nacionālās attīstības plānā 2021.-2027.gadam.</p>		
07.11.2019.	Armands Pužulis	Ierosina precīzāk plānā aprakstīt par reģionu nevienlīdzības mazināšanu, jo šībrīd nav skaidrs kā tā tiks panākta un kā NAP2027 sekmēs Latvija2030 īstenošanu.		
07.11.2019.	Daina Dzeguze	Atbalsta izvīrētās prioritātes. NAP2027 nav cilvēku vai nozaru attīstības plāns. Ierosina veicināt attālinātā darba popularitāti, jo tas paplašina nodarbinātības iespējas reģionos, ļautu vecākiem būt vairāk kopā ar bērniem. Tādējādi tiktu risinātas identificētās sabiedrības un reģionālās attīstības problēmas. Jārisina identificētā infrastruktūras problēma – nepietiekams interneta pārklājums, kas palīdzētu arī risināt jautājumu ar pakalpojumu pieejamību attālinātās vietās. Reģionu attīstība papildus Rīgai dotu NAP2027 lielāku pievienoto vērtību.		
21.11.2019.	Rīgas plānošanas reģions	Papildus jau iepriekš minētajiem priekšlikumiem, RPR ierosina rīcības virziena „Līdzsvarota reģionālā attīstība” pamatojuma aprakstu precizēt un papildināt ar īsu informāciju par katra reģiona salīdzinošajām priekšrocībām, minot kādas no priekšrocībām prioritāri izmantojamas katra reģiona attīstībā. Savukārt rīcības virziena mērķa indikatoru sadaļā nepieciešams ieviest papildu indikatoru punktus [303] un [304], nosakot arī Rīgas metropoles areāla rādītāju salīdzināšanu pret Ziemeļeiropas metropoļu (Kopenhāgena, Stokholma, Helsinki) un Baltijas valstu galvaspilsētu (Tallina, Viļņa) areālu rādītājiem. Jāatzīmē, ka Rīgas metropoles areālam ir nozīmīga loma Baltijas jūras makroreģiona metropoļu attīstības vīzijā līdz 2050.gadam*.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	<p>1. Vairāki Latvijas reģioni, it īpaši jūras piekrastes zonas, ir sasniegušas augstus rezultātus industriālo zonu veidošanā un to pārvaldē, nodrošinot labi apmaksātas darba vietas, kā arī piesaistot vairums ārzemju investīcijas un uzņēmumus. Industriālo zonu turpmāka veidošana un attīstība reģionos, identificējot attiecīgi reģiona prioritāros attīstības virzienus un stiprās puses, nodrošinātu optimālu ģeogrāfiskā novietojuma un esošās pieejamās infrastruktūras pilnīgu izmantošanu.</p> <p>Latvijā piemīt vairums priekšrocības industriālu teritoriju arī turpmākai veiksmīgai attīstībai, līdz ar to Ekonomikas ministrijai aicina NAP sadaļā "Līdzsvarota reģionālā attīstība" iestrādāt kā vienu no attīstības virzieniem - veidot uz stratēģiskas pamatoģības bāzes (priekšrocību izmantošana; pašvaldības/ reģiona labklājības veicināšana; inovatīvas un modernas uzņēmējdarbības veikšana) industriālās teritorijas. Ārvalstu investīciju piesaiste minētajās teritorijās nodrošinātu veiksmīgas uzņēmējdarbības un sabiedrības labklājības veicināšanu, līdz ar to mazinātu emigrāciju un piesaistītu augsti specializētu darba spēku.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
04.11.2019.	Kultūras ministrija	Aicinām papildināt [313] rindkopu ar norādi, ka arī publiskā vide, t.sk. dabas un kultūras vide, ir būtisks dzīves kvalitāti veidojošs faktors, izsakot to šādā redakcijā – „Latvijā reģionālās attīstības jautājumus ir saistīts ar vairākiem mērķiem – veicināt valsts konkurētspēju, uzņēmējdarbības produktivitāti un mazināt ienākumu un iespēju nevienlīdzību, vienlaikus nodrošinot labu dzīves kvalitāti iedzīvotājiem visos reģionos (nodarbinātība, pakalpojumi, publiskā vide, t.sk. dabas bagātības un kultūras mantojums).		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	Atbilstoši prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” darba grupā saskaņotajai redakcijai aicinām Rīcības virzienam “Līdzsvarota reģionālā attīstība” pievienot uzdevumu [3131] šādā redakcijā: [3131] Dabas, ainavu un kultūrvēsturisko objektu saglabāšana un popularizēšana, attīstot tūrisma piesaistes objektus KM, VARAM EM (LĻAA), pašvaldības VB, ES fondi Nefinanšu investīciju piesaiste reģionos		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[313] Latvijā reģionālās attīstības jautājums ir saistīts pirmkārt ar teritorijas apdzīvotības atjaunošanu, kaut vai veicot zemju nacionalizāciju un tās pārdali, lai atjaunotu optimālu sētu biežumu, kas nodrošinātu skolu tīkla atjaunošanu pēc 8-10 gadiem .		
08.11.2019.	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments	Atšķirības produktivitātē liecina par to, ka uzņēmumiem ārpus RMA ir apgrūtināta piekļuve Rīgā koncentrētajām zināšanām un pieaugošas resursu atdeves radītajiem papildus labumiem. OECD savā 2019. gada ziņojumā par Latvijas ekonomiku norādījusi, ka Latvija varētu iegūt, uzlabojot reģionos bāzēto uzņēmumu piekļuvi RMA koncentrētajiem pakalpojumiem (piemēram, kompetences centriem, kas atbalsta dažādu inovāciju ieviešanu uzņēmumos). Savukārt Latvijas Bankas pētījumi rāda, ka Latvijā saglabājas produktivitātes palielināšanas iespējas, kas saistītas ar resursu izlietojumu neefektivitātes mazināšanu, proti, dažādu nozaru produktīvāko uzņēmumu īpatsvara palielināšanu kopējā nodarbinātībā. Šeit būtiski apzināties, ka ir saprātīgi valsts ekonomikas politiku vērst uz to, lai palīdzētu uzņēmumiem ieviest dažādus jauninājumus, kas ļautu palielināt to produktivitāti. Tādēļ efektīvi produktivitātes atšķirību risinājumi saistīti nevis ar tiešu publisko resursu reģionālu pārdali, bet savstarpējas savienojamības uzlabošanu, kas maksimāli samazina reģionālās atšķirības produktivitāti uzlabojošo zināšanu piekļuvei. Lūgums skaidrot [314] nozīmi.		
25.11.2019.	Ekonomikas ministrija	10. Ekonomikas ministrija piekrīt 314.punktā ietvertajam viedoklim, ka lielajām pilsētām un it īpaši Rīgai ir dominējoša loma Latvijas ekonomikas izaugsmē, tieši digitalizācijas un inovāciju kontekstā. Rīgā ir augstākā IKT inovāciju veicinošu spēlētāju, t.i. uzņēmēju un pētnieku, koncentrācija, kas spēj un izstrādā viedus, inovatīvus risinājumus ar augstu pievienoto vērtību. Ekonomikas ministrija aicina, lai arī turpmāk Latvija spētu veicināt pilnīgu Rīgas IKT un kopējās digitalizācijas jomas potenciālu un veiksmīgu izmantošanu, ir nepieciešams izstrādāt, ar ekosistēmu pieejas principu, labās prakses pārneses modeļi, kas nodrošinātu informācijas un praktisku piemēru pieejamību reģioniem		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izveikt jaunā redakcijā</i> : Iedzīvotāju novecošanās rada nepieciešamību īstenot tādu politiku, kas atbalsta pēc iespējas ilgāku cilvēku palikšanu darba tirgū, kā arī kvalitatīvu <u>sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu, ģimeniskai videi pietuvinātu ilgstošās aprūpes pakalpojumu un pieaugušo izglītības pieejamību reģionos</u> . Jāveido publisko pakalpojumu kopuma pieejamība atbilstoši demogrāfijas izaicinājumiem – reģionos, kur samazinās iedzīvotāju skaits, uzlabojot pakalpojumu izmaksu efektivitāti, kā arī mobilitāti un digitālos risinājumus to pieejamībai // Esošais formulējums ir pretrunā ar šobrīd īstenojamo deinstitutionalizācijas procesu un līdzšinējiem ieguldījumiem.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[319] Lai mazinātu sociālekonomiskās atšķirības un risinātu demogrāfiskās problēmas jāizmanto lielo un mazo pilsētu resursi lai atjaunotu kādreiz eksistējošo teritoriju apdzīvotību, sevišķi pierobežā un nomaļos novadu teritorijās. Jāatzīst, ka pilsētu pretrunas ar laukiem lielā mērā balstās uz valsts varas koncentrēšanos pilsētās un lauku nepamatotas ekspluatācijas dārgi padodot enerģijas, bet lēti iepērkot lauku produkciju. Starpreģionu finanšu izlīdzināšanas fondos valstij jānosaka tā daļa, kam būtu jānonāk novadu nomaļu straujai atjaunošanai saimnieciskai darbībai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
26.11.2019.	Latvijas Biznesa savienība	<p>Rīcības virzienā "Līdzsvarota reģionālā attīstība", piemēram [320], kur uzdevumu kopums ir vērsti uz to, lai ar vietējās pašvaldības mērķtiecīgu politiku uzlabotu publisko infrastruktūru uzņēmējdarbības atbalstam, piesaistītu investīcijas inovāciju radīšanai, radītu darbvietu un pakalpojumu daudzveidību un uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, nodrošinātu darbaspēka mobilitāti reģionu iekšienē un starp reģioniem un vienlaikus saglabātu valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamības līmeni – gan izmantojot digitalizācijas iespējas, gan ieviešot alternatīvus fizisko pakalpojumu sniegšanas modeļus, kas pielāgoti atsevišķas apdzīvotas vietas vajadzībām. Uzskatām, ka būtiski ir palīdzēt novērtēt pašvaldību ieguldījumu investīcijām un uzņēmējiem draudzīgas vides izveidošanā, vienlaikus akcentējot pašvaldību nozīmību uzņēmējdarbības sekmēšanas jomā vietējā līmenī. Tieši ar šādu mērķi tika veidots indekss "Investīcijām draudzīgākā pašvaldība", apkopojot datus reizi divos gados. Nākamā, proti, III indeksa dati tiks apkopoti un publicēti 2020.gada rudenī.</p> <p>Priekšlikumi: 1. Aicinām izvērtēt rīcības virziena mērķa indikatoru papildināšanu ar indeksa "Investīcijām draudzīgākā pašvaldība" rezultātiem. 2. Papildināt rīcības mērķa uzdevumus ar indeksa datu apkopošanas uzdevumu un noteikt līdzatbildīgās institūcijas un finanšu resursus.</p>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	<p><u>Piedāvājam noteikt vēl ambiciozāku, iedzīvotājus interesējošu mērķi – Latvijas reģioniem, izņemot Rīgu, sasniegt IKP uz 1 iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes ES vidējo līmeni. Pašlaik tikai Rīga (106%) sasniedz ES līmeni, Pierīga – 53%, Kurzeme – 48%, Vidzeme – 42%, Zemgale – 40%, Latgale – 33%.</u> <u>Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā minētie uzdevumi nerisina Latvijas reģioniem aktuālo problēmjautājumu – depopulāciju, zemu dzimstību, migrāciju uz Rīgu un uz ārvalstīm. Uzskatām, ka demogrāfisko jautājumu risināšana ir vitāli svarīga visos Latvijas reģionos.</u></p>		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	<p>No CSP datiem atvasināts rādītājs. CSP eksperti vēlētos uzzināt izmantotā aprēķina formulu, kā arī skaidrojumu, kas domāts ar reģionu vidējo līmeni (uz vienu dzīvojošo, uz vienu nodarbināto vai četru reģionu summa dalīta ar četri). No tā, kā ir definēts rādītāja nosaukums, CSP neizdevās aprēķinu ceļā iegūt tādu pašu indikatora vērtību. Līdz ar to būtu vai nu jāprecizē aprēķina formula vai (varbūt) jāprecizē rādītāja nosaukums (apraksts).</p>		
07.11.2019.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	<p>Lūdzu izteikt indikatoru sekojošā redakcijā "Reģionālā IKP uz 1 iedzīvotāju starpība, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto reģionu"</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p><u>Piedāvājam noteikt vēl ambiciozāku, iedzīvotājus interesējošu mērķi – Latvijas reģioniem, izņemot Rīgu, sasniegt IKP uz 1 iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes ES vidējo līmeni.</u> Pašlaik tikai Rīga (106%) sasniedz ES līmeni, Pierīga – 53%, Kurzeme – 48%, Vidzeme – 42%, Zemgale – 40%, Latgale – 33%. Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā minētie uzdevumi nerisina Latvijas reģioniem aktuālo problēmjautājumu – depopulāciju, zemu dzimstību, migrāciju uz Rīgu un uz ārvalstīm. Uzskatām, ka demogrāfisko jautājumu risināšana ir vitāli svarīga visos Latvijas reģionos.</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Jau vairākus gadus Rīgas IKP uz vienu iedzīvotāju pārsniedz ES28 vidējo rādītāju, taču būtiski apzināties, ka arī citās Eiropas valstīs attīstītāko metropoles areālu centros IKP uz vienu iedzīvotāju ir ievērojami lielāks. Ja salīdzina ES dalībvalstu metropoles areālus, RMA, kas šajā gadījumā ietver Rīgu un Pierīgu, rezultāti īstenībā ir sliktāki kā Latvijas rādītājs nacionālajā līmenī. IKP uz vienu iedzīvotāju RMA ir mazāks kā Bukarestes un Sofijas metropoles areālos, lai gan Latvijā kopumā situācija ir labāka kā Rumānijā un Bulgārijā. Pat Baltijas jūras reģiona kontekstā Rīga kopumā atpaliek ne tikai no attīstītajiem Skandināvijas metropoļu reģioniem, bet arī no Tallinas un Viļņas.</p> <p>Veidojot nacionāla līmeņa plānus un politikas nebūtu vēlams pretnostatīt Rīgas reģionu pret pārējo Latviju. Rīgas reģionu (t.sk. Rīgas metropoles areālu) vajadzētu salīdzināt ar līdzīgiem reģioniem kaimiņvalstīs vai BJR, jo tādējādi varētu sekot Rīgas metropoles areāla konkurētspējas izmaiņām. Ja salīdzinājums tiek veikts tikai valsts ietvaros, tad aina nav pilnīga.</p> <p>Tas palīdzētu sekot līdzi ne tikai 4 mazāk attīstīto reģionu attīstības tempam, ko piedāvā esošā NAP2027 redakcija, bet arī ļautu novērtēt viena augstāk attīstītā reģiona attīstības potenciāla izmaiņas laika gaitā, t.sk. palīdzētu novērtēt vai NAP2027 rīcības virziens palīdz stiprināt reģiona ārējo konkurētspēju.</p> <p>Ierosinājums - lai novērtētu arī Rīgas metropoles areāla konkurētspēju, kā mērķa indikatorus ietvert arī Rīgas metropoles areāla (vai atkarībā no pieejamajiem statistikas datiem - Rīgas reģiona) salīdzinājumu ar citiem BJR metropoļu reģioniem</p>		
31.10.2019.	VARAM	<p>lūdzam svītrot rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība" [322], [326].rindkopā noteiktos indikatorus, ņemot vērā, ka rīcības virziena uzdevumi nesniedz tiešu ieguldījumu šo indikatoru sasniegšanā (ierosinām indikatoru "Pilsētas novērtējuma indekss, Rīga" pārlīkt uz prioritāti "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei", ņemot vērā indeksa aprēķinā iekļautos datus galvenokārt kultūras jomā). Tāpat aicinām svītrot [323].rindkopā noteikto indikatoru, jo tas daļēji dublē [325].rindkopā sniegto indikatoru. Attiecīgi lūdzam šos indikatorus svītrot no uzdevumu tabulas. Vienlaikus, ievērojot, ka rīcības virziena uzdevumi sniegs ieguldījumu pašvaldību pakalpojumu efektivitātes uzlabošanā, lūdzam papildināt rīcības virziena indikatorus ar indikatoru "Pašvaldību pakalpojumu efektivitāte - izmaksu samazinājums pašvaldības sniegtajam pakalpojumam", attiecīgi šo indikatoru attiecinot uz [328], [329], [330] un [331] rindkopās noteiktajiem uzdevumiem;</p>		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	<p>Vienlaikus norādām, ka rezultatīvais rādītājs [322] – Pilsētas novērtējuma indekss, Rīga – nav saistīts ne ar vienu šī rīcības virziena uzdevumu, līdz ar to aicinām šo indikatoru pārvietot uz prioritātes „Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” rīcības virzienu „Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai”, sasaistot to ar uzdevumu [374].</p>		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	<p>Indikatoram [323] "Nodarbinātības līmenis vecuma grupā 15 – 64 gadi" Kurzemei ir viszemākā prognoze no visiem reģioniem, kas nav labs signāls potenciālajām ES fondu investīcijām, kuras tiks piešķirtas pēc reģionālajiem ekonomiskajiem rādītājiem. Lūdzam skaidrot vai pārskatīt [323] vērtības, ņemot vērā, ka Kurzemē IKP uz vienu iedzīvotāju ir 74% no vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju valstī, kas ir otrs augstākais rādītājs no reģioniem (avots: Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021. – 2027. projekts), un reģionā atrodas divas republikas nozīmes pilsētas (Liepāja, Ventspils) ar augsti attīstītu infrastruktūru, ekonomisko un sociālo aktivitāti.</p>		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	<p>Indikatoram [323] "Nodarbinātības līmenis vecuma grupā 15 – 64 gadi" Kurzemei ir viszemākā prognoze no visiem reģioniem, kas nav labs signāls potenciālajām ES fondu investīcijām, kuras tiks piešķirtas pēc reģionālajiem ekonomiskajiem rādītājiem. Lūdzam skaidrot vai pārskatīt [323] vērtības, ņemot vērā, ka Kurzemē IKP uz vienu iedzīvotāju ir 74% no vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju valstī, kas ir otrs augstākais rādītājs no reģioniem (avots: Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021. – 2027. projekts), un reģionā atrodas divas republikas nozīmes pilsētas (Liepāja, Ventspils) ar augsti attīstītu infrastruktūru, ekonomisko un sociālo aktivitāti.</p>		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	<p>[327] Uzņēmējdarbības veicināšana un to sekmējošas publiskās (?) infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārnesei iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku. [Rīcības virziena uzdevumu redakcija nav atbilstoša darba grupās diskutētajiem virzieniem, tā izslēdz ZM ieguldījumu jomas un ir nepamatoti sašaurinātas, tāpēc lūdzam precizēt atbilstoši ZM redakcijai.]</p>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	<p>Piedāvājam rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība" uzdevumus papildināt ar šādu uzdevumu: "Attīstīt ilgtspējīgu pilsētvidi", paredzot finansējumu nacionālās nozīmes attīstības centru pašvaldībām prioritāro projektu īstenošanai integrētai teritoriālajai attīstībai</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt mērķa indikatorus ar uzlabotās/sakārtotās publiskās infrastruktūras pieejamību uzņēmējdarbības attīstībai (hektāri). // Ņemot vērā, gan 2007. – 2013., gan 2014. – 2020. gada ES fondu plānošanas perioda pieredzi, pašvaldības ir veiksmīgi īstenojušas uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras sakārtošanas projektus (5.6.2., 3.3.1. SAM), uzskatām, ka nepieciešams līdzīgā formātā saglabāt VARAM pārziņā esošā 5.6.2. SAM rādītāju "atjaunoto degradēto teritoriju platība, kas pielāgota jaunu komersantu izvietojumam vai esošo komersantu paplašināšanai, lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībās (kopējā atjaunotā zemes platība)". Liepājas pašvaldības ieskatā šāds rādītājs tiešā veidā raksturo pašvaldībās sakārtoto teritoriju (zemesgabalu) apjomu, kuru pēc nepieciešamības var izmantot gan uzņēmējdarbībai, gan publiskām funkcijām, tāpēc būtu iekļaujams arī pie rīcības virziena indikatoriem. Turklāt daudzviet Latvijā (īpaši pilsētu teritorijās, piemēram, Liepājas metalurģis) ir liels apjoms neizmantoto, bet perspektīvo industriālo teritoriju.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Mūsu ieskatā NAP2027 rīcības virziena uzdevumiem nr. 143., 144., 281., 344. kā līdzatbildīgo jānorāda arī pašvaldības (pamatojumu katram uzdevumam skatīt pielikumā pievienotajā tabulā). Tāpat arī mūsu ieskatā plānošanas reģioniem jābūt līdzatbildīgajām institūcijām ne tikai pie rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība" , jo to loma pēc būtības un arī pašreizējās funkcijas ietver ne tikai reģionālās attīstības veicināšanu, bet arī dažādu pārrobežu un plašāku interešu uzdevumu īstenošanu (transporta, tūrisma, uzņēmējdarbības veicināšana u.c.).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Ņemot vērā, gan 2007. – 2013., gan 2014. – 2020. gada ES fondu plānošanas perioda pieredzi, pašvaldības ir veiksmīgi īstenojušas uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras sakārtošanas projektus (5.6.2., 3.3.1. SAM), uzskatām, ka nepieciešams līdzīgā formātā saglabāt VARAM pārziņā esošā 5.6.2. SAM rādītāju "atjaunoto degradēto teritoriju platība, kas pielāgota jaunu komersantu izvietojumam vai esošo komersantu paplašināšanai, lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībās (kopējā atjaunotā zemes platība)". Šāds rādītājs tiešā veidā raksturo pašvaldībās sakārtoto teritoriju (zemesgabalu) apjomu, kuru pēc nepieciešamības var izmantot gan uzņēmējdarbībai, gan publiskām funkcijām, tāpēc būtu iekļaujams arī pie rīcības virziena indikatoriem. Turklāt daudzviet Latvijā ir liels apjoms neizmantoto, bet perspektīvo industriālo teritoriju. Lūdzam papildināt mērķa indikatorus ar uzlabotās/sakārtotās publiskās infrastruktūras pieejamību uzņēmējdarbības attīstībai (hektāri).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Piedāvājam rīcības virziena "Līdzsvarota reģionālā attīstība" (vai stratēģisko mērķi, ja tāds tiek izveidots) uzdevumus papildināt ar šādu uzdevumu: "Attīstīt ilgtspējīgu pilsētvidi" , paredzot finansējumu nacionālās nozīmes attīstības centru pašvaldībām prioritāro projektu īstenošanai integrētai teritoriālajai attīstībai.		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam precizēt [328].rindkopā uzdevuma redakciju, izsakot to šādā redakcijā "reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas)", ņemot vērā šī uzdevuma precizējumus Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021.-2027.gadam projekta skaņošanas procesā;		
22.10.2019.	Zemkopības ministrija	[329] Plānošanas reģionu, un pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti. [Rīcības virziena uzdevumu redakcija nav atbilstoša darba grupās diskutētajiem virzieniem, tā izslēdz ZM ieguldījumu jomas un ir nepamatoti sašaurinātas, tāpēc lūdzam precizēt atbilstoši ZM redakcijai.]		
31.10.2019.	VARAM	lūdzam [329].rindkopas uzdevumā svītrot Valsts kanceleju no līdzatbildīgo institūciju saraksta, ņemot vērā, ka līdzatbildīgās institūcijas tiks identificētas uzdevuma izpildes gaitā, balstoties uz plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitāti stiprinošo pasākumu tematisko tvērumu;		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Plānot finansālus un tiesiski administratīvus instrumentus lauku reģionu pašvaldību finansiālās, materiāli tehniskās un cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanai, lai nodrošinātu šī uzdevuma izpildi. // Pašreizējā lauku pašvaldību spēja kopt valsts īpašumā esošās zemes un infrastruktūru – ierobežota. Par attīstību vēl pārāgri spriest.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Izveikt jaunā redakcijā: Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem un alternatīviem sabiedriskā transporta pakalpojumiem. // Ilgstoši zems sabiedriskā transporta pieprasījums norāda uz tā neatbilstību lietotāju vajadzībām un norāda uz nepieciešamību ieviest inovatīvus risinājumus, piemēram, transportu pēc pieprasījuma.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam papildināt uzdevumu ar konkrētām funkcijām , kuras tieši paredzēts izvietot ārpus Rīgas reģiona. // Ja pašvaldības ir līdzatbildīgas par uzdevuma īstenošanu, tad nepieciešams precīzāks uzskaitījums, kādas tieši jomas paredzēts izvietot ārpus Rīgas reģiona. Ņemot vērā administratīvi teritoriālās reformas kontekstu, kurā tiek runāts par to, ka pašvaldības nespēj veikt pašas savas funkcijas. Cik zināms, ATR ietvaros nav paredzēta valsts funkciju decentralizācija, savukārt 2. līmeņa pārvaldības nepieciešamība tiks tikai izvērtēta. Turklāt nav saprotams, kāpēc uzdevuma atbildīgo lokā nav plānošanas reģioni.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Pašvaldībām nepieciešams tiesiski administratīvs un arī finansiāls atbalsts, lai šo uzdevumu izpildītu, pielāgojot sociālajām vajadzībām laukos pamestās dzīvojamās mājas.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūgums skaidrot [332] paragrāfā iekļauto ideju, kuras iestādes iekļauj šajā klasifikācijā un kā tiks analizēta/modelēta iestāžu pārceļšanās gadījumā radītā ietekme uz vidi un mobilitāti. / Lūdzam papildināt uzdevumu ar konkrētām funkcijām, kuras tieši paredzēts izvietot ārpus Rīgas reģiona. Tāpat lūgums pārvērtēt mērķa indikatoru atbilstību uzdevumam. /Ja pašvaldības ir līdzatbildīgas par uzdevuma īstenošanu, tad nepieciešams precīzāks uzskaitījums, kādas tieši jomas paredzēts izvietot ārpus Rīgas reģiona. Ņemot vērā administratīvi teritoriālās reformas kontekstu, kurā tiek runāts par to, ka pašvaldības nespēj veikt pašas savas funkcijas. Cik zināms, ATR ietvaros nav paredzēta valsts funkciju decentralizācija, savukārt 2. līmeņa pārvaldības nepieciešamība tiks tikai izvērtēta. Turklāt nav saprotams, kāpēc uzdevuma atbildīgo lokā nav plānošanas reģioni.		
28.10.2019.	Alūksnes novada pašvaldība	Alūksnes novada pašvaldība ir izskatījusi Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam pirmo redakciju (turpmāk tekstā – NAP2027), un ierosina tās pilnveidošanai šādus priekšlikumus: (2) Plānā iekļauts atbalsts reemigrācijas veicināšanai, bet pašvaldības ieskatā valsts iekšējās migrācijas jautājumi ir vienlīdz svarīgi, īpaši jaunatnes migrācijai. Lūdzam papildināt dokumentu ar atbalsta pasākumiem jauniešiem, kuri atgriežas dzīvot un strādāt reģionos, piemēram, mājokļu jautājumu risināšanai.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Komentārs par rīcības virzienu kopumā: Pamatojums: Liepājas pašvaldības ieskatā jaunu mājokļu būvniecību vai esošā dzīvojamā fonda atjaunošanu var stimulēt ieguldījumi publiskajā infrastruktūrā (iekšpagalmi, ielas, apgaismojums un citi inženiertīkli). Kvalitatīvu mājokļu pieejamība (īpaši reģionos) ir un būs aktualitāte un caur ieguldījumiem publiskajā infrastruktūrā ilgtermiņā iespējams veicināt arī šo teritoriju daudzveidīgāku izmantošanu. Priekšlikums: Lūdzam papildināt rīcības virzienu "Mājoklis" ar uzdevumu (vai integrēt to [345] uzdevumā) par publiskās infrastruktūras (ielas, apgaismojums un citi inženiertīkli) sakārtošanu teritorijās, kur plānots veikt mājokļu izbūvi.		
08.11.2019.	Providus	PROVIDUS un sociālās jomas ekspertu galveno priekšlikumu apkopojums 3) Mājokļu politikas sadaļā norādīt vēlamo sociālo mājokļu īpatsvāru no kopējā mājokļa fonda, kā arī definēt tās sociālās grupas, kurām ir īpaši nepieciešams valsts atbalsts mājokļu jomā, tai skaitā bezpajumtniekus.		
08.11.2019.	Providus	Lai arī esošajā NAP redakcijā ir paredzēti vairāki soļi mājokļu problēmu risināšanai, ir nepieciešams papildināt un precizēt rīcības uzdevumus. Pirmkārt, ir jānorāda vēlamais sociālo mājokļu īpatsvārs no kopējā dzīvojamā fonda. NAP melnrakstā atrodamais progressa rādītājs, kas paredz personu skaita samazinājumu pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanā, nav derīgs, jo tas ir piesaistīts trūcīgas personas statusam un ir viegli maināms ar administratīviem paņēmieniem. Likumiski mainot kritērijus tam, kas ir un kas nav uzskatāms par trūcīgu personu, var mainīt „mājokļu rindas” garumu. Otrkārt, palīdzība mājokļa jautājumos nevar tikt orientēta tikai uz nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem. Uz mājokļiem jāskatās ne tikai ekonomiskās izaugsmes kontekstā, bet arī kā metodi, kas ļauj nodrošināt iedzīvotāju sociālās tiesības. Tāpēc ir nepieciešams definēt sociālās grupas, kam ir nepieciešams valsts atbalsts mājokļu jomā, kā piemēram, seniori un jaunās ģimenes, kā arī palielināt publiskā sektora (valsts un pašvaldību) lomu īres mājokļu tirgus celtniecībā. Šobrīd NAP neparedz nekādus atsevišķus pasākumus bezpajumtniecības novēršanas politikai. Būtu svarīgi, lai NAP tiktu atrunāts, ka šāda politika ir jāsaņem.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Izteikt jaunā redakcijā: Latvijā visām māsaimniecībām ir pieejami mājokļi. Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtošanas standartiem. Tiesiskais regulējums veicina privātos un publiskos ieguldījumus dzīvojamā fonda izveidē un enerģētiskās nabadzības samazināšanu. // Enerģētiskā nabadzība ir pieaugoša problēma, viens no tās iemesliem ir šī brīža zemā mājokļu energoefektivitāte, iedzīvotāju nespēja vienoties par veicamajiem energoefektivitātes pasākumiem, finansējuma piesaisti, kā arī zems ienākumu līmenis. Ir nepieciešams tiesiskais regulējums, kas ļautu efektīvāk risināt jautājumus, kas saistīti ar enerģētiskās nabadzības samazināšanu, veicinātu ieguldījumus dzīvojamā fonda attīstībā.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	20.Lūdzam papildināt esošo mājokļu jomu ar mājokli kā pilsētvides daļas kvalitāti, saudzīgu resursu patēriņu, pieejamību un kultūru.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam precizēt rīcības virziena "Mājoklis" 335.punkta pēdējā teikuma redakciju, aizstājot vārdus "ne vien reģionos, bet arī Rīgā un Pierīgas novados" ar vārdiem " gan Rīgā un Pierīgas novados, gan arī citos reģionos ".		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Vēršam uzmanību, ka rīcības virziena "Mājoklis" apraksta sadaļas rindkopā [336] (68.lpp.) ir noteikts "Latvijā trūkst sociālo mājokļu un tie bieži vien nav piemēroti dzīvošanai". Lūdzam izvērtēt, vai gadījumos, kad sociālie mājokļi tiek atzīti par nepiemērotiem dzīvošanai, tiek mainīts to statuss un tie vairs neatbilst sociālajiem mājokļiem.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[336] Daudzām māsaimniecībām mājokļu izmaksas bieži vien ir lielākā izdevumu daļa, kas var izraisīt parādu veidošanos, ja tiek apmaksātas citas pamatvajadzības. Situāciju sarežģītāku padara fakts, ka Latvijā trūkst sociālo mājokļu un tie bieži vien nav piemēroti dzīvošanai, kā arī nav izvietoti tuvu darbvietām. Kādi vēl sociālie mājokļi? Jādara tā lai katram cilvēkam ir savs mājoklis. Un sociālais mājoklis ir tikai kā galējais variants, kad cilvēks garīgi vai fiziski nav spējīgs pats uzturēt (apkopt) savu mājokli.		
23.11.2019.	Andris Pauls-Pāvuls	Par [337] un ne tikai. Uzdevumu kopums nav veidots tā, lai Latvijā visām māsaimniecībām būtu ir pieejami mājokļi arī viensētās. Proti, industriālo lauksaimniecības lielražotāju lobījs, sadarbībā ar Zemkopības ministriju, ir konstruējis tādu agrārpolitiku, kura rezultējusies masveida viensētu iznīcināšanā, tām atņemot zemi [skat. pašvaldību lēmumus par zemesgabalu sadalīšanu] un uzliekot ierobežojumus Latvijas pilsoņiem, kuri vēlētos atgriezties no trimdas, iegādāties viensētu ar zemi [tai skaitā ierobežojumus saņemt ES un valsts atbalstu]. Ar pieredzi 12 gadus laukos, uzskatu, nav iespējams kvalitatīvi veikt teritoriālo reformu, vienlaikus neveicot agrārreformu. Papildus: http://laukos.la.lv/ministrija-piekopj-kolonialu-politiku-likme-nacijas-izdzivosana		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzam ņemt vērā, ka sociālās statistikas standartizācijas un modernizācijas ietvaros rādītājiem [339] un [341] mainīsies datu vākšanas periodiskums un indikatora mērķa vērtības nebūs pieejamas par 2024. un 2027. gadu. Ņemot vērā EU-SILC apsekojuma revīziju, šie dati tiks iekļauti jautājumu blokā (modulī) un tiks vākti katru trešo gadu. Saskaņā ar revīzijas moduļu grafiku šos datus ir paredzēts vākt 2026. gadā. Lūdzam šiem rādītājiem pievienot komentāru: - līdz 2020. gadam (ieskaitot) - katru gadu; - 2021. un 2022. gadā - rādītāji netiks vākti; - sākot ar 2023. gadu dati tiks vākti katru trešo gadu (t.i. 2023., 2026. gadā utt.).		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Šādu datu nodrošināšana nav CSP kompetencē. Informācija par ēku atjaunošanu ir pieejama administratīvajos avotos (Būvniecības informācijas sistēmā (BIS)), par ko atbild Būvniecības valsts kontroles birojs. Šajā sistēmā pieejami dati par ekspluatācijā pieņemtajām ēkām, kurām veikti atjaunošanas darbi pēc iedalījuma: ēkas atjaunošana, kas izriet no informācijas par izsniegtām būvatļaujām, vienkāršotā atjaunošana un vienkāršota fasādes atjaunošana, kuru pamatā ir informācija no būvniecības ieceres (iecere pamatā var būt paskaidrojuma raksts, apliecinājuma karte, būvniecības iesniegums ēkām).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Aicinājums papildus kvantitatīviem kritērijiem ietvert arī kvalitātes rādītājus (piemēram, LEED, BREEAM, sertifikāti citi), kas liecinās par kvalitatīvu mājokļu atjaunošanu un kvalitatīvu jauno mājokļu būvniecību.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Papildināt rīcības virziena "Mājoklis" uzdevumu Nr. 344 šādā redakcijā: <u>"Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļa atbalstu ģimenēm ar bērniem, maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū"</u> .		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	Eiropas Komisijas izstrādātajā ziņojumā par Latviju (2019) (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_lv.pdf) D pielikuma "Investīciju pamatnostādnes Latvijai par Kohēzijas politikas finansējumu 2021.– 2027. gadam" politikas mērķī "Sociālāka Eiropa – Eiropas sociālo tiesību pilnā īstenošana" ir noteiktas prioritārās investīciju vajadzības, lai uzlabotu darbvietu pieejamību un sekmētu sociālo ekonomiku, tai skaitā, lai samazinātu bezpajumtniecību un atstumtību mājokļa jomā, uzlabotu sociālo mājokļu pieejamību, t. sk. ar infrastruktūras palīdzību. Lai gan NAP2027 ir iekļauts Rīcības virziens "Mājoklis", kā arī ir iekļauti vairāki uzdevumi, kas vērsti uz mājokļu pieejamības stimulēšanu, neviens no tiem nav tieši vērsts uz bezpajumtniecības situācijas risināšanu, tai skaitā attiecībā uz pieejamu mājvietu. Aicinām attiecīgi sadarbībā ar pašvaldībām izvērtēt iespēju iekļaut gan aprakstu, gan uzdevumu minētās problemātikas risināšanai.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam skaidrot, vai sociālo mājokļu skaita palielināšana ietver jaunu sociālo dzīvojamo māju būvniecību , un aicinām šī uzdevuma īstenošanā noteikt pēc iespējas elastīgāku pieeju attiecībā uz jaunu sociālo mājokļu veidošanu dažādās vietās, izmantojot esošo dzīvojamo fondu. // Liepājas pašvaldības ieskatā nav atbalstāma jaunu sociālo dzīvojamo māju būvniecība, jo tas veicina dažādas sociālās problēmas (segregāciju, noslāņošanu), tāpēc pārdomāta sociālā politika ietver dažādu sociālo grupu izvietošanu atšķirīgās teritorijās. Primāri atbalsts jāsniedz esošo mājokļu sakārtošanai un pielāgošanai attiecīgajām sociālajām grupām		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzu papildināt līdzatbildīgās institūcijas ar pašvaldībām. // Skatīt pavadvēstules 4.punktu. // 4. Esam konstatējuši, ka pie rīcības virzienu uzdevumiem nr. 82., 100., 101., 154., 327., 363. atsevišķi mērķa indikatori nav norādīti pie attiecīgā rīcības virziena mērķa indikatoriem, līdz ar to, nevar identificēt, kā tiks mērīta šo uzdevumu izpilde. Lūdzam indikatoriem pievērst īpašu uzmanību, un NAP2027 pilnveidotās redakcijas izstrādes gaitā iespēju robežās ņemt vērā Liepājas sniegtos priekšlikumus attiecībā uz rādītājiem uzdevumos nr. 141., 154., 158., 221., 275., 275., 276., 277., 281., 284., 305., 306., 307., 327., ņemot vērā, ka to sasniegšanā pašvaldībām būs būtiska loma.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam skaidrot, vai sociālo mājojku skaita palielināšana ietver jaunu sociālo dzīvojamo māju būvniecību, un aicinām šī uzdevuma īstenošanā noteikt pēc iespējas elastīgāku pieeju attiecībā uz jaunu sociālo mājojku veidošanu dažādās vietās, tai skaitā izmantojot esošo dzīvojamo fondu. Papildināt rīcības virziena "Mājoklis" uzdevumu Nr. 344 šādā redakcijā: "Sociālo mājojku atjaunošana un skaita palielināšana, izveidojot instrumentu, kas sniedz mājojka atbalstu ģimenēm ar bērniem, maznodrošinātām personām dzīvesvietas mainai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū" .		
28.10.2019.	Daugavpils Dome	Ņemot vērā to, ka īres dzīvokļu būvniecība ir svarīga reģionos un teritorijās, kur nepieciešams piesaistīt jaunus speciālistus, ierosinām rīcības virziena uzdevuma sadaļu "līdzatbildīgā institūcija" papildināt ar "FM, pašvaldības".		
07.11.2019.	LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas Latgales apakškomisija	(345) Ņemot vērā to, ka īres dzīvokļu būvniecība ir svarīga reģionos un teritorijās, kur nepieciešams piesaistīt jaunus speciālistus, ierosinām rīcības virziena uzdevuma sadaļu "līdzatbildīgā institūcija" papildināt ar "FM, pašvaldības".		
08.11.2019.	Kaspars Rasa	Rīcības virzienā "Mājoklis" ir noteikts uzdevums "[345] Atbalsta sniegšana ilgtermiņā, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājojkiem primāri teritorijās ar jaunu darba vietu potenciālu, tai skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu moduļāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu." Nepieciešams precizēt atbalsta veidu, vai pašvaldības saņems finansējumu īres dzīvokļu būvniecībai? Pēc kādiem kritērijiem un kā šīs teritorijas tiks noteiktas?		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	LLPA ieskatā jaunu mājojku būvniecību vai esošā dzīvojamā fonda atjaunošanu var stimulēt ieguldījumi publiskajā infrastruktūrā (iekšpagalmi, ielas, apgaismojums un citi inženiertīkli). Kvalitatīvu mājojku pieejamība (īpaši reģionos) ir un būs aktualitāte un caur ieguldījumiem publiskajā infrastruktūrā ilgtermiņā iespējams veicināt arī šo teritoriju daudzveidīgāku izmantošanu. Lūdzam papildināt rīcības virzienu "Mājoklis" ar uzdevumu (vai integrēt to [345] uzdevumā) par publiskās infrastruktūras (ielas, apgaismojums un citi inženiertīkli) sakārtošanu teritorijās, kur plānots veikt mājojku izbūvi.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Ņemot vērā to, ka īres dzīvokļu būvniecība ir svarīga reģionos un teritorijās, kur nepieciešams piesaistīt jaunus speciālistus, ierosinām rīcības virziena uzdevuma sadaļu "līdzatbildīgā institūcija" papildināt ar "FM, pašvaldības".		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	[346] Mājokļu pieejamības uzlabošana grūtībās nonākušiem un/vai nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, izstrādājot mehānismu finansiāla atbalsta sniegšanai un novēršot faktorus, kas kavē izmantot īres mājojku piedāvājumu vai rada apdraudējumu sava īpašuma saglabāšanai /Ņemot vērā, ka personas nonākot grūtībās un nevarot norēķināties par mājojku (īslaicīga rakstura problēmas) var radīt nesamērojami lielu ilgtermiņa negatīvu ietekmi sev un valstij (izvēloties emigrēt), svarīgi [346] paragrāfā iekļaut arī iespēju, ka vienam vai otram nosacījumam iestājoties tiek veikts finansiāls atbalsts.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [347] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Izstrādāt mehānismu granta piešķiršanai mājojka iegādei vai būvniecībai profesionālās vai augstākās izglītības iestāžu absolventiem, kā arī privātpersonām, kur piešķiramā granta apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē.		
08.11.2019.	Priekules novada pašvaldība	Pārskatīt un nodrošināt arī lauku iedzīvotāju atbalstu mājojku celtniecībai, remontam, iegādei. Lai vienlīdzīgas tiesības ar pilsētniekiem. Kredītu un atbalsta pieejamība arī īpašumu vajadzībām lauku reģionos. // Pašlaik lauku iedzīvotāju iespēja saņemt atbalstu ir ierobežota. Lauku reģionos mājojki iegādāties piesaistot bankas aizdevumu nav iespējams, tiek uzskatīti par bezperspektīviem, tas neveicina, ka par dzīvesvietu tiek izvēlēti lauku reģioni.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [347] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Izstrādāt mehānismu granta piešķiršanai mājojka iegādei vai būvniecībai profesionālās vai augstākās izglītības iestāžu absolventiem, kā arī privātpersonām, kur piešķiramā granta apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē.		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Iebildums. Lūdzam svītrot atsauci uz nodokļiem/nodēvām rīcības virziena "Mājoklis" uzdevumā [349] (71.lpp.). Norādām, ka nodokļu politika tieši nevar ietekmēt īres tirgu, jo nekustamā īpašuma nodokļa maksātāji ir īpašnieki, tāpat arī īpašnieki veic mājojku atjaunošanu un celtniecību. Rezultatīvajiem rādītājiem nav saistes ar īres tirgu, jo pieņēmums, ka būs vairāk jaunu dzīvokļu/atjaunotu mājojku, nenozīmē, ka tie nonāks īres tirgū, turklāt par samērīgām cenām.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Nepieciešams papildināt līdzatbildīgo institūciju sarakstu ar FM, jo nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanas politikas veidošana ir tās kompetencē.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	TM ir svītrojama no līdzatbildīgo institūciju saraksta, jo šī uzdevuma ietvaros nav identificējama TM līdzatbildība.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Jauna uzdevuma iekļaušana Izveidot vienotu informācijas sistēmu, kurā tiktu ietverta pilnīga pieejamā informācija par ēku (vizuālie un tehniskie atzinumi, ēku esošie tehniskie dati (ēkas nolietojums, kvalitāte), energoefektivitāte, lai būtu informācija par potenciālām uzturēšanas izmaksām pirms īres, pirkuma darījuma, kā arī informācija par uzturēšanas jautājumiem (saistīti ar namu pārvaldīšanu, izmaksas), dažāda juridiskā informācija (ēka ir/nav sadalīta atsevišķos dzīvokļu īpašumos, ir/nav piespiedu nomas attiecības, ēkas parādi). / Informācijas pieejamība veicinātu pamatotu lēmumu pieņemšanu arī privāttiesiskos darījumos, ierobežojot nepamatotas īpašuma vērtības noteikšanu. Plašāka pieejamā informācija par ēku veicinātu arī iedzīvotāju lielāku ieinteresētību par ēkas kopīpašuma daļu uzturēšanu kārtībā un atvieglotu lēmumu pieņemšanu. Šāda atvērta sistēma palīdzētu arī valsts un pašvaldības institūcijām identificēt problēmjomas/teritorijas.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Jauna uzdevuma iekļaušana Tukša nekustamā īpašuma gadījumā radīt pienākumu nekustamo īpašumu īpašniekiem reģistrēt savu īpašumu tukšo/pamesto īpašumu reģistrā. /Tas ļautu meklēt pagaidu izmantošanas iespējas, lai neturētu dīkstāvi. Kā arī pierādīts, ka īpašuma uzturēšanai tiek piešķirta lielāka loma jeb ietekme uz degradācijas iestāšanos nekā būves elementu nolietojumam, kā rezultātā pazeminās ēkas energoefektivitāte un palielinās būves dzīves cikla izmaksas.		
29.10.2019.	Viesturs Uzuleņš	"Sporta nozares potenciāla izmantošanai Latvijā ne tikai jāatbalsta augstu sasniegumu sports, bet arī jāmotivē visdažādākā vecuma iedzīvotāji ikdienā pievērsties fiziskām aktivitātēm." Prioritātēm jābūt pretējām - galvenā uzmanība/resursi jāvelta iedzīvotāju (it īpaši bērnu) fiziskajām aktivitātēm / sportam. Un tikai sekundāri jāatbalsta augstu sasniegumu sports. Fizisko aktivitāšu jautājumā jādomā ne tikai par sportu, bet arī kustēšanos ikdienā. Šeit es domāju pilsētu plānošanu, lai pēc iespējas vairāk iedzīvotāji lietotu velosipēdus un ietu ar kājām.		
05.11.2019.	Edgars Žunda	Lūgums cienījamajai Nacionālā Plāna 2027 veidotājiem no Latvijas Kultūras izaugsmes fonda. Atbalstīt ielu mākslas subkultūru kā tūrisma pamatvirzītāju, un mikrorajonu vizuālā tēla veicinātāju un mākslas deinstucionalizāciju, kas noved pie sabiedrības masu pamatu intereses izrādīšanu mākslas jaunradei. Kā arī sekmē mazās uzņēmējdarbības izplatību piepilsētu rajonos, kas ilglaicīgā skatījumā ir arī pamata virzītājs nekustamā īpašuma cenu pieaugumam iekārtotā vidē.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[351] Ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē. Šobrīd jaunieši sasniedzot noteiktu vecumu, piemēram, 16 vai 18 gadus sportā tiek "izmesti uz ielas" - bieži vien beidzas viņu ierastās sporta nodarbības un nav atbilstošu alternatīvu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Šobrīd prioritātē "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei" abām rīcībām norādītie mērķu indikatori nemēra progresu iedzīvotāju iesaistei sportā, līdz ar to piedāvājam noteikt progresu pēc bērnu un citu vecuma grupu iedzīvotāju skaita, kuri apmeklē sporta skolas un profesionālos sporta klubus, un arī pēc nacionāla līmeņa sporta pasākumu skaita un tajos iesaistīto dalībnieku skaita, nevis orientējoties tikai uz "Latvijā sarīkoto starptautisko sporta sacensību un dalībnieku skaitu gadā". Lūdzam papildināt mērķa indikatorus ar tādiem rādītājiem, pēc kuriem ir nosakāms iedzīvotāju iesaistes progress sporta aktivitātēs.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	RV "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai" uzdevumu sarakstu rosinām papildināt ar jaunu uzdevumu "Augstvērtīga kultūras piedāvājuma attīstīšana reģionos (. starptautisku mākslinieku piesaiste, kvalitatīvu sadarbības projektu veidošana, jaunu finanšu instrumentu izveide)", tādējādi veicinot sabiedrības izglītošanos un ceļot profesionālās kultūras (ne tautas mākslas) līmeni reģionos.		
12.11.2019.	Kultūras ministrs	Ļoti diskutabla manā ieskatā ir atšķirīgo nozaru – kultūras un sporta – apvienošana vienā prioritātē, kas rada bažas par kultūras kā nācijas identitātes vektora neskaidru reprezentāciju kopējā tekstā. Protams, arī fiziskā kultūras ir kultūra, taču es šo jomu drīzāk tomēr saistītu ar sabiedrības veselības jautājumiem. Arī raugoties uz sportu kā sabiedrības brīvā laika pavadīšanas veidu, tas tomēr nebūtu liekams vienā svaru kausā ar kultūras pasākumiem, kas sabiedrību ne tikai izklaidē, bet arī garīgi bagātina. Līdz ar to vēlētos rosināt raudzīties uz kultūru kā uz unikālu sabiedrības attīstības resursu, kas saliedē un garīgi bagātina cilvēkus, attīsta profesionālās mākslas izcilību nozīmi un nodrošina ikvienam Latvijas iedzīvotājam iespējas baudīt kvalitatīvu kultūras piedāvājumu un būt tā līdzradītājam.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	NAP 2027 redakcijā būtiski uzsvērt kultūras ka nacionālās un reģionālās identitātes pamatu, kultūras un dabas mantojuma, kā arī tūrisma nozīmi ekonomiskās attīstības veicināšanā Latvijā.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Prioritāte " Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei" izteikt redakcijā "Kultūra, sports un brīvprātīgais darbs aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei"		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Latvijas Nacionālā attīstības plāna (#NAP2027) kontekstā, Latvijas skauti un gaidas aicina Pārresoru koordinācijas centru un lēmumu pieņēmējus atcerēties par jaunatnes demogrāfisko vecuma grupu, tā ir samazinājusies pēdējo 10 gadu laikā par teju uz pusi. Jauniešu balsi sadzirdēt ir grūtāk, jo jauniešu skaits vairs sastāda tikai 11% no iepriekšējo ap 20% iedzīvotāju īpatsvaru. Nacionālā attīstības plāna (#NAP2027) publiskajā apspriedē pieejamās NAP redakcijā būtiski iztrūka fokuss uz brīvprātīgo darbu un sabiedrības iesaisti un pašiniciatīvu, pilsonisko līdzdarbību un līdzatbildību. Prioritāti "Kultūras un sporta devumus ilgtspējīgai sabiedrībai", iesakām paplašināt ar brīvprātīgo darbu un tā devumu ekonomiskā, sociālā un demokrātiskā Latvijas attīstībā. Veselības aprūpē kā īpaši atbalstāmo grupu iekļaut arī jauniešus*, nodrošinot jauniešiem draudzīgus veselības pakalpojumus.		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	aprakstā ietvarto tekstu [352] "[...] kultūras jomas izaicinājumus raksturo nepieciešamība pēc [...]" aizstāt ar tekstu "[...] kultūras un sporta jomas izaicinājumi ir [...]";		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Publiskā bibliotēka ir informācijas un zināšanu ieguves vieta un kultūras norišu un komunikācijas vieta. Bibliotēkas – iedzīvotāju izglītošanās, piedāvājot apmācības, daudzveidīgus tematiskus pasākumus dažādām mērķgrupām, diskusijas, radošas darbnīcas, lasīšanas veicināšanas pasākumus, sākot no pirmsskolas izglītības vecuma. Bibliotēkā pulcējas dažādas interešu kopas. Bibliotēka gan ar saviem resursiem, gan kopā ar muzejiem un Valsts zonālo arhīvu u.c. institūcijām līdzdarbojas kultūras mantojuma apzināšanā un saglabāšanā un, organizējot dažādus pasākumus, veicina iedzīvotāju piederības sajūtas savai valstij un pilsētai. Vēršam uzmanību, ka, lai īstenotu visus NAP rīcības virzienus, mērķus un uzdevumus, nepieciešami profesionāli un kompetenti darbinieki un moderna infrastruktūra.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	1) Publiskā bibliotēka ir informācijas un zināšanu ieguves vieta un kultūras norišu un komunikācijas vieta. Bibliotēkas – iedzīvotāju izglītošanās, piedāvājot apmācības, daudzveidīgus tematiskus pasākumus dažādām mērķgrupām, diskusijas, radošas darbnīcas, lasīšanas veicināšanas pasākumus, sākot no pirmsskolas izglītības vecuma. Bibliotēkā pulcējas dažādas interešu kopas. Bibliotēka gan ar saviem resursiem, gan kopā ar muzejiem un Valsts zonālo arhīvu u.c. institūcijām līdzdarbojas kultūras mantojuma apzināšanā un saglabāšanā un, organizējot dažādus pasākumus, veicina iedzīvotāju piederības sajūtas savai valstij un pilsētai. <u>Vēršam uzmanību, ka, lai īstenotu visus NAP rīcības virzienus, mērķus un uzdevumus, nepieciešami profesionāli un kompetenti darbinieki un moderna infrastruktūra.</u> 2) Prioritāte "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei" aprakstā ietvarto tekstu [352] "[...] kultūras jomas izaicinājumus raksturo nepieciešamība pēc [...]" rosinām aizstāt ar tekstu "[...] kultūras un sporta jomas izaicinājumi ir [...]".		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	4.1.aprakstā ietvarto tekstu [352] "[...] kultūras jomas izaicinājumus raksturo nepieciešamība pēc [...]" aizstāt ar tekstu "[...] kultūras un sporta jomas izaicinājumi ir [...]";		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Aiz punkta 352, 353 papildināt ar līdzvērtīgu sadaļu par brīvprātīgā darba nozīmi. "Brīvprātīgais darbs vietējai kopienai ir stūrkmens pilsoniskuma attīstībai nācijā... (..) " Tā pievienotā vērtība ekonomiskās un sociālās politikas attīstībā ir daudz pētīta un pieminēta dažādos akadēmiskos literatūras avotos un attīstības plānu dokumentos.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	356. Punkts - ir ļoti vispārējs apgalvojums un tas neatpoguļo reālo situāciju darbā ar jaunatni un jauniešu pilnvērtīgas dzīves papildinājumu. Tā popularitāte ir skaidrojama ar kultūrvēsturisko mantojumu un pieejamību reģionos. Kultūra un sports ir tradicionāli populārākā, bet vai efektīvākā? Gadiem nav veikts kvalitatīvs audits šajā jomā. Jauniešu izpratne un iesaiste pilsoniskās sabiedrības aktivitātēs Latvijā ir zem katras demokrātiskas valsts kritikas, tāpēc ir ļoti būtiski papildināt šo sadaļu ar brīvprātīgo darbu, brīvprātīgā darba organizāciju un valstiska mēroga atbalstu. (Eiropas Padomes izvērtējums par Latvijas jaunatnes politiku, ar rekomendācijām, kurās parādās ilgtermiņa problemātika un "tradicionālais" fokuss uz interešu izglītību- https://rm.coe.int/16807023fd Rekomendācijas tika sagatavots 2007.-08.gadā, tā ieviešana izpalika līdz ar "ekonomisko krīzi" un politisko bezatbildību pret jaunatnes politiku kā svarīgu valsts politiku! Šodien daudzās jomās ir jūtamas sekas un Latvija nevar vairs atļauties dzīvot tradicionālā pēc "Padomju laika" darba ar jaunatni darbības metodēm!		
08.11.2019.	Veselības ministrija	357. rindkopā pirmo teikumu precizēt šādā redakcijā " <i>Fiziskās aktivitātes ir viens no sabiedrības veselības priekšnoteikumiem, ar tām regulāri jānodarbojas jau no bērnības un jāturpina visa mūža garumā</i> "; 357. rindkopā 3. teikumu precizēt šādā redakcijā: " <i>Diemžēl Slimību profilakses un kontroles centra 2013./2014. mācību gadā veiktā Latvijas skolēnu veselības paradumu pētījumu dati liecina , ka pietiekama fiziskā aktivitāte kopumā ir tikai 18,5% skolēnu.</i> "		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Fiziskā aktivitāte <i>visās vecuma grupās, dažādiem sagatavotības līmeņiem, veicinot tautas sporta attīstību no bērnu vecuma</i> ir viens no sabiedrības veselības priekšnoteikumiem. Pasaules Veselības organizācija norāda, ka tādējādi mazinās risks saslimt ar sirds un asinsvadu slimībām, otrā tipa cukura diabētu un dažu veidu onkoloģiskām slimībām, tāpat arī neveidojas liekais svars; tāpat ikdienas kustības ir svarīgas labam noskaņojumam. Diemžēl Slimību profilakses un kontroles centra pētījumu dati norāda, ka lielākā daļa bērnu un pieaugušo Latvijā nav pietiekami aktīvi // Ļoti būtiski ir fiziskās aktivitātes veicināt jau no bērnu vecuma, jo skolas laikā tas jau ir nokavēts. Tādēļ aicinām attiecīgi pārskatīt arī indikatoru [359] “15 – 74 gadu vecu iedzīvotāju īpatsvars ar pietiekamu fizisko aktivitāti vismaz 4–7 reizes nedēļā 30 min”, to skatot jau no bērnudārza vecuma		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Mērķa indikatora datu avots ir Mājsaimniecību budžetu apsekojums (MBA), ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulā (ES)2019/1700 (2019. gada 10. oktobris), ar ko izveido vienotu ietvaru Eiropas statistikai par personām un mājsaimniecībām, kuras pamatā ir no izlasēm savākti dati individuālā līmenī paredzēto CSP veiks 2026.gadā (rezultāti 2027.gadā). MBA norise līdz 2026.gadam nav droši garantēta. Iesakām precizēt indikatora nosaukumu "Mājsaimniecību izdevumi kultūrai un atpūtai no mājsaimniecību kopējiem patēriņa izdevumiem".		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt jauniem indikatoriem: iedzīvotāju skaits uz 100 iedzīvotājiem, kas piedalās neprofesionālā sporta aktivitātēs; brīvpieejas sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras objektu skaits pašvaldībā // Esošie indikatori izslēdz tieši sabiedrības jaunāko daļu (bērnu un jauniešus), kā arī neraksturīgo daudzveidīgas fiziskās aktivitātes. Būtiski arī novērtēt (ne tikai nacionālā, bet arī reģionālā mērogā) kā sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras objektu skaits pašvaldībās tiek lietots, cik liela ir to pieejamība un izmantošanas iespējas sabiedrībai/ iedzīvotājiem. Ministru kabineta 2010.gada 26.janvāra noteikumi Nr.76 „Noteikumi par sporta bāzu reģistrā iekļaujamās informācijas saturu un aktualizēšanas kārtību” nosaka reģistrā (turpmāk – reģistrs) iekļaujamās informācijas saturu un tās aktualizēšanas kārtību, savukārt IZM veiktajā pētījumā https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/17.pdf un Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcijā minēts šo rādītāju (indikatoru) nozīmīgums. Līdzīgi indikatoru rādītāji iekļauti vairāku pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu uzraudzībā un izvērtējumā.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Iekļaut tabulu 146. A. vai precizēt atsauci uz indikatoru. // Nav atrodama indikatora atsaucē minētā tabula 146. A.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	359. rindkopā progresa rādītāju precizēt šādā redakcijā “15 – 74 gadus vecu iedzīvotāju īpatsvars ar pietiekamu fizisko aktivitāti vismaz 4 reizes nedēļā”, mērķa vērtību “11,5” aizstāt ar “10,5”, Mērķa vērtība 2027* “14” aizstāt ar “12”;		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Nav atrodama indikatora atsaucē minētā tabula 146. A. Iekļaut tabulu 146. A. vai precizēt atsauci uz indikatoru.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : 2 – 74 gadu vecu iedzīvotāju īpatsvars ar pietiekamu fizisko aktivitāti vismaz 4–7 reizes nedēļā // Ļoti būtiski ir fiziskās aktivitātes veicināt jau no pirmsskolas vecuma, jo skolas laikā tas jau ir nokavēts. Tādēļ aicinām attiecīgi pārskatīt arī indikatoru [359] “15 – 74 gadu vecu iedzīvotāju īpatsvars ar pietiekamu fizisko aktivitāti vismaz 4–7 reizes nedēļā 30 min”, to skatot jau no bērnudārza vecuma		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	4. Atbilstoši aiz 360. papildināt ar indikatoru: 4.1 Cilvēku iesaiste brīvprātīgā darba organizācijās (ilgtermiņa brīvprātīgais darbs) 4.2. Cilvēku iesaiste brīvprātīgā darba aktivitātēs (īstermiņa brīvprātīgais darbs) (iesaistīto skaits nevalstiskajās organizācijās - UR, VID dati)		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Rīcības virziena “Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs” uzdevumu (361.-365.) mērķa indikatori neatbilst uzdevuma formulējumam un tos ir jāpārskata. Šī problēma identificēta ne tikai šajā rīcības virzienā un ir pārskatāma visā dokumentā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Sabiedrības, īpaši tās mazaktīvās daļas, iesaistīšana kultūras, sporta un fiziskajās <i>t.sk. aktīvā tūrisma aktivitātēs</i> , piedāvājot un īstenojot daudzveidīgas neformālās izglītības, kultūrpolitikas, sporta (t.sk. starptautiskus tautas sporta pasākumus) un fizisko aktivitāšu iniciatīvas // Aktīvais tūrisms ir atbildīgas ceļošanas veids, kur tūrists līdzdarbojas gan fiziski, gan garīgi un seko ilgtspējības, bioloģiskās daudzveidības un kultūras mantojuma aizsardzības principiem. Svarīgi aktīvā tūrisma elementi ir rekreācija un izglītība, cieņa un vērošana, kā arī aktīva līdzdalība.. (www.active-tourism.com). Aktīvais tūrisms kļūst populārāks, jo arvien vairāk cilvēki meklē aktivitātes brīvdienām tuvu mājām. Apvienojot aktīvo tūrisma ar dabas izziņas un kultūrvēsturisko tūrisma, iespējams piedāvāt jaunus tūrisma produktus, tsk, tādas, kas saistoši vietējiem iedzīvotājiem kā ogošana, sēņošana, putnu vērošana, u.c. (Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	361. Punktā papildināt aiz vārdiem “... kultūras, sporta, fiziskajās un brīvprātīgā darba aktivitātēs...” , pie mērķa indikatora minot iesaistīto jauniešu skaits jaunatnes NVO, izmērāms pēc IZM jaunatnes organizāciju saraksta datiem (https://www.izm.gov.lv/lv/nozares/jaunatne/jaunatnes-organizaciju-saraksts) .		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Pirmo reizi NAP tiek pieminētas bibliotēkas, apliecinot publisko bibliotēku lielo nozīmi un lomu ne vien informācijas ieguvē un sabiedrības izglītošanā, bet arī kultūras norišu organizēšanā. Uzskatām, ka bibliotēkām ir nozīme arī citos NAP rīcības virzienos, ne tikai Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un kultūras, sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Pirmo reizi NAP tiek pieminētas bibliotēkas, apliecinot publisko bibliotēku lielo nozīmi un lomu ne vien informācijas ieguvē un sabiedrības izglītošanā, bet arī kultūras norišu organizēšanā. Uzskatām, ka bibliotēkām ir nozīme arī citos NAP rīcības virzienos , ne tikai Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un kultūras, sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai kultūras un sporta infrastruktūras izmantošanai iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, <i>aktīvā tūrisma attīstībai</i> , īstenojot starpstacionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes <i>dzīves kvalitātes uzlabošanai</i> . / <i>Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju - Plānošanas reģioni</i> // Reģionālā tūrisma attīstību, t.sk. darījuma tūrisma attīstību (MICE) un eksportspēju var kāpināt, izmantojot publiski pieejamo infrastruktūru kultūras, sporta vai cita veida pasākumu rīkošanai. Pasākumi, t.sk. starptautiskas sporta sacensības un MICE pasākumi veicina gan vietējo, gan ārvalstu tūristu piesaisti, kopumā palielina tūrisma plūsmu un sniedz ekonomisko piensūmumu reģioniem. Pasākumu tūrisma veicināšana var nest ilgtermiņa ieguvumus: tas var pozitīvi ietekmēt galamērķu dzīves ciklu, mazinot sezonālās negatīvo ietekmi. "Tūrisma attīstības veicināšana Latvijas reģionos", 1.nodaļa "Latvijas tūrisma konkurētspēja", Sintēzes ziņojums, LR Saeima, 2018.gada augusts.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	363.punktā uzdevumu papildināt .."kultūras, sporta un brīvprātīgā darba.. infrastruktūras izmantošana. Pie mērķa indikatora papildināt ar - biedru skaits nevalstiskās organizācijās, brīvprātīgo skaits brīvprātīgā darba, sporta un kultūras pasākumos.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumu [364] izteikt šādā redakcijā : "Mākslas, kultūras, industriālā un militārā mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, muzeju attīstību" // Nozīmīgas kultūras mantojuma sastāvdaļas ir māksla, industriālā un militārā mantojuma objekti. Liepājas pašvaldības ieskatā uzdevuma īstenošanu var sekmēt mūsdienīgu muzeju un publiski pieejamu vietu attīstība.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 rīcības virzienu "Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs", rīcības virziena uzdevumu [364] <i>Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu</i> , kura realizācijas uzdevumos nav saskatāma saistība ar Latvijas kultūras mantojumu un sporta tradīciju kopšanu ārpus Latvijas. // ELA izsaka priekšlikumu papildināt rīcības virziena uzdevumus ar pasaules latviešu kultūras vēstures mantojuma apzināšanu, latviešu centru/namu apsekošanu, mākslas darbu un bibliotēku kartēšanu, sniedzot atbalstu šī mantojuma saglabāšanā un kopšanā, diasporas latviešu cilvēkresursu apmācīšanā. Attiecībā uz sporta tradīciju kopšanu aicinām paredzēt atbalstu diasporas sporta talantu piesaistei Latvijas sporta nozarē un izglītībai, t.sk. specializētās nometnēs, kā arī sadarbības veidošanai ar diasporas sportistiem, kas veicinātu sporta tūrisma uz Latviju un attiecīgo sporta veidu attīstību		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Nozīmīgas kultūras mantojuma sastāvdaļas ir māksla, industriālā un militārā mantojuma objekti. uzdevuma īstenošanu var sekmēt mūsdienīgu muzeju un publiski pieejamu vietu attīstība. Lūdzam uzdevumu [364] izteikt šādā redakcijā : "Mākslas, kultūras, industriālā un militārā mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, muzeju attīstību"		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Papildināt ar līdzatbildīgo institūciju ZM</i> // Arī caur Leader aktivitātēm ir iespējams realizēt projektu, kas vērsti uz uzdevuma izpildi.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt uzdevumu [365] šādā redakcijā : "Kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošana, speciālistu un profesionāļu kapacitātes stiprināšana, sadarbībā ar Latvijas augstskolām izstrādājot izglītības programmu saturu, nodrošinot brīvā laika aktivitātes profesionāļu pedagogu un treneru vadībā, kā arī veicinot inovācijas kultūras un sporta nozarēs" // Bez kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošanas, nepieciešams atbalsts arī kultūras un sporta jomas speciālistu un profesionāļu kapacitātes un izglītības stiprināšanai, lai veicinātu inovācijas kultūras un sporta nozarēs.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Bez kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošanas, nepieciešams atbalsts arī kultūras un sporta jomas speciālistu un profesionāļu kapacitātes un izglītības stiprināšanai, lai veicinātu inovācijas kultūras un sporta nozarēs. Lūdzam izteikt uzdevumu [365] šādā redakcijā : "Kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošana, speciālistu un profesionāļu kapacitātes stiprināšana, sadarbībā ar Latvijas augstskolām izstrādājot izglītības programmu saturu, nodrošinot brīvā laika aktivitātes profesionāļu pedagogu un treneru vadībā, kā arī veicinot inovācijas kultūras un sporta nozarēs"		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Aiz 365. Punkta papildināt ar jaunu punktu: Jaunatnes darbinieku skaits un atbalsta mehānismi brīvprātīgā darba koordinēšanā. Brīvprātīgo jaunatnes darbinieku skaits. Dalībnieku skaits brīvprātīgā darba organizāciju pasākumos, biedru skaits jaunatnes nevalstiskajās organizācijās.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Rīcības virziens "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai (76lpp)", izteikti redakcijā "Kultūras, sporta un brīvprātīga darba devums ilgtspējīgai sabiedrībai".		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	366. Punktu izteikti sekojošā redakcijā: " Kultūra, sports un brīvprātīgais darbs veicina Latvijas ekonomikas un sociālo izaugsmi, veidojot radošu, ilgtspējīgu un atbildīgu Latvijas sabiedrību."		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Neskatoties uz neatbalstošo politiku pilsoniskas sabiedrības stiprināšanai Latvijā pēdējos 30 gadus, Latvijā vēl darbojas vairāku starptautisko organizāciju atzari, tie līdzīgi kā sports un kultūra, veicina cilvēku iesaisti sabiedriskajā dzīvē utt., tie veicina Latvijas atpazīstamību pasaulē un attīsta demokrātiskas vērtības Latvijas iedzīvotāju vidū, tās saliedē dažādas sabiedrības grupas.		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	Mūsu ieskatā esošā rindkopas [367] redakcija ir deklaratīva un nav pamatota ar datus, tāpēc aicinām to papildināt ar tekstu, kas uzsver, ka kultūras un radošajām industrijām ir būtiska loma tautsaimniecībā, atsauci uz EK datiem, izsakot to šādā redakcijā: [367] Kultūras un radošajām ir būtiska loma tautsaimniecībā un tieša pozitīva ietekme uz darbavietu radīšanu, ekonomisko izaugsmi un ārējo tirdzniecību. Saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem, kultūras un radošās industrijas veido 4.2% no Eiropas Savienības kopējā IKP, un tās nodarbina 8.4 miljonus Eiropas iedzīvotāju (atsauce – EK paziņojums „Jaunā Eiropas darba kārtība kultūrai” - https://ec.europa.eu/culture/sites/culture/files/commission_communication_-_a_new_european_agenda_for_culture_2018.pdf). Vienlaikus kultūras un radošās industrijas rada būtisku pievienoto vērtību arī citām tautsaimniecības nozarēm, stimulējot inovācijas un paaugstinot to eksportspēju.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Aiz 373. Punkta papildināt ar jaunu punktu - Latvijas NVO rīkoto starptautisko pasākumu skaits un iesaistīto dalībnieku skaits/ institūcijas - IZM, KM, JSPA, NVO. Ik gadu NVO rīkot Eiropas, Pasaules mēroga pasākums sākot ar savu biedru konferencēm līdz masveidīgiem pasākumiem (jauniešu salidojumi, apmaiņas, skautu un gaidu nometnes, Tezē salidojumi u.c.)		
30.10.2019.	Valmieras pilsētas pašvaldība	RV "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai" uzdevumu sarakstu papildināt ar jaunu uzdevumu "Augstvērtīga kultūras piedāvājuma attīstīšana reģionos (t.sk. starptautisku mākslinieku piesaiste, kvalitatīvu sadarbības projektu veidošana, jaunu finanšu instrumentu izveide)", tādejādi veicinot sabiedrības izglītošanos un ceļot profesionālās kultūras (ne tautas mākslas) līmeni reģionos.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	4.2.RV "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai" uzdevumu sarakstu papildināt ar jaunu uzdevumu "Augstvērtīga kultūras piedāvājuma attīstīšana reģionos (t.sk. starptautisku mākslinieku piesaiste, kvalitatīvu sadarbības projektu veidošana, jaunu finanšu instrumentu izveide)", tādējādi veicinot sabiedrības izglītošanos un ceļot profesionālās kultūras (ne tautas mākslas) līmeni reģionos.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Mērķa indikators "Ārvalstu vairākdienu ceļotāju Latvijā kopējie izdevumi" / <i>Papildināt ar līdzatbildīgām institūcijām - VARAM un Plānošanas reģioni</i> // Mūsdiā nav īsti pareizais, jo šis indikators neraksturo kultūras un sporta infrastruktūras pielietojumu/ izmantošanu, veidojot radošu un ilgtspējīgu Latvijas sabiedrību. Ceļotāju apmeklējuma mērķi Latvijā ir citi (tūrisms, darījumi, mācības). / Reģionālo koordinēšanas sistēmu veidot uz plānošanas reģionu bāzes.		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	7) Prioritātē "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei" rīcības virzienā "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai" 377.rīcības virziena uzdevumā noteikts: Atbalstošas vides radīšana mazajiem uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām kultūras, aktīvās atpūtas un radošo industriju (t.sk. eksportspējīgu produktu un pakalpojumu) jomā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus, kā arī pārskatot (definējot, pilnveidojot) NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai", kas pēc būtības ir atbalstoša valsts apņemšanās, tomēr aicinām atbalstošas vides radīšanu, tai skaitā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus, kā arī pārskatot (definējot, pilnveidojot) NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai, nevalstiskajām organizācijām visās darbības jomās, tādējādi nenostādot nelabvēlīgākā situācijā citas nevalstiskās organizācijas, kas ir ne mazāk svarīgas dažādu pakalpojumu sniegšanā un demokrātijas veicināšanā.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Atbalstošas vides radīšana mazajiem uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām kultūras, aktīvās atpūtas un radošo industriju (<i>t.sk. tūrisma</i> , eksportspējīgu produktu un pakalpojumu) jomā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus, kā arī pārskatot (definējot, pilnveidojot) NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai // Tūrisma nozarē – lielākā daļa uzņēmumu ir MVU. Ir ļoti svarīgi veicināt viņu konkurētspēju un sadarbību, lai konkurētu ar lielākiem uzņēmumiem. Pašlaik viņiem trūkst kapacitātes, tāpēc ir svarīgi, lai politikas instrumenti tiktu pielāgoti reģionālo MVU vajadzībām, lai veicinātu to konkurētspēju. / Projekta "Destination SMEs" rīcības plāna (saskaņots ar EM 2019.g.) aktivitāte Nr.1. / "Tūrisma attīstības veicināšana Latvijas reģionos", 2.nodaļa "Reģionālā tūrisma atbalsta politika Latvijā", Sintēzes ziņojums, LR Saeima, 2018.gada augusts		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Vēršam uzmanību, ka [379] uzdevumam nav noteikts mērķa indikators.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Vēršam uzmanību, ka [379] uzdevumam nav noteikts mērķa indikators.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
29.10.2019.	Ārlietu ministrija	<p>Papildus vakar rakstītajam, nosūtām vēl vienu Ārlietu ministrijas priekšlikumu NAP2027 pirmajai redakcijai (teksts - sarkanā):</p> <p>Prioritāte "Vienota, droša un atvērta sabiedrība" PRIORITĀTES MĒRĶIS [380]Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība.</p> <p>[381] Vienota, droša un atvērta sabiedrība ir Latvijas suverenitātes stūrakmens. Cilvēka piederības sajūta un uzticēšanās Latvijas sabiedrībai un valstij ir pamats cilvēka spējai aktīvi kopā ar citiem rīkoties sabiedrības un valsts labā. Tā ir izšķiroša personīgās labklājības un valsts izaugsmes nostiprināšanai un ir kritiska gadījumos, kad jātiek galā ar izmaiņām, kas skar valsts un personīgo drošību.</p> <p>Ievēlēšana ANO Drošības padomē uz 2026.-2027. gadu būs ieguldījums Latvijas drošībā, ekonomisko sakaru radīšanā un valsts pozitīva tēla stiprināšanā, vienlaikus nostiprinot Latvijas iedzīvotāju valstiskuma apziņu, pārliecību un pašapziņu.</p>		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	<p>Vēršam uzmanību uz to, ka informatīvās telpas, tostarp mediju, saturam, kvalitātei un pieejamībai ir būtiska ietekme uz demokrātiju un sabiedrības pilsoniskajām vērtībām. Kopumā mediju funkcijas ir sniegt informāciju, izglītēt un izklaidēt sabiedrību. Lai gan komercmediju nozares mērķis, kā jebkurā citā brīvā tirgus nozarē, ir peļņas nodrošināšana īpašniekam, un lielākoties tas tiek panākts, piedāvājot izklaidējošu saturu, kas piesaista daudzskaitlīgu publiku, tā ir nozīmīga informatīvās vides sastāvdaļa, jo uzrunā un sasniedz plašu sabiedrības daļu, it īpaši jauniešus.</p> <p>Sabiedrisko mediju galvenais uzdevums ir informēt, t.sk. analizēt procesus sabiedrībā, un izglītēt auditoriju. Lai sabiedriskie mediji būtu pieprasīti, tiem jāiet līdzī laikā gan tehnoloģiski, gan saturiski, jāseko un jārēķinās ar izmaiņām, tostarp tehnoloģiju attīstībā, auditorijas segmentācijā u.tml., kā arī ar pārrobežu konkurenci. Latvijas sabiedriskie mediji jau ilgstoši nespēj pilnvērtīgi konkurēt ar komercmedijiem – tas saistīts ar pamatlīdzekļu faktisko nolietošanos, nespēju konkurēt ar atalgojumu un nozares tehnoloģiju attīstības sniegtajām iespējām komercmediju sektorā.</p> <p>Tādēļ Kultūras ministrija aicina prioritātes „Vienota, droša un atvērta sabiedrība”:</p> <p>- rindkopu [388] otrā teikumā noslēgumā aiz vārdiem „sabiedriskajās organizācijās” papildināt ar tekstu „un veicot brīvprātīgo darbu”;</p> <p>- rīcības virziena „Saliedētība” mērķa izvērsuma aprakstā papildināt [390] rindkopu un izteikt to šādā redakcijā:</p> <p>[390] Viens no galvenajiem riskiem saliedētībai ir manipulācijas risks: cilvēkam ļaujoties stereotipu varai, tas var novest pie līdzcilvēku diskriminācijas vai radīt plaisas sabiedrībā. Plašsaziņas līdzekļi, politiskā retorika atsevišķās valstīs var pastiprināt sabiedrības šķelšanos. Tāpēc ir jāstiprina iekļaujoša informatīvā telpa un jāuzlabo medijpratība, līdzdarbība politikas veidošanā, komunikācijas prasmes starp dažādām grupām un kultūrām. Nepārprotama ietekme uz demokrātiju noturību un sabiedrības pilsonisko vērtību nostiprināšanos ir informatīvajā telpā, tostarp medijos, radītajam saturam, tā kvalitātei un pieejamībai. Tāpat arī mediju daudzveidības (plurālisma) garantēšana, vienlaikus nodrošinot drukāto un elektronisko mediju pieejamību visā valstī, t.sk. pierobežā, ir būtisks sabiedrības saliedētību veicinošs faktors. Arī kvalitatīva, atbilstošos tehnoloģiskos risinājumos balstīta un uz modernas infrastruktūras bāzēta, mediju satura pieejamība, pietiekama un kvalitatīva informācija par sabiedrībā notiekošo stiprina mūs kā sabiedrību un demokrātisku valsti.</p>		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	<p>[380] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Savukārt degradētos reģionos, sevišķi iedzīvotāju pamestās teritorijās agri vai vēl iebrauks imigranti no citām valstīm, kas sevišķi bīstami Valsts pierobežā. Šis process tālākā nākotnē – pēc 15 -20 gadiem var radīt draudus Valsts drošībai</p>		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 Prioritāti "Vienota, droša un atvērta sabiedrība", kuras mērķi NAP 2027 ir [380]Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. [382] Informācijas pieejamība un atklātība, procesu izpratne veicina sniegt savu artavu lēmuma pieņemšanā, vairo sajūtu, ka cilvēks var ietekmēt valsti notiekošo. Tas var mazināt atsvešinātību un prettiesisku uzvedību (izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, korupcija u.c.). Iedzīvotājiem ir svarīgi apzināties, ka var palauties uz atbildīgajiem dienestiem dažādās ārkārtas situācijās un zināt arī, kā rīkoties pašiem. [384] Vienotas, drošas un atvērtas sabiedrības mērķa sasniegšanai stiprināma sabiedrības saliedētība, īpaši veicinot saprašanos starp dažādām iedzīvotāju grupām. Tāpat uzlabojama pārlicība, ka valsts, kuru veidojam mēs paši, darbojas tiesiski. Tas ir iespējams, ja ir laba pārvaldība – attiecības starp valsti un individu ir godīgas, atklātas un konsekventas ar ikvienu sabiedrības locekli, kā arī ja valsts pārvaldes iekšējā organizācija ir efektīva. // ELA izsaka priekšlikumu papildināt, pamatojoties uz pozitīvajiem sasniegumiem pēc publisko debašu rīkošanas pirms Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanām, rīcības virziena uzdevumos ar sekojošiem uzdevumiem: a) rīkot regulāras rīcībpolitikas veidotāju tikšanās ar diasporas pārstāvjiem kopienā mītnes zemēs, skaidrojot lēmumu pieņemšanas gaitu un iesaistot diasporas latviešus lēmumu pieņemšanā saistībā ar Diasporas likuma ieviešanu un citos ar diasporu saistītos jautājumos; b) nodrošina diasporas locekļiem un diasporas organizācijām iespēju iesaistīties, ja nepieciešams, arī attālināti, ar diasporu saistītu politikas plānošanas dokumentu un normatīvo aktu izstrādē, c) veicināt balsstiesīgo Latvijas pilsoņu daļību vēlēšanās un tautas nobalsošanā, veidojot ārvalstīs vēlēšanu iecirkņus, kuru skaits ir samērīgs ar vēletāju skaitu, atvieglot kārtību, kādā notiek balsošana pa pastu, un paredzot iespēju balsot pa pastu pašvaldību vēlēšanās; d) nodrošināt to, ka ietekmes uz diasporu izvērtējums tiek iekļauts normatīvo aktu sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā); e) nodrošināt valsts sniegtās informācijas un e-pakalpojumu pieejamību diasporai (Diasporas likuma 14.pants)		
08.11.2019.	Providus	<p>K A P E C I N V E S T E T S A B I E D R Ī B A S S A L I E D E T Ī B A S U N U Z T Ī C Ē Š A N Ā S V E I C I N Ā Š A N Ā , J A T A S N E D O D S K A I D R U P I E N E S U M U L A T V I J A S E K O N O M I S K A J A I Z A U G S M E I ?</p> <p>ATZINUMS PAR LATVIJAS NACIONĀLĀ ATTĪSTĪBAS PLĀNA 2021.-2027.GADAM 6.PRIORITĀTI "VIENOTA, DROŠA UN ATVĒRTA SABIEDRĪBA"</p> <p>AGNESE LĀCE, PROVIDUS VADOŠĀ PĒTNIECE MIGRĀCIJAS UN INTEGRĀCIJAS JOMĀ</p> <p>ANDRIS ŠUVAJEVŠ, PROVIDUS PĒTNIEKS</p> <p>Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam 1.redakcijas, kura nodota sabiedriskajai apspriešanai, 6.prioritātes "Vienota, droša un atvērta sabiedrība" mērķis definēts sekojoši:</p> <p>"PIEAUG IEDZĪVOTĀJU ĪPATSVARŠ, KAS IZJŪT PIEDERĪBU UN UZTICAS LATVIJAS SABIEDRĪBAI UN TIESISKAI VALSTIJ. TĀPĒC CILVĒKI SNIEDZ IEGULDĪJUMU SAVĀ, SAVU LĪDZCILVĒKU UN VALSTS DROŠĪBĀ, LABKLĀJĪBĀ UN ATTĪSTĪBĀ, MAZINĀS NEGODĪGA RĪCĪBA".</p> <p>Tas tālāk paskaidrots, sakot, ka:</p> <p>"CILVĒKA PIEDERĪBAS SAJŪTA UN UZTICĒŠANĀS LATVIJAS SABIEDRĪBAI UN VALSTIJ IR PAMATS CILVĒKA SPĒJAI AKTĪVI KOPĀ AR CITIEM RĪKOTIES SABIEDRĪBAS UN VALSTS LABĀ. TĀ IR IZŠĶIROŠĀ PERSONĪGĀS LABKLĀJĪBAS UN VALSTS IZAUGSMES NOSTIPRINĀŠANAI UN IR KRITISKA GADĪJUMOS, KAD JĀTIEK GALĀ AR IZMAIŅĀM, KAS SKAR VALSTS UN PERSONĪGO DROŠĪBU".</p> <p>Šis ir viens no prioritārajiem rīcības virzieniem, turklāt tāds, kurš caurvij dažādas rīcībpolitikas jomas. Tomēr apspriedēs Saeimā no deputātiem izskanēja jautājums: "Kāpēc investēt sabiedrības saliedētības un uzticēšanās veicināšanā, ja tas nedod skaidru pienesumu Latvijas ekonomiskajai izaugsmei?". Uzticēšanās parlamentam, valdībai un valsts iestādēm vai tās trūkums tieši ietekmē, piemēram, vēlmi maksāt nodokļus¹, piedalīties vēlēšanās² vai pārcelties uz dzīvi ārvalstīs. Piemēram, vairāk kā 55% emigrantu 2014.gadā veiktā aptaujā norādīja, ka devušies prom no Latvijas, jo nepatika notiekošie politiskie procesi un politiskā vide Latvijā – tas bija pat nozīmīgāks faktors kā finansiālās grūtības vai darba trūkums.³ Tas nav jaunums, ka sabiedrības uzbūve, uzticēšanās un saliedētība ir nozīmīgi faktori valsts izaugsmei.</p>		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Prioritāte "Vienota, droša un atvērta sabiedrība" - uzskatām, ka augstāk minētie punkti par brīvprātīgo darbu palīdzēs sasniegt arī šo prioritāti.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	23.Lūdzam iekļaut Korupcijas riska indeksu.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
28.10.2019.	Ārlietu ministrija	PAPILDINĀT // Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropiskai kultūrtelpai. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēj savstarpēji saprasties un cienīt viens otru. [Cilvēki apzinās Latvijas un individuālo lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā].		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	Lūdzam papildināt NAP 2027 rīcības virzienu „Saliedētība”, kuras rīcības mērķi ir: [386] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropiskai kultūrtelpai. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēj savstarpēji saprasties un cienīt viens otru. Kopēja saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. [387] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas mediju telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums. Diemžēl NAP 2027 projektā saistībā ar šo uzdevumu ir tikai daļēji identificējami rīcības virziena uzdevumi attiecībā uz diasporu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Piedāvājam pārsaukt rīcības virzienu par “Piederība”		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	1) aicinām Rīcības virziena “Saliedētība” mērķi izteikt šādā redakcijā: [386] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropiskai kultūrtelpai. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās pilsoniskās un politiskās, sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēj savstarpēji saprasties un cienīt viens otru. Kopēja saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus.” Līdzšinējā redakcijā, minot sabiedriskās aktivitātes, rīcības virzienā zūd fokuss uz pilsonisko un politisko līdzdalību.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	386. Punktā papildināt aiz vārda “...Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs un sabiedriskās organizācijās...” , jo aktivitātes ir īstermiņa un iesaiste organizācijās ir ilgtermiņā vērtība.		
25.11.2019.	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai	27. Rīcības virziens “Saliedētība” Papildināt ar “Cilvēki apzinās Latvijas un individuālo lomu globālajos pro-cesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā” un “Globālizācijas laikmetā, svarīgi ir saglabāt atvērtību starptautiskajai sadarbībai; stiprināmas spējas sniegt ieguldījumu pasaules ilgtspējīgā attīstībā”		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	2) Savukārt 387. mērķi nesašaurināt tikai uz mediju telpu, paplašinot to uz citiem informēšanas un izglītošanas kanāliem.		
28.10.2019.	Ārlietu ministrija	PAPILDINĀT// Saliedētība palielina cilvēku rīcībā esošos resursus. Palīdzot citiem, “dots devējam atdodas”. Saliedētība ne vienmēr notiek spontāni un dabiski. Svarīgas ir pašorganizācijas un sadarbības prasmes un pieredze, piemēram, līdzdarbojoties sabiedriskajās organizācijās. Individualizācijas laikmetā, saliedētība nav pašsaprotama; prasmes un iespējas līdzdarbībai īpaši stiprināmas jauniešiem un vientuļiem cilvēkiem. [Globalizācijas laikmetā, svarīgi ir saglabāt atvērtību starptautiskajai sadarbībai; stiprināmas spējas sniegt ieguldījumu pasaules ilgtspējīgā attīstībā]. Izskatāma arī iespēja saistīt starptautisko sadarbību ar virzienu “Drošība”, tā kā viens no apsvērumiem attīstības sadarbības politikas īstenošanai ir drošības un stabilitātes veicināšana kaimiņu reģionos.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Aicinām dokumenta projekta sadaļu no 388. līdz 39.1.parágrāfam papildināt ar tēzi, kas norādītu uz piederības (religiskai vai etniskai grupai) brīvas izvēles tiesībām, kas arī ir viens no saliedētas sabiedrības veidošanas nosacījumiem.		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	3) 388. mērķi nesašaurināt mērķa grupu, kam it īpaši nepieciešams stiprināt prasmes un iespējas līdzdarbībai, jo tas nepieciešams arī citās mērķa grupās, turklāt pēdējie pētījumu dati liecina, ka zemāka izpratne un līdzdarbība ir vecuma posmā no 20 līdz 35 gadiem (Democracies under pressure. A Global Survey.). Aicinām redakciju papildināt ar: “Istenošanas informatīvas un izglītojošas kampaņas par demokrātiskiem procesiem valstī un kā tajos var iesaistīties ikviens sabiedrības pārstāvis.”		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	388. Punktā minēto mērķi jāņem vērā arī ar iesaisti NVO, īpaši jaunatnes NVO, kas atbilst jaunatnes likuma 12. Panta 4. Punktam (nacionāla mēroga jaunatnes organizācijām).		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Ir jau ieguldīts darbs un apmācīti bibliotekāri un skolotāji, lai sekmētu iedzīvotāju medijpratību. 2017. gada nogalē KM organizēta ekspertu diskusija: Bibliotēku un bibliotekāru iespējas un loma medijpratības veicināšanā Latvij. Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte izstrādājusi Medijpratības mācības Latvijas bibliotekāriem. Tāpēc jāuzsver un jāturpina stiprināt bibliotēkas lomu medijpratības uzlabošanā dažādām sabiedrības grupām.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Sadaļā “Saliedētība” trūkst indikators, kas mērītu piederību Eiropiskai kultūrtelpai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzam izvērtēt iespēju uzsākt izmantot CSP datus par uzticēšanos citiem cilvēkiem ESS datu vietā. CSP šos datus vāca 2013. gadā un sākot ar 2017. gadu tiek vākti katru gadu (dati tiek vākti EU-SILC apsekojuma ietvaros ar neto izlasi ap 6 000 mājsaimniecību) un tiek publicēti CSP mājas lapā publicēti CSP mājas lapā dažādos griezumos.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Informējam, ka dati pieejami CSP mājas lapā (excel pielikumā).		
08.11.2019.	Providus	Šī gada 16.martā, Liepājā domnīca PROVIDUS un Latvijas Pilsoniskā Alianse, sadarbībā ar Britu Padomes pārstāvniecību Latvijā, organizēja iedzīvotāju konsultācijas par sabiedrības saliedēšanas jautājumiem. Konsultāciju galvenais mērķis: iesaistīt iedzīvotājus Latvijas nākotnes plānošanā, it sevišķi kontekstā ar jaunizstrādājamo Nacionālās attīstības plānu un Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un sabiedrības integrācijas pamatnostādņēm. Padziļināts pārskats par konsultāciju rezultātiem ir atrodams Providus mājas lapā (nosaukums "Kā saliedēsim Latvijas sabiedrību?") Vēlos informēt, ka NAP 2021.-2027.gadam pirmā redakcija ir lielākoties saskanīga ar šajās konsultācijās paustajiem viedokļiem. Konsultāciju dalībnieki padziļināti strādāja ar četrām jautājumu grupām, kuru ietvaros pārrunāja problēmas un izstrādāja risinājumus: 1) krievu un latviešu savstarpējam attiecībām; 2) zemaī atvērtībai dažādībai; 3) zemas pilsoniskās pašapziņas problēmai; 4) sociālās izolētības, atstumtības un vienaldzības problēmai. Šajās jautājumu grupās NAP pirmā redakcija paredz piemērotus mērķus un rīcības virzienus attiecībā uz pilsoniskās pašapziņas, tolerances, iekļaušanas veicināšanu, kā arī diskriminācijas, sociālās atstumtības un izolētības mazināšanu. Tādēļ PROVIDUS un konsultāciju dalībnieku vārdā paūžu atbalstu tām NAP sadaļām, kas skar šīs jomas. Vienlaikus, Liepājas konsultāciju dalībnieki īpaši akcentēja problemātiskās attiecības starp latviešiem un nelatviešiem kā jautājumu, kuram ir liela ietekme uz viņu dzīves kvalitāti un Latvijas tālāko attīstību. Viņi izteica vēlmi ne tikai pēc plašāk pieejamām un kvalitatīvākām latviešu valodas mācību formām, bet arī pēc kopīgiem, saliedējošiem pasākumiem. NAP pirmā redakcija šobrīd runā par latviešu valodas apguvi, bet ne par pasākumiem, kuriem būtu sabiedrību saliedējoša jēga – kuros labprāt piedalītos un kopīgi darbotos gan latvieši, gan krievi. Iesakam šādus pasākumus iekļaut kā vienu no uzdevumiem rīcības virzienā "Saliedētība".		
31.10.2019.	VARAM	Rīcības virziena "Saliedētība" uzdevumos [401] rindkopā svītrot Interreg no minētajiem finanšu resursu avotiem, ņemot vērā, ka Interreg jau ir ES fondu finansējums;		
06.11.2019.	Renāte Mencendorfa	Ļoti atbalstāms indikators. (Iesaiste organizācijas)		
06.11.2019.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība	[401] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās un arodbiedrībās, valsts NVO fondu.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt [401] uzdevumu šādā redakcijā: Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, iesaisti brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu // Papildus uzskaitītajiem, arī brīvprātīgais darbs veicina sabiedrības pašorganizēšanās, līdzdarbības prasmju, iespēju paplašināšanos, tāpēc lūdzam iekļaut to uzdevumā.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	ELA izsaka priekšlikumu papildināt, rīcības virziena uzdevumus: [401] <i>Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, valsts NVO fondu, ar atbalstu diasporas kopienu un organizāciju kapacitātes stiprināšanai un sadarbības attīstīšanai ar Latvijas valsts, pašvaldību un nevalstisko sektoru.</i>		
08.11.2019.	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība	Apakšsadaļā Rīcības virziena uzdevumi / "Saliedētība" punktus izteikt sekojošā redakcijā: [401] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās un arodbiedrībās, valsts NVO fondu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Papildus uzskaitītajiem, arī brīvprātīgais darbs veicina sabiedrības pašorganizēšanās, līdzdarbības prasmju, iespēju paplašināšanos, tāpēc lūdzam iekļaut to uzdevumā. Lūdzam izteikt [401] uzdevumu šādā redakcijā: Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, iesaisti brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu.		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	4) Rīcības virziena 401.uzdevumu izteikt šādā redakcijā: "Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, sabiedrības izpratni par demokrātiskiem procesiem valstī, tai skaitā lēmumu pieņemšanas procedūru, un pilsoniskās sabiedrības lomu demokrātiskā valstī, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, valsts NVO fondu, un īstenojot mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības politiku." Aicinām šajā uzdevumā paplašināt sabiedrības līdzdalību no viena līdzdalības formas – dalība nevalstiskajā organizācijā – uz dažādām līdzdalības formām, kuru izmantošanu vai iesaisti tajā ikviens iedzīvotājs izvēlas pats. Tādējādi radot izpratni par demokrātiskiem procesiem valstī un uzlabojot pilsonisko izglītību visās vecuma grupās.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	401. Punktā minēto uzdevumu palīdzināt ar "jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, īpaši jaunatnes NVO, ..." Pie mērķa indikatora minot - iesaiste jaunatnes NVO, kas atbilst jaunatnes likuma 12. panta 4. punktam (nacionāla mēroga jaunatnes organizācijām).		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	TM ir svītrojama no līdzatbildīgo institūciju saraksta. Šī uzdevuma ietvaros nav identificējama TM līdzatbildība.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Nepieciešams papildināt līdzatbildīgo institūciju uzskaitījumu, jo uzdevuma ietvaros ir paredzēts pasākums attiecībā uz VVC dialoga stiprināšanu ar sabiedrību.		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	pie rīcības virziena „Saliedētība” uzdevumiem iekļaut jaunus uzdevumus [4031] un [4032] šādā redakcijā: [4031] Sabiedrisko mediju patstāvības nodrošināšana, to tehnoloģiju, infrastruktūras un satura modernizēšana KM, NEPLP SM VB Iedzīvotāju skaits, kuri var uztvert sabiedrisko mediju raidījumus Iedzīvotāju īpatsvars, kuri tos skatās un klausās, un uzticas sabiedrisko mediju sniegtajai informācijai [4032] Atbalsta pasākumi nacionālās informatīvās telpas daudzveidības (plurālisma) nodrošināšanai, kvalitatīva mediju satura ražošanai un satura pieejamības nodrošināšanai tā lietotājiem KM, NEPLP SM VB Iedzīvotāji, kas ir pilnīgi pārliecināti, ka spētu atšķirt ziņas vai informāciju, kas sagroza realitāti vai pat to falsificē		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt uzdevumu [403] šādā redakcijā: “Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā, izglītības un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību un uzlabojot kvalitāti” // Latviešu valodas nozīmi nesamazinot un stiprinot, pilnveidot arī komunikāciju sabiedriskajā telpā starptautiskajās valodās, tādējādi atvieglojot ārvalstu investoriem, darba spēkam, viesiem saziņas problēmas. Latviešu valodas apguvi ir jāiestrādā likumdošanā, nosakot, ka visa valsts apmaksātā PII izglītība, pamata, videjā speciālā, profesionālā izglītība tiek nodrošināta tikai valsts valodā.		
08.11.2019.	Eiropas Latviešu apvienība	[403] <i>Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību un uzlabojot kvalitāti.</i> papildināt ar kvalitatīviem diasporai pieejamiem latviešu valodas apguves rīkiem un nodrošināt atbalstu diasporas latviešu skolu un izglītojošu nometņu uzturēšanai un attīstīšanai ārvalstīs un Latvijā, kā arī sistemātiska un pieejama atbalsta nodrošināšanu remigrantu un viņu ģimenes locekļu latviešu valodas prasmju pilnveidei vai ieguvei, kā arī visa veida atbalstu diasporas bērnu integrācijai Latvijas izglītības sistēmā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Latviešu valodas nozīmi nesamazinot un stiprinot, pilnveidot arī komunikāciju sabiedriskajā telpā starptautiskajās valodās, tādējādi atvieglojot ārvalstu investoriem, darba spēkam, viesiem saziņas problēmas. Latviešu valodas apguvi ir jāiestrādā likumdošanā, nosakot, ka visa valsts apmaksātā PII izglītība, pamata, videjā speciālā, profesionālā izglītība tiek nodrošināta tikai valsts valodā. Lūdzam izteikt uzdevumu [403] šādā redakcijā: “Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā, izglītības un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību un uzlabojot kvalitāti”		
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	403 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Ir jau ieguldīts darbs un apmācīti bibliotekāri un skolotāji, lai sekmētu iedzīvotāju medijpratību. 2017. gada nogalē KM organizēta ekspertu diskusija: Bibliotēku un bibliotekāru iespējas un loma medijpratības veicināšanā Latvijā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte izstrādājusi Medijpratības mācības Latvijas bibliotekāriem. Tāpēc jāuzsver un jāturpina stiprināt bibliotēkas lomu medijpratības uzlabošanā dažādām sabiedrības grupām. Lūdzam [404] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotekām.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Ir svarīgi precizēt līdzatbildīgo sarakstu ar VSIA “Latvijas Vēstnesis”, kur TM ir valsts kapitāla daļu turētāja. VSIA ir vienīgā Latvijā, kas pastāvīgi uztur sadaļu “Tavai medijpratībai”.		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	uzdevumā [404] vārdkopu „viltus ziņu” lūdzam aizstāt ar vārdu „dezinformācijas”, attiecīgi mainot arī nodaļas „NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti” 139.punktu uz šādu redakciju: Dezinformācijas atpazīšana ir svarīga prasme. Tikai 10% no respondentiem Latvijā ir pilnīgi pārliecināti, ka spētu atšķirt ziņas vai informāciju, kas sagroza realitāti vai pat to falsificē. Šis rādītājs ir par 5% zemāks par ES vidējo līmeni. (Datu avots: 2018. gada Eurobarometra pētījums par viltus ziņām un dezinformāciju tiešsaistes vidū; http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2183)		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [404] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotekām		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Jauns rīcības virziena uzdevums // Ģeogrāfisko kopienu t.sk. apkaimju NVO izveides atbalstīšana, veicinot iedzīvotāju piederības sajūtu un lokālpatriotismu.		
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	404 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	<i>Izteikt jaunā redakcijā</i> : Cilvēku medijpratības stiprināšana formālajā un neformālajā izglītībā, sekmējot viltus ziņu atpazīšanu sabiedrībā, kritisko domāšanu; kvalitatīva, iekļaujoša mediju saturs, tai skaitā reģionālā saturs, piedāvāšana un pieejamība, jo īpaši pierobežā un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem // Rīcības virziena "Saliedētība" apraksts definē, ka "Nozīmīga ir ir psiholoģiskā, kultūras, teritoriālā piederība, kopīga izpratne par vēsturi, politiskā saite ar valsti un sabiedrību", lai mērķi sasniegtu, ir nepieciešams nodrošināt abus- gan labu mediju tehnisko pieejamību visā Latvijas teritorijā, bet tik pat svarīgi ir panākt visas valsts teritorijas kvalitatīvu un reprezentatīvu pārstāvniecība mediju saturā.		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[406] Lai izjustu sevi kā daļu no demokrātiskas valsts, svarīgs ir tiesiskums un laba pārvaldība. Tāpēc ir jāizskauz ierēdniecībā izveidojusies tiesiskais nihilisms, kad ierēdņi patvaļīgi "tulko"likumus un Valsts lēmumus, ignorē ES spēkā esošās Regulas, kuras tieši orientētas uz sabiedrības attīstību. Ignorē pilsoņu tiesības uz "Trauksmes cēlāja" vai sūdzību ziņojumiem par situāciju Vidē, jo ES dokumenti dod tiesības tieši griezties Eiropas struktūrās un Tiesā par šiem pārkāpumiem.		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	5) Rīcības virziena 408.uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Labu pārvaldību raksturo iedzīvotāju iesaiste, piedaloties publiskās pārvaldes procesos un ietekmējot tos, uzticoties sabiedrības izvirzītajiem politikas veidotājiem, kā arī pašiem aktīvi iesaistoties atvērtajos procesos. Publiskās institūcijas un sabiedrība nav pretnostāftas, bet sadarbojas kopīgi definētu, vienotu attīstības mērķu, risinājumu un labākas nākotnes vārdā, ievērojot gan vides, gan sabiedrības, arī tautsaimniecības intereses. Pilsoniskajam dialogam noteikta līdzvērtīgu lomu tam, kādu šobrīd valdība piešķir sociālajam dialogam." Papildinājums nepieciešams, lai sasniegtu uzdevumā noteikto mērķi.		
07.11.2019.	Normunds Skujiņš	[409] Apmierinātība ar to, kā darbojas demokrātija (pilnīgi apmierināts, drīzāk apmierināts) 2019.gadā tikai 41%?! Un 2027.gadā vēlmais tikai 45%?! Mazāk nekā puse apmierināto!!! Man ir bail, ka reālajā dzīvē būs pat mazāk nekā tie paši 41%. Kaut kas ir kardināli jāmaina! Varbūt jāapjautā un jāanalizē šie neapmierinātie? Es teiktu, ka apmierinājumam par to kā darbojas demokrātija būtu jābūt no 2/3 līdz 4/5 iedzīvotāju. Arī pārējās uzticēšanās, piemēram, Saeima vai tiesa ir katastrofāli zemas. * 2027.gadā Latvijā primārais ir cilvēks nevis nauda. * 2027.gadā Latvijā lielāko daļu lēmumu pieņem maksīgais intelekts, cilvēks tikai to pārbauda. * 2027.gadā Latvijā daudzi rutīnas darbi ir automatizēti, kas noved pie tā, ka (lielai) daļai cilvēku vajag "izdomāt nodarbošanos", kas, savukārt, noved pie tā, ka 2027.gadā Latvijā ir atjaunotas mazās lauku skolas, jo šī ir samērā "dabiska profesija" atšķirībā no citām "izdomātajām". * 2027.gadā Latvijā darba nedēļa ir 32 stundas, varbūt pat mazāk.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Nepieciešams papildināt līdzatbildīgo institūciju sarakstu ar VISA „Latvijas Vēstnesis”, jo uzdevuma ietveros ir paredzēts pasākums, kura īstenotājs būs minētā VSIA.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	No uzdevuma formulējuma nepieciešams svītrot vārdu salikumu „sociālais dialogs”, jo uzdevumā nav paredzēti tādi pasākumi, kas būtu saistīti ar šo jēdzienu tā tradicionālajā izpratnē (pārrunas, konsultācijas vai informācijas apmaiņu starp, vai ar valdības, darba devēju un darbinieku pārstāvjiem viņu kopīgi interesējošos jautājumos par ekonomisko un sociālo politiku).		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Lūdzam precizēt uzdevuma tvērumu, kā arī izvērtēt tā iespējamo dublēšanos ar prioritātē “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” iekļauto uzdevumu 309. “Mūsdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotājoorientētas un atvērtas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot “primāri digitāls”, proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizes principu, t.sk. pārrobežu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju”. No 3.pielikuma tabulas noprotams, ka gan vienā, gan otrā uzdevumā tiek paredzētas iniciatīvas, kas interpretējamās kā “atvērto datu” pieejas paplašināšana. Šajā aspektā NAP projektā būtu nepārprotami jānorāda uz šāda rīcības virziena saskaņotību ar datu aizsardzības politiku un publisko reģistru finansēšanas risinājumiem (skat. komentāru šajā tabulā pie prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība”) . Tāpat būtu jāizvērtē, vai jēdziens “atvērtie dati” šī uzdevuma kontekstā nesašaurina iespējamo risinājumu pieejas, kas būtu izmantojamas atvērtās pārvaldības koncepta īstenošanai. Proti, publiskajā pārvaldē plaši tiek piedāvāta pieeja datiem bez to rediģēšanas, kopēšanas utml. iespējām, bet tas arī atbilst atvērtās pārvaldības mērķim - veicināt atklātību, atbildību, godprātību un sabiedrības līdzdalību.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	420 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		
08.11.2019.	LIKTA	Rīcības virzienā "Tiesiskums un pārvaldība" uzsvēta iedzīvotāju mijiedarbība ar publiskām institūcijām labākas sabiedrības un pārvaldības veidošanā un savu tiesisko interešu īstenošanā. Digitālās inovācijas un tehnoloģijas ir veids kā padarīt pieejamu, vienkāršu un ērtu iedzīvotāju iesaisti demokrātiskos procesos, tostarp diasporas iesaisti. Pateicoties tehnoloģijām, iesaiste ir iespējama neatkarīgi no ģeogrāfiskajām robežām. Digitālās tehnoloģijas var vienkāršot un padarīt ērtākus procesus, tādējādi panākot lielāku sabiedrības iesaisti un līdzdalību sākot no pilsoņu iesaistes pārvaldībā, likumdošanas un iniciatīvu realizācijā līdz elektronisko iespēju pielietojumam atsevišķos vēlēšanu procesos. Uzskatām, ka NAP2027 rīcības virzienā "Tiesiskums un pārvaldība" lielāka nozīme jāpiešķir digitālajām iespējām. Proti, LIKTA aicina papildināt rīcības virziena uzdevumus Nr.420 un 421 ar uzsvāru uz digitālo iespēju izmantošanu sabiedrības iesaistei.		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam izteikt uzdevumu [421] šādā redakcijā: "Gudras un efektīvas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumus balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes, izglītojot publiskās pārvaldes darbiniekus un īstenojot pieredzes apmaiņu ar privāto sektoru".// Liepājas pašvaldības ieskatā pieredzes apmaiņas īstenošana ar privāto sektoru var sekmēt uzdevuma īstenošanu. Pozitīvi vērtējam Valsts kancelejas aktivitātes saistībā ar inovācijām valsts pārvaldē, Ekonomikas ministrijas aktivitāti "Ierēdnis ēno uzņēmēju".		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Pieredzes apmaiņas īstenošana ar privāto sektoru var sekmēt uzdevuma īstenošanu. Pozitīvi vērtējam Valsts kancelejas aktivitātes saistībā ar inovācijām valsts pārvaldē, Ekonomikas ministrijas aktivitāti "Ierēdnis ēno uzņēmēju". Lūdzam izteikt uzdevumu [421] šādā redakcijā: "Gudras un efektīvas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumus balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes, izglītojot publiskās pārvaldes darbiniekus un īstenojot pieredzes apmaiņu ar privāto sektoru".		
08.11.2019.	Sabiedrības Integrācijas fonds	421 - Lūdz papildināt kā līdzatbildīgo institūciju		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Efektīva, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama un pieejama tiesībsardzības sistēma, nostiprinot tiesībsardzības iestāžu kapacitāti , savstarpēju sadarbību un vienotu izpratni juridisko procesu vienkāršošanai (savstarpēji papildinoši un pieejami digitālie risinājumi, kopējās sadarbības platformas un mācības, vienotas prakses, pētniecības un ekspertīzes), ieviešot inovatīvus, uz rezultātu vērstus un ekonomiskus risinājumus visās pirmstiesas izmeklēšanas iestādēs, tiesās un ārpusstiesas strīdu izskatīšanas institūcijās, t.sk. īstenojot mazaizsargāto un cietušo personu atbalsta un aizsardzības sistēmu. // Uzdevuma formulējums precizēts, nosakot nepieciešamību ilgtermiņā nodrošināt efektīvu un tiesu varas neatkarības standartam atbilstošu tiesnešu un prokuroru atalgojuma sistēmu, kā arī turpināt profesionālās pilnveides pasākumus.		
04.11.2019.	Kultūras ministrija	rīcības virziena „Drošība” mērķa apraksta (rindkopa [424]) otrā teikuma ievadu papildināt un izteikt to šādi: „Valsts uztur drošu, tostarp – informatīvo, vidi un veido”		
06.11.2019.	Līva Metuzāle	Rīcības virziens "Drošība" ar rīcības virziena mērķi [424] Cilvēki paļaujas uz valsts dienestiem, kas aizsargā tiesības un drošību, pieaug to cilvēku skaits, kas zina, kā novērst riskus un rīkoties ārkārtas situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem un palīdzot citam. Valsts uztur drošu vidi un veido izpratni par apdraudējuma riskiem, to novēršanas un mazināšanas iespējām, stiprinot iedzīvotāju pārliecību un zināšanas. Sabiedrisko drošību nodrošina un tiesībsardzību īsteno profesionāls un mūsdienīgs sabiedrības prasībām atbilstošs personāls." sadaļa Rīcības virzienS uzdevumiem "[438] Vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības risku un gadījumu, kā arī vardarbības un aizskaršanas darbā novēršana un prevencija, uzlabojot aizsardzības sistēmas un sodu mehānismus, iesaistīto pušu (dienestu, NVO, līdzcilvēku) koordinētu rīcību, kā arī uzraudzības mehānismus" kā mērķa indikatoru vēl būtu minami: <ul style="list-style-type: none"> • samazinājies no tuviniekiem mirušo sieviešu skaits, ņemto vērā to, ka Latvijā pēc jaunā EIGE ziņojuma ir vienā no augstākajām vietām mirstības ziņā sievietēm (https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2019-violence), • palielinājies policijas veiktais nošķirumu skaits vardarbības ģimenē gadījumos un pagaidu aizsardzību skaits, ko piešķirusi tiesa, kā arī palielinājies ierosināto krimināllietu skaits no policijas un līdzcilvēku puses par sīku miesas bojājumu nodarīšanu no intīmā partnera puses • vardarbību veikušo personu skaits Rehabilitācijas programmās tuvinās policijas veikto nošķiršanu skaitam. 		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija	<p>DIAF Latvija kategoriski iebilst, ka "drošība" tiek formulēta kā vispārējs jēdziens, ignorējot Valsts visaptverošas aizsardzības koncepcijas ieviešanu, likumus un starptautiskās saistības. Neatbildēts paliek jautājums, kāpēc sabiedroto valstu karavīriem ir jāatrodas Latvijā un jāiegulda savu valstu sabiedrības nodokļu maksātāju līdzekļi, ja Latvijas sabiedrībai nozīmīgā politikas un investīciju plānošanas dokumentā, aizsardzības uzdevumi rīcības virzienā "drošība" ir atspoguļoti tikai ar sabiedrības informētības un dienesta līdzdalības progresa rādītājiem.</p> <p>Atkārtoti vēršam uzmanību, ka Aizsardzības ministrija veikusi nozīmīgus pasākumus Latvijas aizsardzības spēju, industrijas un pētniecības stiprināšanā gan izstrādājot politikas plānošanas dokumentus, gan sagatavojot grozījumus normatīvos aktos, lai stiprinātu Latvijas starptautisko saistību izpildi – spēju attīstība, apgādes nepārtrauktība u.c. Nacionālā, Eiropas un NATO dalībvalstu vidū tiek ieguldīti ievērojami resursi, lai mazinātu konvenciālo un nekonvencionālo apdraudējumu, rosinātu industrijas un pētnieku sadarbību, integrāciju starptautiskās piegādes ķēdēs, veicinot aizsardzības industrijas eksportspēju un stiprinot inovāciju procesus, kurus nostiprina virkne Eiropas Savienības un NATO politikas plānošanas dokumentu, normatīvo aktu un sadarbības platformu.</p>		
08.11.2019.	Latvijas Pilsoniskā alianse	6) Aicinām rīcības virzienā "Drošība" paredzēt īpašu lomu stiprai, ziņošanai un aktīvai pilsoniskai sabiedrībai. Esošajā redakcijā sabiedrības loma drošības jautājumos tiek noteikta kā sabiedrības uzticēšanās drošības iestādēm, tomēr nacionālās drošības kontekstā pilsoniskajai sabiedrībai ir būtiska loma, tai skaitā nevalstiskajām organizācijām, kas var būt sadarbības partneri sabiedrības izglītošanā, informācijas izplatīšanā un mobilizēšanā.		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	Rīcības virzienā "drošība" aicinām atcerēties arī par NE-valstiskajām organizācijām, kuras dažādos civilās drošības elementus nodrošina uz brīvprātības principa (kā tas ir teju visās rietumu demokrātiskajās valstīs) - skautu un gaidu kustība, Sarkanais krusts, brīvprātīgie ugunsdzēsēji.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[425] Drošība var pastāvēt, ja cilvēks patstāvīgi identificē riskus un spēj tos novērst, spēj izklūst no nedrošas situācijas un var palauties uz atbildīgajiem valsts dienestiem.		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[426] Šis rīcības virziens ietver jautājumus, kas skar ārkārtas situācijas, personu un sabiedrības fizisko drošību, t.sk. vardarbību, noziedzību, tostarp ekonomisko noziedzību, vispārējo ugunsdrošību, datu un digitālo drošību (tai skaitā kibdrošību), cilvēku, īpašuma drošību, katastrofu un katastrofu draudu gadījumus (civilā aizsardzība), robežas drošību, un sabiedrības psiholoģisko aizsardzību un noturību, kā arī gatavību pretoties ārējam apdraudējumam, nepieciešamības gadījumā brīvprātīgi iesaistoties krīzes situāciju novēršanā.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Peldēšanas Federācija	<p>Latvijas Peldēšanas Federācija (LPF), iepazīstoties ar Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.-2027.gadam (NAP 2027), aicina papildināt prioritātes "Vienota, droša un atvērta sabiedrība" ietvaros izvirzīto rīcības virzienu "Drošība", akcentējot jautājumus, kas ir vērsti uz cilvēkdrošības uz ūdens stiprināšanu.</p> <p>Cilvēkdrošība uz ūdens ir neatņemama un ļoti būtiska konkrētā rīcības virziena sastāvdaļa un priekšnosacījums definētā mērķa indikatora "[427] Mirušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotāju" uzlabošanai. Cilvēkdrošība uz ūdens tiešā veidā ietekmē arī citu NAP 2027 prioritāšu ietvaros izvirzīto rīcības virzienu mērķa indikatoru ("[74] potenciāli zaudētie mūža gadi uz 100 000 iedzīvotāju līdz 64 gadu vecumam"; "[76] mirstība no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000") sasniegšanu.</p> <p>Statistikas dati liecina, ka noslikšana un sliksana ir viens no izplatītākajiem ārējiem nāves cēloņiem Latvijā – tas par 65% pārsniedz no vardarbības bojāgājušo skaitu. Ik gadu noslikušo skaits ir būtiski lielāks arī par letāliem gadījumiem, kas saistīti ar ugunsdrošības neievērošanu (starpība – 22%). Noslikušo demogrāfiskais profils negatīvi ietekmē arī kopējos potenciāli zaudēto mūža gadu rādītājus – atbilstoši SPKC apkopotajai informācijai un LPF veiktajiem aprēķiniem, viens priekšlaicīgi mirušais zaudē gandrīz 13 sava mūža gadu, savukārt katrs noslikušais vidēji zaudē 17.6 potenciālos mūža gadus jeb par 26% vairāk!! 2018.gadā noslikšanas rezultātā mūsu sabiedrība ir zaudējusi 2177 potenciālos mūža gadus.</p> <p>Cilvēkdrošības uz ūdens jomas problemātiku Latvijā apliecina arī Eiropas Savienības (ES) statistikas pārvaldes "Eurostat" publicētie dati – 6.1 noslikušais uz 100 000 iedzīvotāju ir otrs lielākais rādītājs visā ES. Tikmēr vidējais rādītājs ES no nejaušas noslikšanas ir sešas reizes mazāks!</p> <p>LPF 2018.gadā ir veikusi pētījumu par cilvēkdrošību uz ūdens un publicējusi ziņojumu "Cilvēku drošība uz ūdens Latvijā. Noslikšanas un sliksanas statistika, infrastruktūra, normatīvais regulējums un sabiedrības paradumi". Šajā ziņojumā secināts, ka cilvēkdrošības uz ūdens jomā Latvijā pastāv virkne normatīva un praktiska rakstura problēmu, kuru pamatā ir valstiska mēroga vīzijas un stratēģijas neesamība, kas definētu par jomu atbildīgās organizācijas un nodrošinātu atbilstošu monitoringu, kontroles pasākumu ieviešanu un īstenošanu, sabiedrības izglītošanu, kā arī citu preventīvo pasākumu īstenošanu.</p> <p>Pasaules Veselības organizācija (PVO) savā ziņojumā "Global report on drowning: preventing a leading killer" ir izteikusi aicinājumu visām dalībvalstīm pieņemt politiskus lēmumus un īstenot praktiskas aktivitātes, kas ir vērstas uz cilvēkdrošības uz ūdens stiprināšanu, vienlaikus norādot, ka šo mērķi ir iespējams sasniegt ar efektīviem un savlaicīgi plānotiem preventīviem pasākumiem.</p> <p>Gan PVO, gan LPF ieskatā pirmais solis uz cilvēkdrošības uz ūdens jomas sakārtošanu ir problēmas apzināšanās un valstiska griba to risināt, tāpēc LPF aicina papildināt rīcības virziena "Drošība" [426] punktu, ietverot cilvēkdrošības uz ūdens aspektus, un izteikt to šādā redakcijā:</p> <p>[426] Šis rīcības virziens ietver jautājumus, kas skar ārkārtas situācijas, personu un sabiedrības fizisko drošību, t.sk. vardarbību, noziedzību, tostarp ekonomisko noziedzību, vispārējo ugunsdrošību, drošību uz ūdens, datu un digitālo drošību, cilvēku īpašuma drošību, katastrofu un</p>		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	428. Papildināt ar " Valsts drošība un aizsardzība ir visas sabiedrības atbildība". Sadaļā skaidri minēts, ka šī sadaļā ir par drošību plašākā kontekstā kā tikai valsts (militārā) aizsardzība.		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Pilnu brīvības atņemšanas sodu izcietušu personu recidīva līmenis (2 gadus pēc soda izciešanas beigām izdarīts jauns noziedzīgs nodarījums, par kuru ierosināts kriminālprocess, vai persona notiesāta) // Precizējums jāveic arī 3.pielikuma tabulas šķirklī "Indikatori"		
25.11.2019.	Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija	<p>18. Ņemot vērā rīcības virziena drošības fokusu, kas neskar militāro aizsardzību un nacionālās drošības draudus, vēršam uzmanību, ka ir arī biedrības un sabiedriskās organizācijas, kas Latvijā koordinē un attīsta sabiedrību par dažādiem drošības aspektiem, piemēram skautu un gaidu kustība, Sarkanais Krusts, brīvprātīgo ugunsdzēsēju kustības, kas nodrošina 426. punktā minētās funkcijas, īpaši civilo aizsardzību un brīvprātīgo iesaisti krīzes situāciju novēršanā. Lai stiprinātu sabiedrības iesaisti rīcības virziena mērķa sasniegšanā, ir svarīgi vērst uzmanību uz organizācijām, kas veic darbību šajā jomā. Aicinām drošības sadaļas mērķa indikatorus paplašināt ar:</p> <p>18.1. Dalībnieku skaits Latvijas Skautu un gaidu kustībā (indikators dalībnieku/biedru skaits 2019.gadā - 963, 2024.g. - 1500, 2027.g. - 2000) un/ Vai</p> <p>18.2. Dalībnieku skaits, jaunatnes NVO, kas atbilsts Jaunatnes likuma 12. Panta 4. Punktam (nacionāla mēroga organizācijām); Un/vai</p> <p>18.3. Dalībnieku skaits brīvprātīga darba organizācijās, kas saistītas ar drošību (īpaši civilo aizsardzību) - Latvijas skautu un gaidu centrālā organizācija, Latvijas Sarkanais krusts, Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība.</p> <p>Jauniešu veselība, jauni veseli pieaugušie ir valsts ekonomiskā interese! Jaunieši ir sociāli neaizsargāta grupa, tie pārriet pieaugušo dzīvē, studē, veidot pastāvīgas attiecības prom no vecākiem, utt. (</p>		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam [436] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Cilvēku rīcības spējas stiprināšana un infrastruktūras izbūve iedzīvotāju aizsardzībai ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam [436] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Cilvēku rīcības spējas stiprināšana un infrastruktūras izbūve iedzīvotāju aizsardzībai ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā		
28.10.2019.	Aizsardzības ministrija	[437] Sabiedrības drošības un tiesībsardzības iestāžu reaģēšanas spēju stiprināšana, nodrošinot centrālās valsts pārvaldes un pašvaldību koordinētu rīcību apdraudējumu gadījumos, uzturot tiesībsardzības, drošības un robežkontroles dienestu infrastruktūru un kapacitāti (fiziskā sagatavotība, noziedzības apkarošana, kopējas apmācības un mūsdienu sabiedrības vajadzībām atbilstoša personāla kompetenču pilnveide, mākslīgā intelekta (šaurā formulējums, kas izslēdz, piemēram, 5G.) moderno tehnoloģiju izmantošana, civilmilitārā sadarbība un sadarbība visaptverošās valsts aizsardzībai). <i>Šeit pie līdztatbildīgajām institūcijām būtu jāiekļauj arī VARAM.</i>		
07.11.2019.	Liepājas pilsētas dome	Lūdzam uzdevumu [437] izteikt šādā redakcijā: "Sabiedrības drošības un tiesībsardzības iestāžu reaģēšanas spēju stiprināšana, nodrošinot centrālās valsts pārvaldes un pašvaldību koordinētu rīcību apdraudējumu gadījumos, tostarp uzlabojot ceļu satiksmes drošību, uzturot tiesībsardzības, drošības un robežkontroles dienestu infrastruktūru un kapacitāti (fiziskā sagatavotība, noziedzības apkarošana, kopējas apmācības un mūsdienu sabiedrības vajadzībām atbilstoša personāla kompetenču pilnveide, mākslīgā intelekta izmantošana, civilmilitārā sadarbība un sadarbība visaptverošās valsts aizsardzībai" // Viens no drošības virzieniem ir arī cilvēka drošība ceļu satiksmē, tāpēc nepieciešams papildināt uzdevuma aprakstu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Viens no drošības virzieniem ir arī cilvēka drošība ceļu satiksmē, tāpēc nepieciešams papildināt uzdevuma aprakstu. Lūdzam uzdevumu [437] izteikt šādā redakcijā: "Sabiedrības drošības un tiesībsardzības iestāžu reaģēšanas spēju stiprināšana, nodrošinot centrālās valsts pārvaldes un pašvaldību koordinētu rīcību apdraudējumu gadījumos, tostarp uzlabojot ceļu satiksmes drošību, uzturot tiesībsardzības, drošības un robežkontroles dienestu infrastruktūru un kapacitāti (fiziskā sagatavotība, noziedzības apkarošana, kopējas apmācības un mūsdienu sabiedrības vajadzībām atbilstoša personāla kompetenču pilnveide, mākslīgā intelekta izmantošana, civilmilitārā sadarbība un sadarbība visaptverošās valsts aizsardzībai"		
28.10.2019.	Ārlietu ministrija	1. Papildināt rīcības virziena "Drošība" uzdevumu nr. 438 Vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības risku un gadījumu, kā arī vardarbības un aizskaršanas darbā novēršana un prevencija, uzlabojot aizsardzības sistēmas un sodu mehānismus, iesaistīto pušu (dienestu, NVO, līdzcilvēku) koordinētu rīcību, kā arī uzraudzības mehānismus Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijas "Par Sievietēm, Mieru un Drošību" izpilde, veicinot dzimumu līdztiesību nacionālā un starptautiskā līmenī, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu līdzdalībai vadošos amatos Nacionālajos bruņotajos spēkos, valsts iestādēs un politikā, kā arī izskaužot visa veida ar dzimumu saistītu vardarbību.		
01.11.2019.	Labklājības ministrija	438.uzdevumam "[438] Vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības risku un gadījumu, kā arī vardarbības un aizskaršanas darbā novēršana un prevencija, uzlabojot aizsardzības sistēmas un sodu mehānismus, iesaistīto pušu (dienestu, NVO, līdzcilvēku) koordinētu rīcību, kā arī uzraudzības mehānismus." kā mērķa indikatorus lūdzam noteikt Eiropas Savienības statistikas biroja (Eurostat) apkopotos rādītājus: 1) tīšu slepkavību upuru - sieviešu skaits, kuras nogalinājis intīmais partneris (personu skaits; īpatsvars uz 100 000 sievietes) (aizstājot rādītāju "Miruso skaits no ārējiem nāves cēloņiem"); 2) tīšu slepkavību upuru skaits, kurus nogalinājis ģimenes loceklis/radinieks (personu skaits; īpatsvars uz 100 000 iedzīvotāju) (aizstājot rādītāju "Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem"). Labklājības ministrija uzskata, ka Eurostat datus izmantot būtu optimālāk, jo: • tie tiešāk un precīzāk raksturo vardarbības ģimenē precedentu nekā rādītāji "Miruso skaits no ārējiem nāves cēloņiem" un "Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem"; • Eurostat dati ir Eiropas oficiālā statistika un tas garantē statistikas kvalitāti, jo izstrādāta izmantojot starptautiski aprobētu un pielietotu metodiku; • šiem datiem primārais datu avots ir Latvijas likumsargājošo iestāžu administratīvie dati; • Eurostat apkopotie rādītāji nodrošina iespēju Latvijas situāciju vērtēt starptautiskā kontekstā. Labklājības ministrijas iesniegtajā informācijā par NAP2027 uzdevumu īstenošanai indikatīvi plānotajiem publisko investīciju projektiem Labklājības ministrijas plānotie pasākumi vardarbības prevencijai iekļauti 82. un 84.uzdevuma ietvaros. Vēršam uzmanību, ka šie pasākumi iekļaujami arī 438.uzdevuma īstenošanai.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Papildināt rīcības virziena "Drošība" uzdevumu Nr. 439 šādā redakcijā: "Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resociālizācijas darbu, nosakot pakalpojumu un pabalstu minimālā groza saturu personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietām, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu".		
01.11.2019.	Tieslietu ministrija	Efektīva kriminālsoda izpilde, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un nodrošinot adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu; pilnveidota sodīto personu reintegrācija sabiedrībā pēc soda izpildes. // Redakcija precīzāk formulē uzdevuma saturu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Papildināt rīcības virziena "Drošība" uzdevumu Nr. 439 šādā redakcijā: "Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resociālizācijas darbu, nosakot pakalpojumu un pabalstu minimālā groza saturu personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietām, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu".		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	NAP 2027 projektā ietvertā telpiskās attīstības perspektīva izstrādāta, neņemot vērā Latvijas nākotnes telpisko struktūru, kas noteikta Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam (turpmāk tekstā – Latvija 2030). Norādām, ka Latvija 2030 telpiskās attīstības perspektīva paredz Latvijas nākotnes telpisko struktūru šādā dalījumā, kura nav ietverta NAP 2027 projektā: • Eiropas līmeņa metropole; • Baltijas jūras reģiona līmeņa attīstības centri; • Nacionālas nozīmes attīstības centri; • Reģionālas nozīmes attīstības centri. Uzskatām, ka NAP 2027 projekta telpiskās attīstības perspektīva nav izstrādāta saskaņā ar Latvija 2030, nepiedāvājot Latvija 2030 noteikto telpiskās struktūras dalījumu, tādējādi klaji ignorējot Latvijas ilgtermiņa plānošanas dokumentu.		
08.11.2019.	Kurzemes plānošanas reģions	Sadaļai Telpiskās attīstības perspektīva nav sasaistes ar visu pārējo dokumentu – prioritātēm un rīcības virzieniem.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	NAP 2027 projektā ietvertā telpiskās attīstības perspektīva izstrādāta, neņemot vērā Latvijas nākotnes telpisko struktūru, kas noteikta Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam (turpmāk tekstā – Latvija 2030). Norādām, ka Latvija 2030 telpiskās attīstības perspektīva paredz Latvijas nākotnes telpisko struktūru šādā dalījumā, kura nav ietverta NAP 2027 projektā: •Eiropas līmeņa metropole; •Baltijas jūras reģiona līmeņa attīstības centri; •Nacionālas nozīmes attīstības centri; •Reģionālas nozīmes attīstības centri. Uzskatām, ka <u>NAP 2027 projekta telpiskās attīstības perspektīva nav izstrādāta saskaņā ar Latvija 2030</u> , nepiedāvājot Latvija 2030 noteikto telpiskās struktūras dalījumu, tādējādi klaji ignorējot Latvijas ilgtermiņa plānošanas dokumentu.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Esošajā NAP2027 redakcijā nav noteikts kādā veidā tiks nodrošināta NAP2027 Telpiskās attīstības perspektīvas ieviešana. Nav saprotams, kuram ir adresētas šīs vadlīnijas vai kurš ir atbildīgs un sekos līdz to īstenošanai. Līdz ar to esošajā NAP2027 redakcijā Telpiskās attīstības perspektīva ir atrauta no pārējā NAP2027 konteksta. Priekšlikums: Noteikt NAP2027 Telpiskās attīstības perspektīvas ieviešanas mehānismu vai nodrošināt tiešu saistību ar pārējo NAP2027 dokumentu. To varētu realizēt, rīcības virziena uzdevumu tabulās, pievienot aili "mērķa teritorijas" tādā veidā nodrošinot saistību ar sadaļu "NAP2027 telpiskās attīstības perspektīva". Vietās, kur vēl nebūs iespējams norādīt konkrētas mērķa teritorijas, lietot vārdus "Visa Latvija".		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt tekstu ar prioritāti // Prioritāte "Pozitīvo reģionālo atšķirību nostiprināšana" // Līdzšinējais NAP redakcijas teksts ir orientēts sociālajā dimensijā – nelabvēlīgo atšķirību samazināšanai. Līdz ar to ir izjaukts līdzsvars – attīstības pamatā ir konkurence, bet konkurencē var gūt panākumus ar atšķirīgu, inovatīvu pieeju.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt tekstu ar rīcības virzienu // Rīcības virziens – Valsts kompetenču decentralizācija // Tādās jomās kā veselības aprūpe, ceļu attīstība un uzturēšana, izglītības organizācija pārmērīga koncentrācija un centralizācija ir pārsniegusi kritisko apjomu un kļuvusi par valsts attīstību bremsējošu faktoru. Šim rīcības virzienam jāaiveicina strukturālas pārmaiņas.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt tekstu ar rīcības virzienu // Rīcības virziens – Apriņķu pašvaldību izveidošana // Teritoriālās pārvaldības modeļa maiņa iesaistīs līdz šim nepietiekami izmantotus resursus valsts attīstībā. Tam nepieciešama vidēja termiņa atbalsta programma.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt tekstu ar prioritāti // Prioritāte "Pozitīvo vietējo atšķirību nostiprināšana" // Lai samazinātu depopulāciju no pašvaldību teritorijām, jāaiveicina iniciatīvu un pēc iespējas atšķirīgāku inovatīvu pieeju katrā no tām. Šādi tendencei nepieciešams valsts atbalsts.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesnigtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt tekstu ar rīcības virzienu // Rīcības virziens – Investoru piesaistīšana un esošās uzņēmējdarbības veicināšana katras pašvaldības teritorijā // Ir uzbūvēta sistēma, kas kavē pašvaldību ieinteresētību veitējās ekonomikas attīstībā. Nepieciešama programma, kas veicinātu atgriezenisko saiti – piesaistot uzņēmējus vai iestādes pieaugtu pašvaldības ienākumi un manta.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	Papildināt tekstu ar rīcības virzienu // Rīcības virziens – Cilvēkkapitāla piesaistīšana un attīstība katras vietējās pašvaldības teritorijā // Katras teritorijas iespējas piesaistīt vai paašai attīstīt kvalitatīvus cilvēkresursus jāvērtē un jāplāno uindividuāli, lietojot daažādas paņēmienu. Tam nepieciešama īpaša programma.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	3) Svītrot sadaļu “NAP2027 telpiskās attīstības perspektīva” un tajā iezīmētos attīstības telpiskos akcentus – virzienus attīstības perspektīvai līdz 2027.gadam pārnest un integrēt attiecīgajās NAP prioritātēs, piem.: 413 – pārnest uz prioritāti “Uzņēmumu konkurētspēja ...” 414 – uz prioritāti Vienota, droša un atvērta sabiedrība 415 – uz “Uzņēmumu konkurētspēja ...” 419 – uz “Kvalitatīva dzīves vide...” un “Tehnoloģisko vide” 420 – uz “Kultūra un sports ...” 422 – uz “Kvalitatīva dzīves vide...” 424 - uz “Uzņēmumu konkurētspēja ...”		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	5) Ņemt vērā, ka starptautiskā izpratnē “pilsēta” ir pilsēta ar vairāk kā 50 000 iedzīvotāju, līdz ar to globālā un ES urbānā politika, ir ļoti kritiski jāizvērtē attiecībā uz Latvijas situāciju un integrāciju NAP. 6) Dot terminu skaidrojumus attiecībā uz tekstā plaši pielietoto “pilsētu” un “pilsētu ietekmju teritoriju” nosaukumu klāstu. Ieteikums - izvēloties vienu, divus no tiem un sekojoši to/os lietot tekstā: 7.1. Skaidrot terminus attiecībā uz pilsētu un lielām pilsētām: 7.1.1. “pilsēta”; 7.1.2. ”lielā pilsēta”; 7.1.3. “lielpilsēta”; 7.1.4. “Latvijas lielākās pilsētas” 7.1.5. “piepilsētas” 7) 7.2. Skaidrot terminus attiecībā uz pilsētas ietekmes teritorijām: 7.2.1. “lielo pilsētu ekonomiskās ietekmes zonas”; 7.2.2. “lielo pilsētu ietekmes zonas”; 7.2.3. “funkcionālās pilsētteritorijas”. 8) Ņemt vērā, ka Latvijā pēdējā desmitgadē, izņemot Rīgas metropoles areālu, nevienas no minētajām zonām vai teritorijām nav noteiktas. 9) Dot terminu skaidrojumus attiecībā uz tekstā plaši pielietotajiem dažādajiem “reģionu” nosaukumiem: 8.1. “Reģioni”; 8.2. “Plānošanas reģioni”; 8.3. “Attālie reģioni”; 8.4. “Rīgas reģions”; 8.5. “Rīgas metropoles areāls” 10) Dot terminu skaidrojumus 9.1 .apzīmējumam “reģionu nomales”. 9.2. “koncentrēta transporta infrastruktūra, vietās, kur nav dzelzceļa”.		
10.11.2019.	Latvijas Pašvaldību savienība	4) NAP ieskanošās teritoriju attīstības prioritātes un telpiski attīstāmos elementus un norādītās telpas (dzelzceļi - sabiedriskā transporta mugurkauli, multimodālie transporta mezgli, trūkstošie starpreģionu savienojumi, Rīgas metropoles areāls, lielo pilsētu ekonomiskās ietekmes zonas, funkcionālās pilsētteritorijas, reģionu nomales, pierobeža u.c.) attēlot kartogrāfiskā materiālā. Kartogrāfiski norādīt vietas, “kurās nav dzelzceļa” un kurās tad attiecīgi būs “koncentrēta transporta infrastruktūra...”		
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[441] Latvija2030 iezīmē nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai. Šis plāns pirmo reizi atzīst pilsētu – lauku sociālās pretrunas un kā sekas nepareizai valsts un reģionu pārvaldei – plašu teritoriju iztukšošanas no lauku sētām un zemnieku saimniecībām, kurās varētu uzaugt vismaz 1000 000 patriotisku – savu Tēvzemi mīlošu jauniešu, kas savukārt atjaunotu dzīvību, tautas kultūru un izglītību laukos! Sevišķi svarīgi ir izveidot un nodrošināt ES ārējās robežās dziļi ešelonētu aizsardzību ar vietējiem zemessargiem un viņu sētām.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
06.11.2019.	Grobiņas novada dome	<p>un priekšlikumus par Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021. - 2027. gadam pirmo redakciju (turpmāk – NAP2027). Ministru kabinets 2019.gada 15.oktobra sēdē atbalstīja (Ministru kabineta sēdes protokols Nr.48, 30.§) likumprojektu “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” (turpmāk – likumprojekts). Likumprojekta 3.pantā ir noteikts, ka Latvijas Republiku iedala republikas pilsētās un novados. Savukārt, likumprojekta 4.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka novadu teritoriju iedala novada pilsētu un pagastu vienībās. No tā secināms, ka neskatoties uz 23.08.2019. Pārresoru koordinācijas centra vēstulē Nr. 1.2-7/106 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM) par konceptuālā ziņojuma projektu “Par administratīvi teritoriālo iedalījumu” izteikto priekšlikumu administratīvi teritoriālajā iedalījumā nesaglabāt republikas pilsētu definējumu, likumprojekts paredz divu veidu pilsētas – republikas un novadu.</p> <p>Likumprojekta 6.pantā kā viens no novada izveides nosacījumiem ir izvirzīts “...novada teritorijā ir valsts attīstības plānošanas dokumentos (reģionālās politikas pamatnostādnes vai nacionālajā attīstības plānā) noteikts reģionālās vai nacionālās nozīmes attīstības centrs, izņemot Pierīgas novados”. Ar 2010. gada 10. jūnija Saeimas lēmumu apstiprinātajā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam ir norādīts, ka “Attīstības centrs ir teritorija, kur ir resursu (t.sk. cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija un kas veicina apkārtējās teritorijas attīstību. Valsts nozīmīgāko (primāro) attīstības centru tīklu veido starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri, jo tajos koncentrējas lielākā daļa valsts iedzīvotāju, ekonomiskā un sociālā aktivitāte”. Iepazīstoties ar NAP2027 saturu nākas secināt, ka vairākkārtīgi tiek lietots termins “attīstības centrs” un nav saprotams, kas paredzētās administratīvi teritoriālās reformas (turpmāk – ATR) kontekstā ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri.</p> <p>Latvijas Universitātes Biznesa, vadības un ekonomikas fakultātes sadarbībā ar SIA “Latvijas Mobilais Telefons” veiktajā pētījumā “Latvijas iedzīvotāju iekšējās migrācijas analīze un pašvaldību administratīvo teritoriju ekonomiskās uzvedības izvērtējums” (turpmāk – LU pētījums), uz kuru ATR procesā balstās arī VARAM, Kurzemes reģionā ir identificēti 6 ekonomiskās aktivitātes centri 2018.gadā: Grobiņas novads, Kuldīgas novads, Liepāja, Saldus novads, Talsu novads un Ventspils. Tajā secināts, ka Latvijas pašvaldību ekonomiskos centrus un to ietekmes teritorijas raksturo augsta aktivitāte un iedzīvotāju migrācija darbadienās visa gada garumā un tie jau pašlaik ir Latvijas ekonomikas dzinējspēks (skat. LU pētījuma 17.lpp.). Pētījums apliecina, ka Grobiņa kā novada pilsēta spēj būt reģionālas nozīmes attīstības un ekonomiskās aktivitātes centrs.</p> <p>Nemot vērā augstāk minēto, to, ka likumprojekta pielikuma 20.punktā ir noteikts, ka Lejaskurzemes novadu veido 5 novadu pilsētas un 26 pagasti, kā arī, lai plānošanas dokumentus salāgotu ar likumprojektā noteikto un Lejaskurzemes novads varētu pretendēt uz Eiropas savienības finansējumu kā jebkurš cits ATR ietvaros izveidotais novads, izsakām priekšlikumu NAP2027 89 lpp. pieejamā tabulā precīzāk definēt noteikto nacionālo interešu telpu attiecībā uz attīstības centriem, proti, par nacionālas nozīmes attīstības centriem nosakot republikas pilsētas un par reģionālas nozīmes centriem – novadu pilsētas.</p>		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	[443] Vajadzētu formulēt tā: „...mazinātu negatīvo migrācijas saldo...”, kas iekļautu norādi arī uz pretējo procesu – cilvēku došanos no lielpilsētām uz augstvērtīgāku dzīves vidi. Pie ekonomiskās dimensijas nepieciešama norāde uz attālināto darbu.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	89. lpp. sadaļā “Administratīvā dimensija” papildināt teikumu “kopīgu projektu realizēšana (pakalpojumu pieejamībai un mobilitātei, sadarbojoties sabiedriskā transporta tīklu nodrošināšanā un alternatīvu mobilitātes modeļu ieviešanā; uzņēmējdarbībai nepieciešamo pakalpojumu nodrošināšanā; sociālo un veselības pakalpojumu nodrošināšanā; komunālo pakalpojumu (siltumapgāde, aukstumapgāde, ūdenssaimniecība, atkritumu apsaimniekošana utt.) nodrošināšanā), kā arī šādā redakcijā vārdus “sociālo un veselības pakalpojumu sniegšanai” precizēt 449. rindkopu;		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam papildināt “NAP2027 telpiskās attīstības perspektīvas” Rīgas metropoles areāla nacionālās interešu telpas aprakstu, uzsvērot Rīgas metropoles areāla lomu, starptautiskās atpazīstamības nozīmi un RB. Priekšlikums papildināt aprakstu ar jauniem paragrāfiem: 1. Rīgas metropoles areālam ir izšķiroša loma visas valsts kopējās konkurētspējas nodrošināšanā un tas stiprina Rīgas kā globāli orientētas metropoles lomu BJR. 2. Rīgas metropoles areāla starptautiskās atpazīstamības veicināšana, pozicionējot to kā vienotu teritoriju un atbalstot tā iekļaušanos BJR metropoļu tīklā. 3. Rail Baltica projekta realizācija paredzot trases izmantošanu arī kā reģionāla mēroga sabiedriskā transporta artēriju Rīgas metropoles areālā. Rail Baltica projekta integrēšana Rīgas pilsētā veicot pilsētvides un transporta infrastruktūras uzlabojumus ar trasi saistītajā pilsēttelpā.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Būtu vēlams NAP2027 uzsvērt nepieciešamību pēc efektīva Rīgas metropoles areāla sadarbības ietvara izveides un ieviešanas nākamā plānošanas perioda laikā. // Piedāvātā redakcija: Efektīva Rīgas metropoles areāla pārvaldības modeļa izveide un ieviešana, kas stimulē sadarbību starp vietējām pašvaldībām, plānošanas reģioniem un valsts institūcijām, panākot Rīgas metropoles areāla vienotu un ilgtspējīgu attīstību, kā arī, īstenojot kopīgus projektus, integrētu, iedzīvotājiem viegli pieejamu, uz kvalitāti un izmaksu efektivitāti orientētu pakalpojumu nodrošināšanai.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	451. rindkopā lūdzam papildināt teikumu “(..) kvalitatīvas, tai skaitā veselību veicinošas un drošas dzīves vides veidošanā.”;		
11.10.2019.	Jānis Kauliņš	[452] Piekraustes vienotā dabas un kultūras mantojuma attīstība... Savulaik VARAM izgudrots, skaists formulējums bez jēgpilna satura; jau labu laiku viņi paši pamazām atsakās no tā. Bez vārdiņa „vienotā” viss būtu OK		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Ņemts vērā/nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav ņemts vērā
06.11.2019.	Andris Ansis Špats	[456] Pierobežu teritoriju ekonomiskās dzīves un mobilitātes stiprināšana, uzlabojot pieeju ceļiem, kas ved uz attīstības centriem . Pasaules valstu vēsturē pierāda, ka visdrošāk robežas sargā tur nometinātie vai pārceļojošie zemju saimnieki, nevis algots karaspēks un novecojušās tehniskās ierīces, jo viegli šodien ir pārlidot ar planieriem, droniem. Tāpēc valstij ir jāiegulda Valsts aizsardzībai domātos resursus pierobežas saimniecību attīstīšanai, veidošanai no jauna.		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt 458.rindkopu un izteikt šādā redakcijā: Izcili dabas, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju areāli [458] Atbalsts pasākumiem, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un Latvijai tipiskās unikālās dabas un kultūrvēsturiskās ainavas, kā arī lai veidotu daudzfunkcionālu un produktīvu lauku teritoriju, vienlaikus nosakot saprātīgus kompensācijas mehānismus par ekonomiskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās dabas teritorijās un par aizsargājamo un nemedājamo sugu nodarītajiem postījumiem. Ierosinām veidot sasaisti ar pārvaldes priekšlikumu pielikuma “NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti” 86.punktam (vai jaunam punktam) par kompensācijas par īpaši aizsargājamo nemedājamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem postījumiem piemērošanas kārtības pārskatīšanu.		
15.11.2019.	Vidzemes plānošanas reģions	Papildināt Latvija2030 noteiktās nacionālo interešu telpas “ Izcili dabas, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju areāli” attīstības virzienus ar jaunu virzienu attīstības perspektīvai līdz 2027. gadam: [461} Dabas un kultūrvēsturisko resursu ilgtspējīga un saudzīga izmantošana teritoriju ekonomiskajai attīstībai un uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošanai. // Lai novērstu dabas un kultūras vērtību saglabāšanas pretnostatījumu teritoriju ekonomiskajai attīstībai, ir jāsekmē šo resursu saudzīgu, ilgtspējīgu izmantošanu šo teritoriju iedzīvotāju labklājības paaugstināšanai.		
08.11.2019.	Veselības ministrija	Pielikumā “NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti” 4. punktā vārdu “ <i>garīgo</i> ” aizstāt ar vārdu “ <i>psihisko</i> ”; 6. punktā precizēt teikumu “ <i>Mirstība no sirds un asinsvadu slimībām, tai skaitā insulta, liecina, ka ir grūtības ar ārstēšanas nodrošināšanu, jo Latvijā ir viens no augstākajiem 30 dienu mirstības rādītājiem pēc uzņemšanas slimnīcā akūtā miokarda infarkta un insulta gadījumos</i> ”; 7. punktā “ <i>Nepietiekamas veselībrūpības, profilakses un diagnostikas dēļ nereti vēzis tiek diagnosticēts vēlīnās stadijās.</i> ”.		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildus iekļaut jaunu punktu: ES ekspertu ieteikumi rekomendē katrā ES valstī izveidot vismaz vienu visaptverošu vēža aprūpes centru (kas apkalpo 5-10 milj. iedzīvotāju skaitu). Šāda centra izveide nosaka arī vienotu informācijas datu plūsmas principu. (Datu avots: Integrated cancer control: the case for comprehensive cancer care networks. In: European Guide on Quality Improvement in Comprehensive Cancer Control. Pieejams: http://www.cancercontrol.eu/guide-landing-page/)		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Papildus iekļaut jaunu punktu: Latvijā pastāv Vēža savlaicīgas atklāšanas programma (1), kas neatbilst labas pārvaldības organizēta vēža skrīninga (2) kritērijiem. Rezultatīvie indikatori (1) būtiski atpauk uz ES kvalitātes kritērijiem noteiktajiem (Datu avoti: 1) Latvijas programmas raksturojums un tās rezultatīvie indikatori: http://www.vmnvd.gov.lv/iv/veselibas-aprupes-pakalpojumi/veza-savlaicigas-atklanas-programma 2) ES ekspertu ieteikumi: Cancer screening: policy recommendations on governance, organization and evaluation of cancer screening. In: European Guide on Quality Improvement in Comprehensive Cancer Control. Pieejams: http://www.cancercontrol.eu/guide-landing-page/		
22.11.2019.	Latvijas Universitāte	Piedāvājam mainīt uz: Datu kvalitātes uzlabošana, kvalitātes kritēriju reģistrēšana vienotā datu sistēmā, uz reālām izmaksām un izmaksu-efektivitāti balstīta pakalpojumu apmaksā veselības aprūpes nozarē, kā arī izmaksu-efektivitātes modelēšana radīs lēmumu pieņemšanai par pamatu ekonomiski izdevīgu ieguldījumu veikšanu (Datu avots: Latvijas veselības aprūpes sistēmas izvērtējums, Pasaules Banka, http://www.vmnvd.gov.lv/uploads/files/58a6f1c336572.pdf) // Piedāvājam precizētu formulējumu		
29.10.2019.	Finanšu ministrija	Iebildums. Lūdzu izvērtēt pielikuma “NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti” 23.punktā (98.lpp.) minēto un vienoties par konceptuālu risinājumu, vai ģimeņu nabadzības risku mazināšanai grib izmantot pabalstu sistēmu, kas ļauj saņemt labumu arī personām, kas nepelna un negūst citus ienākumus vai pelna maz, vai arī nodokļu atvieglojumus, kas primāri orientēti uz to, lai stimulētu personas pašas censties gūt lielākus ienākumus savai un savu bērnu iztikai, savukārt nav orientēti uz personām bez ienākumiem vai maziem ienākumiem. Nodokļu atvieglojumi var palielināt personas neto ienākumus, bet nevar palielināt personas bruto ienākumus.		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
01.11.2019.	Labklājības ministrija	NAP2027 pielikumā 23.punktā minēts, ka viens no iemesliem, kādēļ nepieaug jaundzimušo skaits, ir grūti nodrošināt ģimenes un darba dzīves savienošanas iespējas, ja sievietēm netiek sniegta pietiekamas sociālās garantijas. 1) lūdzam sniegt atsauci, kuri viedokļa līderi pauž minēto viedokli (ar norādi, kur šāds viedoklis ir pausts); 2) lūdzam precizēt tekstu, kādas sociālās garantijas sievietēm netiek pietiekami nodrošinātas un kuras traucē darba un ģimenes dzīves saskaņošanai, salīdzinājumā ar vīriešiem; 3) minētais viedoklis ir pretrunā ar Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011.-2017.gadam ex-post novērtējuma ietvaros 2018.gadā veikto ģimeņu aptauju, kurā norādīts, ka veiksmīgākai darba un ģimenes dzīves saskaņošanai, ģimenes sagaida kvalitatīvākus un pieejamākus pakalpojumus aprūpes nodrošināšanai, izglītībai, veselības aprūpei.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzam precizēt ar aktualizētu informāciju par 2017.gadu un atsauci uz 2016.gad attiecībā uz ES vidējo rādītāju: 2017. gadā izdevumi sociālajai aizsardzībai Latvijā bija 3 977,5 milj. eiro jeb 14,7% no iekšzemes kopprodukta (IKP), kas ir par 0,4 procentpunktiem mazāk nekā 2016. gadā (15,1%). Salīdzinājumam – 2017. gadā sociālās aizsardzības izdevumi Igaunijā bija 16,1% no IKP, Lietuvā – 15,1 % no IKP, 2016.gadā ES vidēji – 28,1% no IKP. (Datu avots: Eurostat, dati par sociālās aizsardzības izdevumiem atbilstoši ESSPROS klasifikācijai)		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	1.Norādītā Džini koeficienta vērtība ES bija 30,6% nevis 30,3 % https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi190/default/table?lang=en . 2.“Arī kvintiļu attiecības indekss bija trešais augstākais ES – attiecīgi 6,8% un 5,1%.” - pie kvintiļu attiecības indeksiem “6,8” un “5,1” ir jāsvītro % zīme, jo tas nav procentuālais īpatsvars, bet ienākumu attiecība.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Norādītais vidējais OECD dalībvalstīs no iebiedēšanas cietušo skolēnu īpatsvars ir jālabo no 18,6 % uz 18,7 %. Skat. Figure III 8.2 publikācijā (136.lpp) https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264273856-en.pdf?expires=1571915640&id=id&accname=oid048312&checksum=A6E87A843D9A19FE8B892CB5A254EB8 . Turklāt šajā pētījumā lietotais termins “bullying” ir plašāks nekā iebiedēšana. Šī termina definīcijas apraksts ir augstāk norādītās publikācijas 44. un 135. lpp. Tāpēc iesakām “bullying” tulkot nevis kā “iebidēšanu”, bet kā “vardarbību”.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Norādām, ka 2017. (un arī 2018.) gadā tikai 2,3 % (publicēts 7.5%) iedzīvotāju 25-64 gadu vecumā piedalījās izglītībā darba stundu laikā (CSP aprēķins saskaņā ar 2017. un 2018.gada Darbaspēka apsekojuma datiem): 2017 2018 Iedzīvotāji vecuma grupā 25-64 gadi (tūkstošos) 1050.2 1043.1 Iedzīvotāji vecuma grupā 25-64 gadi, kuri piedalās mūžizglītībā un kuru kursi, semināri notika apmaksāto darba stundu laikā (tūkstošos) (L114=1,2) 24.6 24.1 Iedzīvotāji īpatsvars vecuma grupā 25-64 gadi, kuri piedalās mūžizglītībā un kuru kursi, semināri notika apmaksāto darba stundu laikā (procentos) (L114=1,2) 2.3 2.3 Iesakām tekstā izmantot atsauci uz jaunākajiem pieejamajiem datiem par 2018.gadu.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Informācijai: rādītājā "Atvērties dati" Latvija 2019. gadā bija 12. vietā un ir 2% virs DESI ES vidējās vērtības.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Ierosinām precizēt tekstu, ņemot vērā jaunākos pieejamos datus par 2018.gadu: Vērojams radīto sadzīves atkritumu apjoma samazinājums par 25,8 %, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Ja 2017. gadā radīto sadzīves atkritumu apjoms bija 2 141 tūkst. tonnu, tad 2018. gadā – 1 588 tūkst. tonnu, kas ir par 553 tūkst. tonnu mazāk (http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/vidē/vidē__vide__ikgad/VIG040.px/)		
07.10.2019. / 03.10.2019.	VARAM	Pielikuma 84.punktu papildināt ar šādu teikumu: “Latvijai ir noteikti gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķi 2020., 2025. un 2030. gadam, kā arī pienākums nodrošināt atbilstošu gaisa kvalitāti Latvijas lielākajās pilsētās.”		
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Izteikt pielikuma “NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti” 85.punktu šādā redakcijā: “85. Latvija ir ratificējusi vairākas konvencijas, tostarp Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, kā arī atbilstoši ES normatīvajiem aktiem, Latvija ir iesaistīta bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas starptautisko un ES mērķu īstenošanā, un Latvija ir uzņēmusies atbildību īstenot pasākumus, lai saglabātu un uzlabotu bioloģiskās daudzveidības līmeni. Tomēr 2019. gadā, izvērtējot 61 ES nozīmes aizsargājamo biotopu veidu (59 sauszemes un divi jūras biotopu veidi) un 112 ES nozīmes aizsargājamo sugu stāvokli Latvijā, vien 10% biotopu un 41% sugu konstatēts labvēlīgs aizsardzības stāvoklis. (Informatīvais ziņojums „Pārskats par ziņojumu par Padomes 1992. gada 21. maija direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību ieviešanu 2013.-2018. gadā”).”		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
30.10.2019.	Dabas aizsardzības pārvalde	Papildināt pielikuma "NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti" 86.punktu ar jaunu teikumu vai izteikt kā jaunu punktu šādā redakcijā: "Pārskatāma līdzšinējā kompensācijas par īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem postījumiem augkopības, akvakultūras, lopkopības un biškopības nozarē piemērošanas kārtība, lai kompensācija būtu samērīga ar saimnieciskās darbības pašrisku."		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Ierosinām precizēt tekstu, ņemot vērā jaunākos pieejamos datus: Latvijā atjaunojamo energoresursu daļa transportā ir 4. zemākā ES (2,54% 2017.g.) Saite uz DB tabulu par AER īpatsvaru Latvijā- http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/vide/vide__energetika_ikgad/ENG051.px/ Tas, ka "Latvijā atjaunojamo energoresursu daļa transportā ir 4. zemākā ES" redzams Eurostat publicētajā kopsavilkuma tabulā - https://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/shares , fails "Summary results shares 2017".		
29.10.2019.	Satiksmes ministrija	Lūdzam Pielikumā "NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti" precizēt 91.punktu: 91.Latvijā elektrificēti tikai 14% no dzelzceļa līniju ekspluatācijas kopgaruma (ES 55%). (https://ec.europa.eu/transport/facts-fundings/scoreboard/compare/energy-union-innovation/share-electrified-railway_en)		
31.10.2019.	Latvijas Tranžīta Biznesa asociācija	3.3. Dokumenta 110.lpp.- 91.punktā aicinām papildināt ar tekstu: "Latvijā elektrificēti tikai 14% no dzelzceļa līniju ekspluatācijas kopgaruma".		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	789 publiskajās bibliotēkās bezmaksas ir pieejams internets, bet bibliotēkas e-pakalpojumi būs kvalitatīvi tikai tad ja būs pietiekams interneta ātrums. Ņemot vērā iepriekšminēto, lūdzam NAP 2027 projektā paredzēt interneta ātruma nodrošināšanu bibliotēkās vismaz 50 M/bit.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Zināšanai: informējam, ka šobrīd datu kvalitātes un precizitātes uzlabošanas nolūkā Eiropas Statistikas sistēmā norit darbs pie administratīvo datu avotu (interneta pakalpojumu sniedzēju informācijas) novērtēšanas, lai IKT apsekojumā atteiktos no datu vākšanas par interneta pieejamību mājāsaiemniecībās. Izmantojot citus datu avotus, pastāv iespēja, ka mērķa vērtības (2024.g. un 2027.g.) var nebūt salīdzināmas ar bāzes gadu. 2021. gada IKT apsekojumā šis modulis joprojām būs. Par tālāko attīstības un izmaiņu gaitu pagaidām informācijas nav.		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	789 publiskajās bibliotēkās bezmaksas ir pieejams internets, bet bibliotēkas e-pakalpojumi būs kvalitatīvi tikai tad ja būs pietiekams interneta ātrums. Ņemot vērā iepriekšminēto, lūdzam NAP 2027 projektā paredzēt interneta ātruma nodrošināšanu bibliotēkās vismaz 50 M/bit.		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam prioritātes pamatojumu papildināt ar šādu informāciju: Bibliotēkām ir liela nozīme iedzīvotāju izglītošanā darbā ar e-resursiem un e-pakalpojumiem. Bibliotēkā senioriem notiek datorprasmju apguves kursi, tiek organizētas bibliotēkārās stundas un informācijpratības nodarbības dažādām mērķgrupām, skolēniem tiek sniegta palīdzība zinātniski pētniecisko darbu izstrādē u.c. Bibliotēku nozīme sniedzot visiem valsts iedzīvotājiem vienlīdzīgus un kvalitatīvus pakalpojumus jau tiek realizēta un tā ir jāturpina tālāk attīstīt. Bibliotēkas var nodrošināt daudzveidīgu informācijas resursu klāstu – datubāzes, e-pakalpojumus, e-Latvijas pakalpojumus u.c.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Latvijas iedzīvotāju digitālo prasmju novērtēšanai minētā kompozitindikatora vietā iesakām izmantot Eurostat rādītāju "Individuālo digitālo prasmju līmenis" (https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do), kur iespējams atlasīt un salīdzināt rādītājus pa valstīm (low overall digital skills, basic overall digital skills, no overall digital skills). Informācijai: CSP mājas lapā ir publicēta informācija par iedzīvotājiem, kuri lieto datoru/ internetu gada sākumā (% no iedzīvotāju kopskaita attiecīgajā grupā).		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegta iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam prioritātes pamatojumu papildināt ar šādu informāciju: Bibliotēkām ir liela nozīme iedzīvotāju izglītošanā darbā ar e-resursiem un e-pakalpojumiem. Bibliotēkā senioriem notiek datorprasmju apguves kursi, tiek organizētas bibliotekārās stundas un informācijpratības nodarbības dažādām mērķgrupām, skolēniem tiek sniegta palīdzība zinātniski pētniecisko darbu izstrādē u.c. Bibliotēku nozīme sniedzot visiem valsts iedzīvotājiem vienlīdzīgus un kvalitatīvus pakalpojumus jau tiek realizēta un tā ir jāturpina tālāk attīstīt. Bibliotēkas var nodrošināt daudzveidīgu informācijas resursu klāstu – datubāzes, e-pakalpojumus, e-Latvijas pakalpojumus u.c.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzu precizēt datus: Energoresursu patēriņš mājāsaimniecībā 2018. gadā bija 51,6 PJ, kas ir par 2,8 % vairāk nekā 2017. gadā. Salīdzinājumā ar 2017. gadu ievērojami pieauga dabasgāzes patēriņš mājāsaimniecībā (+7,0 %) un samazinājās ogļu patēriņš (-32,7 %). Dati atšķiras no CSP preses relizē publicētajiem datiem (publicē jūnijā), jo preses relizē tiek publicēta operatīvā informācija, bet septembrī CSP datubāzēs publicē gala datus. Lūdzam atsaukties uz aktuālajiem CSP datubāzes tabulās publicētajiem datiem.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Lūdzu precizēt tekstu, izmantojot jaunākos pieejamos datus par 2018.gadu (32,9 %, ir 2017. gada apsekojuma dati): 28% mājāsaimniecību ziņo, ka mājokļu izmaksas rada lielu slogu.		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Informējam, ka pieejami arī 2017. un 2018.gada dati par Eksploatācijā pieņemtajām ēkām statistiskajos reģionos un republikas pilsētās, tūkst. m2. Laika periodā no 2010. līdz 2018. gadam ir uzbūvētas jaunas dzīvojamās ēkas ar platību 3,85 milj m2. No visām jaunuzbūvētajām dzīvojamām mājām Pierīgā jaunuzbūvēto ēku platība ir 2,18 milj.m2 (56,6% no kopējās mājokļu dzīvojamās platības), Rīgā jaunuzbūvēto dzīvojamo ēku platība sastāda 0,87 milj m2 (22,5% no no kopējās mājokļu dzīvojamās platības). Dati pieejami CSP mājaslapā http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvn/rupnbuvn__buvn_ikgad/BUG060.px/		
07.11.2019.	Centrālā Statistikas pārvalde	Rādītāja “kultūras patēriņš” nosaukums un vērtības šī brīža redakcijā ir mulsinoši. Tradicionāli ar kultūras patēriņu saprotami mājāsaimniecību izdevumi kultūrai [358]. Rādītāja nosaukumam ierosinām izmantot “Iedzīvotāju vecumā no 16 gadiem kultūras un sporta pasākumu apmeklējumu biežums pēdējo 12 mēnešu laikā (%)” un CSP izmantot kā datu avotu (http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala__lidzd_soc.kult/MOD15_01.px/)		
01.11.2019.	Ventspils pilsētas dome	Lūdzam prioritātes pamatojumu papildināt ar šādu informāciju: 2018. gadā Latvijā darbojas 1597 bibliotēkas, no kurām 789 ir publiskās bibliotēkas. 2018. gadā bibliotēkas apmeklētas vairāk nekā 12 miljonus reižu. Fiziskais apmeklējums 2018.gadā samazinājies par 0,6%, virtuālais apmeklējums pieaudzis par 3,6%. Arvien vairāk tiek piedāvāti dažādi elektroniskie resursi, aktivitātes sociālajos medijos u.c. (Avots: Latvijas bibliotēkas 2017. un 2018. gadā: pārskata ziņojums)		
08.11.2019.	Latvijas Lielo pilsētu asociācija	Lūdzam prioritātes pamatojumu papildināt ar šādu informāciju: 2018. gadā Latvijā darbojas 1597 bibliotēkas, no kurām 789 ir publiskās bibliotēkas. 2018. gadā bibliotēkas apmeklētas vairāk nekā 12 miljonus reižu. Fiziskais apmeklējums 2018.gadā samazinājies par 0,6%, virtuālais apmeklējums pieaudzis par 3,6%. Arvien vairāk tiek piedāvāti dažādi elektroniskie resursi, aktivitātes sociālajos medijos u.c. (Avots: Latvijas bibliotēkas 2017. un 2018. gadā: pārskata ziņojums)		
04.11.2019.	Izglītības un zinātnes ministrija	Nepieciešams labojums 116.lpp. 15.rindā, aizstājot skaitli “48 990” (bērni un jaunieši) ar skaitli “38 990” (bērni un jaunieši) - saskaņā ar Valsts izglītības informācijas sistēmas datiem).		

Sabiedriskās apspriešanas laikā (2019. gada 7. oktobrī - 25. novembrī) saņemtie priekšlikumi
Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam

Datums	Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/nav nemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums nav nemts vērā
04.11.2019.	Kultūras ministrija	uzdevumā [404] vārdkoku „viltus ziņu” lūdzam aizstāt ar vārdu „dezinformācijas”, attiecīgi mainot arī nodaļas „NAP2027 prioritāšu pamatojuma avoti” 139.punktu uz šādu redakciju: Dezinformācijas atpazīšana ir svarīga prasme. Tikai 10% no respondentiem Latvijā ir pilnīgi pārliecināti, ka spētu atšķirt ziņas vai informāciju, kas sagroza realitāti vai pat to falsificē. Šis rādītājs ir par 5% zemāks par ES vidējo līmeni. (Datu avots: 2018. gada Eirobarometra pētījums par viltus ziņām un dezinformāciju tiešsaistes vidū; http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2183)		

Datums*

(_/12/2019)

Atbildīgā amatpersona

(vārds,
 uzvārds,
 paraksts*)

Piezīme. * Dokumenta rekvizītus “datums” un “paraksts” neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.